

819,3
Fa

Ara
FAGRSKINNA

NØREGS KONONGA TAL

UDGIVET FOR

SAMFUND TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

FINNUR JONSSON

KØBENHAVN

S. L. MØLLERS BOGTRYKKERI

1902—03

HÁSKÓLI ÍSLANDS

INDLEDNING.

I.

MED navnet Fagrskinna betegnede Þormóður Torfason (Th. Torfæus) et håndskrift af en bearbejdelse af de norske kongers sagaer fra Halfdan svarte til år 1177. Navnet havde han givet det på grund af dets smukke udstyr og inddeling; han kalder denne bearbejdelse også Compendium chronicorum på grund af dets kortfattethed. Noget andet håndskrift af dette sagaværk kendte Torfæus ikke af selvsyn. Det gjorde derimod Arne Magnusson, som det f. eks. fremgår af hans notits i AM. 303, 4to: „Ejusdem generis liber annar er og in Bibliotheca Universitatis sub titulo Noregs konunga tal. Være ómaksvert ad conferera þessa bada til samans, og giðra ur þeim eina edition. því bader þesser codices eru eitt slags, þott vida differere, og annar sie fyllri enn annar“ (se AM katal. I, 542—43). Bægge håndskrifter tilhørte universitetsbiblioteket og bægge brændte de 1728. Til Danmark var de for længe siden komne fra Norge. Disse to bearbejdelser (håndskrifter) plejer man at kalde under ét Fagrskinna, håndskrifterne selv **A** (det egl. af Torfæus benyttede) og **B**.

Om B vides det, at Christiern Pedersen har benyttet det (se G. Storm, Arkiv II, 322—25), dog ikke umiddelbart men på grundlag af uddrag, andre har gjort (sst. 326). Fremdeles har P. Claussön Fris omkr. 1599 benyttet B, og Henrik Hoyer noget senere, omkr.

1610, medens hdskr. endnu var i Bergen (sst. 327). Når og hvorledes det er kommet til København vides ikke bestemt; G. Storm antager, at det er sket efter 1627 („ved midten af det 17. árh.“), „ti endnu i 1627 blev et blad deraf udtaget for at benyttes til indbinding af bergenske fogedregnskaber“ (sst.). Denne slutning er dog næppe rigtig. Ti, som bemærket i fortalen til Katalog over de oldn.-isl. håndskrifter i det store kgl. bibl. osv. 1900 (Den nordiske (norrøne) oldlitteraturs samling og bevaring, s. XI), fandt der i året 1619 en aflevering efter H. Höyer til biblioteket sted; blandt de da afleverede håndskrifter var en „Kong Haldans Historiebog“; hermed kan, som dr. Kålund bemærker, kun Fagrsk.-B være ment. Det omtalte blad må da være blevet revet ud, hvad der heller intet er i vejen for at antage. Under alle omstændigheder er det påfaldende, at Torfæus aldrig har kendt eller benyttet B.

Af B er der, som antydet, en del af et blad tilbage, der fandtes om et fogedregnskab fra 1627 (Det norske Rigsarkiv 51); det er fotolitograferet i udg. 1847, og vil findes fototyperet i Palæografisk atlas, Oldnorsk-isl. afdeling; håndskriften har været temlig bredt, enspaltet, stort og nydelig skrevet, med en udpræget norsk hånd og retskrivning; der kan ingen tvivl være om, at det hidrører fra omkr. 1250. At det er skrevet før kong Hakon den gammels død (1263) er klart af bemærkningen om dronning Margrete, *er Hacon konongr a* (s. 391 e).¹⁾

B havde mange lakuner; først manglede der to blade (s. 25, l. 1—35, l. 16), dernæst ét blad (126, l. 13—134, l. 8), så ét blad (186, l. 12—193, l. 11), så fire blade (279, l. 11—302, l. 1), med slutningen

¹⁾ Det er fuldkommen rigtigt, når G. Storm mod J. Þorkelsson hævder (Sn. St. Hist.skr. 45 anm. 1), at *a* er den rigtige læsemåde; det *atti*, Arne Magnusson har i sin udfyldning (se s. 391), beror på en misforståelse; han har opfattet *a* som en forkortelse af *atti*. I orig. måtte der have stået *atte* (med *e*).

af slægtregistrene (se s. 392), og endelig (efter A. Magn.s formodning) ét blad (329, l. 22—333, l. 17), samt hele slutningen (347, l. 19 osv.). Det er forholdsvis let at bestemme de tabte blade i forhold til læggene, samt disses antal. Efter mine beregninger har de 2 førstnævnte blade været det inderste bladpar i første læg, men dettes første side har været ubeskrevet, så at det kun har haft 15 skrevne sider. Det 2. læg har været helt bevaret, derimod har det 3. læg manglet det yderste bladpar (det 1. og 8. blad), det er de to opregnede enkelte blade. 4. læg har været helt. I 5. læg har der manglet de to inderste bladpar (eller halvdelen); et af disse er det, hvorfra endnu haves et brudstykke; i 5. læg har også det blad været, hvorpå de indskudte slægtregistre har stået, samt den tabte slutning af disse, men i så fald har dette læg bestået af mere end 8 blade, i det ét eller to er blevet stukket ind for at få plads til dem; heri er intet påfaldende; det er netop ret naturligt; skriveren har måske bagefter fået den tanke at tilføje bladene for derpå at skrive slægtregistrene. Hvad endelig den sidste lakune angår, har Arne Magnusson rigtignok ment, at der kun manglede ét blad; der mangler nu imidlertid sikkert mere, nemlig hele 4 blade (ø: de 2 inderste bladpar; jfr. Arnes bemærkning i A (A2: „desunt multa“); hvad der er tilbage af B svarer netop til 2 blade, ø: det 6. lægs sidste bladpar.¹⁾) Den tabte slutning i B svarer til godt og vel ét læg (det 7.). B har således bestået af 57—60 blade.

Af B, således som det forefundtes ved 1700 i universitetsbiblioteket i København, blev der taget forskellige afskrifter. Det blev for det første afskrevet af Ásgeir Jónsson, hvad år og på hvis foranledning

¹⁾ Da forholdene ved det 5. læg ikke er ganske sikre, er det muligt, at det er lægets 6. og 7. blad, der er bevaret, i så fald er 1. og 8. tabt, og altså de 2 inderste blade; dette passer nok så godt til indholdet.

vides ikke; rimeligvis er det Arne Magnusson, der har foranstaltet afskriften. Denne afskrift er på en eller anden måde kommen til Island, hvor prof. R. Keyser i 1826 købte den på auktionen efter overretsassessor B. Bröndal; se Fagrsk.¹ fort. XIV, hvor det udtales, at B. Gröndal „efter al sandsynlighed har købt den i København på auktionen efter Kofod Anker“. Dette er imidlertid tvivlsomt, da auktionskatalogen, såvidt jeg har kunnet se, blandt manuskripter kun anfører et „Noregs kononga tal“ („efter et hdskr. i AM“) i kvart-format, medens håndskriften er i folio. Denne afskrift tilhører nu universitetsbiblioteket i Kristiania, hvor den bærer numret 371, fol.; [bl. 1—16 findes afskrevet af G. Þorláksson i AM 391, fol.]. Den synes at være udført med en usædvanlig omhu og således at originalens bogstavformer er efterlignede (som det lange *r*, *v* [angels.], *D* f. *þ*, for ikke at tale om retskrivningen i det hele). Naturligvis findes også skødesløsheder og åbenbare afvigelser fra orig. på enkelte punkter. Da denne afskrift alt i alt gör det indtryk at være originalen nærmest, er den i det hele bleven lagt til grund for udgaven, dog således, at der er taget fuldt hensyn til de andre afskrifter.

Disse afskrifter er 51, fol. og 302, 4to i AM. De er bægge skrevne af en og samme mand med en smuk og tydelig hånd — uden nogen forkortelser —; men de er næppe skrevne den ene efter den anden, skønt dette efter deres indbyrdes lighed og overensstemmelse i det hele kunde synes naturligt at antage; der findes enkelte ganske små uoverensstemmelser, der tyder på, at originalen i bægge tilfælde er benyttet; vigtig — om end vanskelig forklarlig — er den omstændighed, at overskriften for k. 71 (s. 325) og altstå kapitlets begyndelse anføres på forskellig måde; det ene sætter den efter ordet *klapper* (325, l. 11), det andet 5 linjer længere nede efter *flyðu* (medens den norske afskrift ingen kapitelinddeling har); at overskriften ikke er

Lg

lavet af skriveren og tilfældig anbragt forskelligt, forekommer mig utvivlsomt.¹⁾

Alle disse håndskrifter kaldes til sammen B (som i Fsk.¹⁾; hvor en adskillelse göres nødig, har jeg kaldt folio-hdskr. *B1* og kvart-hdskr. *B2*; hvor en modsætning mellem disse (eller det ene eller det andet) skal betegnes, betyder *B* kun Kristi.-hdskr., dette betegnes også ved „*B (alene)*“. Denne dobbelte brug af „*B*“ kan næppe på noget punkt volde misforståelse eller tvivl.

Endnu kan med hensyn til B1-2 tilføjes, at Arne Magnusson hist og her i B2 har tilskrevet nogle bemærkninger, særlig om lakunerne (meget sjælden i B1)

¹⁾ I denne forbindelse skal jeg påpege en mærkelighed ved disse to afskrifter. I kvart-håndskr., bl. 129 a, findes uden nogen indledning et drotkvædet vers (i fol.-hdskr. bl. 74 b), der lyder således (jfr. nærv. udg. s. 315, anm. til l. 1; i Kristi.-hdskr. findes intet spor til verset):

Pat tæl ek firn hvi fornar fæmunar lað mæniur harma hirðir styrmi nauð varla skap dauðar	grata gæira møte grap kærlinga (-ar B1) skapar þor mørar kloðr þore þallur hagum ællri.
---	--

Dette kuriøse og dårlige vers er ikke ganske let at forstå; det synes at indeholde en daddel over, at „gamle koner“ sørger over Tores død (Steigar-Tores død i galgen); verset synes ikke at være så ungt; det har uden tvivl været tilføjet i randen af B-mbr., næppe med deittes egen hånd; *nauð* synes at måtte læses *hnauð*, *dauðar* er vel fejl for *dauða*; ordene *styrmi* (*h*)*nauð* *varla* synes læste fejl; det samme gælder enkelte ord i den sidste halvdel (*þor*, *hagum* metrisk ur.). Verset kunde forstås således: Pat tel ek firn, hví fornar Femunar láð-menjur harma hirðir (acc.) „styrmi (h)nauð varla“; kerlinga skápar (skrápar?) gráta geira grápmøti; þar klœkr Mørar þellur haugum(?) ellri Póri, ∵: „Det regner jeg for en mærkelighed, at de gamle norske kvinder sørger over krigeren(?); de elendige(affældige)kællinger begræder krigeren; der klynker morske kvinder, ældre end höjene, over Tore“. *Femunar láð* = Fæmunssens land = Norge; Norges *menjur* = norske kvinder. *Mørar pellur* = egl. „Møres fyrrer“ = Morske (norske) kvinder; bægge disse kenninger er mindre rigtige.

vides ikke; rimeligvis er det Arne Magnusson, der har foranstaltet afskriften. Denne afskrift er på en eller anden måde kommen til Island, hvor prof. R. Keyser i 1826 købte den på auktionen efter overretsassessor B. Bröndal; se Fagrsk.¹ fort. XIV, hvor det udtales, at B. Gröndal „efter al sandsynlighed har købt den i København på auktionen efter Kofod Anker“. Dette er imidlertid tvivlsomt, da auktionskatalogen, såvidt jeg har kunnet se, blandt manuskripter kun anfører et „Noregs kononga tal“ („efter et hdskr. i AM“) i kvartformat, medens håndskriften er i folio. Denne afskrift tilhører nu universitetsbiblioteket i Kristiania, hvor den bærer numret 371, fol.; [bl. 1—16 findes afskrevet af G. Þorláksson i AM 391, fol.]. Den synes at være udført med en usædvanlig omhu og således at originalens bogstavformer er efterlignede (som det lange *r*, *v* [angels.], *D* f. *þ*, for ikke at tale om retskrivningen i det hele). Naturligvis findes også skødesløsheder og åbenbare afvigelser fra orig. på enkelte punkter. Da denne afskrift alt i alt gör det indtryk at være originalen nærmest, er den i det hele bleven lagt til grund for udgaven, dog således, at der er taget fuldt hensyn til de andre afskrifter.

Disse afskrifter er 51, fol. og 302, 4to i AM. De er bægge skrevne af en og samme mand med en smuk og tydelig hånd — uden nogen forkortelser —; men de er næppe skrevne den ene efter den anden, skønt dette efter deres indbyrdes lighed og overensstemmelse i det hele kunde synes naturligt at antage; der findes enkelte ganske små uoverensstemmelser, der tyder på, at originalen i bægge tilfælde er benyttet; vigtig — om end vanskelig forklarlig — er den omstændighed, at overskriften for k. 71 (s. 325) og altså kapitlets begyndelse anføres på forskellig måde; det ene sætter den efter ordet *klapper* (325, l. 11), det andet 5 linjer længere nede efter *flyðu* (medens den norske afskrift ingen kapitelinddeling har); at overskriften ikke er

Lg

lavet af skriveren og tilfældig anbragt forskelligt, forekommer mig utvivlsomt.¹⁾

Alle disse håndskrifter kaldes til sammen B (som i Fsk.¹⁾; hvor en adskillelse göres nødig, har jeg kaldt folio-hdskr. B1 og kvart-hdskr. B2; hvor en modsætning mellem disse (eller det ene eller det andet) skal betegnes, betyder *B* kun Kristi.-hdskr., dette betegnes også ved „*B (alene)*“. Denne dobbelte brug af „*B*“ kan næppe på noget punkt volde misforståelse eller tvivl.

Endnu kan med hensyn til B1-2 tilføjes, at Arne Magnusson hist og her i B2 har tilskrevet nogle bemærkninger, særlig om lakunerne (meget sjælden i B1)

¹⁾ I denne forbindelse skal jeg påpege en mærkelighed ved disse to afskrifter. I kvart-hdskr., bl. 129 a, findes uden nogen indledning et drotkvædet vers (i fol.-hdskr. bl. 74 b), der lyder således (jfr. nærv. udg. s. 315, anm. til l. 1; i Kristi.-hdskr. findes intet spor til verset):

Pat tæl ek firn hvi fornar fæmunar lað mæniur harma hirðir styrmi nauð varla skap dauðar	grata gæira møte grap kærlinga (-ar B1) skapar þor mœrar kloðr þore þallur hagum ællri.
---	--

Dette kuriøse og dårlige vers er ikke ganske let at forstå; det synes at indeholde en daddel over, at „gamle koner“ sørger over Tores død (Steigar-Tores død i galgen); verset synes ikke at være så ungt; det har uden tvivl været tilføjet i randen af B-mbr., næppe med deittes egen hånd; *nauð* synes at måtte læses *hnauð*, *dauðar* er vel fejl for *dauða*; ordene *styrmi* (*h*)*nauð* *varla* synes læste fejl; det samme gælder enkelte ord i den sidste halvdel (*þor*, *hagum* metrisk ur.). Verset kunde forstås således: Pat tel ek firn, hví fornar Femunar láð-menjur harma hirðir (acc.) „styrmi (h)nauð varla“: kerlinga skápar (skrápar?) gráta geira grápmöti; þar klöðr Mœrar þellur haugum(?) ellri Þóri, o: „Det regner jeg for en mærkelighed, at de gamle norske kvinder sørger over krigeren(?); de elendige(affældige)kællinger begræder krigeren; der klynker mœrske kvinder, ældre end højene, over Tore“. *Femunar láð* = Fæmunsøens land = Norge; Norges *menjur* = norske kvinder. *Mœrar þellur* = egl. „Mœres fyrre“ = Mœrske (norske) kvinder; bægge disse kenninger er mindre rigtige.

og på et forsatsblad i B2 skrevet, at på membranens første side var der skrevet¹⁾ *Konunga bok* med en nyere hånd (jfr. Katalog); denne titel fortjener næppe nogen videre opmærksomhed.

Hvad nu A-bearbejdelsen angår, er vi ikke så heldige at have noget tilbage af den til grund liggende skindbog. Det var denne, som Torfæus, som bemærket, kaldte „Fagrskinna“ (han henførte den urigtig til det kongelige bibliotek); hver side i denne var tospaltet, hvilket fremgår af den bemærkning af Torfæus, der er anført i Fsk.¹ s. IX. Skindbogen kan, på grund af dens retskrivning, ikke have været ældre end fra omkr. 1325—50. Efter en beregning i Fsk.¹ l. c. har bogens format været temlig lille, og den må have bestået af godt og vel 100 blade. Den var langt fuldstændigere end B, idet der i den kun manglede to gange et bladpar (se s. 333 l. 16 og 358 l. 14); da den første af disse lakuner delvis falder sammen med en lakune i B og den sidste falder efter B's ophør, er der således to ligefremme huller i teksten, der ikke kan udfyldes. Skindbogen er meget tidlig kommen til Danmark, „enten afleveret allerede af Vedel 1595 eller indleveret efter Hvitfeldt 1618“ (Kålund, Katal. kgl. bibl. s. XIII). 1682 fik Torfæus den, sammen med flere andre, til låns. Fra ham er denkommen tilbage til biblioteket, hvor den brændte 1728. Foruden de allerede givne oplysninger om den får vi en ikke uvigtig til i afskriften i AM 52, fol.; her står efter dens slutning: „samanlesin við Membr: hvorrar sidari partur ecki er rett correct skrifadur og med annari hónd enn upphafid“. Uheldigvis er denne angivelse ikke bestemttere, ti af afskrifterne er det vanskeligt om ikke umuligt, at bestemme, hvor hænderne har vekslet. Ganske vist kan man finde enkelte retskravningsafvigelser i den „sidste del“, men gennemgående er

¹⁾ Dette turde bekræfte, at første side stod tom; jfr. ovf.

dog forskellen ikke stor, idet de selvsamme egenheder findes hele bogen igennem. Dette forhold er dog vistnok ikke af nogen større betydning, da håndskriftets begge dele utvivlsomt må antages at have hidrørt fra samme tid (den sidste del skrevet umiddelbart efter den første) og vel fra åndelig beslægtede skrivere. Man sammenligne den her aftrykte slutning med de interpolerede som Tillæg I—III trykte kapitler.

Af denne skindbog haves tre forskellige afskrifter — alle ved Ásgeir Jónsson. Det er AM 52, fol., 301, 4° og 303, 4°. Af disse er 303 vistnok den bedste og nøjagtigste, og det er den, der i nærværende udgave er lagt til grund, d. e. lakunerne i B er udfyldte, varianterne bogstavret aftrykte efter den, og de tre tillæg ligeledes. Håndskriften fik Arne fra Torfæus' enke 1720, og ved dets slutning står, at det 1698 er sammenlignet med originalen (jfr. Katalog). Dernæst kommer 301, der omrent stemmer ord- og bogstavret med 303, men har dog enkelte afvigelser, der for største delen skyldes ubevidste afskriverændringer. Originalens retskrivning er i disse to afskrifter nogenlunde godt bevaret. En ejendommelighed ved 301 er, at versene, i modsætning til hvad der ellers — også i B — er tilfældet, er skrevne ud i et (som det uden tvivl var tilfældet i skindbogen selv).¹⁾ Her har også Arne Magnusson foretaget rettelser hist og her (vel efter orig.), som dog næsten udelukkende gælder bogstaveringen, mere vigtige tilføjelser se s. 173, 190, 326 (jfr. den kuriøse randbemærkning s. 257); de tilføjede vers har i orig. uden tvivl været tilføjede i randen. I 52 er den oprindelige retskrivning så godt som fuldstændig forsvunden, idet Ásgeir her har benyttet sin sædvanlige islandske; han har også i reglen

¹⁾ I de andre håndskrifter — også i B — er de skrevne, afdelte efter linjer, dog ikke altid ganske rigtig; til de således begåede fejl er der her i udg. intet hensyn taget.

islandske de norske former og begået forskellige skrivefejl og ændringer (i udg. er disse hans åbenbare ændringer i reglen ikke anførte); denne afskrift er således den dårligste og mindst pålidelige; dog har den enkelte gange læsemåder, der synes at måtte foretrækkes for de andres.

Alle andre afskrifter beror på de her nævnte håndskrifter og er derfor værdiløse.

Håndskrifterne er betegnede ganske som B-klassens. A betegner dem alle under ét, men, hvor der er modsætningsforhold tilstede, betyder A (jfr. „A (alene“)) kun 303; 52 kaldes da A1, 301 A2.¹⁾

Allerede udgiverne af Fsk.¹⁾ havde set, at B på grund af sine fortrin, særlig aldersfortrin, skulde være lagt til grund, uagtet det var det mangelfuldeste; imidlertid valgte de at lægge A til grund af praktiske hensyn, fordi udgaven skulde „være en brugbar håndudgave“ (s. XIV—XV). Dette sidste hensyn var ved nærværende udgave udelukket, hvis formål er at give den bedste og ældste tekst af værket i den sproglige dragt, det har i det ældste og bedste håndskrift. Der var ingen anden udvej end at lægge B til grund og gengive det så nøjagtig som muligt og give A dels som afvigelser fra B dels helt og bogstavret som udfyldninger til B's lakuner. Der er ganske vist en udvej til, nemlig at udgive hver tekst for sig med afvigelser kun fra de sammenhørende afskrifter, såvidt det måtte findes fornødent. Nærværende udgave har i al fald det uomtvistelige fortron at give et let og nemt overblik over begge tekster på engang samt deres indbyrdes afvigelser og forhold.

Som sagt, B er her helt igennem lagt til grund, så vidt det nåde. Teksten er dog ikke slavisk fulgt,

¹⁾ Her tilføjes, at i en oplysning som følgende „sål. alle undt. B (el. A)“ betyder „alle“ alle de øvrige afskrifter af begge klasser.

idet der nogle gange er optaget læsemåder fra A, efter som det også var hensigten at søge at give denne sagabearbejdelses tekst i en så oprindelig skikkelse som muligt. Hverken B eller A — og dette mindst — har bevaret den ægte tekst fuldstændig. Begge håndskrifter har udeladt nogle af versene, hvorom se oplysningerne i varianterne; sikkert har alle de vers tilhørt den oprindelige tekst, som hvert håndskrift indeholder; jeg har derfor optaget alle A's plus-vers, undtagen v. 55 (s. 49), hvilket burde være optaget. De norske afskrivere interesserede sig åbenbart mindst for versene (som de næppe helt har forstået); derfor har snart den ene, snart den anden undladt at afskrive dette eller hint. En sammenligning af B og A med andre paralleltekster, som Heimskringla, Morkinskinna osv., viste, at A i flere tilfælde ved sin overensstemmelse med disse frembød den oprindelige tekst; her frembød altså B en af afskrivere(n) ændret tekst. Det er dette hensyn, der har bevirket muligheden af i B's tekst at optage de originale læsemåder fra A; der er ingen rimelighed for, at A skulde have fået dem fra Heimskr. eller Morkinsk. osv. Som det af anmærkningerne fremgår, er de fra A optagne læsemåder forholdsvis få; i enkelte tilfælde er det klart, at både B og A har ændret teksten, dog således, at A kommer den oprindelige nærmest; i så fald er B's tekst bibeholdt, men i ann. henvist til andre tekster (f. eks. således: „jfr. Mork.“). På dette punkt har jeg overhovedet ment at måtte være forsiktig. Hvor vanskelig en afgørelse undertiden kan være, har vi et slænde eksempel i den ejendommelige omstændighed, at teksten i B s. 120₃ *en hans mannum* stemmer med Ól. Tr. Oddr I (1853), medens A *en hanom eða hans mannum* (opt.) stemmer med Oddr II (AM 310).

Ligesom nu A overhovedet i ordlyd utvivlsomt fjærer sig mere fra den oprindelige teksten B (svarende til deres aldersforskelse), således gör det det også ved

vilkårlige ændringer af en mere indgribende art. Vi har i Ágrip et par eksempler på, hvorledes norske traditioner, der står i strid med de sædvanlige og historiske (f. eks. om Gamle Erikssöns skæbne), er blevne optagne i skrifter, der var bestemte for Nordmænd. Noget lignende findes i Fsk.-A. Her er den oprindelige korte og nøgterne fremstilling i kap. 1 om Harald den hårfagres fødsel (s. 4 2-6) erstattet med en anden og udførligere, der bunder i en afvigende norsk tradition se Tillæg I. Dernæst er fortællingen i slutningen af samme kapitel om Halvdan svartes død ombyttet med en anden af lignende art og oprindelse som den første, og noget i slægt med Snorres (ligets deling på flere grave); se Tillæg II. Endelig er hele afsnittet om den unge Ragna og kong Harald hårfagre (Tillæg III; kap. 15—19 i Fsk.¹⁾) et rent og skært indskud. Om alle disse indskud kan der henvises til G. Storms afhandling i Christiania Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1875, s. 81—88. Da disse indskud åbenbart beror på traditioner i det sydøstlige Norge, egnene omkring og nord for Kristianiafjorden, giver de et fingerpeg om tilblivelsesstedet for A-bearbejdelsen; G. Storm udtales også, at dens istandbringer var „en Vikværing fra 1. halvdel af 14. århundrede“ (s. 86); dette er uden tvivl rigtigt og bekræftes af den dialekt, der fremtræder i A, og, som allerede Munch havde påvist, var den i „egnen om Tønsberg, Oslo eller Sarpsborg“. Kendere af norsk sprog i det 14. årh. vil mulig kunne bestemme dette forhold endnu nærmere. G. Storm har (s. 87—88) søgt at gøre det rimeligt, at A er „skrevet på Huseby i Onsø, hos Haftorssønnerne i den tid, da de gjorde fordringer på Borgesyssel“, og han skimter, navnlig i fortællingen om „hertug Guthorm“ og Harald, et udslag af politisk historieskrivning. Disse tilknytninger forekommer mig dog at være noget djærve. Men disse indskud er i hvert fald interessante eksempler på norske traditioner og deres bogføring.

I B findes ingen sådanne indskud. Derimod findes der i denne bearbejdelse et længere indskud bestående af slægtregistre. Tilknytningen af disse foranlediges vistnok ved slægtregistret i k. 67 (s. 300—01) og den følgende omtale af Skule Tostes sön i k. 68; her indskydes de omtalte slægtregister uden nogen egenlig overgangsformel lige efter at Skules ejendomme er omtalte, d. v. s. i slutningen af 68. De er her trykte som Tillæg IV. Dette register handler først om Skules efterkommere og slutter med at nævne kong Inge (d. 1217). Herefter følger Arnmæðlingatal, d. v. s. den store Arnmodsslægt eller de berømte Arnessønners slægt og efterkommere. En genealogisk sammenknytning mellem Skuleslægten og denne slægt findes ved at Ásulf Skules sön var gift med Tora, en datter af Skofte i Giske, der efter var en sønnesøn af Torberg Arnes sön. Det er netop særlig Torbergs slægtlinje, der behandles. Det bevarede stykke slutter med at nævne Arne Arnes sön og Bjarkøslægten og Ragna Erlingsdatter, der var gift med hövdingen Bjarne Mörдssön (beg. af det 13. årh.) Optagelsen af dette slægtregister, der i sig selv er interessant som et vidnesbyrd om norske genealogiske studier i 13. årh., peger mod det nordlige eller nordvestlige Norge (Trondhjem eller Söndmøre?) som deres tilblivelsessted, hvilket atter passer godt med hvad vi ved om B-skindbogen.

G. Storm har i den anførte afhandling behandlet disse slægtregister (s. 88—108) og aftrykt hvad der er bevaret i B (s. 89—92).

Et uddrag af dette slægtregister, som også P. Claussøn har benyttet, — han har dog ikke kendt mere end netop det vi nu har — har man fundet i AM 22, fol., hvilket indeholder forskellige uddrag og samlinger, der hidrører fra H. Höyer i Bergen; se Katalog og Norges gamle love IV, 467—71. Blandt disse samlinger findes også „en gammel norsk ætlæg“,

der indeholder flere Söndmöreslægter. G. Storm har behandlet alt dette, aftrykt stamtavlerne og sagt at rekonstruere den oprindelige teksts ordlyd (s. 93—108). Han antager, at de alle hidrører fra hdskr. B. Det er vanskeligt eller umuligt at modbevise dette, men jeg føler mig ingenlunde overbevist om, at så har været tilfældet, og det særlig af den grund, at disse slægtregistre ikke står i nogen organisk forbindelse med de andre og har en fra disse forskellig karakter. Jeg har derfor ikke kunnet bekjemme mig til at optage disse slægtregistre eller Storms rekonstruktionsforsøg som tillæg, men må henvise til hans egen afhandling.

Angående denne sagabearbejdelse som sådan kan der henvises til min litteraturhistorie II, 630—39 og den der fortegnede litteratur. Der er ingen tvivl om, at den er forfattet af en Islænder, men i Norge og rimeligvis for kong Hakon den gamle selv henved år 1240. Det er rimeligvis netop den, som han før sin død lod sig forelæse. Bearbejdelsen er kortfattet, sammenføjet uden kunst og uden kunstnerisk formål. Derimod har forf. bestræbt sig for at fremhæve de vigtigste begivenheder (kampe især), som er knyttede til hver enkelt fyrste, og disse fortæller han ret livligt og underholdende. Det meste af hans arbejde beror på ældre skrevne kilder (enkeltsagaer), som han delvis forkorter og sammendrager; herved kan han gøre sig skyldig i forvanskninger og utilbørlige udeladelser (eksempler i min litt. hist.). Forf. har haft godt blik for skjaldeversenes betydning; derfor har han — i den første del særlig — i højere grad end andre benyttet dem og indført dem, ganske vist ikke altid på en særlig heldig måde. I øvrigt henvises til Storms, J. Porkelssons, Maurers, Gjessings forskellige afhandlinger.

II.

I nærværende udgave er, som alt bemærket, B lagt til grund, og af de herhen hørende håndskrifter Kristianiahåndskriften med fuldt hensyn til AM 51 (B1) og 302 (B2); hvor det første er noget medtaget og enkelte ord eller linjestumper hensmuldrede, er de derved opståede smålakuner uddyldte efter B1-2 uden videre. I øvrigt fremgår det tydelig af varianterne, hvorledes forholdet er mellem B og B1-2. Dér er alle virkelige afgivelser anførte samt hvor B er forladt og B1-2.s tekst er optaget. Rent ortografiske afgivelser er derimod ikke eller kun undtagelsesvis optagne. I det hele og store kan det siges, at intet af håndskrifterne har bevaret originalens retskrivning fuldt ud, og dog giver en nøje sammenligning mellem dem vistnok denne temlig sikkert. B har allevegne bevaret det for norske håndskrifter så betegnende *D* som initial (for det isl. *p*); men i B1-2 er dette ombyttet med *p*. Angelsaksisk *v* findes hyppig (i udg. trykt *v*); i B1-2 skrives altid almindeligt *v*. I B skrives så godt som altid *enn* (ikke *en*) — „end“, „men“, *siðann*, *meðann*, i B1-2 derimod *en* osv., og dette er uden tvivl det oprindelige og i udg. gennemført. Rimeligvis skyldes den slags fordobling af *n* i ordenes slutning også i mange andre tilfælde, hvor B1-2 har ét *n*, Ásgeir selv; her er dog dennes skrivemåde ellers fulgt. I B findes hyppig *y* i visse tilfælde — hvor norske håndskrifter netop har *y* — hvor B1-2 har *i*; jeg anser det for givet, at det er disse, der har ombyttet *y* med *i* efter islandsk ortografi. Forholdet mellem *r* og *ur* (*or*) i endelser er i B noget usikkert; der findes flere gange *ur* for *r* og omvendt *r* for *ur*; i B1-2 er det uniformeret, men der findes spor af orig.s *r* for *ur* (ved rettelser); også her antager jeg, at B i alt væsenligt har bevaret originalens stavemåde; vi finder også i andre gode norske håndskrifter (f. eks. de norske blade i Hauks-

bók) tilsvarende vaklen. Jeg har beholdt skrivemåden. Også på andre punkter er der vaklen f. eks. i refleksivendelsens former; her har jeg i reglen fulgt B1-2, hvor de har endelsen *-st*, *zt*, *zst*, hvor B måske kun har *z*. Hvor B1-2 har *ll* eller *nn* foran *d*, men B kun ét *l* eller *n* (B har *ll* og *nn* som oftest), er B1-2 fulgt. Hvor B i alle de nævnte tilfælde stemmer med B1-2 og der findes brud på reglen, er skrivemåden naturligvis beholdt. I nogle andre tilfælde, hvor B1-2 skønnes at have bevaret den norske stavemåde (især med hensyn til brugen af *æ* for *e*, *i* i mellem *g* og *e*, *e* for *ei* foran *ng*), er denne foretrukket for Ásgeirs i B, der har islandiseret eller moderniseret sin skrivemåde — i de fleste tilfælde ubevidst. Særlig i B1-2 findes aksenter, men så at sige udelukkende over *i*, altså uden al betydning; derfor er der intet hensyn taget til dem her i udgaven. Angående vokalforhold og lignende, se nedenfor.

Det er således klart, at jeg har stræbt efter at få originalens retskrivning frem ved at fjærne Ásgeirs fejl (islandismer, modernismer) gennem optagelse af B1-2's norskeheder; det kan i det hele fremstilles som en selvfølge, at den islandske afskriver af B1-2 ikke har haft noget videre begreb om den specielle norske retskrivning således at han har uniformeret den eller „rettet“ den, undt. da på de mest overfladiske, mest iøjnefaldende punkter.

At den her benyttede fremgangsmåde er rigtig, bekræftes af det heldigvis bevarede brudstykke af skindbogen. Ganske vist genfindes dette ikke i afskrifterne, så at vi ikke derigennem kan kontrollere deres nøjagtighed. En oversigt over brudstykets retskrivning vil vi derfor her forudsikke. Prof. M. Hægstad har i „Gamalt trøndermaal“ s. 24 uttalt, at „maalet er reglerett gtr.“

Det vigtigste er den vokalharmoni — et lestemt forhold mellem rod- og endelsevokalerne —, der kommer

til syne. Vi finder former som: *marger*, *hafðe*, *varðe*, *faret*, *lagðe*, *lande*, *iarðer*, *faðer*, *Biarne*, *atte*; *vapnaðer*; *riddare* —, *gerðe*, *heste*; *rétte* —, *orte*; *bloðe*, *dotter*, *moðer*, *þorer* —, *cvæðe*, d. v. s. *e* efter *a*, *á*, *e*, *é*, *o*, *ó*, *æ*; andre tilfælde findes ikke i brudstykket;

vi finder: *vissi*, *inni*, *vildi*, *firir*, *silki* —, *heimi*, *Reini* —, *Skuli* —, *skyldi*, *kyrtil* —, *hoggvinn* —, *sværði*, *hæfir*, *tækinn*, *sægir*, *nemndi*, *æftir* (*eftir*), d. v. s. *i* skrives efter: *i*, *ei*, *ú*, *y*, *ø*, *œ* (her skrives også *e*);

vi finder: *varo*, — *fengo*, *pessom*; *velto*, jfr. *hestenom*, *konongenom* —, *þoro*, *dottor*, d. v. s. *o* skrives efter: *á*, *e*, *é*, *ó*.

vi finder: *hafðu*, *hanum*, *staðum*, *allum* —, *hverium*, *bætu* —, *oðrum*, *Horðu* —, *systur*, og desuden *tiðendum* — d. v. s. *u* efter *a*, *æ* (*e*), *ø*, *y* og, efter det sidst anførte ord at dömme, også *i*, hvis det er denne vokal, der betragtes som hovedvokalen i denne forbindelse. Også formen *Kyrpíngi* kan her fremhæves.

Af andre skrivemåder fremhæves: *æ* og *xi* anvendes hyppig: *æftir*, *hær*, *sværð*-, *tækinn*, *hværr*, *sægir*, *-kæll*, *hæfir*, *ælldrið*, *bætu* osv.; *svæin*-, *þæim*, *hæil*-; ved siden heraf findes dog ikke sjælden *e*, *ei*: *eftir*, *hverium*, *Elldrið*; *einn*, *þeim*, *heimi*, *þeirra*, *Reini*. Konsekvens i skrivemåden har altså ikke på dette punkt været gennemført i skindbogen. — *a* findes i *Ragn(vallz)*, *e* i *menn*, *Dess*, *hendr*, *sennt*, *hellt*, *nest*, *nemndi*; her har der i skindbogen måske heller ikke været fuld konsekvens. *o* skrives i *þrond(heimr)*; *u* i *pui*, men *v* i *sva*, *u* i *sunr*, *y* i *skyldi*, (men: *firir*); *i* adj.-adv.-endelsen *-lig-* skrives *-leg-*. Med hensyn til konsonanterne er det vigtigst, at der altid skrives *k* foran *y*, *æ* og *i*: *skyldi*, *skyldir* (acc. pl.), *kyrtil*, *-kælls*, *tækinn*, medens der i andre tilfælde skrives *c* eller *k*: *skalla*, *kostnaðar*, *cross*. Ved hjælp af dette lille brudstykke vilde reglen ikke kunne konstateres, men afskrifterne bekræfter den helt ud. Forlængelse af *n* og *l* finder sted foran tandlyd: *sennt*, *ælld*, *skyldi*, *fælldr*, *villdi*, *-illdr*, *hellt*, *allz*, *vallz*, *veltan*,

samt i *-kælls* (derimod: *hendr*). Der skrives *Reiðar* (nom.), men *þeirra*. Foran *t* skrives *f* (*Skofta*). Som initial skrives *Ð* (*Dessa*, *Ðui*, *Deirra*). Af andre former findes: *biosk*, *sunr* (med *r*), *nemndi*, *boks* (f. *bokks*). Endelig bemærkes, at *h* findes ikke foran *l*, *r* (*liop*, *rið*), heller ikke i sammensætninger som *Ragnilldr*, *r* udelades i nom. *Sigrið*, samt at den vedføjede artikkel hedder *enn* i *iarlenn*, *iarlsens*, hvilke former dog kunde forklares ud fra vokalharmonien, og at der skrives *Rang-* f. *Ragn-*.

Alt dette genfindes i papirsafskrifterne med den samme og naturligvis endnu klarere konsekvens; i visse tilfælde (*æ : e*) er der den samme inkonsekvens. Men hvor det ene hdskr. har en afskriverskødesløshed, kan det andet have det ægte. Kun undtagelsesvis findes en afvigelse fra reglen i alle håndskrifter. Til bedre forståelse af forholdet skal vi her give en fortegnelse over de indbyrdes afvigelser i det første trykte ark (s. 3—16). Vokalharmonien: *hafði* (B)—*hafðe* (B1-2) 3s, 12s; *-dani*—*ðane* 4s, *sagði*—*sagðe* 4 21, *horni*—*horne* 7 4, *agiarnir*—*agiarner* 11 9, *matti*—*matte* 13 15, *lagði*—*lagðe* 14 20, *atti*—*atte* 15 19; i alle disse tilfælde er fejlen eller unøjagtigheden på Ásgeirs side; andre tilfælde: *dauði*—*dauðe* (ur.) 5 7, *konungi* (ur.)—*kononge* 5 17, *hverssu* (ur.)—*hversso* 9 7, 11 14, *ofnom*—*ofnum* (ur.) 11 2, *grænom*—*grænum* 11 4, *aræðis* (ur.)—*aræðes* 12 1, *allo* (ur.)—*allu* 13 1, *frendum* (ur.)—*fremdom* 13 19, *gerðo*—*gerðu* (ur.) 13 20, *mikille*—*mikilli* 14 9, *cvaði* (ur.)—*cvaðe* 14 11, *viner* (ur.)—*vinir* 14 22, *andaðiz* (ur.)—*anndaðezk* 15 7, *eftir* (ur.)—*eftir* 15 8, *nesi* (ur.)—*nese* B2 15 16. I følgende andre tilfælde findes uoverensstemmelser: *yfir*—*ifir* (opt.) 3 16, *skyl*—*skil* (opt., her har dog måske det første stået i mbr.) 10 10, *eftir*—*æftir* (opt.) 15 18; *enn*—*ænn* (opt.) 9 5, *Ey*—*Oy* (opt.) 14 10, *Ðau* (opt.)—*þau* (jfr. ovf.) 3 7, *-dan*—*ðan* (opt.) 3 15, 5 8, *það*—*þat* (opt.) 4 13 jfr. *þat*—*þat* B2 *það* B1 5 25; *enn*—*en* (opt.) 4 7 (og overhovedet således i betyd. „men“ og „end“), *siðann*—*siðan* (opt.)

5 11, *meðann*—*meðan* (opt.) 6 8, *sialfann*—*sialfan* (opt.) 13 24, *iarlana*—*iarlanna* (opt.) 15 9, *anfeil*—*annfeil* (opt.) 11 8, *and*—*annd* (opt.) 7 8, *andaðr*—*anndaðr* 12 11, *lunnd*—*lund* 13 3, *lande*—*lannde* (opt.) 15 20; *komenn*—*komen* 5 16, *drottenn*—*drotten* 8 5; *valdde*—*valde* 11 6, *vild*—*villd* (opt.) 15 13, *haullda*—*haulda* (opt., men næppe med rette) 16 9; *sakar*—*sacar* 6 3, *komner*—*comner* 7 6, *bik*—*þic* 8 8, *koma*—*coma* 11 21, *sculu*—*skulu* 12 16, *toc*—*tok* 15 11, *scal*—*skal* 15 15; i alle disse tilfælde hvor *k* står i B, men *c* i B1-2, er dette foretrukket; omvendt er foretrukket *skiallda* for *sciallda* (B) 16 10. Det samme er tilfældet med *hamingiu* f. *hamingu* 5 23, hvilket måske burde være bemærket i anm. ligesom afvigelsen *fula*—*fulla* 9 2 og *hvæir*—*hværr* 9 8. Særlig skal her omtales formerne *loccor*—*locr* 4 19 og *sialfur*—*sialfr* 13 18; lignende indskudt *u* findes ikke sjælden i B, aldrig i B1-2; jeg har allevegne beholdt det (jfr. ovf.), da det rimeligvis beror på originalen; man lægge mærke til vokalharmonien i de anførte ord; det vilde være mærkeligt om Ásgeir havde fundet på at skrive *-or*; i *sialfur* er *a*'et kort. B1-2-afskriveren har med vilje allevegne skrevet *-r*, ligesom han allevegne har ombyttet *Ð* med *þ*. Fremdeles skriver B1-2 *anndaðezk* 15 7 (opt.) for *andaðiz* i B. Til *æ* og *œ* har jeg intet hensyn taget. Ásgeir gör næppe bevidst forskel herpå, B1-2 skriver *æ* altid som *ø*; da de to lyd aldrig faldt sammen i norsk, er det givet at B har været konsekvent i sin skrivemåde; i udg. er dette *æ*, *ø* altid gengivet ved *ø*', også i forbindelsen *øy*. Endelig bør anføres, at 3 5 har B *ælldri*, B1-2 *aeldri*, hvilket er optaget; dette burde ikke være sket, men hidrører fra en vis usikkerhed i begyndelsen. Noget lignende gælder også *sende* i B overfor *sendi* i B1-2 13 16; da *e* her repræsenterer *æ*, som ellers findes, er B1-2 skrivemåde den ægte, jfr. nedenfor. Endelig bemærkes, at af punkter findes der i B kun lidt, de fleste er optagne efter B1-2. Også med hensyn til anvendelsen af store og små bogstaver

i begyndelsen af en sætning efter punktum (svarende til komma, semikolon, punktum) er der store afvigelser mellem B og B1-2; her er B i reglen fulgt, med optagelse af punkterne fra B1-2.

De her påpegede afvigelser er ikke synderlig store, og det er, på grund af den overvejende overensstemmelse i øvrigt, utvivlsomt berettiget at tage de „rigtige“ former, hvor de findes, og således kombinere de sammenhørende håndskrifter.

Således får vi da, når vi ved hjælp af disse fuldstændiggør det billede, skindbladsbrudstykket giver, følgende vokalharmoni:

- 1) *e* står efter *a*, *á*, *e* (lukket), *é*, *o*, *ó*, *oꝝ*, *œ*,
- 2) *i* står efter *e* (*æ*), *i*, *í*, *u*, *ú*, *y*, *ý*, *æi* (*ei*), *au*, *œy* (*ey*), *ø*.
- 3) *o* står efter *á*, *e*, *é*, *o*, *ó*, *oꝝ*, *œ*,
- 4) *u* står efter *a*, *i*, *í*, *u*, *ú*, *y*, *ý*, *æi* (*ei*), *au*, *œy*, *œ*, *ø*.

Herfra gives der i det hele meget få undtagelser; til de vigtigste hører, at den vedføjede artikel i det hele retter sig ikke efter rodvokalen i hovedordet, men har altid *e*, undt. hvor dette *e* er opslugt af hovedordets endelsevokal; en undtagelse er *lidit* 247 10.

Andre undtagelser¹⁾: 1) *Sigvaldi* 81 18 (således alle; ellers *-vallde*), *fiaðri* 7 18 (i vers), *Haralldi* 10 18 (i vers), *lanndi* 17 6 (vers), *Svafnis* 17 15 (vers); *konongi* 14 4, 20 14 (dette er dog uden betydning; B forkorter ordet bægge steder; og på bægge steder har B1-2 *-gi*, men på det sidste sted er det åbenbart senere tilføjet i bægge), *olli* 185 1, *uræddir* 11 9, *ræddiz* 71 8, *dræipir* 12 20 (vers), *nøfrir* 18 10, *røkir* 69 11 (vers), *oꝝxi* 211 5, 212 11 (ellers *oꝝxe*); *sættiz* 68 5. — 2) *liðe* 35 28, *rune* 141 13 (vers), *munens* 46 4 (vers), *Staure* 136 15, *blöyðe* 124 7 (mulig er dette blot en fejl, B1-2 har, som i anm.

¹⁾ Det vil ses, at flere af disse findes i versene (v); de(n) norske afskriver(e), der sikkert ikke altid forstod dem, fulgte den islandske forfatters original her mere end ellers. Herpå beror vistnok en del af afvigelserne.

oplyst, *blöyða*), *brynze* 311 17 (vers), *gofge* 39 15 (vers). Med hensyn til *e* (*æ*) er det vanskeligt på alle punkter at danne sig noget rigtigt billede; man væntede, i alfald efter *æ*, et *i*, og således må reglen siges at være, men der er her mange uoverensstemmelser mellem afskrifterne. Kort *e* skrives dels og hyppigst *æ* dels *e*; dette er enten åbent eller lukket. Man væntede vel egenlig *i* efter *æ*, *e* efter (lukket) *e*. Den følgende redegørelse viser, hvorledes forholdet er. Efter *i*-omlyd af *a*, det åbne *æ*, findes som sagt i reglen *i*. Således skrives *sendi* 20 22, *sende* B1-2, *sende* (*sendi* B1-2) 13 16, *sende* (v) 38 21, jfr. *sendir* (*er*¹⁾) 66 5; *brænde* 77 7, *brendi* (e) 251 10; *vænndi* (e) 80 6; *rennde* (i) 93 11; *lænnder* 94 5, *lender* (ir) 160 5, 166 4, 328 15 (her dog kun det ene hdskr.), men *lendir* 38 14, 160 17, 169 13, 264 7, 311 16, 336 5; *hende* 41 17 (v), 51 18 (v), *hende* (i) 22 9. 17, men *henndi* 95 9 (v), 102 3, 175 18, 176 5, 211 4, 242 6, 343 1; i alle disse tilfælde burde man, i hvert fald hvor B eller B1-2 har *i*, have optaget dette, og kun beholdt *e*, hvor de alle har det, men det er yderst sjælden. Et andet synes tilfældet at være med ordet *frende* (i): *frende* 62 10, 66 14, 149 2; *frendi* (e) 62 4, 120 12, 157 18, 170 4, 240 1, 241 12, 389 5, medens *frendi* kun findes 219 10, 244 20, 245 3; her har *e* rimeligvis haft en mere lukket lyd. Efter *eng* skrives i reglen *i*: *lengi* (*lenge* (i) kun 59 10, 175 7), *drængir*, *gienginn*, *-it*, men *fengi* (e) 179 22, 194 3, 231 12, *fenge* (i) 209 16, *fengiz* (*ez*) 123 5, *gengi* (e) 85 18; her burde der allevegne været skrevet *i*. *henni* skrives således 115 5. 8, 343 4, *henni* (e) 22 1, 83 10, 316 14; formen *-i* er sikkert den ægte.

Andre tilfælde, hvor *e* er omlyd af *a*, er: *æstir*, således så godt som altid, men *æfter* (ir) 38 15 (første), 183 4, *stærki* (e) 44 14, *ernir* (er) 175 14 (*ernir* rigtigst), *væxte* (i) 58 22, *vælde* (i) 58 16, 62 17 (i reglen: *vælldi*), *Egle* (i) 315 16, *æfte* 97 6 (ellers: *æfti*, f. eks. 124 5), *dreke*

¹⁾ Betyder B1-2's skrivemåde.

237 14 (v), *dreki* (e) 260 2, *festi* (e) 145 11 (ellers -i), *bætre* (i) 84 18, *aerfde* (i) 84 25, *haefde* (i) 84 12, 103 3, 114 11, 166 10, *haefde* (B, B2) 86 21 (*haefdi* B1), *haefter* (ir) 90 19, 22, 170 9, *sætte* (i) 85 10, 93 1, 102 11, 207 12, *hellde* 179 21, 259 1, *næmnder* (ir) 197 11, *stæmde* (i) 235 13, *strængde* (i) 86 17, *tæket* (i) 171 1, *fell* (e) 76 21 (v), *vællter* (ir) 199 2, *meger* 69 12 (v), *velle* 76 21 (v), [men *velli*, et andet ord, 8 15]; *pelle* (i) 225 10 (jfr. *pellum*, ikke -*onom*); *spenner* 44 1 (v), *gesti* (e) 337 21, *hærðer* 71 3 (v), *hærðir* (er) 92 19, *herðe* 226 18 (v); *svænske* 156 12, *svænski* 155 18, 157 13, *svænski* (e) 116 13, 135 1, 155 20. Der skrives *vele* 106 16, *lest*e 109 15 (v), *hverge* 93 5 (v). I alle de her anførte tilfælde synes *i* at være det ægte og burde være opdaget, undt. i de få, hvor alle afskrifter stemmer indbyrdes. Større tvivl kunde være m. h. t. følgende ord: *flestir* (er) 157 6, 311 2, 317 22, men *flester* 52 16, 58 2, 219 14, 336 6, jfr. *mesti* (e) 213 6 (men *mesti* 157 19) og *fresti* (e) 310 21; her var udtalen vel mere lukket og derfor -e berettiget; derimod skrives der altid *hælg*; jfr. det følgende. Der skrives *værðe* (i) 97 13, *værði* er vel det ægte, uagtet ø oprindelig her er lukket, jfr. *sværði* altid; e er vistnok blevet åbent mellem v og rð (eller r + medlyd, ikke r alene), jfr. *vætri* 106 10, 246 16. Særlig omtale kræver ordet *gera*; her skulde man tro e var åbent, men skrivemåden tyder på noget andet; således findes *gerðe* hyppigst, f. eks. 3 9, 4 10, 12, 46 9, 58 15, 79 3, *gerði* (e) 53 6, 57 19, 85 17, *gerðiz* (est) 106 7, *gered* 101 6, *gerid* (e) 337 5, 21, *gerir* (e) 61 12. I kvindenavnet -giærðr skrives: *giærðe* (i) 155 19, 308 12; -*gerði* (e) 156 21, men -*gerði* 157 14; hvad er her ægte?

Jeg går nu over til at omtale skrivemåden af de ord, hvor e er oprindeligt: *begne* 37 18 (v), *regne* 38 1 (v), *nefi* 7 7 (v), *veri* 250 14 (v), *segle* (i) 118 13, *segli* (e) 174 13, *nesi* (e) 15 16, 339 10, 13, *nese* 42 18 (v), *þele* 310 4, *seti* 268 2 (v), -*vege* 306 6, 8, 15, -*vegis* (es) 306 17, -*legre* (konip.) 315 13 (v), *vedre* 95 20, 97 7, 255 12, *Valldrese* 94 19, *Norege* så godt som altid, men *Noregi* (e) 86 1; i *besse-*

skrives e allerhyppigst, som f. eks. 13 24, 22 2, 93 18, 94 20, men *bessir* (e) 94 22, 137 20, *bessi* (e) 94 21, 116 4, og *bessi* 245 16; i partic. af verber (og lejlighedsvis 2. pers. sing.-plur.) findes: *bedner* 9 15, *freget* 12 8, 90 22, 91 8, *gefet*, -*enn*, -*ed* allerhyppigst, men i (e) 82 15, 103 4, 114 10, 226 10; *getet* 125 24, 177 17, men i (e) 48 6 (v), *drepner* 98 19, men i (e) 100 1; *drepenn* 68 17, 106 18, men i (e) 77 9, *drepit* (e) 86 1, 29, 97 19, 101 19; *cvedet* 9 5, *metinn* (e) 147 9, *leget* 98 7, *rekinn* (e) 99 16, *rekit* (e) 68 16, *veret* allerhyppigst, men *verit* (e) 82 13, 86 21, 146 6, og *verit* 235 4; — *verðir* (er) 175 18; *greri* (e) 69 7; *rere* 129 9, 149 7 osv., *reri* (e) 145 6, 8, 147 8, 148 14, 167 11; *snere* 101 8, 97 16, men *sneri* (e) 78 13, 239 3, 323 2, 325 9. Der er næppe tvivl om, at der i alle de her anførte tilfælde er -e den ægte skrivemåde; jfr. skindbrudstykket.

Den regel, der kan udledes heraf, er altså: efter ø (ɔ: omlyd af a) følger i, undt. i ganske enkelte tilfælde (*gera* vb.), efter oprindeligt e følger derimod e.

Endelig bemærkes, at enn (= endnu) næsten altid skrives ænn, at ekki altid skrives ecki (ækki, ekki), eigi kun én gang øige (i) 86 12, og værre 198 19 (v).

I afledningsendelsen -endi skrives i reglen i: *endi*, men -ende 14 3, ørendе 113 10 (B1-2; -endi rigtigere B); ørende har B 186 5 (-endi B1-2); ligeledes i -erni og -zemi 334 16, 19, 341 17; 334 26; derimod -ade altid i impf., ligegyldigt, hvilken rodvokalen er. Endelig kan bemærkes at efter io står i, undt. iofre 46 7 (vers), fiorve 55 18 (vers).

3) *baruz* 151 19 (vers), *siandum* 183 15 (a må vel betragtes som langt), *drapust* 335 19; når det hedder *iarnom* 231 2, 4, må a betragtes som langt, det samme er tilfældet med a i *sao*; *festu* 176 9, *festum* 91 5, 19, *frendum* 85 4, *cvediu* 186 1, *hellu* 304 6, 336 8, samt *tiðendum* 36 3-4, *rettendum* 62 12, *næmdu* 55 8; *konongum* 5 5, *roðnum* 8 7, *fotum* 42 7, *sonum* 236 12, *loknum* 87 3, [herhen hører næppe *drotningu* 24 10], *monu* 252 5, *andscotum* 276 18 (vers), *gotnum* 278 3 (vers), *þróengðu* 138 1. —

4) *anndort* 45 12 (vers), *boandom* 58 3 [må vel høre herhen], *hanom* 88 1, 134 10, 152 12 (vers), 177 17, 207 8 (her har B -um, hvilket burde være beholdt; i øvrigt står ordet her i et vers), *klaustranom* 347 13 [snarest herhen], *hatoðr* 222 11 (vers), *iarlom* 272 3 (vers); *Fitiom* 36 3, *imon* 54 2 (vers), jfr. 79 7 (vers; her foreligger måske en misforståelse), *víno* 57 21, *Rimol* 106 12, *skifto* 137 13, *-silo* 140 13, *vitron* 143 8, *skipon* 270 14; *sumor* 13 17, *lufo* 17 5 (vers), *sulo* 181 8; *yðron* 47 18 (*iðron* B1-2), *yggio* 137 11, *Sygro* 143 14, *syslo* 58 17; *eino* 117 11, *Peito* 143 12, 22; [sættozk 45 17 beror på en misforståelse af skriveren; han har heri set vb. *sætta*, ikke *setja*], *aeggion* 114 13, *ollom* 5 3, *glommon* 17 3 (vers), *hofom* 53 12 (vers), *morko* 35 24, *torgor* 42 5 (vers), [*holfu* 22 8 (o altså = ø, ikke ö)], *hondom* 313 7-8, *verollo* 121 1, *gofgom* 62 20; herhen hører også *spordø* 327 10, da nom. må have været *spardø* (ikke *spordø*). Hvis skrivemåden *stodom* 17 1 er pålidelig, må den anses for et bevis for, at der her foreligger subst. *stóð*, ikke *staðr*, hvad sammenhængen også snarest kræver. Til slutning skal her forbindelsen *io* og den følgende vokal omtales. Her findes så godt som udelukkende *io* . . . *u* (ikke *io* . . . o¹), sål. *iofnum*, *skioldum*, *tiorgum*, *tiolldum*, *diorfum*, *giognum*, *siolfum*, *hioltum*, *giolldum*, *locull* 178 11, *bioggu*, *iordu*, *fiorðu*, -*biorgu*, *iofur*, *stiolu*, hvilket aldeles bestemt viser, at vi her har med lyden *io* (*jo*) at göre, ikke med *io* (lukket o); hertil svarer også ganske forholdet *io* . . . *i* (ikke *io* . . . e): *giorfi*, *fiorvi*, *miorkvi*. Når der 58 5 er trykt *siolfom*, er dette urettigt; B har *sialfom* (ur.), B1-2 *siolfum*; dette burde være optaget. Endelig bemærkes, at i ordet *orrosta* (-*asta*) skrives så godt som altid enten *-ostu* eller *-astu*; *orrosto* 15 19 er en undtagelse.

Af andre ejendommeligheder er brugen af *y* for *i*, især foran *r* og *l*, som *skyrrn* 75 22, 149 9, 181 7, *skyraz*

¹⁾ En undtagelse er *iofrom* 106 21 (vers).

137 21, *skyrsl* 334 2, *fyrði* 89 11, 94 24, 310 11, *Gyrkia* 220 8, *skyliast* 103 12, *skyldust* 347 16, *hylmir* 215 7, *skylld-* 42 2, 120 10; i de fleste af disse tilfælde har B1-2 *i* for *y*, men dette beror, efter min mening, på rettelser af skriveren, der på dette punkt godt kunde vide, hvad der efter den islandske retskrivning var „det rigtige“. Den her anførte skrivemåde stemmer netop med norske dialekter, i hvert fald hvad *i* foran *r* angår. Desuden findes *y* for *i* spredt i andre ord, men så at sige kun i B, medens B1-2 har *i*: *yðron* 47 18, *gymsum* 94 14, *sygldu* 118 3, *Sygro* 143 14, *gyfta* 155 18, 320 10, *dyki* 141 6, *knyðu* 151 14, *myntizk* 149 2, *myskunn* 224 16, *Frysa* 126 1, hvortil kan føjes *Reyni* (B1-2: *ei*) 389 2. Til de her nævnte tilfælde regner jeg ikke ordet *fyndr*, der forekommer således (med *y*) 73 17, 151 17, 155 2, 340 14, 343 5; jfr. *Lygris* (*li*- B1-2) 49 1.

Omvendt findes *i* for *y* kun i enkelte tilfælde som *sist* 11 22, *sislur* 137 6, *mindu* 22 6, *stitta* 199 5 (*y* B1-2); jfr. *Oysilo* 140 18.

Andre vokalforhold: *ottungr* 14 19 (o = ø?); jfr. *Sogo* 56 14 (o = ø), *æi* = *æ* (æ): *ræidder* 51 7, *dræipir* 12 20, *møire* 58 9, *pær* (= *pær*) 323 19, *hvæirn* (B, B2) 307 3, jfr. *meiga* 304 12; i øvrigt findes i B (ikke B1-2) nogle gange skrevet *ei* f. *e*, særlig foran *ng*, hvilket utvivlsomt er Ásgeirs nyislandske udtale og allevegne rettet (undt. 35 18). Omvendt findes *e* f. *ei* i *pema* 5 7, 85 2; jfr. *ægi* 13 15. *o* skrives i *on* 115 9 og for omlyden i *fordr* 5 11 og *fordø* 263 4, for *u* i *otan* 339 18 (jfr. 232 8) jfr. *boa* 277 1; *e* skrives i afledningsendelser kun undtagelsesvis, *kosneng* 204 5 (*i* B), *Erlengi* (sål. B, B2, *ing* B1) 320 15; *o* skrives kun i *konong-*. *e* findes i *annlet* 226 2; *i* (for *e*) i anden stavelse i *forniskiu* 306 1. Om svara-bhakti -*u* (o) er før talt.

For *a* findes *æ* i *æftan* 211 18, 338 16 og *pærf* (vb.) 303 3, 120 15; omvendt findes *a* for *æ* i *bragðr* 69 3, *fragt* 317 19, hvilket næppe berettiger til at antage særegne former. I ordet *bær* findes *y* undertiden ind-

skudt: *bøya* 77 7, *bøy* 251 10. — *au* findes meget sjælden (= *o*); når der 94 28 skrives *aurvondr* (= *ɔrv-ɔndr*), har jeg skriveren, der her sikkert har fulgt en oprindelig islandsk skrivemåde, mistænkt for at have misforstået ordet som sammensat med *aurr*, og når han skriver *hauldu* 311 18, 345 20, er *au* vistnok her et virkelig *au*, jfr. skrivemåden *ou* i A 385 28. Undtagelsesvis skrives *ou* (*lous* 102 6). Mellem vokaler udelades *i* hyppig (*flya* og lign.; dog er afskrifterne her ofte indbyrdes afvigende). I endelsen *-ligr* skrives *e* så godt som altid (undt. 265 14).

Om andre vokalforhold henvises til de nedenfor anførte enkeltformer.

Konsonanter skrives hyppig dobbelt eller enkelt, uden at nogen regel kan konstateres: *mit* el. *mitt* og lign., *svæinn* (acc.) 21 7, *svæin* (nom.) 22 2, *mikill* (fem.) 37 15; på dette punkt, især hvor det gælder den vedføjede artikel (nom.-acc.), og andre lignende tilfælde, er B1-2 overhovedet tilbøjelige til at skrive én konsonant, medens B, som før antydet i reglen har to (ens i alle hdskrr. findes *iolenn* 338 18, *rikinn* 323 5). Noget lignende gælder *r* i flere forbindelser, gen. sg. fem. *annarar* osv., *pæira-*, *pæirr-* osv., *ger*, *gerr* og flere gange efter kort vokal (*hærr-* acc. og som sammensætningsled); desuden findes *forr* 39 14 (dog kun i B). *n* findes foran *d* i reglen skrevet dobbelt, men afskrifterne er her tit ikke indbyrdes overensstemmende; den afskrift, der har doblingen, er altid fulgt. *tt* findes i *sutt* 80 24, *sett* (= *séit*) f. eks. 125 19, jfr. *flytt* 314 8, jfr. 313 9. *mm* skrives i *semm* 161 9 (kun i B). Endelig bemærkes, at i ord som *iarll* skrives *l* som oftest dobbelt, hvilket utvivlsomt er en kombination af den etymologiske skrivemåde *iarl* og den assimilerede (udtale-)form *iall*.

h i forlyd foran *r* og *l* udelades så godt som altid og mærkeligt nok i *æitir* 89 22, 101 14 (bis). Kun et par gange findes *h* i B, hvor det mangler i B1-2; det er Ásgeirs islandske udtale og skrivemåde, der dér kom-

mer til syne. Til gengæld findes det éngang skrevet foran vokal (*horrista* 275 20; rettet i udg.). *r* udelades ofte foran *st* (*fyrst-*), altid i acc. *noccon* (f. eks. 4 11, 134 11), i *bænskr* 193 21, *ð* i *høygr* 23 16, mellem *r* og *n* i *stirðnaðe* 160 9 (*stirn-* B1-2), *harðnaðe* 197 15 (her har kun B *harn-*), *harðna* (*harn-* B); i alle disse tilfælde havde det vistnok været rigtigst at udelade *ð* i udg. i stedet for at optage det efter de(n) afskrift(er), hvor det står. — *g* skrives for *k* i *pøgt* 224 14. I afskrifterne findes uoverensstemmelser med hensyn til *ð* og *t* i endelser, her er B1-2, der har de sædvanlige former, i reglen fulgt. Medial-s udelades i *hafk* 139 7 og *komk* 271 2. I øvrigt skrives medial-endelsen på en meget vaklende vis: *bræk*, *royfðizk*, *tignaz*, *þyddust* (st-endelser meget hyppige), *þykkis* (s alene meget sjælden); her er B1-2 i reglen fulgt. For *f* skrives *m* i *hamnar* 150 12, *ramn* 6 14, 7 5, *stæmnu* 155 1, *iamnan* 6 1, men *iafnan* 6 5. For *v* skrives i reglen *u* i *pvi*, derimod ikke f. eks. i *sva*.

Til slutning skal anføres nogle ejendommelige ordformer: *bœar* (flt.) 135 4, *Skæningar* (f. *Skánungar*) 214 17, *fear* 222 1 (= *fe-ar?*); *knerror* 92 6 (et par gange skriver B *snækkir* f. *snækkiur* i B1-2, hvilket sikkert beror på skødesløshed), *kniom* 102 17, *liom* 151 5, — *syðru* 335 7, — *besser* (nom. sg.) 242 6, for ikke at tale om *mec*, *sec*, *pec*, — *tvinni* 84 2, 242 8, — *grundu* (= *grunuðu*) 121 14.

Alt i alt må det siges, at B afgiver et fortrinligt billede af skriverens norsk ved midten af det 13. árh.

Hvad A (A1, A2) angår, er forholdet noget lignende; retskrivning og sprogformer er sikkert betydningsfulde for den tid og den egn, de hidrører fra. Den første er i det hele meget løs og indbyrdes uoverensstemmende og de sidste viser et vist forfald og opløsning. De fra A hæntede stykker til udfyldning af B's lakuner afgiver et tilstrækkeligt materiale til at bedømme det hele. Som før bemærket har kun A og A2 bevaret den norske retskrivning og disse to stemmer i det hele

særdeles godt med hinanden, medens A1 så godt som fuldstændig opgiver originalens retskrivning (og i mange tilfælde dens ejendommelige sprogformer). Til det første kapitel i Tillæggene er varianter tilføjede fra A1-2; de udgør et, om end meget ufuldstændigt, bidrag til bedømmelse af forholdet. I de optagne stykker er A aftrykt bogstavret, med afvigelser fra de andre, undt. hvor der forelå åbenbare fejl.

En beskrivelse af A's retskrivning skal vi ikke her give.

Hvad der ellers kan bemærkes m. h. t. udgaven er, at B's kapitelindeling er fulgt så vidt muligt; i det hele og store fremgår det af den, at enhver fyrstes saga skulde udgøre et kapitel. Hvor A er benyttet, følges også dens kapitelindeling; men her er indholdet sønderstykket i mange små kapitler, der i reglen hvert har sin overskrift; A's overskrifter er meget uheldig redigerede og tit naive, men de hidrører ganske sikkert ikke fra Åsgeir (de udelades i A2).

Versene er redigerede og trykte med normaliseret retskrivning under teksten, idet der er taget mest hensyn til Fagrskinnas egne læsemåder, hvor de kunde give mening; ellers er teksten rettet efter de andre kongesagabearbejdelser. Da endel af disse vers i og for sig er let forståelige (som Hornkloves digt og Eiríksmál), medens hovedmængden deraf allerede er fortolket i 4. bind af min udgave af Heimskringla, har man ment her at kunne udelade versforklaring af de øvrige forholdsvis få.

I registrene er navnene normaliserede og givne i den sædvanlige form, dog således at de vigtigste norske skrivemåder er anførte og enkelte nævneformer opførte med henvisning til de sædvanlige.

Til slutning beder jeg bestyrelsen af Universitetsbiblioteket i Kristiania at modtage min bedste tak for at den har udlånt til mig Asgeirs afskrift af B, så at den helt igennem og uden afbrydelser har kunnet benyttes under hele arbejdet. Hr. prof. dr. L. Wimmer skylder jeg min bedste tak for forskellige vink og råd, han beredvillig har givet mig.

København, i sept. 1903.

Finnur Jónsson.

Her hæfr vpp Noregs kononga tal
oc fyrst vm Halfdan svarta.

K. 1.

1 (1) HALFDAN svarte sunr Guðroðar væiðikonongs hafðe
mæira riki en hans forældri oc var fiolmennr 5
oc vinsæll. Hans cona var Ragnilldr dotter Harallz
gullskægs konongs i Sogne. Ðau atto æinn sun er
het Haralldr. hanum hafðe moðorfaðer hans gefet
sit nafn. toc hann til sin. oc gerðe sinn fostrsun.
Gaf hanum allt sitt riki æftir sic. Ða er ungi Har- 10
alldr var .x. vætra at alldre anndaðezk moðorfaðer
hans. oc með þui at hann do sunarlaus. þa tok arf
hans sem aðr var gefenn dottorsunr hans. hann var
til konongs tækinn ifir Sygnafylki. oc a sama are
anndaðezk han. En þa tok rikit faðer hans Halfðan 15
æftir sun sinn. oc sætti hann iarll þann ifir rikit er
het Atle miofe. A sama are sem anndazk hafðu

-
1. Noregs—tal: ættantal noregshs kononga A. 2. oc: segir *tf. A* (seghir *A.1*). vm—svarta: fra Halfðane hinum (enom *A.1*) svarta A. 6. Hans—dotter: hann feck ser konu goðrar oc kyngofgrar Ragnildar at nafne dottor A. 7. æian sun: sun saman A. 7—8. er—H.: sa var Haraldr kallaðr A. 8—9. hanum—nafn: þviat Haraldr moðorfaðir hans gaf honom namn sitt oc A. 9. hann: sveinin *tf. A*. gerðe: hann *tf. A*. sinn fostrsun: *omv. A og tf. oc.* 10. sitt riki: *omv. A.* sic: sina dagha *A og tf.* enn. ungi H.: *omv. A.* 11. at alldre: gamall. þa A. 12. oc: ouc A. með: meðr A. tok: *her tf. A*: dottor sunr hans (*det følg. ul.*) 13. hans(1): oc riki A. aðr: fyr A. gefenn: gefit A. hann var: oc var hann A. 14. ifir: allt *tf. A.* are: þa *tf. A.* 15. hans H.: *ul. A.* 16. hann: Halfðan konongr A. iarll þ. | ifir r.: *omv. A.* 17. Atle: *hjá tf. A.* A: enn a þvi A.

pesser .ii. konungar. þa fecc sott oc bana Ragnilldr kona Halfdanar konongs. oc fecc konongr annarar (2) cono. su het oc Ragnilldr. faðer hennar var Sigurðr ormr i auga. sunr Ragnars loðbrocar. Ðau Halfdan 5 oc cona hans gato sun er nafn var gefet æftir broðr sinum oc kallaðr Haralldr. Með Halfðane var kyn- (3) legr æinn lutr. hann drøyndi alldrigi. en þann lut bar hann upp firir þann mann er het Þorlæifr spake. oc læitaðe raða huat at þui mætte gera. oc hann 10 sagðe hvat hann gerðe at þa er hann forvitnaðe noceon lut at vita. at hann for i svinabol at sofa. oc brazk hanum þa eigi draumr. oc konongr gerðe þat oc birtiz hanum draumr pesse. honum syndiz at hann være maðr bærr oc har hans allt i loccom. 15 varo sumir siðir til iarðar. sumir i miðian lægg. eða i miðian kalfa. eða a kne. eða miðia siðu. en sumir æigi længra en a hals. en sumir ækki mærir en sprotner or hausi sem knyflar. En a loccom hans var hværskyns litr. en æinn loccor sigraðe alla 20 með fægrð oc með friðlæik oc lioslæik. En Þorlæifi sagðe hann þann draum. oc Þorlæifr þyddi sva. at mikill afspringr myndi af hanum coma. oc

1. pesser: þeir A. 2. sott: efter Halfdanar A. 3. oc bana: ul. A. 2—4. kgs—loðbrocar: konongs (ul. A2) oc andaðezkör þeirri. Herefter følger i A et kapitel, se *Tilteg I; sætningen Ðau—Haralldr, der svarer til kapitlet i A, ul. naturligvis også.* 5. gato: sál. B1-2; atto B. 6—7. kynlegr: vndarleghr A efter einn. 8. þann mann: omv. A. 9. mætte: sál. A; matte B. 10. sagðe: þa tf. A. 11. at vita: ul. A. 12. hanum þa eigi: sál. A; alldrigi B. 13. art: enn A. 14. loccor: med art. A. 15. sumir(I): loccar sva tf. A. 16. til iarðar: at toko iorð A; en tf. B. 17. a: sál. A; mgl. B. 18. miðia: i m. A. 19. en: ul. A. 20. hausi: med art. A. 21. kyns: konar A. 22. loccor: var sa er tf. A. 23. alla: aðra tf. B; mgl. A. 24. með(2): ul. A. 25. þann: þenna A. 26. P. þyddi: sál. A; omv. B. 27. sva: draumenn tf. B; mgl. A. 28. af hanum | coma: sál. A; omv. B.

myndi hans afspringr landum raða með miklum veg. oc þo ægi aller með iofnum veg. En ænn myndi sa af hans ætt coma. er ollom myndi vera bætri. oc hafa menn þat firir satt at sa lokkr iartegnaðe hinn hælga Olaf er allum Noregs konongum er 5 hælgare oc biartare i himnum oc a iorðu. sva at (4) aller menn viti. En með þema hætte var dauði Halfðanar. at hann þa væizlu a Haðalannde. En hann for paðan i sleða. þa druknaðe hann i Rand i Rykins vik. scamt fra þui er nauta brunnr var. 10 en síðan var hann forð til Stæins a Ringariki. oc 3 þar høygðr.

K. 2. Vm Haralld harfagra.

(5) Haralldr sunr hans toc konongdom æftir faður sinn Halfdan svarta. hann var þa ósco maðr at 15 vætra tale en fullkomenn til mannanar allrar. þeirrar er kurteisum kononge byriaðe at hafa. hans harvostr var mikill með undarlegom lit. þui licastr at sia sem fagrt silki. hann var allra manna friðastr oc stærcastr. oc sva mikill sem sia ma a 20 legstæini hans þeim er i Haugasundum er. Hann var spæki maðr mikill oc langsyn oc agiarn. her með styrði hann hamingiu oc firir ætlan. at hann scylldi vera ifirmaðr Norðmanna rikis er af hans ætt hæfir tignaz þat lannd her til oc sva man vera 25

1. landum: sál. B1-2, A; landino B. 2. oc—veg: ul. A, men ikke A1-2. 3. ætt: ættom A. 5. hinn hælga | Olaf: omv. A. 7. viti: her nyt kapitel i A med overskr.: Vm einn ogævo atburð; da dette kap., der svarer til resten af kap. i B, er en anden redaktion, er det her trykt som *Tillæg II.* 13. Overskr. mgl. A. 14. sunr hans: ul. A. 14—15. faður sinn | H. sv.: omv. A. 15. hann var: omv. A. 17. er: einum tf. A. 19. licastr: a tf. A. 21. er(I): sem A. 22. oc langsyn: forseall A. 23. styrði... hamingiu: styrcti... hamingia A.

iamnan. Hanum þyddust gamler menn með spæki
raðom oc asio firir ætlanar. vngir drengir oc røysti
menn girndust til hans firir sacar virðilegra fegiafa
oc hirðpryði. sva sem sægir Hornklofe skalld gamall
5 vinr kononga. er iafnan hafðe i hirðum veret fra
barnoðsko.

1. Lyði ringberendr
meðan ec fra Harallde sægi
odda iprottar
10 4 enom harfagra
fra malom man ec sægia
þæim er ek moy høyrða
hvita haddbiarta
8 er við ramn dœmde.

- 15 2. Vitr þottez valkyria
verar ne varo
þækkir suamo enne framsotto
4 er fuglsrodd kunni

1. gamler: goðir A. með: við A. 3. virðilegra: vælsetningarár A. 4. oc: ul. A. 6. barn-: bar- B (alene).

V. 1. ²ec...sægi: seghi ec A. ³odda: oddi A. iprottar: -ir A. ⁴lyder i A: hinum avar aðgha. ⁸dœmde: rædde A.

V. 2. ¹vitr: sál. i alle, undl. B: Vig. ³lyder i A: peckirren (-rfen A2) noj hinni framleito; jfr. Fsk.-udg. s. XV.

Nedenfor gengives versenes formentlig rigtige form her
og i det følgende.

1. Hlýði hringberendr,
meðan frá Haraldi segik
odda ipróttir
enum afarauðga;
frá mólum munk segja
þeims ek mey heyrða,
2. Vitr þóttisk valkyrja,
verar né vóru
þækkir svá enni fránleitu,
es fogls rødd kunni;

evadde en kværk hvita
oc en gløgg arma
hymiss haus røya
8 er sat a horne vinbiarga.

- 4 3. Hvæt er yðr ramnar
hvaðan ero þer comner
með dræyrgu nefi
4 at degi anndværðum
holld loðer yðr i klom
ræs þæfr giængr or muni
nær hygg ec yðr i nott bioggu
8 þui er vissu at nar liggia.
4. Røyfðizk hinn hausfiaðri
oc um hyrnu þerði
annar æið broðer
4 oc at annsvorum hugði
Harallde ver fylgðum
syni Halfðanar

⁵⁻⁶ en: hin A. ⁶ gløgg arma: glæg hvarma A. ⁷ røya:
sál. B; i B1-2 rettet af AM. til roðti, hvilket findes i A,
A1; roya A2. ⁸ horne: hormum A og ul. vin-; (borm- A2).

V. 3. ⁴ annd-: ond- A. ⁶ giængr: yðr tf. A. muni:
med nn B2. ⁷ yðr: ul. A. bioggu: biugguð A. ⁸ vissu
at: vissuð A. nar: sál. B1-2, A; nær B.

V. 4. ³ annar: arnar A.

- kvaddi en glæhvarma
ok en kverkhvíta
Hymis hausreyti,
es sat á horni vinbjarga.
3. Hvæt es yðr hrafnar?
hvaðan eroð ér komnir
með dreyrgu nefi
at degi qndverðum?
hold loðir yðr í klóum,

- hræs þeir gengr ór munni;
nær hykk i nött bjoggud
því vissuð nái ligga.
4. Hreyfðisk enn hösfjaðri
ok of hyrnu þerði,
arnar eiðbróðir,
ok at andsvorum hugði:
Haraldi vér fylgðum
syni Halfdanar,

ungum ynglingi
8 siðan or æggi comom.

5. Kunna hugða þic konong myndu
þann er a Kvinnum byr
drottinn Norð manna
4 diupum ræðr hann kiolom
roðnum rondum
rauðum skiolldum
tiorgum arom
10 8 tiolldum drifnum.

6. Vti vill iol drecca
ef scal æinn raða
fylkir enn framlyndi
4 oc Frøys læik hæfia
15 Ungr læiddiz elld velli
oc inni sitia

⁷ ynglingi: eðlinge A.

V. 5. ¹ hugða: ec tf. A. ² þic: þec A2. ³ þann er: þannz A. Kvinnum: kymnum A. ⁶ rauðum: oc r. A.

⁷ tiorgum: tiorghaðom A. ⁸ lyder i A: oc drifnum skiolldum(!).

V. 6. ³ enn: hinn A. ⁴ hæfia: sál. B; hæyia AM i B1-2; hevia A; heyja A1. ⁵ velli: pelli B (alene). ⁶ inni: at tf. A.

ungum ynglingi,
siðan ór eggí kómum.

5. Kunna hugðak þik konung,
þanns á Kvinnum býr,
dróttin Norðmanna,
djúpum ræðr kjólum,
roðnum rondum,
rauðum skjoldum,

tjørguðum órum,
tjoldum drifnum.

6. Úti vill jól drekka,
ef skal einn ráða,
fylkir enn framlyndi,
ok Freys leik heyja
ungr leiddisk eldvelli
ok inni sitja

varma dyngju
8 eða vattu dunfulla.

(6) Her er þat synt i þesse frasagu hværr siðr var Harallz konongs þa rið er hann ruddi firir ser. Ðetta er ænn cveðet i sama evæðe oc spurt a þessa 5 lunnd æftir milldi hans.

7. Hversso er hann fegiafa
þaim er folld væria
itra ogn flytr
4 við íþrottar menn sina.

8. Mjok ero røyfðir
rogþirtingar
þær er i Harallz tuni
4 hunum værpa
i fe ero þess beðner
oc fagrum mæcom
malme hunlenzkum
8 oc mane austroeno.

⁸ fulla: fula B (alene).

3. *Overskrift i A:* Vm siðo Haralldz. þessse: þessare A. -sagu: -socn (= sogn) A; (sogn A2). hværr: hvæir B (alene). 4. ruddi: riki tf. A. 5. i: því tf. A. 6. milldi: sál. alle, undt. B: ualldi.

V. 7. ¹ hann: sál. B1-2; þat B; yl. A. ² giafa: giaval A. ² er: sem A. ³ flytr: flytir A.

V. 8. ³ þær er: þeirs A. ⁵ i: U. A. ⁶ þess beðner: þeir goðdir A. ⁸ mæcom: mætum A2 (ved rett. A).

varma dyngju
eða vøttu dús fulla.

7. Hversu es fégjafall,
þeims fold verja,
itra ógnflytir
við íþróttarmenn sina?

8. Mjok eru reifðir
rógbþirtingar,
þeirs í Haralds túni
húnúm verpa;
féi eru goðdir
ok fagrum mækum
malmi hunlenzkum
ok mani austroenu.

9. Þa ero þær ræfir
er vitu romo væne
orvir upp at laupa
oc arar at svægia
homlur at briota
en hae slita
ræikulega hygg ec þa vorru þoysa
at visa raðe.

10. At skallda rœðo vil ec þic spyria
Allz þu þykkis skil vita
greppa ferðir
þu mannt gorla kunna
þærra er með Haralldi hafaz.

11. A giærðum ser þæira
oc a gullbaugum
at þær ero i kunnlæicum við konong
felldum ráða þær rauðum
vaðom rondum

V. 9. ² vitu: *sál. alle undt. B:* vita. ³ orvir: *sál. alle undt. B:* orpir. ⁴ svægia: sveighia A. ⁶ hae: at *tf. A.*
⁷ ræiku-: riku- A.

V. 10. ¹ rœðo: reiðu A. ² þic: þec A2. ³ ferðir: far er A.
⁴ mannt: munt A.

V. 11. ¹ giærðum: geordum A. ⁴ felldum: Oskioldum A
(nyt vers); oc ski. A2. ¹ hedder i A: oc vel faghr rendaðom.

9. Þá eru þeir reifir,
es vitu rómu væni,
orvir upp at hlaupa
ok árar at sveigja,
homlur at slita,
en hái brjóta
rikula hykk þá vorru
þeysa at visa ráði.

10. At skalda reiðu vilk spryrja,
alls þykkisk skil vita;

greppa ferðir,
þu munt gorla kunna,
þeira's með Haraldi hafask.

11. Á gerðum sér þeira
ok á gollbaugum
at eru í kunnleikum við
konung;
feldum ráða rauðum
vel fagrrenduðum,
sverðum silfrvøðum,

sverðum silfr vofðum
særkium ringofnom
⁸ gylltum annfetlum
oc grønum hialnum
ringum handberom
er þeim Haralldr valde.

(7) Ðetta ber vitni milldi konongs. Hann tignaðu i
sinni fylgð oc firir gongu kappar hans er varo sva
agiarnar oc uræddir at þær varðu anndværða fylk-
ing i orrostu. hafðu vargstakka firir bryniur. sva 10
sem her sægir

12. At bersærkia ræiðu vil ec spyria
bærgir ræsævar
hversso er fenget
það er i folk vaða
vig diorfum verom.

6 13. Vlf heðnar hæita
þær er i orrastu
blóðgar randar bera
vigrar rioða
er til vigs coma
það er þar sist saman.

⁸grønum: grofnum A. hialnum: hiolmom A. ¹⁰herom: børum A.
7. Overskr. i A: Vm kappa Harallz. kgs: hans A.

10. orr: oc *tf. A.*

V. 12. ¹ ec: þik *tf. A.* ³ er fenget: *sál. A.*; þer fengoð B.
⁵ diorfum: þiorfum B (ði- A).

V. 13. ¹ heðnar: þeir *tf. A og ul. det følg.* ² orrastu:
orrostom A. ⁴ vigrar: vighr A. ⁵ er: þa er A. ⁶ sist: *sál. alle.*

serkjum hringofnum,
gyltum andfetlum

ok grøfnum hjólmum,
hringum handbærum
es þeim Haraldr valði.

12. At berserkja reiðu vilk
bergir hræsævar, [spryrja,
hversu es fengit

þeims i folk vaða,
vigdjorfum verum?

13. Ulfheðnar heita,
þeirs í orrostum
blóðgar randir bera;

vigrar rjóða
es til vigs koma;
þeim 's þar sýst saman;

Aræðesmonnum æinum
s hygg ec þar undir felaz,
skyli sa en skilvisi
þeim er i skiolld hoggva.

5 Her er oc sagt at Haralldr konongr hafðe læicara (8)
i hirð sinni.

14. At læicarum oc truðum
hæfi ec þík lit freget
hværr er órg at i þæira
Anndaðar at husum Harallz.

15. At hundi ælskar Anndaðar
oc hæimsku drygir
óyrnalausum

4 oc iofur lögir
Hinir ero oc aðrer
er um ælld sculu
brennanda spón bera
s logandum hufum
hafa ser undir linda drepet
hældraðipir haler.

5. Overskr. i A: Her talar um læikara.

V. 14. ¹ truðum: truþo A. ³ órg at i: orghari A. ⁵ þæira:
sál. alle undt. B: þæira.

V. 15. ¹ Anndaðar: ul. A2, ikke A, A1. ⁹ hafa: þær tf.
B1-2. undir: und A. ¹⁰ hæl-: hel- A.

áræðismönnum einum
hykk þar undir felisk
skyli sá enn skilvisi,
þeims í skjöld hoggva.

14. At leikurum ok trúðum
hefk þík litt fregit:
hværr es órgati
þeira Anndaðar
at húsum Haralds?

15. At hundi elskar Andaðar
ok hæimsku drýgir
óyrnalausum,
ok joþur hlœgir;
hinir eru ok aðrir,
es of eld skolu,
brennanda spón bera;
logendum húfum
hafask und linda drepit
hældraðipir halir.

(9) Með þesso allu værðr hann agiætr oc halldsamr a
sinni faður læifð. oc ænn óykr hann rikit a marga
lunnd. sva sem døme finnaz. sumt með orrostum.
sumt með fagrmæle oc vingan við þa er aðr stiorn-
aðu. sumt með hamingju lutum. sumt með diup- 5
ræðom oc langre firirætlan eða nockors atburðar.

(10) Ða er Haralldr hafðe tækit faður læifð sina. þa gaf
hann Atla miofa iarlsnafn oc þui likar væizlur sem
aðr hafðe hann haft af Halfdane feðr hans. En þat
var Sygnafylki oc Fialer. hans hafuð bu var a Gaul- 10
um. Haralldr konongr. þa er hann toc væizlur. oc
æigi var ofriðr. hafðe með ser .lx. hirðmanna. oc
firir talder aller tignar menn oc otalder aller er
þionaðu at væizlum. En firir sakar starfs oc nauð-
synia matte hann ægi comaz æftir ætlaðre stund. 15
at taca væizlur i Sogne af Atla iarle sinum. Sende
til menn sina at taca væizlur. oc var sva .iii. sumor.
7 at hann toc æigi sialfur. Conongs menn buðu með
ser frendom sinum oc vinum oc toco væizlur aukit
hundrað manna. Ðæir pago illa oc gerðo við drykiu 20
marga ospækt. Fiorða sumar þa er konongs menn
komo til væizlu rak Atle iarll þa a braut með
usœmd oc villdi æigi hafa ofsa þær. bað konong
taca sialfan væizluna eða væizlu fe. Ðesser menn
fundu Haralld konong at væizlu norðr i Prond- 25

1. Overskr. i A: Vm agæti oc viðlendi Harallz. 3. finnaz:
til tf. A. orrostum: en tf. A. 4. við: viðr A. 5. sumt(l):
oc tf. A. lutum: en tf. A. 6. -burðar: Nyt kap. i A med
overskr.: Her gefr Haralldr Atla iarls nafn. 7. læifð sina:
arf sinn A. 10—11. Gaulum: galum B; åben plads A.
11. þa—hann: ul. A. 12. ofriðr: oc tf. A.
lx.: sextughu A. 17. iii. sumor: þriu ar A. 18. at—sialfur:
ul. A. 19. oc(2): ul. A. væizlur: með tf. A. 20. oc: ul. A.
22. komo: skyldu koma A. braut: brot A. 23. ofsa
þær: omv. A. 24. veizluna: veizlu sina A. 25. fundu:
funnu A.

hæimi a Laðum með liði sinu at Haconar gamla.
oc sagðu hanum sina svivirðing. konongr varð ræiðr
er hann fra þesse tiðende. Hacon beiddizk þa lens
af konungi ifir Sygnafylki með þæim hætte sem
5 Atle iarl hafðe oc þat vætit konongr hanum. A þui
sama are fær Hacon gamle. með Þrónda hær oc
Haløygia suðr með lande. Nu móttu hanum Atle
irl oc hittuz þær a Fialum i Stafa nes vase. oc
bæriaz með kappe oc mikilli röysti. Ðar fell Hacon
10 iarl oc fara hans menn osigr. Sva sægir O'vindr
scallda spillir. faðer Hareks i Þiotto. i cvæðe þui
er callat er Haløygia tal.

16. Varð Hacon

Haugna møyar

15 við vopn bær
4 er vega skyldi
oc siðan alldrigi
odda gny
Frøys ottungr
20 8 a Fialum lagðe.

17. Oc þar varð
er vinir fello

1. sinu: sini B. 2. oc: ul. A. 3. pa: ul. A. 5. oc
hanum: konongr veitir hanom þat A. 7. Nu: ul. A. móttu:
sál. alle undt. B: móttir. 8. hittuz: hittazk A. þær: ul. A.
vage: vaghom A. 10. fara: fa A. 12. callat...H. tal: omv. A.
V. 16. 3 við: viðr A. 5 siðan alldrigi: sinn aldr A.
6 odda: i odda A. 7 ottungr: attughr A.
V. 17. 3 magar Harallz: marghir alz A.

16. Varð Hókon,
Högna meyjar
viðr, vánþerr,
es vega skyldi,
ok sinn aldr

i odda gný
Freys óttungr
á Fjöllum lagði.
17. Oc þar varð,
es vinir fellu

magar Harallz

4 manna bloðe

Stafanes

við storan gny

vinar Loðors

5

8 vagr um blandenn.

- (12) Atle iarl varð sar oc anndaðezk .v. nottom siðar.
þar sem siðan hætitir Atløy. Eftir þenna skilnað
irlanna flya synir Atla or lande. En Sigurðr
Haconar sunr gamla vingaðest við Haralld konong. 10
oc toc af hanum iars nafn. Eftir þetta æignaðest
Haralldr konongr Þrondhæim allan oc norðr allt til
Finnmærkr. gengo sumir undir hann með villoð oc
vinatto. sumir með otta. Ða strængir Haralldr kon-
ongr hæit. at æigi scal skera har hans. aðr en hann 15
8 hæfir skatt af hværium uppdal sem af utnese. sva
vitt sem Noregr er austr til marka oc norðr til
(13) hafs. Her æftir gerast orrostur margar langar riðir.
Ena øfsti oc hina mesto orrosto atte hann i Hafrs
firði firir norðan laðar við .ii. kononga af lannde 20
ofan. Kiotvan auðga oc Haclang. Ðar como með
þæim marger rikismenn með miklum skipa hær.
sva sem sægir Þiðolfr scalld or Hvini.

5 -nes; ness A.

7. .v.: fam A. 8. Atløy: *Nyt kap. i A med overskr.:* Vm
skilnað iarla. 9. iarlanna: þa tf. A. 10. Haconar sunr:
omv. A. 12. kg: ul. A. allt: þaðan A. 14. með: við A. Har-
alldr: ul. A. 16. af(1): sál. alle undt. B: at. af(2): ul. A.
17. vitt: viðr A. 18. hafs: *Nyt kap. i A med overskr.:* Vm
orrostor at tala. margar: ul. A. 19. Ena: sál. B1-2; Enn a
B; enn hina A. 20. ii.: ul. A. 21. Kiotvan—Haclang: sál.
B1-2 (dog Haca-); A; mgl. B. 22. þæim: ul. A (ikke A1-2).
miklum|sk.hær: omv. A. 23. sem: ul. A (ikke A1). scalld: ul. A.

magar Hallgarðs,
mannu blóði
Stafanes

við stóran gný
vinar Loðurs
vágr of blandinn.

18. Høyrðu i Hafrsfirði
hve hizug barðez
konongr kynstor
4 við Kjotvan auðlagða
knerrir como austan
kapps um lystir
með ginandum hofðum
8 oc grofnum tinglum.
19. Laðner varo þær haulda
oc hvitra skiallda
vigra vestrœnna
4 oc valscra sværða
græniaðu bersærkir
grunr var þeim a sinnum
ænn uðu ulfheðnar
8 oc isar duðu.
20. Fræistaðu ens framrāða
er þeim flya kændi
allvallz Austmanna
4 er byr a Utstæini

V. 18. ¹ Høyrðu: Høyr þu A. ² hizug: hizi A, hiz A2.
³ lyder i A: konongrenn kynstore.
V. 19. ⁶ grunr: guðr A. sinnum: sål. B, A2, sumum A
(ved rettelse), A1. ⁷ ænn uðu: ymdu A. ⁸ isar: iarn tf. A.
V. 20. ² er: at A. ³ all: sål. alle undt. B: al. ⁴ a: at A.

18. Heyrðu (rett. heyrdi) i
hvéhizig barðisk [Hafrsfirði,
konongr enn kynstóri
við Kjotva enn auðlagða;
knerrir kómu austan,
kapps of lystir,
með ginondum hofðum
ok grøfnum tinglum.
19. Hlaðnir vóru hólða
ok hvítra skjalfa,
20. Frestuðu ens framrāða,
es þeim flýja kendi,
allvalds Austmanna,
es býr at Útsteini:

stoðom nockva bra stillir
er hanum var styriar væne
glommon var a lifðum
8 aðr en Haklangr felle.

21. Leiddiz þa firir lufo
lanndi at hallda
hilminum halsdigra
4 holm let ser skilldi
slogoz undir sess þiliur
er sarer varo.
leto upp stiolu stupa
8 stungu i kiol hofðum.

22. A bake leto blikia
barðer varo griote
Svafnis salnæfrar
4 sæggir hyggiendi
Óstoz austkylgur
oc um Iaðar liopo
hæim or Hafrsfirði
8 oc hugðu a miaðar drykkiu.

⁶ var: voro A. væne: sål. alle undt. B: vænz. ⁷ glommon:
hlaumon A.

V. 21. ⁴ ser: at tf. A. ⁵ undir: und A.

V. 22. ³ Svafnis: svafins A (ikke A1). ⁵ -kylgur: kylvur A.
⁶ um: of A. liopo: liupu A.

- stóðum Nøkkva brá,
es var styrjar væni,
hlømmun vas á hlifum
aðr. Haklangr felli.
21. Leiddisk þá fyr Lúfu
landi at halda
hilmi enum halsdigra,
holm létsk at skildi,
slógusk und sessþiljur,
es sárir vóru,

- létu upp stjólu stúpa,
stungu i kjol hofðum.
22. Á baki létu blikja,
barðir vóru grjóti,
Sváfnis salnæfrar,
seggir hyggjandi;
œstusk austkylfur
ok of Jaðar hljópu
heim ór Hafrsfirði,
ok hugðu á mjøðdrykkju.

Her minnisk Hornklofe þessarar orrostu.

23. Rioðr let hæstrar tiðar

harðraðr skipa barðum
baro faks ens blæica

5 4 barnungr a laug þprungit
þar sva at banz at borðe
borð hølkvi rac norðan
lifar valdr firir hilddar
s rægg doglinga tvæggia.

10 24. Oc orð nöfrir iofrar
orðalaust at morðe
enndiz rauðra rannda
4 rauð dunskotom cvadduz.

15 25. Haðe gramr þar er gnyði
geira rægg við seggi
rauð fnystu bæn bloðe
4 bryngogl i dyn skoglar
þa er a rausn firir ræse
reð ægglituðr sæggia
æfr gall hiorr við lifar
s nigu forvaner sigri.

V. 23. ² barðum: baðom A. ³ faks: *sål. alle undt. B:*
raks. ens: *sål. alle undt. A2:* enn. ⁵ par: *þars A.* banz:
barz A. ⁶ hølkvi: *høkví(?) A; høskyi A1-2.* ⁷ lifar: *hlifðar A.*

V. 24. ¹ orð nöfrir: *osnæfrir A.* ⁴ rauð: *rod (sammen med dun) A;* rodd dun- A2.

V. 25. ¹ gnyði: *gnuði A.* ⁶ -lituðr: *litaðr A.* ⁷ æfr:
æför A. lifar: *lifðr A.* ⁸ nigu: *forskr. B.* for: *fior- A.*

23. Hrjóðr lét hæstrar tiðar
harðraðr skipa børðum
bóru fáks ens bleika
barnungr á lög þprungit;
þar svát barsk at borði,
borðhølkvi rak norðan,
blifar valdr til hildar,
hregg, doglinga tvæggja.
24. Ok orðnæfrir jofrar
orðalaust at morði

(endisk rauðra randa
rødd) dynskotum kvøddusk.
25. Háði gramr, þars gnúðu,
geira hregg við seggi,
(rauð fnýstu ben blóði)
bryngogl í dyn Skoglar,
þás á rausn fyr ræsi
(réð eggliðuðr) seggja
— æfr gall hjorr við hlifar —
hnigu fjørvanir (sigri).

(14) Her æftir siðaðezk lanndet. gullduz skattar hit øfra
sem et ytra. Nu er hann orðen fullgerr maðr um
afl. voxt oc raðagiærð. Har hans var sitt oc floket.
firir þa sok var hann lufa callaðr. Ða scar Ragn-
valldr iarl a Møre har hans oc gaf hanum nafn oc
callaðe Haralld hinn harfagra. Ða var hann mæir
en tvitugr at alldre. hann atte mart barna. oc af
hans ætt ero komner aller Noregs konongar. Ðat
var .x. vetr er hann barðez aðr til lannz. en hann
yrði æinvallz konongr at Noreghi. hann friðaðe 10
væl land sitt oc siðaðe. Haralldr atte .xx. sono oc
með margum conom. oc urðu .ij. æinir konongar i
Norege. Æirikr bloðœx oc Hacon goðe. var Æirikr
bloðœx i ællzta lage suna hans. en Hacon i yngsta
lage .iiij. var Olafr digrbæinn .iiij. var Biorn caup- 15
maðr er sumir menn kallaðo bunu .v. var Guðormr
.vi. var Halfðan svarte .vij. var Dagr .vij. var Ringr
.ix. var Guðroðr skiria .x. Ragnvalldr .xi. Sigtryggr
.xij. Froðe .xij. Rørekkr .xij. Tryggvi .xv. Gunroðr
.xvi. Øystænn .xvij. Sigurðr risi .xvij. Guðroðr 20

1. Her: Ðer A. Nyt kap. i A med overskr.: Nu siðaz landit
væl. skattar: med art. A. 3. afl: oc tf. A. var: vax B.
floket: oc tf. A. 6. callaðe: hann tf. A. harfagra: oc petta qvað
Hornclovi þa var lofðungr (*kun hertil A1*) | lufa kallaðr | er i
fylkis . . . | tf. A; A2 tf. yderligere (ábenbart senere tilføjet):
(fylkis l. . .) cár oxv vallt var kallaðr (kal med prikker under)
með konongs nafne Haraldr harfagri . . . mir sján; jfr.
Sn. E. III, 399. 7. hann atte: enn siðan atti hann A.
8. kgar: enn tf. A. 9. aðr | til lannz: *sål. A; omv. B.* 10. Noreghi:
sål. A; lanndeno B. 11. oc siðaðe: *sål. A; ul. B;* A tf. et
afsnit om Harald og Ragna, se Tillæg III. Haralldr: A
har kap. overskr. Vm suna tal Haralz (ks tf. A1). 12. æinir:
A. 14. ællzta: ællztra B. yngsta: yngstra B. 15. var:
A her og allevegne i det følg. og det er vel det opr. (jfr.
Agr.). 16. er—bunu: *sål. A; ul. B.* 18. skiria: *sål. B1-2;*
skirta B; skirra A.

liome .xix. Halfðan hyrbæinn er sumir calla Hafþoto
.xx. Ragnalldr rykill er sumir calla Ragnar.

**K. 3. Vm viðrskifti Harallz konongs hins (21)
harfagra oc Aðalsteins goða konongs
i Engllande.**

(A) þæim tima reð Ænglande ungr konongr.
Aðalstænn goðe. er þa var tignar maðr ænn hinn
meste i norðr londum. hann sendir menn sina til
Noregs a fund Harallz konongs við þesconar send-
10 ing. at sendi maðr giek firir konong. sælur hanum
sværð gullbuit. bæðe með hiolltum oc meðalcafla.
oc oll umgiærð var buin gulli oc silfri. oc sætt
dyrleghom stæinum. Hellt sendi maðrenn sværz
hiolltunum firir konungi oc mælte sva. her er sværð
15 þat er Aðalstænn Englakonongr sendi yðr með
giof hærra konongr. Conongrenn tok um meðal
kaflann. oc þegar mælte sendimaðrenn. Nu toko
þer sva sem var konongr villdi. oc skalltu nu vera
þegn hans oc sværðtakare. Haralldr konongr fann
20 at þetta var með spotte sænt. Hugsar firir ser
vannlega. oc spurði spækunga sina. hvart drepa
skyldi sendimannen eða næisa konong a aðra lund.
Eigi villdi hann vera þegn hans oc ænskis mannz
i verolloðu. þa mintiz Haralldr konongr með fortal-
25 um sinna manna. at þat var ægi kononglegt. at

1. hyr.: *sål. B1-2, A; hvit- B. calla: kallaðo A.* 2. Ragnalldr:
Rognvaldr *A.* 3. *Overskr. i A:* Um sendimann til H. k. 6. *A:*
mgl. B; I B1-2. A þæim: Ðenna *A.* 7. tignar: tiginn *A.*
10. kg: *med art. A.* 11. sværð: æitt *tf. B.* gull: gulli *A.*
12. oc(3): *ul. A.* 13. dyrleghom: *sål. A;* dyrum *B.* Hellt:
hælldr *A.* 14. sva: *ul. A.* 15. þat: *ul. A.* með: at *A.*
16. hærra kgr: *ul. A.* 18. sva: við *tf. B.* oc—nu: nu scallt
þu *A.* 20. þetta: alle undt. *B:* þa. 21. spækunga sina:
sina spækimenn *A.* 22. -mannen: uden art. *A.* 23. hans:
ængla konongs *A.* 24. mintiz: minniz *A.* 25. var: er *A.*

drepa sendimenn annars konongs. þa er bera oaukit
ærende sins hærra. hælldr at lata coma rað raðe i
13 mote oc orð orðe. lætr a braut fara menn Ængla
konongs i friði. Annat sumar sendir Haralldr kon-
ongr skip væstr til Ænglanz. oc fær til hinn bæzta 5
vin sinn Hauk habrok at styra. Haralldr konongr
fær i hond hanum svæinn ænn er føt hafðe Þora
morstong ambot hans. hon var æzkað i Mostr a
Sunn horða lannde. Ðesse svæinn hætit Hacon oc
callar moðeren. at hann være sunr Harallz konongs. 10
En Haukr kom væstr til Ænglanz. oc fann Aðalstæin
konong i Lundunum oc giek firir hann. þa er borð
varo a brotto oc kvadde konongen. Conongr bað
hann vælcomen. Ða mælte Haukr. hærra. Haralldr
konongr Norðmanna sendi yðr goða cvæðiu. þar 15
með sendi hann yðr ænn hvitan fugl. væl vandan.
oc bað yðr vænia ænn bætr heðan i fra. tok barnet
or skauti sinu oc sætti i kne kononge. konongr læit
til. En Haukr stoð firir kononge oc næig hanum æcki.
hann hafðe við vinstri lið ser snarpt sværð undir 20
skikku. oc sva varo bunir aller menn hans. oc varo
saman .xxx. manna. þa mælte Aðalstænn konongr.
Hværr a barn þetta. Ða svaraðe Haukr. Ambot
æin i Norege. oc mællte Haralldr konongr at þu

2. coma: *efter mot (sål.) A.* 3. orðe: *sål. alle undt B:* orðz.
menn: sendimenn *A.* 4. Annat: *Ny l. A.* 4—5. kgr: *ul. A.* 5. oc:
ul. A. 6. ha-: *sål. A;* ræ- *B(alene).* styra: *skyra B.* Haralldr:
ul. A. 7. i—hanum: hanom i hændr *A.* svæinn ænn: æitt barn
þat *A.* 7—8. Þora—hans: ambott konongs. su er het Þora
morstong *A.* 9. horða-: harðu *A.* 10. hann: *ul. A.* 13. a:
i *A.* oc: *ul. A.* Cgr: *med art. B.* 16. sendi: sænndir *A.*
17. yðr: *ul. A.* i fra: af *A1.* 18. skauti sinu: *sål. alle*
undt. B: skauta sinum. kge: *kgs B (alene).* kgr: *hann A.*
20. hann: *oc A.* við: *mgl. B.* við—lið: undir skauti ser *A.*
snarpt: *snarpeggjat A;* snarpit *skr. B (alene).* 20—21. undir
skikku: *ul. A.* 21. menn hans: *omv. A.* 22. saman: *samt A.*

scyldir henne barn upp foða. konongr svaraðe. æigi hæfir svæin þesse þræls augu. Haukr svaraðe. ambot er moðeren. oc sægir hon at Haralldr konongr se faðerenn oc er nu svæinnen þinn knesætn-
5 ingr konongr. oc er þer nu iam vannt við hann sem við þinn sun. konongr svaraðe. hvi minda ec foða Harallde barn. þo at þat være æigin cono barn. en holfu siðr ambotar barn. Þræif annarre
hende til sværðz er la hia hanum en annarre hende
10 barnet. Ða mælte Haukr. Fostrat hæfir þu nu konongr barn Harallz konongs oc cnesætt. oc mattu myrða þat nu ef þu villt. oc mantu æigi atvoro með þui mega ɔyða allum sunum Harallz konongs. oc man þat mællt heðan a fra. sem her til. at sa er
15 ogofgare er aðrum foðer barn. Eftir þetta snyr (22) Haukr a braut oc snarar mottulenn a vinstri hond ser. oc hæfir hann brugðit sværð i högre hende. Gek sa ut fyrstr hans manna er siðarst hafðe inn gengit. oc fara þær við sva buit til skips sins. oc
20 var veðr hagstött vndan lande i haf. oc þaess nøytu þær. oc sigldu til Noregs. Oc er þær como a fund konongs. þaccaðe hann Hauki væl sina færð. En Aðalstæinn konongr let þar upp foðaz Hacon i hirð

1. upp: *ul. A.* 2. svæin þesse: *omv. A.* H. svaraðe:
ul. A. 4. sætningr: setongr *A.* 5. kgr oc: *ul. A.* 6. kgr:
med art. A. 7. Harallde: konunge *tf. A.* æigin: æiginnar *A.*
8. en: *ul. A.* barn: oc *tf. A.* 9. la: i *tf. A.* 10—11. nu
kgr: eit *A.* 11. ene: a kne *A.* 11—12. oc(2)—nu: því mat
þu nu myrþa þat *A.* 12. mantu: mant þu *A.* lægi: ecke *A.*
14. a: i *A.* her: hingat *A.* er: aðrum *tf. A.* 15. foðer:
fostraðe *A.* barn: *herefter nyt kap. i A med overskr.: Vm*
brautfærð Hauks. þetta: *sál. alle undt. B:* þat. 16. a braut:
i brott *A.* a(2): at *A.* hond: henndi *A.* 17. oc: enn *A.* hann:
ul. A. sværð: *med art. A.* 18. fyrstr: fyst *A.* 19. oc(1):
ul. A. 20. nøytu: næyta *A.* 21. oc sigldu: sigla *A.* como:
como *A* (*ikke A2*). 21—22. fund kgs: *omv. A.* 22. kgs: þa *tf. A.*
færð: færð skr. *B.* 23. let: lær *A.* upp foðaz | H.: *omv. A.*

sinni. oc er hann callaðr siðan Aðalstæins fostre.
I þui licum viðr skiftum kononga fannz þat at hvar
þæira vildi hæita mæiri en annar. oc er ækki
gort misdæili þærar tignar. firir þessa sok. oc var
hvar þæira konongr ifir sinu riki til dauða dags. 5

14 (23)

K. 4. Vm Eirik bloðœxi.

(E)IRIKR bloðœx sunr Harallz konongs. er konongr unni mest. oc með þui at Haralldr konongr var þungfør af ælli. tignaðe hann Eirik i þui at
hann læiddi hann i hasæte sitt. oc sætti hann hofð- 10
ingia innan hirðar. oc let hann hæita konong. gaf
hanum at stiorna hirð sina oc valld at skifta konongs malom oc dœma lanz logh. Með þema hætte
stoð rikit .ijj. vætr. aðr en Haralldr konongr annd-
aðezk. hann varð sottdauðr a Rugalannde oc er 15
høygr i Haugasundi. þa hafðe hann værit .ijj. vætr
oc .lxx. vætra konongr. Eftir Haralld tok Æirikr
bloðœx riki. en Hacon var væstr a Englande.
Æirikr konongr atte Gunnilldi er callað var kononga moðer. dotter Azorar tota eða lafskøgs norðan 20
af Holøygia lande. Eirikr konongr var maðr mikill
oc stærkr. oc røysti maðr. friðr sionom. alyðin. harð-

3. þæira: *ul. A;* *ikke A2.* mæiri: annar *tf. A.* ækki
gort: *omv. A.* 4. þeirrar: þeirra *A.* 4—5. oc—þæira: at
hvartveggi var *A.* 5. ifir: i *A.* 8. oc með: *ul. A.* 8—
10. þui—sitt: *efter hirðar (l. 11) A og har* sætti *for* læiddi.
10. oc: hann *A.* hann: *Æirik A.* 12. hanum: valld *tf. A* og
ul. det følg. skifta: skipa *A.* 13. oc: at *tf. A.* 14. rikit:
uden art. A; *ikke A1-2.* 16. høygr: haugr eptir hann *A.*
17. kgr: *herefter nyt kap. i A med overskr.: Nu* tekri Eirikr
bloðœx við riki; *A2 har:* Eirikr bloðœx com til rikis. 18. riki:
við rikinu *A.* a: i *A.* 20. tota eða: *sál. A;* *mgl. B.* 21. Hol-
øygia: Haloga *A;* ha-sk. *B.* *22. oc(2): ul. A,* friðr—
—orrostumaðr (24, l. 1—2): *sál. B1-2;* *mgl. B.* 22. oc(2): *ul. A.*
sionom: asionom *A.* alyðin: a lunderne(!) *A.*

uðegr. oc fegiarn. oforsiall oc sigrsæll. oc orrostumaðr mikill. Gunnilldr cona hans var fogr sionom oc tigurleg. ecki mikil cona diuphugað. margmalog. oc grimlundað. ægi vinholl. øret giorn til fiar oc 5 landa. Ðau atto noccor born er sva heto. Gamle. Guðormr. Haralldr. Erlingr. Rangfroðr. Sigurðr sleva. Ragnilldr var dotter þæira. er giftiz i Orkøyiar. þesse olld var scom oc potte þo lannz mannum øret long. firir þui at þær callaðu konong 10 alyðinn. en drotningu illgiarna. þat lystiz með þui at Æirikr let drepa Biorn kaupmann. Olaf digrbæin oc flæiri broðr sina. þat var mal margra manna. at hann myndi vilia øyða broðrom sinum. oc raða 15 æinn konongdomenom oc hæfia sva sunu sina til rikis æftir sinn dag. oc varð hann ovinsæll firir þat við alla alþyðu.

K. 5. Vm Hacon goða.

(25)

(H)akon goðe föddez upp með Aðalstæini konunge. oc tok þar skirn i barnøsko. fra hanum er 20 sva sagt. at hann var likr fæðr sinum a friðlæik. stærkri oc mæiri en hans ættmenn hafðu veret. Ðoralfur Skolmssunr var callaðr iamstærkr maðr Hacone. en ængi fannzk hinn þriði þæirra make at stær-

1. -uðegr: legr A. oc(1): ul. A. fe: fiar- A. oc(2): ul. A.
2. fogr: forgr B. 3. ecki—cona: sál. A; mgl. B.
4. oc(1): ul. A. 5. er—heto: þessor sem nu nemfnum ver A.
7. Ork-: Orkn- A. 9. øret: yrit A. kg: med art. A.
10. drotningu illgiarna: drotnengen var hin illgiarnasta A. lystiz: lytez A. 12. mal: efter manna A. 13. raða: raðe A.
14. oc: ul. A. hæfia: sál. alle undt. B: hafa. sunu sina: omv. A.
15. sinn dag: sina daga A. oc: við þetta A og ul. firi þat.
17. Vm uppfoðe Hakonar A. 18—19. kge: ul. A. 20. var: sál. alle undt. B, mgl. 22. -alfr: -olfr A. Skolms-: sál. A; skums- B. maðr: ul. A. 23. stærk: styrc- A.

A læik. Hakon var bliðlatr. | diupraðr. raðhallr. minnigr. glaðr. heilhugðr. vitugr. kurteisare i allre atgørve. enn aðrir menn. til vapns eptir afle oc atgørvi. konongrenn fostrfaðer hans unni hanum um framm alla menn oc sva oll alþyða er hans namfn kunni. 5 Aðalsteinn gaf hanum sværð þat er hioltinn voru 15 af gulli oc Hacon røyndi sva hart at hann hio i kværnstein ænn. oc bæit allt til augans. þat var kallat siðan Kværnbiti. þat sværð hevir Hacon alt til dauðadags.

10

K. 6. Nu fær Hakon til Noregs.

(26) Einum vetri siðar enn Haraldr konongr hafðe anndazt spurðiz annlat hans til Ænglandz vestr. oc a því sama sumri með raðe Aðalsteins fostrfaðr sins for Hacon til Noreghs. at þeim gerði veðr illt 15 i hafe oc skildizt liðit. tyndizt sumt. enn sumt toc Noreg. oc peir er nestir kvamo því er Eirikr konongr. var. foro a fund hans. oc sagðo hanom at Hacon broðir hans mynndi farizt hava i have. þessa sagu bar konongrenn firir Gunnillde oc let væra væl 20 orðit þat at hann skylldi eigi ottazt Hacon at konongdome sinum. hon svaraðe a þessa lund

26. Ho ræið a bac baro
borðhesti kon festan
skonongr let a brim bita
borð er gramr hevir fiorðu.

25

1. bliðlatr: hœvelatr A; herefter er der i B en lakune; „Hic duo folia desiderantur“ skr. AM i B2 (lign. B1).
16. skildizt: sál. A1; skildutz A, A2.

26. Hó- reið á bak þóru
borðhesti -konr vestan;
skorungr léta brim bita
þorð, es gramr hefr Fjorðu.

Af visænndum sinum vissi hon at Hakon hafði fior. ▲
 oc kom hann sinu skipi heilu við Noreg for með ser
 vitrlega oc listulega. beiddizt ænskis. vingaðizt við
 alla. þyddizt raðamenn. minntizt gamalla manna.
 5 með spaclegom raðom. miðlaðe giavir læicmannum
 oc ørsco mannom. tamde sec með þeim i. læica oc
 glæðe. syndi i fiolmænni atgörvi sina a marga lund.
 firi þa soc lovaðe hver maðr hann. gærðizt orð a
 hanum þat er flaug i hværs manz hus. eptir þat
 10 girntuzt allir til hans enn ottaðuzt ofriki oc ulog er
 a lagðuzt við lannz buit. oc kænndu allir Gunnildi.
 enn sa finnz engi er i moti mæli at hon væri þess
 valdande. Læið sa vetr sva at Hakon hafðe eigi 925-26
 konungs namfn. enn at sumri þrystu böndr saman
 15 riki Eiriks enn miklaðo Hakonar megin toco Hacon
 til konongs ivir ser þa var hann nalegha xx vetra f.c. 906
 er hann kom i land. eptir þat þa heitaðuzt böndr
 við Æirik oc villdu æigi længr illræði Gunnilldar
 þola. með raðe vitra manna for Eirikr or lannde oc
 20 sotti a fund Aðalsteins konongs. eptir hans vin-
 mælum er hann hafpi sennt með Hacone. fostrsyne
 sinum at Æirikr skulldi vælkominn með Aðalsteini
 ef hann villde eigi upockaz broðr sinum. Hacone
 eðr beriazt við hann. feck Aðalsteinn Eiriki konunge
 25 at friðlannde oc ivirsocn Norðumbraland. þar toc
 Eirikr skirn oc tru retta. Norðumbraland er kallað
 af heiti Norðmanna. firir þær sakir at Norðmenn
 hava langum haft riki ivir því lannde. þar ero morg
 ornomfn. gefinn með norrønne tungu. sva sem er
 30 Grimsbør oc Haugsflot.

22. skulldi: scyllde A1.

▲ (27) K. 7. Eirikr tækr riki a Norðumbralalandne.

Eirikr konongr þa er hann toc riki a Norð-
 umbralalande. hugsaðe firi ser hversu viðlendir faðir
 hans var. þa er hann reð firir ollom Noreghi. oc
 morgum skattlanndum. oc þottiz litit hava til for- 5
 16 ræðes. oc firi þa sok lagðiz hann i vestrviking oc
 heriaðe viða a Vestrlond. þeir ero synir Torfæinars
 iarls. Ankæll. Erlænndr. Þorfinnr hausakliufr. sunr
 Þorfinnz Havarðr feck Ragnhildar dottor Eiriks kon-
 ongs þat var ætit summar at Eirikr konongr heriaðe 10
 fyrir vestan Scottaland oc um Irland oc Bretland. oc
 eigi letter hann færðenne fyr enn hann kom suðr
 firir Ængland oc heriar þar sem i auðrum stoðum.
 firi því at þa var andaðr Aðalsteinn konungr. oc
 reð þa Englande Iatmundr konongr sunr hans. 15

Eirikr hafðe sva mikinn hærr at hanom fylgðu
 v konongar. með því at Eirikr var rœystimaðr mikill
 oc sigrsæll. þa trœystiz hann sva mioc sialfum ser
 oc liði sinu at hann geck lanct upp a land. oc for
 allt með hernaðe. þa kom i moti hanum Olafr kon- 20
 ongr. hann var skattkonongr Iatmundar konongs.
 þeir barðuzt oc varð Æirikr borinn ofliði af lanndz
 hærr. oc fell hann þar með allu liði sinu. oc par
 fellu með hanum synir Torfæinars Arnkæll oc Er-
 lænndr. Eptir fall Eiriks let Gunnilldr yrkia kvæðe 25
 um hann. sva sem Oðinn fagnaðe hanum i Valholl
 oc hæfr sva

1. -humbra-: -umbra- A1. 9. -hildar: *uden* h A1.
 11. Scotta-: a i A1 *udstreget*. oc(I)—Bretland: *overskr.* A1.

27. Hvæt er þat drauma qvað Oðenn
er ek hugðumk firi dag litlu
Valholl riðia
4 firi vegno folki
5 Vacta ec einheria
bað ec uprisa
bekki at stra
8 borkær at lyðra
valkyriur vin bera
10 sem visir come
er mer or heimi
haullda vanir
gaufgra noccora
14 sva er mer glatt hiarta.
- 15 28. Hvæt þrymr þar Bragi
sem þusund bivizt
eþa mænge til mikit
braka oll beccpili
sem muni Balldr coma
20 eptir i Oðins sale.

V. 27. ¹ þat: þet A2. ³ riðia: riði A2; *i A* er a tilf.
over linjen. ¹¹ mer: me A2; *i A* er r senere tilf.

27. Hvæt 's þat drauma,
es hugðumk fyr dag litlu
Valholl ryðja
fyr vegnu folki;
vakðak Einherja,
baðk upp risa,
bekki at stráa,
borðker at leyðra,
valkyrjur vin bera
sem viði komi.
28. Es mér ór heimi
holða vánir
gøfugra nøkkurra;
svá es mér glatt hjarta.
28. Hvæt þrymr þar Bragi,
sem þusund bifisk,
eða mengi til mikit.
Braka oll beccpili,
sem myni Balldr coma
eptir i Oðins sali.

A

A

17

29. Heimsco mæla qvað Oðinn
scallt þu hinn horski Bragi
þo at þu væl hvat vitir
fyr Æirikr glymr
er her mun inn koma
iofurr i Oðins sale.

30. Sigmundr oc Sinfatlí
risit snarlega
oc gangit i gongo grame
inn þu bioð
ef Æirikr se
hans er mer nu von vituð.

31. Hvi er þer Æiriks von kvað Sigmundr
hælldr enn annara kononga
þviat margu lannde sagðe Oðenn
hann hevir mæki roðet
oc bloðoet sværð borit.

32. Hvi namt þu hann sigri þa
er þer þotti hann sniallr vera
því at ovist er at vita sagðe Oðenn
ser ulfr enn hausve
a siot goða.

29. Heimsku mæla
skalattu enn horski Bragi,
þo at þú vel hvat vitir;
fyr Eiriki glymr,
es hér mon inn koma
jofurr i Oðins sali.

30. Sigmundr ok Sinfjölti,
risið snarliga,
ok gangið í gógn grami;
inn þu bjóð,
ef Eirikr séi;
hans er mér vón vituð.

31. Hvi es þér Eiriks vón,
heldr an annarra?
Þvit mórgu landi
hann hefr mæki roðit
ok blóðugt sverð borit.

32. Hvi namt hann sigri þa,
es þér þotti snjallr vesa?
Þvit óvist es at vita,
sér ulfr enn hösvi
[greypr] á sjöt goða.

33. Hæill þu nu Æirikr kvað Sigmundr
vael scalt þu her kominn
oc gack i holl horscr
hins vil ec þic fregna
hvat fylgir þer
5 iofra fra eggþrymu.

34. Konongar eru v sagþi Eirikr
kænni ec þer namfn allra
ec em hinn setti sialfr

10 Her segir þat. at fimm konungar fellu með hanum
oc sva hvat mikill hérmaðr hann hafði verit. sva
segir oc Glumr Geirason i sinu kvæðe at Æirikr
heriaðe aðr enn Haraldr konongr andaðezt suðr
umm Hallannd oc Skane. oc viða um Danmork. oc
15 allt for hann um Kurlannd oc Æistland. oc morg
annr lonnd heriaðe hann i Austrvegom. hann heriaðe
oc viða um Sviðioð. oc Gautlannd. hann for norðr
a Finnmorec oc allt til Biarmalanndz með hærnaðe.
I þærri ferð sa hann fysta sinn Gunnillde. þa var
20 hon a fostre oc at name. með Mattul Finna kon
onge. sa var allra fiolkunngaztr. oc siðan Æirikr
kom til Ænglannz. heriaði hann vm oll Vestronnd.
firir þessa soc var hann kallaðr Æirikr bloðœx.
eftir fall Æiriks konongs. ovingazt Iatmundr kon
25 ongr Gunnilldi oc sunum Æiriks. finnr þa soc til at
Æirikr heriaðe innan lanndz *a riki* konongs. for þa 18

26. *a riki*: sál. rettet i Fsk.-udg. for Æiriks, hvilket må
have været en dittografisk skrivefejl i mbr.

33. Heill þú nú Eirikr,
vel skalt hér kominn
ok gakk i hóll horskr;
hins vilk þik fregna,

hvat fylgir þér
jøfra frá eggþrymu.
34. Konungar eru fimm,
kennik þér nafn allra;
ek em enn sétti sjalfr.

▲

▲ Gunnilldr a braut af Englannde. með sunum sinum
til Danmarcar. fær þar friðlannd. af Haralld Gorms
synne. hann toc Harald sun Æiriks til fostrs. oc
knesætti hann. oc var hann iamnan innan hirðar.
enn Gamle oc Guðormr lagðuzt i hernat. fyst i 5
Austrveg oc siðan i Noreg oc gærðo allt þat illt er
þeir matto i riki Hakonar konongs.

(29) K. 8. Nu tækr Hacon við konongdome.

926 Hacon toc konongdom i Noregi tveim vetrom
sípan er faðer hans andaðezt. hann var bæðe vin- 10
sæll oc arsæll. hann setti log vm allan Noreg með
raðe Þorleifs hins spaca oc annara vitra manna.
oc af þeim lagum nytti hinn helgi Olafr konongr
941-42 mestann lut. a hinu XVI are rikis. atte hann fiol
mænnt þing inn i Prondheimi a Mærenne. oc a því 15
þingi gærðo Þróenndir konongenom tva koste. at
hann skulldi blota eftir vannda hinna fyru kononga
oc fylla sva hin forno log. til ars oc friðar. aelligar
munndu þeir reka hann af rikinu. ef hann villdi
eigi i þesso vera sva firir þeim sem vm riki eða 20
skatttaku. konongr villdi þetta vist eigi gera. astvinir
konongs oc mikit folk gengu i millom. oc biðia
bœndr þyrmazt við konong. oc tala þeir hversu
nytsamlegr þeirra hofþingi var sinum þegnum. oc
mikill raðzmaðr til laga oc siða. i annan stað biðia 25
þeir konong minka þenna kurð. oc táca einn litinn
lut i samþyct. sva at blotmenn kalle eigi at af han-

8. Overskr. lyder i A2: Hacon com til rikis i Noregi.
17. blota eftir vanda: således rettet i Fsk.-udg., for bota aðr
vanndraðe, hvilket næppe giver nogen mening; Torfæus har
åbenbart læst rigtig, da han gengiver teksten (P. II p. 221)
ved: vel more priorum regum sacrificaret. fyrru:
sál. A; fyri A2. 20. eigi: mgl. A.

um værðe niðrfall laganna. firir huggoðis sacar oc A
astar við yini sina. þa gerði hann eptir bœn þeirra
oc blotaðe.

K. 9. Nu gefr Hacon konongr Tryggva (30)
5 riki i Vik astr.

A siautiannda are rikiss gaf hann konongs 942-43
namfn Trygva syne Olafs Harallz sunar. broðor
syni sinum. oc gaf hanum riki i Vik astr. sætti
hann þar til lannz at gæta við Danum oc viking-
10 um. er þa gerðu mikinn skaða a Noregs riki. oc
lagðiðt þat til hemfndar við Hacon af guðe. eftir
þat er hann hafði blotat. at i riki hans var iamnan
ufriðr af sunum Gunnilldar oc aðrum vikingum oc
lagu þeir til þessa illvirkis i Brennøyum. Varð-
15 øyium i Myl oc i Mystra sundi. Hacon konongr
for leita þeirra með tveim sneckium oc hitti vik-
inga suðr firir Hallannde. Vinde oc Dane með x
skipum. bærst við þa oc vann sigr. oc rak firir borð
mikinn luta af liði þeira. toc allt fe þeirra. hæri-
20 aðe viða a Halland oc Fion. oc for við sva buit i
riki sitt.

K. 10. Her kœmr hærr. (31)

A tyttugta are kvamo synir Æiriks bloðœxar 945-46
með hærliðe. Gamle Haralldr Sigurðr sunnan af
25 Danmarcu. oc heria a Noreg allt þar sem þeir fara. 19
Hakon konongr var þa staddir a Norðmœri sunnarla
með liði sinu. þar sem heitir Fréðar øy. oc var
Hacon eigi fyr var viðr. enn þeir Gamle lagðuzt
með herr sinn i Feøyiar sunnd við Feøy i nannd
30 Freiðarbergi foro menn i millum. oc var engi costr
annars af Æiriks sunum enn beriazt. Hacon konongr

19. toc—þeirra: *ul. A1.* 20. Fion: *sál. A2;* fiorn *A,* *A1.*
31. annars: *annar A1.*

A let sec oc eigi dvelia. þegar hann vissi at frenndr
hans ginntuzt a þat. Ægill het maðr gamall sa var
mærkis maðr a œsko alldri sinum Haraldz konongs
hins harfagra. oc var nu orvase. hann hafðe þat
mællt. at hann villdi þann dæðdaga liota at falla i 5
folcorosto. þa var sva mikill liðsmunr at vera mynndu
vj vm æinn Haconar manna. þa bað Eigill konong-
inn at hann skyldi fa hanum merki æitt a hveriu
skipi oc man til hværs mærkis oc varo þar x mærki.
Enn Æiriks synir er þeir sa at lið Haconar var 10
mycklu færa. ganga a land at fylkia við Freiðarberg.
oc ganga sva i mot Hacone. verðr þar mikil orasta.
enn er atlæga hafþi tekizt. þa for Eigill oc x menn
með hanum oc hafði hverr þeira mærki i honndum
oc gengo sva fram með brecco þeirri er þar var 15
upp a nes eit. sem þeir barðuzt. sva at mærkinn
matti sia þaðann sem barðagenn var. enn eigi þa er
fylgðu æða baro. nu sea Danir hvar mærkinn fara.
oc hygia þar mano fara mækinliðit. oc ræðazt at
þeir mano taca milli þeira oc skipanna. Her af 20
kœmr flotti i lið Eiriks suna. oc flyia þeir sialvir
oc lið þeirra. oc er þeir koma a hæðina gægnt
Freiðarbergi. þa sia þeir aftr ut a Rastarkalf. at
ecki hærlið fylgði mærkiunum. lætr þa Gamle skiota
upp mærki sinu. oc kveða við luðr sinn. samnatz 25
nu saman lið þeira. oc sciota a fylking. enn Danir
oc leiðangrs folc flyia til skipa. þa kœmr Hakon
konongr allu liði sinu at þeim. hofz nu annat sinn
orrastann oc fello margir af hvarom tvegiom. oc
toc bratt at ganga a þa Gamla. oc skildið lið þeira. 30
oc flyði Gamle oc þeir allir broðr fram með berg-
inu. enn sumt toc upp a bergit. oc var þar drepit

5. liota: *hafa A2.* 13. atlæga: *atlaga A1-2.* 27. kœmr:
kom A1.

enn sumt toc fyrir hamra ofan oc do þar. enn er A
þeir Gamle kvamu i fiaruna. þa varð hann sar mioc
af Hacone kononge oc toc undan a kaf oc drucnaðe.
Haraldr oc Sigurðr brœðr Gamla komozt með sunndi
5 til skipa. enn Hacon drap þar i fiorunni ij scip-
socnir af liði þeira. oc loðo upp scipinn undir þeim.
i þau skip var lagðr valrinn. oc orpner þar haugar
utan at. þar stænndr oc bautaðar stæinn harr sem
Eigill fell.

10 K. 11. Nu flyia synir Eiriks suðr aptr. (32)

Synir Eiriks konongs er þeir komuzt a scip sin
flyia aftr suðr til Danmarkar. enn Hacon konongr
for eftir þeim um rið oc funnuzt ecki oftat at sinni.
enn þo at Eiriks synir hæfði haeriat mikit i Noregi.
15 þa þottuz þeir mæira hafa latit i færðinni oc una
nu halfu værr enn aðr sinum lut. oc með trausti 20
Dana konongs oc liði er hann heitr þeim etlæzt
þeir aftr at vennda oc hemfna Gamla. oc annarra
manna sinna. Uíð þessare ætlan gerir Hacon kon-
20 ongr þat rað. at nefgilldis scatta. þa er Haraldr
konongr faðir hans hafði lacted a allt lanndit. let
hann taca hit ytra með sio. oc um Þróendalog. oc
leggia til skipa gerðar. hann gerði oc næmfnd i
hverio þesso fylki. hverso morg skip eða hverso
25 long at rumataðe skyldi vera or hveriu fylki. at
mannom oc vapnom oc vistum firir utlæmdseom
hærr. sva at hvar karlmaðr sa er vigr var oc
frials skilddi eiga skiolld oc kœsiu oc hoggvapn
firir því at konongr var oft ecki fiolmennr.
30 þottizt hann þar þa mega lið taca er hann var
staddir. þegar nauðsyn stóði oc hær þurft. var þa

13. rið: eið A1. at: því tf. A1. 15. i færðinni: ul. A1.
16. værr: við tf. A1. 30. er: sál. A1-2; sem A.

A reiðubuit skip oc menn með vapnom hvar sem kon-
ongr þurfti at krevia. Hacon konongr let gera vita
a hofiollom hit oefra um allt lannd. sva at hærboð
for a vij nattom fra hinum synnta vita i hina
nørztu þinga a Halogalande. Ðat hennde nocorum 5
sinnum at þeir menn er gættu hins synnta vitans
urðu þess varir at hærskip morg varo um øyar oc
næs. brenndu bygðir oc drapo menn. þa var scotit
upp vitum. oc var hærlaus um allt lannd. varo
þetta þo ecki Gunnilldar synir. ne Danakonongs 10
hærr þviat i þann tima varo margir vikingar þeir
er ænni hofpingi reð firi margu lípi oc hærscipum.
Enn þeir menn er norðann or lannde foru i leið-
angr eftir vita uppboðinu. þa foro þeir langa leið
aðr enn þeir spyrði hit sanna at þeirrar færðar 15
B þurfti ecki. oc þeir vikingar er hæriat hafðu varo
þa a brotto. þetta starf potte margum manne illt.
firir þui at æingi nytsæmd stoð af þui. oc siolfum
kononge potte sva illa. at hann lagðe við lif oc
limi þæim manne er cunnr oc sannr yrði at þui at 20
hærsagu sagðe þa er logen røyndiz. firir þessa
sok þorðe æingi aðrum sægia þo at morg skip
sigldi sunnan með lande. Nu bar sva at æinu sinni.
at Gunnilldar synir sigldu sunnan af Danmorko. oc
foro ut læid oc como ækki mæir við lannd en sva 25
at menn hafðu niosn um farar þeirra. oc sva hafðu
þeir oc niosn um væizlu takr Haconar konongs.
Þær hafðu skip væl buin at liðe oc at vapnom. oc

5. Ðat: sál. A1-2; Ðar A. 15. spyrði: spurþu A1. 17. a: i A.
brotto: oc hafðu vent i annan stað sinum hærnaðe tf. A.
20. limi: limu A. oc: eða A. 21. sagðe: sægði A. røyndiz:
ræddezt A. 22. aðrum: at tf. A. þo: pat A. 23. sigldi: sigldu A.
23—24. Nu—oc: þou A. 25—26. sva—menn: þeir menn er þar
varo a A. 26. niosn: af lanndi tf. A. 26—27. þeirra—um:
oc A. 27—28. kgs—vapnom: enn þat ero Gunnilldar synir A.

með þæim var vikingr æinn mikill sa er het O'vindr skroya. Hacon konongr tok væizlu þa er þær como i Storð a Fitiom oc var hann løyndr pessom tið-endum oc aller hans menn allt þar til er skipen 21 5 sigla sunnan oc æigu nu scamt til øyarennar. Ða sat Hacon konongr ifir borðom. Nu com kurr firir hirðmenn at skip varo sen sigla oc giengo ut noccorer þær er glög þœknaster varo at sia oc sagðe hværr aðrum at þat myndu vera ufriðar 10 menn oc bað hværr annan sægia kononge. En ængi var til nema O'vindr Finnz sunr er kallaðr var scalldaspillir. hann gieck inn firir konong oc mæler sva. litil er liðanda stund hærra en langt matmal. conongrenn svaraðe. Skalld. hvat fær nu 15 af viðum vegom. O'vindr sægir

35. Bloðoxar ma biða
brynpings fetilsstinga
oss geraz næpt ens hvassa
4 hæfnendr seto æfni

1. var: *ul. A.* æinn: sa er kappe var *tf. A.* sa er: oc hann *A.* 2. skroya: (skroeyia *skr. A.*) þeir hafðo væl-buinn skip at vapnom oc liði *tf. A.* væizlu: vœitlur *A.* como: or Danmore með þenna hærr *tf. A.* 3. var: er *A.* 4. þar: þingat *A.* 5. nu: *ul. A.* 6. Hacon: *ul. A.* 8. noccorer: *ul. A.* er: sem *A* (*A1 = B*). þœknaster: synazter *A.* 9. sagðe—aðrum: mælto hværr til annars *A.* þat: þetta *A.* 11. var til: varð við *A.* 12. firir kg: i stofuna *A.* 13. mæler sva: mælti til konongs *A.* liðanda: liðande *A.* 15. sægir: svaraðe a þessa lund *A.*

V. 35. ¹ma: tia *A.* biða: bæða *A.* ²fetils-: fœtil *A.*
³næpt: hnæpt *A.* ens: hins *A.*

35. Blóðoxar téa beiða
brakþings fetilstinga

(oss gerask hnæpt) ens hvassa
hefnendr (setu-efni);

hælldr er vannt en ek villda
veg þinn konongr sægia
fam til fornra vapna
8 flot hærsagu drotne.

Ða svaraðe konongr. O'vindr. þu ert goðr drengr 5
oc vitr maðr. æigi myndir þu segia hærsagu nema
sonn være. þa mellto aller at satt var at skipen
sigldu oc atto scamt til øyarennar. Ðui nest foro
borð upp ok giek konongr ut at sia liðet. En þa
er hann hafðe set kallaðe hann til sin raðgiafa sina 10
oc spurði hvat þa skyldi at hafazk. her sigla skip
morg sunnan. en ver hafum lið litit oc po fritt. oc
vil ek æigi læða i haska hina bæstu vini mina.
En vist villda ec flya ef vitrum mannum syndist
æigi at þat være mikill skom eða fölska. þa 15
svaraðe O'vindr

36. Samer at niorð enn norðarr
naddregns hvatum þegne
ver getom bili at bolva
4 blamœrar skæ föra

⁷ fam: faom *A.*
5. svaraðe: Hacon *tf. A.* 6. segia: *sål. A.; mgl. B.*
7. aller: þeir er i (*ul. A1-2*) hia varo oc sagðu *tf. A.* 7—8. at
—sigldu: oc þa sigldu scipinn *A.* 8—9. Ðui—upp: þa bauð
Hacon konongr taca upp borðinn *A.* 9. En þa: oc *A.* 10. er:
sål. alle undt. B, mgl. 11. hvat—hafazk: hverso með skyldi
fara *A.* 11—12. skip morg: *omv. A og ul. sunnan.* 12. lið litit:
omv. A (ikke A1). oc—fritt: *ul. A.* 13. vil: villdi *A.* i: of-
mikinn *tf. A.* 14. vist: eigi *tf. A.* ec: oc *tf. A.* 15. þat:
þar *A.* mikill—eða: ofmikil *A.* fölska: folseca *A.*

V. 36. ¹at: a *A.* niorð: norðr *A.* ²nadd: nað *A.* ³get-
om: *sål. alle undt. B:* geið. ⁴-mœrar: *sål. alle undt. B:* mœyar.

heldr es vant, en ek vilda
veg þinn konongr, segja
(fjum til fornra vapna
fljótt) hersagu drótni.

36. Samira, Njorðr, enn norðar,
naddregns, hvotum þegni
(ver getum bili at bolva)
blámœrar skæ föra;

nu er þat er rækkr at regne
rumskæiðs flota breiðan
gripum ver i græipar
8 gunnborð Haralldr sunnan.

5 Nu svarar hværr aðrum at hværr villdi hælldr døya
um þværann annan en flya firir Danum. Þa mællte
konongr. Sægið allra drengia hæilaster. ok take 22
hværr sin vopn ok man ækki til saca hversso marger
Daner ero um æinn Norðmann. Eftir þat toc kon- (33)
10 ongr skiolld sinn oc for i ringa bryniu oc gyrði sek
með Kværnbit oc sætti a gylltan hialm a hofuð
ser. æptir þat toc hann skiolld sinn oc kæsiu. oc
fylgti liði sinu. oc let hirðmenn oc boðsmenn alla
saman sem O'vindr sægir i kvæðe þui er hann
15 orte æftir fall Haconar. oc sætti hann þat æftir þui
sem Gunnilldr hafðe latet yrkia um Æirik sun sinn
sem Oðen byði hanum hæim til Valhallar. oc sægir
hann marga atburði i kvæðeno fra orrastunni. oc
hæfr sva

20 37. Gandul oc Skagul
 sende Gautatyr
 3 at kjosa um kononga

⁵ rækkr: reckr A. at regne: a racna A. ⁶ -skeiðs: -leið A.
5. hværr: at tf. A. aðrum: sem ænum manne tf. A (munne A2). døya: falla A. 6. en: helldr enn A. 9. Daner: sem tf. A. Norðmann: nyt kap. i A med overskr.: Nu vapnaz konongrinn. 9—10. toc—for: for konongr A. 10. ringa: ul. A. 11. Kværnbit: med art. A. a(1): ul. A. 12. æptir —kæsiu: sál. A; ul. B. 16. um: eptir A. sun sinn: ul. A. 17. byði: bauð A.

nús þats rekr á Rakna
rymleið flota breiðan
(gripum vér i greipar
gunnborð) Haraldr sunnan.

37. Gondul ok Skogul
sendi Gautatýr
at kjósa of konunga,

hværr yngva ættar
skyldi með Oðne fara
i Valjholl at vera.

38. Broðr fundu þær Biarnar
i bryniu fara
konongan kostsama
4 komen undir gunfaner
druptu dolgar
en durr vorðr ristizk
upp var þa hilldr um haven.

39. Het a Haløygi
sem a Holmrygi
iarla ænn bane
4 forr til orrostu
gott hafðe hinn gofge
giengi Norðmanna
œger O'ydana
8 stoð undir haom hialme.

V. 38. ¹ þær: þeir A. ⁴ undir: unnd A. gunfaner:
gunnfana A. ⁶ durr vorðr: daur A. ⁷ haven: hafed A;
hafet A2.

V. 39. ⁵ gofge: giofle A. ⁷ œger: sál. alle undt. B:
œyger. O'ydana: eyðanna A (d A1). ⁸ haom: ar A.

hverr Yngva ættar
skyldi með Óðni fara
i Valjholl at vesa.

38. Bróður fundu þær Bjarnar
i brynju fara,
konung enn kostsama
kominn und gunnfana;
drúpðu dolgar (r. -ráar)
en dorr hristisk,
upp vas þa hildr of hafin.

39. Hét á Háleygi
sem á Holmrygi
jarla einbani,
fór til orrostu;
gott hafði enn gófgi
giengi Norðmanna
œgir Eyðana,
stóð und árhjalmi.

I þessom þys evað O'vvindr scallda, spillir ænn gamankviðing til Haconar konongs, aðr en fylkingarnar löpez at

40. Lytr firir langum spiotom
lannz folk bifask rander
cvæðr oddviti oddom
O'vvindar lið skreyu.

þa svaraðe konongr

23

41. Uael launa mer minir
menn oxlom styr þenna
rið væx Hamdes klæða
hodd oc rekna brodda.

A þuiliðu ma sia hværssö oræddr konongr var er
hann i hugaðe sva sina lut. Gunnilldar synir ganga
nu a lannd upp. fylkia liði sinu oc hafðu þær lið
mykklu mæira. þann dag var veðr hæit af solo. þa
stœypti Hakon konongr af ser bryniunni. oc sætr upp
hialm sinn. oc æggiar menn sina til framgangu
læiande oc gladde sva lið sitt með sinu ifir bragðe
bliðlego æftir þui sem O'vvindr sægir

3. löpez: lægðiz A.

V. 40. ² bifask: bifask skr. B. ⁴ -vindar: vindr A.

V. 41. ² oxlom: qrlum A1; qxlum A2. styr: sål. alle undt. B: slyt. ³ Hamdes: hamfðes skr. A.

13. kgr: med art. A. 14. hugaðe: sål. alle undt. B: hugðe. 15. nu: upp tf. A og ul. det følg. fylkia: oc fylgtu A. þær: ul. A. 18. oc: ul. A. menn sina: alla sina menn A. 19. lið sit: liðit A. 19–20. ifir br. bl.: omv. A.

40. Lytr fyr longum spjótum
lands folk; bifask randir;
kveðr oddviti oddum
Eyyvindar lið skreyju.

41. Vel launa mér minir
menn, øxlum styr þenna,
(hrið vex Hamðis klæða)
hodd ok rekna brodda.

42. Rauzk or hærfotum
ratt a voll bryniu
visir værðunga
aðr en til vigs tøke
lek við lið mangu
skyldi lannd væria
gramr hinn glaðvære
stoð undir gullhialme.

K. 12. Vm bardaga Eiriks suna oc Haconar
goða oc um fall Haconar.

10

Eftir þetta toks bardage oc varð hinn harðaste.
Þa er skotrið var loket bra Hacon konongr sværði
oc stoð framarla undir mærkinu oc hio a baðar
hendr. misti alldrigi oc bæit sværðet þo sem misti.
sem her sægir

15

43. Sva bæit þa sværð
i siklings hende
váðer Vavaðar
sem i vatn brygði

V. 42. ¹ -fotum: vaðom A. ² ratt: røtt A. ³ visir: visi A.
værðunga: varðungar A. ⁴ en: ul. A. ⁵ mangu: sål. B, A, A2;
maugu A1. ⁶ undir: unnd A.

9–10. Overskr. fra B1-2; mgl. B, A. 11. þetta: þat A. toks:
toc A; tocž A1-2. varð: var A. 12. sværði: sinu tf. A.
13. mærkinu: uden art. A; A2 = B. oc(2): ul. A.

V. 43. ² i: or A.

42. Hrauzk ór hervfðum,
hratt á vøll brynu,
visi verðungar,
aðr til vigs tøke;
lek við ljóðmøgu,
skyldi land verja

gramr enn glaðværi,
stóð und gollhjalmi.
43. Svá heit þá sverð
ór siklings hendi
váðir Váfaðar
sem i vatn brygði;

- brakaðu broddar
brotnaðu skyldir
glumraðu gylfringar
s i gotna hausum.
- 5 44. Trauðaðu torgor
við tyss of valdde
hialta harð fotum
4 hausa Norðmanna
roma varð i ɔyiu
ruðu konongar
skira skialdborger
s i skatna bloðe.
- 10 45. Brunnu bænælldar
i bloðgom undum
lutu langbarðar
4 at lyða fiorfi
svaraðe sior gymner
a sværða nese
fell floð flæina
s i fiaru Storðar.
- 15 24
- 20

⁷ glumraðu: glumdu A. ⁸ hausum: *sál. alle undt.* B: haustum.

V. 44. ² tyss of: tysvin A. ⁷ skira: skirar A.

V. 45. ² bloðgom: *sál. alle undt.* B: bloðom. ⁸ lutu:
bitu A. ⁵ svaraðe: svarr- A. ⁴ gymner: gymis A.

- brókuðu broddar,
brotnuðu skildir,
glumruðu gylfringar
i gotna hausum.
44. Trauðuðu [r. trøddusk]
 torgur
við [r. fyr] Týs of valdi
 [r. ok bauga]
bjalta harðfótum
hausar Norðmanna;
róma varð i eyju,
- ruðu konungar
skírar skjaldborgir
i skatna blóði.
45. Brunnu beneldar
i blóðgum undum,
lutu langbarðar
at lýða fjørvi;
svarraði sárgymir
á sverða nesi,
fell floð fleina
i fjør Storðar.

O'vindr skrøyia toc at ganga sva hart fram i orrastuna. at hann fryði Norð mannum hugar, oc sotto hann mest at er mærki Haconar var. oc mælte. hvar er konongr Norðmanna. hvi loyniz hann oc þorer ægi fram at ganga at syna sic. hværr kann 5 sægia mer til hans. Ða svaraðe Hacon konongr. Halltu sva fram ef þu villt finna Norðmanna konong. Ða kastaðe Hakon konongr skilldinum a lið ser oc toc baðom hanndum um meðal cafla sværðsens. oc liop fram undan mærkium. þa mælte Þor- 10 alfr Scolmssunr lateð mek hærra i mote O'vindi. konongrenn svaraðe. Mik villdi hann hitta. oc sva scal han mik firir finna. En er konongr kom þar er O'vindr var. hio hann a tvær liðar ser. oc þa hio konongren með Kværnbit baðom handum i hafuð 15 O'vindi oc klauf hialmenn oc sva hafuðet i hærðar niðr. Vm þetta orte siðan O'vindr scallda spillir

46. Bað at valgrindar vinda
veðr høyande skrøya
gumnum hollr ne gulli
4 gefnar sinni stæfnu

1. skrøyia: skøyia B, B1-2, men i B1-2 af AM rettet.
2. orrastuna: uden art. A. oc: hann A. 3. hann: þar A.
er: sem A. var: konongs foro A. mælte: spurði A.
4. kgr N.: N. kgrenn firir A. 5. fram at g.: ul. A. kann: at tf. A.
6. mer: ul. A. 7. Halltu: hallt A, þu tf. A1. sva: þu tf. A
(*ikke A1*). finna: Hakon og omv. kg N. A. 9. um: a A.
10. mærkium: markinu A. 11. Scolms-: scolgs- A; Skums- B.
12. hitta: *sál.* A, A1; finna B, A2. sva: með A og ul. det
følg. 13. finna: *sál.* A, A1; hitta B, A2. kom: fram tf. A.
14. er: sem A. hio hann: oc hio A. liðar—oc: hænndr A.
15. kgren: Hacon konongr A. -bit: -bitinum A. 17. niðr:
sál. A; ofan B.
- V. 46. ¹ Bað at: Baðar A (*rettet A1 til -at*). ² skrøya:
skøyia A (A2 = B).

46. Baðat valgrindar vinda
veðrhreyjandi Skreyju,

gumnum hollr né golli,
Gefnar sinni stefnu —

ef sol spenner sunnan
sigr minnigr villt finna
fram halltu niotr at nytum
8 Norð manna gram ranna.

5 Aðra visu orte hann um fall Oyvindar skrøyiu

47. Veit ec at bæit hinn bitri
hyggiung meðal dyggvan
bulka skiðs or baðom
4 bænvondr konongs hondum
ofælenn klauf Ola
10 eldraugr skarar hauga
gullhialtaðum galltar
8 grandað Dana brannde.

A aðra lið Hacone kononge stoð Poralfr stærki 25
15 Skolms sonr oc drap margan mann með sinu sværði
er Fetbraeðr het. er konongr hafðe gefet hanum
sem sægir Þorðr Siareks sunr.

⁵ spenner: *sål.* B; svenner *B1-2*; ryri A. sunnan: *sara* A.
⁶ minnigr: -ugr A. ⁷ halltu: hallt þu A.

V. 47. ² hyggiung: byggvning A. dyggvan: -vang A.
⁸ grandað: granndat A; *A1 = B*.

14. lið: hond *A1*. 15. Skolms: *sål.* A; Skums- B.
mann: *sål.* A; manna B. sinu: *i B-mbr. har her stæt*
sinum (m *raderet i B1-2*). 16. er—het: fezbreiðu A. er:
enn A. kgr: med art. A. 17. Sia-: *Siar-* A (*Sia- A2*); Ha- B.
sunr: sun A.

ef sólspenni svinnan
sigminnigr vilt finna
fram halt, Njóts, at nýtum,
Norðmanna gram pannig.
47. Veitk at beit enn bitri
byggvning meðaldyggvan

bulka skiðs ór bögðum
bænvondr konungs hondum;
ofælenn klauf Óla
eldraugs skarar hauga
gollhjóltuðum galltar
grönduðr Dana brandi.

48. Ðar er borð harðer barðuz
bannz iodraugar lannda
lystr gieck hærr til hiorfa
4 niz i Storð a Fitium
aðr en gimslaugar ganga
5 gifrs lemana drifu
nausta blaks hit næsta
8 Norð manna gram þorðe.

49. Varðe varga myrðir
vitt sva scal frið slita
iafur villdu þann ældaz
4 anndort folk at lonndum
starf hofsk upp þa er arue
otta vanr a flotta
gullz er gramr var fallen
3 Gunnilldar kom sunnan.

50. Ðrot var synt þa er sættozk
sinn roðs við lum stinnan

V. 48. ¹ borð-: herð-(?) A, *A1 = B*; barð A2. ² -draugar:
drangar A. ⁵ en: *ul.* A. gimslaugar: gullsløngvir A.
⁶ -mana: *sål. alle undt.* B: *niana*. ⁷ hit: er A; et *A1*.

V. 49. ³ iafur: *sål. B1-2*; iafnr B; iofur A. ældaz: alldir A.
⁴ anndort: ondurt A. at: *sål. alle undt.* B: a. ⁵ arue:
alle undt. B: arne.

V. 50. ¹ þa: þo A. sættozk: söctozt A. ² roðs: raðrs A.
lunn: limi A (*linn A2*).

48. Þars bögðharðir bögðusk
bands jódraugar landa,
lystr gekk herr til hjörva
hnits í Storð á Fitium,
áðr gimsløngvir ganga
gifrs hlémána drifu
nausta blakks et næsta
Norðmanna gram þorði.
49. Varði varga myrði

vitt, svá skal frið slita,
(jofur vildu þann eldask)
ondurt folk (at löndum);
starf hófsk upp, þás arfi
ótta vanr (á flóttu)
golls (en gramr vas fallinn)
Gunnhildar kom sunnan.
50. Þrot vas sýnt, þás settusk
sinn roðrs við hlum stinnan

maðr let ond oc annar
 4 ufar en böndr sarer
 oc hior krafðer hafðu
 huggendr munens tuggu
 5 gauks við gialfr um leikna
 8 grunnum sannd i munni.

51. Afreks væit þar er iofre
 allrikr i styr slikum
 10 gunnar morðr þæim er gerðe
 giek næst hugins drekko.

I þessare orrastu var æigi gott blauðum mannum motgangu at væita firir sacar afsls oc vapna oc aræðes oc þottezk sa danskra manna bæzt hafa er firstr var. En þæim læiddiz bratt er næster varo. 15 oc bratt æftir fall O'vindar scroýfu kom flotte i lið Gunnilldar suna oc flyðu þær til skipa sinna. fell þar mikit folk af sunum Æiriks. En þær flyðu sialfer. En menn Haconar konongs fylgðu þæim lengi um dagenn oc drapo af þæim allt þat er þær 20 matto. en konongr let taca skæið sina oc roa norðr

⁴ en: *ul. A.* ⁶ tuggu: tungu *A.* ⁸ sannd: samit *A.*
 V. 51. ¹ Afreks: Afrek *A.* ² þar: þat *A.* ³ gunnar:
 gunnar *A.* ⁴ morðr: moðr *A.*

11. æigi: ecke *A.* mannum: manne *A.* 12. motgangu:
 mote gang *A.* væita: þvílicum mannum *tf. A.* afsls: *sál. A.*
 alfs *B.* 13. bæzt: bæzt *A.* 14. firstr: *sál. B1-2;* fyrstr *B;*
 first *A.* læiddiz bratt: síðazt a brot *A.* næster varo: nest
 hafðu komit *A.* 16. þær: sialfir *A.* 17—18. fell—sialfer: *ul. A.*

(mannr lét qnd ok annarr
 ófar) búendr sárir;
 ok hjörkrafðir hófðu
 huggendr Munins tuggu
 gauks við gjalfrum leikna
 grunnu sand i munni.

51. Afreks veit, þats jøfri
 allrikr i styr slikum
 göndlar Njørðr, þeims
 gerði,
 gekk næst, Hugins drekku.

með lannde. oc ætlaðe til bus sins til Alreksstaða. þui at hann hafðe fengit sar. var lostenn aru i armenn þa er hann rak flottan oc rann hanum bloð sva miok at umægin sette a hann. oc þa er hann kom þar sem hætit Haconar hælla. þar hafðe hann 5 veret föddr. oc þar dvaldest hann um nott oc let (34) sla ser lannd tialld. oc flytia sic þar a lannd. þa er Hacon konongr kændi at sar hans var ban hætlegt callaðe hann til sin raðonøyti sitt. oc talaðe a marga lunnd firir astvinum sinum um þa lutti er 10 gorzk hafðu a hans dagum. oc iðraðezk hann þa þess er hann hafðe miok gort i mote guði oc cristinna manna logum i sinni meðfærð. þa buðu vinir hans at flytia lik hans vestr til Englannz oc grafa hann þar at kirkju. konongren svaraðe. ec em æigi 15 þess værðr. ek lifða sem heiðnir menn scal mek oc sva iarða sem heiðna menn. Með þesso marke syndi hann yðron sina. at hann aumkaðe missætte þær frenda. oc senndi bref Gunnilldar sunum. oc var þat a at hann gaf Haralde frenda sinum hirð 20 sina oc allt riki sitt. Æftir þetta anndaðezk Hacon 953 konongr oc hafðe þa raðet firir Norege .xx. vætr oc .vi. vætr. hann harmaðu vinir oc ovinir. sem sægir O'vindr scallda spillir

1. til *A.:* a Alreksstadium *A* og *tf.* firir. 3. armenn:
 högre *tf. A.* rann h. | bloð: *omv. A.* 4. miok: *sál. alle undt. B:* mikit. 7. þar: *ul. A.* lannd: *herefter nytt kap. i A med overskr.:* Nu talar Hacon konongr um sar sitt. 8. hæt.: *ven- A og tf. þa.* 10. astv. sinum: *omv. A.* 11. hann þa: þa mioc: *A.* 12. miok: *ul. A.* i: *ul. A.* 15. þar: *ul. A.* kgren: *uden art. A.* 17. sem—menn: *sál. A; ul. B.* Með: meðor *A.* 18. yðron: hæiðne(!) *A2.* 22. raðet | f. N.: *omv. A.* 23. harmaðu: harmaðe *A.* vinir: bæðe vinir hans *A.*

52. Goðo døgre
var sa gramr um boren
3 er ser getr slikan sefa
hans alldr
man æ vera
at goðo getet.

10 53. Man obunndinn
a yta siot
3 fenris ulfr um fara
aðr iamgoðr
a auða traut
konong maðr come.

15 54. Døyr fe
døyia frendr
3 øyðiz lannd oc lað
siðan Hacon for
hæiðin guð
morg er þioð um þiað.

V. 52. ¹ døgre: døme B; rettet til døgre i B1-2. ² var:
verðr A. ³ sefa: sova A. ⁴ alldr: aldrs A.

V. 53. ³ um: ul. A. ⁵ traut: trauð A.

V. 54. Mgl. A.

52. Góðu døgri
verðr sá gramr of borinn,
es sér getr slikan sefa,
hans aldrs
man æ vesa
at góðu getit.
53. Mun óbundinn
á yta sjot
fenrisúlfr of fara,

áðr jafngóðr
á auða trøð
konungmaðr komi.
54. Deyr fé
deyja frændr,
eyðisk land ok lað,
siðan Hákon fór
með heiðin goð
mørg es þjóð of þéuð.

27 Menn hans fluttu lik hans til Sæms i Lygrisfirði a Norðharða lannde oc gerðo haug at. Aðr en Hacon felle. hafðu synir Harallz ens harfagra .viii. orðet vapndauðir. sem Øyvindr sægir scalldaspillir oc kvað sva sem konongren kørme til Valhallar. firir 5 þui at sa var atrunaðr hæiðinna manna at aller þær er af sarom andaðuzk skylluðu fara til Valhallar. En þa er bref como til Harallz Gunnilldar sunar oc þærirra brœðra þau er Hacon konongr let gera. urðu þær fægnir þessu orðsending oc skipað- 10 uzk við. foro norðr með lannde. oc villdu a funnd Haconar konongs frenda sins. en þa er þær como norðr. var Hacon konongr anndaðr.

(35) K. 13. Vm Haralld konong Eiriks sun.

(V)ar þa Haralldr til konongs tækinn. En þa er 15 Haralldr hafðe tækit konongs namn oc þær brœðr. giek hirð Haconar konongs til hannda hanum. oc varð brat hirðen lit samhuga firir þui at þær er Hacone hafðu þionat. ok þær er aðr varo með sonom Gunnilldar. hafðu att morg vanndræðe aðr 20

1. til Sæms: a Sém A; a Seim A1. Lygris-: sál. A; Lyfris (Li- B1-2) B. 3. -fagra: fagr B (ikke B1-2). 4. dauðir: dauða A. scalldasp.: ul. A. 7. andaðuzk: andaðezt A. 7—8. Valhallar: herefter tf. A verset:

(55). Iarla bage (bæge A1)
þu att inni her
atta brœðr kvað Brage.

8. En: ul. A. Gunnilldar: eiriks A (s. E. A2). 9—10. let gera: hafðe sœnt þeim A. 10. urðu: þa værða A. þessu: pessuare A. 10—11. skipaðuzk: skipazt A. 11. við: viðr A. foro: oc fara A. 12. þa: ul. A. 13. norðr: þa tf. A. anndaðr: ingen egenl. kap. A. 15. til kgs | tækinn: omv. A. En: ul. A. Ny linje her A1. 16. kgs namn: konungdom A. 18. -huga: -hugat A (A2 = B).

sin a milli. oc potte hvarom sinir hofðingiar **bætri**.
pat lysizk i orða skifti þessa .ii. skallda. Glumr
Gæira sunr kvað þetta

56. Vael hæfir hæfnt en hafna
hiorss bændraugar fiorvi
folkrakkum vann fylkir
framlegt Haralldr Gamla
en dogvaler drekka
dolgbannz firir vær hanndan
roðen sa ec rauðra bænia
s roeyr Hacone drøyra.

Þa er O'vindr skalda spillir höyrði þessa visu.
kvað hann i mote aðra

57. Fyrr rauð fenris varra
flugvarr konongr sparra
malmriðar svall meiðum
møðr i Gamla blöði

1. sin: sinn *B*; n(2) *raderet i B1-2.* sinir hofðingiar:
sinn hofðingi aðrum *A*. 2. lysizk: lysir *A*. þessa: pessara *A*.
3. petta: fyst *tf*. *A*.
V. 56. ⁵ bændraugar: *sól. B1-2; -drangar E; berdraugar A*.
³ -rakkum: rackar *A*. vann: ofvant *A*. ⁶ en: er *A*; oc *A2*.
dog-: dogg- *A*. ⁸ Hacone: Hakonar *A*.
12. er: *ul. A*. 13. mote: mot *A*.
V. 57. ³ -riðar: riða *A*.

56. Vel hefr hefnt, en (hafna
hjors berdraugar fjørvi)
folkrakkr of vant fylkir
framligt, Haraldr Gamla;
es dökkkvalir drekka
dolgbands (syr ver handan

- roðin sák benja rauðra
reyr) Hákonar dreyra.
57. Fyrr rauð fenris varra
flugvarr konungr sparra
(malmriðar svall meiðum
móðr) i Gamla blöði;

28. ⁵ pa er ostirfinn arua
⁶ Æiriks oc rak gæira
nu tregr giæte gauta
⁸ grams fall a sæ alla.

Pa svaraðe Haralldr konongr ræiðr miok. ⁵ Ænn aelski þer mæir Hacon konong. fare þer ænn með hanum oc vereð hans menn. þa varo þær ræidder um O'vwind vinir hans oc ætlaðu at konongren myndi lata drepa hann. Ganga til bæggia vinir oc biðia konong friðar. oc sæia at O'vindr ma bœta a ¹⁰ þa laið sem brotet var. oc biðia hann yrkia aðra visu oc kaupa ser sva vinatto konongs.

58. Litt evaðo þic lata
landvorðr er brast horva
bænia hagl a bryniur
⁴ buguz almar giæð falma
þa er ofolgen ylgjar
endr or þinni hennde
fetla spellz til fyllar
⁸ fullægg Haralldr gullu.

⁵ ostirfinn: ostyrvenss *A*. arua: *sól. alle undt. B*: arna; ved rettelse i *B2*. ⁶ Æiriks: Æirkir *A*. oc: of *A*. ⁷ nu: pat *A*.
⁸ fall: *sól. alle, undt. B*: vall.

6. aelski: aelskið *A*. mæir: *ul. A*. fare: fareð *A*. ænn: *sól. alle, undt. B*: æim. 7. hanum: *sól. A; ul. B*. þær: *ul. A*. 8. kgren: *uden art. A*. 9. myndi: vilia *tf. A*. oc: *ul. A*. 10. kg: *med art. A*.

V. 58. ² horva: horða *A*. ⁵ er: *ul. A*. ⁷ spellz: svæll *A*.
fyllar: fullar *A*.

- pás óstirfinn arfa
Æiriks of rak (geira
nú tregr gæti-gauta
grams fall) á sæ alla.
58. Litt kvóðu þik láta
landvørðr, es brast, Hørða,

- benja hagl á brynjur,
(bugusk almar) geð falma,
pás ófolgin ylgjar
endr ór þinni hendi
fetla svell til fyllar
fullegg, Haraldr, gullu.

Conongren svaraðe litt oc þo noccot. þa mælte Glumr Gæira sunr. þat er litt hærra er ækki er. þa svaraðe konongr. sia maðr værðr oss alldrigi tryggr sva lengi sem hann lifir. þa bað Glumr O'vindr yrkia visu um konongenn. þa evað hann pessa.

59. Æinn drotten hæfi ec attan
iafur dyrr en þic fyrri
bellir bragingr ælli
bið ek æi mer hins þriðia
trur var ec tiggia dyrum
tvæim skiolldum lek ec alldre
fylli ec flok þinn stillir
fællzk a hænndr mer ælli.
10

Aðr en ec tynda Hacone. Eftir þat var O'vindr
með Gunilldar sunum litla rið. for siðan til bua
sinna oc sva gerðo flester Haconar menn. at þær
þionaðu scamma rið Æiriks sunum. oc sættuz hæima
at buum sinum. Synir Gunilldar er sagt at töke
skirk a Ænglannde i øsko. en er þeir como i lannd
20 oc hafðu tækit aller konongs namn. þa brutu þær

1. C. svaraðe: þa svaraðe konongr A. 2. þat: þa A. litt:
litit A. 3. alldrigi: in A; alldri A2. 4. tryggr: trur A.
5. visu: enn tf. A (A2 = B). kgen: Haralld konong A.
pessa: þetta oc geck fyrir konong A.

V. 59. ³ brag-: bragn- A. ⁴ æi: sál. B1-2; æ B; eigi A.
⁵ tiggia: sál. alle undt. B: tygia. ⁸ fællzk: fellr A.

14. þat: þetta A. 15. með G. s. | litla rið: omv. A og
tf. oc. siðan: ul. A. 17. scamma rið: sál. A; ul. B.
19. skirk: vestr tf. A.

59. Einn dróttin hefk áttan,
jofurr dyrr, an þik fyrra
(bellir bragningr ellí)
biðkat mér ens þriðia;

trúr vask tyggja dýrum,
tveim skjoldum lékk aldri,
fyllik flokk þinn stillir,
fellr á hendr mér ellí.

29 niðr hof oc blotskap. oc nauðgaðu ængan mann til
kristni. oc æcki er sagt fra truar hallde þærirra.
annat en sa var cristinn er þat villdi. en hinn
hæiðinn er þat villdi. þær broðr Gunilldar synir
hafðu margar hirðar oc foro sumir et eðra um 5
landet. en sumir með sio. oc gierðe hallære mikit
um þæira daga. firir þui at af tok silld fiski oc allt
siofang. korn spilltiz. þetta kænde lannz folket guða
sinna ræiði. oc þui er konongarner leto spilla blot-
staðum þæira. O'vindr skalda spillir sagðe sva. 10

60. Snyr a Svolnis varðer
sva hofom inn sem Finnar
birki hind um bundinn
brims a miðiu sumri.

A þuulicu matte marka hversso þung olld er þa var 15
er sva mikill snior var um mitt summar. at allt buet
var inni haft at fostre. Synir Æiriks gerðoz agiarner
við lannz folket. oc hirtu ækki um lannz logen.
þat var oc callat at þær hirti fe sitt i iorðu sem
smabœndr. oc villdu æigi giefa mannum sinum 20
mala. sem sagðe O'vindr scalda spillir

1. oc—mann: enn ængan mann nauðgaðo þeir A. 3. þat:
sva A. 5. hirðar: hirðir A. 6. landet: uden art. A.
8. kænde: sál. A, B1-2 ved rettelse; kändu B. 9. sinna:
ul. A. þui er: þat at A.

V. 60. ¹ varðer: sál. B; r(1) er raderet i B1-2; varo A.
³ hind: hunnd A. ⁴ brims: brums A. a: at A.

⁷ 15. marka: mærkia A. er þa: ul. A. 17. inni haft:
þa inni halldit (bundit overstr.) A; bundit A1. 18. logen:
uden art. A. 21. mala: foran giefa A. sem: sva A.

60. Snýr á Svolnis vóru,
svá hófum inn sem Finnar
birkihind of bundit
brums at miðju sumri.

61. Barom Ullr um alla
imon lauks a hauga
fiollum Fyris vallar
4 fræ Haconar æfe
nu hæfir folkstriðir Froða
fa glyara þýa
meld i moðor hollde
8 mello dolgs um folgenn.

5

10

62. Fyllar skæin a fiollum
fall solar bra vallar
Ullar kiols um allan
4 alldr Haconar skiolldum
nu er afl raðul ælfar
iotna dolgs um folgenn
rað ero rammar þioðar
15 s rik i moðor liki..

15

Her firir gaf Haralldr konongr Óyvindi banasok. þa
como viðr vinir Óyvindar. oc baðo konong tacu
sætt af hanum firir petta. konongrenn bæiddiz at Óy-
20 vindr skyldi fa hanum gullring þann er Mollde

V. 61. ² hauga: hauka A. ³ lyder i A: fiolglyiaðra þýia.
⁷ meld: molldar A.

V. 62. ² solar—vallar: solbraar valla A. ⁴ skiolldum:
scalldom A. ⁵ afl raðul: alfrðull A. ⁷ rammar: ramrar A.

17. Haralldr: sál. A; Eirikr B. 18. viðr: við A. kg:
med art. A. 19. af hanum: ul. A. 20. er: sál. A; mgl. B.

61. Bórum, Ullr, of alla,
imunlauks, á hauka
fjöllum Fýrisvallar
fræ Hákonar ævi;
nú hefr folkstriðir Froða
fáglýjaðra þýja
meldr í móður holdi
mellu dolgs of folginn.

62. Fullu skein á fjöllum
fallsól bráa vallar
Ullar kjóls of allan
aldr Hákonar skoldum;
nús alfrðull elfar
jotna dolgs of folginn
(rð eru ramrar þjóðar
rik) í móður liki.

var callaðr. er stoð .xii. aura. oc sva varð at vera
sem konongr villdi. þa cvað Óyvindr petta.

30 63. Skyllda ec skæria folldar
skið rænnande siðan
pursa tols fra þuisa
4 þinn goðan byr finna
er valiarðar værðum
veliande þer sælia
lyngva mens þat er lengi
8 latr minn faðer atte.

5

10

Æiriks synir drapo Sigurð Laða iarll inn a Aglo.
sem sægir Æyvindr scallda spillir.

64. Oc Sigurð hinn
er sonom væitti
roka bior
4 Haddingia vals
farma tyrs
fiorve næmdu
iarðraðendr
8 a Agloe

15

20

1. var callaðr: het A. er: oc A. at: ul. A.

V. 63. ³ tols: kavs A (kæs A1). ⁵ er: sál. B, A; ef B1-2.

11. Aglo: sál. B1-2; Agðo(?) B; oglo A, oglo A1; sva tf. A.

V. 64. ¹ hinn: hanum A; þann A1. ² sonom: svanom A.

⁴ Hadd-: hannd- A. ⁵ tyrs: tyss A. ⁶ næmdu: næmndo A
(A1 = B). ⁸ Agloe: ogloe A.

63. Skyldak, skerja foldar
skiðrennandi, siðan
pursa „tolz“ fra þvísa
þinn góðan byr finna,
es, valjarðar, verðum,
veljandi, þér selja
lyngva mens, þats lengi,
látr, minn faðir attí.

64. Ok Sigurð,
hinn 's svonum veitti
hróka bjór
Haddingja vals
Farmatýs,
fjörvi næmdu
jarðráðendr
á Oglói.

65. Oc oðlingr
i alun iarðar
alnar orms
4 ofælenn varð
lifs of late
þa er landrecar
Tyrss ottung
8 i tryggð svicu.

Synir Eiriks drapo oc Tryggva Olafs sun. oc marga
10 aðra kononga oc iarla oc aðra rikis menn. sem
Glumr Geira sunr sægir i Grafelldardrapo er hann
orte um Haralld konong

- 15 66. Braut við bryniu mota
bog rifunga sogo
naddskurar var nører
4 Noregs konongr stora
valgalltar let vælta
varg foðande marga
ofvægiom reð iofri
20 8 iam borna ser þorna.

V. 65. ¹ oðl.: auðl. A. ⁵ late: later A. ⁷ Tyrss: tyss A.
ottung: otr. B; rettet i B1-2; ætung A.

10. menn: sva tf. A. 11. Grafelldar: sál. alle undt. B:
-falld.

V. 66. ¹ mota: niota A. ² rifunga: rifi- A. ⁴ stora:
storar A. ⁷ ofvægiom: uvægum A.

65. Ok qðlingr
i qðun jarðar
alnar orms
ðfælinn varð
lifs of latr,
þá's landrekar
Týs ottung
i tryggð sviku.

66. Braut við brynu njóta
bág rifjunga Sógu,
naddskúrar vas nørir,
Nóregs konungr stóra;
valgalltar lét velta
vargfœðandi marga,
ofvæginn reð jofra,
jafnborna sér þorna.

- Haralldr konongr var þæira broðra vasklegastr.
mikill orrostumaðr. oc iprottar maðr mikill um
31 marga luti. oc var hann firir þæim broðrom síðan
Gamle fell. Guðormr var fallenn aðr en þær
Haralldr oc Hacon barðust a Fitium. oc fell i Austr
vegom. Sva er sagt at Sigurð slefo broðor Harallz
konongs drap Klypr hersir broðor sunr Þorlæifs
spaka. son Þorðar Horða Kara sonar. oc var þat
til saca at Sigurðr hafðe tækit cono Klyps nauðga.
Klypr lagðe Sigurð i giognum með sværði. En hans
hæmndi hirðmaðr hans er het Sigurðr enn gamle.
(36) Haralldr konongr grafælldr var uti iamnan a sumrum
með hær sinum til ymisa lannda. oc atte margar
orrastr. oc hafðe oftaz bætr. hann com með liði sinu
suðr til Danmarkar. oc barðez þar við Skane. oc
15 hafðe sigr við vikinga. Annat sinn hæriaðe hann
væstr a Skotlannde oc a Irlannde. oc hafðe gagn
hvartvæggia. þríðia sumar for hann með hær austr
i Gautlannd. oc gierðe þar mikinn ofrið. fiorða sumar
for hann með hær sinn norðr til Biarmalandz. oc
20 atte þar mikla orrastu a Vino bakka oc drap þar
mikit folk. feck þar bæðe gull oc silfr. oc mikit
annat fe. oc for aftr sama haust. Mikit starf hafðe

2. oc: ul. A. 3. hann: ul. A. 5. Har... Hacon: omv. A.
6. Sigurð—broðor: Sigurðr skiva broðir A. 7. Klypr hersir:
Klypp A og sá: sun. Þorl.: hins tf. A. 8. Horða: harða
A og ul. Kara s. 11. hans: sa tf. A. enn gamle: ul. A og
tf. Klypr var þegar dreppinn af honum oc var sa maðr callaðr
Sigurðr hinn gamle(!), og herefter ny linje. 12. sumrum; scip-
um A. 13. sinum: sin A. ymisa: sál. B1-2; ymsa B; imisra A.
14. oc: ul. A. með: ul. A. 15. suðr: ul. A. þar: sál. alle undt. B,
der ul. det ved sideskifte. 16. sinn: sál. B, A; simi
B1-2. 17. Skotlannde: Scotland A. a Irlannde: Hiallt-
lannd A. gagn: sigr A. 18. -tvæggia: sinn tf. A. hær:
sinn tf. A. 19. i: a A. 20. sinn: sál. A; ul. B. til Biarma-
landz: sál. A; a Bi. B. 21. oc: hafði sigr tf. A. 22. þar: ul. A.
23. fe: alle undt. B: haust; fe annat A1. aſtr: æftir hit A
(aftr hit A1-2).

hann i sinu riki oc lit til nytsæmdar lannz folkeno.
hans menn unnu hanum mikit. var hann þæim
goðr. þo at boandom være hann harðr. Ðesse olld
hæfir veret harðaz i Norege oc værst firir þa soc
5 at hæiðinna manna þian systi litit gott. en siolfom
þæim þungt er baro.

K. 14. Vm Hacon Laða iarl Sigurðar sun. (37)

(D)otter Harallz ens harfagra var Olof arbot er
atte Þorer þæiande a Møire iarl. þeirra dotter var
10 Bergliot er atte Sigurðr Laða iarl. Ðæira sunr var
Hakon. er misti faður sins a ungum alldre. oc er
hann spurði fall faður sins. fecc hann ser skip oc
þar menn til oc bio lið sit väl at vapnom. oc hellt
hann skipi sinu austr i Vik oc þaðan i Øystra sallt.
15 Tok þa at hæria oc gierðez utilego vikingr. hann
hæriaðe um Svia velldi oc Gauta Vinnda oc Kura
allt austr um Syslo. hafðe friðland um vætrum til
Danmarkar. oc vingaðez með fegiafum oc hæim-
soknom við Haralld konong Gorms sun. en hvært
20 sumar la hann uti i hærnaðe. Hacon var manna
friðastr sionom oc kurteisare en flester menn aðer. 32
meðal maðr at væxti. hann var bæðe väl hærðr oc
skæggiaðr. at giærvís maðr mikill um flesta luti.

2. var hann: oc h. v. A (oe þ. v. h. A1). 4. harðaz | i N.:
omv. A. 5. systi: sál A; plogaðe B. en; oc þo A.
7. Overskr. fra B; V. H. iarl S. s. laða iarls. B1:2; Her
talar um dottor Harallz A. 9. þæiande: þegiande A. iarl:
oc þar var iarl A. 10. sunr: sun A. 11. oc: ann A.
12. hann(1): sál A; ul. B. sins: þa tf. A. 13. þar: hær. A.
lið sit | væl: omv. A. 14. oc(2): er hann var buinn þa tf. A.
15. hann: ul. A. 16. oc(1): a A (A1=B). Vinnda: Vinnde A.
Kura: Kuri A. 17. allt: ul. A. Syslo: syslur A. vætrum:
alle undt. B: vægð. 17—18. til D.: i danmorc A. 19. við:
ul. A. sun: konongr toc væl þvi oc hafðe Hacon með ser
tf. A. 21. sionom: sál. alle undt. B, der ul. aðer: ul. A.
22—23. væl—skæggiaðr: harðr maðr oc væl siðugr A.

talaðr væl. diupraðr. polenmoðr. grimr ovinum
sinum. bæðe með openberom raðom oc læynilegom
velom. langrækr. milldr af fe. A æinu hausti varo
besse tiðendi með Dana kononge. at til hans com
broðor sunr hans. er het Haralldr. hann var sonr 5
Knuz Dana astar. Gorms sonar. hann com or vikingu
með ofsa fiar. oc firir þa sok var hann callaðr
Gullharalldr. Ðenna vætr varo þeir Hacon baðer
saman með Dana kononge. Hacon fær sott hættlega
oc la længi vætrarens. með þæim hætte var mæin 10
hans. at hann noyytti lit matar oc dryks. oc svaf litit.
ækki hafðe hann stranga værki. æinn saman villdi
hann oc vera eða með fa menn oc þa er hanum hafðu
lengi pionat. Sva com at menn toco þat at rœða
at hann myndi vixtr vera. eða ovitande. Conongr 15
com at finna hann. oc varð litil þæira viðrœða.
þuiat Hacon villdi fatt mæla. Gullharalldr com at
finna hann firir sacar vizku hans oc diupræðe. er
aller menn sagðu at hann være enn vitraste maðr.
ef hann hafði hæilsu sina. hann toco at rœða firir 20
hanum sinn vannda. oc þat at hann var konongs
sunr. oc þottezk æigi verr til rikis comenn en Har-
alldr konongr faðr broðer hans. En er Hacon høyrdi

1. talaðr: talaðe A. 2. sinum: ul. A. 5. sunr(bis):
sun A. er: sa er A. 6. Dana—sonar: hins dansca A.
7. ofsa—oc: mikit fe A. þa sok: þvi A. 9. saman—kge:
i hirð danakonongs A. fær: fecc A. 10. þæim: þessom A.
11. at hann: ul. A. dryks: dryckiar A. 12. stranga: stora A.
13. oc(1): iafnan A. fa menn: sál. A; famenni B. oc.. er:
nema.. sem A. 14. rœða: rœða A. 15. vera: sál. A; værða B.
eða ov.: oc æi sva vitande sem hann skulde A. 16. litil—rœða:
litit um þeira rœðu fyrir A. 17. com: oc tf. A. 18. vizku
hans: omv. A. -rœðe: -hygiu A. 19. menn: ul. A.
20. hann(2): ul. A. toc: þa tf. A. 21. oc: ul. A. 22. sunr:
sun A. æigi: vera tf. A. rikis comenn: omv. og med
art. A.

þessa rœðu. þa svaraðe hann oc talde hann æigi værr til fallenn at niota sins faðernis. en Haralldr konongr oc sagðe ef Knutr hæfði lifat at Gormr oc aller Daner myndu hann konong vilia en eigi Har- 5 alld. oc er nu hans sunr gorr sem æinn vikingr. en ef þetta kœmr ænn firir Dane. þa munu þær vilia hafa Knuz son firir konong. Harallde syndist nu (38) ækki annat rað en bæiðazk af kononge faðr broðor sinum landa oc rikis. oc rœdde þetta mal firir frenda 10 sinum. æftir raðe Haconar. oc villdi vita fyrst ef þat mætte værða með villo. við þessa rœðo varo faer menn. konongr toc þunglega at skifta við hann riki eða lannde. slita sva sinu tale at baðer varo ræiðir. þui næst spurðizk at Hacone böttezk. 15 Siðan kom konongr a fund Haconar oc bar upp firir hanum. hværss hann var krafðr. oc spyr raðs hvær svor hann skyldi hafa um þetta mal. Hacon svaraðe mœðelega oc harmulega. oc sagðe at hann 33 harmaðe þetta mal oc lezk illa þykkia ef þa skyldi 20 minka riki hans. meðan hann var með hanum. En þo sagðe hann Gullharalld til comenn oc til rez kalla. Gef til hæillt rað sagðe konongr. þui at ec

1. hann(1): *sál. A; Haralldr B.* talde: callaðe *A.*
2. værr: vera *A* (*tf. A2*). 2–3. en–kgr: *ul. A.* 4. kg vilia: *omv. A.* 5. oc–nu: enn nu er *A.* sem: *ul. A.* 6. þetta: ræð *tf. A.* ænn: *ul. A.* 7. kg: *her nyt kap. i A med overskr.*: Haralldr bæiðiz rikis oc lannda. syndist: syniðt *A.* 8. kge: *med art. A.* 8–9. faðr–sinum: *ul. A.* 9. oc(2): *ul. A.* firir: konongenom *tf. A.* 10. villdi: *ul. A.* 11. værða: gangatz *A.* 12–13. við–lannde: sinu vælldi undir aðra menn *A.* 13. at: *sál. alle undt. B:* oc. 14. þui næst: þa *A.* 15. Siðan: litlu siðar þa *A.* oc bar: berr *A.* 16. firir–oc: sinn vannda *A.* spyr: spurði *A.* raðs: raða *A1-2.* 17. um–mal: oc sagðe hværs kraft var *A.* 19. harmaðe: mioc *tf. A.* illa: illt *A.* 20. hans: konongsins *A.* meðan: er *A.* 21. til(1)–oc: *ul. A.* 22. sagðe kgr: firir *A.*

se at þu ert mer væl viliaðr. oc lætr þer illan þykkia varn vannda. Hacon svaraðe. gef mer stunnd til hærra at hyggia at sva miklu vannda male. oc skiliaz þær at sva bunu. Eftir þetta ma na male (39) Hakonar um þa luti. er mestó þotte varða. Gull- 5 haralldr kœmr ænn a fund Haconar. oc kærer sitt mal. at faðer hans var dauðr en sialfr hann rikis laus oc faðr broðer hans ræiðr. oc bað nu hæilla raða. Hacon svaraðe hanum oc lezk talat hafa mal hans við konong. oc let ser æigi væl hug um 10 sægia at noccot myndi af kononge fa. oc aðra talu gerer hann hanum til hugganar. oc sagðe at hann myndi konongr værða. ef hann villdi fylgia sinu male. oc let at þat mest mindu til skorta ef æigi fylgði kapp eða þralyndi oc harðræðe. þa þottez 15 Haralldr skilia at Hacone syndist þat rað at hann lette æigi kallen. oc sagðe at æigi skyldi harðræðe scorta ef hann kœme i före. En nocco siðar com Dana konongr sialfr til Haconar at vita hvart hann hafðe noccot ihugat um hans mal. Hacon svaraðe 20 oc sagðe at hann hafðe vakat um hans mal bæðe nætr oc daga. oc oft hugsiukr um veret. ek hafi

2. H. svar.: *ut. A.* gef: gevet *A.* 3. hyggia—male: ihuga sva miklit vannda mal sagðe Hacon *A.* 4. þær: *ul. A.* Eftir—male: Her eptir ma niotá tals *A.* 5. Hakonar: oc skiliazt(!) *tf. A.* varða: *her kap. i A med overskr.*: Vm skaða Harallz. 6. kœmr ænn: kom nu *A.* oc: *ul. A.* 6–7. sitt mal: sinn skaða *A.* 7. at: *ul. A.* rikis: eigna *A.* 8. oc(bis): *ul. A.* 8–9. hæilla raða: mioc heilræða *A.* 10. let ser: letz *A.* hug: hugr *A.* 11. oc: *ul. A.* 12. hanum: Harallde after hugganar *A.* 13–14. sinu male: *sál. A* (male *mgl. A2*); hanum *B.* 14. at þat: *ul. A.*; a *skr. B.* 15. fylgði: lyddi *A.* eða: oc *A.* 17. kallen: tilkallen *A.* 18. nocco-ro: nocore stunndu *A.* com: kœmr *A.* 19. at: *sál. alle undt. B:* oc. 20. hafðe: hefðe *A.* ihugat um: hugsat *A.* 21. oc sagðe: sva *A.* hann—vakat: *ul. A.* mal: hafðe (hefðe *A1*) hann vakat *tf. A.* 21–22. bæðe—daga: nott oc dag *A.* 22. oft: mart sinn *A.* um: *ul. A.*

sagðe Hacon talat þetta firir vitrum mannum. oc yðrum goðom vinum. lizk allum þui mæiri yðar vannde hærra er oftar er um røtt. Gullharalldr yðar frende er þralyndr a sit mal. ef þer varneð 5 hanum rez. oc harmar oss mest æinn lutr astvini yðra. Gormr faðer yðar varð sva mikill maðr i sinni ætt. at hann æignaðezk margra kononga velldi. Nu værðe þer þat miðla i tva staðe. Hværr man finna mega rað til þess at þer halldeð veg yðrum fullum. 10 lanndum oc riki. en frende þinn Gullharalldr fenge þau syor er hanum være svarat æftir logum oc rettendum. Ða svaraðe konongr með ahyggju mikilli. (40) Mart mæler þu Hacon. hversso ma þetta vera at ec miðla halft Dana vælldi við Haralld. oc æiga ec 15 þo æinn allt. Hacon svaraðe. hværr mun litit vinna til mikils. þat være hofðingia bragð at æiga sialfr riki sit Dana vælldi. en gera frenda sinn sva mikinn mann at hann hæfði annat vældi æigi minna. 34 sva myndi gera yðar faðer Gormr. at minkast ækki 20 af gofgom frændom sinum. œxla hælldr þærirra megin oc taca þar til rikis sem være. Konongr svaraðe. Satt sægir þu Hacon. þat være vist hofðingia bragð. en hvor er nu laust eða falt riki. Hacon svaraðe.

3. hærra—røtt: er ærennde er diupara seetf A. 3—4. G.] yðar fr.: omv. A. 4. -lyndr: -lunndaður A. sit mal: omv. A. 4—5. ef—rez: ul. A. 5. oc: enn A. harmar—mest | ænn lutr: omv. A. 6—7. sinni ætt: æro(l) sinni A. 8. værðe: verdit A. þer: sál A; mgl. B. man: þat tf. A. 9. rað—at: þat er A. fullum: oc tf. A og omv.: riki . . . lanndum. 10. pinn: yðar A. 11. er: at A. 12. þa: ny linje i A. 13. þetta: sál. alle undt. B: þa. 14. halft: halfu A. við H.: ul. A. ec: ul. A. 15. H. svar.: þa svaraðe Hacon A = l. 23, s. 63 l. 6. 19. faðer: frendi A1. 20. megin: sál. A; magn B. 21. rikis—være: annara eign A. Kgr. sv.: þa svaraðe konongr A = s. 63, l. 4. 22. sægir þu: mæli þer A. þat—bragð: ul. A.

Noregs riki er falt allu lannzfolkeno. oc er Noregs mannum mikit ohapp at sinum konongom. sva ero þær oc makleger at dœya firir illræðe sin oc ill (41) værk. Konongr svareðe. Synir Æiriks ero røystimenn miklar oc sigr sæller. en Noregr illr at sökia 5 með hernaðe. Hacon svaraðe. Haralldr man ækki varazk at coma til Danmarkar. ef þer sendið hanum orð hærra. oc ma Gullharalldr drepa hann þa. Konongren svaraðe. Ef Haralldr konongr være dreppen. þa være faret riki Gunilldarsona. oc giængr 10 þa braut oc var katr. Litlu æftir þetta ræis Hacon upp oc sagðezk vera hæill maðr. Nu kœmr saman tal þærirra frenda Harallz konongs Gorms sunar oc Gullharallz. oc røddoz þær við marga daga. oc var Hacon með þæim. oc vissi ængi maðr nema þær 15 (42) æinir. hvat i raðagierð var. Haralldr konongr Gorms sonr sendi menn með skipaðu skipi i Noreg a fund konongs Harallz fostrsonar sins með þæim orðom at Dana konongr hafðe spurt anauð oc hallære af Norege. oc þat at kononge var kostnaðar samt at 20 haðda hirð sina. firir þui at böndr matto æigi giallda landskylldir sinar fe löysis sacar. oc bað Haralldr

1. riki: vældi A. -folkeno: -buinu A. 1—2. er N. mannum: norðmannum er A. 3. oc(1): sál. alle undt. B, ul. 3—4. illræðe—værk: morg sin illvirke og herefter nyt kap. med overskr.: Vm Dana konong. 5. N. illr: noreg illt A. 8. hærra: ul. A. oe: þa A og ul. det følg. 9. Kgren sv.: þa mællti Dana (Haraldr A1) konongr A. 9—10. være(bis): er A. 10. oc: ul. A. 11. braut: i brot A. var: er A. 12. sagðezk: taldizt A. Nu: ul. A. 13. tal: tala A. 14. oc(1): þar var hann sialvur við tf. A. røddoz þær: omv. A. 14—15. oc(2)—þæim: ul. A. 16. æinir: ul. A. var: herefter nyt kap. med overskr.: Her sendir Haralldr menn (ul. A1) til Noregs. 17. skipaðu: ul. A. 18. kgs: ul. A. 21. giallda: sál. A; mgl. B. 22. sinar—sacar: firir feløysi A. oc: ul. A. Haralldr: Haralld A.

fostrson sinn coma til Danmarkar. oc bauð hanum Iotland allt til vetrseto. oc ifirfærðar með .ii. c. manna. Ðetta mal bar Haralldr konongr firir raðgiafa sina. oc syniz hanum raðlegt. at þiggia sva mikit len af 5 fostrfæðr sinum. en sumir sagðu at þat myndi vera svik. En bœndr fystu hann miok oc oll alþyða til. oc taldu vera hit mesta hæilræðe. oc æigi kononglegt at þora æigi at sökia æigi til vinatto til sliks konongs sem Dana konongr var. En firir þa 10 sok at Haralldr var æigi diuphugaðr. oc þottezk hafa ængan skaða giort Dana konunge. nema þat er hann rak nauðsyn til. þa færr Haralldr til Danmarcar. oc hafðe .iii. langskip. oc .lxxx. manna a hværiu skipi. hann kom suðr til Limafiarðar. oc 15 var þar staddir sem hætit Hals. Gullharalldr var (43) þa buinn með .ix. skip at fara i hærnað oc koðmr með þesso liði allu a fund Harallz Eiriks sonar. Ða fann Haralldr konongr at hann var svikinn með 35 raðagierð Hakonar oc tilssætningu Harallz Gormssonar. 20 oc framkvæmd Gullharallz. het þa a lið sitt oc bað þa brægða sværðum sinum drengilega oc veria sec. bra hann þa sinu sværði oc stoð firir framan mærki. sva sæm sægir Glumr Geira sun.

2. allt: *ul. A.* -færðar: *sál. alle undt. B:* færð. 4. oc: *ul. A.* 5. en: *ul. A.* þat: *ul. A.* myndi vera: *omv. A.* 6. fystu hann: *fysti A og alla alþyðu.* 7. til: *ul. A.* taldu: *tælia at A.* hit mesta: *mono en mesto A.* 8. nægti til: *ul. A.* 8—9. til(2) —En: *þvilics hofðingia oc A.* 10. Haralldr: *kgr tf. A.* var: alyðenn oc *tf. A.* 11. hafa ængan: *omv. A.* 14. Hann: *ul. A.* Limafi.: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Vm hærnat. 14—15. oc—Hals: *ul. A.* 16. oc: hann *A.* 17. Harallz: *sál. A; mgl. B.* 18. kgr: Gunnilldar son *tf. A.* 19. raðagierð: *raðom A.* Harallz: *kgs tf. A.* 20. Gullh.: Haralldr *kgr tf. A.* oc(2): *ul. A.* 21. sinum: *ul. A.* 22. þa sinu: *sialfr A.*

67. Mællte mætra hialta
malm Oðenn sa bloðe
þrottar orð er þorðe
4 þioðom voll at rioða
viðlenndr um bað vinnda
verðungr Haralldr sværðum
fram þotte þat flotta
8 fylkis orð at morðe.

68. Hæin þyntan let huina
ryniold at þar bryniu
folldar vorðr sa er firðum
4 fiorn harðan sic varðe.

Eftir þetta tokst horð orrosta oc væittu þær Haralldr mikit viðnam. oc þo æigi langt. firir þui at [962] Gullharalldr bar þa ofliði. oc fell þar Haralldr 15 konongr. Gunilldar sonr. oc mestr luti liðs hans. oc vann hann þo aðr mikinn skaða a Danum i mann-drape. pesse orrasta var a lande. sva sem her sægir.

V. 67. ² sa: *sál. alle undt. B:* pa. ⁴ þioðom: bioð- *B;*
rettet i B1-2. ⁵ lenndr: -lænnd *A.* ⁶ verðungr: værðung *A.*
⁷ fram: fraegt *A.*

V. 68. ¹ Hæin: *sál. B1-2, A;* hæm *B.* huina: *sál. alle undt. B:* huma. ² ryni-...bryni-: *sál. alle undt. B:* rym-... brym-. at: -ar *A.* þar: þat *A.* ³ firðum: forðom *A.* ⁴ fiorn: fiorr *A.*

13. horð: snorp *A.* 14. við-: viðr- *A.* langt: lengi *A.* 16. mestr: mesti *A* (*A1 = B*). luti: *sál. alle undt. B:* lutr. 17. hann þo: konongrenn *A.* 18. her sægir: *omv. A* (*ikke A2*).

67. Mælti mætra hjalta
malm-Óðinn sá, bloði,
þrottar orð, es þorði
þjóðum voll at rjóða, —
viðlendr of bað vinda
verðung Haraldr sverðum,
fraegt þótti þat, flotna,
fylkis orð, at morði.
68. Heinþyntan létt hvína
hrynjeld at þat brynuu
foldar vorðr, sás firðum
fjørnharðan sik varði.

69. Hiugiuz hvarer tvæggju
hæggis mækis eggia
varð i giægn at ganga
4 geir drott Haralldr þeiri
sender fell a sannde
sæfar bals at Halse
olle iofra spialle
8 orð hæppinn þui morðe.

I oðrum stað talaz þær við. Haralldr Dana kon-
10 ongr oc Hacon Sigurðar sun. þa hafðe Hacon buit
skip sin til hærnaðar sem hann var vanr. oc mællte
Hacon þa til Harallz konongs. Hærra. hværso gete
þer fara munu Gullharallde frenda yðrum. hvart
man Haralldr frende varr vera dreppenn eða ægi.
15 hann er vist goðr drengi. oc røysti maðr mikill. oc
mikill vinr yðar. oc æigi myndi hann þessar velar
af yðr vara. þa svaraðe Dana konongr. þetta er
satt at vist er þetta illt værk at drepa knesætning 36
varn. Þa mællte Hacon. Hversso truan ætle þer
20 yðr hærra munu vera Gullharald ef hann sæzk i
Noregs vældi oc tækr þar konongs namn. kann

V. 69. ¹Hiugiuz: -guz B1-2; -gutz A. ²hæggis: heggir A.
³giægn: gogn A.
11. sin: sál A; sit(t) B. oc: Þa A og ul. det følg.
13. munu: mane A. 14. Haralldr: Eiriks sunr tf. A. frende
varr: omv. A. vera: ul. A. eða ægi: ul. A. 15—16. oc(2)
—yðar: ul. A. 16. þessar: þessarar A. 17. þetta: sál B,
A; þat B1-2, A2. 19. varn: sinn A. 19—20. Hversso—
yðr | hærra: omv. A. 21. þar: ul. A.

69. Hjoggusk hvárir tveggja
heggir mækis eggja,
varð i gogn at ganga
geirdrótt Haraldr þeiri;

sendir fell á sandi
sævar bals at Halsi
(olli jøfра spjalli)
orðheppinn (því morði).

vera at ver roem læiðangrenn oe gialldem vitit með
varom raðom. en siom ver ænn þat rað hærra
at coma mætte Noregs riki undir yðr. Gormr faðer
yðar æignaðest mikit riki. þat er æigi hafðe hans
faðer att. Hvært riki skulu þer hærra þat fa er 5
sva mikit se eða mæira en Danmarcar er faðer
yðar vann undir sik. þat være nu hofðingia bragð
at æignast Noregh. oc hæfna fostrsonar sins. kon-
ongr svaraðe. æigi byriar oss at drepa broðor sun
varn. Hacon svaraðe. ek ma yðr launa friðland 10
hærra oc gott ivirlæte. oc goðar glafer er þer haveð
mer væit. með þui. at vinna Noregh allan a æinum
degi unndir yðr. en þer gefeð mer til forræðes
lanndet. oc hafet slican skatt af sem ver settomk
(44) a. oc gierðomk ec maðr yðar. þetta rað likar væl 15
Danakonunge. oc binnda þær nu með ser fastmæle.
Siðan fær Hacon með xv. skipum sem hann var
vanr at hafa i hærnaðe a fund Gullharallz oc funnuz
þær litlu siðar. en Haralldr Eirikssun var fallen.
Hacon læggr þegar at Gullharallde oc varð þar 20
horð orrasta. oc fell þar Gullharalldr oc flest lið

2. siom: seum A. ænn þat: omv. A (ænn ul. A1).
hærra: ul. A. 3. yðr: hærra tf. A. 3—4. faðer yðar: ul. A.
5. att: ul. A. Hvært: hvat A. hærra: ul. A. 6. Danm.:
riki tf. A. 7. nu: ul. A. 8. oc: enn A. 8—9. kgr: med
art. B2. 9—10. broðor sun | varn: omv. A. 10. Ek ma:
ver megom A. 11. hærra: sál B1-2, foran launa B; ul. A.
gott: mikit A. oc(2): ul. A (ikke A2). 11—12. er—væit:
ul. A. 12. allan: efter degi A. 13. þer: hærra tf. A. mer:
oss A. forræðes: forræðe A og ul. lanndet. 14. hafet:
hæfðip A. slican: þvilican A. 15. yðar: herefter kap. i A
med overskr.: Vm fall Gullharalldz. 16. þær—fastmæle:
með fastmælom sin a milli A. 17. Siðan: ul. A. skipum:
þeim tf. A. 19. þær: ul. A. Haralldr: konongr tf. A.
var fallen: hafðe fallit A. 20. þar: ul. A. 21. fell: fællr A.
flest: mart A.

hans. en sumt flyði undan. Hacon toc gull þat allt er Gullharalldr hafðe att oc fengit a utlanndum. oc var þat sva mikit at æigi varo døme til at æinn maðr hæfði iammikit att a Norðlanndum. Eftir (45) 5 þetta for Hacon a funnd Dana konongs oc sættiz við hann auðvællega um drap frenda hans. þat sama sumar for Haralldr Gormssunr i Noregh með allan Dana hær. oc firir hanum stok or lannde Gunnilldr oc synir hennar væstr a Skotlannd. þa 10 eignaðezk Haralldr Gorms sunr allt Noregs riki. oc sætti hann Hacon til giæzlo lannzens austr til Liðendis nes. oc gaf hanum iarls namn. oc bað hann taca væizlr oc døma lannz logh. oc giallda Dana kononge af skatta. Eftir þetta for Haralldr Gorms- 15 sunr til Danmarcar. oc skilduz þær Hacon goðer vinir. Hacon iarli hafðe þa reket harma sinna. þui at af hans raðom var dreppen Haralldr Eirikssunr. sem Æinar skalaglam sagðe.

70. Hvarf at aftr aðr en ærfðan
20 odda starf faður hafðe
hær vorðoðr reð harða
4 hiorveðrs konongr fiorvi

1. undan: *ul. A.* toc: þar *tf. A.* gull: *sål. A;* *ul. B.* allt: oc lausafe *tf. A.* 2. *oc(1)*: hann hafðe *tf. A.* 3. þat: *ul. A.* til: *ul. A.* 4. iammikit—N.: i norðr lannd iammikit flutt *A* og herefter nyt *kap.* med overskr.: Vm færð Harallz Gorms sunar. 6. um drap: af drape *A.* 7. Gorms sunr: konongr *A1.* i N.: til Noregs *A.* 8. stok: stucku *A.* 10. riki: vælldi *A.* 11. hann: *ul. A.* giæzlo lannzens: landgætu *A.* 12. Liðendis: Liðandis *A1.* *oc(2)*: *ul. A.* 13. *oc(2)*: enn *A.* 14. af: *ul. A.* H. G.s.: konongr heim *A.* 15. skilduz: sciliazt *A.* 16. vinir: herefter nyt *kap.* i *A* uden overskr. harma sinna: *omv. A* og *tf.* firir. 17. Eiriks-: Gunnilldar- *A.* V. 70. 1. at: *ul. A.* 2. odda starf: *sål. B,* men i *B1-2* rettet til odd staf; ostafur *A.* 3. vorðoðr: forðaðr *A.* harða: hærða *A.* 4. kgr: konongs *A.*

37

varðat Froðyr sa er före folk skiðs ne man siðan þui bragðr olld við aðra 8 iarls riki fram sliku.

Hacon var ríkr oc toc at æfla blot með mæiri freko 5 en fyrr hafðe veret. þa batnaðe bratt arfærð. oc com aftr korn oc silld. grere iorðen með blome. sva sem ságir Æinar.

71. Oc hær þarfer hværfa
lakkar moz til blota
rauð brikar fræmsk rökir
4 ríkr as meger sliku
nu grør iorð sem aðan
aftr gær bruar hafta
auð firir lætr at aro
8 oryggyva ve byggva.

10

15

Þa var friðr goðr með areno sem aenn ságir Æinar.

⁷ bragðr: bregðr *A.*

6. arfærð oc: *ul. A.* 7. grere: grær *A.* blome: bloma *A.*
V. 71. ⁸ rauð: rand *A.* rökir: rœkar *A.* ⁴ as: *sål.* alle undt. *B:* at. meger sliku: megre slica *A* (*A1 = B*).
⁶ gær: gørð *A.* hafta: hatta *A.* ⁷ firir: ryrir *A.* at: *ul. A.*

70. Hvarfat aptr, aðr erfðan,
óðstafr, fþður hafði,
herþorðuðr réð Hörða,
hjörveðrs, konungs fjørvi;
varðat Freyr, sás foeri,
folkskiðs, né mun siðan,
(því bregðr óld við aðra)
jarls ríki framm sliku.

71. Ok herþarsfir hverfa,
hlakkar móts, til blóta,
rauðbrikar fremesk rökir
rikir, ásmegir, sliku;
nú grør jorð sem aðan,
aptr geirbrúar hapta
auðrýrir lætr óru
óhryggva vé byggva.

72. Engi varð a iorðu
ættom goðr nema Froðe
giæte Niorðr sa er gerðe
4 gær brikar frið slican.

5 I annarre drapo sægir Æinar a þessa lund.

73. Bygði lonnd en lunda
lek orð a þui forðom
Gamla kind su er granda
4 gunnborz veum þorðe
nu er afrændra iofra
Ullr gær valens þærira
soknar hvatr at sættri
8 sætr huæríum gram bætri.

10

Her ma høyra at synir Æiriks brutu niðr bloten.
15 en Hacon hof upp annat sinni. Ða er Hacon hafðe
æinn vætr raðet firir Noregh. kom Ragnfroðr Eiriks 963
sunr oc bæiddiz rikis i Norege. i mote hanum kom
Hacon með hær oc barðuz þær sem Æinar sægir.

V. 73. ⁴ veum: venin(!) A. ⁵ afrændra: afrændar A.
⁶ valens: vaðils A. ⁷ at: sál. alle undt. B: a. ⁸ sætr:
sættrs A. huæríum: sál. alle undt. B: hrænum.

14. ma: þat tf. A. 15. sinni: sinn A. 16. æinn vætr |
raðet: omv. A. Noregh: sál. B; Norege B1-2; fork. A.
18. Hacon: iarl tf. A. þær: sva A.

72. Engi varð á jorðu
ættum góðr, nema Fróði,
gæti-Njorðr, sás gerði,
geirþrikar, frið slican.
73. Byggði lönd (en), lunda
(lek orð á því) forðum

Gamla kind, sús granda
(gunnborðs)véum þorði,
nús afrendra jofra
Ullr geirvaðils þeira
sóknar hvatr at setri
settr hverjum gram betri.

74. Enn ræið aðru sinni
iarll borðmarum norðan
song herðer let sværða
4 sott Ragnfroðe at mote.

38 Hacon hafðe lið mæira oc skip smærre. oc firir þa 5
sok let hann sigazt at lannde. giek upp af skipum.
oc bauð Ragnfroðe at bæriast a lannde við sek.
en hann villdi æigi. oc ræddiz lannz hærrenn sem
Æinar sægir.

75. Hof und hyriar knæyfi
raut unda field Þundar
þat slæit vig a vase
4 vanndar dyrr at lannde
ve fiolner rennr fyrri
fe galldande villdi
vægðe at iarll firir iofri
8 Ygs niðr friðar biðia.

10

15

V. 74. ¹ marum: sál. A; ararum B (ved fejllæsn. af Mar);
rettet i B1-2. ³ song: soen A. ⁴ sott: sort A. Ragn-
Rang- A = l. 7 (A1 = B, dog ikke l. 7; A2 = B). at: a A.
6. sigazt: siga A. lannde: oc tf. A. skipum: med art. A.
8. hærrenn: uden art. A, og tf. sva.

V. 75. ¹ hyriar: hytar A. ³ a: at B1-2 (t udraderet).
vage: væge A. ⁴ vanndar: vendar A. dyrr: dyr A. at:
sál. alle undt. B: a. ⁵ lyder i A: ne fiolsnerenn fyrri (f.
dette har B, ikke B1-2: fyni). ⁶ galldande: sál. B; gi- B1-2;
mildr konongr A. ⁷ vægðe at: vægðist A.

74. Enn reið qðru sinni
jarl borðmarum norðan;
songherðir lét sverða
sótt Ragnfröði at móti.
75. Hóf und hyrjar kneyfi
(hraut unda fjöld) Þundar

— þat sleit vig á vági —
vendar dýr at landi;
né fjölsnerrinn fyrri
fémildr konung vildi
(vægðit jarl fyr jøfri)
Yggs niðr friðar biðja.

76. Buinn lezk valldr ef vildi
val moy konongr hoyia
haulda Niorðr oc hallda
4 herr fell um gram vælli.

5 Skiliazk at sva bunu oc var Ragnfroðr um vætrenn
i Sokne. en Hacon i Prondhæimi. Vm varet æftir 964
bauð Hacon ut almenning um allan Prondhæim oc
Hologa lannd oc um oll fylki firir norðan Stað. oc
varð hann mioc fiolmennr. Sva er sagt at .vii.
10 tignir menn fylgðou hanum. sva sem sægir Æinar.

15

77. Hitt var mæir er Mœra
morð fikinn let norðan
folk væriande fiorfa
4 for til Sogns um giorfa
ytti Frœyr af fiorom
folk landum sa branda
Ullr stoð a þui allre
8 yr þioð Heðens byriar.

V. 76. ³ Niorðr; morz A. oc: *sål. alle undt.* B: at.
⁴ um: of A.

5. oc: þa A. -froðr: *sål.* A; -froðe B. 6. Sokne: Sogni A.
9. hann: *ul.* A. mioc: all- A. 10. sægir Æ.: *omv.* A.

V. 77. ¹ var: varð A. Mœra: móta A. ³ fiorfa: fiorve A.
⁴ um: of A. ⁵ ytti: ytre A. ⁸ -þioð: -þioð A.

76. Búinn lézk valdr, ef vildi
valmey konungr heyja
höldā morðs at halda
(herr fell of gram) velli.

77. Hitt vas meir, es Mœra
morðfikinn lét norðan

folkverjandi fjorva
før til Sogns of gorva;
ýtti Freyr af fjórum
folklondum (sá branda
Ullr stoð af því allri
yrþjóð) Heðins byrjar.

78. Oc til moz at Mæita
miuk hurðum fram þurðu
með svorgælis aurgua
4 siau lonnd rekar honndum.

Ðær como at Gunilldar sunum inn i Sokne · oc 5
barðuze við þa. oc hafðe Hacon sigr i þærri oc drap
af sunum Æiriks .ccc. manna sva sem her sægir.

39

79. Strong var guðr aðr gumnar
gamma vals und ramma
þróengui moðr um þrunginn
4 primr hundraðum lunda
knatte hafs at hofðum
hagnaðr var þat bragna
folk æflande fylkir
8 fangsæll þaðan ganga. 15

10

15

Sva mikit var mannfall at her sægir at iarlenn
genge at manna hofðum af þessom fyndi. Eftir
þessa orrastu flyðu synir Gunilldar oc hon með

V. 78. ¹ at Mæita: a móta A. ³ svorgælis: saurgoli A.
aurgua: sarpa A. ⁴ lonnd: lannd A. honndum: hanndan A.

5. Ðær: *ul.* A. Sokne: Sogne: A. 6. oc(1): *ul.* A.
i þærri: *ul.* A.

V. 79. ¹ var: varð A. gumnar: gunnar A. ² gamma:
gammi A. vals: nas A. ³ moðr: meiðr A. þrunginn:
þróengui A.

16. var: varð A. 17. fyndi: fundi A 1-2.

78. Ok til móts á Meita
mjúkhurðum framm þurðu
með svorgæli Sorrva
sjau landrekar randa.
79. Strøng vas gunnr, aðr
 gunnar
 gammi nás und hramma
 þróengvimeiðr of þryngvi
 primr hundruðum lunda;
 knátti hafs at hofðum
 (hagnaðr vas þat) bragna
 folkeflandi fylkir
 fangsæll þaðan ganga.

pæim væstr um haf a Skotlannd. oc reð siðan Hacon Norege. æftir þui sem Dana konongr hafðe hann til sættan oc var þar mikil vingan þæira a meðal.

K. 15.

5 (A) Ðrettanda are rikis Haconar iarls como boð⁽⁴⁶⁾ 974-75 or Danmarku at iarlenn skyldi coma með hær at væita lið oc styrk Harallde kononge Gormssyni mote Otta kæisara. Bauð Hacon iarll ut halfan almenning um allt sit riki. oc for a fund Harallz 10 konongs æftir hans boðe. oc er hann com til Danmarcar. þa sendi konongr Hacon með liði miklu suðr til Danavirkis oc var hann hærtoge ifir liðinu. en konongrenn skyldi giæta sialfr lannzens við skipa hær. Otte kæisare com i mote Hacone hær- 15 toga með Saxa hær. Frakka. oc Frisa. oc Vinnda. þar varð horð orrasta. lauk sva at kæisaren flyði oc allt lið hans. sva sem her sægir.

80. Ðrymr var logs er lagðu
læik miðungar Þriðja
arn grødder varð odda
4 andvigr saman rander

20

1. oc—siðan: reð þa A. 2. þui: *ul.* A. 5. A: hinu *tf.* A.
7. lið.. styrk: *omv.* A. 8. mote: i m. A. 9. um—sit: allt af sinu A. oc: *ul.* A. Harallz: Dana A. 11. liði miklu: *omv.* A. 13. en: *ul.* A. giæta sialfr: fara sialfr at gæta A. lannzens: *uden art.* A. 13—14. við.. hær: með.. liði A. 14. Otte—hertoga: mote hærtoganum Hacone (*ul.* A1) com Otte keisare A. 15. Saxa hær: *omv.* A. oc(1): *ul.* A.

V. 80. 1 var: varð A. 3 arn: aru B1 (rettet), B2. odda: oddo A.

80. Þrymr varð logs, es logðu · (arngreddir varð) odda
leikmiðungar, Þriðja, (andvigr) saman randir;

sunfaxa com Saxum
søke þrotr a flota
þar er sva at gramr með gumna
8 garð yr þioðom varðe.

I þessare færð Otta kæisara urðu morg stortiðendi. 5 aðr hann fengi vunni oc sigrat Dana konong. hann for sva langt norðr i Danmork sem hóytir Marss øy i Limafirði. þar hitti hann Haralld Dana konong. með sinum hær. oc varð aðr for flotte firir keisaranom. þa er hann hafðe aðr unnit Danavirki sem 10 høyra ma i þærri frasogn hversso með miklum krafte þat var vunni af guðs fulltingi. þa bað Otte kæisare Haralld konong taca retta tru. en hann nitaðe. oc kvað ser þat byria at hafa þann sið sem hans forældri. Keisaren let tælia tru firir hanum 15 oc sægia morg stormærki fra guði. oc com þar um siðir at Dana konongr bað syna ser noccot mark. at sa siðr være bætri er keisaren bauð en sa er 40 Daner hafðu aðr. Ða giek fram Pomppo biscup oc bar iarn gloanda i henndi ser oc syndi Dana kon- 20 (47) onge obrunna honnd sina. At senom þessom iartegnom toc Dana konongr skyrn oc retta tru oc

⁵ sun: sunnd A. ⁶ þrotr: þrotrir A. ⁷ þar: þa A.
6. aðr: enn *tf.* A. kg: með sinum hær *tf.* B (ikke de øvrige)
ved fejl (jfr. l. 9). 8. Haralld: *ul.* A. 12. var: varð A.
Otte: *sál.* B1-2; Otto B; *ul.* A. 13. keisare: *med art.* A.
retta: við rettri A. en: *ul.* A. 14. nitaðe: neitaðe A.
kvað: talde A. 15. forældri: hafðe *tf.* A. Keisaren: *uden art.* A.
hanum: konongenum A. 16. oc(2)—þar: þar kom A.
19. Pomppo: Popo A1-2. 20. i: a A. 21. sina: *her nyt kap.*
i A med overskr.: Nu tækr Dana konongr við skirn. 22. retta
tru: *omv.* A.

allt lið hans. Æftir þetta senndi Haralldr konongr orð Hacone iarle at coma til sin. hann var æigi þa ænn norðr sigldr er þetta varð. for iarlenn a fund konongs með litit lið oc var löndr oþryndom. aðr en 5 hann com til konongs. oc er þeir finnatz þróngvir konongr iarlenom til at taca skirk. varð hann oc því at heita at lata þat boða um allt sitt riki. fecc þa Dana konongr hanom kenni menn. oc skiliazt þeir siðan. þa lago a vestann veðr. enn Hacon pottizt þa orit 10 lenge verit hava i Danmork oc villdi giarna værða a brotto. sætti a land upp presta oc lærða menn. oc dregr upp segl sin. siglir austr giegnum Oyrar sunnd. oc hæriaðe a hvartvæggia lanndet. brende bygðir oc drap menn. tok fe hvar sem hann matte 15 i Dana konongs riki. En þa er hann com austr (48) firir Gautland fælldi hann blotspón. oc vitraðezk. sva sem hann skyldi hafa dagrað at beriazk. oc hann ser þa ramna tva hværssö gialla. oc fylgia allt liðinu. sva sem her ságir.

20 81. Flotta giek til frettar
 felle Tys a velle
 drængr gat dolga sago
 dagrað Heðens valla

2—3. æigi..ænn: *omv. A og ul. þa.* 3. er: *þa er A.*
varð: *var A.* fund: *Dana tf. A.* 4. oþryndom: *med art. A;*
-end- *skr. B1-2, A.* 5. com: *kvæme A.* kgs: *med art. A.*
5—10. oc—Danm. oc: *sál. A; mgl. B.* 11. a(1): *sál. B (ul. B1-2);*
i A. 12. oc: *ul. A.* siglir: *sigldi A.* giegnum: *i giagnum A.*
13. oc: *ul. A.* lanndet: *uden art. A.* 14. bygðir: *bóta A (bæi A).*
hvar: *par A.* 15. riki: *her nyt kap. i A med overskr.: Vm*
bardaga Haconar. En: *ul. A.* hann: *Hacon A.* 16. Gautl.:
þa *tf. A.* 17. skyldi: *sál. A; mgl. B.* 17—18. oc—þa:
ser a A.

V. 81. ¹ giek: *fecc A; A1 = B.* ² tys: *týr A.* ³ drængr:
draugr A. ⁴ valla: *váða A.*

oc halldboðe hilldar
rægamma sa ramna
Tyr villdi þa tyna
⁶ Stein lautar fior Gauta.

Ða firir let Hacon iarl skip sin. oc giek upp a land 5
með allu liði sinu. oc for hærskilldi ifir Gautlannd
oc brænde bœya. oc rænte hvar sem hann com. þa
com i mote hanum Ottar Gauta iarll oc barðust
þeir. oc lauk sva með þæim at Ottar flyði en drep-
enn mestr lutr liðs hans. en Hacon tok fe mikit at 10
hærfange. oc for um Smalonnd oc allt i vestra
Gautlannd. skattar allt folk. oc com við sva buit
aftr i Noreg. sem her ságir.

82. Haðe iarll var aðan
ængi maðr undir ranne
hyriar þing at heria
⁴ hiorlautar com Sorla

⁶ ramna: ramma A. ⁸ Stein: tæm A.

5. firir: *ul. A.* skip—oc: *spilla skipum sinum A.* 6. oc:
ul. A. ifir: *allt tf. A.* 8. i: *ul. A.* G. iarll: *omv. A.*
oc: *ul. A.* 9. þeir: *ul. A (ikke A1).* með þæim: *ul. A.*
Ottar: *hann A.* 10. mestr: *hinn mesti A.* 11. oc for: *for*
hann A. 11—12. i—Gautl.: *til vestr Gautlanndz A.* 12. oc:
ul. A. 13. Noreg: *sva tf. A.*

V. 82. ¹ var: *þar A.* ² undir: *unnd A.* ranne: *raune*
B1-2. ⁴ Sorla: *seyrla A.*

81. Flóttu gekk til fréttar
felli-Týr á velli,
draugr gat dolga Sógu
dagráð Héðins váða,
ok haldboði hildar
hrægmma sá ramma;
Týr vildi þá týna
teinlautar fjor Gauta.

82. Háði jarl, þars aðan
engi mannr, und ranni
hyrjar þing, at herja,
hjörlautar, kom, Sorla;
bara maðr lyngs in lengra
loptvarðaðar barða
(alt vann gramr of gengit
Gautland) frá sæ randir.

bara lyngs en længra
loft varðaðar garða
allt vann gramr um gengit
s Gautland fra sio rander.

41

- 5 83. Val fallum loð vallu
varð rogna konr gagne
riðar as at rosa
4 laut Óðenn val Froða.

Hacon for ofan i Vik austr. oc varo þar þa comen
10 boð Dana konongs. um retta tru. oc bauð hann at
hafna skyldi blotom oc lata skirast. En firir sacar
rikis hans. ræis engi maðr þui i mote. oc leto marger
skirazk. en Accon iarl snere allum til blota. þar
sem hann com. oc het þeim trausti sinu. oc blotaðu
15 marger þær er aðr hafðu skirn tekit sem her ságir.

84. Oll let senn enn svinni
sonn Einriða mannum
heriom kunn um herioð
4 hofs lonnd oc ve banda.

⁵ bara: Barat maðr A. ⁶ loft: lað A.

V. 83. ⁷ riðar: hildar A.

9. þa: ul. A. 10. oc: ul. A. 11. En: oc A. ¹² hans:
þa tf. A. leto: mioc tf. A. 13. en: ul. A. ¹⁴ alluma: aprt A.
blota: allum tf. A. 14. oc: en hann A. 15. tekit: sva tf. A.

V. 84. ¹ enn: sál. B; er B1-2; hinn A. ³ um herioð:
of heruð A.

83. Valföllum hlóð vøllu,
varð rogna konr gagni,
hriðar óss, at hrósa,
(hlaut Óðinn val) Fróða.

84. Oll lét senn enn svinni
sonn Einriða mönnum,
herjum kunnr, of herjuð
hofs lönd ok vé banda.

Æftir þetta for Hacon norðr i lannd. oc hellt þui
riki er Dana konongr hafðe fengit hanum skatta-
laust þaðan i fra. oc gierðe Vikina ser at hærلانnde.
er þa la undir Dana konunge. sem ságir Æinar
skalaglam.

5

85. Nu liggr allt undir iarle
i mon borz firir norðan
veðr goðes fræmsk viða
4 Vik Haconar riki.

Oc sva ságir O'vindr skalda spillir.

10

86. Þæim er austr
til Egða bys
bruðr Valtýrs
4 und böge liggr.

K. 16.

(49) (L)itlu siðar bauð Haralldr Gorms sunr ut læið- 15
angr um alla Danmork. oc for með allan Dana hær
til Noregs. En þa er hann com um Liðendis nes i
riki. þat er menn hafðu halldet skatta firir hanum.

1. lannd: lonnd A. 3. -laust: lausu A. þaðan: þeðan A.

4. þa: sál. alle undt. B: þo. kge: sva tf. A.

V. 85. ² i mon: immon A. ³ goðes fræmsk: goðir
fræins A.

10. ságir: ul. A.

V. 86. ¹ Þæim: eim A. er: allt tf. A. ³ Valtýrs:
valryss tunar A.

16. með: sál. A; mgl. B. hær: norðr tf. A. 17. En: oc A.
hann: ul. B (alene). um: sál. alle undt. B: firir.
Liðend-; liðannd- A. 18. skatta: skatt A.

85. Nú liggr alt und jarli
(imunborðs) fyr norðan
(veðrgœðis fremsk viða)
Vik (Hákonar riki).

86. Peims alt austr
til Egða bys
bruðr Valtýs
und bögi liggr.

þa brændi hann. oc let drepa menn hvor sem hann com. oc øyddi allt með sio. nema .v. bœar i Sogne i Læradale. Haralldr konongr for allt norðr til Staðs. en Hacon iarll la með myklu liði. firir norðan 5 Stað. en þa er Dana konongr spurði til fiolmennis Haconar. oc viðrbunaðar. venndi hann færð sinni suðr til Danmarkar. oc hittuz þær ækki at þui sinni.

K. 17. Her er um Iomsvikinga.

(H)aralldr konongr Gorms sunr hæriaðe a Vin- (50) 42
10 lannd. oc let þar gera borg mikla er hætit at Iome. oc er su borg callað siðan Iomsborgh. Ðar sætti hann ifir hofðingia. oc for sialfr hæim til Danmarkar. oc var þa ufriðr lengi millum Vinnda oc Dana. oc hæriaðu hvarertvæggju i annarra lonnd. En a ofan- 15 værðum dagum Harallz konongs Gorms sunar. sætti hann ifir Iomsborgh Sigvallda sun Strut-Harallz iarls. oc gaf Dana konongr Sigvallda iarls namn. þa foro marger hofðingiar af Danmarku til Ioms borgar. Ðorkæll hafe broðer Sigvallda iarls. Bui 20 digri. Sigurðr broðer hans. Vagn Akasun. hann var systr sunr Bua digra. Iomsvikingar vunnu mikit af riki Burizleifs konongs er þa reð firir Vinlannde. Litlu æftir þetta gerðozt þau tiðendi i Danmarku. (51)
at Haralldr konongr toc sutt oc anndaðest oc svá

1. hann(1): bœa *tf. A.* 2. sio: *med art. A.* .v.: fim A. bœar: stoðu *tf. A.* 3. Læra-: Læira- *B1-2.* 4. iarll: *ul. A.* la: þar *tf. A.* 5. En: *ul. A.* 7. þær: iarlinn *tf. A.* at- sinni: i þat sinn A. 8. *Overskr. mgl. A.* 9. kgr: *ul. A.* Vin-: *Vind- B2, A.* 10. þar: *ul. A.* er: þa er A. at: namfne *tf. A.* 13. oc(1): *ul. A.* ufriðr: mikill *tf. A.* 14. lounnd: lannd A. 15. kgs: *ul. A.* 20. Sigurðr: oc S. hviti A. 21. digra: *ul. A.* 22. Vin-: Vinnd- A. 23. Litlu: *ny linje A.* i D.: *sál. alle undt. B, mgl.* 24. anndaðest: hann *tf. A.* oc svá: *ul. A.*

Strut-Haralldr iarll. faðer Sigvallda a þeim misserum. Oc var Svæinn Harallz sunr tækinn til konongs i Danmarku. En þa er Sigvalldi spurði annlat Harallz konongs. sættæz hann við Burizleif konong af Vinlannde. oc fekk dottor hans þærar er Astríð 5 het. oc het þui hanum at coma Svæini kononge a fund hans til Vindlannz. Litlu siðar bio Sigvalldi iarl skip æit oc for a þui til Danmarkar. oc com við Siolannd scamt i fra þui er Svæinn konongr var at væizlu. þa bra Sigvalldi ser siukum oc senndi 10 konongenom orð at hann kœme a funnd hans oc lezk æiga við hann skyllt ærende. oc þau er hann villdi at aðrir menn være löyndir. konongr truði orðsending Sigvallda oc for með fa menn a skip til Sigvallda. en þegar er Svæinn konongr kom a skip 15 til iarlsens. bað Sigvalldi taca upp akkæri. oc vinnda upp segl. þui at byrr var goðr undan lannde. oc (52) sigldu með Svæini kononge til Ioms borgar. þui nest senndi Sigvalldi orð Burizleifi kononge mage sinum oc sagðe at Svæinn konongr var comenn til 20 Iomsborgar. oc lezk hann vilia dœma a millum þæira. eða lata Svæin konong aftr fara til Danmarkar. I annan stað talde hann firir Svæini kononge at

1. Sigv.: anndaðiſt oc *tf. A.* 2—3. Oc—Danm.: *ul. A.*
4. kgs: Gormssunar þa A. hann: Sigvalldi A. 4—5. kg.—V.: Vinnda konong A. 5—6. dottor—het: Aztriðar dottor Burizleifs A. 6. hanum: til A. Svæini: Dana *tf. A.* 6—7. a—hans: a valld Burizleifs A *efter til V.* 7. Vind-: *sál. B1, A;* Vin- *B, B2.* 9. i: *ul. A.* 10. at: a A. 12. skyllt: skylldar A. oc: *ul. A.* 15. En: oc A. 16. til: *ul. A.* bað: þa bað A. 17. upp: *ul. A.* segl: firir *tf. A.* 18. sigldu: sigle A. Sv. kge: Svein konong A. Iomsb.: *herefter nyt kap. i A* med overskr.: Vm orðsennding Sigvallda. 18—19. þui nest: Eftir þat A. 19. kge: *ul. A.* 20. Svæinn: Dana *tf. A.* 21. vilia dœma: *omv. A.* a: *ul. A.* 22. aftr fara: *omv. A.*

hann skyldi sættaz við Burizleif konong at þui er Sigvalldes dœmde millum þæira. ef hann vildi þat æigi. þa myndi hann coma a fund oc valld Burizleifs konongs. At þesso sættoz þær. at hvartveggi 5 kononganna iattade dome Sigvallda iarls. oc er þær hafðu þetta fastmælom bundit sin a mille sagðe iarlenn upp sættar giærð þæira. oc sagðe fyrst at 43 Svæinn konongr skyldi fa Gunnilldar dottor Burizleifs konongs oc skyldi henni fylgia hæiman sa 10 lutr Vinlannz er Daner hafðu vunnit af riki Vinnda konongs. I annan stað skyldi Burizlæifr konongr fa Þyri dottor Harallz konongs. oc systr Svæins konongs. hon hafðe fyrr veret gift Styrbirni syni Olafs Svia konongs. þa lifði Haralldr konongr faðer 15 hennar. hann hafðe gefet henni ægnir miklar a Fione oc suðr i Falstre oc i Borgundar holme. Sigvalldes iarls skifti a þessa lunnd at Burizlæifr (53) scyldi æiga þann luta Vinndlannz. er aðr var skildr til æignar Gunnilldr dottor Burizleifs er Svæinn konongr skyldi fa. oc þat skyldi æiga Þyri dotter Harallz konongs. En Gunnilldr Burizlæifs dotter ægnast allar þær ægnir. er Þyri hafðe att i Danmorku. oc þar taca alla tilgiof sina i Danmorku. en Þyri alla sina tilgiof i Vinlande. nema iarl

1. Burizlæif: Vinnda A.
2. millum þæira: oc sagði A.
3. æigi: at tf. A. fund oc: ul. A.
4. kgs: ul. A.
5. At: sál. A; af B.
6. -mælom: sál. alle undt. B: malum. mille: millum þa A.
7. upp: ætlan sina oc sagði þat fyrst i tf. A.
8. Sagða: sinne A.
9. oc—fyrst: ul. A.
10. Svæinn: Dana tf. A.
11. Gunnilldar: ul. A.
12. 10. lutr: luti A.
13. Vin-: Vinnd- A = l. 24.
14. kgr: ul. A.
15. Þyri: Puriðar A.
16. oc: ul. A.
17. Falstre: sál. A;
18. fastre B.
19. holme: herefter nyt kap. i A.
20. Burizl.: kgr tf. A.
21. æiga: hava A.
22. Gunnilldi: Gunnilldar A.
23. Burizl.: kgs tf. A.
24. Þyri: Purið A = l. 22.
25. 20—21. dotter H.: omv. A og ul. kgs.
26. 21. B. dotter: omv. A og tf. kgs
27. skilldi.
28. -morku(2): -more A.
29. iarl: med art. A.

skildi undan Iomsborg oc oll þau herað er hann skildi þar til. Þa let Burizlæifr konongr oc Sigvalldes iarls bua væizlu mikla i Iomsborg. oc varð su væizla brullaup Svæins konongs. en festar mungat Burizleifs konongs. æftir þetta for Svæinn konongr hæim 5 til rikis sins með Gunnilldi sina. þau atto síðan .ii. sunu. oc var hinn ælldri callaðr Knutr riki. en annar Haralldr. þa er Svæinn konongr kom aftr af Vinlannde sendi hann orð Þyri systr sinni oc let sægia henni. allt hvat hann hafðe raðet a Vin- 10 lannde við Burizleif konong. Ðyri varð þessom tiðendum ofægin. þui at hon var kristin oc sagðe sva at hældr villdi hon döya með kristnum mannum en coma a valld hæiðins konongs. oc spilla kristni sinni. sat hon at buum sinum oc giætte 15 æigna sinna noccora vætr síðan.

K. 18. Vm erfi eftir Haralld Dana konong. oc hæit strengingar Iomsvikinga.

(54) (L)itlu síðar senndi Svæinn konongr orð Sigvalldas iarle oc Porkæli broðr hans. oc sægir at hann vill 20 gera væizlu erfi Harallz konongs faðr sins æftir fornom sið. oc bað þa broðr til coma oc gera ærfi æftir Strut-Haralld faðr sinn. oc lezk skyldu til

1. undan: fa A. herað: a Vinndlannde tf. A.
2. væizlu mikla: omv. A.
3. varð: var A.
4. mungat: oll A.
5. þetta: þat A.
6. Knutr: hinn tf. A.
7. en: ul. A.
8. annar: het tf. A.
9. Vin-: vinnd- A = l. 10.
10. Þyri: Puriði og sál. ellsers A.
11. oc: ul. A.
12. 10. raðet: syst A.
13. a: i A.
14. var: væl tf. A.
15. við tf. A.
16. þui: firir þui A.
17. var: væl tf. A.
18. 13—14. mannus: hældr tf. A.
19. en: at tf. A.
20. 16. síðan: ul. A.
21. 17—18. eftir—Iomsv.: Harallz konongs A.
22. 19. Svæinn: Dana tf. B (ikke B1-2).
23. æftir—sinn: Strutharallz iarls sins faðr A.

bioða allu stormenni i sinu riki oc villdi at pesse tvinni ærfi være bæðe i ænum stað. oc lezk myndu sialfr lata hallda starf firir væizlunni. en taka kostnað bæðe af konongdome sinum oc af iarls rikinu a 5 Skane er att hafðe Strut-Haralldr faðer Sigvallda iarls oc bað Iomsvikinga coma sva marga. sem iarlenn villdi haft hafa með ser. en er senndimenn como til Sigvallda lattu sumir menn hann miok 44 þeirar færðar. oc taldu ovarlegt at æiga sva mik- 10 inn trunað með Dana konunge. en sumir fystu oc baðo iarlenn fara með sva miklu liði. at Daner hafði ekki valld a Iomsvikingum. oc þat rað var tækit. Bio iarlenn or Iomsborgh .lx. skipa. oc hafðe með ser alla hina rikastu menn i þessa er 15 i Iomsborg varo. Svæinn konongr let þessa væizlu (55) gera a Ringstaðum a Sioland. oc lagðe a mikla stund at ekki skørte þat til er fa mætte. at þa være hon rikare oc bætri en aðr. Iomsvikingar como þann dag er at var gængit ærvinu oc fagnaðe 20 Svæinn konongr Sigvallda iarle með mikilli bliðu oc allu hans farunoþyt. en þa er ærfin varo gorr æftir fornom siðum. þa skyldi þat skyllt at gera þau a þui are er sa hafðe anndast er erfit var æftir gort. en sa er gera lete ærfit skyldi æigi fyrr 25 sætiaz i þess manz sæte er hann ærfði en menn

1. sinu riki: *omv. A.* 1—2. pesse tvinni: þessara manna *A.*
2. myndu: mynnde *A.* 3. lata: *ul. A.* en: *oc A.* kostnað: *uden n B.* 6. bæðe: *ul. A.* oc: *ul. A.* 8. Sigv.: *þa tf. A.* hann: *ul. B* (*ikke B1-2*). miok: *ul. A.* 9—10. æiga—með: leggia sik sva miok undir valld *A og så konongs.* 10. fystu: *fystuz A.* 11. miklu liði: mikit lið *A.* 14. með ser: *ul. A.* þessa: ferð *þa tf. A.* 15. varo: *her nyt kap. i A.* 17. skørte: *scorti A.* mætte: *matte A.* 20. Sigv. i | með—bliðu: *omv. A.* 21. en: *ul. A.* ærfin: *uden art. A.* 22. æftir: *at A.* siðum: *sið A.* 22—23. gera þau: *þan(!) A.* 24. gort: *drukit A.* lete: *let A.* ærfit: *hann tf. A.* 25. manz: *ul. A.*

(56) drykki ærfit. Hit fyrsta kvælld er menn como til ærvís skyldi skænkia upp morg full með þema hætte sem nu ero minni. oc æignaðu þau full hinum rikastum frendum sinum. eða PORR eða aðrum guðum sinum þa er hæiðni var. en síðast skyldi 5 upp skænkia braga full oc þa skyldi sa er ervit gerðe strængia hæit at braga fulli oc sva aller þeir er at ervinu være. oc stiga þa i sæte þess er ærfðr var. hit fysta kvælld er þeir Svæinn konongr oc Sigvalldi iarl drukku ærfð fæðra sinna. sætti konongren til þess menn. at byrla hofðingium Iomsvikinga þann dryk er stærcastr var. oc þeir yrði sem mest druknir af. en þa er bragafull var upp skænkta oc aðr Svæinn konongr stigi upp i sæte faður sins. strængði hann hæit. at aðr .iii. vætr 15 være liðnir. skyldi hann fara með hær til Englanz oc drepa Áþalrað konong. eða reka hann or lannde. eða hafa sialfr bana ef æigi genge þetta framm. eftir þat er konongrenn hafðe þetta mællt. oc hann hafðe sæzk i sæte faður sins strængði Sigvalldi iarl 20 hæit. at aðr en .iii. vætr være liðnir. skyldi hann

1. como: kvæmi *A.* 2. ærvís: þa *tf. A.* morg full: *omv. A og tf.: minni.* 3. oc—full: full horn *A.* 4. rikastum: *sál. A;* rikastu *B.* eða PORR: *ul. A.* 5. guðum: goðum vinum *A* (*mulig har orig. haft goðum f. guðum*). þa—var: *ul. A.* síðast: síðan *A.* 6. full: fullu(!) *A* (*A1 = B*). 7. fulli: fylli *A* (*A1 = B*). 9. var: oc skyldi þa fullkominn væra til arfs oc virðingar eftir hinn dauða enn eigi fyr *tf. A* og *herefter nyt kap. med overskr.*: Her strenngir Svæinn konongr heit. hit: *Enn A.* 10. ærfð: ærfi *A.* sinna: *þa tf. A.* 12—13. þann—af: þa var druckit hit stærcazta oc þeir urðu miok druenir *A*; drykr *skr. B.* 14. skænkta: skankt *B.* aðr: *enn tf. A = l. 15.* stigi upp: hefði upp stigit *A.* sæte: hasæti *A.* 15. sins: *þa tf. A.* 17. Áþalrað: *Áþalvarð A.* hann: *ul. A.* 19. kgrenn: *uden art. A.* 19—20. þetta—hafðe: *ul. A.* 20. sæte: *Harallz konongs tf. A.* sins: *þa tf. A.*

hafa drepet Hacon iarl i Norege eða ælltan or lannde. eða hafa sialfr bana. þa mælte konongr. þetta er væl mællt oc mikilmannlega. oc unnum ver per myklu bætr þess rikis en Hacone. eða Eiriki 5 syni hans. Ða strængði Porkæll hæit broðer Sigvallda 45 at hann myndi fylgia brœðr sinum i Noregh. oc flya æigi fyrr en um skut være skip Sigvallda tuer skip-længðir. ef vær bærumb a skipum. en mærki hans a bak ef ver bærumb a lannde uppi. Bui strængir 10 þess hæit at hann skyldi fara i Noregh oc beriast með Sigvallda við þa fæðga Hacon oc Æirik sun hans. oc flya æigi fyrr en færre standa upp en fallner ero oc hallda þo við meðan Sigvalldi vill baeriast. næst Bua brœðr sinum strængði Sigurðr 15 hviti hæit at hann skyldi fylgia Bua brœðr sinum i Noreg. sem hanum hændiz drengskapr til. oc flya æigi at Bua lifanda. þa strængði Vagn hæit. at hann skyldi fara með Bua frenda sinum. oc vera i barðaga með Sigvallda. oc flya æigi oc þetta let hann 20 fylgia. at hann skyldi æigi fyrr coma til Danmarcar en hann hæfði veret i rækkiu Ingibiargar dottor Porkæls læiru mikils hofðingia i Norege at ovilia Porkæls eða hafa drepet hann ælla. Biorn bræzke strængði hæit at fylgia Vagne fostrsyni sinum. 25 Havarðr hoggvande oc Aslakr holmscall skosvæinar

1. ælltan: ællta hann A. 2. bana: elligar tf. A. 3. mikil-: miok A. 4. þess rikis: at hava þat riki A. 6. i N.: norðr til noreghs A. 7. Sigv.: iarls tf. A. 7—8. tuer skip-længðir: sál. A; mer (fejllæst for tuer?) B. 9. bak: brautu A. ef: sál. A; er B. uppi: ul. A. B. strængir: þa stoð Bui upp oc strengdi A. 11. fæðga | H. oc E.: omv. A og ul. sun hans. 12. færre: fleiri A. 13. þo: þa A (A1 = B). 15. hviti: þess tf. A. brœðr sinum: norðr A. 16. hændiz: ænndizt A. 19. þetta: þat A. 20. fylgia: með tf. B (ikke B1-2). fyrr coma: omv. A. 23. eða: Vagn skulde tf. A. 24. strængði: þess tf. A. 25. holm: holms- A, A2 (ikke A1).

Bua strængðou þess hæit at flya æigi fra hanum hvart sem hann være lifs eða anndaðr. þa er barðaga være loket. en at loknum hæitstrængingum fara menn at sofa. en um morgonenn æftir spurði Svæinn konongr. hvat Sigvalldi myndi af hæit- 5 strængingum manna oc mundi hann fatt af oc pottez hann hafa ofmællt. en sva buit varð þa at vera. En þegar fra þærri væizlu ætla Iomsvikingar færð sina i Noregh. þui at þær vilia æigi lata fara niosn firir ser i Noreg. at Hacon iarl mætte við buazc 10 eða Eirikr sun hans.

K. 19. Vm Iomsvikinga oc Hacon iarl illa i Norege.

(57) Ða er Iomsvikingar hafa buit færð sina af Danmarku til Noregs allu þui liði er þeir hafðu or 15 Iomsborg. nu fara þær norðr oc hafa lx. langskipa oc flest oll stor oc oll væl buin at vapnom oc goðom drengium. þær coma hær sinum iola nott at laðre oc fengo veðr mikit oc gato þo halldet skipum sinum allum. þær gera þegar uppraser. ræna 20 oc drepa menn. allt þar sem þær como. Lannz folket flyði undan. tok sumt til skipa. en sumt til fialla eða a marker. Geirmundr het rikr bonde.

3. en: ul. A = l. 4. loknum: liðnum A. 4. fara—sofa: foro þeir til svems A. 5. myndi: munnde A. hæit: ul. A. 6. oc—hann: enn hann munde A. 7. hann: ul. A. hafa ofm.: omv. A. þa: ul. A. 8. fra: ifra A. 9. sina: norðr tf. A. þui: fyrir því A. æigi—fara: enga A. niosn: lata tf. A. 10. ser: koma tf. A; fara A1. iarl: ul. B1-2. 11. Eirikr: iarl tf. A. 12—13. Vm—N.: Her buazt vikingar A; illa iarl skr. B1-2. 15. til N.: með A. 16. nu—þær: fara þa A. norðr: til Noregs tf. A. hafa: hafðu A. -skipa: -skip A. 17. oll(2): ul. A. 18. coma: komu A. 19. oc(1): ul. A. 19—20. sk. sinum | allum: omv. A. 21. þar sem: þat er A. como: mattu A. 22. folket: uden art. A.

hanom com ængi niosn. þar como vikingar um nott att hanum. oc flyr hann undan i loft æitt oc faer menn með hanum. þa toco vikingar oc hiuggu loftet. en þær Geirmundr. varðuzk. oc þa er hann sa at 46 5 þær myndu sotter værða. liop hann or lofteno oc com standande niðr a iorð. Vagn var þar nær oc hio a honnd Geirmundi firir ofan ulflið oc þegar af. Gæirmundr liop til sioar oc fær ser skutu oc menn með oc for til þess er hann com a funnd Haconar 10 iarls. Geirmundr hafðe høyrt næmnda Iomsvikinga oc Vagn. þa er hann liop undan. oc sagðe at Vagn var smabæitr er hann hio ægí mæir en hond af manne þeim er firir stoð. Geirmundr hitti Hacon iarl at væizlu þar sem hætit a Skugga. oc þar var 15 Eirikr iarl sunr hans. þa gieck Geirmundr firir iarlenn. þa sat iarl ifir borðom. oc kvadde hann. Iarlenn spurði tiðenda. Geirmundr svaraðe ero tiðendi. Iarlenn svaraðe. lat goð vera. vist ero ægí goð. sagðe Geirmundr. oc þo sonn. let væra comenn 20 hær i landet or Danmarku. oc unnit mikinn skaða a yðru riki hærra. Hacon svaraðe ræiðr. þesse (58) tiðendi ero illa logen oc firir langu myndi Noregr auðr ef Daner hæfði hæriat hvært sinni i Noregh.

2. at hanum: i hans hærbyrge A. 5. værða: þa tf. A.
 6. niðr: ul. A. 7. af: um leið A og omv. liop G. 9. til—er: unndan A. 11. oc Vagn: after undan A. Vagn(2): hann A.
 13. þeim: ul. A. firir stoð: hann stoð firir A. 14. hætit a Skugga: haskinga(!) heitir A. þar var: sál. alle undt. B, omv. 15. iarl: ul. A. 16. þa: er hann A og ul. det følg.: iarl. kvadde hann: heilsaðe hanom A. 17. spurði: hann tf. A. ero: sál. A; ill B. 18. svaraðe: mællti A. 19—
 20. let—landet: hærr er kominn i landd vart sunnan A. 20. unnit: unnu A. 21. hærra: ul. A og har nyt kap. med overskr.: Her svarar iarlenn. Hacon: iarl tf. A. ræiðr: oc mællti tf. A. þesse: pessor A. 23. sinni: sinn A.

er þer sægið. oc ægí munu þer fyrr af lata en noccor hanger uppi sa er slikt sægir. Geirmundr sægir far vikr munu liða heðan i fra fyrr en per munuð røyna. oc bra upp hanndar stufenom oc lez með þui mega sanna sagu sina oc flæirum sarom. 5 Nu fær Hacone iarlle ahyggju oc allu hans raðonöyti. var þat fyst raðs tækit at skiota upp vitum oc orvar skurðum. oc skipfærðum. oc bauð til sin hværium manne. er þorðe at væria sik oc fe sitt. Hacon iarl fær æinskipa ut oc inn æftir hværium 10 fyrði. oc vissi ængi hans nattstað. oc ængi hans orvæne. Liðet samnaðest saman i storflokkja þat allt er fyrst var comet. oc first var vikingunum. en þær er næster varo ufriðinum. flya undan. oc til at æfla hærrenn með Hacone iarle oc Eiriki syni hans. 15 Iomsvikingar sökia norðr með lannde oc fa ækki viðr nam. þær como allu liði sinu norðr um Stað. sigla fyrst til Hæroeyia oc hafa þaðan fretter oc niosn fra Hacone iarle oc fregna ækki annat til hans en hann se inn i fiorðum stundum norðr 20 stundum suðr. þær læggia hærrenom inn af þioðlæið oc utan at øy þærri er Hoð aitir. toco þar strandhogg a skip sin. Bui digri með svæit sinni

1. munu: manot A (mano A). 2. slikt: ul. A. 3. sægir: svaraðe A. 3—4. i—munuð: þa munu þer A. 4. oc—stufenom: brat A. 5. með þui: ul. A. oc—sarom: með sarom sinom A. 6. ahyggju: mikil ahyggia A. 7. fyst: til tf. A. 8. oc(1)—færðum: or baðom scipreiðom A. 9. oc bauð: stæmfndi A. 10. iarl: sialfr tf. A. 11. oc(1): ul. A. ængi: hvergi A. 12. orvæne: orvæna A; herefter ny linje. samnaðest: samnæzt A. i storflokkja: oc storær floccar A. 13. comet—vikingunum: vikingar A. 14. ufriðinum: hærenom A. 15. æfla: lannz tf. A. Eiriki: ul. A. 19. fra: af A. 19—20. til hans: ul. A. 20. inn | i fi.: omv. A og tf.: af þioðlæið. norðr: enn tf. A. 23. Bui: Buinn A.

hafðe upp giængit oc rako þær til skipa bu mart firir ser. til þærra com æinn gamall hoande oc kallaðe a vikingana. þer fareð æigi hermannlega a okunnu lannde oc langt til sott. oc ero þer aburðar 47
 5 menn miklir oc vilið auka namn yðar i þessi for. per takeð kið oc kalfa gæitr oc kyr. oc være mæiri yðar frame at lata vera buet. oc taka hælldr biornen er nalega man nu komen a biarnbasenn ef per faeð stilltan. þa svaraðe Bui fra hværium birni sægir
 10 þu maðr. þæim er oss man vera happ at væiða. Boandenn svaraðe. sa en same biorn. ef nu væiði per hann æigi. þa man hann alla yðr i munni hafa fyrr en langt se heðan. þa svaraðe Bui. sæg oss buannde goð tiðendi oc sonn. þau er oss er skyllt
 15 at vita. en ver munum þer þat væl launa. þa svaraðe bonde. vilið per mer væl launa eða ængu þa man ec yðr sægia til Haconar iarls hvar hann liggr inn a Ælfstrum oc væit ec æigi hvart hann hæfir æit skip eða .ii. en æigi ero flæiri en .iii. oc
 20 i dag var hann æigi norðr roenn til liðs sins. oc ætlom ver at vera man fæigr er hann færr sva uvarlega. oc vist hæfir hann ækki til yðar freget.

1. mart: mikit A. 2. boande: bonnde A. 3. vikingana: uden art. A. æigi: ecki A. a: i A. 4. oc ero: eruð A. 5. miklir oc: ul. A.; miklir findes i A1. vilið: nu tf. A. namn: nomfn A. yðar: yðr A. þessi: þessare A (A2=B). 6. kalfa: oc tf. A. oc(3): ul. A. 7. yðar: ul. A. 8. komen: vera tf. B1-2. a.. basenn: at.. basenum A. 9. stilltan: tekinn A. 10. maðr þæim: þar fra (ul. A1) A. er: sem A. vera: ul. A. 11. B. svaraðe: þa svaraðe bondinn A. ef: sål. alle undt. B: er. 13. fyrr—heðan: er eigi liðr langt i fra A. 13—14. sæg—buannde: höyr bonde seg oss A og omv. tið. goð. 15. en: ul. A. munum: scolum A. per .. | væl launa: omv. A og ul. þat. 16. vilið: sål. alle undt. B: vili. mer | væl l.: omv. A. eða ængu: ul. A. 17. yðr sægia: omv. A. 18. Ælfstrum: Almunnd hamrum A. 19. en(1): ul. A. 21. man: muni A. 21—22. er—freget: ul. A.

æigi føre hann sva ella. þa mællte Bui til sinna manna. ofan hart til skipa oc verom næster sigrinum oc niotom þess at ver hafum fyrstir niosn af. sa liop þa mest er fimastr var. en bondenn væik aftr buinu um øyna. Bui bað menn sina sla festum oc 5 læggia ut skipum fra lannde. let blasa i luðr at liðet skyldi skunnda. Sigvaldde iarl spurði hvært Bui vill roa. eða hvat hann hæfir freget til Haconar iarls. Bui svaraðe oc biðr þa alla roa lezk ætla at þann dag sculu þær fa tækit i halann a refenom 10 er nu dregr skaftet inn her með lannde. þa svaraðe Sigvaldde iarl æigi hæfir þu ænn tækit i halann hanum oc vænna þykki mer at þu mant vera gintr. þa svaraðe Bui. æigi mantu þora at bæriast við Hacon iarl ef þu finnr hann með hærr sinn. ef 15 þu þorer æigi at læggia til .lx. skipa oc hæfir hann nu et flesta ein .iii. skip. Bui het fast a menn sina at roa skyldi. Vagn var oc albuinn. þa bað Sigvaldde sla festum oc foro allu liðinu inn firir norðan øyna Hoð. oc var litit veðr a. þa mællte Sigvaldde. vera 20 kann þat at Bui digri gange sialfr a biarnbasenn þann er hann hugðiz væiða myndu Hacon iarl.

3. oc: nu sem fyr A. niotom: ver tf. A. fyrstir—af: fyst niosnena A. 3—4. sa..þa: omv. A. 4. fimastr: fot-hvataztr A. 4—5. en—øyna: oc bonnde feck mikit fe eftir a øynni A. menn sina: omv. A. 6. skipum: skipinn A. i luðr: luðri A. at: sål. alle undt. B: oc. 7. skyldi skunnda: samnað-ezt oc skunndaðe A (ok sk. ul. A1; skynnda skr. B, ikke B1-2). iarl: kallaðe a hann oc tf. A. 8. vill: sål. alle undt. B: villdi. hvat: hvart A. hæfir: nocot tf. A. freget: -at skr. B (alene). 9. oc: ul. A. 10. sculu: scylldu A1. halann a: hala A. 11. skaftet: skaufit A. lannde: med art. A og tf.: firir oss. 14. mantu: mant þu A. 16. til: hans með tf. A. 16—17. oc —æin: þar sem hann hevir hit mesta A. 17. skip: firir tf. A. menn sina: omv. A. 20. oc: þa A. litit—a: litill vindr A. 21. þat at: at hann A. Bui: hinn tf. A. biarn-: biorn- A.

Sva fær hann sem fæigr maðr. Bui for fyrst með sinu liði. En þa Vagn. þa Sigvalldi. Ðær foro inn til þess er þær como i Hiorunga vag. þar hittu þær firir Hacon iarl æigi æinskipa hælldr með halft 5 annat .c. skipa. þat varo snækkiur oc skæiðar. knerror oc kaupskip er Hacon iarl hafðe fengit er 48 ha varo borðe. oc oll væl skipað af mannum. vapn-om oc griote. Ðar var með hanum hinn fyrsti ríkr (59) maðr. Eirikr iarll sun hans. Svæinn oc Sigurðr. oc 10 Ærlingr synir Haconar iarls. oc po æigi sammoðder við Æirik. þær styrðu þa aller skipum. petta sægir Porðr Kolbæins sunr i kvæðe er hann orte um Eirik iarll.

15 87. Miok let margar snækkiur
mærðar orr sem knarru
oðr væx skalz oc skæiðar
4 skiolldungr a brim dynia
þa er olitil utan
odd hærðir fat gerðar
20 morg var lind firir lannde
8 lonnd sins faðr rondu.

1. fyrst: fystr A (A1 = B). 2. En: ul. A. inn: með öyjunne. allt tf. A. 3. hittu: sál. alle undt. B: hitta. 5. snækkiur: -ir skr. B alene. skæiðar: -ir A. 6. knerror: knerrir A. kaupskip: herefter ny linje A. er(1): Þa er A, fengit: þau skip tf. A. 8. hinn fyrsti: sál. alle undt. B: fyrstr. ríkr: ul. A. 9. Sv. oc: omv. A. 10. synir: hans tf. B alene. -móðder: sál. alle undt. A2: móðra. 11. þa: þo A. 12. kvæðe: því tf. A. 13. iarll: sun hans tf. B alene.
V. 87. ⁸ skæiðar: skæðar A. ⁴ skiolldungr: skialldlyngr A. brim: sál. alle undt. B: bryni. ⁵ olitil: -ill A. ⁶ gerðar: gærða A. ⁸ lonnd: land A (landzins A2). rondu: random A.

87. Mjók létt margar snekkjur
(mærðar qrr) sem knorrar
(oðr vex skalds) ok skeiðar
skjaldhlyngr á brim dynja,

pás ólitill utan
oddherðir fat gerða
(morg vas lind fyr landi)
lonnd sins fôður rondu.

88. Sætte iarll sa er atte
ogn froðr a log stoðe
ræfnis hafa stafna
4 hoz Sigvallda at mote
margr skalf lumr en hverge
5 huggendr bana ugðu
þær er gato sio slita
8 sar gams blaðum ara.

89. En i giægn at gunni
glæhæims skriðu mavá
rennde langt með lannde
4 læiðangr Dana skæiðar.

K. 20. Um bardaga Haconar iarls oc Iomsvikinga.

(60) Ða leto iarllarner Hacon oc Eirikr cveða við 15 luðra sina. sætia upp mærki sin oc skipa til atroðrar. Hacon iarl skipar svæit er hanum skyldi fylgia i orrostu a hvart borð. oc ero þesser hofðingiar. Skofte

V. 88. ¹ Sætte: Hætti A. iarll: iarls A. ² ogn froðr: alfrœðr A. stoðe: stoðe A. ³ ræfnis: hremfnis A. ⁴ hoz: hot A. at: a A. ⁵ skalf: sál. alle undt. B: skap. lumr: hlímr A (hlímr A2).

V. 89. ¹ gunni: sál. B1-2, A1; gumni B, A2; i A rettet.
² mava: sál. A; mgl. B.

13. Overskr. fra B1-2; mgl. B; ny linje A. 16. sætia: oc sættu A. sin oc: ul. A. 17. iarll: oc Eirikr. Hacon A. 18. a—borð: sál. A; aB(afrev.); a sitt borð hvar B1-2 after þesser. oc ero: ul. A.

88. Setti jarl, sás atti,
ógnfröðr, á lög stóði
hrefnis, háva stafna
hóts Sigvalda at móti;

margr skalf hlumr, en
hvergi
huggendr bana ugðu,

þær 's gótu sæ slita,
sárgamms, blóðum ára.

89. En i gegn at gunni
glæheim skriðu mævar,
rendi langt með landi
leiðangr, Dana skeiðar.

oc Ragnvalldr or Ærvik. Ðærir vænnda þar til atroðre sem firir var Sigvalldi iarll oc móttóz þær iarlarnar i orrostu. a stiorn Hacone iarle en Sigurðr sunr hans. oc með hanum Øyvindr Finz sunr oc 5 Ærlændr stæk or Naumudale. baðer lænnder menn oc agiæter þær lagðu i mote Sigurði hvítā broðor Bua digra. En ut i armenn var Eirikr iarl oc með hanum Þorsteinn miðlangr er allra vikinga var agiætastr. oc Þorer hiortr norðan or Vagom. lændr 10 maðr. þær lagðu i mote Bua digra. oc varð þar horð orrasta með þæim. A bakborða fylking Haconar iarsls lagðu þær fram Erlingr sonr hans. oc með hanum Iarnskæggi af Yrium af Uthaugi oc annar Stykar af Gymsum er mester varo þa lænndra 49 15 manna firir norðan Stað. þæim com i mot Porkell hafe broðer Sigvallda. I utanværðum arme fylkingar lagðe fram sit skip Svæinn Haconar sunr oc með hanum Gizor hviti lænndr maðr ofan af Valldrese. oc Þorkæll læira æzkaðr or Vik austan. 20 pesser .iii. hofðingiar hallda orrastu við Vagn Akasun. oc var þessi hin harðasta orrasta oc hin mesta. (61) 25 pesser varo islænskir menn með Hacone iarle Skumr oc Þorðr er kallaðr var aurvondr. synir Þorkæls auðga vestan af Myrum i Dyrafyrði. oc Vigfus Viga-

1. oc: or *B (alene)*. or: *sál. A*; oc *B*. Ærvik: vætvik *A*.
2. -roðre: roðrs *A1*. móttóz: mætazt *A*. 3. en: *sál. A*; er *B*.
5. or: innan or *A*. menn: *sál. alle undt. B*, *mgl.*
9. or: *sál. alle undt. B1*: af.
10. i: *ul. A*. digra: *ul. A*.
12. þær: þessir *A*.
13. Yrium: *forskr. (yritim og lign.) B1-2*.
14. mester: agætazter *A*. þa: *ul. A*.
16. Sigvallda: iarsls *tf. B2*.
17. sit skip: sinu skipi *A*.
19. oc: annarr *tf. A*.
- or *V. | austan: omv. A*.
20. hallda: upp *tf. A*.
- 20—21. Akasun: *herefter nyt kap. i A med overskr.: Vm harða orrosti*.
21. oc(*1*)—hin: Pessor var hin *A*.
- mesta: agætazta *A*.
23. aurvondr: orfhonnd *A*.

glums sunr Tinndr Hallkællz sun. hann orte drapo um Hacon iarll. oc i þærri drapo er mart sagt fra Iomsvikinga orrastu. Fra þessa manna orðom hafa menn a þui lannde minni haft fra þessom tiðendum. sumt með kveðskap en sumt með annarre fra- 5 sagu. Vigfus orte þetta aðr en barz være oc svæið hann klubbu æina. þa spurði Hacon iarl hvat þat skyldi. hann svaraðe a þessa lunnd.

90. Hævi ec i henndi
til hofuðs gorfa
bæinn brot Bua
4 bol Sigvallda
sia scal vera
er ver lifum
æiki klubba
8 óþorf Danum.

þa evað hann oc þetta.

91. Oss er læikr en lauka
liggr hæima vinr feimu
þryngr at Viðris veðre
4 vanndar goðr firir honndum

1. Tinndr *H.*: *sál. A; overspr. B.* 3. Iomsvikingum oc þeirra *A*. þessa: þessara *A*.
4. a—lannde | minni haft: *omv. A*.
5. sumt(*1*): sumir *A*.
- en: oc *A*.
- annarre frasagu: frasogn annare *A*.
6. þetta: þa *B2*.
- V. 90. ³ bænn: *sál. B1-2; bæin- B; bein A*.
- ⁶ er: ef *A*.
- æiki- alre- *A* (atre *A1*).
17. þetta: þessa *B2*.
- V. 91. ³ þryngr: þräengr *A*.

90. Hefk i hendi
til hofuðs gorva,
beinbrot Búa,
bol Sigvalda;

sjá skal vesa,
ef vér lifum,
alrikubba
óþorf Dönum.

lys cveðr hæla bosa
hann oc vætter annars
vifs undir varmum böge
⁸ ver skröytum spior nøyta.

5 Pesse orrasta hæfir veret agiæt miok. oc alldrigi hafa Daner þulicjan barðaga att við Norðmenn fyrr ne siðan firir þui at þær hafðu mæir lið en holfu minna. En langa rið hafðu þær bætr. oc a homlu let siga Svæinn Haconar sunr oc hans menn firir 10 Vagne. oc var þa at comet flotta aðr en Æirikr iarl lagðe til Iarnbarðanom. oc let Vagn þa undan aka. sva at þa lago skipen framme hvara tvæggia sem veret hafðe i fyrstu. þa er Æirikr com aftr i sina 50 fylking. hafðe Bui fengit svig a oc hoggvit tænxlen 15 oc löystiz flotenn. þa lagðe Æirikr barðanom sva at skipi Bua at þær tængðu saman hvara tvæggju stafnana oc borð við borð. oc villdu hvarger löysa fyrr en annat hvart være roðet. þa varð mikit mannspell er hvarer tvæggju vogo hogg vapnom. þar var

⁵ lys: hlys A. cveðr: qvæð A. hæla bosa: hlæsa bølas A.
⁶ oc vætter: venter ser A. ⁷ undir: unnd A. ⁸ skröytum: scøytyum A.

5. agiæt miok: omv. A. alldrigi: -in A. 6. þulicjan barðaga: þulicar orrastr A. att: borit A. 6—7. fyrr—siðan: ul. A. 7. þui: þa soc A. mæir: meira A. 7—9. holfsu —let: danir. enn þo leto þeir um rið a hamlr A. 12. skipen: sva tf. A. hvara: hvar A = l. 16. 14. svig a: sighr A. tænxlen: uden art. A. 15. löystiz floteun: læist flotann A. sva: after Bua A. 17. stafnana: uden art. A. 19. -spell: -fall A.

91. Oss es leikr, en lauka liggr heima vinr feimu, (þryngr at Viðris veðri vandar), góðr fyr hondum;

hlýs kveðk hæla bósá, (hann væntir sér annars), vifs und vorumum bögi, vér skreytum spjor, neyta.

illt blauðum mannum innan borz. þar urðu morg stortiðendi a litilli stundu i manndrape oc vissi engi maðr tal hversso marger menn þar fello.

(62) Norðmenn fello mæir hinn fyrra lut orrastunnar. en sva lauk at Daner leto sigast. oc olle þui mest 5 efr æfle liðs. oc snorp atsokn. oc her með var ill-veðre sva mikit at dræif þui hagle er æitt hagl korn va øyri. þar i giegn atto Daner horfa. þa let Sigvaldde hoggva tænxlen oc undan hallda. oc þegar æftir Porkæll broðer hans. oc Sigurðr hviti oc 10 vænnda ut or vagenom. þat sa Vagn Aka sunur oc mællte. hvi flyr þu hinn illi hundr. Sigvaldde svaraðe. með litlu værði sælr þu menn þina til dauða. oc þa scomm mantu hæim hafa er þu mant við lifa allan pinn alldr. oc lengi man uppi vera. oc hann skytr 15 snorespiote i þui er skipet snerez. þat skot com milli hærða þæim er styrði. en þat var annar maðr en æigi Sigvaldde. en Vagn villdi hann þo skotet hafa. þa var faret allt afl Dana hærs. oc þo drepet aðr mikit af. Ða læggr Hacon iarl skæið sina a 20 annat borð Bua hinum digra oc var þar hart viðnam.

1. blauðum mannum: bløyðu manne A. 1—2. urðust.: varð mikit manndrap A og ul. det følg.: i manndrape. 3. tal: at telia A. fello: her nyt kap. i A med overskr.: Vm orrosto. 5. sigast: sigraz A1. olle: volli A. 6. ofr: af A. snorp: horð A. 7. -veðre: viðri A. dræif—æitt: baghl dræif sva stort at hvært A. korn: er þu toct upp þa tf. A. 8. þar—Daner: enn Danir atto at A. horfa: i moti því tf. A. 9. tænxlen: uden art. A. 10. oc(2): ul. A. 12—13. Sigv.—oc: or litilli orrosto oc sælr þina menn við værði A. 14. mantu: mant þu A. hæim: ul. A. við: viðr A. 15. vera—hann: ul. A. 16. snoре—: sál. A; snart B. i þui: til A. 16—17. þat—milli: oc hitti millum (milli A1) A. 18. en(2): hann tf. A og omv. villdi V. hann þo: ul. A; omv. B1. 19. faret—hærs: flyðr allr flestr Dana hærr A. 19—20. drepet³ aðr² mikit¹: omv. A. 21. oc—viðnam: þar varð horð viðratta (-taca A1-2) A.

Aslakr holmsalle oc Havarðr hoggvande laupa upp a skip Haconar iarls oc drapo margan mann. Þorðr oc Skumr brœðr varo nær þæim staddir. oc vela þær .ii. um Havarð. høggr hann hondena 5 høgre af Þorðe. en Skumr laut morg stor sar. aðr en Havarðr misti bæggia fota. Vigfus Vigaglums sunr fær æinn stæðia. sva at leget hafðe a pilum oc þar hafðe hann noðet sværðs hiolt sin með. hann færðe stæðiann sva baðom hondum at Aslake 10 holmscalla. kœmr geirenn i havuð hanum sva at hausenn brotnaðe oc hæilinn la uti. þa var Æirikr iarl upp comen með sina menn i skip Bua. Þorstæinn miðlangr kom fyrst i firrrumet. hann høggr til Bua um ænnit þvært sva at fal baða æggteina a 15 sværðinu. Bui vætit Þorstæini sar undir honndena vinstri. sva at nalega bæit hann sundr i miðiu. þa tok Bui kistr .ii. fullar gullz oc castaðe firir borð oc aller skiparar hans. liupu ut firir borð með kistr sinar. oc varo aller drepner. Ða snero iarlarnar 51 20 allu liði sinu at Vagne. þær væriast væl oc lengi.

2. a: i A. mann: en *tf.* A. 3. Skumr: skuma A. broðr: broðir hans A. nær þæim: þeim oc nær A. oc: *ul.* A. 4. þær: þar (þeir?) mæir A (*A1 = B*); þeir nu *A2*. 5. Skumr: Skuma *A* (*rettet fra -r*). laut: hafðe A. 6. fota: sinna *tf.* A. 7. sva at: er A. 8. noðet: við *tf.* A og *ul.* det *følg.* með. 9. færðe: færð A. sva: með A. 10. havuð hanum: havuðit A. 11. oc: sva at A. 11–12. var ... comen: kom A. 12. iarl: *ul.* A. menn: sveit A. 13. firir: *sál alle undt.* B: mið. hann: *ul.* A. 14. baða æggteina: baðar eggjar tænnrnar A og *ul.* a sværðinu. 15. Bui: *ul.* A (*A1 = B*). Þorst.: hanom A. 16. hann: maðenn(!) A (mann- *A1*). i miðiu: *ul.* A. 17. fullar gullz: *sál alle undt.* B, *mgl.* 18. oc—borð: aller Bua þegnar laupa af borðeno A. 19. oc: menn hans A. drepner: nema þeir er firir borð stigu með hanom *tf.* A. 19–20. snero—sinu: sneriz allt liðit A. 20. væl oc: *ul.* A. lengi: firir *tf.* A.

þui at skipet var hatt borðe en drengir innan borz. en smaskip hafðu næst lagt. þa bauð Hacon iarl at taca knorr æinn mikinn oc bað læggja fra smaskipum. oc at hin større skipen. um þat orte Vigfus Vigaglums sunr. 5

92. Var at þar høgt þa er hurðir
hið klofnar sa er rofna
hott song Hogna giætte
4 rægg til Vagns at læggja
þar giengu ver þrongan
þunn is i boð gunnar
strong var danskra drængia
8 darra flaug til knarrar. 10

Lauk sva sem von var at. at þær urðu rikare er tignare varo oc afl hafðu mæira. varð Vagn hannd- 15 tækinn oc mart manna hans með hanum oc rekenn strængr at fotom en hændr þeirra varo lausar oc a (63) lannd sættir .xxx. manna með hanum. aller aðrer

2. en: oc A. lagt: *ny linje* A. 3. mikinn: *ul.* A. bað: *ul.* A. fra: i fra A. 4. at: i staðen A. þat: þetta A. orte: qvað A.

V. 92. ¹ Var—þar: Varþat A; Var þet *A2*. ² er: *sál alle undt.* B: ek. ³ hott: het A. giætte: gattar A (gatta *AM i A2*). ⁵ þrongan: þrøngar A. ⁶ is—gunnar: inn borð at gunne A.

14. Lauk: Laukz A. at(1): *ul.* A. 15. afl—mæira: afl. mæiri A; alf skr. B (*ikke B1-2*). 16. manna hans: *omv.* A og *ul.*: með hanum. 16–17. oc—fotom: *efter æina* (jfr. *følg. ann.*) A. 17–18. en—hanum: oc læiddr a lannd oc settir xxx manna með hanum a lagh æina [oc—fotom se *foranst. ann.*] enn hænnadr þeirra varo lausar A og herefter *ny linje*.

92. Varðat høgt, þás hurðir
þjórklofnar sák rofna
(hátt song Hogna) Geitis
(hregg), til Vagns at leggja;
par gingum vér, þrøngvir
þunniss, i boð, Gunnar,
(strøng vas)danskra drengja
(darra flaug,) til knarrar.

Daner varo þa flyðir eða dræpner eða særðer til olifis. þa giecc til Porkæll læira at hoggva þa. Ða mællte ænn Iomsvikingr. Nu skal þat røyna er ver hafum þrætt um iamnan. hvart hafuð laus maðr 5 væit noccot eða ægi. en ef ec væit noccot. þa er af mer er hofuðet. þa man ec siðan stinga knifi i iorðena. havuð var af þessom manne hoggvit. oc vissi hann ækki siðan sem von var at. þa var annar til læiddr. Sa mællte þetta oc lo at.

10

93. Gerða ec iarle
or at vare
þat var mer þa titt
en þetta nu.

Hogg þu nu sagðe hann. þa toc Eirikr iarl hann 15 til sin oc mællte. villtu grið sagðe hann. þat skiftir sagðe hann hværr er byðr. sa byðr sagðe hann er valld hæfir til Eirikr iarl. vil ec þa giarna sagðe hann. þui nest var ænn til hoggs læiddr oc mællte sva. Rutr. þær spurðu. hvi mæler þu sva. hann 20 svaraðe. morg a hæfir af yðrum mannum næfnd

1. þa: *ul. A.* 2. til: *at A.* Ða: Enn þa *A.* 3. -vikingr: *vikinga A.* 4. um iamnan: opt um (*ul. A2*) *A.* 5. eða ægi: *ul. A.* en: *nu A.* noccot(2): *siðan tf. A.* þa: *ul. A.* 5—6. er—hofuðet: *efter iorðena A.* 6. ec: *sål A.*, *mgl. B.* siðan: *ul. A.* knifi: *minum tf. A.* 7. manne: *ul. A.* 9. til: hogs *tf. A.* þetta: *ul. A.*

V. 93. ² hedder i A: arvare.

14. toc: mælti *A* og *ul. det følg.*: hann—mællte. 15. sagðe hann: goðr drengr *A.* 16. er(1): *ul. A.* 17. þa: *sål A;* *mgl. B.* 18. hann: þa toc Eirikr iarl hann til sin *tf. A.* þui nest: þa *A.* var: enn *tf. A.* 18—19. oc—sva: sa mællti *A.* 19—20. þær—svaraðe: sva *A.* 20. a—mannum: hævir aenn af rutenum *A.*

93. Gerðak jarli
orr at vári;

þat vas mér þá titt,
en þetta nú.

52 veret i dag oc vil ec þui fa rutenn til. þetta þotte mælt lœgelega oc oræðelega. iarlenn spurði ef hann villdi grið. oc lezk hann vilia. þa var ænn framm læiddr til hoggs friðr maðr sionom. hærðr væl oc mikill væxti. hann sopar hareno framm ifir 5 hafuð ser oc mællte. spillið ægi hareno gereð ægi bloðogt. maðrenn svaraðe sa er hoggva skyldi. ec man at þui gera. hann toc vonnd ænn oc snere i haret. sa ræiddi sværðet er hoggva skyldi. en Iomsvikingr nykkir þæim manne er i har hanum hellt. 10 oc com sværðet a hændr þæim oc bæit i sundr baða hanndlæggina. þa mællte sa er bundinn var. þuiat henndr hans varo bunndnar. lifa ænn noccerer Iomsvikingar. Eirkr iarll spurði. hvat ætitir þu. ec æiti Haralldr sagðe hann. hværss sunr sagðe iarlenn. ec 15 em kænningar sunr Bua digra. vera ma at satt se sagðe iarlenn. villtu grið. hann svaraðe. hværr man nu annar vænne. þa mællte Porkæll læira. skulu þesser menn aller grið hafa er drepet hafa frendr vara firir augum oss. ækki nytt gerom ver her at 20 þui. þa svaraðe Eirikr iarl. vissir þu ægi þat fyrr

1. oc—til: *ul. A.* 2. lœge-: *læg-* *A* (*A1-2=B*). -ræðe-: -ræð *A.* iarlenn spurði: spurði Eirikr iarl *A.* 3. grið: *hava tf. A.* lezk hann: *omv. A.* ænn: ænn *A.* 4. hoggs: sa var vænn oc *tf. A.* maðr: *ul. A.* 4—5. hærðr væl: *ul. A.* 6—7. mællte—skyldi: bað ægi spilla hareno i bloðeno. þa svaraðe ænn *A.* 8. gera: at ei verðe har þitt bloðogt *tf. A.* hann: sa *A.* toc: ser *tf. A.* 9. sa ræiddi: enn hinn er hoggva villdi reidde upp *A.* er—en: *ul. A.* 9—10. Iomsv.: med art. *A.* 10—11. nykkir—sværðet: sneriz *A.* 11. þæim: er hellt *tf. A.* 12. var: oc nyct haffðe hofðeno *tf. A.* 13. hans: *ul. A.* 14. þu: þesse maðr *A.* æiti: em *A.* 15. sagðe hann: *ul. A.* sunr: son *A.* iarlenn: hann svaraðe *tf. B* ($\frac{1}{2}$ *B1-2*). 16. digra: *ul. A.* satt: sva *A.* 17. villtu: villt þu hava *A.* hann svaraðe: *ul. A.* 18. vænne: til vera *A.* 19. þesser m. | aller: *omv. A* (a. m. þ. *A1*). 20. nytt—her: gerom ver þa nytt *A.* 21. þa—iarl: iarlenn sagðe *A.* þat fyrr: *omv. A.*

en nu at ek var rikare en þu. þa svaraðe Porkæll. þat kann vera at vit raðem ymsir. hann hafðe mikla øxi i henndi. ris upp oc liop øselega þingat sem Vagn sat. oc villdi drepa hann. Skarðe vikingr liop 5 upp oc fell firir fœtr Porkæli. en Porkæll stœyptiz ivir hann oc varð hanum lous øxen. þa liop Vagn (64) upp. oc toc øxi. oc hio Porkæl um þværar hærðar sva at i iorðu nam staðar. Æirikr iarl bauð Vagne grið. oc sa at þat var mikill scaðe at drepa þuulican 10 hofðingia. Vagn þa þat með allum sinum mannum þæim er æftir varo. Hacon iarl sættizk a lag æina oc með hanum raðgiafar hans. þa gall strængr a skipi þui er nest var lannde. þui nest stœyptist maðr af lagenne Gизор hviti. oc var skotenn oru i 15 giognum oc hafðe hann þegar bana. þa var löupit ut a skipet oc var þar maðr æinn hittr er stoð a kniom oc var þar Havarður hoggvande oc spurði. Svæinar sagðe hann let nockor maðr sigast við lagena. þær sagðu at Gизор hviti var dauðr. þa 20 mællte Havarðr. minna happ var at skoteno en ec

1. en nu: *ul. A.* 2—3. mikla øxi: *omv. A.* 3. henndi: *ser tf. A.*
ris: *røyðir A.* liop: *löypr A.* þingat: at strængenom þar A.
4. sat: var *B (alene)*. 5. upp: or strængenum *A.* fell: fellir sic
framm *A.* en: *ul. A.* stœyptiz: *stœypti A.* 6. hanum: *ul. A.* øxen:
herefter nyt kap. i A med overskr.: Her drepr Vagn Porkæl.
7. øxi: *med art. A.* hærðar: *med art. A.* 8. iorðu: *med art. A (A1-2=B).* 9. mikill: *ul. A.* 10. hofðingia: *mann A.*
þat: þar grið *A.* 11. er: sem *A.* lag æina: *laghena A.*
12. raðgiafar: *raðonautar A.* þa: því næst *A.* 13. skipi:
med art. A (A1 = B). lannde: *med art. A.* þui nest: oc
þegar *A.* 14. maðr: *ul. A.* skotenn: *meðr tf. A.* 15. hafðe
—þegar: fecce af því *A.* þa: oc þegar *A.* löupit: til skips
oc *tf. A.* 16. ut: upp *B2.* var—hittr: hittu þer mann *A.*
17. kniom: *knianum A.* oc—þar: hann het *A.* spurði:
hann mælti spyri þer nockor tiðinde *A.* 18. sagðe hann:
ul. A. 18—19. við lagena: a loghinne *A.* 19. sagðu: *seghia*
satt til *A.* 20. var: varð *A.*

hugða. þær svaraðu. øret er ohappet oc ægi skalltu
53 vinna flæri. þær hoggva hann sva smatt. at þo
være hann dauðr at hann hæfði þriggia manna fior.
Hacone iarle hugnar illa at Vagne varo grið gefen
oc let at þat myndi vera þæim mikit orað. Eirikr 5
iarl sægir sva. þo at hanum licaðe illa skyldi hann
sva buit hafa. oc skiliast þær ræiðir. oc for Vagn
með Æiriki oc dvaldez með hanum um rið. þui nest
fek Vagn Ingibiargar dottor Porkæls læiru með
miklu fe. en um varet for Vagn til Danmarcar. oc 10
gaf Æirikr iarl hanum .iii. langskip væl buin. oc
skyliast þær vinir. Eftir barðagann giek Hacon iarl
at Skumi Porkælssyni oc sa hann saran til olifis oc
mællte sva illa hæfir þinn faðer ef þu scallt ægi
hæim coma til hannda hanum. þa orte Skumr visu. 15

94. Pat evað iarll at orðe
unnvigs firir haf sunnan
þa er a sæima sære
4 sar ællda spioll varo
allungis hæfi ec illa
øybaugs ef scal dœyia
vist hyggium þat viggjar
8 vælldr þinn faðer halldet.

20

3. fior: *herefter ny linje A.* 4. Vagne—gefen: Vagn
feck grið *A.* 5. at—orað: þeim munna vera þat mikinn otila *A.*
6. sva—at: ef *A.* illa: at *tf. A og omv.:* hann sk. 7. sva
buit | hafa: *omv. A.* þær: þo *A.* oc: *ul. A.* 8. þui nest:
þa *A.* 10. en: *ul. A.* Vagn: suðr *tf. A.* oc: *ul. A.* 12. þær:
goðer *tf. A.* vinir: *herefter ny linje A.* 13—14. oc—sva:
ul. A. 14. faðer: halldizk *tf. A.*

V. 94. ¹ orðe: øre *A.* ³ sæima: sama *A (i A2 rettet til*
sæima). ⁴ spioll: spiorr *A.* ⁵ hæfi: hevir *A.* ⁶ scal: skallt *A.*
⁷ viggjar: viggia *A.* ⁸ vælldr: valldr *A.*

94. Pat kvað jarl at æri
unnviggs fyr haf sunnan,
þás á seima særi
sárelda spor vóru:

ollungis hefr illa,
eybaugs, ef skalt deyja,
(vist hyggjum þat) viggja
valdr, þinn faðir haldit.

Hacon iarl gat son þann er Æirikr het. þa er hann (65) var xv. vætra gamall oc varð hann siðan iarll. þa er Hacon iarl com aftr i Noreg. evangaðezk hann oc fecc Þoro dottor Skaga systr Tiðenda-Skofta. oc 5 hann fecc Ingibiargar dottor Haconar iarls. Svæinn het sunr Haconar iarls oc Þoro. en Bergliot het dotter þeira er atte Æinar þamba skælvir. Sigurðar varo tvær oc Ærlingr. oc Hæmingr. oc Erlendr varo synir Haconar iarls. Ðau Skofte oc Ingibiorg atto 10 sun þann er Ormr het. hann var iarll. þaðan var comenn Erlingr iarll. Skofte var sva kær Hacone iarle at hann skyldi læggia skip sitt nest iarlsens skipi i hofnum oc ængi skyldi annat pora en læggia þegar a braut er hann com til. Sva bar til ætit- 15 hvært sinni at Skofte com sva til forunøytis iarlsens at Eirikr sunr hans la firir i lægeno oc bað Skofte Eirik a braut læggia. en Eirikr lezk ægি myndu brott læggia. þat höyrði Hacon iarl oc bað taca tiolld af skipi sinu oc sagðe at ængum skyldi þat 20 lyða. at hallda a lægeno firir Skofta. þa foro oc tiolld af skipi Eiriks oc Scofta. En þa er Eirikr

1. þann—het: *ul. A.* 2. gamall: oc het sa Æirikr iall *tf. A.* oc—iarll: *ul. A.* 3. Noreg: *þa tf. A.* 3. dottor Sk.: *omv. A og tf. oc.* 5. iarls: *herefter nyt kap. i A med overskr.:* Vm born Haconar iarls. 6. het(1): var *A.* en...het: oc... var *A.* 7. dotter þeira: *omv. A.* Þamba sk.: þambar skelmir *A* (þamba *A1*). 8. oc(1): *ul. A.* varo: *ul. A.* 10. hann: oc *A.* 12. skyldi: i hofnum *tf. A.* læggia: nest iarlenom *tf. A.* skip sitt: *omv. A.* 12—13. nest—hofnum: *ul. A.* 14—15. æithvært: einu *A.* 15. sinni: sinn *B1-2.* 16. Eirikr—lægeno: i læginu firir þa la eirikr sun hans *A*; lagino *skr. B* (ikke *B1-2*). 17. Eirik—læggia: hann leggia or læginu firir ser *A.* Eirikr: hann *A.* myndu: mano *A.* 18. brott: a braut *A.* Hacon: *ul. A.* 19. skipi sinu: *omv. A.* sagðe—þat: kvað þat engom skulo *A.* 20. a: *ul. A.* þa: En þa *B1.* Ny linje *A.* foro: varo...tækinn (etter tiolld) *A.* 21. Scofta—Eirikr: *ul. A.*

sa at hann var liðfarr let hann siga skip sitt or lægeno firir Skofta. um haustet æftir for Skofte milli bua sinna a skutu æinni. þat spurði Æirikr oc skipaðe hann annat skip iammikit sva oc lagðe til funndar við Skofta oc drap hann oc alla skipsogn 5 54 hans. sva sem sægir i kvæðe þui er orte O'yiulfr daðascalld um Eirik.

95. Mæita for at mote
miok sið um dag skiði
ungr með iamnu gængi
4 ut værs framum hærsi
þa er rauðvita ræiðir
ramn vallar let falla
ulfteitir gaf ato
8 oft bloð volum Skofta.

10

15

Petta er talet hit fyrsta *frama* værk Eiriks i hans sagu. Hacon iarl oc Eirikr iarl varo iamnan siðan (66) usatter. Æftir Iomsvikinga orrastu þotter Hacon iarl fullcomen til rikis er hann hafðe sva mikla

1. sa: hann *tf. A1-2.* let hann: oc let *A.* 2. milli: millom *A.* 4. hann annat: *ul. A.* skip iamm.: *omv. A og ul. sva.* 5. -sogn: -soen *A.* 6. hans: með hanom *tf. A.* sva: *ul. A.* kvæðe: kvaðe *B.* 6—7. orte—Eirik: ort er um Æirik er O'yiulfr orti dala skalld *A.*

V. 95. 5 ræiðir: røydder *A.* 6 ramn: *sál. B1-2;* ramu *B;* rañ *A.*

16. talet: *ul. A.* *frama*: fra *B*; *ul. A.* 16—17. i—iamnan: iarls er ort er um oc Haconar iarls oc Æiriks iarls er iamnan varo *A.* 19. -comen: vera *tf. A.*

95. Meita för at móti
mjók sið of dag skiði
ungr með jöfnu gengi
útvers frónum hersi,

pás rauðvita reiðir
randvallar lét falla
(ulfteitir gaf ótu
opt blóðvolum) Skofta.

hofðingia sigrat. oc þottezk hann ækki þurfa þa at ræðaz Dane um sitt riki. þa toc hann at harðna við lannzmanni sina. oc gierðez fegiarn oc rækte ækki logen. en mest var at þui at hann var osiðar maðr
 5 um konor. oc þar æftir gierðo menn hans. oc var hvarke þyrmt frend conom rikis manna. ne æigin konom bæðe rikra oc orikra. þa gerðest mikil orð a uvinsælld iarlsens oc hans liðs. oc sagðu bönnndr sem rœynndist at þær myndu ægি þola sva buit.
 10 oc æinum vætri æftir Iomsvikinga orrostu gierðo bönndr lið at Hacone iarle oc hans mannum. þa var hann staddir i Gaulardale a þeim er Rimol hætitir oc var þar dreppen af skosvæini sinum er het Skofte karkr. Erlendr sunr Haconar iarls var (67)
 15 dreppen a sundi þa er hann liop firir borð. með hialmur vele. en aðrer broðr hans stukku or lannnde. Eirikr söker austr i Svia riki a funnd Olafs Svia konongs. oc var þar i goðo ivir læte langa rið. oc hæriaðe viða um austr vego. sem sægir Þorðr
 20 Kolbæins sunr.

96. Iofrom varð en urðu
allhvast Daner falla
bloð hælsingia braðer
⁹ broðr Sigurðar œðre

1. oc: *ul. A.* þa: *ul. A.* 3. lannzm. sina: sitt lanndz-folk *A.* 4. en: oc *A.* osiðar maðr: vivinn *A.* 5—6. oc—þyrmt: hvarke var lift *A.* 6. æigin: aignum *A.* 7. bæðe: hvarftveggia *A.* þa: *hermed ny linje A.* 8. a: oc *tf. A.* iarlsens... liðs: um iarlenn... lið (menn *A.1*) *A.* oc(2): *ul. A.* 9. myndu: villdu *A.* 10. æinum--orrostu: *ul. A.* 12. Gaular: *sál. A;* Gaula- *B.* 13. var par: þar var hann *A.* er: sa *A.* 14. karkr: *her nyt kap. i A. med overskr.:* Vm Ærlennnd Hakonar sun *A.* 16. hialmur: *sál. B,* (dog ved rettelse fra -ar), hialmar *B1-2;* hialmun *A.* 17. riki: vellde *A.* 18. oc(1): *ul. A.* 19. vego: sva *tf. A.*
 V. 96. ⁸ hæls-: hes- *A.* ⁴ broðr: broðr. ⁴

mæin ræmmir bra mana
margs fysa skop varga
lioða litlu siðar
⁸ læ Haconar æfe.

- 55
97. En til lannz þess er lynndar laðstafr veget hafðe
raustr þa er hann for vestan
⁴ hygg ek como son Tryggva
hafðe ser við sære
sliks var van at hanom
auðs en upp um evæðe
⁸ Eirikr i hug mæira.
98. Sotte ræið at raðom
rann engi þui manna
þralyndi gafzk Þróendom
⁴ þroenskr iarll konong sœnskan.

⁵ ræmmir: rennir *A.* mana: manna *A.* ⁷ lioða: liða *A* (lioða *A2* ved *AMs* rett.)

V. 97. ³ raustr: hrausts *A* (hraust *A2*). hann: hær *A.*

⁴ hygg: hogg *A.* ⁶ var: *sál. alle undt. B, mgl.* ⁷ auðs: auðrs *A.*

V. 98. ¹ ræið: reiðr *A.*

96. Jófrum varð, en urðu
allhvast Danir falla,
blóðhelsingja bræðir
bræðr Sigurðar œðri;
meimrennir, brá (manni
margs fýsa skop) varga,
ljóða litlu siðar
læ Hákonar ævi.
97. En til lands, þess es
lindar
laðstafr veget hafði

hraustr, þás hann fór vestan,
hygg ek kómu son Tryggva;
hafði sér við særí
(sliks vas vón at hónum)
auðs, an upp of kvæði,
Eirikr í hug meira.
98. Sótti reiðr at róðum
(rann engi því manna),
þralyndi gafsk Þróendum,
þroenzkr jarl konung
sœnskan.

K. 21. Vm Olaf Tryggva sun oc um hans æve.

(O)lafr digrlæggr sonr Harallz ens harfagra (68)
var faðer Tryggva konongs þess er atte Astriði
dottor Eiriks bioðascalla sunnan af Oprostaðum.
5 þær var Olafr er með barnøsko for með
moðor sinni i okunn lonnd. fra hanum oc allum
hans ættmannum nam fostor oc uppfoðlo austr i
Holmgarðe með Valldamare gamla. proaðezk oc
ox hvartvæggia með afle oc vætra tale oc þo mest
10 með vizku oc atgjorfi allre þæri er pryða ma
goðan hofðingia. hann hafðe mikinn metnað. sem
vært var af kononge oc þar með allum ut i fra
hans mannum. Valldamar konongr sætti Olaf hofð-
ingia bratt innan hirðar oc at stiorna hærmannum
15 þeim er varðu lonnd konongs. oc miklaðe riki
Garðamanna. Olaf vann margs kyns frægð i Garða- (69)
riki oc viða um austr vego i suður lonndum oc i
vestr lonndum sem sægir Hallfroðr vanndræða skalld.

99. Sva fra ek hit at hafan
horgbriotr i stað morgum
oft com rafn at hampa
4 loð valkastu bloðe

20

1. Overskr. *mgl. A.* 2. digrlæggr: *ul. A.* 4. Opro-:
Offra- *A.* 5. með barnøsko: a barns alldri *A.* 6. moðor:
meðor *B2.* fra: *sál. A;* *mgl. B.* 7. hans ættm.: hans ætt *B;*
ættmannum sinum *A.* -foðlo: -fæðe *A.* 8. Valldamare:
Valldimanne *A.* 9. hvar: *sál. B;* *B2;* hvart- *B1,* hvat- *A.*
10. allre þæri: *omv. A.* 11. hofðingia: mann *A.* 12. vært:
van *A.* oc: af *tf. B* (*ikke B1-2.*) þar—fra: *sál. A;* allum *B.*
13. Valldamar: Valldimaðr *A.* 14. oc: oc sva *A;* *mgl. B.*
15. varðu: varvæitto *A.* lonnd: lannd *A.* miklaðe: *sál. A;*
-ða *B1-2;* -ðu *B.* 16. Garðam.: her ny linje *A.* kyns: *sál. A;*
konar *B.* 17. um: i *A.* vego: vegh *A.* i(2): *ul. A.*
18. sem: sva sem *A.* -froðr: -friðr *A.*
- V. 99. ³ hamna: hæfta *A.*

enndr let Iamta kindar
allvaldr i styr falla
vandezk oft oc viða
8 vegrúnur a þat snimma.

100. Hættr var Horða drottenn

hiordiarfr Gota fiorvi
gullskærði fra ec gerðo
4 garðøy a Skanøyiu
boð særkiar hio birki
barklaust i Danmorku
löypí mæiðr firir Heiða
8 lunnviggia bœ sunnan.

5

101. Tið hoggvit vann tiggi
Tryggva sonr firir styggvan
læiknar hæst a leste
4 liot vaxenn ræ Saxa

10

15

56

⁵ kindar: kindr *A.* ⁷ oft: hann *A.* viða: vinnda *A.*
⁸ vegrúnur: veggimr *A.*

V. 100. ¹ Hættr: *sál. B, A;* hæitr *B1-2.* ⁴ gar-: geir- *A.*
⁷ mæiðr: moyðrs *A.*

V. 101. ¹ tiggi: tyggi *A.* ² sonr: sun *A.* firir: fyr *A.*

99. Svá frák hitt, at háva
hørgbriðr i stað mør gum
(opt kom hrafn at heipta)
hlöð valkostu (blóði);
endr lét Jamta kindir
allvaldr i styr falla
(vanðisk hann) ok Vinða
végrimmr (á þat snimma).
100. Hættr vas Hørða dróttinn
hjørðjarfr Gota fjørvi;

gollskeði frák gerðu
geirþey á Skáneyju;
bögserkjær hjó birki
barklaust í Danmørku
hleypimeðr fyr Heiða
blunnviggja bœ sunnan.

101. Tiðhoggvit vann tyggi,
Tryggva sonr, fyr styggvan
Leiknar hest a lesti
ljótvaxinn hræ Saxa;

vinroðegr gaf viða
visir margra Frisa
blaccum brunt at drecca
s bloð kvældriðu stoðe.

- 5 102. Hilmir vann at Holme
hialmskoð roðen bloðe
hvar of dylde holdar
4 horð oc austr i Garðum
rogs bra rekka læger
rikr Valkæra liki
hær stæmnir let ramnum
s holld Flæmingia golldet.
- 10 103. Gerðezk ungr við Ængla
ofvægr konongr bægia
naðskurar reð nører
4 Norðhimbra sa morðe

⁵ -roðegr: *sál. alle undt.* B: -roðr: ⁷ blaccum: blocku A.
V. 102. ² hialm-: halm- A. ³ hvar: hvat A. ⁴ dylde:
þess *tf.* A. ⁵ holdar: *sál. alle undt.* B, *mgl.* ⁷ ramnum:
sál. B1-2; *iamn-* B; *rofnum* A.

V. 103. ¹ við: viðr A. ² bægia: bæggia A. ⁶ nað:
nadd- A. ⁴ -himbra: *sál.* B1-2; -humbra B; -imbra A.

vinhröðigr gaf viða
vísi margra Frísa
blökku brúnt at drekka
blöð kveldriðu stóði.

102. Hilmir vann at Holmi
hjalmskóð roðin blöði:
(hvat of dylði þess heilbar?)
horð ok austr i Garðum;
rogs brá rekka lægir
rikr Valkera liki;

herstefnir lét hrófnum
hold Flæmingja goldit.

103. Gerðisk ungr við Engla
ofvægr konunger bægia,
naddskúrar reð nørir
Norðimbra sá morði;
barði brezkrar jarðar
byggvendr, en hjó tyggi
(gróðr þvarr geira hríðar
gjóði) kumbrskar þjóðir.

barðe bræzkrar iarðar
byggvendr en hio tiggi
groðr þvarr geira riðar
s gioðs lumbærskar þioðer.

- 5 104. Gerðe sæims með sværði
sværðlæik i Mon skærðir
øyddi ulfa grœðer
ogn blið Skotom viða
y drauga let øger
øyverskan hærr dœyia
tyr vann tiorvar dyran
s tignar giarn oc Ira.

10

10

Olafr konongr Tryggva sunr atte .ii. konor. Geilu
hina vindærsku. oc Gyðu hina ensku. Olafr var
kristnaðr væstr i Syllingum. hann com i Noreg 15
vestan af Englande. sva sem fyrr var sagt i kvæðe
70 Porðar Kolbeinssunar. I þann tima er drepenn var
995 Hacon íarl com Olafr vestan oc sotte norðr i lannd.
oc er hann com i Prondhæim toco aller Prænder
væl við hanum oc fystir Gauldøler. gerðo aller 20

⁶ bræzk-: brazk- A. ⁸ byggv-: uden v A. ¹⁰ tiggi: *sál. alle undt.* B: tyggi. ⁹ gioðs: gioðe A. lumbærskar(): kumbskar A.

V. 104. ¹ með: meðr A. ³ grœðer: gredder A. ⁴ blið:
bliðr A; blyð skr. B (*alene*). ⁵ øger: *sál. alle undt.* B:
øyger. ⁶ øyversk-: øverk- A. ⁷ vann: var A. ⁸ dyran:
dyra A. ⁹ tignar: tinar A; tyrar A1.

14. -ærsku: *sál. alle undt.* B: værsku. hina ensku: *ul.* A.
15. Syll.: *sál.* A; Sysl. B. 17. I: *her ny linje* A. þann:
þenn A, A1; þenna A2. drepenn: aðr A og drepinn eftir
íarl. 20. við: viðr A. fystir: fyrst A. gerðo: þo *tf.* A.

104. Gerði seims með sverði
sverðleik i Mon skerðir;
øyddi ulfa greddir
ognblíðr Skotum viða;
ýdrógar lét øgir
eyverskan her deyja
(Týr vas tjørva dýrra
tírar gjarn) ok Íra.

samt sitt felag firir þui at hvarer tvæggju atto um vannt at raða. Bœndr þurftu hofðingia þann er þæim være traustr. þar sem þær hafðu gort samnað at Hacone. oc af þui hafðe hann latezk. en æftir 5 varo synir rikir til haemndar. oc þo harð fengir. Olafr konongr hafðe oc vannda mikinn. faðer hans var af lifi tækinn. oc allt hans riki hærtækit. oc hann veret i utlægð fra frendom sinum oc oðalum fra barnøsko. Bœndr hafðu mikit traust at bioða 10 konunge oc fiolmenni. en hann hafðe at fa þæim i mote virðilegan hofðingia oc fullcomenn i allre spækt. oc atte hann oft um vannt at raða. oc þo iamnan væl or raðet. oc dro þetta saman þeira sampykki oc toco Olaf til konongs a Øyra þingi. 15 en hann svarðe þæim log i mote. þær bunndu þat fast at hvarer tvæggju skyldu væita aðrum styrk til allra vegsamlegra luta. þa for Olafr konongr (71) ivir Noreg. oc lagðe undir sec allt norðan fra lannda mære oc suðr til Danmarcar. hann gierðez maðr 20 ríkr oc gafugr. oc hafðe mikit starf oc morg vannd-

1. tvæggju: tvæggja A ($A = B$). atto: hafðu A. 3. traustr: bæðe sæmd at oc troust A. 4. hafðe—latezk: varð hann af lifi tækinn A. æftir: hann *tf.* A. 5. rikir: oc harðfengir *tf.* A og *ul.* *det fælg.* oc þo harðf. hæmndar: hæmnda A. 6. vannda mikinn: ofsmikinn vannda þer sem A. 7. *oc(2)*: enn A. 8. sinum: *ul.* A. 9. barnøsko: bærnsku A. 9—10. mikit traust³ | at bioða³ | kge¹: *omv.* A. 10. hann: *ul.* A. 10—11. hafðe—þeim | i mote: *omv.* A og *skr.* a. 11. virði: virðu A. 12. atte—um: firir því at A. vannt: er *tf.* A. oc þo: sva at A. 13. væl or: þicki vel A. oc: *ul.* A. þetta: þo *tf.* A. 13—14. þeira sampykki: *sål.* A; þykki B. 14. þingi: aller bœndr *tf.* B, *ul.* A. 15. svarðe—bunndu: svaraðe þæim væl oc vitrlega. oc loghbunndu A. 16. tvæggju: tvæggja A ($A_1 = B$). styrk: lið oc fulltinghi A. 17. veglog: A. luta: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Hvesso viða Ol. Tr.s æfilde kristni. Pa for: Nu fer A. 18. ivir: ændilangan *tf.* A. oc—allt: *ul.* A. 19. maðr: nu bæðe *tf.* A. 20. hafðe: toc a sec A. morg: *ul.* A.

ræðe. meðan hann var konongr ifir Norege. hann hellt fyrstr Noregs kononga retta tru til guðs. oc af hans stiorn oc riki varð allt Noregs vældi cristnat. oc Orknøyiar oc Færøyiar. Hiatlannd oc Islannd. oc Grønalannd. um þetta kristnisboð urðu morg 5 stor tiðendi. aðr en sva mikit gott kœmez a læið.

(72) Olafr konongr let æfla kaupstað i Niðarose sem aðr var æin bøle. Olafr konongr let drepa stora hofðingia er i mote villdu risa kristninni. sumum væitti hanñ mikit len til at æfla sitt ærendi. Erlingr 10 Skialgssunr fecc Astriðar systr Olafs. oc hafðe hann konongs ærende allt austr i lannd. a Laðum var þa havuð bør mestr i Prønnda logum. Olafr konongr let gera skip a Laða hamrum. þat var myklu mæira oc virðilegra gort en annr langskip. þat var .iii. 15 rum oc .xxx. þar varo a gorr dreca havuð gulli buin. oc var þat skip callat Ormr en lange. a perso skipi skyldi ængi maðr yngri vera en tvitugr. oc ængi ælldri en sextugr. marger lutir varo þar til varnaðar boðner. þæim mannum er a Ormenom 20

3. cristnat: *sål.* A, kristit B. 4. *oc(1)*: enn cristnaðe hann fleiri lond *tf.* A. *oc(2,3)*: *ul.* A. kristnis-: cristni A. 6. kœmez: kœme A. a læið: til læiðar um oll þessu lönnnd A og her nyt kap. med overskr.: Hvar Olafr konongr let æfla kaupstaðe oc skips gærðir. 7. Ol.—let: Enn þeghar vono skiotare let Ol. kgr A. 7—8. sem—var: enn þar hafðe aðr verit A. 9. i: a A. 10. hann: ouc *tf.* A. til—sitt: oc storar giavir þeim sem æfla villdu hans A. 11. Olafs: kgs *tf.* A. hafðe hann: *omv.* A. 12. kgs ærende: *omv.* A. a: enn a A. 13. havuð—mestr: mest havuð bøle A. 14. Laða: land- A. 15. -legra: -leghar A. gort: um alla lutu *tf.* A. langskip: i Noreghi *tf.* A. var .iii.: hafðe .vii. A. 16—17. gulli buin: oll meðr gulli loghð A. 17. skip: *ul.* A. 17—18. a—skipi: i þetta skip A. 18. yngri vera: koma til færðar yngħri A. 19. oc: enn A. ælldri: ællri A. 20. boðner: mæltir oc boðner A.

skyldi vera. oc ængi skyldi a vera. nema hann være at noccoro aburðar maðr. oc þar finnaz morg döme til at a þui skipi varo kappar æinir. en ængi grøy eða bløyði menn.

5 K. 22. Vm osætte annarra hofðingia við Olaf Tryggva sun.

(S)væinn Dana konongr þottez missa mikilla (73) æigna þeirra er vera skyldu tilgiof Gunnilldar kono hans. þui at Þyri hafðe ægnir þær er Har- 10 aldr konongr faðer hennar hafðe gefet henni. En Burizlæifr þottez þa miok svikinn. þo at hann hafði tilgiof þa er Þyri skyldi hafa. þui at conan com ægi til hans. af atkalle Gunnilldar oc aeggjion senndi Svæinn konongr menn æftir Þyri. oc let 15 fylgia henni nauðgri a Vinland til fundar Buriz- laifs konongs oc gierðe hann brullaup til hennar. en hon vildi ægi æiga hæiðinn mann þa hælldr en fyrr. oc var hon sva nætr .vii. með konongenom. at hon þa at þeim hvarke mat ne drykk. oc með 20 raðom fostr faðr sins. gat hon löypiz a braut a skog

1. skyldi—oc: langa voro A. ængi: *sál. alle undt. B:* ængr. a vera: sa vera a þesso skipe A. nema hann: er æi A. 2. morg: sonn A. 4. grøy eða: *sál. A; mgl. B.* 5—6. Vm—sun: Vm gipting Þyriar dottor(!) (systr A1) S. konongs A. 8. skyldu: scullde A; i *tf. B (alene)*. 9. hans: firir *tf. A.* ægnir þær: *omv. A.* 10. faðer hennar: efter henni A. 11. -læifr: -lafr A. þa: þo A og ul. det følg. 12. er: sem A. 13. skyldi: att *tf. A.* þui at: þer sem A. 13. atkalle: fortolum A. 15. a—fundar: til Vimmlanz (Vind- B1-2) oc a funnd A. 16. kgs: hann toc meðr mikilli aost viðr *tf. A.* hann: þegar A. brul-: bruð- A. 17. hon—æiga: hon hellt þo fram sinu þralynnde oc qvaz æighi vilia hava A. 18. hon: *ul. A.* nætr .vii.: *omv. A.* 19. hon—drykk: hvatke at hun eða drac með hanum eða hans monnum A. 20. löypiz: löynz A. braut a: brott i A.

æinn. oc sva til þess er hon com til sioar. oc fengo þau þar æitt litit skip oc foro til Danmarcar. en hon þorðe þar æigi at læggia þui at hon ugði. at Svæinn konongr broðer hennar myndi þegar lata fylgia henni til Vindlanz aftr. ef hann vissi at hon være 5 þar comen. hon for þa löynilega til Noregs a funnd Olafs konongs oc bað hann læggia til hialpræðe með ser. hann tok við henni oc gerðe ser at ægin kono on raðe Svæins konongs broðor hennar. hon bað Olaf konong oft. at hann skyldi hæimta 10 fe hennar af Burizleifi kononge a Vinlande. oc kallaðez hafa litit af þui er hon atte með retto at hafa. þa gerðe konongr ferð sina or lannde bauð ut liði miklu oc hafðe .lx. skipa. for austr til Vinlannz i giegnum Dana konongs riki firir utan hans pok 15 oc vilia. Olafr konongr fær mikit fe. oc allt eignað- 59 ezk hann þat er hann villdi. oc olle þui mest lið- væizla Astriðar dottor Burizlæifs konongs er atte Sigvalldi iarll at Iome. þa er Olafr konongr for af Vindlande. sigldi hann ivir til Danmarcar litinn byr 20 oc fagrt veðr. oc foro þau skip firir er smærre varo.

1. sioar: siovar A. 2. oc: þeðan A og ul. det følg.: þar. foro: sva *tf. A.* 3. at læggia: vera firir A. hon—at: *ul. A.* 4—5. þegar—henni: föra hana A. 5. til V. | aftr: *omv. A* og *skr. vin-*. vissi: hafðe vitorð af A. 5—6. være—comen: var i Danmorcu A. 6. hon for: *omv. A.* 7—8. til—ser: nocot til hialpraða (-räða A2) oc gerði hanom kunnigt um sinar attfærðir. enn A. 8. hann: kgrinn A. tok: væl *tf. A.* henni: oc sömligha *tf. A.* gerðe: hana *tf. A.* 9. on raðe: utan raðrs A. kgs: *ul. A.* 10. O. kg | oft: *omv. A.* 11. hennar: *ul. A.* af: *sál. alle undt. B:* at. Vin-: Vind- B1-2. 12. kallaðez hafa: sagðe sem satt var at hon hafðe A. 12—13. at hafa: *ul. A.* 13. þa gerðe: brat eftir þessa aeggian byr Olafr A. lannde: oc *tf. A.* 14. skipa: seip A. 15. riki: vælde A. 15—16. pok oc: *ul. A.* 16—17. eignaðezk: ægnaz A. 17. villdi: bæiddi A. 19. þa: enn þa A. 20. Vind-: Vin- A og *tf. A.* ivir: *ul. A.* til D. | litinn byr: *omv. A.* 21. skip: med art. A.

en þau siðar er større varo firir þui at þau þurftu mæira veðret en þau er smærre varo. Við æinn (74) holma firir Vinlande varo saman komner marger storar hofðingiar. þessi holme hætit Svoldr. i þessum flota var Svæinn Dana konongr er miklar sacar pottez æiga við Olaf konong. su var æin at Olafr atte Þyri systr hans oc fengit hennar at oloeyfi hans. Annr sok var at hann sagðe at Olafr hafðe sæzk i skatlond hans Noregs riki. er Haralldr konongr faðer hans hafðe lagt undir sik. Sigvalldi íarl var þar með Danakonunge firir þa sok at hann var Dana konongs íarl. I þessum flota var oc mikill hofðingi. Olafr svænske Svia konongr er hæfna pottez æiga a Olafe konunge mikillar svivirðingar. hann hafðe slítit fæstarmalom oc lostet Sigriði móðor Olafs konongs dottor Skoglar-Tosta. þa samu Sigriði atte þa Svæinn Dana konongr. oc var hon miok fysande at Svæinn konongr gerðe Olafe konunge mæin eða svivirðing. oc i þesso liði var Eirikr íarl Haconar sunr. er mestar sacar pottez æiga við Olaf konong oc hans menn er veret hafðu nær drape

1. siðar er: eftir hin *A* og *ul.* varo. 2. en: hældr enn *A.* er—varo: skipin hin smæri *A* og *herefter nyt kap. med overskr.*: Her finnast margir hofðingiar við ænn holma. 3. Vin-: Vind- *B1, A1.* saman komner: *sál. alle undt. B,* *mgl.* 4. storar: *sál. alle undt. B:* stor-. þessi: enn sa *A.* 5. sacar: sakir *A = l. 20 (A2 = B).* 6. Olafr: kgr *tf. A.* 7. Þyri: *ul. A.* hans: Svæins konongs *A.* oc: hafðe *tf. A.* 8. var: su *tf. A.* hann—at: *ul. A.* Olafr: kgr *tf. A.* 9. -lond: land *A (A1 = B).* 10. lagt | undir sik: *omv. A.* 11. þar: ouc *tf. A.* þa sok: þvi *A.* 12. flota: samflota *A.* oc: *ul. A.* 12—13. mikill hofð.: *omv. A1.* 13. svænske: sværke(!) *A.* 14. a: *ul. A.* mikillar: miklar *A (A1 = B).* 15. -malom: viðr *tf. A.* lostet: meðr glova sinom *tf. A.* Sigriði: *sál. A;* *mgl. B, A2.* 16. kgs: sværka oc *A.* 18. fysande: aeggiande *A.* Svæinn: Dana *tf. B (alene).* kge: *ul. A.* 19. oc: enn *A.* 21. er—nær: þa er ner hafðu verit *A.*

00 faðr hans Haconar oc flæmtta or lannde alla sunu (75) hans oc sæzk i rikit aeftir. Astrið hafðe fengit Olafe kononge .xi. skip. oc skyldi þetta lið fylgia konongenom til þess er hann kóme um Danmark. En þat var mest til at þau Burizleifr oc Astriðr toco sva væl við Olafe konunge. at Geila hafðe veret dotter Burizlæifs konungs oc systr Azstriðar. er Olafr konongr hafðe atta. þa er hann var a Vinlande. Olafr Tryggva sunr hafðe allz æit skip oc lxx. skipa. sem sægir Halldor okristni. 10

105. *O'ina for oc eino*
unnvigs konongr sunnan
sværð rauð mætr at morðe
4 mæiðr siautigum skæiða
þa er unnlagar hanum
hafðe íarl of skræfðan
sætt giek sæggia ættar
8 sundr Skanunga funndar.

15

1. faðr hans: *ul. A.* Hac.: íarls *tf. A.* flæmtta: flæmt *A.* 2. oc sæzk: enn Olafr sazt *A* (setz *A1*). aeftir: *her nyt kap. i A med overskr.*: Nu fær Aztrið Olafi .xi. skip. 3. þetta: þat *A.* 3—4. kgom: honom allt *A.* 5. mest—þau: umfram allt. hvessu *A.* -leifr: -leif *B.* 6. sva: *ul. A.* kge: firir því *tf. A.* hafðe veret: var *A.* 7. er: su er *A.* 8. atta: att *A.* a: i *A.* 9. Tr. s.: kgr *A.* 10. skipa: *ul. A.* -kristni: *sál. alle undt. B:* -kristinn.

V. 105. ¹ *O'ina: uden i B1-2; Ona A.* ² vigs: viggs *A.* ⁴ -tigum: tughum *A.* ⁵ unn-: hun- *A.* hanum: *sál. B1-2;* hamim *B;* honom *A.* ⁶ of skræfðan: um krafðann *A.*

18. funndar: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Nu siglir Olafr kgr austan.

105. *Eyna fór ok einu*
(unnviggs) konungr sunnan
(sverð rauð) mætr (at morði
meiðr) sjau tögum skeiða,

pás húnlagar hreina
hafði jarl of krafða
(sætt gekk seggja ættar
sundr) Skónunga fundar.

Pesser hofðingiar hafðu uvigan hær. oc lago i homn (76) 60
ænni innan at holmanom. en skip Olafs konongs
sygldu hit ytra firir þa er hofðingiarner varo uppi
a holmanom. oc sa til er flotenn sigldi austan. þær
5 sa at smaskipen sigldu firir. Nu sia þær æitt mikit
skip oc miok glæselegt. þa mælte Svæinn konongr.
farum til skipa sem tiðazt. þar siglir nu Ormr en
lange austan. þa svaraðe Eirikr iarl biðum ænn.
flæiri hafa þær storskip en Ormenn langa. oc sva
10 var. þetta skip atte Styrkar af Gimsum. þa sa þær
ænn annat skip mikit oc væl buit. hofða skip. þa
mælte Svæinn konongr. nu man her fara Ormr en
lange. oc værðum ægi ofsæinir i mote þeim. þa
svaraðe Eirikr iarl ægi man þetta vera Ormr en
15 lange. fa hafa ænn faret stor skip þæira. en morg
munu til vera. sva var þat sem iarlenn sagðe.
Noccor skip foro þa um aðr en skip sigldi með
stafaðu segle. þat var skæið oc miklu mæira en
annr skip þau er siglt hafðu. þa er Svæinn konongr
20 sa at þetta skip hafðe ængi havuð stoð hann upp
mællte oc lo við. Ræddr er Olafr Tryggva sunr nu.
ægi þorur hann at sigla með hofðum dreca sins.
farum nu oc læggium at sem harðast. þa svaraðe

1. -vigan: -vighian A (A1 = B). 2. kgs: sál. alle undt. B, mgl. 3. þa er: enn A. 5. -skipen: sál. A; uden art. B. Nu sia: þa sao A. 6. miok: ul. A. glæse-: glase- B. 7. farum: sál. alle undt. B: farim. tiðazt: skiotazt A. nu.. en: ul. A. 8. austan: sál. alle undt. B, mgl. ænn: hærra A. 9. en: heldr enn A (A1 = B). langa: ænn tf. A. oc: firir því at A. 10. var: ouc tf. A. þa: Nu A. 11. ænn: after skip A. 12. en: ul. A. 13. oc: gætom at ver tf. A. 14. vera: ænn tf. B; ul. A. 15. fa: fao A (A1 = B). 16. þat: þetta A. 17. Noccor—sigldi: nu sigldi skip A. 18. stafaðu segle: sægl stafat A. 20. þetta: þat A (A1 = B). ængi: æige A. havuð: a ser tf. A. stoð hann: þa stoð Svæinn kgr A. upp: oc tf. A. 21. við: viðr A. 22. með: meðr A. 23. at—harðaz: til hans A.

Eirikr iarll ægi er þetta hærra Olafr konongr. kænni
ec þetta skip. oft hæfi ec þat sett. þat a Erlingr
Skialgs sunr. oc er bætr at ver læggim um skut
hanum til þessarar orrostu. þær drengir ero þar
innan borz. at ver megom vist vita ef ver hittum 5
Olaf Tryggvasun. bætra er oss skarð i flota hans.
en skæið þesse sva buin. þa mællte Olafr Svia
konongr. ægi skyldum ver æðraz at læggia til bardaga
við Olaf þo at hann hafe skip mikit. er þat
skomm oc næisa. oc man þat spyriazk a oll lonnd. 10
ef ver liggium her með ovigan hær. en hann siglir
þioðlæið firir utan. þa svaraðe Eirikr iarl. hærra lat
sigla þetta skip. ec man sægia þer goð tiðinde. at ægi
man Olafr Tryggvasunr um oss hafa-siglt. oc þenna
dag munu þer cost eiga at bæriast við hann. Nu 15
ero her mæger hofðingiar oc vænter mek þærrar
riðar at aller ver skulum hafa øret at vinna fyrr
en ver skiliumk. þa mællto þær ænn er fram kom
æit mikit skip. þetta man vera Ormr en lange. oc
ægi vill Eirikr iarl sagðu Daner bæriast. oc hæfna 20

1. iarll: ul. A. hærra: ul. A. kgr: Tryggva sun A. 1—2. kænni ec: omv. A og ul. þetta. 2. skip: firir því at tf. A. a: sál. A; er B. 3. læggim: leggjum B1-2. um: sál. A; a B. 4. þessarar: þessar A. 5. at: er A. ef: A; at B. 6. bætra—oss: en oft er betra A. hans: kgs A. 7. skæið þesse: þesse skip A. 8. kgr: til iarlsins tf. A. æðraz: sál. A; æðra B. 9. er: oc er A. 10. skomm: mikil tf. A. oc(2)—oll: er menn spyria a onnr A. 11. her: ul. A. ovigan hær: omv. A. 12. firir utan: hit ytra A. 13. þetta skip: omv. B1-2; þessa skeið ef hon vill A. þer: yðr A. goð tiðinde at: A; satt B. 15. munu þer: sál. A; munum ver B. cost eiga: omv. A. 17. ver: ul. A. øret: yfrit A. 17—18. fyrr—skiliumk: ul. A. 19. æit: sceið oc A. man: sál. alle undt. B: ma. 19—20. oc—Daner: enn vill E. i. eige A. 20. oc: um eða A.

faðr sins. Iarlenn svaraðe ræiðr mioc. oc let vera 61 æigi minni von at Danum myndi æigi vera olæiðare at beriast en hanom eða hans mannum. þa var eigi langt at biða þess er .iii. skip sigla oc æit myklu 5 mest. oc hafðe þat hafuð gylld. þa mællto aller at iarlenn hafðe satt sagt. oc her fárr nu Ormren lange. Eirikr iarl svaraðe. æigi er þetta Ormren lange. oc bað þa þo til læggia ef þær villdi. þa tok Sigvaldde iarl skæið sina. oc rere ut til skipanna. 10 let skiota upp skyldi hvitum. þær laða seglom oc biða. þetta et mykla skip er Tranan. er styrði Porkæll næfia konongs frende. þær spyria Sigvallda hværr ero tiðendi. hann sagðe þeim þau tiðendi af Svæini Dana konunge þau er Olafe Tryggva syni 15 er skyllt at vita. oc þarf hann þess at hann varezk. þa leto þær Porkæll fliota skipen oc biða. þui nest sa. þær Svæinn konongr sigla .iii. skip. oc æit myklu mest oc a dreca havuð þau er gull æit varo a at sia. þa mællto aller sann. furðu mikit skip er 20 Ormr en lange. ækki langskip man iamfritt i

1. sins: ef hann vill æigi nu *tf.* *B.* *ul.* *A.* 1—2. let—
von: sagðe *A.* 2. vera: verða *A.* 3. en: um enn *A.* hanom eða: *sál.* *A.*; *ul.* *B.* eigi: *sál.* (*ei*) *A.*; *mgl.* *B.* 4. biða: til *tf.* *A.* er: at *A.* sigla: allstor sighthdu *A.* 5. þat: dreka *A.* gylld: *sál.* *A1*; *gylld* *B.*, *A2*. 6. her: per *A.* fárr: fari *A1*. en: *ul.* *A.* 8. þa(2): oc þegar *A.* 9. iarl: *ul.* *A.* 10. hvitum: enn *tf.* *A.* laða: loðo *A.* seglom: sinum *tf.* *A.* 11. biða: biðaðo *A.* þetta: enn þat *A.* er(2): oc *A.* 12. næfia: dyrðill *A.* 13. ero tiðende: tiðinde hann sæghðe þeim *A.* sagðe þeim: lez kunna at segia *A.* þau: *ul.* *A.* 15. er skyllt: var scylldulict *A.* oc—varezk: lætr væra sætt firir hann velræðe ef ei varaðese hann *A.* (*jfr.* *Oddr I.*) 16. leto: scetu *A.* Porkæll: *ul.* *A.* fliota skipen: i flota skipunum *A.* biða: biðu konongsens *A.* 16—17. þui (þu *B.*)—þær: þa sa *A.* 17. sigla | .iii. skip: *omv.* *A* og *tf.* allstor after skip. 18. varo: var *A.* 19. skip: oc fritt *tf.* *A.*

verolloða vera. oc mikil rausn er at lata gera slikein grip. þa mællte Svæinn Dana konongr. Hat mun Ormr en lange bera mik. hanum scal ec styra i kvælld fyrr en sol sætiz. oc het a lið sitt at buaz sculde. þa mællte Eirikr iarl sva at faer menn 5 hœyrðu. þo at Olafr Tryggva sunr hæfði ækki mæira skip. en þat er nu ma sia. þa man Svæinn konongr við Dana hærr einn alldrigi þesso skipi styra. Sigvaldde er hann sa hvar skipen sigldu. bað þa Porkæll nefiu draga Ormenn undir holmenn. let veðret 10 þeim bætr stannda at sigla a hafet. oc at fara landhallt við stor skip oc litinn byrr. þær gerðo sva hæimtu undir holmann þesse fiughr firir því at þær sao sum sin scip undir holmann roa oc grundu at vera myndi noccor tiðendi. bæita a veðr þeim 15 nær holmanom. loðo seglom oc taca til ara. þetta et mikla skip er callat Ormr en scamme. þa sa þær hofðingiarner. hvar sigla .iii. skip all stor. oc et fiorða síðast. þa mælte Eirikr iarl við Svæin konong oc við Olaf Svia konong. Standet nu upp oc til 20

1. rausn: *sál.* *A*; *røysti* *B.* slikein: þvilican *A.* 2. Hat: *ul.* *A.* 4. fyrr: aðr *A.* 4—5. oc—sculde: *sál.* *A*; *ul.* *B.* 6—7. Ol.—skip: æcki skip hafðe Olafr Tr. sun meira *A.* 7—8. man—styra: styrir alldri Dana kgr því. ef þær sculu tvær meðr sinu liði viðr scipta *A.* 9. sigldu: *sál.* *alle undt.* *B:* styrðu. bað þa: þa bað hann *A.* 10. holmenn: ann *A.* 10—11. let—stannda: enn Porkæll let þeim bætr standa veðrit *A.* 11—12. oc—við: hældr enn hallda unndir landit meðr *A* og *omv.* skip stor, byr litinn. 12—13. þær —hæimtu: enn þeir heimtuz þo meðr scipinn *A.* 13—14. þesse —oc: *sál.* *A* (*jfr.* *Oddr I.*); *mgl.* *B.* 14. grundu: grunaðe þa *A.* 15. myndi: myndu *B1-2.* noccor: ny *tf.* *A.* 15—16. bæita—nær: oc bæitu sem nest *A.* 16. loðo: oc *I.* *A.* seglom: sinum *tf.* *A.* taca: toco *A.* ara: sinna *tf.* *A.* 17—18. þa—þær: nu sao *A.* 18. hvar: *ul.* *A* og sigla after skip. all: *sál.* *A*; oll *B.*

skipa. nu man ec æigi þrætta at Ormr en lange siglir. oc þar megu þer nu hitta Olaf Tryggva sun. þa þagnaðu þær aller oc varð at otte mikill oc 62 margr maðr ræddeþ þar við sinn bana. Olaf 5 Tryggvasun sa hvar menn hans hafðu lagt undir holmann oc þottez vita at þær myndu hafa spurt noccor tiðendi. vænndir oc þessom skipum inn at holmanom oc loðo seglom. Sigvalldi styrði skæið sinni inn með holmanom i mote liði kononganna er 10 innan foro. firir þessa sok kvað Stefnir þetta um Sigvallda.

106. Mankat ec næmna
nær man ec stæfna
niður biugt er næf
4 a niðingi
pann er Svæin konong
svæik or lannde
enn Tryggva sun
8 a talar dro.

1. ec—þrætta: engi þreita A. 2. siglir: sigli A. megú: *sál* A; *munu* B. 3—4. þa—þar: þa slo a (*ul. A1*) þogn a hofðingiana oc mællti ængi. oc var a liðinu mykill otti. oc ræðez þar A (*fagn-sk. B; ikke B1-2*). otte: otta B. 4. margr: *eftir* þar A. Olaf: *kgr tf. A*. 5. menn hans: *omv. A*. 6—8. oc—holmanom: *ul. A*. 8. seglom: *med art. A*. Sigv.: *iarl tf. A*. 9. i mote: a mot A. 10. foro: for or hofninne A. þessa sok: því A (*þyt A2*). þetta: *sva A*.

V. 106. ¹ Mankat: -a A. ⁷ enn: oe B1-2.

19. dro: *herefter nyt kap. A med overskr.*: Her er talat um Olaf Tr. sun.

106. Munkat nefna,
— nær munk stefna:
niðrbjúgt es nef
á niðingi —

þanns Svein konung
svæk ór landi,
en Tryggva sun
á talar dró.

(77) Svæinn Dana konongr oc Olafr Svia kononogr oc Eirikr iarll hafðu gort þat rað a milli sin ef þær felldi Olaf Tryggvasun. at sa þærra er þesso være næstr. skyldi æignast skip hans. oc allt lut skifti þat sem fengez i orrustu. en vældi Noregs konongs 5 skyldi hafa at þriðungi hværr við annan. þa sa Olafr konongr oc menn hans at þeir voro sviknir. oc at sior allr var þaktr i nand þeim af hærskipum. en Olafr konongr hafðe litit lið. sem ságir Hallfroðr er lið hafðe sight i fra hanum. 10

107. Þar hyggec mioc til mistu
morg com drott a flotta
gram þann er gunni framde
4 giengis þroenscra drengia
Nœfr va ænn við iofra
allvalldr tva snialla
frægð er til slíks at sægia
8 þiðr oc iarll enn þriðia.

3. være: var A. 5. sem: er A. 6. at þriði. | hværr—
annan: *omv. A*. 7. kgr: Tr. sun A. menn hans: *sál. B1-2*;
hans *mgl. B*; allir m. h. A. þeir—sviknir: *sál. A*; hann var
svikinn B. 8. oc: firir því A. sior: sær A. i—þæim:
eftir hærsk. A. af: meðr A. 9. lið: sva *tf. A*. 10. er lið:
af því er lið hans A.

V. 107. ¹ Par: *ul. A*. ec: vist *tf. A*. mioc til: *omv. A*.
⁵ við: viðr A. ⁷ frægð: frægt A. ⁸ þiðr: suðr A.

18. þriðia: *herefter nyt kap. A med overskr.*: Her talar
enn um bardaga Olafs kgs.

107. Þar hykk víst til mjök
mistu
(morg kom drött á flóttu)
gram, þanns gunni framði,
gengis þroenzkra drengja,

næfr vá einn við jofra
allvalldr tváa snjalla
(frægt es til slíks at segja
siðar) ok jarl enn þriðja.

þa lagðe i sinn stað hværr þærra priggia hofðingia. (78) Svæinn Dana konongr með sit lið. Olaf Svia konongr með Svia hærr. þriðia stað bio Eirikr iarl sitt lið. þa mællte við Olaf konong ænn vitr maðr 5 Porkæll dyrðill. her er ofr æfli liðs hærra við at bæriazk. dragum upp segl vor oc siglum ut a haf æftir liði varo. er þat ængum manne blöyðe at hann ætle hof firir ser. þa svaraðe Olaf konongr hatt læggi saman skipen oc tengið. hærklæðes 10 menn oc brægði sværðum. ækki sculu minir menn a 63 flotta hyggia. þetta orð vattaðe Hallfroðr a þa lunnd.

108. Geta skal mals þess er mæla
menn at vapna sennu
dolga fangs við drengi
4 dað oflgan bur kvaðo
bað at hær trygðar hyggia
neccir sina recca
þess lifa þjóðar sessa
8 þrottar orð a flotta

15

1. þa: Nu A. 3. Svia: sinn A. hærr: i tf. A. 4. ænn | vitr m.: omv. A. 5. dyrðill: sál. B; dyðr- A, B1-2. er: mikit tf. A. hærra: ul. A. við: viðr A. 6. dragum: dreghum A (A1 = B). siglum: oss tf. A. 6—7. ut—haf | æftir liði: omv. A og ul. varo. 7. er þat: firir því þat er A. blöyðe: blöyða B1-2. 9. hatt: sál. B1-2; mgl. B; með ho røysti A. læggi—tengið: leggit scipunum saman i tængsl oc A. 10. menn(1): sem hughazt tf. A. brægði: brigðe A; brægðið B. sværðum: sinum tf. A.

V. 108. ³ við: viðr A. ⁵ at: ul. A. trygðar: tryggver A.
6 sina: sinna A.

19. flotta: herefter nyt kap. i A med overskr.: Vm spur-dagha Olafs Tr. s.

108. Geta skal móls þess,
es mæla
menn at væpna sennu
dolga fangs við drengi
dáðqflgan bør kvýðu:

baðat hertryggðar hyggja
hnekkir sína rekka
(þess lifa þjóðar sessa
þróttar orð) á flóttu.

(79) þa spurði Olaf Tryggva sunr menn sina. hværr er hofðingi firir þesso liði er her liggr nest oss. þær svaraðu. þat hyggium ver at Svæinn Dana konongr se. þa mællte Olaf konongr. eigi sculum ver ottaz þat lið. þui at alldrigi baro Daner sigr i orrastu. 5 þa er þær barðuz a skipum við Norðmenn. enn spurði Olaf konongr. hværir liggia þar uti fra oc hafa morg skip. hanum var sagt at þar var Olaf Svia konongr. Olaf konongr sægir ækki þurfum ver at ottast Svia rossætrnar. þæim man vera bliðara 10 at slæikia blotbolla sina. en ganga uppa Ormen langa undir vopn yðr. þa spurði ænn Olaf Tryggva sunr. Hværir æigu þau skip en storo er þar liggia ut i fra flotanom. hanum var sagt at þat var Eirikr iarl Haconar sunr með Iarnbarðann. er allra skipa var 15 mest. þa mællte Olaf konongr. miok hafa þær tignum mannum i þenna hærr skipat i mote oss. oc af þesso liði er oss von harðrar orrastu. þær ero Norðmenn sem ver oc hafa oft sett bloðog sværð. oc mart vapna skifti. oc munu þær þykkiaz 20 æiga við oss skaplegan fund. oc sva er. Ðesser hofðingiar .iiii. .ii. konongar oc .ii. iarlar læggia til orrostu við Olaf Tryggva sunr oc er Sigvallda litt við orrostuna getet. En þo sægir Skuli Þorsteins-sunr i sinum flokke at Sigvaldde var þar. 25

1. menn sina: omv. A. 2. firir: ivir A. 4. eigi: æcki A. 5. þui at: ul. A. alldrigi: aldri A. 6. enn: oc enn A. 8. þar: þat A. Olaf: Eirics sun tf. A. 9. kgr(1): þa svaraðe tf. A og ul. det følg.: sægir. 10. rossætrnar: uden art. A og tf. firir því at. vera: ul. A. bliðara: tiðara A. 11. slæikia: innan (um A1) tf. A. en: hældr enn A. 12. yðr: var A. þa.. enn: enn (sp.) A. Olaf: kgr tf. A. 14. fra: þæim oðrom tf. A. 17. i—hærr: sál. A; ul. B. mote: mot A. 18. oc af: at A. 20. þær: ul. A. 20—21. þykkiaz æiga | við oss: omv. A. 21. er: ouc tf. A. 22. hofð. .iiii.: sál. A; omv. B. 23. orrostu: bardaga A. 24—25. En—þar: ul. A.

109. Fylgða ec Frysa dolge
fecc ungr þar er spior sungu
nu finnr olld at ælldumk
4 alldr bot oc Sigvallda
þa er til móz við móte
malmpings i dyn hialma
suðr firir Svolldrar munni
8 sarlauk roðenn barom.

Pesse orrasta varð harðla snorp oc mannskøð. fello (80)
10 Daner mest þui at þær varo næster Norðmannum.
þær helldost æigi við oc læggia i fra or skotmale. 64
oc for pesse hær. sem Olafr Tryggva sunr sagðe.
en æigi at siðr | var horð orasta oc long. fell af A
hvarom tveggja mikit lið oc mest af Svium oc þer
15 com at Olafr svænsce sa þet at bezta raðe firir ser
oc sinu liðe at vera sem fiarst oc let siga a homlr
aftr undan enn Eirikr iarl la viðr sibyrðt. Olafr
konongr Tryggvasun hafðe lact Ormen langa i mill-
om Ormsins scamma oc Tronunnar. enn hin smæsto
20 scipinn yst. enn Eirikr iarl let frahoggva hvært
sem roðit var. enn lagðe at þæim er æftir voro.
nu er smæri scip Olafs konongs ruðuz stucku menn-

V. 109. ¹ ec: er B (alene). ² fecc: ec tf. A. ³ móz: móz A.
við: viðr A. ⁷ munni: myðe A.

8. barom: *her nyt kap. A med overskr.: Nu falla Danir fast.* 9. pesse: Nu er pesse A og ul. varð. skøð: oc tf. A.
10. næster: sál. alle undt. B: næst. 11. þær helldost: nu haldaz peir A. i fra: peir A. 12. hær: sva tf. A. sagðe: hafðe sact meðr alz engan orðtir A. 13. siðr: *herefter et blads lakune i B.*

109. Fylgðak Frisa dolgi
(fekk ungr) þars spjør sungu
(nú finnr qld, at eldumk)
(aldrbót) ok Sigvalda,

pás til móts við móte
malmpings i dyn hialma
sunnr fyr Svolðrar mynni
sárlauk roðinn bþorum.

A ernir undan oc gengo upp a hin storri scipin. varð i því mikit mannspiall i hvarntvæggia flockenn. enn sva sem liðit fell af scipum Æiriks iarls. þa com annat eighi minna i staðenn af Svium oc Danum. enn ecke kom i staðenn þess liðs er fell af Olafe 5 kononge. ruðuz þa scip hans oll onnr. nema Ormren lange æighi firir því at hann var borðe hæstr oc bæzt scipaðr. enn meðan liðit var til þa hafðe þengat a gengit. oc hafði hann halldit sinni fullri scipan at manntale. þo at sumir letezt firir hanom. enn þa er roðinn var Ormren scamme oc Tranann. þa let Eirikr þau i fra hoggva. enn síðann lagðiz Iarnbarðenn sibyrðr viðr Ormen langa sem sæghir Halldor ucristni.

110. Fiorð com hældr i harða
hnitu röyr saman drøyra
tungl scoruz þa tingla
4 tangar Ormrenn lange
þa er borð mikil barða
brynfags regin lagðe
iarl vann hialms und holme
8 hrið við famnes síðu.

111. Gerðiz snarpra sværða
slitu drængir frið længi
þa er gullin spior gullu
4 gangr um Ormenn langa

8. bæzt: bezt A1.
V. 111. ⁵ fram: gram(?) A1.

110. Fjørð kom heldr í harðan,
hnitu reyr saman dreyra,
tungl skórskul þá tingla
tangar, Ormr en langi,

pás borðmikils Barða
brynfagðs Reginn lagði
(jarl vann hialms und holmi
hrið) við Fáfnis síðu.

dolgs evaðo fram fylgia
frans læggbita hanom
svænska menn at sennu
sunnr i danska runna.

- 5 112. Hukkaðek vægð at vighi
vann drott iofur sottan
fiorð com iarl at iorðu
ognharðan sec sporðu
þa er fiarð mykils færðoð
folk harðr a troð barða
lit var sifiar sote
svangr viðr Ormen langa.
- 10 65

pesse orrasta var sva horð fyst af soen drengiligrí
oc þo mest af vorneñne er alla vegha logðu scip at
15 Ormenuñ. enn þeir er vorðuzt gengo sva i mot.
at þeir stigu niðr af borðunum oc i sion oc sucku
niðr með vapnom sinum. oc gættu æi annars enn
þeir bærðiz a lande oc villdu æ fram. sva evað
Hallfroðr.

13. sva horð: i A er der en lille åben plads efter var og
horð står efter drengiligrí; der mgl. vistnok intet i teksten
(jfr. Oddr I, s. 58). 16. sion: (? : sioinn) alle.

111. Gerðisk snarpra sverða,
slitu drengir frið lengi
þás gollin spjor gullu,
gangr of Órm enn langa;
dolgs kvóðu fram fylgia
fráns leggbita hónum
søenska menn at sennu
sunnr ok danska runna.

112. Hykkat vægð at vigi,
vann drött jofur sóttan
(fjørð- komt) jarl (at -jorðu)
ognharðan, sik sporðu,
þás (fjarðmýils) færðuð
folkharðr á troð Barða
(litt var Sifjar sóti
svangr) viðr Órm enn langa.

A

- A 113. Sucku niðr af naðri
naddfars i boð sarer
baugs gerðoð við vægiaz
værkænndr hæiðins særkiar
vanr man ormr þo at orme
alldyr konongr styri
þer er hann scriðr meðr lið lyða
længi slicra drængia.

þa fello mennir fyst um mitt scipit. þer sem borðen
varo lægz. enn fram um stafnenn oc aftr i fyrirrum-
ino heldoz menniner længst viðr. Þa er Eirikr iarl 10
sa at Ormrinn var auðr miðscipa. þa geck hann upp
meðr xv. mann oc er þat sa Ulfrenn rauðe oc
aðrer stafnbuar þa gengo þeir or stafninum framan
oc sva hart at þer er iarlenñ var. at iarlenñ varð
undann at rocva oc aftr a scip sitt oc þa er hann 15
com a Barðann. þa eggiaðe iarlenñ sina menn at
sætte at væl. oc gengu þa up i annað sinn meðr
mycklo liðe. var þa Ulfr oc allir stafnbuarnir comnir
at lyptingunne. enn roðit var allt skipit fram. sotti
þa lið Æiriks iarls allum veghinn at þæim Olafe 20
konunge. sva sem Haldor ucristni segir.

114. Het a hæiftar nya
hugræifr með Oleife
aftr stock þioð um þoftor
þaengill sina drængi

5

10

15

20

25

V. 113. * hæiðins: heðins A1.

16. iarlenñ: uden art. A1. 17. sætte: i A1 rettet til sækia.

113. Sukku niðr af Naðri
(naddfár) i boð sárir
(baugs gerðut við vægjask)
verkendr Heðins serkjar;

vanr mun Órmr, þótt Ormi
alldýrr konungr stýri,
þars skriðr með lið lyða,
lengi slikra drengja.

þa er hafvita hofðu
hallanz um gram sniallan
varð um Vinnda myrði
8 vavn reið loket skæiðum.

5 þa sotti Eirikr iarl aftr at firrrumino meðr sina
menn oc var þar horð viðr taca. Olafr konongr
hofðe verit þenn dag allann i lyptingunne a Ormin-
um. hann hafðe gyltann sciold oc hialm. þunga
ringabryniu oc sva trausta at æcke fæsti a henni
10 oc er þo sva sact at ecki scorti vavnaburðenn at 66
lyptingunne firir því at allir menn kendo konongenn.
af því at vopn hans voro auðkend oc hann stoð
hott i lypting. enn i hia konongenom stoð Kolbiorn
stallare meðr þvilicann vavnabunat sem konongrenn
15 hafðe. nu for þesse orasta sem liclict var. þer sem
hvartveggia hofðu raustir a hitz at þeir letoz þo er
famennare voro. oc þa er allt var fallet lið Olafs
konongs. þa liop hann sialfr fyrir borð. oc bra
skilldinum upp ivir hafuð ser oc sva Kolbiorn
20 stallare enn hans skioldr varð undir honom a sion-
om oc kom hann ser æi i casit. oc þeir menn er
voro a smom scipum toco hann oc hugðu at kon-
ongrinn væri sialfr. hann feck þo grið af iarlenom.
enn æftir þat þa liopu allir firi borð þær er æftir
25 lifðu oc þo flestir sarir. oc þær er gríðinn fengo
varo af sunde tæcnir þet var Porkæll nefia Karls-
hafuð oc Þorsteinn oc Einar þamba skælmir.

6. var: varð A1. 15. liclict: van A2. 19—20. oc sva-
enn: tilskr. i margin i A; mgl. A2.

114. Hét á heiptar nýta
hugreifr (með Áleifi
aptr stókk þjóð of þoptur)
þengill sina drengi,

þás hafvita hofðu
hallendr of gram snjallan
(varð of Vinða myrði
vápnreið) lokit skeiðum.

A

81) A Enn, eftir þat er orrostonne var lokit. þa æign-
aðez Eirikr iarl Ormenn langa. oc onnr skip Olafs.
oc marghs manz vapn þeira er drengiligha hofðu
borit til dauða dags. þat hæfir Hallfroðr vottat at
Þorkæll næfia fluði sva at oll voro scip Olafs kon-
ongs roðenn.

115. Ogræðir sa auða
armgrioz Tranu fliota
hann rauð gær at gunne
4 glaðr oc baða Naðra
aðr en hialdr þorenn hellde
hugframr æ boð ramre
snotr a snöri vitni
8 sunz Þorkætil unndann.

1000 Pesse orasta hæfir frægaz verit a Norðlandnum. 15
af því at sact er um vorn drængiligha. þer næst
af atsoen oc sigrenum er þat scip varð unnit a diup-
um so. er ænge maðr atlaðe vapnom sott værða.
enn þo mest firir sacar þess er þvilicr hofðinge fell
er þa var frægastr a danska tungu. Sva mikit 20
gerðo menn ser um at vingaz i allre umræðu við
Olaf konong at mestr lutr manna villdi eigi høyra
at hann munde fallit hafa. nema leto at hann var
i Vinlannde eða i Suðrriki oc ero margar frasoghur
um þat gorvar. enn hans astvinir rædduz at þat 25

5. fluði: alle. voro: efter kgs A2.

V. 115. 5 en: ul. A1.

18. atlaðe: ætlaðe A1. 22. lutr: luti A2.

115. Ógræðir sá auða
armgrjóts Trana fíjóta
(hann rauð geir at gunni
glaðr) ok baða Naðra,

áðr hjaldrporinn heldi
hugframr ór þoð ramri
snotr af snöris vitni
sunds Þorketill undan.

mundi logit vera oc lysti Hallfroðr því vandraða A
scald sa maðr er sva mikit hafðe unnt konongenom
at menn sæghia at eftir fall konongsins feck hann
vanhæilsu af harme þa er hanom vanst til dauða
5 dags. þetta vitni bar Hallfroðr.

116. Veit ec eighi hitt hvar hætta
10 hungr dœyfi scal ec löyfa
dynsæðinga dauðann
4 dýrblices eða þó cvikkvan
alz sannlegha sæghia
sart mun gramr at hvaro
hætt er til hans at fretta
8 hvartvæggia mer sæggir.

67

10

117. Samr varrar um æfe
15 oddflaghs hinn er þat saghöe
at lofða gramr lifðe
4 læstygs burar Tryggva
vera cvæðr old ur ælli
Olaf cominn stala
menn geta male sonnu
20 8 mioc er værr enn sva færri.

67

15

20

V. 116. ⁶ sart: rettet til sarr A1.
V. 117. ⁵ ur: or A1.

116. Veitkat hitt, hvárt Heita
hungrdeyfi skalk leyfa
dynsæðinga dauðan
dýrblices eða þó kvíkvan,
alls sannliga segja,
sárr mun gramr at hvóru,
(hætt 's til hans at fréttá)
hvártveggja mér seggir.

117. Sá vas órr, of ævi,
oddflagðs, him 's þat sagði,
at lofða gramr lifði,
læstyggs burar Tryggva;
vesa kveðr qld ór éli
Áleif kominn stala
(menn geta máli sonnu
mjók) es verr en svá (ferri).

A Oc enn qvað hann þetta.

118. Myndot þess er þeghnar
þrótharðann gram sotto
fær ec meðr liða lifi
4 landhærðar scop værða
at mundiokuls munde
marghdyr coma styrir
geta þykkjat mer gotnar
8 glichlis or hærr slicum.

5

Oc enn qvað hann.

119. Enn sæghir auðar kennir
austr or malma gnaustan
sæggr fra sarom tiggia
4 sumr æða brot um commom
nu er sannfræghit sunnan
siklings or styr mycklum
kann ec ei mart at manna
8 morð væifunar orðe.

10

15

120. Norðmanna hygg ec nænninn
nu er þengill framgenginn

20

V. 118. ³ liða: lyþa A1. ⁸ glichlis: sál. alle.
V. 119. ² or: a A2.

118. Mundut þess, es þegna
þrótharðan gram sótti,
frák, með liði lýða
landherr, þar skop verða,
at mundjökuls myndi
margdýrr koma styrir
(geta þykkjat mér gotnar
glíkligs) ór her slikum.

119. Enn segir auðar kenni
austr ór malma gnaustan
sæggr frá sórum tyggja
sumr eða brott of kumnum;
nú 's sannfregit sunnan
siklings ór styr miklum
(kanka mart at manna)
morð (veifunar orði).

dyr hne drottar stiore
 4 drottinn und loc sottann
 grams douðe bra goðe
 goðs ufarar þioðar
 5 allr glæps fiðr af falli
 8 flugstygs sunar Tryggva.

K. 23. Her skiptiz Noreghr.

Eftir orastu | aðr en hofðingiar skildist iamna B 68 (82)
 þær með ser Noregs vælldi. hafðe Eirikr oskærðan
 10 þann þriðiung lannz er hanom bar til hannda. en
 Svæinn konongr væitti Æiriki noccon lut Noregs
 vælldis. þess er hann atte. oc hafðe þo Svæinn
 konongr Vikena alla undir ser austan til Liðendis
 nes. sva sagðe Þorðr Kolbæins sunr.

15 121. En æftir vig fra Væigu
 vant er orð gram norðan
 lannz æða længra stundu
 4 lagðez suðr til Agða

V. 120. ⁷ falli: fialle A1.

8. aðr: *her beg. B igen.* 9. vælldi: riki A. Eirikr: iarl
 tf. A. 10. bar: hafði (t. h.) horiz A (handa ul. A2). en: oc A.
 11—12. Noregs—atte: af sinum luta i Noreghi A. 13. undir
 ser: ul. A. austan: sál. B1-2; austr B, A. Liðend-: Liðand- A.

V. 121. ¹ fra Væigu: þau vaguð A. ² orð: um tf. A.
³ lannz; land A.

120. Norðmanna hykknenninn
 (nú 's þengill fram genginn,
 dýrr hné dróttar stjóri)
 dróttin und lok sóttan;
 grams dauði brá goði
 goðs ófárar þjóðar.
 Allr glepsk friðr af falli
 flugstygs sonar Tryggva.

121. En ept vig frá Veigu
 (vant's orð) und gram norðan
 land eða lengra stundu
 lagðisk suðr til Agða;
 en Sveinn konungr sunnan
 sagðr es dauðr, en auðir
 (fatt bilar flestra ýta
 fár) hans bœir vóru.

A
 en Svæinn konongr sunnan
 sagðr er dauðr hinn auðgi
 fat bilar flestra yta
 8 faer hans bœar varo.

Olafr konongr svænski laut mikit riki i þesso lut 5
 skifti um Upplonnd oll. oc noccot norðr af Þronð-
 hæimi oc sætti hann þar til lanz gjæzlo Svæin iarl
 Haconar sun. oc skyldi hann giallda af skatta Olafe
 konunge hinum svænska. Eirikr oc Svæinn broðr
 foro þa til Noregs. oc hafðe Eirikr Ormen langa. sem 10
 sægir Halldor okristni.

122. Hialm falldenn bar hilmir
 rings a myklu þingi
 skæið glæsto þa þioðer
 4 pingat Ormenn langa
 en suðr at gny gunnar
 glaðr tok iarl við naðre
 aðr varð ægg at rioða
 8 ættgoðr Hæmings broðer.

⁶ auðgi: er auðe A. ⁸ faer: far A. bœar: bœr A.
 5. kgr: hinn tf. A. 6. af: i A. 7. gjæzlo: ivir sinn lut
 tf. A. 9. hinum svænska: ul. A. Eirikr: iarl tf. A = l. 10.
 broðr: broðir hans A. 10. sem: sva sem A.

V. 122. ¹ hilmir: hilmi A. ² a: at A. ³ þioðer: þioðar
 B1-2. ⁴ pingat: þengat A. ⁵ gunnar: gumnar A. ⁶ við:
 viðr A.

122. Hjalmfalldinn bar hilmi
 hrings at miklu þingi
 (skeið glæstu þá þjóðir)
 þangat Ormr enn langi;

en sunnr at gný Gunnar
 glaðr tók jarl við Naðri;
 aðr varð egg at rjóða
 ættgoðr Hemings bróðir.

K. 24. Vm Eirik iarl Haconar sun æftir fall
Olafs Tryggvasunar.

(E)irikr lagðe þa undir sec Noregh sva sem (83) aðr var sagt. oc þær .ii. broðr varo iarlar oc var 5 Eirikr rikare. hann atte Gyðu dottor Svæins Dana konongs. þæira sunr var Hacon. Eirikr var hærmáðr mikill mikla æfe oc langa. oc allra manna sigrsælastr. hann gerðe frægðar værk þat at hann drap Tiðenda-Skofsta er fyrr var ritat. oc annat 10 sinni barðez hann austr a Gaulannde oc hæriaðe þar viða. drap mikit folk oc toc sumt honndum oc let læiða til skipa. oc var löyst ut með myklu fe. Hit þriðja sinni barðezk hann við Iomsvikinga. hit fiorða sinni i Oyrarsundi. rauð þar .iii. skæiðar af 15 Danum. hina .v. orrostu atte hann a Staure suðr við vikinga. drap marga. en suma rak hann a kaf. 69 þar næst for hann austr i Garðaríki a henndr Valldamare gamla oc hæriaðe viða um hans riki. hann braut Aldeigiuborg oc toc þar mikit fe. oc ænn 20 længra sotte hann austr i Garða. for allt með hærnaðe brændi borger oc castala. en böndr runnu

1—2. *Overskr. fra B; Vm Eirik oc hans ævi A.* 3. þa: ul. A. sva: ul. A. 4. oc(1): at A. .ii. | broðr varo: omv. A og ul. iarlar. 7. mikla: alla A og ul. oc langa. 8. gerðe: þet hit fyrsta tf. A og ul. det følg. þat. 9. er—oc: oe fyr er sanct i riti. at A. 10. sinni: sál. B1-2; sinn B, A. Gau: Gaut- A. 11. viða: oc tf. A. toc—honndum: sumt handtoc hann A. 12. let læiða: læyddi A. var: þat tf. A. ut: ul. A. fe: enn tf. A. 13. sinni: sinn A = l. 14. 14. sinni: barðiz hann tf. A. skæiðar: skæiðir A = s. 137, l. 2. 15. Danum: enn tf. A. 16. vikinga: oc tf. A. 17. henndr: honnd A. Valda-: Valde- A. 18. oc: ul. A. hann: ul. A1. 19. Aldeigi-: sál. A; Elldingu- B (giu B1-2). þar: ul. A. 20. sotte: for A. Garða-: riki tf. A. 20—21. for—hærnaðe: oc hæriaðe allt sem hann for oc A.

með byrðar a marker. Enn toc hann i O'ýstra sallte um haustið .iii. skæiðar vikinga drap allt liðet oc toc skipen oc allt fe þæirra. þar nest giek hann uppa O'ýstra Gauland oc brændi þar morg þorp for ofan með hærfange miklu. þaðan for hann austr 5 hærskilldi um allar sislur. þar nest atte hann orrastu við Olaf Tryggvasun. Eirikr væitti uppgangu a Skane oc toc þar mikit fe. oc aðr en hann kœme til skipa atte hann mikla orrastu við lannz menn oc hafðe sigr. þar nest toc hann knarru .iv. firir 10 Yggjostaðum af kaupmannum. liopo sumir firir borð en sumir varo hanndtæknir oc bundnir. meðan iarlenn oc hans menn skifto klæðom þæirra. þessar allar orrastur talde O'ýulfr daðaskalld. þa er haun orte um Eirik þat cvæðe er hætitir Bannda drapa. 15 I þann tima heriaðe Eirikr iarl mest um Garðaríki i velldi Valldamars konongs. er Olaf Tryggvasun var konongr i Norege. oc gierðe hann þat til hæmndar oc opocca við Olaf konong oc fiandscapar. (84) æftir fall Haconar faðr sins. Ðesser iarlar hafðu 20 latet skyraz oc helldo kristni. en ængum manne

1. með byrðar | a marker: *omv. A.*, 2. um haustið: *sál. A.*, *der tf.* eftir; i hans riki *B.* .iii.: .iv. *B1-2.* liðet: *ul. A.*
3. skipen: *scip þeira A.* allt—þæirra: hvert fat er a var *A.* giek: for *A.* 4. uppa O'ýstra: austr a *A.* Gau-: *sál. B1-2;* Gaut- *B, A.* 5—6. austr ... um: *ul. A.* 6. sislur: *sál. B1-2;* sislað *B;* aðalsyslr *A.* 7. Olaf: *kg tf. A.* -sun: viðr Svoldr *tf. A.* 8. oc(1): *ul. A.* fe: oc menn *tf. A.* en: *ul. A1.*
11. Yggio-: Hio- *A.* 12. hannd-: hær- *A.* bundnir: satu sva *tf. A.* 13. klæðom: datum *A.* 14. allar orrastur: *omv. A.* O'ýulfr: O'ýlfr *A;* Eylifr *A1;* O'ýlfr *A2* (og i *A* er i senere *tf.*). 15. þat cvæðe: *omv. A.* hætit: callat var *A.* 17. i: oc *A.* Valda-: Valdi- *A.* er: enn *A.* Olafr: kgr *tf. A.* 18. kgr: þa *A.* hann: Eirikr iarl *A.* 19. hæmndar: fianzscapar *A.* opocca: til uðucka *A;* opocco *B1-2.* við—fiandsk.: *ul. A.* 20. sins: *nyt kap. A med overskr.* Her lata iarlarnir skiraz. 21. helldo: þeir *tf. A.* manne: mannom *A.*

þrœngðu þær til kristni. nema leto gera hværn sem vildi. oc um þairra daga spilltiz miok kristni. sva at nalega var alheiðit um Upplonnd. oc inn um Prondhæim. en hellzt kristnin með sionom. Eirikr 5 iarl let ekki hallda upp kaupstaðinum i Niðarose. en hallda upp bœnom a Laðum. æftir þema hætte sem þa var er Hacon iarl lifði. en þar sat Eirikr oftaz þa er hann var i Prondhæimi. oc hann let hæfia kaupstað i Stæinkerum oc let þingat flytia at 10 ser bæðe skatta oc skylldir i hværn stað sem hann sat. friðr goður var þa oc ar mikit. væl helldo iarlar log oc varo ræfsingar menn miklir. þær giftu Berglioto systr-sina Einare þambaskælfí oc var hann þæim fulltrui. aller lændir menn varo vinir Eiriks 15 iarls nema Erlingr Skialgs sunr. sva sagðe Þorðr Kolbæins sunr.

123. Uæit ec firir Erling uttan
ar at hærsar varo
lofa ec fasta ty flestar
4 farlannz vinir iarlle.

20

1. nema: *ul. A.* hværn: hvarn *A.* 2. kristni: *med art. A.*
3. var: allt *tf. A.* 4. kristnin: *sál. alle undt. B.* kristinn;
allt *tf. A.* 4—5. E. iarls³ | let² ekki¹: *omv. A.* 5. -staðinum: *sál. A.*; -staðum *B.* 6. a Laðum: *ul. A.* þema: *þvilicum A.*
7. þa—er .. lifði: *ul. A.* en—Eir.: oc sat þer *A.* 8—9. oc—
Stæinkerum: *foran* friðr *A* og *skr.*: hann let ouc *og* at.
9. i: a *B1-2*, (at *A*). þingat: þangat *A.* 9—10. at—bæðe: *ul. A.*; bæðe *findes kun i B1-2.* 10—11. i—sat: þær er hann
toc i Prandæime *A.* 11. goður | var þa: *omv. A.* 14. þæim:
af því *tf. A.*

V. 123. ³ ec: *ul. A.* ⁴ iarlle: *iarla A og herefter ny linje.*

123. Veitk, fyr Erling utan,
ár at hersar vóru

(lofak fasta Tý) flestir
(farlands) vinir jarla.

70 (85) Pa er Eirikr iarl reð Norege. fecc Svæinn konongr Dana bana sott væstr a Englannde oc hafðe aðr mikit unnit af Englannde i riki Aðalraðs konongs er i þann tima reð firir Englannde. i Danmork toc þa til rikis ungr hofðingi sunr Svæins konongs er 5 Knutr het. hanum var þat i hug er faðer hans hafðe at hafk. oc fam vætrum æftir andlat faðr sins bio hann hær mikinn af Danmorku væstr til Englanz. oc hann senndi orð Eiriki iarle mage sinum. at fara með ser. oc þottez þar æiga mikit traust. þui at 10 Knutr var þa ungr æigi ælldri en .xiii. vætra. en Eirikr iarl var orrastu maðr mikill oc røyndr at (1012) viti oc hamingju. Eirikr iarl gerðe færð sina af Norege væstr til Englanz. oc sætti Hacon son sinn .xii. vætra gamlan lannz at giæta oc skiftu i hælminga rikinu með Svæini en hann for a fund Knuz konongs. þær foro baðer saman hærskilldi viða um England. oc atto margar orrastur. sva sem sægir Þorðr Kolbæins sunr i kvæðe þui er hann orte um Eirik iarl oc kœmr samt með þæim Ottare svarta 20 þar er hann tælr i Knuz drapo. hversso marga bardaga þær atto aðr en Englannd yrði unnit. Eirikr iarl fecc bana a Englannde þa er hann var comenn

1. iarl: *ul. A.* 1—2. kgr Dana: *omv. A.*; Dana *har B1-2 (ul. B).* 2. bana sott: sott oc andaþiz *A* (oc andaþiz *ul. A2*). aðr: *ul. A.* 3. unnit: undir sec *tf. A.* i: *sál. A.*; *ul. B.* 4. i(1, 2): *ul. A.* 5. til: *sál. alle undt. B.*, *mgl.* rikis: forraða *A.* hofðingi: konongr *A.* 6. var þat: bio mikit *A.* 6—7. er—hafk (*sál. for hafsk*): *ul. A.* 8. hann: *ul. A.* 9. oc: *ul. A.* 9—10. fara—mikit: væita ser fylgi til Englanz oc *A.* 10. þvi: firir þa soc *A.* 11. þa: *ul. A.* ungr: hann var *tf. A.* en: *ul. A.* 12. oc: *ul. A.* 13. iarl: *ul. A.* 13—14. af N.: *ul. A.* 14. oc sætti: a fund maghs sins. Enn til lanzgæzlo i Noreghi setti hann *A* og *ul. det følg.*: lannz at giæta. 15. skiftu: skipti *A.* 16. með: þeim *tf. A.* 17. foro: oc hæriaðo *tf. A.* hærskilldi: *ul. A.* 18. oc: *ul. A.* sægir: tælr *efter* Kolb. *A.* 19. kvæðe þui: *omv. A.*

fra Rumi oc andaðezk af bloðras er hanum var aðr ufur skorenn. i þenna tima reðo þær Norege. Svæinn oc Hacon iarlar baðer. oc stoð rikit allt með sama hætte sem fyrr.

5 K. 25. Her hæfr um Olaf konong hinn hælga
oc um hans æfe meðan hann lifði.

(S)UNR Harallz ens harfagra var Biorn faðer (86)
Guðroðar faðr Harallz grænsca þess er atte Asto
dottor Guðbranz kulu. þærirra sunr var Olafr digri
10 er for or lande a øsko alldre. oc með hanum Rane
fostrfaðer hans. Olafr barðez fyrsta sinni austr við
Seta skær. en siðan for hann i Øystra sallt. oc
barðez austr i Øysilo oc hafðe þar gagn. þriðja sinni
barðezk hann a Finnlannde austr oc hafðe bætr.
15 iiiij^{ta} sinni barðezk hann i Suðvik i Danmorc oc
fecc gagn. v^{ta} sinni i Kinnlimafirði við riddara hær
oc hafðe þar sigr. þui nest for hann væstr til Eng-
lannz oc barðez við Lunnduna bryggiur við Dane
er þa hæriaðu oc gerðoz vikingar. sem sægir Sigvatr
20 skalld.

1. fra Rumi: af Rum A. var aðr: hafði verit A.
2. ufur skorenn: omv. A. reðo þær: raða A. 3. allt: after
hætte A. með: æftir A. 5—6. Overskr. fra B; mgl. A;
hæfr skr. B1-2; hæfir B; after lifði tf. B1-2: a i. = á jorðu.
7. ens: ul. A. 8. Guðroðar: enn Guðroðr (faðir) tf. A.
10. er: sa er A. 11. barðez: hit tf. A. sinni: sinn A = l.
16, 17. 12. en siðan: þeðan A. hann: oc tf. A. 13. barðez:
nest tf. A. i Øysilo: viðr Øysyslu A. gagn: betr A.
14. hann: sál. A; foran barðezk B1-2; mgl. B. Finn-: Vin- A.
austr: foran a Vinl. A. bætr: sigr A. 15. -more: -moreu A.
16. fecc: hafðe A. sinni: sinn barðiz hann A. i: a A.
-lima-: -luna- B1-2. 17. þar: Olafr kgr A. þui nest: þeð-
an A. 18. barðez: fyrstu orrostu tf. A. bryggiur: bryggju A.
19. sem: sva A.

71

124. Ret er at sokn en setta
snarr þængill bauð Ænglum
at þar er Olafr sotte
4 uggs Lunduna bryggiur
sværð bitu volsk en varðu
vikingar þa dyki
atte sumt i sletto
8 Suðvirki lið buðir.

þar varðu Daner borgena en Olafr sotte at oc væitti
Aðalraðe kononge lið. sem sægir Ottar svarte. 10

125. Comtu i lannd oc lenndir
laðvarðr Aðalraðe
þui naut rekka rune
4 riki framr at slicu
harðr var fundr sa er færðoð
friðlannz a vit niðia
reð atstuðill aðan
8 Jatmundar þa grundu.

V. 124. ¹ en setta: ena sætto A (en A1). ³ þar: þa A2.
⁴ uggs: yggs A. bryggiur: bryggio A. ⁵ volsk: volks A.

9. borgena: bryggiuna A. 10. lið: ul. A. sem: sva A.

V. 125. ² Aðal-: sál. alle undt. B: Aða-. ³ þui: pins A.

⁴ riki: rikis A. slicu: sál. alle undt. B: slicea. ⁵ var: sál.
alle undt. B: varð. sa: þar A. færðoð: sál. alle undt. B:
værðeð. ⁶ niðia: sál. alle undt. B: niðra. ⁷ atstuðill: æt-
styðill A (stuð. A1). ⁸ -mundar: -mundr A.

124. Rétt's, at sókn vas en sétta
(snarr þængill bauð Englum
at) þars Áleifr sótti
(Yggs) Lundúna bryggjur;
sverð bitu vølsk, en vørðu
vikingar þá diki;
átti sumt i sléttu
Suðvirki lið búðir.

125. Komt i land ok lendir,
láðvørðr, Aðalráði
(þín naut rekka rúni)
riki framr (at sliku);
harðr vas fundr, sás færðuð
friðlands á vit niðia
(réð áttstuðill aðan)
Jatmundar (þar grundu).

Vii^{do} orrastu atte Olafr a Ringmarahæiði. viii^{du} er hann vann Kantaraborg oc var þa ænn við Dane barzt oc Vinndr. þær voro Dana konongs menn. sem sægir Sigvatr.

- 5 126. Væit ec at viga møter
 Vindum hatt ec atta
 styrkr hellt vorðr at virki
 4 verðungar styr gierðe.

Niundu orrastu atte hann við Nya moðo oc sægir
10 Sigvatr at hann barðez við Dane.

127. Nu hæfir orrostr austan
 ognvalldr niu talldar
 hær fell danskr þar er dorrum
 4 dreif mest at Olæifi.

15 Tiundu orrastu atte hann við vikinga a Høle. braut
þar castala nocon oc varo þar ænn Daner firir.

1. Olafr: kgr *tf. A.* Ring-: *sál. A.*; Fing- *B.* er: orasto
þa er *A.* 2. Kantara-: *sál. A.*; Kanta- *B.* oc—þa: *ul. A.*
3. barzt: barðez hann *A.* Viindr: þvi at *tf. A.* varo: auc
tf. A. 4. sem: sva *A.* sægir: sagir *skr. B.* Sigvatr:
scald *tf. A.*

V. 126. ² ec: *B, B2; et B1; enn A.* ⁴ styr: *sál. alle undt. B:* skyr.

9. Nya-: nio- *A.* oc: ænn *A.* 10. Sigvatr: scald *tf. A.*
barðez: þa ænn *tf. B, mgl. A.*

V. 127. ¹ hæfir: hæfi ec *A.*

15. Tiundu: Hina t. *A.* atte hann: *ul. A.* braut þar:
oc braut *A.* 16. oc ... ænn: *ul. A og omv.:* þer voro.

126. Veitk at víga moetir
Vinðum hátr enn átta
(styrkr helt vorðr at virki
verðungar) styr gerði.

127. Nú hefk orrostur, austan
ógnvaldr, niu talðar,
herr fell danskr, þars dorrum
dreif mest at Aleifi.

Elliftu orrostu atte hann i Grislupolle. þaðan for
hann vestr i Fetlafiorð oc atte þar orrastu hina
tolfto. þa for hann suður oc barðezk i Seliupolle oc
þar giek hann upp i Gunnvallzborg oc toc þar
hondum Geirfinn iarll. þaðan for hann suðr i Karls 5
ar. oc heriaðe þar tveim megin arennar. þa villdi
hann fara ut til Norvasunnda. oc la til lengi. oc
gaf æigi byrenn. fekk þar vitron at Guð villdi at
hann kœme eigi sunnar. före hælldr norðr til Noregs
ættlannda sinna. oc sagðe at hann skyldi þar vera 10

(87) konongr at eilivu. Hann gierðe sva. venndi þa aftr
72 liðinu oc kom til Peito. oc giekk upp með Læiru oc
barðez þar oc brendi þar kauptun þat er Varrande
hæitir. þann vætr æftir sat Olafr i Sygno. oc senndi
firir ser Rana fostr faðr sinn til Englanz at æfla sec 15
með fegiosum oc vinmalom. sva gierðe hann. for
viða um Englannd oc com allt til Lunnduna oc
friðaðe firir hanum. At vare æftir for Olafr vestan
skipum til Englannz oc atte þar orrostu við Iunga-
furðu oc hafðe sigr. xvii^{du} orrastu atte hann væstr 20
(88) firir Vallde oc hafðe iamnan sigr. i þann tima er
Olafr var vestr i Peitolannde anndaðezk Eirikr iarll
Haconar sunr vestr a Englande. aðr en Olafr kœme

1. alte: hafðe *A.* -polle: -pollum *A.* 2. þar: *ul. A og har her:* .xii. 3. barðezk: atti xiii. orrostu *A.* 4. Gunn-: Gimm-
A (Ginn- *A2*). 5. hann: allt *tf. B;* *ul. A.* 5—6. Karls ar:
sál. A; os *tf. B.* 6. þar: þær(!) = þer *A.* tveim megin:
tva vegha *A.* þa: þeðan *A.* 8. byrenn: byrina *A.* 9. eigi:
sál. alle undt. B, foran at (= Óleg.). 11. Hann—sva: *ul. A*
og ny linje. venndi þa: Nu vænndir Olafr kgr *A.* 12. oc(3):
sál. A; *ul. B.* 13. oc: *ul. A.* brendi þar: brænde hann *A*
efter hæitir. þat: *sál. A;* *ul. B.* 14. Olafr: kgr *tf. A.*
15. at: *sál. A;* oc *B.* 16. -malom: -mælom *A.* sva: *sál. A;*
oc sva *B.* 17—18. oc-hanum: *ul. A.* 18. æftir: *ul. A.*
for: siglde *A.* Olafr: kgr *tf. A* = l. 22, 23. 19. þar: hina
xvi. *A.* Iunga-: *utydel. i B1-2.* 20. væstr: *ul. A.* 21. i:
her en ny linje *A.* 23. a: i *A.*

hit siðara sinni til Englannz. a þui are voro liðnir 1014 .xiii. vetr fra falle Olafs Tryggvasonar. tvæim vetr- om aðr hafðe Eirikr iarl faret or Norege til Englannz.

K. 26. Her com Olafr konongr hinn hælgi
5 i Noreg.

(P)esso næst biozk Olafr sunr Harallz grænsca ⁽⁸⁹⁾ 1015 með .ii. knorrum vestan af Englannde. oc hafðe með ser .xx. menn oc .c. alla bryniaða. feng veðr illt i hafe oc sio storan sva at nesta giek við bana. en 10 firir sacar liðs costar er var innan borz oc hamingiu konongs þa lyddi. þær como af hafe utan at Staðe oc þar a land sem øy ein lítill er oc hæitir Sæla. Þa mællte Olafr oc let þa tima dag hafa land taikit. 15 oc talde þat gott mark. at þær varo comner i Sælo. 15 þær giengo upp i øyna oc steig konongrenn oðrum fóte þar sem læir var. studdi niðr kneno. þa mællte konongr. fell ec nu. þa svaraðe Rane. æigi fellt þu hærra nu festir þu fot i Norege. konongr lo at oc

2. .xiii.: xiii A. Olafs: kgs tf. A. 3. til Engl.: ul. A.
4—5. Overskr. fra B1 (kgr hinn hælgi B); mgl. A. 6. Þesso —grænsca: Nu byr Olafr kgr færð sina af Ænglannde A. 7. ii. knorrum: omv. A. vestan af E.: ul. A. 7—8. með ser: ul. A. 8. alla: al. A. bryniaða: oc tf. A. 9. sio—sva: sál. A; omv. B. nesta: ul. A. en: oc A. 10. costar: ul. A. var | innan borz: sál. A; omv. B. 11. kgs: sál. A; med art. B. þa—como: er sva mikill vin guðs var þa komu þær A. utan: ul. A. 12. land: upp tf. A. ein—oc: ul. A (einn skr. B1-2). 13. Olafr: kgrinn A. oc—þa: at þær munnde A. 14. talde—gott: saghðe at þat munnde mikit A. at: a vera er A. varo: at tf. A. Sælo: nu er tf. A. 15. upp—oc: a lannd upp. þa A. 15—16. oðrum—var: sva i læiru nockora at hann A. 16. niðr: viðr A. 16—17. þa .. kgr: sál. A; oc..sva B. 17. þa sv. R.: sál. A; R. sv. B. 18. kgr: med art. A.

mælte. vera ma þat ef guð vill. at sva se. þær giengo þa ovan til skipa oc sigldu suðr með lannde firir Fiorðu oc lagðez inn af læið. þar sem hæitir Sauðungs sunnd. lagðe sinu mægin sunzens hvart skipet oc hafðu millum sin kaðal digran. a þærir 5 samu stundu rere at sunndinu Hacon iarl Eiriks son. með skipaðre skæið. oc hugði kaupmenn vera 73 i sundinu. oc rere iarl fram a mille skipanna. þa vundu þær Olafr upp strængenn undir kiolenn miðian skæiðarennar. hafðu giort til vinndasa. oc 10 þegar er nocot feste skæiðena giec upp skipet aftr oc stöyptiz fram. sva at sior fell inn um soxen. fylldi skipet oc þui nest hvælfði. Olafr konongr toc Hacon iarl af sundi oc alla þa menn er þær naðo. en sumir hafðu tynzk firir griote oc skotom. Nu var 15 iarlenn leiddr upp a skip konongs. oc var hann þa .xvii. vetra at aldri oc allra manna friðastr er menn hafðu set. hann hafðe har mikit oc fagurt sem silki.

1. mælte: sagðe at A. ma þat: mætti sva A. vill: villde A. se: bæræz at A. 1—2. þær ..þa: ul. A. 3. lagðez: logðuz A (A1 = B). 4. Sauðungs-: Sauðunga A. lagðe: oc la A. sinu mægin: sinum veg A. 4—5. hvart skipet: sál. B, (skip) B1-2; hvaro skipino A. 5. kaðal: einn tf. A. 7. skipaðre skæið: skæið sinni skipaðre A. kaupm.: at A. vera: munnde tf. A. 8. sundinu: coupmenn tf. A. oc: nu A. iarl: med art. A. a mille: millum A. 8—9. þa—strænginn: oc þegar let Ol. kgr laupa til oc vinda upp kaðalenn A. 9—10. kiolenn miðian: miðian kiol A. 10. hafðu—til: firir því at þeir hofðu til gort A. 11. skæiðena: þa tf. A. 12. oc: en A. stöyptiz fram: omv. A. sior: særenn A. fell: sál. A; giek B. 13. toc: þer tf. A. 15. en: sál. A; ul. B. skotom: en sumir sucku tf. B, ul. A og ny linje. Nu var: sál. A; var efter iarlenn B. 16. iarlenn: uden art. A. kgs: med art. A. oc: ul. A. hann: Hacon A. 17. xvii: sál. A, B1-2; xiii B. 17. at aldri: sál. A; ul. B.

oc bundit um havuð ser gullaðe. hann sættiz niðr i firir rumet. þa mællte Olafr konongr. Æigi er þat loget sagðe hann af yðr frendom hversso friðir menn þer eroð sionom. en farner ero þer nu at hamingiu. 5 þa svaraðe iarlenn æigi er þetta uhamingia er oss hævir haennt sagðe hann. þat hævir længi veret at ymsir hofðingiar hafa sigrat aðra. ec em litt comenn af barns alldre oc varom ver nu ækki væl viðbunir at væria oss. oc æigi viðsum ver von 10 ofriðar. kann vera at oss takez annat sinni bætr til en nu. þa mælte Olafr konongr. grunar þic æigi nu iarл at her hafe sva til boret. at þu munir heðan i fra hvarki fa sigr ne osigr. iarл svaraðe þer munuð nu raða hærra at sinni. þa mælte Olafr konongr. 15 hvat villtu til vinna at ec lata þic fara a braut hvært er þu villt hæilan oc osacaðan. iarл spurði hværrs hann bæiddiz. æigi annars sagðe Olafr konongr. en þer fareð or lande. oc gefeð sva upp riki yðart. oc sværið mer æiða at þer bærizk eigi mer 20 i mote heðan i fra. þa svaraðe iarл oc lezt þat gera myndu. Þa vann Hacon iarл Olafe kononge eiða at hann skyldi alldrigi beriazk i mot hanum eða veria

1. oc: *ul. A.* hann sættiz: oc sættiz hann *A.* 5. svaraðe: *sál. alle undt. B:* mællti. æigi: engi *A.* 6. sagðe hann: *ul. A.* 7. hafa sigrat: sighraðo *A.* aðra: enn *tf. A.* 8. oc: sva *tf. A.* 9. at—oss: til værndar *A.* 10. kann vera: oc kann enn sva viðr beraz *A.* sinni: sinn *A.* 11. nu: tokz *tf. B,* *ul. A.* 12. her: þer *A.* boret: borez *A.* 13. hvarki: *sál. B1-2,* hværki *B;* aldri *A.* fa: *sál. A;* hafa *B.* ne osigr: eða framkøemd *A.* iarл sv.: þa svaraðe iarlenn *A.* 15. til: *ul. A.* at..lata: ef..læt *A.* a braut: i brot *A.* 16. hvært—villt: *ul. A.* osacaðan: uskaddann *A.* iarл spurði: *ul. A.* 17. hværrs: *sál. B1-2;* hvæirs *B.* hann bæiddiz: bæiðir þu *A.* Ol. kgr: kgrenn *A.* 18. sva: *sál. alle undt. B,* *mgl.* 19. mer(1): *ul. A.* 19—20. mer(2)—mote: a (i *A1-2*) moti oss (mer *A1*) *A.* 20. þa—oc: iarlenn *A.* 21. myndu: skula *A.* Þa—H. i.: hann vann þa *A.* Ol. kge: kgenom efter eiða *A.* 22. mot: moti *A.*

Noreg firir Olafe kononge. þa gaf Olafr konongr Hacone grið oc allum mannum hans. let retta upp sneckiuna. oc toc iarл við skipi sinu oc rere a braut. oc um haustet æftir sigldi Hacon vestr til Englannz. oc for a fund Knuz konongs moðor broðor sins. oc 5 sagðe hanum hværssö þær Olafr digri hafðu skilzk. Knutr konongr tækr væl við hanum oc sætti hann iarll innan hirðar. oc gaf hanum mikit len oc riki. oc dvaldez hann þar langa rið væl metenn.

K. 27.

10

- (90) Olafr konongr fær þa suðr með lannde oc austr i Vik. sætr upp skip sin oc for um haustet upp a 74 Ringariki til Sigurðar stiupfaðr sins er þa atte Asto dottor Guðbrannz kulu moðor Olafs konongs. Sigurðr konongr toc væl við mage sinum. og var hann 15 þar mioc sva til iola framan. oc veitti Sigurðr konongr þæim með mikilli pryd. gaf þæim annan hværn dag slatr oc mungat. en annan hværn smior (91) oc brauð oc miolk at drecka. litlu firir iol for Olafr konongr norðr i Prondhæim et ofra með liði sinu. 20

1. Ol. kge: *omv. A* og kgenom. þa: nu *A.* kgr: *ul. A.* 2. Hac. grið: *omv. A.* mannum hans: *omv. A.* 2—3. let—sneckiuna: retti skæiðina upp *A.* 3. iarл: *med art. A.* rere: siðan *tf. A.* 4. æftir: *ul. A.* vestr: iarл *A.* 6. hanum: *ul. A.* þær—skilzk: viðrskipti þæira Olafs dighra hafðe verit *A.* 7. hanum: iarlenom frennda sinum *A.* 8. iarл: *ul. A.* hirðar: ser *tf. A.* 9. dvaldez: dvæls *A.* væl metenn: i goðo ivirlæti Knuz konongs *A* og nyt kap. med overskr.: Vm færð Olafs kgs i Vik (avstr *tf. A1*). Ny linje i *B1-2.* 11. Olafr—fær: Enn nu byriar O. kgr færð sina *A.* 12. sætr: þar *tf. B,* *ul. A.* for: fær *A.* 14. kulu: oc *tf. A.* 16. mioc sva: *ul. A.* framan: fram *A.* veitti: *sál. A;* vitti *B.* 16—17. kgr: *ul. A.* 18—19. slatr—drecka: miolc at drecca enn annan munngat *A* og nyt kap. med overskr.: Nu færr Olafr kgr til Prondæims. 19. for: færr *A.* 20. i Pr.: til Pr.s *A.*

en hann spurði at Svæinn iarl var inn a Stæinkærum. oc com at iolom til Stæinkæra. þar hafðe Svæinn iarl þa iola væizlu. en þa er Olafr konongr com i Orkadal. fecc hann þar .iii. snekkiur oc rero þær 5 inn æftir firðinum. oc hafðu androða. en þa er Einar þamba skælvir varð varr um ferð konongsens Olafs. senndi hann menn sina a skutu ænni til Svæins iarls. oc como þær til hans at miðri nott með niosnena. stoð þa iarl upp oc hans menn. oc giengo 10 a .ii. skutr. er flutu tialldaðar firir bönom oc rero um nottena ut til Skarnssunnz. en i dagan sa þær til færðar Olafs konongs. oc vændi Svæinn iarl þa undir lannd skipum sinum. þar til er Olafr konongr var comenn um fram en siðan rere hann læið sina 15 ut æftir firðinum. Olafr konongr toc alla iola væizl- (92) una er Svæinn hafðe buit ser. en siðan atte hann þing við Innþrönde oc toco þær hann til konongs.

1. en—Stæink.: *ul. A.* 2. at; i *A.* til: inn til *A.* -kæra: -kær *A* (-kæra *A2*). hafðe: sem (Sv. i.) hafðe *A.* 3. -væizlu: oc vilde Olafr kgr coma a þa uvara ef hann fænge *tf. A.* en: *ul. A.* 0. kgr: kgrenn *A.* 4. -dal: meðr liði sinu. oc hann spurðe at Svæinn iarl var inn at Stæinkærom. þa *tf. A.* þar: ser *A.* .iii. snekkiur: *omv. A* (*snekkir skr. B*, ikke *B1-2*). 5. æftir: meðr *A.* oc hafðu: mikinn *A.* -roða: -roðr *A.* en: oc *A.* 5—6. Einar—varð: Einare þamba^s. como orð *A.* 6. kgsens: *ud. art. og efter Ol. A.* Olafs: þa *tf. A.* 7. menn sina: *omv. A.* a—ænni: meðr æina litla roðrar scetu *A.* 8. til hans: *ul. A.* 9. iarl: *med art. A.* oc hans: meðr alla sina *A.* 10. tialldaðar | firir bönom: *omv. A.* 11. en: oc *A.* 11—12. sa—oc: mundu þær mœtaz oc þa er iarlen sa scip konongsens *A.* 12. Svæinn—þa: hann *A.* 13. skipum sinum: *ul. A.* 13—14. Ol.—comenn: kgrenn com *A.* 14. en: oc *A.* siðan rere: *omv. A.* hann: iarlenn *A.* 15. æftir: með *A.* firðinum: *her nyt kap. med overskr.*: Her er O. kgr til kgs tækinn *A.* toc: þa *tf. A.* 15—16. væizluna: -vist þa *A.* 16. er: sem *A.* Svæinn: iarl *tf. A.* en siðan: oc *A.* hann: *ul. A.*

oc soro hanum æiða. en siðan for hann ut til Niðaross oc myntizk a þat at hans frende Olafr Tryggvason hafðe þar latet efla til kaupstaðar. þa let Olafr konongr við til flytia. at gæra ser hærbergi. litlu siðar a nott ænni com Svæinn iarl ofan or Gauladale 5 ovart oc hafðe mikit lið. en Olafr konongr comsk a skip sin. oc rere ut or anne. oc leto fa menn. en iarllenn let brenna oll husafongan. sem sægir Þorðr Siarrekssunr.

128. Brunnu allvalz inni
elldr hygg ec at sal felldi
æimr skaut a hær rimi
4 half gorr við Nið sialfa.

10

(93) Olafr konongr for skipum sinum til Orkadals. oc for þaðan lanndveges a Upplond. oc drozk undir lið 15 1016 mikit. oc for um varet i Vikina oc Sigurðr magr hans með hanum. Olafr konongr hafðe vingaz við

1. siðan: þeghar æftir iolinn *A.* hann: kgrenn *A.* 2. a þat: *ul. A.* 3. efla: æmna *A.* þa: *ul. A.* 4. kgr: firir astar sakir *tf. A.* við—flytia: flytia þengat fong *A.* at: *sål. alle undt. B:* oc (= *A1*). 5. nott ænni: *omv. A.* ofan —G.: a *A.* 6. hafðe: með ser *tf. A.* lið: ofan or Gaulardale *tf. A.* comsk: com þa *A.* 7. fa: nocora *A.* 8. oll: *ul. A.* sem: sva sem *A.* 9. Siarr-: Siar- *A.*

V. 128. ³ rimi: brimi *A* (hrimi *A2*). ⁴ gorr: gort *A.* við: viðr *A.*

13. sialfa: *herefter nyt kap. i A med overskr.*: Her gengr Olafr (kgr *tf. A1*) af skipum sinum i Orkdale. 14. O.—for: Nu for O. kgr með *A.* 14—15. for þaðan: þeðan for hann *A.* 15. drozk undir: dro undir sec *A.* 16. for: for hann *etter* varet *A.* i V.: til Vikrinnar *A.* Sigurðr: kgr *tf. A.* 17. hanum: *sål. B, A; ul. B1-2.* Ol.—vingaz: oc vingaðiz *A.*

128. Brunnu allvalds inni
— eldr hykk at sal feldi —

(eimr skaut á her hrími)
halfgør við Nið sjalfa.

rikismenn i Norege með fegiafum. oc hafðe latet gera langskip um vetrenn. oc a framstamnenom 75 konongs havuð. þat skar hann sialfr. þat skip var mikit oc var kallat Karlhofði. þui styrði hann 5 sialfr. oc þa er skip hans varo buin. hellt hann ut æftir Vikenne. lagðe skip sin við Nesiar firir innan Grenmar. Svæinn iarl samnaðe ser liði þegar æftir er Olafr konongr var a brotto or Þrondhæimi. bauð ut almenningi allt um Þrondhæim oc Halogalandnd. 10 oc allt sem hann for suðr atte hann þing við bönnndr oc fecc mikit lið. oc for með hærenom til þess er hann com austr firir Nesiar oc lagðe þar til hamnar. Olafr konongr hafðe minna lið en iarll. og lagðe þo konongrenn til fundar við iarl oc lagðe Karlhofða 15 sinum at skipi iarls oc tengðu saman stamna oc lagðu borð við borð. þesse barðage var palmsunndag. Sigvatr sægir giorst fra þessom bardaga i Nesia visum.

129. Þat erom kunnt hve kænnir

20

Karlhofða let iarle
odda froz firir austan
4 Agðer nær um lagðan.

1. i N.: *ul. A.* oc: *Ol. kgr A.* 2. lang.: *ul. A.* 3—4. var—oc: *ul. A.* 4. Karl-: *carls- A.* 5. sialfr: *kgrenn tf. A.* oc þa: *Nu A.* buin: *þa tf. A.* 6. skip—við: *scipum sinum* firir *A.* 7. Grenmar: *sál. A1-2; Grenniar B, B2; forskr. B1, A.* 9. almenningi: *almenning allan A;* -ing *skr. B1-2.* allt um: or *A* (*landi skr. A1*). 11. mikit lið: *omv. A.* hærenom: hærr sinum *A.* 11—12. til—com: *ul. A.* 13. iarll: *med art. A.* 14. iarl: *hann A og tf.:* oc i hofnena oc let aðr iarlenn viðrbuaaz. lagðe: *siðan konongrenn tf. A.* Karlhofða sinum: *Karlshofðanum A.* 15. iarls: *med art. A.* stamna: *med art. A.*

V. 129. ¹ erom: er oss *A.* kænnir: *sál. alle undt. B:* kæmner. ³ froz: frons *A.*

129. Þat erum kunt, hvé kennir
Karlhofða lét jarli odda frosts fyr austan
Agðir nær of lagðan.

25.marts
1016

Desse orrasta varð long oc slæiz með þui sem guðs forsi var. at Olafr konongr hafðe sigr. oc rudduz miok skip iarlsens. oc sialfum iarlenom hafðe sva ner at skæið hans myndi vera tækin. þui at menn Olafs konongs hafðu komet stafnliom a skæiðar 5 kylvuna. oc var stafnenn hoggvinn af skæiðenne. oc varð sva laust skipet. koms iarl sva a brott með dugnaðe Einars mags sins. þui at hann let kasta stræng i skip hans. þa flyði iarl oc allt lið hans. nema þat er grið varo gefen. Sigvatr hæfr sva 10 Nesia visr.

130. For or Vik a vare
valaust konongr austan
þær knyðu bla baðer
4 borð en iarll kom norðan
cann ec sigriðum sægia
sunz hve þæirra fyndir
øren skil þæim er orom
8 at baruz þar varo.

15

1. Desse—long: *ul. A.* 2. var: firir *tf. A.* 2—3. rudduz miok: ruðuz með því morg *A.* 3. iarlenom: honum *A.* hafðe: lagði *A.* 4. ner: *bana tf. A.* vera: værða *A.* þui: firir því *A.* 6. kylv-: *sál. alle undt. B:* kyli. var—skæiðenne: bað iarlenn hoggva af stafninn *A.* 7. sva(1): siðann *A.* laust skipet: *omv. A.* koms: com *A.* iarl sva: sva iarlinn *A.* brott: braut *A.* 8. þui at: *ul. A.* 9. þa—iarl: fluðe þa iarlenn *A.*

V. 130. ¹ a: at *B1-2.* ³ knyðu: kniðu *B1-2; knuðu A.* ⁶ hve: hvæi *A;* hve *A1.* ⁸ lyder i *A:* at breculz (bæcusz *A2)* þer skoro.

130. Fór ór Vik at vári
valaust konungr austan
(þeir kniðu bló baðir
borð), en jarl kom norðan;

kank sigriðum segja
(sund) hvé þeira fundir,
œrin skil, es órum,
at børusk, þar (skóru).

Her gat þess at þa varo þesse tiðendi ny orðen er kvædet var ort. oc sa orte sialfr er i var barðag-anom oc i sama evæðe sægir hann enn sva.

131. Strong oð gyllt þar er giengom
5 gunnlar serks undir merkium
gnys firir gofgum ræse
4 greiðendr i skip ræiðir.

Oc enn cvað hann þetta.

132. Sialfr bað svartar kylvur
10 Svæin harðlega skeina
nær var aðr i oro
4 auðvon roet hanom
þa er til goðs við gioða
gort fenguz ræ svortum
15 viggis læt hærr um hoggvit
s ræmfni skæiðar stafna.

Her visar til þess er fyrr var sagt. oc enn cvað hann þetta.

1. gat: getr A. 2. kvædet: kvað- skr. B. 3. enn sva: omv. A.

V. 131. 1 Strong: Stong A. þar: þa B1-2. 2 gunnlar: gonla A (-ar A2). undir: und A.. 4 ræiðir: riðir A.
8. hann þetta: Sighvatr A.

V. 132. 3 nær: ne A (ner A2; r er i A1 senere tf).
oro: orna A. 4 -von roet: non reð A (-rið A2). 5 til: ul. A.
við: viðr A. 6 fenguz: fengo A. svortum: svortu A.
7 viggis: yggis A. 8 ræmfni: hramni A.
18. hann: Sighvatr A.

131. Stong oð gyllt, þars
gengum
Gondlar serks und merkium
gnýs, fyr gofgum ræsi,
greiðendr i skip reiðir.

132. Sjalfr bað svartar kylfur
Sveinn harðliga skeina;

nær vas aðr í óra
auðvón róit hónum,
þás til góðs við gjóða
gort (fengusk hræ svortum)
Yggs létt herr of hoggvit
(hrafni) skeiðar stafna.

76

133. Fryr æigi oss i are
innþrönsr þo at lið minna
gort hugða ec sva snertu
4 snoðr mær konongs være
bruðr man hælldr at haðe
hafa drott þa er fram sottec
folld ruðum skær ef skyldi
8 skeggi aðra tveggju.

5

Oc enn cvað hann þetta.

134. Ne hæfileg ræifa
hygg ec drottens svik þottr
elz þæim er allvæl helldo
4 orð sin viðir forðom.

10

Petta visar til at Þrónder hafðu svaret hanum
æiða oc helldo æigi. þuiat þær barðuzk i mot han- 15
um með Svæini iarle oc enn cvað hann þetta.

V. 133. 1 æigi: æi A. 2 -þrönsr: -þroenzc A. 3 snertu:
sál. alle undt. B: snerta(?). 6 sottec: B (eller sottet?);
sotto A. 7 skær: skeis A. 8 skeggi: skæggium A. tveggju:
tvæggia A.

9. Oc—petta: Oc þetta cvað enn Sighvatr A.

V. 134. 4 viðir: viðr gram A.

14. Þrónder: sál. alle undt. B: Þróndr. 15. æigi: æi
firir A. i: a A. 16. oc: ul. A. hann: Sigvatr A.

133. Frýrat oss í ári
innþréenzk, þótt lið minna,
gort hugðak svá, snertu,
snoðr mær, konungs væri;
bruðr mun heldr at háði
hafa drött, þás fram sótti

(fold ruðum skers) ef skyldi,
skeggi, aðra tveggja.

134. Né hœflig, hreifa,
hykk dróttinsvik þóttu,
elds þeim/allvel heldu
orð sin viðum, forðum.

135. Hirð Olafs vann harða
rið en sva varðk biða
peitneskiom fellt ec pasca
4 palmsunnudag hialme.

5 Svæinn iarl for suðr til Danmarkar. oc þaðan austr til Sviðioðar a fund Svia konongs. oc sagðe hanum þessi tiðendi. Olafr konongr toc væl við iarlenom. 10 oc bauð hanum at vera með ser i Sviðioðo. en hann villdi hæria um sumaret i Austrriki. oc sva gerðe hann. oc er hausta toc var hann comenn austr i Kiriala lannd. for þaðan upp i Garðariki 77 með hærskilldi. toc þar sott oc anndaðezk. Einar pamba skelfir for aftr til Sviðioðar. oc var þar marga vætr i Svia konongs vælde eða a Norðhæls- 15 ingia lande. oc stundum i Danmork. Olafr konongr enn digri lagðe þa undir sík allan Noreg austan fra Ælf. oc norðr til Gandvikr. hann var hinn fyrsta vætr austr við Raumælf. oc let gera iarðborg. oc er þat nu callað Sarpsborg. oc æmnaðe þar til 20 kaupstaðar. A þeim sama vætri lagðe Olafr kon-

1016-17
(94)

V. 135. L. 2—4 mgl. A.

5. -markar: *sál. alle undt. B:* -merkr. 6. fund: Olafs *tf. B. ul. A.* 7. Olafr: *Svia tf. A.* iarlenom: hanum *A.* 8. en: firir því at *A.* 9. i Austr-: austr umm *A.* oc sva: sem (h. g.) *A.* 10. oc: auc *A.* toc: þa *tf. A.* 11. austr: *ul. A.* upp: austr *A.* Garðariki: *sál. A;* Garða *B.* 12. sott: iarlen *tf. A.* 13. -skelfir: -skælmir *A.* 14. vælde: *sál. A;* riki *B.* a Norðhæls-: i Æls- *A.* 15. oc: enn *A.* -mork: moreu *A.* 16. þa: *ul. A.* allan N.: *omv. A.* austan: sunnan *A.* 17. til: *B; A; i(l) B1-2.* 18. oc let: let per *A.* 19. Sarps-: *sál. alle undt. B:* Sargs. 20. -staðar: *her nyt kap. i A med overskr.* Her sægir um stæfnulagh við hæiðna heraðz menn.

135. Hirð Áleifs vann harða
hrið — en svá varðk biða,

peitneskum feltk, páská —
palmsunnudag — hjalmi.

ongr stæmnu við hæiðna hæraðs kononga ofan af lannde. oc at þærirra syndi. þa er Olafr konongr fann þat. at þær villdu æigi taca við kristni. let hann taca a einum morne .ix. kononga. let suma blinda en suma aðru vis meiða. en suma sendi 5 hann i utlægð. Olafr konongr lagðe sva mikla stund a þat at menn skyldi aller kristnir vera i hans riki at annat hvart skyldi lata lif eða fara or lande. þriðja coste taca skyrn. æftir þui sem konongr bauð. var þa engi dalr sa er eigi bygðu kristnir 10 (95) menn. Milli Olafs konongs Harallz sunar oc Olafs konongs Eirikssunar Svia konongs var usætt mikil. talde Svia konongr Olaf konong hafa tækit skatlond sin. drapuz menn firir. oc brendu hvarer firir aðrum stor hærað. þetta hugnaðe illa hvarotvæggia lanz- 15 folkeno. oc gerðo rikir menn þat rað. at bera sættar orð a milli kononganna oc þui var aleiðis comet. a þa lund at Olafr konongr svænski skyldi gyfta Ingierðe dottor sina Olafe konunge Harallz syni. Sva barzk at dag noccon at Olafr svænski hafðe ut 20 riðit með haucum sinum oc hundum sinum at

1. kga: menn *A.* 2. at—kgr: i þæira ræðu (viðræðu *A2*) *A.*
3. þat: Olafr kgr *A.* við kristni: retta tru þa sætti hann sva rað til at (h. l.) *A.* 5. en(2): *ul. A.* 7. þat—riki: at fræmia kristni *A.* 8. skyldi: taca viðr eristne eðr *tf. A.* eða—lande: sitt *A.* 9. taca skyrn: fara or lannde *A.* 9—10. æftir—bauð: oc *A.* 11. menn: i Noreghe *tf. A og her nyt kap. med overskr.*: Vm usætt Olava tveggja. 12. Svia kgs: *ul. A.* 13. tækit: af ser *tf. A.* 14. drapuz: *sál. A;* oc drapuz þær *B.* 15. stor hærað: byia *A.* 16. -folkene: *uden art. A.* rikir: rikis- *A.* 17. a(1): *sál. alle undt. B1-2, mgl. milli: millum *A2.* 18. kgr: *sál. B1-2; mgl. B.* kgr svænski: Sviakgr *A.* 19. H. syni: *ul. A.* 19—20. Sva barzk: nu bar sva *A.* 20. at(1): *sál. alle undt. B:* a. dag—at: einn dagh þa er *A.* svænski: sværki *A.* ut: *ul. A.* 21. haucum—sinum(2): hauka oc hunnda sina *A;* sinum(2) *ul. B1-2.**

scæmta ser. oc com aftr firir dagurðar mal. oc hafðe bæitt .v. tranr. konongren giecc til dottor sinnar Ingigierðar oc syndi henni væiði sina oc mællte til hennar. veiztu noccon konong hafa beitt mæira a 5 einni morgonstundu. en hon svaraðe a þessa lunnd. meiri væiðr var su. er Olafr Harallz son toc a æinum morne .ix. kononga oc æignaðez allt riki þærra. þa svaraðe Olafr Svia konongr ræiðr mioc. ofsnimma anntu Olafe digra þu hæfir enn alldrigi sett hann. 10 oc virðir þu hann þo meira en mic. firir þetta sama scalltu alldrigi fa Olaf digra. æftir þetta rauf Olafr svænske við Olaf Noregs konong stæmnu oc allt satmal. en þa er Olafr konongr varð þess varr. (96) senndi hann menn sina austr a fund Svia konongs. 15 oc beiddiz af hanum hins sama mals oc sættar. 78 Sviakonongr svaraðe. oc evað enga von þess vera Olafe digra at fa Ingigierðar er bæðe var konongs dotter oc drottningar. Ec a sagðe hann aðra dottor er hætit Aztrið. þa scal hann hafa ef hann vill. 20 með þui liku fe oc eignum. sem aðr hafða ec giefet Ingigierðe. Sendimenn Olafs konongs foro aftr oc

1. scæmta—oe(1): hann A. dagurðar: dagarðar B1-2.
 2. bæitt: veitt A. 2—3. dottor sinnar | I.: omv. B1-2; -gierðe skr. B (alene). 3. væiði—oc: væiðina A. 5. en: ul. A. a—lunnd: ul. A. 6. H. son: Noregs kgr A. 8. ræiðr mioc: sál. alle undt. B, omv.; oc saghðe tf. A. snimma: med æ A (i A1). 9. alldrigi: alldri A = l. 11. 10. virðir—þo: viltu þo gera hann A. 12—13. allt satmal: sál. alle undt. B, omv. *Herefter nyt kap. i A med overskr.:* Nu sændir Olafr til Svia kgs. 13. en þa: Nu A. þess: þessa A. varr: þa tf. A. 14. austr: ul. A. 15. beiddiz: let bæiðaz A. hins: sál. alle undt. B: þess. mals—sættar: sattmals. en A. 16. oc evað: a þa læið saghðe at A. 16—17. þess—digra: atti Olafr digri þess A. 18. dottor: oc er su frillu dottir tf. A. 19. hann hafa: hafa Olafr digri A. 20. giefet: ætlat A. 21. aftr: meðr sva buit tf. A.

sagðu hanum sva buit. I þesse færð hafðe veret Sigvatr skalld. oc orte hann flocc um oc callaðe Austr farar visur. oc saegir i þesso cvæðe mart um (97) þessa færð. Olafr konongr leitaðe raða við vini sina. hvart hann skyldi taca þenna cost. eða hallda 5 vandræðom við Svia konong. en flester fystu at gera sætt við Svia konong. oc taldu yrit vandræða vænlegt við Dane. er langa rið hafðu haft mikil valld ifir Norege. Með raðe vina sinna gerðe Olafr konongr sætt við Svia konong. fecc Azstriðar dottor 10 hans oc var þærri dotter Ulfíldr er gift var Otta hærtogha i Brunsvik. þeðan var Otta keisare cominn sun Hæinreks hærtogha. Olafr svænski gifti síðan Ingigierði dottor sina Larizleifi konunge syni Valldamars konongs i Holmgarðe. oc senduzk þau 15 Olafr konongr i Norege oc Ingigierðr margar ger-simar sin a millum oc trunaðar menn. þa var Ragvalldr íarl Ulfs sunr i Garða riki frende Ingigierðar drottningar. hann var hinn mesti vinr Olafs konongs sem sagðe Sigvatr. þa er hann var aftr com- 20 enn or sendifærð er Olafr konongr hafðe sænt hann austr i Garða riki.

1. hanum—buit: sitt ærende A. þesse: B1-2, A; þess B.
 2. hann: ænn A. um oc: er hann A. 3. þesso: því A.
 4. færð: ny linje A; som overskr. i A1 er ordene: Nu—sina. Olafr—raða: Nu leitaðe Ol. kgr raðz A. 6—7. en—yrit: nu varo allir fusir til sættar firir því at þo er øret A. 7. -raða: B, A; ræðe B1-2. 8. vænlegt: vent A. 9. ifir N.: a þesso lannde. sogðu þeir oc A. 10. kg: oc tf. A. 11. Otta: sál. B1-2; Ott B; Otto A. 12. hærtogha: sál. A; kæisara B. 12—13. þeðan— hærtogha: sál. A; syni Heinreks keisara B. 13—14. Olafr—síðan: enn A. 14. sina: gipti Olafr svænske tf. A. Lariz-: Uris- A. 15. Vallda-: sál. B1-2; Valldi- B, A. 16. i: af A. 17. millum: milli A. var: auc i Garðariki tf. A og ul. det følg.: i G. 19. vinr: vin A. 20. sem: sva sem A. aftr: ul. A. 21. -færð: -for þærri A. 22. austr i G.: til Holmgarz A.

136. Fast scalltu rikr við rikan
 Ragvalldr konongr hallda
 hann er þyðr at þinni
 4 þorf nott oc dag sottom
 hværr er austr vill sinna
 iafnmaellt er þat stafne
 þengill þinna drengia
 5 s þar a halld und Rognvalde.

Olafur konongr hafðe oc mikinn otta af Danum. taldu (98)
 10 þær at hann hafðe sækz i skatland þærra. oc þingat
 var caupfriðr af Norege. Af þessi usætt varð ækki
 firir þa sok at aller hinir störsto Dana hofðingiar
 varo þa i Englannde væstr oc matto æigi fleira
 annast. Olafur konongr let æfla mioc kaupstaðenn i
 15 Niðarose. let þar kirkju gera oc lagðe til fe. hann 79
 let oc kirkju reisa i hværiu fylki oc lagðe prouendr
 til. Ða er Olafur konongr var orðenn einvallz kon-
 ongr i Norege. þa skipaðe hann lagum með raðom

V. 136. ² Ragvalldr: Rognvald A. ⁵ hværr: enn hvær A
⁶ iafn-: iam- A.

8. Rognv.: herefter nyt kap. i A med overskr.: Her calla
 Danir til Noregs. 9. Ol.—oc: I þenna tima hafðe Olafur kgr A.
 10. hafðe: hæfði A. oc: Noregs riki A. 12. þa: sál. alle
 undt. B, mgl. 13. i E. | væstr: sál. A; omv. B. 13—14. matto
 —annaz: hofðu þar iræt (yræt A1; yræt A2) starf A. 14. Ol.
 —let: oc let nu Olafur kgr A; for Olafur (B1-2) skr. B: oc
 æfla: æfldann verða A. —slaðenn: sál. A; uden art. B.
 15. let: sál. A; oc let B. til fe: omv. A. 15—16. oc lagðe
 —reisa: ul. A2. 16. oc(1): ul. A. reisa: gera A. fylki:
 heraðe A1. lagðe: sál. A; gaf B. 18 skipaðe hann: let
 hann skipa A. með raðom: æftir raðe A.

136. Fast skalt, ríkr, við ríkan
 Rognvald, konungr, halda,
 hann es þýðr at þinni
 þorf nött ok dag, sóttum;

en hvern 's austr vill sinna
 (jafnmaellt er þat) stafni,
 þengill, þinna drengja
 þar á hald und Rognvaldi.

hinna vitrastu manna. oc sætti a þa læið sem siðan
 hafa halldez. þa er Sigurðr syr var anndaður var engi
 sa maðr i Noreg er konongs namn bar nema Olafr
 konongr. en þat hafðe eigi orðit i Noreg. siðan er
 Haralldr enn harfagre hafðe veret i ríkinu. en þess 5
 a milli hafðu hæraðskonongar veret. Olafr konongr
 lagðe undir sek fyrst Noregs kononga oc toc skatta
 um Orknøyjar. oc Hiatland. oc Færøyjar. Sva
 sagðe Ottar.

137. Giegn ero þer at þegnom
 þioð skiolldungra goðra
 halldet hefta vælldi
 4 Hiatlendingar kændir
 engi varð a iorðu
 ognbraðr aðr ver naðom
 austr sa er ɔyium vestan
 15 8 ynglingr undir sik þroðgðe.

(99) Sigurðr konongr syr oc Asta atto .iii. sunu. hinn
 aellzti het Guðroðr. annar Halfðan. hinn ygnsti het
 Haralldr. Dotter þærra het Gunnilldr. er atte 20

1. a—læið: sialfr æftir því A. 2. syr: sál. A; ul. B.
 var: þa var A. 4. en: ul. A. eigi: aldri A. orðit: A;
 veret B; fyr tf. A. 4—5. er—ríkinu: um dagha Harallz
 harfaghra A. 6. veret: enn tf. A.

V. 137. ¹ at: fra A. ²-ungra: unga A. ⁶-braðr: diarfr A.
 aðr: enn tf. A. ver: sál. B1-2; mgl. B; per A. ⁸ þroðgðe:
 þryngvi A.

17. þroðgðe: herefter nyt kap. i A med overskr.: Her
 seghir um afspreng (-spring A1) Sighurðar kgs oc Asto.
 18. sunu: syne A. 18—19. hinn—het(1): æinn A. 19. Guðr.:
 enn tf. A. 19—20. hinn—H.: Haralldr hinn þriði oc var hann
 yngstr A. 20. Dotter þærra: omv. A. het: var A.

137. Gegg, eru þér at þegnum,
 þjóðskjoldunga góðra
 haldið hæft á veldi,
 Hjaltlendingar kendir;

engi varð á jorðu
 ógnbraðr, aðr þér nýðum,
 austr, sás eyjum vestan,
 ynglingr, und sik þryngvi.

Kætill a Ringunese. Olafr konongr var rikr maðr innan lannz oc ræfsingasamr. vitr maðr. stormenni mikit. Rikismenn er þær sa at konongr gaf iamnandom rikum oc oricun toco þær illa at kunna. firir 5 þui at lender menn varo þa sva kappamer oc ovægner at sumir villdu ægi lata sit mal firir konongom oc iarlum. pottozk eigi eiga langt at tælia fram i ætter til konongborennu manna eða annarra storra hofðingia. Þa stirðnaðu rikis- 10 menn við konongenn. var mest at þui sem Erlingr Skialgssunr var. er þa var rikastr lænndr maðr i Norege. Ðorer hundr var oc rikr maðr. hann hafðe faret til Biarmalannz oc drepet þar riks manz sun er Karle het er faret hafðe með hanum. Olafr kon- 15 ongr senndi menn at taca Þore. oc fecc hann nauðulega sæt firir illvirkit oc for or lannde. Marger aðrer lenndir menn gerðozk kononge otruir i raðom sinum. þui nest anndaðezk Olafr Svia konongr oc toco rikit æftir hann. Onunndr sunr hans. er Iacob var 20 callaðr. hann var enn mesti vinr Olafs konongs mags 80

1. rikr maðr: *omv. A.* 2—3. vitr—mikit: meðr stormannalegri vizeu *A.* 3. Rikis-: rikir *A.* sa: sao *A.* kgr: hann *A.* 3—4. iamnan dom: góð dœmi *A.* 4. oc: sem *A.* toco—kunna: *ul. A.*; at *har B1-2; oc B.* firir: oc meðr *A.* 5. lender menn³ | varo² | þa¹: *omv. A.* 5—6. sva kappamer—ovægner: ovægnir oc þo cappamer þa toco at kunna því illa *A.* 6. sumir—ægi: þeir sculdo *A.* 7—8. langt | at tælia: *omv. A.* 8. til: kga eða *tf. B.* *ul. A.* -borennu: -borna *A* (*A1 = B*). 9. Þa stirðn.: oc stirðnaðo af því *A.*; stirn- *skr. B1-2.* rikis-: rikir *A.* 10. kgenn: *sál. A.*; *uden art. B.* var: *A.*; oc var þar *B.* þui: þer *tf. A.* 11. Skis. var: *omv. A* (var E. S. *A1*). 13. riks- goz *A.* 14. Karle: *sál. A.*; Karll *B.* 14—15. með—menn: i sændifærð Haconar(!) (Olafs *A1*) kgs *A.* 15. hann: Þorir af þui *A.* 16. sæt: *A.*; grið *B.* firir illv.: *ul. A.* 18. þui nest: þa *A.* 19. oc: *ul. A.* 19—20. sunr—callaðr: Iacob (*i parentes*) *A.*

sins. þær senndu menn i millum sin. oc gierðo rað 100 sitt. I þann tima styrði Dana vælldi Ulfur sunr Þorgils spracalægs. er atte Azstriði dottor Svæins tiuguskægs. Eitt sumar bauð Olafr konongr leiðangr ut qr Norege. oc for miklu liði suður með lannde oc 5 sva til Danmarcar. hæriaðe um Skane oc Halland oc Sioland. Onundr Svia konongr for með Svia hær oc Gauta austan i mot oc heriaðu þær allt þar semmi þær como. oc bioggoz at læggia undir sik alla Danmark. þetta spurði Knutr konongr vestr til 10 Englanz at hæriat var i Danmark. for vestan af Englannde með miklu liði. sem sægir Sigvatr skalld i erfi drapo þærri er hann orte um Knut gamla.

138. Knutr var und himnum
hinn er austan fra
frið fylkis lið
4 franoygðr Dana
skriðu vestan ver
var hvært er bar
ut annscota
8 Aðalraðs þaðan.

203

15

452

20

1. þær senndu: oc sændu þær *A.* i: a *A.* 2. sitt: *sál. alle undt. B:* sin; *herefter nyt kap. A med overskr.*: Her byðr ut leiðangr Olafr kgr til Danmerkr. I: Enn i *A.* tima: er *tf. A.* 4. Eitt sumar: þa *A.* leiðangr ut: *sál. A;* *omv. B.* 5. miklu liði | suður—lannde: *omv. A og skr.* meðr myclu osv. 6. sva: *ul. A.* Skane...Hall.: *omv. A;* oc *mgl. B1.* 7. Sio-: Sia- *A.* 8. oc Gauta: *ul. A.* þær allt: baðir *A.* 9. como: foro *A.* bioggoz at: *sál. B1-2;* biu- *skr. B;* villdu *A.* 10—11. til Engl.: i Ænglande *A.* 11. -mork: -moreu *A.* for: oc for hann *A.* af: *sál. alle undt. B1:* or. 11—12. af E. | með liði: *omv. A.* 12. sem: sva *A.* 13. þærri: *ul. A.*
V. 138. *Mgl. A.* ¹ hymnum *skr. B2.* ² austan: vestan *B1.*
⁵ ver: ve *B1.*

139. Oc baro i byr
 bla segl viðra
 dyr var doglings for
 452 4 drecar landreca
 5 oc þær er como
 kilir vestan til
 um læið liðu
 8 Limafjarðar brim.

I þesse samu drapo sagðe Sigvatr fra norðan færð
 10 Olafs konongs.

140. Knutr er undir himnum
 hygg ec æt at frætt
 Harallz i hær
 449 4 hugleiks duga
 15 let lys gatu
 lið suðr or Nið
 Olafr iafr
 8 arsæll fara.

9. I þesse: Oc enn i þeiri A. Sigvatr: ul. A.
 V. 139—140. Mgl. A. 140. ⁷ Olafr: Olaf B1.

138. Knútr vas und himnum; en þeir 's kómu,
 her austan frá kilir, vestan, til
 friðr fylkis niðr of -leið liðu
 fráneygðr Dana; Limafjarðar brim.
 skreið vestan -viðr
 140. Knútr vas und himnum;
 varr- glæstr, es bar hykk ætt at frétt
 út andskota
 Aðalráðs þaðan.
 hug vel duga;
 139. Ok býru í byr lét lýs götu
 bla segl við ró lið suðr ór Nið
 (dýr vas doglings fogn Áleifr, jofurr
 drekar landreka; ársæll, fara.

- 81 141. Ðurði norðan
 namsk þat með gram
 til slez svaler
 449 4 Selunz kilir
 5 en með annan
 Anundr Danum
 a henndr hanum
 8 hær svänskan färr.

not in AKr

454

142. Let um lonnd loket
 liðs gramr saman
 marberðiom með
 4 morg næfbior gum
 þar er garðr firir gnoð
 gram hialmū la
 þorn heims þrimu
 15 8 þyndr of fyndri.

143. Matto at drottñar
 Danmork svana
 aðr sic svicu
 4 snarer hærfara

10

15

20

V. 141—143. Mgl. A. 141. ⁸ svänskan: B1; svänskan
 B, B2. 142. ⁶ hialmū: hialmum B1-2. ⁷ þrimu: B1-2;
 þvimu B. 143. ³ adr: að B2.

141. Þurðu norðan
 (namsk þat) með gram
 til sléttis svalir
 Selunds kilir,
 en með annan
 Qnundr Dønum
 á hendr at há
 her svänskan ferr.
 142. Lét of lönd lokit
 liðs gramr saman
- marbeðjum með
 morg nefbjörgum;
 þars garðr fyr gnóð
 gram hjalmulþ
 þorn heims þrimu
 þyndr of fyndri.
 143. Götut drótnar
 Danmork spanit
 und sik sökum
 snarir herfarar,

hafðe snarpla
Skanøy Dana
hloðr hæriaða
8 hofuð fremstr iafr.

5 Þa foro konongarner Olafr oc Onundr austr i giognum Øyrarsund. heriaðu um Skane hit öystra oc um Smaland. var þa sem aðr visaðe til i kvæðeno at Knutr konongr var comenn vestan til Limaliarðar. dregr saman ovigan hær. oc for æftir þeim 10 austr. finnatzk a Skane austanverðum. þar sem hæitir a en hælga. þar var orrasta mikil. fello marger af hvarom tvæggju. þui at huarger villdu flya. sva ságir Sigvatr.

144. Let at af iofr
15 aett manna fanzk
Iotlannz etaz
455 4 i lenndr at þui.
villdi folldar
fest ran Dana
20 lifskiolldr hafa
8 hofuð fremstr iofr.

4. Þa—kgarner: Nu for A og tf. kgr både efter Olafr og Onundr. 6. -sund: oc tf. A. 7—8. var—at; nu var A. 8. var: ul. A. 9. -fiarðar: oc tf. A. ovigan hær: omv. A. 10. finnatzk: oc funnuz þær A. Skane—verðum: Scaney—værðri A. 11. hætit—hælga: aon(!) hælga er A. þar var: oc varð per A. 12. hvarom: alle undt. B: hvær-. tvæggju: -gia A. 13. sva—S.: oc af því hæfir Sighvatr cvædit A og ul. fólg. vers.

144. Léat af jofurr
(aett manna fansk)

hafði skarpla
Skáney Dana
hlóðr herjaða;
hofuðfremstr jofurr.

Jótlands etask
ilendr (at því),
vildi foldar
fæst rón Dana
lifskjöldr hafa;
hofuðfremstr jofurr.

82 Ðessarar orrostu mintist oc Ottar er hann orte um Knut.

457 145. Svium væghðir þu socna
siclingr orr enn myckla
ylgr hr er oon hælgha
4 ulfs bæitu fec hæita. 5

Þorðr Serekssun orti ærfidrapo um Olaf konong oc gat enn þessar orostu.

457 146. Atte Ægða drottinn
Olafr þimu stala
við agætann Iota
4 ouðling þenn er klauf ringa
skaut ner skaft at moti
Sconunga gramr honom
Svæins varað sunr at røyna
8 slær þaut ulfr um ræfe. 10 15

(101) Eftir orrostu for Onundr Svia konongr austr i Sviðioð. en Olafr konongr la æftir við hær sinn i Karlarmnum. oc villdi þess biða ef Dana hær dræifðizk.

V. 145. Mgl. B.

7—16. Þorðr—ræfe: sál. A (Sereks- er i A2 af AM rettet til Serefs); mgl. B. 17. Æftir: her nyt kap. i A med overskr.: Her sciliaz þær Ol. kgr oc Svia kgr. Eftir þessa A. Onundr: ul. A. kgr: hæim tf. A. 18. æftir við: með A. Karl: Kal. A. 19. ef: sál. B2, A; er B, B1.

145. Svium hnekðir þú, sókna
siklingr qrr, en mikla
ylgr, þars ó en helga,
ulfs beitu fekk, heitir.
146. Átti, Egða dröttinn,
Áleifr, þimu stála
við ágætan Jóta
qling þanns klauf hringa:
skaut nær skarpt at móti
Skónunga gramr hónum;
Sveins vasat sunr at reyna
slær; þaut ulfr of hrævi.

Knutr konongr venndi aftr liði sinu oc lagðez i Óyrarsunnd. oc ætlaðe at hann skyldi þar sæta Olafe kononge er hann före hæim i Noreg. þa er Knutr konongr la i Óyrarsundi sendu marger lender 5 menn Olafs konongs hanum orð löynilega oc baðo ser friðar oc traust af Knuti kononge. þa er Olafur konongr spurði at Knutr konongr hellt saman liði sinu oc Dana hærr dræifðiz ækki. syndiz hanum uföra mikil at fara með litit lið i þuulican hær. þo 10 at hann være frøkn oc hæfði fritt lið. oc mintiz hann a þat hversso Olafe Tryggva syni hafðe faret. þa er hann trøystizt sva skipum storum oc liði frøkno at hann lagðe fram skipum fam i hær mikinn. þa toc Olafur konongr vitlegt rað giecc af 15 skipum sinum þar sem hætitir Barryk. for sva et ofra um Gautland oc um Smaland. oc sva a Vestra Gautland. oc sva ofan i Vikena. Einn gamall hofð. (102) ingi vitr maðr er het Harekr or Piotto sunr Óyvindar skalldaspillis. hann sagðe konongenom sva 20 at lezk æigi mega sva langa leið. kvazk hælldr

1. Knutr: enn Kn. A. liði sinu: *ul.* A. 2. Óyrar: Óyra- A. 3. hæim i N.: til Noregs aftr A. 4. sendu: þa s. A. 5. hanum: Knuti kge A. orð löynilega: *omv.* A. 6. traust: traustz A. af-kge: *ul.* A. 6—7. þa er | O. kgr: *omv.* A og *tf.* hann. 7—8. liði—ækki: hærr sinum þa A. 9. uföra mikil: *sál.* A; ufört vera B. 10. fritt lið: *omv.* A (*A1=B*). 11. hann: *sál.* A; *ul.* B. syni: son B1; soni B2. hafðe faret: hafði að farez A. 12. er: *ul.* A. trøystizt: trøytizt B1-2, trøynzt B; trøysti A. storum: *sál.* A; sinum B. 13. skipum fam: *omv.* A. 15. hætitir B.: *omv.* A og *skr.* Bar; oc *tf.* B, *ul.* A. 15—16. et—sva: *ul.* A. 16. a: *sál.* alle undt. B: umm. 17. sva: *ul.* A. Vikena: *her nyt kap.* A med overskr.: Her qveðr Rœrekur visu øyna. 17—18. hofðingi—maðr: maðr oc vitr hofþinge A. 18. het: *sál.* A; *ul.* B. or: i A. 19—20. sva—lezk: at hann evaz A. 20. mega: fa gengit A. leið: oc ærfiða *tf.* A.

vilia fara hæim a skipi sinu til Noregs. Hann orte visu þessa.

147. Raðit hæfi ec at riða
rinlæyghs heðan minum
laðs dynmare læiðar
laungum hældr enn ganga
þo at læggfiotur liggi
lundr i Óyrar sunnde
kann þjóð kæski minnae
8 Knutr hær skipum uti. 10

Hann lagðe ut skipi sinu rere norðr firir Skane oc sigldu um nottena æftir. oc i dagan sotto þær at Óyrar sunndi. þa let Harekr ofan læggia sægl oc viðuna. oc let taca tiold gra oc breiða a skipet stafna milli. oc let roa i noccorm rumum hæðe 15 aftr oc framme. en allt var auðt at sia til miðs skipsens. hæimtz sva norðr i sundet firir vinndi oc straumi. þa la flote Knuz konongs a bæðe bord. sumir við Skane en sumir við Siolannd. Ða mællto

1. vilia: scula A. hæim: *sál.* A og *tf.* mæðr; *ul.* B. 1—10. Hann—uti: *sál.* A; *mgl.* B. 11. sinu: oc *tf.* A. 12. sigldu: *ul.* A. um nottena | æftir: *omv.* A og *tf.*: sigldi hann norðr. 12—13. sottó—sunndi: hafðe hann mioc sott sunndit A. 13. þa let: oc let þa A. ofan—oc: laða sæghli sinu oc lagði niðr A. 14. let taca: toco A. gra: grao A. breiða: braiddu A. skipet: allt *tf.* A. 15. milli: a millum A. 16. aftr—framme: fram oc aftr A1. 16—17. allt—skipens: æcki miðscipa A. 17. hæimtz: oc hæimtuð A. norðr: *sál.* A; vestr B. 18. þa—flote: enn scipa stoll A. kgs: la *tf.* A. 19. sumir...sumir: sumr...sumr A. Skane: Skanoy A. Sio-: Sæ- A.

147. Ráðit hefk at riða,
Rínleygs, heðan mínum
láðs dynmari, leiðir,
lóngum heldr an ganga,
þótt, læggfjöturs, liggi,
lundr, i Eyrarsundi
(kann þjóð kerski minni)
Knútr herskipum úti.

varðmenn. skip fær her i sunndet. þa svaraðe maðr einn. þat er fornt skip. se hversso gratt er oc skinit. þat man vera sillda feria noccor. skipet er sætt mioe oc faer menn a. for Harekr sva i giognum 5 Øyrar sunnd. oc haer Knuz konongs. oc toc þa sol upp rænna. þui nest vendu þær undir lannd. ræistu viðuna oc forðo upp gullspono oc veðr vita. drogo upp segl sitt. þat var sva hvitt sem snior af haløyscum vaðom oc stafat með venndi. gieck þa 10 skeiðen fram i sunndet. lið Knuz konongs sa hvar skipet sigldi oc þotte þeim fritt til at sia. Ða var sagt Knuti kononge. at þar myndi Olafr konongr hafa siglt i giognum sundet. er sva væl var buit. Knutr konongr segir. þetta man vera af liði Olafs 15 konongs en eigi hann sialfr. cann vera at þar hafe siglt Harekr or Piotto. sa hinn same karll sigldi enn um oss i Bælltis sunndi er ver pottomk tækit hafa. Harekr sigldi norðr með lannde. En þa er hann com or Øyrar sunndi orte hann visu þessa.

1. her: *ul. A.* maðr einn: annar maðr *A.* 2. oc skinit: *sål. A;* skipet *B.* 3. þat: *A.* oc *B.* noccor; *ul. A.* skipet: þviat þat *A.* 4. faer menn: þo menn fair *A.* H. sva: *omv. A.* i: *ul. A.* 5. hær Kn.: flota *A.* oc(2): *sål. A;* *ul. B.* 6. upp: at *tf. A.* 7. þui—þær: vendi þa Harekr *A.* lannd: oc *tf. A.* 8. drogo: síðan drogo þær *A.* sva: *ul. A.* 9. venndi: oc *tf. A.* 10. skeiðen: scipit *A.* i sunndet: or sundinu. oc þa sa *A* og *ul. det følg. sa.* 11. fritt: oc glæsælect *tf. A.* 12—13. at—hafa: firir því at þær hughðu at Olafr kgr hæfðe *A.* 13. er—var: af því at þær sao at scipit var væl *A.* 14. Kn. kgr: kgrenn *A.* segir: svaraðe *A;* svarar *B1.* 15. en: oc *A.* hann sialfr: *omv. B1-2.* 16. H.—Piotto: *ul. A.* sigldi enn: er enn sigldi *A.* 17. Bælltis: *sål. A;* Kælltis *B;* mgl. *B1-2.* ver: ec *A.* tækit hafa: *omv. A* og *tf.:* hann Horec i Piotto. 18. En: *ul. A.* 19. þessa: *sål. A;* *ul. B.*

148. Lætka ec Lunndar ekkiur
le baugs at þui læia
skiotum eik firir utan
4 öy ne danskar møyar
iord at ec æigi þorða
ifla flaugs i hausti
aflat sloðer lata
s fara aftr vale krafta.

84 Sigldi síðan norðr til bua sinna. oc fann Olaf konong um varet æftir i Niðar ose. oc var þa comen 10 (103) norðan af Haloga lande. Ðat sama haust for Knutr konongr vestr til Englanz. oc gierðe aðr menn sina i Noreg a vit vinmala þeirra er lendir menn Olafs konongs hafðu sennt hanum. oc sendi þeim pa gjafer storar. oc vinatto boð sitt. como senndi menn 15 með þeim tiðendom aftr til Knuz konongs. at mart stormenni hafðe eiða svaret at þær myndu Knut til konongs taca ifir Norege ef hann kørme i lannd.

V. 148. ¹ Lætka: Leckap AM i A2. ² le: læ A. ⁴ møyar: alle undt. B: møynr. ⁶ flaugs: flaustz A (flast A1, AM i A2). i: a A (i AM i A2). ⁷ lata: froða A. ⁸ vale: vala A (vale AM i A2).

9. Sigldi síðan: oc siglde sva A. 10. varet æftir: vetrinn A. var: hann tf. A. 11. lande: her nyt kap. A med overskr.: Vm færð Knutz kgs til Ænglannz. Ðat—haust: A þvi sama are um haustið A. 13. i N.: til Noregs A.-mala: -mæla A. 14—15. sendi—sitt: gaf Knutr kgr þeim sina vinatto a mot. oc meðr storar oc marghar gæssimar A. 15. menn: Knutz kgs aftr tf. A. 16. aftr—kgs: ul. A. mart: allt A. 17. svaret: soret til þess A. myndu: skylldu A. Knut: konong tf. A. 18. til kgs | taca: omv. A. ifir N.: firir Noregh A. lannd: med art. A; ingen kap.

148. Lækkat Lundar ekjur
(læbaugs) at því blæja
(skjótum eik fyrir utan
ey) né danskar meyjar,

jorð, at eigi þorðak,
ifla flausts, á hausti
á flatslóðir Fróða
fara aptr Vali krapta.

K. 28.

Vm varet æftir bio Knutr konongr hær sinn vestan af Englannde. oc var þa með hanum Hacon iarll frende hans Eiriks sunr. oc þat sama var com 5 Sigvatr skalld til Englannz oc ætlaðe færð sina til Rums. oc þa er hann spurði ætlan Knuz konongs oc Haconar. orte hann þetta.

149. Orr tegazk Olaf giorfa
allt hæfir sa er fior valltan
konongs dauða ma cviða
4 Knutr oc Hacon uti
hallez vorð sem villdu
varla Knutr oc jarllar
dælla er fyrst a fialle
15 fundr ef hann sialfr kørmsk undan.

Knutr konongr mintist margra saca er hann þottezk (104)
eiga við Olaf konong. Ðesse var hin fyrsta soc at
Olafr konongr toc Hacon systr sun hans oc let
sværia ser eiða oc toc af hanum rikit oc rak hann

2. hær sinn: færð sina A. 3. Engl.: með mikinn hær
tf. A. oc: ul. A. 3—4. H. iarll | fr. h.: omv. A. 4. sunr:
her ny linje A. oc: ul. A. com: af Noreghi tf. A.
7. Haconar: iarls þa tf. A. betta: cvæðe þat er callat var
(er A1) Vestr farar visur A.

V. 149. 1. Olaf: Ola A. 2. valltan: valdde A. 3. ma:
megom A. 5. hallez: haldiz A. 8. ef: er A. kørmsk: coms A.
15. undan: her nyt kap. A med overskr.: Vm sacargiftir
Knuz kgs við Olaf kg. 17. Ðesse var: var su A. soc at:
er A. 18. Hacon: efter hans A. 19. af hanum: síðan A.

149. Orr tegask Áleif gerva,
alt hefr sás, fjørvaltan
(konungs dauða má kviða)
Knútr ok Hókon, úti;

haldisk vorðr, sem vildu
varla Knútr ok jarlar,
dælla es fyrst á fjalli
fundr, ef sjalfr kørmsk undan.

or lannde. Olafr konongr hafðe oc tækit þat riki undir sik. er langa rið hafðe veret skattgilt undir Þana kononga. Olafr konongr hafðe oc hæriat a lannd Knuz konongs. Knutr konungr for með hær sinum vestan af Englannde til Danmarcar oc com 5 i Limafjord. oc sigldi þaðan til Noregs með xii. .c. skipa. oc hafðe ut boðet almenning af Danmarku oc Englande. hann com liði sinu at Ogðum oc for með allum hær sinum norðr með lannde oc þingaðe við bönnadr. oc var hann til konongs tækinn hvar 10 sem hann com. lette æigi færrönn fyr en i Niðarose. Ðar atte hann atta fylkna þing við Þróende 85 oc var hanum þa svaret landet a Öyrarþingi. I fra þessu færð Knuz konongs sægir Þorarenn loftunga i cvæðe þui er hann orte um Knut konong. 15

150. Knut er unnd himnum
hliðnæmr með lið
for mioc mikit
478 4 minn vinr pinnig
førðe or firðe
fimr gramer Lima
ut ultinn
8 otrhæims flota.

1. hafðe —tækit: toc auc A. þat riki: omv. A. 3. oc: auc A.
3—4. a lannd: i riki A. 4. Kn.—for: Nu hæfr Kn. kgr færð
sina A. 4—5. með—sinum: meðr miklum hær A. 5. vestan:
ul. A1. til: oc til A. 7. oc: firir því at hann A. boðet: allann
tf. A. af: bæðe af A. -marku: -morku A, B1-2. 8. hann com:
oc com hann meðr A. 8—9. for—sinum: sighldi sva A.
9. með: sál. alle undt. B: við. 10. hvar: sál. A; þar B.
11. com: oc tf. A. i N.: hann com til Niðaross A. 12. atta
fylkna: fylkis. A. Þróende: bönnadr alla i Þronndæimi A.
13. hanum þa: omv. A. svaret: soret A. landet: sál. A;
allt land B. I: ny linje B1; ul. A. 15. i—kg: ul. A; alle
de følgende vers findes kun i A.

151. Vgðu Ægðir
or bæðrs for
svans sighr vana
4 sak rammer mioc
allt var gulli
grams lið buit
voro sion soghu
8 sliks licare.
- 5 478
152. Oc firir Lista
liðu framm viðir
hafdyr i haf
4 hart kolsvartir
lact var innan
allt brim galltar
suðr sæ sciðum
15 suðr sund Æikunda.
- 10 478
153. Enn firi fornan
friðmenn liðu
- 15 478

V. 151. ¹ Ægðir: ægir A1.

50. Knútr es und sólar; 152. Ok fyr Lista
siðnæmr með lið
för mjók mikit
minn vinr þinig;
færði ór firði
fimr gramr Lima-
út élítinn
otrheims flota.
151. Uggðu Egðir
þrbeidiðs for
svans siglana
sokrammir mjók;
alt vas golli
grams lið framit;
vörum sjón sognu
sliks ríkari.

- haugh Hiornaghla
4 hraust griðfastir
þa er stor firir Stað
stafn klif drifu
varð øgilleg
8 orbœiðis for.*
- 86 (105) Ðui nest gaf hann Hacone iarle frenda sinum allt
Noregs konongs vældi firir at raða. þeim er fyrr
hafðe værit hanndtekinn af Olafe kononge. oc
hafðe svaret hanum eiða. Siðan for Knutr konongr 10
aftr til Danmarcar með hær sinum. En Olafr kon-
ongr hafðe veret a Upplandnum. meðan Knutr kon-
ongr. lagðe undir sik allt með sionom. oc hafðe látet
(106) varðveita skip sin i Asloar firði. En þa er hann
spurði at Knutr konongr var farenn or lannde. for 15
Olafr konongr til skipa sinna oc sigldi norðr með
lannde. oc þa er hann com firir Iaðar. la Erlingr

6. for: *herefter nyt kap. A med overskr.*: Vm færð Knuz
kgs sunnan oc norðr.

* I A2 har AM tf. i nedre marginen følgende: Knatto supir
svangs miok langar byrraen bera brimdyr firir Stim S...
sunnan svalheims valur at kom norðr i Niþ nyþr hær flytir.

Knöttu síðir	svá liðu sunnan
svøng mjók langar	svalheims Valar,
byrrømm bera	at komr norðr i Nið
brimdyr fyr Stim;	nýtr herflytir.

7. Ðvi—hann: Her er sogð oll færð Knuz kgs, hværsu
hann for sunnann oc norðann meðr lannde oc sva um þat er
hann gaf A (jfr. Óleg.). iarle: ul. A. 7—8. allt—raða:
lannd A. 8. þeim: ul. A. 9. værit hanndt.: sôl. A; omv. B.
10. hafðe... hanum: ul. A. eiða: at hann skyldi alldrigi i
mot (mote) Olafe kge vera tf. B, ul. A. Siðan for: For þa A.
kgr: suðr tf. A. 12. meðan: a m. A. 13. sik: Noreg tf. A.
14. As-: Os- A. firði: *her nyt kap. i A med overskr.*: Nu
spyr Olafur kgr um færð Knuz kgs til Danmarcar. 14—15. þa
—spurði: bratt æftir þetta spurði Olafur kgr A. 15. or lannde:
til Danmarcar. oc A. 16. Ol. kgr: þa A. 17. la: þar tf. A

Skialgssunr firir hanum með margar skutr oc æitt mikit langskip. skeiðena er hann hafðe att lengi. hann hafðe tækit fe til af Knuti kononge. at hallda lannde undir Hacon jarl oc beriazk i mote Olafe 5 kononge. oc þa er hann sa sigling Olafs konongs. oc þotz vita hans vilia mælte hann við menn sina at þær skyldu sigla æftir Olafe kononge oc bæriast við hann. En þa er Olafr konongr sa sigling Erlings mælte hann at halsa skyldi seglen. þa hafðe 10 Erlingr Skialgssunr hæflat a skeið sinni. at ægi skyldi hon ganga hvatare en annur skip. þa mællte Erlingr. Nu lægiazk segl þærirra oc draga þær nu undan oss slaom við allu segle a skeiðenne oc sva var gort. giek þa skeiðen skiot fram fra skutunum. 15 Olafr konongr stæmdi firir innan Bokn oc lagðez þar i sunndet firir innan Tungr öyiar þær er sva hæita. Þa giek skeiðen norðr i sundet. finna ægi fyrr en skip læggia at þeim a bæðe borð. var þar viðtaka horð oc ægi long aðr en skeiðen ryddiz. var 20 þar dreppt hvært barn nema Erlingr einn stoð i lyptingu. sva sægir Sigvatr.

1. hanum: *ul. A.* 2. mikit: *ul. A.* skeiðena: *ul. A.* lengi: er skæiðinn myckla var callat *tf. A.* 3. at: hann sculde *tf. A.* 4. lannde: land *A1.* oc: enn *A.* i: a *A.* 5. hann sa: þeir sao *A.* sigling | Ol. kgs: *omv. A.* 6—7. oc—skyldu: bað Ærlingr Skialgssunr sina menn *A.* 7. Olafe: *ul. A* og kge med art. 8. hann: Olaf *tf. A.* En—kgr: Olafr kgr þa er hann *A.* Erlings: oc pottiz vita hans vilia þa *tf. A.* 9. hann: til sinna manna *tf. A.* at: þeir skuldo lata *tf. A* og *ul. det fælg.* skyldi. 9—10. þa—sinni: þa mælti Ærlingr Skialghssun hæflið a skæiðinne *A.* 10—11. ægi—skip: hon gange æi undann oðrum skipum *A.* 11—14. þa—skutunum: *ul. A.* 15. Ol.: enn Ol. *A.* 16—17. Tungr—hæita: Tungu öyiar *A.*; öyrar skr. *B1-2.* 17. Þa—skeiðen: gecc nu scæið Ærlings *A.* finna: oc fann *A.* 18. læggia... þeim: logðo... honum *A.* 19. við: viðr. *A.* ryddiz: *sál, alle undt. B.* eyddiz. 20. þar: *ul. A.* hvært: mannz *tf. B* (ikke *B1-2.*) einn: *ul. A.* 21. lyptingu: med art. *A* og *tf.:* æinn saman.

154. Oll var Erlings fallen
ungs firir norðan Tungr
skeið vann skiolldungr rauða
483 4 skipsokn við þrom Buknar
einn stoð sonr a sinu
snarr Skialgs vinum fiarre
i lyptingu lengi
8 læ trauðr skipi auðu.

Þa giek Olafr konongr aftr i firir rumet. sotto
87 þa menn hans at Erlingi en hann varðez drengi- 10
lega. var manna stærkastr oc bæzt vigr i allum Norege. þa mællte konongrenn. við horfer þu mioc i dag Erlingr. Ia hærra sagðe hann. Anndverðer sculu 15 eterner kloaz. vilið þer gefa mer grið hærra. konongrenn svaraðe. a andværðum man þer þat sia aðr en við skiliumk. þa castaðe Erlingr vapnom giek ofan i firir rumet. Olafr konongr hafðe öxi litla i henndi ser. Erlingr castaðe skilldinum oc tok hialm af hofði ser. Olafr konongr stak oxarhyrnunni a kinn hanum oc mællte. merkia scal 20

V. 154. ² ungs: yngs *A* (*A2=B*). ⁴ Buknar: bocknar *A.*
⁶ Skialgs: Skiags *B, B1.* ⁸ læ: let *A.*

9. Þa: ny linje *A.* Olafr: *sál. A;* *ul. B.* 10. varðez: væl oc *tf. A.* drengilega: firir því at *tf. A.* 11. var: hann var *A.* 11—12. allum N.: *omv. A.* 12. kgrenn: *sál. A* = *l. 15; Ol. kgr. B.* við: viðr *A.* mioc: *ul. A.* 13. dag: nu *tf. A.* 15. man þer: munne enn mat (mant *A1*) þu *A.* 16. en: *ul. A.* vapnom: oc *tf. A.* 17. Ol. kgr.: enn kgrenn *A = l. 19.* 17—18. öxi—ser: litla handœxe *A.* 18. Erl. castaðe: nu kastaðe *Æ. A.* 19. hialm: *sál. A;* med art. *B.*

154. Oll vas Erlings fallin,
einn stoð sonr á sínu
jungr fyr norðan Tungur
skeið vann skjoldungr auða,
skiposókn við þrom Bóknar;
snarr Skjalgs, vinum fjarri,
í lyptingu lengi
lætrauðr skipi auðu.

drottens svicarann hværn at noccoro. þa liop fram Aslakr Fitiskalle. høggr tvæim hondum i hafuð Erlingi. sva at fell þegar dauðr a þiliurnar. þa mælte Olafr konongr til Aslaks. hogg allra manna 5 armastr. nu hiot þu Noreg or henndi mer. Aslakr svaraðe. þat er þa illa orðet hærra. ec hugða at ec hoggva nu Noreg i hond þer. engi hæfir iamrikr fiandmaðr þinn veret i Norege sem þesse. þa (107) 10 sunndinu. draga upp segl sin. oc sigldu norðr með lannde. Eggiar-Kalfr oc þær aller broðr varo þa með Olafe kononge. er Erlingr var dreppenn. sva seghir i cvæðe því er orti Biarne Gullbrar scalld um Kalf Arna sun.

- 15 155. Vas þu þer er vigs bað costa
vinræifr með Olæife
kynniz kapp þitt mannum
4 Kalfr viðr Buðn austr sialfa
oðo brun i bloðe
20 borð firir Utstæin norðann
lios varð raun at ræser
s raðin var fra laðe.

1. svicarann: svikann A. hværn: *sál. A; ul. B.* 2. høggr tvæim: oc hio meðr boðom A. 3. Erlingi: honom A. at: *Ærlingr tf. A.* þiliurnar: niðr *tf. A.* 4. til Asl.: *ul. A.* hogg: þu *tf. A.* allra: *ul. A.* 5. hiot: hio A. 6. þa: *ul. A.* orðet hærra: ef yðr þykkir ei vel vera A. 7. at: nu at A. hoggva: høgge A. nu: *ul. A.* þer: firir því at *tf. A.* hæfir: veret *tf. A og ul. det følg.* 8. -rikr fiand-: mikill fianz- A. þesse: *nyt kap. i A med overskr.*: Her er um fall Ærlings a Sola. 8—9. þa giek: Nu geck Olafr A. 9. sitt: sin A. 10. draga: þær *tf. A.* segl sin: seglin A1. sigldu: sighla A. 12—22. sva—laðe: *sál. A, ul. B.*

155. Vast þars vigs bað kosta
vinreifr með Áleifi
(kynnisk kapp þitt mónnnum)
Kalfr, við Bókn austr sjalfa;
- óðu brun i blöði
borð fyr Útstein norðan;
ljós varð raun at ræsir
ráðinn vas frá laði.

Skutna hærrenn kom þa æftir i sunndet. funnu skeiðena oc dreppt af hvært barn. toco lik Erlings oc biuggu til graftar. synir Erlings oc frenndr lago i samnaðe. foro norðr æftir konunge með miklum hær. oc hvar sem tiðendi como norðr at Erlingr var dauðr. 5 þa for iamskiot samnaðrenn et œfra oc a Rugalande oc Harðulande. fecc Olafr konongr hværgi uppgangu firir boanda hær. en skipaliðet for æftir hanum. þesse visa er kiænd Olafe konunge.

156. Litt man hældr enn hviti 10
ramn etr af na getnom
ver unnum gny gunnar
4 glaðer i not a laðre
sva hæfir allungis illa
5 giek ek ræiðr af gram skeiðar
iorð velldr manna morðe
8 mit ran getet hanom. 15

Olafr konongr for skipunum norðr a Møre. spurði þa at Hacon íarl hafðe saman samnat i Prond-

1. funnu: fundu þer A. 2. hvært: manz *tf. A.* 3. frenndr: hans *tf. A.* 5. tiðendi: *med art. A.* como: foro A. dauðr: dreppinn A. 6. oc: sva at A. 7. Harðu-: Horða- A. fecc: æi *tf. A og ul. det følg.* huærgi.

V. 156. 1 hviti: *sál. alle undt. B:* hvici. 2 af—getnom: ar af gotnum A. 4 glaðer: glaðr A. a: *sál. B, A; at B1-2.* 5 allung-: *sál. alle (oll- A) undt. B:* alld-. 6 lyder i A: ægg ræiðr gegk of skeiðar.

18. Ol.—for: Nu (*ny linje*) for Olafr kgr meðr A. Møre: oc *tf. A.* 19. hafðe—samnat: var A.

156. Litt mun hølðr enn hviti, 12
hrafn etr af ná getnum,
(vér unnum gný Gunnar)
glaðr i nött at Jaðri;
- svá hefr ɔllungis illa,
(ek gekk reiðr of skeiðar)
jorð veldr manna morði,
mitt rán getit hónum.

heimi liði miklu. oc þat með at landet var þa nálega allt unndan hanum svikit. þa giek Olafr konongr af skipum sinum þar sem hætit Slygs fiorðr. oc for þaðan a Upplonnd. Aðr en Olafr konongr 5 före or lannde skildest Eggiar-Kalfr við hann. oc for norðr til bua sinna. en aller aðrer broðr hans fylgðu Olafe konunge. með hanum for oc Ragnvalldr Brusa sunr. er síðan varð iarll i Orknøyum. Menn Haconar iarls toco skip Olafs konongs. oc þa lutaðu 10 þær skipstiorn með ser. Sa maðr laut at styra Skæggianum er Iocull het. oc hann orte visu þessa.

157. Laut er or Slygs en sæta
sið fregn at ec cviða
von erom reggs at rænni

15 4 lyr vags skipi styra
þui er ystettar atte
Olafr funa kleifar
gramr var sialfr a sumri
8 sigri ræntr enn digri.

Da er .xiii. vætr varo liðnir fra Nesia orrostu for (108)
20 Olafr konongr or lannde. hann var austr i Neriki. (1028)

1. liði miklu: *ul. A.* landet—nalega: nalegha var landet *A.*
2. hanum svikit: gengit *A.* 3. sem: er *A.* 5. skildest:
skils *A.* 7. Ol. kge: kgenom oc *A.* for oc: var *A.* 8. varð:
var *A.* Orkn-: Ork- *B (alene).* 9. toco: oll *tf. A.* 10. ser: oc
tf. A og: laut s. m. 11. oc: *ul. A.*

V. 157. ¹er: ec *A.* ³at: *sál. alle undt. B:* a. rænni:
hræni *A.* ⁴vags: vægs *A.* ⁵er y-: at u- *A;* -settarskr.
B1-2. ⁶Olafr: Olæifr *A.* ⁸enn: himm *A.*

19. Da: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu fer Olafr kgr i
Næriki. for: þa for *A.* 20. hann var: oc *A.* i: a *A.* Ne-: Næ- *A.*

157. Hlautk ór Slygs, en sæta
sið fregn at ek kviða,
—vón erum hreggs at hreini
hlýrvangs — skipi stýra,

því 's ýstettar átti
Áleifr funa kleifar
(gramr vas sjalfr á sumri
sigri ræntr) enn digri.

oc dvaldest þar um rið með Sigtryggi faðr Ivars faður Suna faðr Karls iarls. oc þa er vara toc oc isa löysti. for Olafr konongr ut i Sviðioð a funnd Onundar konongs mags sins. hann gaf Olafe konunge skip. oc for hann síðan austr i Garða riki a 5 funnd laruzleifs konongs. oc fecc þar goðar viðtakr. (1029-30) var þar annan vetr oc hafðe þar Magnus sun sinn með ser. hans moðer het Alvilldr. A þeirri stundu er Olafr konongr dvaldest i Garða riki foro marger vinir hans æftir hanum norðan or Norege. oc spurði 10 (109) hann oll tiðendi þau er gerðuz i lanndeno. þat sumar er Olafr konongr for i Austrriki. þa for Hacon iarl vestr til Englanz æftir festar móy sinni. en þa er hann for vestan með langskipi com at hanum stormr veðrs. oc tyndist iarllenn oc oll skipsoknen. 15 oc komo þessi tiðendi um haustet til Noregs. oc sama haust æftir como þau aftr til Englanz. Ðat 89 sumar for Eggiar-Kalfr væstr til Englanz at orðsending Knuz konongs. oc aðr en hann före væstan andværðan vetrenn fecc hann þat af Knuti konunge 20 at með þui at hann hellde upp orrastu i mote Olafe konunge ef hann cōme aftr i lannd oc feng hann halldet firir hanum rikinu. þa skyldi Kalfr vera iarll ifir landeno. oc hallda af Knute konunge sem

1. faðr: feðr *A.* 2. faður Suna: *sál. Fsk.*; funa *B.* faður
—iarls: oc hans synir voro Suni oc Karl iarl *A.* vara toc:
varaðe *A.* 6. Iaruz-: Iariz- *A.* fecc: hann *tf. A.* 7. Magnus:
ul. A. 7—8. sun sinn | með ser: *omv. A og tf.:* er Magnus
het. 8. Alv-: Alfh- *A.* 9—12. foro—Austrriki: *overspr. i*
B (alene). 11. tiðendi þau: *omv. A.* lanndeno: *her ny l. A.*
11—12. þat sumar: A þvi (sama *A2*) sumri *A.* 13. vestr: *sál. A;*
vestan *B.* en: oc *A.* 14. skipi: skip *A.* 17. æftir—þau: *ul. A.*
Ðat: þetta *A.* 18. at: æftir *A.* 20. vetrenn: vetr *A.* 21. með
—at: *ul. A.* i mote: a mot *A.* 22. ef: oc *A og omv.:*
cōme hann. 24. kge: sva *A.*

Hacon iarll hafðe halldet af Harallde Gorms syni
Sva segir Biarne Gullbrar scald.

158. Enn of iðnir manna
æinka er tamr at samna
5 skrøke at skilnat yckarn
? 4 skiot lezt Knut um sottan
þer let folld aðr föret
frest urðu þess vestan
lið a litli stundu
10 8 Lunduna gramr fundna.

Æftir þetta sendu vinir Olafs konongs hanum orð at
þa var landet hofðingialaust. oc baðo hann aftr
fara til rikis sins. Olafr konongr skipaðez við orð-
sending þærra. oc gierðe færð sina æftir iol. sætti
15 þar æftir Magnus sun sinn til forstr með Iaruzleivi
konunge. en hann sialfr oc lið hans for austan at
isum um vætrenn allt til hafs. en þa er vara toc
for hann ifir hafet oc sva til Sviðioðar til Onundar
konongs mags sins. oc fecc hann hanum lið. oc
20 þaðan for hann til Hæsingialanz oc var pat mikil
vasfærð. foro um marker oc votn. oc baro margum

1. Harallde: *sál. alle undt. B:* Hacone(!). 2—10. Sva—
fundna: *ul. B.* 11. Æftir: Brat æftir *A og ny l.* 12. aftr
fara: *omv. A.* 13. Ol. kgr: hann *A.* 13—14. orðsend. þærra:
þeira orð *A.* 14. iol: *oc tf. A.* 15. forstr: fostrs *A.* Iaruz:
Iariz- *A, B (alene).* 17. um: meðan hæstr var *A.* 17—18. en—
hann: *oc A.* 18. hafet: er varaðe *tf. A.* til(2): a fund *A.*
20—21. pat—vasfærð: *sál. A;* þar mikill fasgaðr *B.* 21. foro:
oc for *A.* marker: storar *tf. A.*

158. Enn of iðnir manna
emka tamr at samna
skrøkvi; at skilnað ykkarn
skjótt lézt Knút af sóttan;
þér lét fold, aðr förið
(frest urðu þess) vestan
(litt) líflli stundu
Lundúna gramr fundna.

staðum skip sin a herðum ser milli vatnanna oc
comoz með miklu ærveðe fram. Ða er Olafr kon-
ongr var comenn or Svia velldi leitaðe hann æftir
um lið sitt. oc fundust i liðinu .ix. c. heiðinna manna.
oc bað þa alla aftr fara er eigi villdu lata skirast. 5
oc lezk æigi vilia sokia lannd með heiðnum hær.
oc toco þa .v. c. manna við skyrn en .iii. c. hurfu
aftr. Olafr konongr kom ofan a Sulo i Veradale.
for þaðan ut til Stiklastaða. Þar var þa með hanum
Haralldr broðer hans. oc var þa .xv. vetra gamall. 10
Sva segir Pioðolfr.

159. Skildiz hann oc hulde
hialm setr gamall vetra
tiggi tolf oc þriggia
4 trouðr við Olaf dauðan. 15

Par var oc Sigurðr biskup. Ragnvalldr Brusa sunr.
Finnr Arna sunr. Þorbergr oc Arne. Kolbiorn .iii.
Arnasyfir. Dagr frende konongs var æigi comenn.
90 Ðar com i mote hanum bonda hær. Holøygir.

1. skip sin: skipinn *A.* milli vatnanna: illum vatna *A.*
3. Svia: konongs *tf. A.* 3—4. leitaðe—sitt: læt hann læta
æftir *A.* 4. ix: *sál. alle undt. B:* iix(!). heiðinna: *ul. A (efter*
manna A2). 5. bað: hann *tf. A.* þa alla: *omv. A.* lata: *ul. A.*
6. lezk: hann *tf. A.* vilia: *villdo A1.* lannd: sitt *tf. A.* 7. oc:
ul. A. þa: þer *A.* manna: *ul. A.* iii. c: *flughur A.*
8. aftr: *her ny l. A.* -dale: -dal *A.* 9. ut til: a *A og -staðe.*
10. oc: *hann A.* 11—15. Sva—dauðan: *sál. A;* *ul. B.* 16. Sig-
urðr: Sighraðr *A.* biskup: *oc tf. A.* Ragn-: Rogn- *A.*
17. Arna s.: *oc tf. A (ikke A1).* oc *A.:* *omv. A1.* Kolbiorn: *oc*
tf. B. iii: þeir voro allir *A.* 18. kgs: *sál. B1-2;* hans *B;*
kgsens *A.* 19. hær: *bæðe tf. A.*

159. Skilðisk hann, ok hulði
hjalmsetr, gamall vetra
tyggi tolf ok þriggia
trauðr við Áleif dauðan.

þærir
Prønder. Mører. oc allt firir norðan Stað. pesser varo hofðingiar firir bondom. Kalfr Arnasunr. Harekr or Piotto. Þorer hundr. Erlendr i Giærði. Aslakr i Finnøy. oc mestr lutr lændra manna firir norðan 5 Stað. Olafr konongr mællte til Harallz broðor sins. bað hann æigi vera i orrostunni. þui at hanum potte sem hann være æigi vapnfør. Haralldr svaraðe oc evað visu.

160. Ðora man ec þann arm veria
 10 pat er eckio munr noccot
 rioðom ver af ræiði
 11 4 rond en ec i lyt standa
 giengr a grepprenn ungi
 gunnblíðr þar er slog riða
 15 hærða menn at morðe
 8 mot a hæl firir spjotom.

5. s death
2 lines

Þar var orrasta horð oc mikil. þar fell Olafr hinn hældi konongr oc mart lið hans. Biorn stallare. Kolbiorn Arnasunr en marger comozk nauðulega

1. Prønder: oc *tf. A.* 2. Harekr: Horeikr *A.* 3. *i(1):*
 or *A.* 3—4. i Finnøy: a Finnøyum *A.* 4. oc: *ul. A.* lutr:
 lut *A.* 5. sins: oc *tf. A.* 6. þui: firir þvi *A.* hanum:
 kgenom *A.* 7. sem...være: *ul. A.* -før: firir øesco sakir
tf. A. oc: a þa lund *A.* 8. visu: þessa *tf. A.*

V. 160. ² eckio; æcki *A.* ⁴ en: er *A.* i lyt: lut *A.*
 l. 5 lyder i *A.* gengra grep enn unga. ⁸ a hæl: hæll *A.*
 17. Þar: Her *A* og ny *l.* 17—18. hinn hældi: *ul. A.*
 18. mart lið: mikit af liði *A.* hans: þar fell *tf. A.* 19. en: *ul. A.*

160. Þora munk þann arm
 verja,
 pat 's ekkju munr nekkvat,
 (rjóðum vér af reiði
 rond), es í hlýtk standa;

gengra greppr enn ungi
 gunnblíðr, þars slog riða
 (herða menn) at morði,
 (mótt) á hæl fyr spjótum.

undan. Haralldr Sigurðar sunr var sar miok. Ragnvalldr Brusasunr Dagr Ringssunr dreifðuzk æftir petta a ukunn lonnd. Mikill fioldi fell oc af bondom. oc marger goðer menn. æftir fall Olafs konongs var lik hans flutt ut til Kaupangs oc þar iarðat. oc 5, urðu þa þegar margar iartegnir hvartvæggia af bloðe hans oc licame.

K. 29. Her er um Svein konong oc Alfi vu.

(110) (I) Ðann tima er Olafr konongr var fælldr i Prondhæimi. kom sunnan Svæinn sunr Knuz konungs. oc Alfi va moðer hans af Danmork með miklu liði. oc for þegar norðr i land. oc lagðe undir sic allt rikit. pat er Olafr konongr hafðe att. Æinum vætri æftir fall Olafs konongs var upp tækinn licamr hans oc skrinlagðr at augnsiandum allum 15 Prøndom. at raðe Sigurðar biscuits. þar varo þau oc Svæinn oc Alfi va moðer hans. Sveinn konongr hafðe haft með ser mikinn Dana hær. þar var hinn fyrsti maðr Ulfir iarll Spracalegs sunr. sem sæghir Þorarinn loftunga. 20

161. Ðet var dullaust at Danir gerðo

1. var: varð *A.* Ragn-: Rog- *A.* 2. Ringss.: oc *tf. A.* dreifðuzk: þeir *tf. A.* 3. a: i *A.* lonnd: enn *tf. A* og omstiller: af bondum fell m. fi. oc: *sál. B1-2; ul. B, A.* 4. goðer: gofghir *A.* 5. ut: *ul. A.* 5—6. oc(2)..þa: *ul. A.* 7. licame: licama *A.* 8. Overskr. *mgl. A.* 9. I-tima: Brat æftir þat *A.* fælldr: norðr *tf. A.* 11. Alfi va—hans: Alviuu *A.* -mork: moreu *A.* 15. licamr: kista *A.* skrinlagðr: oc gor hann sialfr skrinlægðr *A.* 15—16. augns.—Prøndom: augnsion allra Prøndá oc *A.* 16. þar—þau: Oc þer viðr var *A.* 17. hans: her nyt kap. i *A* med overskr.: Nu kæmr S. kgr til Noregs. 18. hær: þa er hann com i Noreg *tf. A.* 19. til *l. 8 s. 184:* sem—nytri: *sál. A;* oc með hanum hværr annar drengr oðrum nytri *B.*

dyggva for
4 meðr doglinge
þer var iall
fyrst at upphafe
oc sva hværr
5
8 er honum fylgðe
annar drængr
oðrum nytri.

91

Svæinn konongr var mikill øesco maðr. friðr sionom.
10 ækki grimmhugaðr. ne agiarn. Alfiva moðer hans
er callað var en rika Alfiva hon reð mest með
konongenom oc mælto þat aller. at hon spillti i
hværn stað oc for firir þa sok stiornen illa við lannz
folket. oc sva mart illt stoð af hennar raðom i
15 Norege. at menn iamnaðu þesso riki við Gunnilldar
olld er værst hafðe veret aðr i Norege. um Alfivu (111)
olld leigðu fiskimenn sioenn. morg annr odøme varo
þa gorr með mikilli fegirni. En lifs friðr var gefenn
hvarium manne utlænskum oc herlenzkum. en na-
20 lega var sem hværss mannz fe være i ufriði firir

9. maðr: oc *tf. A.* 10. ækki: var hann *tf. A.* -hugaðr—
agiarn: -lunndaður eða ilzkumaðr *A.* 11. mest: mesto *A*
(*A1 = B.*) 12. aller: marghir *A.* hon: þet *A.* 13. hværr
stað: baða staðe *A.* oc: *ul. A.* 14. folket: folk *A.* rað-
om: riki *A.* 15. menn: bœnndr *A.* 16. Norege: *herefter nyt*
kap. i A med overskr.: fra Alfivu æve. um: I *A.* 17. sio-
enn: sæn *A* (sæinn *A1*). annr: *ul. A.* odøme: ill doðmi *A.*
18—19. En—manni: friðr var þa goðr hvarium manni viðr livi
sinu hvarr tvæggja *A.* 19. ut... hær...: *omv. A.* 20. sem:
ul. A. være—ufriði: sæct *A.*

161. Þat vas dullaust,
at Danir gerðu
dyggva fór
með doglingi;
þar vas jarl

fyrst at upphafi
ok svá hvern,
es honum fylgði,
annarr drengr
oðrum betri.

giolldum oc alagum. Ðesso olli riki Knuz konongs
at æigi varo ran ne manndrap. en ækki kændu
(112) menn þat Alfivu. Knutr konongr Svæins sunr. er
kallaðr var hinn gamle Knutr. var þa konongr ifir
Englannde. oc hafðe þar stol sinn. var þa hans 5
undir konongr Haralldr sun hans oc Emmu Rikarz
dottor. Annar sunr hans var Svæinn konongr i
Norege. þriði var kallaðr Horða-Knutr. hanum væitti
fostr Ulfr iarll Spracalegs sunr. hann reð þa firir
(113) Danavælldi. Ðat var æitt summar at Ulfr iarll for 10
vestr til Englanz a fund Knuz konongs. Ulfr iarll
oc Emma drottning gierðo rað sin a milli. oc komz
drottningen at innçigli Knuz konongs. oc leto gera
bref þau er iarlenn hafðe brott með ser um haustet
æftir. en þa er hann com væstan stæmndi hann 15
þing a Vebiorgum at menn skylldu til coma um
allt Danavælldi. þa er sætt var þinget berr iarlenn
fram innçigli Knuz konongs. oc bref þau er þar
fylgðu. fær til capalinn sinn at lesa upp firir alþyðu.
oc varo þar næmndir aller hinir stærsto hofðingiar 20

1. giolld-: fegioll- *A.* 2. ne: *sál. B1-2; oc B; æða A.*
en: *ul. A.* 3. þat *A.:* *omv. A og tf.:* þo at sva bærez at;
herefter nyt kap. med overskr.: Nu rikir Knutr (kgr *tf. A1*)
ivir Ænglannde. kgr: *ul. A.* 5. þa: *sál. A;* þar *B.* 6. Emmu:
Drotnengar *tf. A.* 8. þriði: sun hans *tf. A.* kallaðr: Knutr
kgr er callaðr var *A.* 9. fostr: uppfostr *A.* 10. Danav. *her*
nyt kap. A med overskr.: Nu fær Ulfr iarll væstr til Æng-
landz. æitt summar: a æinu sumri *A.* 12. sin | a milli:
omv. A. komz: com *A.* 13. oc: *ul. A.* gera: siðan *tf. A.*
14. brott: a braut *A.* - með ser | un haustet: *omv. A og ul.*
æftir. 15. en: *ul. A.* hann: iarlenn *A.* væstan: þa *tf. A.*
16. a: i *A.* at—til: þet er til skuldu *A.* coma: menn *tf. A.*
17. þa: nu *A.* sætt.. þinget: *omv. A.* 18. Knuz: Ænglanz *A.*
18—19. oc—fylgðu: *ul. A.* 19—20. at—þar: scal hann upp
lesa brefit er fylgir. a þesso brefi varo *A.*

i Danmork. sendir Knutr konongr þæim cveðiu sina
oc þar með allum Danum. Ec vil at tækinn se til 92
konongs a Vebiarga þingi Horða-Knutr sun minn.
se hanum svaret allt lanndet. at eign oc ifirskn.
5 þetta ærendi styrkti Ulfr iarll. talaðe um bæðe
langt oc sniallt. oc sagðe hværssö þungt þat var at
sitia konongs lausir iammikit land oc rikt sem þær
hafðu. Atto iamnan ofrið við Saxa oc Austr vegs
menn. oc enn fyrr við Norðmenn. Sva lauk þesso
10 þingi. at Horða-Knutr var tækinn til konongs
ifir Danmork æftir brefa tilvisan oc raðe Ulfs iarls.
oc reð hann þa allu rikinu. Nu komo þesse | tiðinde A
um varet vestr til Ænglanz. hvat Danir hofðo gort.

K. 30. Nu fær Knutr væstann oc til Danmerkr.

Nu er Knutr konongr hafðe þetta sannspurt. þa (114)
gerði hann vestann færð sina meðr myklu liðe. af
Ænglande. oc kom um sumarit til Danmarcar oc
kom til Sialanz i Roskeldu. þar com i mot hanum
20 Ulfr iarll. oc um kvældit vilde konongrinn æcki við
hann tala. umm morghuninn villðe konongrinn enn
æcki viðr iarlinn tala oc kallaðe til sin scosvæin
sinn oc bað hann ganga oc drepa iarlinn. Sko-
svæinn for oc því nest aftr kom. þa mælti kon-
25 ongrinn. draptu iarlinn. æighi hera saghðe hann.
hvat bar viðr saghðe konongrinn. hann var at

1. -mork: -morku A (= l. 11) og tf.: oc meðr því þet at (Kn. kgr sänder). þæim: ul. A. 1—2. sina—með: ul. A. 2. Ec vil: oc hann vill A. tækinn se: omv. A. 3. minn: hans A. 4. allt: ul. A. -sokn: enn tf. A. 5. iarll: oc tf. A. 5—6. um —sagðe: lanct ærende A. 7. rikt: riki A. 7—8. þær hafðu: þat (riki tf. A) var oc A. 10. þingi: ærennde A. 11—12. æftir —þa: enn þo reð Ulfr iarll A. 12. Nu: ul. A. þesse: her-
efter er en lakune i B. 22. iarlinn: hann A1.

A ottusaung. Þa mælti konongrinn viðr riddara sinn.
tac sværð þitt oc gacec oc drep iarll. hann for oc
fann iarlinn i kirkju oc hio hann þeghar banahogg
geck brot siðann meðr bloðoct sværðet oc hirðe ei
fyr enn hann com inn til konongsens. þa mælti 5
konongrinn. draptu iarlinn. drap ec hann vist. þa
er væl saghðe konongrinn.

K. 31. Vm dauða iarlsins.

(115) Munkar þeir er staðenn varðveittu þenn er
iarlinn var dreppinn i læsto kirkjunnar oc lysti banne 10
um allan koupstaðenn oc oll heroð þau er þangat
lago undir. nu sænnde konongrinn orð til munk-
anna. oc bað þa taca or banne staðenn oc mennina
alla. enn hann lez skula auka prouendo þæira oc
læggia til kirkjunnar herat mikat at ollum tækium 15
þæim er aðr atti konongr. oc hæfir sa staðr. meðr
því aucaz. toco þa munkar konong i sætt oc alla
aðra menn firir þessa soc.

K. 32. Her talar Knutr um bref sitt.

(116) Bratt æftir þetta þa lysti Knutr konongr því. 20
at hans bref oc innsigle hafðe tækit verit. at uvilia
hans. þet er konongs nafn var meðr gevít Knuti
syni hans. sænndir hann nu orð Knuti syni sinum
oc Svæini Ulfs syn. komo þær nu baðir firir gamla
Knut oc fellu til fota hanum. þa sælldi Horða- 25
Knutr fæðr sinum innsigle sitt þet er konongs nafn
stoð a. oc sættoz þær þa meðr því at Horða-Knutr
vann þess æið fæðr sinum oc meðr hanum tolf
mænn hinir rikasto i Dana vælde. at hann sculldi

10. lysti: lystu A1. 11. þangat: þar A1. 14. skula:
sculo A1-2.

æi hallda Dana vællede a aðra lund. enn i vald faðr A
sins. skulde hann vera undir konongr Gamla-Knutz. 93
oc gaf hann meðr því syni sinum konongs nafn.
sculde hann þa sva vera at retto konongr kallaðr.
5 ef gamle Knutr væri æighi i Danmorco. Svæinn
Ulfsson var longum i Sviþioðu firir því at Olaf
svænske var moðor broðir hans oc hafðe hann þer
mykit ivirlæti.

10 K. 33. Hvesso Knutr konongr fer til Rúma-
borgar.

Enn bratt æftir þetta. for Knutr gamle væstr (117)
til Ænglanz oc com æighi síðan aftr til Danmarcar.
hann gipti Gunnilde dottor sina Hæinreke keisara
millda. Knutr konongr gerðe færð sina af Eng-
15 lande suðr um sia. toc þer staf oc skræppu. oc allir
hans menn þeir er þar voro. gecc til Rums suðr.
oc kom i mot hanum kæsarinn sialfr. oc fylghöe
hanum allt til Rumaborghar. Knutr konongr sætti
allt spitala a veghenom. oc gaf fe til staða. oc sva-
20 er sact. at hann föddi alla þa menn er fe þyrftu a
Rumavegh. sva at ængi þyrfti biðia er þen veg for
suðr oc sunnan. Knutr konongr hafðe haft meðr
ser marga hesta klyfiaða meðr gulli oc silfri. enn
af fe kæsarans toc hann slict er hann þurfti. Engi
25 maðr hæfir sa farit af danskre tungu Rumavægh.
er meðr þvilicri tighn færi. kæsarinn fylghöe han-
um aftr i norðanvert sitt ríki a þessa lunnd hæfir
sact Sighvatr scald.

7. moðor: *skr. to gg A (det ene udstr. A2).* 20. alla:
ul. A1. 26. færi: *sál. A1 over linjen, A2; ul. A.*

A

162. Komo fylki
farlaust þæim er barr
hærvigh i hugh
4 hafanda staf
rauf ræsær af
Rums vegh suman
ker kæsara
8 clus Petruse.

163. Sva mann farr færil
fetom suðr metenn
hringdrifr hafa
4 hofuð fræmstr iofur.

K. 34. Her kæmr Tryggi vestan af Eng-
lande.

(118) Svæinn Alfiðu sun var þa konongr i Noregi 15
þa com vestan af Englande Tryggvi sun Olafs
Tryggva sunar oc Gyðu ænsku oc mælltu sumir at
hann væri prestsun en æighi konongs sun. honum
com i mot Svæinn konongr oc borðuz þeir fyrir
norðann Iaðar. þer sem Tungunes hætitir. Tryggvi 20
scaut tveim spiotom senn um dagenn. oc mællte
sva kende minn faðir mer at messa sva hældez því
94 at hann være þa likare Olafe Trygva syne. enn

V. 162. ² barr: bar A1. ⁶ suman: sunnann A1.
22. sva(2): ul. A1.

162. Kómu fylki
farlystir, es bar
hervíg i hug,
hafanda staf;
rauf ræsir af
Rúms veg suman,

kærr keisara
klúss Pétrúsi.
163. Svá mun fár feril
fetum suðr metinn
hringdrifr hafa;
hofuðfremstr jofurr.

prestenom þar fell Tryggvi æcki afrec gerði hann A meira i Noregi.

K. 35. Nu eigu þau þing Svæinn oc Alfiva.

Nocoro siðar var þing fiolmennt i Niðarose var (119) 5 a þingino Svæinn konongr oc Alfiva moðer hans. var þar enn talat mikit vanretti bondom. oc vildi ængi hvatke iatta æða næita orðom. þa mælti Æinar þambaskælmir. sva at mioc marghir menn hæyrðu. ecki var ek vin Olafs konongs. enn þo voru 10 Þróndir ækki þa kaupmenn. er þeir saeldu konong sinn oc tocu viðr mæri oc fyl meðr. konongr þesse kann æcke mæla. enn moðir hans vill illt æitt oc ma auc yfrit. nu umdu allir er hœyrðu oc logo at saghðe hvær oðrum. oc þotti væl mællt. 15 þa mælti Alfiva sætiz niðr böndr oc lyði konongs ærænde. enn kuri ei sva længr. enn því nest þaghnaðo menn. Æinar þambask: stoð upp oc mælti. at böndr sculdu fara hæim oc hava menn ill öyrinde hingat sott bæði nu oc fyr til fundar Alfivu. megho 20 menn hældr hæima biða vanrettes enn sökea allir i ænn stað oc lyða þer ænnar kono orðum þeir þa æighi villdu lyða konongenom Olafe er nu er sannhæilaghr. hæfir þat værit gort mykit niðings verc oc hæfir nu meðr illu ræfst er sva marct 25 hær filict hæfir þetta folc polat. síðan er þetta riki com ivir folkit. sculde þet nu guð vilia at þat væri scamt. oc hæfir þo nu værit yfrit lanct. gec þa

1. meira: meir A1. Nederst på siden i A2 har AM skrevet: bar kappsamr Knutr hinn riki biartan seim und böendr. | oc var þatt þo till viþ hin hælgha Olafs(!) konong.

Bar kappsamr	bjartan seim
Knutr enn riki	und búendr.

Halvverset er af Nóregs konunga tal.

8. þamba-: þambar- A1 = l. 17. 21. lyða: sál. A1; liða A, A2.

A Æinar af þinginu oc sva allr mughr for hæim af þæssu þingi. oc þotti þo Alfivu marct vantalat.

K. 36. Nu fær Svæinn konongr suðr i land.

(120) Ðenn sama vetr var bæit i annat sinn at þingit sculde vera. oc vilde þa ænge maðr til þings sökia. 5 nu grunaðe vine Svæins konongs at Þróndir mynndi snuaz annat sinn a svic við konong sinn oc for af því Svæinn suðr i lannd. Knutr konongr hafðe sennt menn til Eggjar-Kalfs at hann skuldi lata gera hanom oxar norrenar. Kalfr svaraðe a þa 10 lunnd. lez ængar muno hanum senda. nema fa Svæini syni hans sva marghar at hanom þötti æighi scorta.

K. 37. Her fárr hann i Garða ríki.

(121) Eptir brotfærð Svæins konongs or Þrandæimi 15 gerðo Þróndir rað a millom sin. volduz til hinir bæztu menn oc rikasto. foro or lannde voro þessir hinir fyrstu menn Eggia-Kalfr oc Æinar þamb'. foro austr i Garðaríki biðia Jarizlæif konong. at hann mætti fa þeim Magnus sun Olafs hins hælga. 20 konongrenn var þess mioc trauðr ræddið at þeir munnde svikia hann sem faður hans þa soro æiða tolf hinir bæztu menn er i því liðe voro. sem sæghir Biarne Gullbrarskalld.

164. Kende Kalfr til lannda
kaps fusum Magnuse
ollo þer at stillir
þorð offset or Gorðum

hafa leztu unga iofra
ærfd sem til reð hværfa
settiz snar eftir þetta
s Svæin ad Danmorc ænni.

5 þeir soro þess æið Iarizlæifi kononge. at þeir sculdu halda Magnus konong i Noreghi oc fylghia hanum af trunaðe oc styrkia hans riki.

K. 38. Hær færðaz þeir austan Kalfr oc Æinar.

10 Af þesso foro þeir austan oc gærðuz þeir Kalfr (122) oc Æinar raðgjafar Magnus konongs oc fostr fæðr. þeir voro a færð um vetrinn. alt til hafssins. oc toco þeir scip oc sigldu ivir til Sviþioðar. oc þa er þeir como til Sightuna gengo þeir af skipum oc foro 15 sva um Sviðioð oc sva til Noreghx sem veghar falla til oc comu ofann i Prondæimi norðr. sva saghðe Arnor iarla skald.

165. Nu hygg ec rioðanda ræiðu
roghs hyrs þviat væict gnogar
20 þægi sæims stafar sæghia
sæggiom hnæitis æggia

V. 164. ^s ad: at A1-2.

V. 165. ¹ rioðanda: rioðande A1.

164. Kendi Kalfr til landa kappfúsum Magnúsi (olluð ér at stillir jörð of fekk) ór Gørðum; hafa lézt unga joþra erfð, sem til réð hverfa; settisk snarr ept þetta Sveinn at Danmørk einni.

165. Nú hykk rjóðanda reiðu rógors, þvít veitk gorva, (þegi seims stafar) segja seggjum hnæitis eggja; vasat ellifu allra ormsetrs hati vetrar, hraustr þás herskip glæsti Hørða vinr ór Gørðum.

95 A

A

varat ællifu alla
orm sætrs bati vetrar
hraustr þa er hærrskip glæsti
s Horða vinr or Gorðum.

K. 39. Her sværia menn æiða syne Olafs konongs.

(123) Nu þeghar er menn spurðu at sun Olafs hins hælgha konongs var cominn Magnus i Prondæim. þa como menn til hans oc soro hanum æiða. oc iamvæl þeir er a mot hafðo verit Olafe. var þa 10 stæfnt O'yrapping. como þa til menn af allum fylki um i Prondhæimi. var þa Magnus til konongs tæk inn. oc fecc ser hirð oc skip. Ða spurði Svæinn konongr þesse tiðendi. let þegar upp skera her orfar. stefnir þing. bað ser liðs. næmndi leiðangr. sagðe 15 nauðsyn sina. at þa hafðu Prønder tækit ser konong annan. bað böndr gera rom at hans male oc svara. þa svaraðu marger böndr at þeir mundu eigi at vilia sinum beriast i mote syni Olafs ens hælga. en sumir þagðu. oc þo letoz faer fara myndu 20 með Sveini. konongren mælte. ec em bænskr mioc kann ec fatt at mæla. en ækki þarf ec at leita æftir vilia þeirra manna er sva segia at ec høyri at æigi vilia beriast við Magnus. sumir þeia. en þeir

10. a: i A1. 11. af: her begynder B igen. 13. skip: nyt kap. i A med overskr.: Nu bæðiz Svæinn kgr liðvæizlu Prønda a moti syne Olafs kgs. Ða: Nu A. 14. kgr: bratt tf. A. upp skera: omv. A. orfar: oc tf. A. 15. liðs: lið A (A1 = B). leiðangr: oc tf. A. 16. -syn sina: -synir A. Prønder: sál. alle undt. B: Prøndr. 17. bað: hann tf. A. at-male: a mali sinu A. 18. mundu: mindu B1-2. 20. hælga: konongs tf. A. en: ul. A. oc-myndu: enn allfair letuz fara muna A. 21. bænskr mioc: bærnscu maðr mykill oc A 22. þarf: þarf B1-2. at(2): ul. A. 23. høyri: høyra A. 24. þeia: þæghia A. en: ul. A.

vilia sem hinir. oc er oss ækki þesse hær til bardaga at telia. lauk konongr sva sinu male at hann myndi eigi beriast við Magnus konong ef hann fenge ser eigi traustari hær. en þar var þa comenn. þa talaðu 5 hofðingiar konongs dansker menn langar talr. oc 96 como allar i einn stað niðr. oc sagðu at Norðmenn hafðu nizk a Sveini konunge. oc callaðu ekki annat rað en fara suðr aftr til Danmarcar oc ætlaz þaðan með trausti Horða-Knuz. eða faðr sins gamla Knuz. 10 oc þat rað var tækit. for þa Svæinn konongr til Danmarcar oc moðer hans. oc aller Daner. þær er meðr honum hafðu veret i Norege.

K. 40. Vm Magnus konong hin goða.

(M)agnus konongr lagðe undir sic allan Noreg (125) 15 sva vitt sem faðer hans hafðe att. fecc landet orrostu laust oc at villd allra þegna bæðe rikra oc orikra. oc allz mugsens. oc villdu þa vera aller hælldr frialser en pola lengr ifirgang Dana. um petta orte Arnor iarlaskalld.

20 166. Flyði fylkir reiði framr þjóð konongs ramma

2. kgr sva: sva kgrenn A. 3. ef: enn A (A1 = B).
4. traustari hær: sál A; traustara lið B. comenn: A, comet B.
6. allar: allir A. einn: sál A; einum B. oc: at peir A.
7. hafðu: hefðu A (hefpi A1-2). a: sál alle undt. B: af.
8. aftr: sál A; ul. B. ætlaz: sál B, A1; æflaz A, A2.
þaðan: i annat sinn tf. A. 9. -Knuz: broðr Svæins tf. A (jfr. Fl.). faðr sins: sál B2; after trausti B, B1; ul. A.
10. oc—var: var þat rað A. 12. meðr honom: sál A; með þæim B, after veret. hafðu v. i N.: A; omv. B. 13. Overskr. fra B (kong B; konong B1-2); Her leggr Magnus kgr Noreg allann undir sec A. 14. allan N.: omv. A. 15. vitt: A; viða B1-2; viðann B. fecc landet: ul. A. 16. þegna: ul. A.
17. oe(2): ul. A. vera aller: omv. A. 18. hælldr: foran en A. frialser: oc fægnir tf. A. pola: Danom tf. A og ul. Dana.

V. 166. ¹ Flyði: Fluðe A.

stok firir auðvin okkrom
4 arm snællz hate gellir
let at Noregs niota
nytr þengill gram lengi
hann rak Sveinn af sinum
8 sokn diarfri faðr arue.

(126) Nesta sumar æftir fecc Sveinn Alfiu sunr banasott i 1035-36 Danmork. oc þann sama vetr andaðezk gamle Knutr a Englaðe oc var hann iarðaðr i Vinncestr. tok þa riki æftir hann a Englaðe Haralldr sunr hans. 10 en i Danmork var tækinn til konongs Harða-Knutr annar sunr hans. hann hafðe usætt mikla við Magnus konong oc callaðe hann sæzk hafa i sin lonnd er 11 at hafðe gamle Knutr faðer hans. Magnus konongr læzk eiga at hæmna a Danum. oc at upphafe 15 a Knytingum svikræða við faðr sinn Olaf konong. sva oc lannz ran. er gort hafðe veret þa er hann stokk or lande firir ofriki oc ufriði Knuz konongs.

⁴ snællz: svælz A. hate: hare A. ⁵ let at: letað A.
⁷ Sveinn: Svæin A.

7. Nesta: her nyt kap. A med overskr.: Vm dauða Svæins konongs Alfiu sunar. 8. -mork: morcu A = l. 11. oc: ul. A. andaðezk: oc tf. A. 9. a: i A. oc: ul. A. i: sál A; a B. Vinncestr: Vinzcestri A. 10. þa: ul. A. a E.: ul. A. 11. tækinn—kgs: sál A; kgr B. Harða-: Horða- A. 12. annar: sál A; ul. B. 13. callaðe—hafa: saghðe at hann hæfðe sæzt A. sin lonnd: land hans þat A. 14. hans: her nyt kap. A med overskr.: Nu er enn her (her enn A1) talat um Magnus konong. 14—15. M.—læzk: Nu lez auc Magnus kgr A. 16. a: ul. A. sinn: sál A; hans B. 17. veret: viðr Olaf kg tf. A.

166. Flyði fylkir reiði
framr þjóðkonungs ramma,
stökk fyr auðvin okrum
armsvells hati „gellir“;

létat Noregs njóta
nytr þengill gram lengi;
hann rak Svein af sinum
sókndjarfr fóður arsi.

lezk allz þess vilia hæmna með trausti faðr sins. ens hælga Olafs konongs. oc með styrk lannz manna sinna. gerðo þa mikla skaða hvarer tvæggju a annarra riki. þetta leiddist bæðe Danum oc Norðmann-⁵ um. volduz til hinir bæztu menn af hvartvæggia liði oc leitaðu til sættar. oc var fundr til lagðr. at konongarner skylldu finnast við Elvi. þar er fyrr hafðu konongar stæmnu hafða. oc frið gort sin a milli. A þessare stæmnu gerðo konongar frið.⁽¹²⁸⁾ ⁹⁷

10 Magnus konongr sunr Olafs hins hælga. oc Horða-Knutr. þann frið callaðu þær veralldar frið. sa friðr skyldi standa allan alldr. svoro þa baðer konongar eiða. að hvar skyldi aðrum vera i broðor stað i allum viðrskiftum oc sa friðr skyldi standa 15 milli rikianna. þat var oc undir skiltt eiðstafenn. ef Magnus konongr andaðez barnlaus. oc lifir Horða-Knutr lengr. þa scal hann eignatz með sætt oc villo allt Noregs konongs velldi. sva var oc skilt ef Horða-Knutr andaðez barnlaus. þa scal Magnus 20 konongr æighnaz allt riki. oc vera arftacumaðr hans retrr. sem borenn broðer hans. .xii. hinir

1. lezk: hann *tf. A.* 2. ens: *ul. A.* kgs: *ul. A.* með: *ul. A.* 3. sinna: oc *tf. A.* þa: nu hvarir tvæggja *A* og *ul. det følg.* hv. tv. 4. oc: sva *tf. A.* 5. hvar: hvarom *A* (tvæggiom *A1*). 6. liði: *ul. A.* til sættar: umm sættir *A.* oc: *ul. A.* 7. kgarner: *uden art. A.* Elvi: suðr *tf. A.* er: sem *A.* 8. hafða: haft *A.* 8—9. sin a milli: a millum sin *A* og *her nyt kap. med overskr.*: Her gerez sætt millum Magnus oc Horða knutz. 10. hælga: kgs *tf. A.* 11. pann: pennan *A.* 12. baðer: *ul. A.* 13. aðrum vera: *omv. A.* 14. skyldi: seal *A.* standa: allan alldr *tf. A.* 15. milli: millum *A.* þat—skillt: En þetta var skilord firir æiðinum *A.* 16. andaðez: anndaz *A* = *l. 19.* 17. með—villo: ankanulaust *A* (kanna *A1*). 18. kgs: *ul. A1.* sva: þvilict *A.* oc: *ul. A.* 20. æighnaz: *sál. A.* eiga *B.* allt: hans *tf. A.* vera: sannr *tf. A.* 21. hans retrr: *ul. A.* sem: hann være hans sam-*tf. A.* hans: *ul. A.*

rikastu menn af hvarotvæggia rikinu svoro æiða at þær skyldu sætt hallda meðan nockor þæira lifði. oc styrkia þann konong til rikis er lengr lifði. var þesse sætt gorr æftir þui sem þær gamle Knutr oc Iaðvarðr gierðo a Englannde. oc skildust þa satter. ⁵

(129) Magnus konongr gerðez maðr rikr. vinsæll oc fullcomenn at vizku oc at afle fyrr en at vætratale. friðr sionom. þær menn er vinir hafðu veret Olafs ens helga. taldu miok a hendr Þróendom þæim er veret hafðu i mote Olafe konunge. oc varo til þess 10 marger næmndir gofgir menn. var oc sagt Magnusi konunge at þat var litit rað at hann hafðe þa at borðe sinu. oc suma við trunaðar rœðor. oc gierðe þa sina raðgjafa. sem var Kalfr Arna sunr. Ðui (130) nest harðnaðe konongr mioc við Þróende. for þa 15 Kalfr or lande firir konongs reiði oc noccerer aðrer gofgir menn. sumir gulldu mikit fe. en sumir leto allar eignir sinar. þa rœddo böndr sin a milli hvart konongr þesse man ekki hof kunna at hafa við oss. callaðuzk gort hafa þa stundum storræðe er minni 20

2. skyldu: þessa *tf. A.* hallda: *sál. A;* *ul. B.* nockor þæira: *sál. A;* þær *B.* 4. þær: gerðu *tf. her A* og *ul. det følg.* 5. Iað.: *Æð- A.* oc—satter: *ul. A;* *nyt kap. her A med overskr.*: Vm mannan Magnus kgs. 7. at(2): *ul. A.* -tale: oc *tf. A.* 8. sionom: asionom *A.* 10. veret—mote: i mot hafðu verit *A.* oc: *ul. A.* 11. marger næmndir: *omv. A.* 12. var—rað: oc voro gerð af því Magnuse konunge litilræðe *A.* hann hafðe: *sál. A;* hafa *B.* 13. oc(1): *sál. A;* en *B.* við..rœðor: at..monnum *A.* 14. þa: *ul. A.* sina raðgi: *omv. A.* sunr: er af hafðu tækit faðr hans *A* og *nyt kap. med overskr.*: Nu gerez kgr harðlatr. 14—15. Ðui —nest: Nu *A.* 15. kgr: kgrenn *A.* mioc: *sál. A;* *ul. B.* við Pr.: til Þróennda *A* (*A1* = *B*). 16—17. noccerer—menn: mart annara rikara(!) manna *A* (rikra *A1*). 17. mikit fe: ofræfie fiar *A.* en: *ul. A.* leto: auc *tf. A.* 18. þa: nu *A.* milli: millum *A.* 19. ekki—oss: noccot hof a viðr oss kunna at hafa *A.* 20. gort—þa: oft þa hafa gort *A.* stundum: *ul. A.*

sacar varo til. oc leto vera harm mikinn ef Prønder
skyldu hafa værra rett en annat lannz folk. taldu
mioc vera aldaða forælldra sina. þa er eigi hafðu
latet lyða konongom at taca ifir log fram. oc sagðu
5 Prondhæim hafa veret alla æfe hafuð Noregs. en
nu er gort at hærlande. varo fyrst frendr varer
rikaster menn i Norege. en nu sculum ver vera
þrælar konongs greifa. þessa rœðo høyrdú vinir (131)
konongs oc ottaðuz um riki hans. giengo saman
10 noccerer vitrir menn oc rœddo sin a milli um þetta
mal. fysti hværr annan til at segia kononge hvat
mælt var. en engi þorðe sialfr. Var þa gort rað oc
þa leið. at þeir skyldu luta mann til. leto a leið
fara lutfallet. var sa lutr upp tækinn er atte Sigvatr 98
15 skalld. oc fylgt hafðe lengi Olafe kononge. oc var
þa handgienginn Magnusi kononge. Ða orte Sigvatr
flokk um Magnus konong oc er þetta þar i.

167. Hafa cvezk log nema liugi
lanndhærr boendr værre
20 endr i Ulfasundum
4 annr en þu hezt manna.

1. sacar: sacir A. oc: ul. A. Prønder: Prændr A.
2. hafa: hæfa A. en: aðrer menn eða tf. B, ul. A. 4. latet
lyða: omv. A. kgm: sål. alle undt. B1: kgenom. 4—5. oc
—æfe: sogðu auc at Prandæimr hafe alla æfe veret A. 6. nu
er: sål. A; þa var B. fr. varer: omv. A. 7. sculum—vera:
erom ver A. 8. greifa: ul. A og nyt kap. med overskr.: Vm
lutan noccora er at sagia. þessa—høyrdú: Nu høyrdú þessa
rœðo A. 9. um: of(I) A. 10. um: ul. A. 11. fysti: nu tf. A.
kge: med art. A. 12—13. oc—luta: þat at luta sculde A.
13. til: oc tf. A. 14. lutfallet: lutinn nu A. 16. kge: syni
hans tf. B, ul. A. 17. oc—par: þer var þetta i A.

V. 167. ¹ cvezk: cveðaz (cveð A2). ² værre: væri A.
⁴ hezt: sål. alle undt. B: bezt. manna: monnum A.

Þetta er oc þar i.

168. Giallt þu varhuga vælltir
viðr þæim er nu fær heðra
þiof scal hund i hofe
4 hollda evitt um stitta.

5

• Oc enn þetta.

169. Hværr æggjar þic hoggva
hialldr giegnir buþegna
ofraun er þat iofri
4 innan lannz at vinna
en gr hafðe sva ungum
aðr bragningi ráðet
ran hygg ec reccom þinum
8 reiðr er her konongr leiðaz.

10

170. Hværr æggjar þic harre
heiftar strangr at ganga
oft rœynir þu þinum
4 þunn stal a bak malom

15

1. þetta—i: ul. A.
V. 168. ¹ Giallt þu: gialtu A. ³ hund: hond A2. ⁴ hollda:
haulda A.
6. Oc—þetta: ul. A.
V. 169—70. ul. A.

167. Hafa kveðask lög, nema

169. Hverr eggjar þik hoggva,

ljúgi

hjaldregeginir,

landherr, búendr verri,
endr i Ulfasundum,
qnnur, an hézt mónum.

búrausn es þat jöfri
innan lands at vinna;

en gr hafði svá ungum
aðr bragningi ráðit;
ran hykk rekkum þinum
(reiðr 's herr) konungr
holða kytt (of stytta).

leiðask.

fæst orðr skyli fyrða
fengsæll vera þengill
hœfer hitt at riufa
þialldr magnaðr þer alldre.

- 5 171. Gnæyft er þat er hafðu hnøypta
hældr oc niðr i fælda
slæghit hæfir þogn a þægna
þingmenn nasum stinga
hætt er þet er allir ætla
10 aðr scal við því raða
horer menn er ec hoýre
hot skialdunge at mote.

Ðuilia kaenning matte hoýra i þui cvæðe við konong. at hann skyldi hallda log þau er faðer hans
15 hafðe sætt. oc sva þat hværsso hann hafðe alla
menn i sætt tækit. þa er hanum var gefet konongs
nafn. þo at aðr hæfdi veret i mote Olafe konunge. 99
nu með því at konongr var vitr maðr. ennda varo
marger til at styðia kiænning Sigvaz. let konongr

V. 171. *Mgl. B.* 1 Gnæyft: Gnæft A2.

13. Ðuilia: Enn i þvilici *A* og *her nyt kap. med overskr.*:
Nu hoýrir kgr cvæðet. þui cvæðe: cvæðinu *A*. kg: *med art. A.* 15. þat: *ul. A; efter hværsso B (alene).* hafðe:
hæfðe *A.* 17. veret i mote: *sål. A (dog a mot); i mote veret B.*
18–19. ennda—styðia: oc af því at margir studdu til *A.*
19. let kgr: þa let hann *A.*

170. Hverr eggjar þik, harri
heiptar strangr, at ganga
(opt reynir þú) þinum
(þunn stól) á bak mólum?
fastorðr skyli fyrða,
fengsæll, vesa þengill,
hœfir heit at rjúfa
hjaldrmøgnuðr þér aldri.

171. Greyp 's þat s' høfðum
hnepta
heldr ok niðr í fælda
(slegit hefr þogn á þegna)
þingmenn nösum stinga;
hætt 's þats allir ætla
(áðr skal við því ráða)
hárir menn, es heyrik
hót, skjoldungi at móti.

verða gorfa sætt annat sinni við böndr. hellt lagum
rettom oc firir gaf allum lanzmannum þæim er
aðr hafðu við hann hatast. toco þa aller lanzmann
hanum at unna oc var hann þa callaðr Magnus
hinn goðe. hann com Ragnvalld Brusa syni til rikis 5
vestr i Orknøyum oc gaf hanum iarls namn. oc
um hans daga gierðez missætte milli Ragnvallz oc
Þorfinns faðurbroðor hans sem getet er i Iarla sag-
(132) unum. A setta are rikis Magnus konongs andaðezk
1041 Horða-Knutr væstr a Englannde er i þann tima var 10
konongr bæðe ifir Englannde oc Danmork .ii. vætrom
aðr hafðe anndazt Haralldr broðer hans. toc þa allt
riki þat Horða-Knutr. eftir anndlat Horða-Knuz a
sama are var tækinn til konongs a Englannde
Iaðvarðr goðe sunr Áþalraðs konongs broðer Horða- 15
Knuz. moðer þerra var Emma dotter Rikarz Ruðu-
iarls. Iatvarðr var tækinn til konongs pasca dag
(133) enn fyrsta. Ða er Magnus konongr spurði anndlat
Horða-Knuz. sat hann i holl sinni. eftir borð stoð
upp þegar oc mællte. þat viti guð oc hinn hælgji 20
Olafr konongr at ec scal eignast allt Danavelde.
eða falla at aðrum coste. sva sægir Arnor iarlaskalld.

1. verða gorfa: *omv. A; vera skr. B (alene).* sætt: i *tf. A.*
sinni: sinn *A.* 2–3. allum--hatast: hværium manne þat hit
micla mal er hann hafðe viðr þa att *A.* 3. toco—menn: toc
þa allt folc i lanndinu *A.* 4. hanum | at unna: *omv. A.*
þa: *A.* af því *B.* 5. hinn: *ul. A.* R. Br. | til rikis: *omv. A.*
6. oc(1): *ul. A.* 7. -sætte: -sætt *A.* 8. faður-: *sål. alle undt.*
B, mgl. 8–9. sagunum: soghunne *A og her nyt kap. med overskr.*: Vm anndlat Knuz kgs. 9. rikis: þæira *tf. A.* 10. a: i *A.*
i: *ul. A.* 10–11. var—ifir: reð firir *A.* 11. -mork: -morcu *A.*
12. hafðe anndazt: anndæzt *A.* 13–14. a—are: *ul. A.*
15. Iað: Iat- *A.* 16. Emma: drotneng *tf. A.* 17. tækinn | til
kgs: *omv. A.* 18. fyrsta: herefter *A nyt kap. med overskr.*:
Her svær Magnus kgr æið sinn. 19. sat: þa sat *A.* borð:
matborð um daghenn oc *A.* stoð: hann *tf. A.* 21. velde:
sål. A; riki B.

172. Afkærleg varð iofra
orðgnott su er laut drottenn
fylgði emnd þui er ylgjar
4 angrtæler reð mæla
5 at fram i gny grimmum
grams undir klo ramne
fus lezk falla ræser
8 fæigr eða Danmork eiga.

Ðegar sama sumar for Magnus konongr með miklu
10 liði af Norege suðr til Danmarcar oc com i Lima-
fiorð. hellt siðan til Vebiarga oc var þar tækinn til
konongs a Vebiarga þingi. hann for un sumaret
oc skattaðe lanndet. oc stiornaðe með siðum oc
lagum. sætti hofðingia ifir lanndet um vætrenn. þa (134)
15 er Magnus konongr hafðe eignaz Danavelldi æftir
svardaga þæirra Horða-Knuz. senndi hann menn
með brefom vestr til Englanz a fund Iatvarðar kon-
ongs oc var su orðsending i brefom at Magnus

V. 172. ¹kær-: kar- A. varð iofra: var varla A. ³emnd:
sál. B1-2; eimð B; æfnd A. ⁶grams: grafnings A; gramm A.
B1-2. ramne: sál. alle undt. B: iamne.

9. Ðegar: her nyt kap. A med overskr.: Nu færr Magnus
kgr til Danmarcar. kgr: til Danmarcar suðr tf. A og ul. det
følg.: suðr til D. 10. oc: ul. A. 11. hellt siðan: oc hellt A.
oc var: var hann A. 12. hann: af Danum A. sumaret: ivir
rikit tf. A. 13. með—oc: allt A. 14. lagum: oc tf. A.
þa: ny linje A. 16. -daga: daghum A. Knuz: þa tf. A.
17. vestr: sál. A; ul. B. -varðar: -varz: A. 17—18. kgs—
brefom: er þa reð firir Ænglannde æftir Horðaknut broðor
sinn. enn i þæim brefum var su orðsænnding A (jfr. Flat.).

172. Afkárlig varð, jarla,
orðgnótt, sús hlaut dróttinn;
fylgði efnð, því's ylgjar
angrtælir réð mæla,

at framm í gný grimmum
grafnings und kló hrafni
füss lézk falla ræsir
feigr eða Danmork eiga.

konongr oc Horða-Knutr hafðu svaret. at hvor
100 þæirra skyldi taca eftir annan rikit allt. oc nu
hafðe sva til boret misdaud kononganna. at Magnus
konongr var ervingi allz rikisens eftir Horða-Knut.
oc lezt Magnus konongr þat vilia vita af Iatvarðe 5
hvart hann skyldi þurfa at beriaz til Englanz. eða
villdi hann gera sem Daner at hallda retto sattmale.

(135) oc sagðe sina eign Englannd sem Danmork. Ða er
Iatvarðr konongr höyrði þessor bref. gerði hann
annr i mot. hann sagðe fra þui at i bærnsku mista 10
ec faðr mins Áþalraðs konongs er reð lannde þesso
oc hans ætmenn firir hanum. oc firir œsco sacar
minnar tok Iatmundr broðer minn konongs nafn
fyrr en ec. vissa ec oc þat log lanza þessa. þa kom
her til lannz Knutr með Dana hær oc barðest til 15
ættleifðar varrar. kom þa sva at hann varð kon-
ongr ifir Englande með Iatmundi broðr minum.
litlu síðar fecc Iatmundr broðer minn bana sott.
oc toc þa Knutr við allu rikinu. en þo at ec væra
sunr Áþalraðs konongs oc broðer Iatmundar kon- 20
ongs oc sunr Emmu drotningar. þa leifða ec rikit
Knuti stiupfeðr minum. oc villda ec hælldr trua a

1. svaret: æiða tf. A. 2. allt: er længr lifðe A. nu:
sál. A; þa B. 3. boret misdaud: boriz um misdøyðe þeirra A.
4. ervingi—rikisens: sannr arftakumaðr A (jfr. Flat.). 5. oc:
ul. A. kgr: ul. A. þat vilia: omv. B1-2. vilia vita: omv. A.
6. at: ul. A. 7. villdi hann: sculdu þær A. 8. oc—Dan-
mark: viðr Magnus kg i Ænglannde sem i Danmorku A og
her nyt kap. med overskr.: Hvosso kgrenn misti faðr sins.
Ða er: Enn þa er kgrenn A. 9. þessor: sál. B1-2; þesse B, A.
gerði hann: sál. A; let hann gera þegar B. 10. hann sagðe:
omv. A; fyrst i tf. B, ul. A. bærnsku: barnæsku A. 12. firir
hanum: aðr A. 13. minnar: mina A. 14. oc: at A. þat:
voro tf. A. 15. her—lannz: til rikis æftir hann Gamle A.
16. varð: var A. 18. fecc: bana tf. A, og ul. det følg.: bana sott.
broðer minn: ul. A. 19. oc—rikinu: toc alt Ænglannd Knutr
Dana kgr A. 20—21. broðer—sunr: ul. A. 21—22. leifða—min-
um: toc þo rikit Knutr stiupfaðer minn. Bauz mer þo liðvæizla A.

guðs miscun at hann skipaðe mer þat rikit er ec væra maclegr at hafa. en eigi villda ec spilla þar til cristinna manna lifi ne salom. en þa er liðit var lif ok riki veraldar þessar Knuz konongs. komo 5 þa i kosneng hans synir Haralldr fyrst. oc var enn sem fyrr. at ec var eignarlaus. oc af allre eign varra forælldra. oc unda ec þui meðan guð villdi. oc var þat þo skom rið aðr en Haralldr andaðes. Horða-Knutr er þa reð firir Danmork er 10 var sunr hins gamla Knuz þottez eigi vera sva mikill sem hann villdi. aðr en Knutr gerðez konongr bæðe ifir Englannde oc Danmork. oc var þa sva hit fiorða sinni kononga skifti at ec het með engri nafnbot annarre en sem riddare einn hværr. 15 oc man engi þat segia at ec þionaða værr. eða með meiru drambe. Knuti brœðr minum. en þær riddrarar er af engri æt varo konongborner. þa anndaðest Knutr konongr oc var þa þat rað allra hofðingia a Englannde at gefa mer konongs namn. var ec þa 20 vigður konongs vixlu af erkibiscipi oc stol sættr. vann ec eið i vixlu minni at hallda guðs rett oc lannz logh. oc døyia hælldr firir rettende en þola

1. skipaðe: munnde scapa A. rikit: riki A. 3. lifi—salom: salom eða lacatum A. en: ul. A. 4. veraldar þessar: *sál. A og tf.* Gamla; *ul. B.* 5. kosneng: til kga *tf. B.* *ul. A.*
6. var(1): ec *tf. A.* at—af: fra spærðr A. 7. oc: *ul. A.* 9. andaðes: *sál. A;* fecc bana B. þa: *ul. A.* Danmork: Dana vælde A = l. 12. 10. var sunr: *omv. A.* hins: *ul. A* og *omv.:* Kn. g. eigi: *sál. alle undt. B:* ei. 11. mikill: ríkr maðr A. Knutr: hanni A. 12—13. þa sva: þat þa A. 13. sinni—skifti: sinn er kgar varo sva ivir Englannde A. 14. annarre en: nema sva A. riddare einn: *omv. A og ul.* hværr. 15. engi: maðr *tf. A.* værr eða: *ul. A.* 16. en: sva sem *tf. A.* 17. þa: *sál. A;* Ðui nest B. 18. Knutr: Horða-Kn. A. kgr oc: *ul. A.* þa: *ul. A.* 19. a: i A. þa: *ul. A.* 20. oc: *ul. A* (ikke A2). 22. døyia hælldr: *sál. A;* *omv. B.*

rangan ifirgang lannz þessa. Em ec nu sva sætr firir lannd þetta af guðs halfu oc lannz lagana at 101 dœma hværium sinn rett. en hægna ofrið. Nu með þui Magnus konongr at þu villt taca af mer lannd þetta er mit er ætland firir þa sok at þu þyckiz 5 oflitlar eignir hafa aðr er þu ræðr firir faðr leif þinni Noregs velldi. oc nu hævir þu eignast Dana velldi. villtu nu girnast a mitt riki. oc færr þu með hærr a hendr mer. þa er þess meiri von at ec samna engum hærr i mote. en eigi mantu konongr 10 mega hæita a Englannde. oc engi þionasta man þer þar veitt aðr en þu tynir lifi minu.

K. 41. Enn um Magnus goða.

(136) (Þ)a er Magnus konongr høyrði þesse orðsending Iaðvarðar konongs oc hversso mikla harmung 15 hann hafðe þolat aðr en hann yrði konongr. oc hversso dyrlegr maðr hann var. oc mikill guðs vinr. lattez Magnus konongr at þesso raðe let þat vera satt at hans riki var þo yrit ef guð villdi unna hanum nytia hælldr en þat æina munde viðr 20 aukaz er hann tynde meira i staðenn. oc myclu var meira vært er hans von var til guðs. ef hann skulde

1. ifirgang: dom A. 2. firir: ivir A. lannd þetta: *sál. A;* *omv. B.* 3. sinn: *sál. A;* *ul. B.* en: oc A. 4—5. lannd þetta: *omv. A.* 6. hafa: æigha A. aðr: *ul. A.* firir: *sál. A;* *ul. B.* leif: læifð A. 7. þu: *ul. A.* 7—8. Dana velldi: allt vælde Dana kgs A. 8. villtu nu: oc nu villtu enn A. girnast a: *omv. A.* 9. er—von: þycki mer licare A. 10. samna: safne A. engum: æcki A. i mote: a mot A. mantu: þu (= þo?) *tf. B.* 11. a: i A. þionasta: þionan A. 12. þar: *ul. A.* tynir: hæfir tynt A. 13. Nu ero þesse annzsvor Magnus kgs A. 14. Þa: Nu A. þesse: þessa A. 15. Iað: Iat- A. 16. hafðe: til *tf. A.* aðr: *sál. alle undt. B,* *mgl.* 18. lattez: þa mælte A. 19. yrit: yfrit A. 20. unna hanum: *sál. A;* *omv. B.* hælldr (hælld B alene): a A. 20—22. þat—skulde: *sál. A;* *ul. B.*

drepa þuilecan mann af faðr leifð sinni. þriðia (137) sumar æftir for Magnus konongr i Noregh. oc þa er hann lá i Elvi við Konongahellu. kom til hans Svæinn Ulfs sunr iarls oc Astriðar dottor Svæins 5 tiugu skaeggs. oc Sigriðar dottor Skoglar-Tosta er fyrr hafðe att Eirikr hinn sigrsæle Svia konongr. Aztrið var samfæðra við gamla Knut Engla konong. oc sammoðra við Olaf Svia konong. hann hafðe dvalsk um rið i Svia velldi með Onundi konunge 10 Olafs syni frenda sinum. hann leitaðe vinatto til Magnus konongs. oc bæiddiz nocot len at hafa i riki hans. oc bauð hanum trunað sinn oc lezk gerast vilia hans maðr. sagðe hanum þat hvaersso rikir hans frendr hafðu veret. en hann þa eignar laus. 15 oc lezk hanum skylldu vera i alla staðe trunaðar maðr. En konongrenn truði fagrmæle hars. firir (138) þui at hann sialfr var osvikall. oc truði hann orðom Sveins eftir sinum trunaðe. Magnus konongr let Svæin sværia ser eiða at skrini er helgir domar 20 varo i. at hann skylldi vera hanum tryggr oc trur. oc allt hans riki auca i hværn stað. sva sægir Pioðolfr skalld.

1. mann: hofðingia A. sinni: *her nyt kap. A med overskr.*; Her fær Magnus kgr aftr til Noreghs. 1—2. þriðia sumar: A þriðia are A. 2. kgr: aftr *tf. A.* 3. Kgahellu: Kongællu A. 4. Ulfs | sunr: *omv. A.* 7. -fæðra: -född A. gamla Kn.: *omv. A.* 8. -moðra: -moedd A. Svia kg: svenska A. 10. leitaðe: ser *tf. A.* 11. bæiddiz: ef hann mætti fa *tf. A.* at hafa: *ul. A.* 12. hans oc: Magnus kgs A. 12—13. gerast—maðr: scula geraz honom hanndgenginn A. 13. þat: er aðr (var *tf. A2*) *tf. A.* rikir: kgar *tf. A.* 14. þa: *ul. A.* 15. skylldu vera: skula vera A *efter* maðr, og så *nyt kap. med overskr.*; Her sværr Sveinn æið Magnus kge. 16. En—hans: Nu tr. kgrenn h. f. A. 17. sialfr var: *sál. alle undt. B:* *pa.* 18. orðom—eftir: honom af A. 19. sværia—er: leggia henndr sinar a skrin þer sem A. 20. i: oc sværia ser æiða *tf. A.* 21. oc—auca: *ul. A.* hværn stað: alla staðe A.

173. Sialfr var austr i Ælvi
Ulfs mogr oc het fagru
þar reð Sveinn at sværia
4 sinar hendr a skrini
102 reð Olafs sunr eiðum
att hafa þærra sætter
skæmra alldr en skyldi
8 Skanunga gramr hanom.

(139) Magnus konongr for þat et sama sumar aftr til Danmarcar oc dvaldest þar miok sva framan til 10 vætrar. oc aðr en hann före af Iotlande. gaf hann Sveini Ulfs syni iarls nafn. oc sætti hann til lanz giæzlo a Iotlande at væria lond firir Saxum oc Vindum er gerðo mikinn scaða a Dana vældi. þa mællte Einar þambar skælvir til konongs. ofiarll. 15 ofiarll fostre. þa svaraðe konongrenn ræiðr. þat hyggi þer at ec kunna engi rað einn saman. sumt (140) pykkia yðr ofiarlar. en sumt ekki at manna. Magnus

V. 173. ³ þar: *sál. alle undt. B:* *pa.* ⁴ a: at A. ⁶ þærra: þærra A. sætter: sattir A.

9. Magnus: *her nyt kap. A med overskr.*: Her ferr Magnus kgr til Danmarcar. kgr: *ul. A.* þat: þætta A. 10. miok —framan: allt fram A. 11. före: for A. gaf: þa gaf A. 13. giæzlo: *sál. B2, B1 (ved rettelse), A;* giæzle B. Iot: Iut: A. lond: lannd A. 14. gerðo | mikinn scaða: *omv. A.* 15. þambar: þamba A (*A1 = B*), *B1-2.* kgs: *med art. A.* 16. ræiðr: rvæiðr mioc A. 17. engi—saman: ængu æinn raða A. 18. pykkia: pycki A. manna: monnum A og *her nyt kap. med overskr.*: Her lætr Svæinn geva ser kgs nafn. Magnus: Þa er M. A.

173. Sjalfr bar austr í Elfi
Ulfs mógr ok hét fagru
(þar reð Sveinn at sverja)
sínar hendr at skrini:

réð Áleifs sonr eiðum,
att hafa þeira sáttir
skemra aldr an skyldi,
Skonunga gramr, hónum.

konongr var um vætrenn i Norege. Ðann sama vætr let Svæinn iarll stefna Vebiarga þing. oc a þui þingi gaf Porkæll góysa Sveini konongs nafn um allt Dana veldi. eftir þetta samnaðe Svæinn ser 5 liði miklu oc for ifir lanndet. oc lagðe undir sic. þa (141) er Magnus konongr spurði þessse tilðendi bauð hann ut almenning i Norege oc fecc allmikit lið. þa hafðe Magnus konongr Visundenn er allra skipa var mest. pat hafðe att hinn hælgi Olafr konongr faðer hans. 10 Magnus konongr for þa suðr til Danmarcar. oc þa er Sveinn spurði hversso mikinn hærr Magnus konongr hafðe troystizk hann æigi sinu liði at leggia til barðaga við Magnus konong. oc hellt undan austr i Svia veldi a fund Onundar konongs frenda 15 sins. Magnus konongr for með liði sinu suðr til Iotlanz oc giekk allt folk undir hann. let hann drepa marga menn. sumir flyðu oðol sin. en sumir löystu sik með fe. þær er aðr hafðu undir Svein giengit. þa senndi Magnus konongr hæim hærr sinn i Noreg. (142) 20 en hann sigldi sinu liði suðr til Vinlanz. at vinna aftr iarls riki pat er Dana konongr hafðe att at Iome. i þærri færð vann hann Iomsborg. A þui sama sumri sigldi hann aftr til Danmarcar oc hitti firir Re a Vestlande vikinga barðez við þa oc fecc

1—2. Ðann—vætr: þa A. 4. þetta: þat A. 5. oc—lanndet: ul. A. sic: lanndit allt er hann for yfir tf. A og her nyt kap. med overskr.: Nu byðr Magnus kgr ut læiðangr. þa: Nu A. 7. i: or A. all: ul. A. 8. Visundenn: sál. A; visundena B. 10. M. kgr: hann A. 12. hafðe: þa tf. A. sinu liði: ul. A. 13. M. kg: kgenn A. hellt: hann tf. A, B2. undan: oc tf. A. 14. Onundar: A; Eðmundar B. 15. með: ul. B1. suðr: ul. A. 16. Iot: Iut- A. 17. menn: oc tf. A. flyðu: fluðu A. en: ul. A. 18. giengit: her nyt kap. A med overskr.: Nu færð Magnus konongr til Vinlannz. 19. hæim: sumann tf. A. sinn: meðr sumu A. 20. suðr: ul. A. 21. kgr—att: kgar hofðu haft A. 23. oc: ul. A. 24. Re: sál. alle undt. B, mgl. vikinga: oc tf. A.

(143) sigr. Ðat sama haust var Magnus konongr staddir a Iotlande. oc spurði at Vinnda hærr gerðez a hændr hanum. hann senndi þegar boð um riki sitt oc for i mote þæim nott oc dag. sem mest matte hann. þui at Vinndr brendu allt þar sem þær foro. kom 5 Magnus konongr i mote þæim firir norðan Heiðabœ. oc var eigi minni liðs munr en lx. heiðingia varo um einn cristinn mann. var þa illr kurr i Danum oc sagðu at konongr villdi coma þæim i oforo. 103 Norðmannum potte oc sinn lutr illr at fara i sva 10 mikinn lifshasca oc veria land Dana. þar sem aðr hafðu Daner veret i svikræðom við konong. þa er hann for or Danmork. nu potte konongenom illa hormung oc ræzla liðs sins. sagðe þo at eigi villdi hann flyia lond sin firir heiðnum mannum. ef hann 15 fenge noccot lið af mannum sinum. eða af lanz hærr. sagðe sva. með þui at hann var konongr i Danmork sem i Norege. þa villdi hann veria Danmorc odde oc eggju þo at kristnir menn villdu hæria en holfu hælldr firir heiðnum hær. at eigi være kristnir 20 menn undir valldhe hæiðinna manna. þann tima com

1. sigr: her nyt kap. A med overskr.: Nu gerez Vinnda hærr a hænndr Magnuse. 2. Iot-: Iut- A. 3. hann senndi: þa sænde hann A. 4. nott..dag: omv. A. 5. þui: firir þa soc A. 6. kgr: ul. A. i mote: a mot A. 7. heiðingia: ul. A. 8. mann: hæiðingiar tf. A (etter lx. A2). 10. oc: auc A. lutr: lutti A1. 11. land: sál. A, B; lond B1-2. 11—12. aðr—Daner: þeir hefðe aðr A. 12. i: a A. kg: med art. A. þa er: þeghar sem A. 13. nu—illa: oc sialfum kgenom potte mykel A. 14. oc ræzla: sál. B1-2; ræzla mgl. B; um ræzlu A. liðs sins: liðrsens A. sagðe þo: oc saghðe A. eigi: sál. alle undt. B: ekki. 16. mannum sinum: omv. A. af(2): ul. A. hærr: oc tf. A. 17. sva: ul. A. -mork: -morceu sva A. 18. -morc: -morku A. 19. villdu: vilde A. 20. at eigi: oc æighi vilda ec at (kr. m. være) A. 21. þann: ny linje A.

til hans magr hans Otte hærtoge af Brunsvik með liði sinu. oc fysti hann konongenn til at beriast. oc varð konongrenn þui feginn. oc mest firir þui at hann hafðe aðr raðet at flyia eigi firir hæiðingum.

5 K. 42. Her birtiz hinn hælgí Olafr konongr Magnuse kononge syni sinum a Iotlannde.

Um nottena æftir lago þær Magnus konongr undir skiolldum sinum a Lyrskogsheiði. þui at þar var þa hærs von. oc sofnaðe Magnus konongr. oc 10 vitraðezk hanum Olafr hinn hælgí faðer hans. oc mællte. statt upp oc fylk liði þinu. yrit lið hæfir þu at beriast við heiðna menn. ec man coma at beriast með þer. oc þa er þu høyrir at ec læt blasa luðri minum. scaltu fara til bardaga. þa vaknaðe kon- 15 ongrenn oc sagðe draum sinn ollum hær sinum. oc mego þer þat til sannz vita at hinn hælgí Olafr konongr man beriast með oss. litlu síðar høyrdú þær aller upp i loptet sem klukku ringði. oc þott- ozk aller Norðmenn kenna lioðet at Gloð ringði 20 norðr i Niðarose. Nu huggaðust aller við þessa

1. hans: Magnus kgs A. 2. kgenn til: omv. A. 3. kgrenn: kgr A. 4. hann: aðr: omv. A. 5. raðet: ætlat A. hæiðingum: hæiðnum monnum A; ingen kap. A, B; overskr. fra B1-2. 7. æftir: ul. A. 7-8. M. kgr | undir —skiolldum: omv. A og ul. sinum. 8-9. þui—var: var þengat A. 9. oc(1): þa er tf. A (M. kgr sofn.). 10. vitrað- ezk: vittrazt A. 11. Olafr: kgr tf. A. 12. faðer hans: i droume A. 10-11. oc mællte: sagðe hann *etter* upp A. 11. yrit: ifrit A. 11. hæfir þu: sál. A; attu B. 12. menn: meðr tf. A. 13. þa—at: þeghar er A. 14. minum: oc þu høyrir hann þa tf. A. 15. þa: Bratt A. 17. kgr: ul. A. 18. man: koma oc tf. A. 18. sem: sva sem A. 19. klukku ringði: omv. A. 19. Norðmenn: sál. alle undt. B: menn. 20. lioðet: ul. A. 20. norðr i N.: i koupange norðr A. Nu: þa A. pessa: slica A2.

iartegn. sva at engi rœddez hvart er foro firir þaem (144) marger eða faer. Ðui nest sa þær oc hvar Vinnda hær for. þa for Magnus konongr or bryniu sinni oc var lifðar laus oc i silki skyrtu. hafðe i hændi ser Hæl oxi þa er faðer hans hafðe att. bæið kon- 5 ongrenn þa ækki annars. þui at hann com fyrstr manna i mote hærrenom. en hann hio a baðar hendr ser. þetta var Mikaelss messo æftan. litla rið var aðr barzt en Vinndr flyðu. en kristnir menn raco flottann. oc dræifðuz æftir sem mugrenn sette 10 undan. fell sva þiukt valrenn at rost leiðar var sva at engi maðr naðe føte milli bukanna. oc hværr bækkr stæmndist oc naðo eigi veg sinum. en engi maðr veit manntal hvat fell af hæiðnum mannum. sva sægir Þróðolfr skalld.

15

104

- 174.** Hygg ec i hundraðs flokke
Harallz broðor sun stoðo
ramn vissi ser hvassast
4 hungr bann framast manna
vitt la Vinnda flotte
var þar er Magnus barðezk

20

1. -tegn: -tign A. 2. rœddez: rœddoz B (*alene*). hvart: hvært B (*alene*). 1-2. foro—faer: firir voro flæire eða færí A og ny linje. 2. Ðui nest: Vono skiotare æftir þetta A. 3. oc: ul. A. 3. þa: oc þeghar A. bryniu sinni: bryniunne A. 4. i—hafðe: ul. A. 5. faðer hans: hinn hælgí Olafr kgr A. att: oc i silke skerti (scirtu A1) æinne oc tf. A. 6. þa ækki: omv. A. annars—hann: mærkianna A. fyrstr: fyst allra A. 7. i mote: a mot A. en—hio: hio síðan A. 8. æftan: sál. alle undt. B, A1: aftan. 9. var: oc var *foran* litla A. barzt: hælldr tf. A. flyðu: flyði A (A1 = B). en: ul. A. 10. dræifðuz: sál. A; foro B. sette: sál. A; for B. 11. þiukt: þyct A. at: þat var tf. A. 11-12. var—maðr: er ei A. 12. føte: niðr a tf. A. 13. naðo: naðe A. veg sinum: rosenne A. 14. hvat: liðs tf. A og fell *etter* mannum. 15. sægir: visar til A.

V. 174. ¹ Hygg ec: Hykk A. ⁶ var: vard A.

hoggvinn valr at hylia
s heiði rastar breiða.

Desse orrasta hæfir agætast verit a Norðronndum af mannfalle oc mest af þærri sok er sva miklar 5 iartegnir gerðuzk af hinum hælga Olafe kononge. at iamlitit lið sigraðezk við sva mikinn hærr. oc leto engan mann af sinu liði. en konongrenn sialfr gieck undir vopn heiðinna manna lifðar laus oc hio uvini sina. oc engi þorðe i mote hanum vopn at 10 bera sem sagðe Arnor iarlaskalld.

175. Oð með øxi breiða
odæsenn fram ræser
varð um hilmi Horða
4 hiorði ne oc varp bryniu
þa er of scaft enn skifti
skapvorðr himins iorðu
hel klauf hausa folva
8 hendr tvær iofr spenndi.

15

3. Desse: *ny linje A.* 3—4. hæfir—mannfalle: *sål. A*; er a Norðrlond agiæzt *B.* 4. er: at *A* (*A1-2 = B*). 5. hinum: enom(!) *tf. B.* 6. at: oc *A.* -litit: mikit *A* (*A1 = B*). sva: iam- *A.* 7. sinu liði: *omv. A.* 9. i mote hanum | vopn: *omv. A* og *skr.* a mot. 10. sem: sva *A.*

V. 175. ⁴ hiorði ne: hiordynr *A.* L. 5—8 *mgl. A.*

174. Hykk i hundraðs flokki Haralds bróðurson stóðu (hrafñ vissi sér hvassast hungrbann) framast manna; vitt lá Vinða flótti; varð, þars Magnús barðisk, hoggvinn valr at hylja heiði rastar breiða.

175. Óð með øxi breiða ódæsinn framm ræsir (varð of hilmi Hørða bjordynr) ok varp brynu, þa 's of skapt, en skipti skapvorðr himins jorðu, (Hel klauf hausa folva) hendr tvær joftur spenndi.

Magnus konongr var um vætrenn a Iotlannde þa kom Svæinn Ulfssonr með hær sinn i Danmark hellt suðr a fund Magnus konongs. funnuzk firir sunnan Aros a Iotlannde. en þat var litlu firir iol. var su skomm orrasta þui at Sveinn hafðe lið minna. fecc 5 Magnus konongr sigr. en Svæinn flyði oc var meste lutr liðs hans drepenn. en hann for til Sviðioðar. sva sægir Þiðolfur.

176. Flyði iarll af auðu
otvinn skipi sinu
morð þar Magnus gerðe
4 meinfört þaðan Sveini
rauð hær konongr rioða
neitis ægg i svæita
sprænde bloð a bryndan
8 brand va gramr til lannda.

10

15

Her visar til meðr sannendum at Magnus konongr oc hans menn kallaðo Svæin iarl. þo at (145) sialfr callaðe hann sec konong oc hans vinir. Vm

1. Magnus: *ny linje A.* Iot.: Iut- *A* = l. 4. 2. kom: her *det* *følg.* i Danmark *A.* sinn: oc *tf. A.* 3. suðr: til Iutlanz *A.* funnuzk: finnaz þeir *A.* 4. en: *ul. A.* iol: oe *tf. A.* 5. þui at: oc *A* og *omv.* hafðe Sv. lið minna: *sål. A.* *omv. B.* 6. flyði: fluðe *A.* 6—7. meste—liðs: flest allt lið *A.* 7. drepenn: drepit *A.* 8. Þiðolfur: scald *tf. A.*

V. 176. ¹ Flyði: Fluðe *A.* ² otvinn: ut vinn *A.* ³ þar: er *tf. A.* ⁴ rauð: reð *A.* ⁸ lannda: handa *A.*

17—19. Her—vinir: *sål. A;* *ul. B.* *A har så nyt kap. med overskr.*: Her beriaz þeir Magnus kgr oc Svæinn kgr i Danmarku; dette kap. indledes *sål.*: Nu var Magnus kgr i Danmarku.

176. Flyði jarl af auðu,
ótvinn, skipi sínu
morð, þars Magnús gerði
meinfört þaðan Sveini;

réð herkonungr hrjóða
hneitis egg i sveita;
sprændi blóð á brýndan
brand, vá gramr til landa.

sumaret eftir com Svæinn enn til Danmarcar með hærskipum. þa com Magnus konongr i mote hanum við Skanøy. funnuz þar sem heitir Hælganes. lagðu saman skipum at bæriast silla um cvældet. stoð orr-
5 astan um alla nottena. oc lauk sva at Svæinn flyði. komsk a land upp oc aller þær er lifet þago. leto oll skipen oc þo mestan lut liðsens. sva sægir Arnor.

177. Uitt hæfir høyt at heiti
Hælganes þar er elgi 105

10 vags menn viða fræge
4 varg teitir rauð margan
rekr andrt bað rannder
regn buss saman leggia
rogs sky a hellt rygiar
8 regne haust nott giognum.

178. Skeiðr tokt Biarnar broðer
balldr Skæningum allar
þioð rere þærrar tiðar
4 þingat gramr með ringum.

1. enn til D.: ut i Danmork A. 2. i mote: a mot A.
3. funnuz: þær tf. A. lagðu: oc tænghðu A. 4. at bæriast:
þet var A. stoð: oc stoð A. 5. alla: ul. A. lauk sva:
lauks meðr því A. flyði: ul. A. 6. leto: sål. B; let B1-2;
oc leto þeir A. 7. oll: sål. alle undt. B, mgl. þo: ul. A.
lut: luta A. liðsens: sins tf. B.

V. 177. ¹ Uitt: Hitt A. hæfir: hofum A. høyt: høyrt A.
² er: ul. A. ³ vags: vægs A. menn: inn A. ⁴ margan:
margha A. ⁵ rekr: rœykr A. andrt: ondur A (ondrt A1).
⁶ regn: ræg A (reg A1). ⁸ giognum: gegnum A.

V. 178. Mgl. A.

177. Vitt hefk heyrat at heiti
Helganes, þars elgi
vágs enn viða frægi
vargteitir hrauð marga;
rœkr qndurt bað randir
reggbúss saman leggja,

røgs skýja helt, Rygja,
regni haustnótt gegnum.
178. Skeiðr tokt Bjarnarbróður,
ballr Skónungum, allar
(þjóð röri þeirar tiðar
þingat) gramr, með hríngum.

(146) Sveinn flyði þa upp aftr a Gautland a fund Svia konongs. en Magnus konongr giecc þa upp a Skanøy með liði sinu. barðez við böndr. oc drap þar marga uvini sina. sem sægir Arnor iarla skalld.

179. Uppgangu vann yngvi
arflogande gnoga
gerðe hylmir Horða
4 hiorðøy a Skanøyu.

5

Da for hann suðr i Falstr. sem Arnor sægir.

180. Svik reð eigi eklo
Allvalldr Danum gjallda
let fullhugaðr falla
4 Falstr byggia lið tiggi.

10

Da vendi hann aftr lagðezk við Fion oc veitti þar hernað. drap þar marga menn. þa er landet hafðu svikit undan hanum. sva sægir Arnor.

181. Nest rauð fran a Fione
folld sotte gramr drottar

1. upp aftr: omv. A. Gautl.: oc því nest tf. A. 2. kgs:
her nyt kap. A med overskr.: Her bærsk Magnus við böndr i Askroey. 4. sem: sva A. iarla: ul. A. 5—9. Upp—
sægir: ul. A.

V. 180. ¹ eklo: sål. (med kk) alle undt. B, A1: eklo.
⁴ byggia: byggva A.

15. hernað: alaup oc A. 15—16. landet.. svikit: omv. A.

V. 181. ¹ fran: frar B1-2. a: at B1.

179. Uppgangu vann yngvi
arflogandi gnóga,
gerði hilmir Horða
hjørþey, á Skáneyju.

180. Svik réð eigi eklu
allvaldr Dønum gjalda;
lét fullhugaðr falla
Falstrbyggva lið tyggi.

rans gallt hærr firir hanom
 4 ringsærks lituðr merki
 minntiz olld hværr annar
 iafn þarf blam ramne
 5 snart gat hilmir hiarta
 8 hær skyldir tog fylldi.

Her visar til þess at Magnus konongr var hit næsta
 var eftir tvitugr at alldre. a þui sumri er liðnir (147)
 varo fra falle ens hælga Olafs konongs .xvi. vetr. 1045
 10 þa la Magnus konongr liði sinu við Skane. hafðe
 hann veret konongr .x. vætr. en .v. vætr af þeim
 hafðe hann veret konongr bæðe ifir Norege oc
 Danmorku. þa com til hans Haralldr sunr Sigurðar 106
 syrar oc Asto dottor Guðbranz broðer hins hælga
 15 Olafs konongs. faðer Sigurðar syrar var Halfðan
 sonr Sigurðar risa. hann var sunr Harallz ens har-
 fagra. þesser langfæðr .iii. varo hæraðs konongar a
 Upplondum. Haralldr Sigurðar sunr hafðe .iii. lang-
 skip oc þat er hann styrði sialfr. þar var ifir þess-
 20 conar segl. at þat var pell gullskotet. oc lagt tvevallt

³ firir: fra A. L. 5—8 ul. A. ⁵ mintiz: minniz B1-2.

7. hit: ul. A1. 8. alldre: nyt kap. A med overskr.: Her segir hvesso længi Magnus kgr var bæði kgr i Noregi oc Danmore. a: Enn a A. 8—9. liðnir varo: liðit var A. 9. kgs: ul. A. 10—11. hafðe hann: þa hafðe M. kgr A. 11. veret³ kgr² | x. vætr¹: omv. A. v.: tva A. 12. kgr bæðe: omv. A. 13. -morku: -more A. Haralldr: her det fsg. broðer—kgs oc (sál.) A. 14. syrar: syr A = l. 15. dottor G.: omv. A. 15. Halfðan: -am B. 16. ens: ul. A (A1 = B). 17. fæðr: feðgar A. 19. styrði sialfr: omv. A. 20. at: ul. A.

181. Næst rauð frón á Fjóni,
 fold sótti gramr dróttar,
 (ráns galt herr frá hónum)
 hringsærks lituðr merki;

minnisk qld, hvern annarr
 jafnþarfr blóum hrafni
 (snart gat hilmir hjarta)
 herskyldir tog fyldi.

firir. þuiat hvarger skyldu þær er aftr være eða
 framme sia hit ofægra a pellunum. A þui skipi
 varo dreka hafuð oc oll gulli buin. oc sva er sagt
 at ekki skip eitt man þat veret hafa a Norðrlond-
 um er iammikit gull man a hafa veret eða dyrleger 5
 steinar. eða pell. eða margs konar aðrar gersimar.

K. 43. Vm Haralld hinn harðraða oc hans
 þrekvirki meðan hann var i Miklagarðe.

(148) (P)A er Olafr hinn hælgi konongr hafðe fallet a Stiklastaðum. foro þær or lannðe Haralldr broðer 10
 hans oc Ragnvalldr Brusasunr. oc mart manna með
 þeim. oc komo um vætren andværðan austr i Holmgarð. a fund Iarizleifs konongs. oc hann toc væl við
 þeim. sem sægir Valgarðr a Velli er orta um Haralld.

182. Milldingar streytu um mækes
 munn er lez af gunni
 hollz vannt rafn of fyldan
 4 ræss þaut vargr i ase

15

1. þuiat: þa soc A. hvarger: hværir tveggja A. skyldu:
 ul. A. være: a skipinu tf. A. eða: oc A. 2. framme:
 skuldu (sculde A1) ei tf. A. hit: i A. pellunum: pællinu A.
 3. oc(1): ul. A. gulli: gull- A. 4. eitt: ul. A. þat: ul. A
 og omv. hafa veret. 5. er: þet er A. man: muni A. dyr-
 leger: dyrleghri A. 6. eða—eða: oc A. gersimar: goðar tf. A.
 7—8. Vm færð Harallz broðor Olafs oc Rognv. A. 9. Olafr |
 hinn h.: omv. A. 10. foro: þa fero A. 11. Ragn-: Rogn- A.
 13. hann toc: omv. A. 14. sem: sva sem A. Valgarðr á V.:
 Bolverkr broðir Þiðolfs A (rigtigere). er: hann tf. A.

V. 182. ¹-ingar: -ingr B1-2, A. streytu: strauct A.
³ vannt: vann A. of: um A. ⁴ ræss: ras A.

182. Mildingr straukt of mækis
 munn, es lézt af gunni;
 holds vant hrafni of fyldan
 hrás; þaut vargr i ási;

en gramr (né frák fremra
 friðskeiði þér verða)
 austr vast á et næsta
 qrðuglyndr í Gørðum.

en gramr ne ec fra fræmra
frið skerði þer verða
austr vartu aret nesta
s orðuglynnndr i Garðum.

5 Larizleifr konongr hafðe iamnan haft með ser Norð- (149)
menn oc svænska menn. en þa var anndaðr Ragn-
valldr iarll Ulfs sonr. en þat riki hafðe tekit Eilifur
iarll. hann hafðe oc marga Norðmenn með ser oc
gaf þeim mala. sa iarldomr var væittr til þess at
10 iarlenn skyldi veria riki konongs firir heiðnum
mannum. Larizleifr konongr setti Haralld annan
hofðingia ifir hærlið sit. oc gaf mala allum hans
mannum. sem sægir Þioðolfr skalld.

183. Eitt hafðez at
Eilifr þar er sat
hofðingiar tvær
avallt fylgðu þær.

15

Ðar dvaldez Haralldr langa rið oc atte margar (150)
orrostr. oc var Larizleifr allvæl við hann. þa fystiz 107
20 Haralldr at fara ut til Miklagarðs. nu byriaðe hann

5. Larizleifr: *her nyt kap. A med overskr.*: Hær segir um Larizlæif kg. iamnan haft: *omv. A.* 6. en: *ul. A.* Ragn-: Roghn- *A.* 7. Eilifur: Eirikr *A.* 8. iarll: oc (h. hann) *A.* oc(I): *ul. A.* 10. kgs: *med art. A.* 11—13. Larizleifr—mannum: *sál. B1-2, A; overspr. B.* 13. sem: sva sem *A.*

V. 183. ¹ hafðez: hafðuz *A.* ⁴ avallt: hamalt *A.* fylgðu: fylktu *A.*

18. Ðar: Nu *A og her nyt kap. med overskr.*: Nu fysiz Haraldr kgr til Miklagarz. Haralldr: þer *tf. A.* 19. Larizleifr: kgr *tf. A.* all: forkunnliðha *A.* við hann: til hans *A.* þa: oc þo *A.* 20. nu: *ul. A og omv.*: hann b.

183. Eitt hofðusk at,
Eilifr þars sat,

hofðingjar tveir;
hamalt fylkðu þeir.

færð sina oc mikit Norðmanna lið með hanum. for
alla leið þar til er hann com til Miklagarz. þa reð
Miklagarðe Zoe drottning en rika er styrt hafðe
Miklagarz riki með .vij. stolkonongom. oc reð með
henni þa sa maðr. er het Mikael Katalaktus. þa 5
beiddiz Haralldr af stolkonongenom oc af drottningu
at hann villdi þar ganga a mala gull oc aller
hans menn. oc var hanum þui iattat. oc sagt þeim
(151) at þeir skyldu aller a galeiðir fara. þa styrði hærr
Girkia konongs Georgius frendi drottningarennar. 10
þann callaðu Norðmenn Gyrgi. en þa er þeir como
ut i Girklanz ɔyiar. for Haralldr oftlega brott fra
hærrenom með sinum mannum. oc leitaðu ser fe-
fanga. oc flester aller Væringiar fylgðu hanum.
hann lagðe sva hvært sinn til orrastu hvert er var 15
til skipa eða kastala at leggia eða a land at ganga.
at annat hvart skyldi falla með allu liðinu eða sigr
fa. en þa er hann var með allum hærrenom. let
(152) hann sina menn iamnan firsta vera. sva bar at eitt
hvært sinni at þeir setto landtiold sin. þa toc Har- 20

1. Norðm. lið: *omv. A.* 1—2. for—leið: oc for—þraligha *A.*
2. til M.: i Miklagarð *A.* 4. oc: sa maðr *tf. A og ul.* þa—maðr. reð: enn *tf. A.* 5. þa(2): nu *A.* 6. -kgenom: *sál. A;* kogom(!) *B.* 7. mala: *ul. A.* 8. var hanum | þui: *omv. A.* þeim: *ul. A.* 9. skyldu: *sál. alle undt. B:* skyldi. aller—fara: ganga a galeiðir *A og nyt kap. med overskr.*: Vm hær Girkia kgs. 11. en: oc *A.* 12. for: þa for *A.* 12—13. brott—hærrenom | með—mannum: *omv. A og skr.*: brot i fra. 13. leit-
aðu: -aðe *A.* fe: fiar- *A.* 14. fylgðu: *sál. alle undt. B:* með. 15. hvært sinn | til orr.: *omv. A.* er: sem *A.* 16. eða kastala | at leggia: *omv. A og har.* eða til. 17. skyldi: villde hann *A.* allu liðinu: lið sitt allt *A.* 17—18. sigr fa: sigras *A.* 18. let: þa let *A.* 19. iamnan—vera: vera iafnan fiasta hask-anom oc lez varaz vilia at æi tynde hann ollu liði sinu *A og nyt kap. med overskr.*: Vm tialldbuðir at segia; fyrsta skr. *B.* 20. hvært: *ul. A.* sinni: sinn *A.* þa: oc *A.*

alldr með sinu liði tialdstað þann er ifir var uppi aðrum tiolldum. þa com til hofðingi Girkia liðs oc bað Væringia flytia tiolld sin a brott. oc let Girki þar tiallda skylldu. Haralldr svaraðe. oc let þat 5 engan rett Væringia vera at flytiaz i dalverpi undir fœtr Girkium. en Gyrgir sagðe at hann sialfr skyldi fyrst sætia sitt tialld en uti fra allt lið hans. þa svaraðe Haralldr. ef þu ert hærtoge ifir hær Gyrkia konongs. þa em ec hærtoge ifir Væringium. þa 10 villdu hvarer tvæggju nøyta vapna sinna. þa como til vitrir menn oc baðo at þær skylldu sættaz oc gera sem iamnast meðal sin. oc baðo þa luta um hvarer fyrri skylldu tiallda. Girkir eða Væringiar. eða fyrr riða eða roa. eða til hamnar leggja. þa 15 varo lutir gorfir. oc marcaðe hvarr sinn lut hærtogenn. þa mællte Haralldr við Gyrgi. lat sia hvat marc a þinum lut er at vit markem eigi a ænn vegh baðer. Gyrgir syndi lut sinn. þa marcaðe Haralldr lut sinn sva lict at æigi matte kænna hvar 20 var. oc castaðu baðom i skaut hærtoganum. oc toc Haralldr til lutanna oc mællte sva er hann toc til. Ðesse scal fyrri tiallda. fyrri riða. fyrri roa. fyrri

1. með—liði: *ul.* A. uppi: *efter tiolldum* A. 2. þa: nu A.
3. a: i A. 3—4. let—skylldu: saghþe at Kirkir otto þer at tiallda A. 4. oc: *ul.* A. 5. vera: *ul.* A. -verpi: hværfé A. 6. en: þa (s. G.) A. 7. fyrst sætia: *sál. alle undt.* B, *omv.* en: oc A.
8. hærtoge: hofðingi A. 9. þa(2): nu A. 10. tvæggju: tvæggja A (*A1 = B*). þa como: oc komo þa A. 11. vitrir: spæki- A. 12. sem—meðal: sætt sém skilnast a millum A. um: *ul.* A. 13. skylldu: skulde A. 14. fyrr: firir A. eða(2): *ul.* A. hamnar: hamna A. 15. hvarr: *sál. alle undt.* B: hværr. 15—16. hærtogenn: *ul.* A. 16. hvat: *sál. alle undt.* B: hvart. 17. er: se firir því A. vit.. eigi: *omv.* A. 17—18. a ænn vegh: *sál.* A; eins vegar B after baðer. 18. Gyrgir: hann A. 19. lut sinn: *omv.* A. lict: *ul.* A. 20—21. toc—lutanna: skulde Haralldr upptaca baða lutina A. 21. sva: *ul.* A. 22. tiallda: oc *tf.* A. fyrri(3)—fyrri(4): oc sva A.

til hafnar leggja. leit a lutenn oc mællte. þetta er var lutr Væringia. fløygir ut lutenum a sioenn er þar var nær. þa mælte Gyrgir. hvi lezto mec ægi 108 sia lutenn. Haralldr svaraðe. ef þu sat eigi þann er ec toc upp. se þann er æftir liggr. hvart þit mark 5 er a þeim eða eigi. þa var lutrenn kændr oc var þar a marc Gyrgis. i þu licum við skiftum fanz hversso framgiarn Haralldr var. oc aburðarsamr. (153) Nu foro þær um sumaret oc haeriaðu. toco þa Væringiar þat at tala at myklu myndi þat bætr fara ef 10 — Haralldr reðe einn saman firir liðinu oc sagðu Gyrgi engan lut vinna til frægðar þegar hann reð einn firir. hann sagðe i mot. at Væringiar villdu ækki veita hanum þionastu sina. oc bað þa fara i annan stað. oc lezk þa myndu vinna þu likt. er hann mætte. 15 (154) þa for Haralldr ifra hanum. oc með hanum Væringiar oc aller Latinumenn. en Gyrgir for með Girkia hær. syndist þa hvat hvarer matto. fecc Haralldr iamnan sigr oc fe mikit en Gyrgir for hæim til Miklagarz.

1—3. leit nær: toc þa til lutanna oc mælti ef var lutr kœmr upp þa fløyge ec hanom ut a sén oc sva gerði hann A. 3. lezto mec: leto þer A. 4. þann: lut *tf.* A. 5. se: þa *tf.* A. liggr: oc gef at goum *tf.* A. 5—6. hvart—eigi: ef þu kennir þitt marc a þeim A. 6. lutrenn: lutr A. 7. i: *her nyt kap.* A med overskr.: Her foro Væringiar með H. at hæria. 8. aburðar-: ofundar- A. 9. Nu: *ul.* A. þær: þa A. 10. þat(1,2): *ul.* A. tala: sin a meðal *tf.* A. bætr fara: *omv.* A. 11. saman: *ul.* A. 11—12. Gyrgi—vinna: at Gyrgi vann ængann lut A; engat skr. B. 12. frægðar: frægða B (alene). þegar—einn: ef hann var i nocrom stað A. 13. i: a A. villdu ækki: villdi ængann lut A og *ul.* þion. sina. 15. myndu: munu A. mætte: matti A og *nyt kap.* med overskr.: Vm hærfor Haralldz oc Gyrgis. 16. þa: Enn nu A. hanum(1): *ul.* A. hanum: allir *tf.* A. 17. -menn: oc syndiz i því hvat hvarir matto *tf.* A og *ul.* det fœlg.: syndist—matto. 18. fecc: hafðe A. 19. Gyrgir for: *sál.* A; Girkir foro B. hæim: aftr *tf.* A.

nema þat lið er ser villdi fear afla. oc foro þær til Harallz oc hafðu hann hofðingia ivir ser. þa for (155) Haralldr með hær sinn væstr til Affrica. eldist miok at liði i velldi þui er liggr undir Affrica. þat er 5 mællt eftir sagu sialfs hans at hann tóke þar attatigu borga. sumar varo gefnar i valld hans. sumar braut hann eða brenndi. sva sagðe Þioðolfr.

184. Tigu mat tekna segia
tandrauðs a Serklande
10 ɔngr heiti ser atta
 4 ormtorgs hatoðr borga
 aðr hær skorðoðr harðan
 hilddar leik undir skildi
 Serkium hætr i slettre
15 8 Sikiloøyu giek høyia.

Sva sagðe Hugi Bryndoðla skalld.

185. Brauztu undir Mikial mætan
magom heim sem fragom

1. lið: æi *tf. A* (*mgl. A1*). oc: *ul. A* og *skr.* þær foro.
2. ser: *nyt kap. A med overskr.*: Nu fær H. til Africa landz.
3. til: i *A*. 5. mællt: talat mioc *A*. hans: Haralz *A*.
tigu: *tughu A*.

V. 184. ¹ Tigu: *Tiughu A*. ³ ɔngr: *sål. B1-2; angr B*; ungr *A*. heiti: *hætti A*. ⁴-torgs: *sål. alle undt. B*: *togs*. ⁶ skorðoðr: *skorðaðr A*. ⁶ leik: *ul. A*. undir: und *A*. ⁸-øyiu: *øy A*.

16. Sva sagðe: þa evað *A*. Hugi: *sål. B, A2; i A rettet til Illuge i randen; A1 har Illuge*.

V. 185. ¹ undir: und *A*. mætan: mestan *A*.

184. Tøgu má tekna segja
(tandrauðs) á Serklandi
(ungr hætti sér) átta
(ormtorgs høtuðr) borga,
áðr herskorðuðr harðan
hildar leik und skildi,

Serkjum hætr, í sléttri
Sikileyju gekk heyja.
185. Brauzt und Mikjál mæztan
(mógum heim, sem frögum,
sunr Buðla bauð sinum)
Sunnlönd, Haraldr, rondu.

sunr Buðla bauð sinum
4 sonn lond Haralldr ronndu.

(156) Hær sægir þat at þa var Mikiall konongr i þann tima. Haralldr dvaldezk marga vætr i Africa. fecc þar gull mikit oc alls konar dyrðlega gripi oc steina 5 mæta. en fe þat allt sem hann fecc oc ægi þurfti hann til nøyzlu við lið sitt. senndi hann með trun- aðarmannum sinum norðr i Holmgarð i valld oc giæzlo Iarizleifs konongs. dro þar saman mikit fe sem liklegt var. er hann hæriaðe þann luta heimsins 10 er auðgaztr var at gulli oc silfri. oc sva mikit sem 109 hann gerðe at oc aðan var i fra sagt, at hann eignaðez attatigu borga. hann barðez við sialfan konongen i Africa oc sigraðest oc eignaðest við hans velldi. sem Þioðolfr skalld sægir. 15

186. Dolglioss hæfir dase
darrlatr staðet fierre
endr en elmi Rinndar
4 omynda tok skyndir

⁴ sonn: sunn *A*.

2. rondu: *her nyt kap. A med overskr.*: I þenna tima var Mikael kgr. 3. Mikiall: Mikael *A*. 4. Haralldr: kgr *tf. A*. i Africa: *ul. A*. 5. mikit: *ul. A*. dyrðlega: dylliga *A*. 6. mæta: margha *A*. sem: er *A*. þurfti: fecc *A*. 8. norðr: *ul. A*. i H.: til Holmgarz *A*. valld oc: *sål. A*; *ul. B*. 10. heimsins: *sål. A*; *uden art. B*. 12. at—fra: er meðr sonnu var aðann *A*. 13. tigu: *tughu A*. 14. oc sigraðest: *ul. A*. 15. sem: sva (sægir) *A*. skalld: æflir orðum sialfs hans *tf. A*.

V. 186. ³ en: er *A*. elmi: æliu *A*. Rinndar: rinda *A*.
⁴ skyndir: skyndar *A*.

186. Dolgljóss, hefir dási
darrlatr staðit fjarri
endr, es elju Rindar
ómynda tók skyndir;

vasat Afríka jøfri
Ánars mey fyr hönum
haglfaldinni at halda
hlýðisamt né lýðum.

var at Affrica iofri
 Annars moy firir hanom
 hagl falddenne at hallda
 s lyði samt ne lyðum.

5 Þa hellt Haralldr hærrenom til Sikiløyiar. oc vann (157)
 þar borg eina með þæma hætte at fuglarar hans
 toco með limi smafugla þa er reiðraðuzk i borgenne.
 oc flugu um daga i skoga at taca ser fozlo. oc let
 Haralldr binnda a bak fuglunum lokars spono af
 10 tyri tre. oc stöpa a vaxe oc brennu steini. siðan
 flugu fuglarner aller senn i borgen til unga sinna. þa
 laust elldinum af fuglunum. þo at hværr bære litla
 byrði ellzens. þa kvæiktiz þo þar af husen er röyr-
 pogt varo. oc logaðe siðan huært hus af oðru oc
 15 siðan oll borgen. giek þa ut folket með litilæte. bað
 ser þa myscunnar með ahyggju oc ræzlo. þær er
 drembilega oc neisulega hafðu aðr mællt við Har-
 alld. Aðra borg vann hann með þæma hætte. at hann (158)
 let segia i borgen at hofðingi hærs Girkia konongs
 20 være anndaðr oc beiddiz at grafa lik hans i borgenne.
 oc heto at væria til miklu fe sem siðr var til firir

5. Þa: Nu *A* og *nyt kap. med overskr.*: Nu vendi H. bærrinum til Siciløyiar. Haralldr: hann *A*. 6. borg eina: borghena *A*. 8. i skoga: a scog *A foran* um daga. fozlo: mat *A*. 9. fuglunum: þæim *A*. spono: *B1-2*, spöno *B*; spon *A*. af: *sál*. *A*; oc *B*. 10. tyri tre: tyrr i *A*. stöpa: stöypa *A*. a: af *tf*. *A*. steini: oc *tf*. *A* (fl. s.). 11. aller- borgen: *ul*. *A*. 12. þo: enn þo *A*. at: ænn *tf*. *A*. 13. ellzens: *uden art*. *A*. þo þar: *omv*. *A*. husen: *efter* varo *A*. 14. logaðe siðan: því næst *A*. hus: *ul*. *A*. 15. siðan: brann *tf*. *A*. bað: oc bað *A*. 16. þa: *ul*. *A*. 17. neisu-: næisi- *A*. við H.: til Harallz. oc liðs hans nesta dagh aðr *A* og *her nyt kap. med overskr.*: Hvosso onnr borgh var með slæghð unnin. 18. þæma: þeima *A*. 19. hærs G.: *omv*. *A* og *ul*. *kgs*. 20. beiddiz: bæidduz *A* (*A1 = B*). 21. væria til: offra *A*. siðr: titt *A*. til(2): *ul*. *A*.

sal rikra manna. þesse borg var sva stærk at engi von var at hon myndi vapnom sott værða. en er borgar menn høyrðu sagt anndlat Harallz. oc þær er kirkur varðveittu villdu giarna þiggia gullet þo at vikingar villdu gefa þæim. bauð hværr til sinnar 5 kirkju at fara skyldi. hugðuz þa myndu upp taca gull oc silfr oc aðra dyrðlega luti. giengo i mote likinu i borgarlið. baro ut crossa oc hælga doma oc skryddust fagrlega. vikingar baro kistuna hatt oc var tiatdat ifir purpura pelle. en menn þær er 10 fylgðu likinu varo i silkiklæðom. oc hattu siða oc undir hialma oc bryniur. oc þa er þeir como i mitt borgharliðit þa fælldu þær niðr kistuna um þvært liðet. Þa bles luðr svæinn Harallz. oc var aðr allr hærrenn vapnaðr. skutu upp mærkium oc runnu 15 110 til borgarennar. en Haralldr hafðe boret sialfr kistuna. bra þa Haralldr sværði oc sva menn hans aller .xii. er giengit hafðu með kistunni. liopo upp i liðet. oc drapo þar margar menn. er vapnlausir

1. sal: sol *A*. 2. myndi .. værða: yrðe *A*. er: *ul*. *A*.
 4. kirkur: *sál*. *A*; kirkju *B*. 5. villdu: villde *A1*. hværr:
 at *tf*. *A2*. 6. fara skyldi: licit skulde fara oc *A*. myndu upp:
 upp skula *A* (*omv*. *A1*). 7. dyrðlega: goða *A*. i: nu *A*. 8. i
 borgarlið—doma: *ul*. *A*. 9. fagrlega: oc boro ut krossa oc
 aðra hælgha doma *A*. 10. pelle: pæll *A* (*A1 = B*). en: *sál*.
B, *A*; oc *B1-2*. menn: vikingar *A*. 11. varo—klæðom:
 hafðo silkiklæðe *A*. 12—13. þa—þa: *sál*. *A*; i miðu borgar-
 liðinu *B*. 13. þvært: þvær *B* (*alene*). 14. bles—Harallz:
 let Haralldr viðr evæða luðr sinn *A*. 14—15. aðr—hærrenn:
 allr lyðrinn aþr roundr oc *A*. 15. skutu: þær *tf*. *A*. mærki-
 um: mærkinu *A*. 16. til borgarennar: um borghina *A*.
 Haralldr: kgrenn *A*. boret sialfr: sialfr royndr borit *A*.
 17. kistuna: oc aðrir xii. menn *tf*. *A*. þa H.: kgrenn *A*.
 sværði: med art. *A*. 17—19. sva—liðet: allir hans menn *A*
 (jfr. Mork.). 19. þar: þær *A*. er: þa er *A*.

stoðo firir. þar varð sarr Halldor Snorra sunr hoggvinn i annlet. Aller varo þeir noccot sarer. oc mest af griote er kastat var at þæim or turrnenom. Haralldr vann þa borg. oc toc þat af fe er hann villdi. 5 eignaðe siðan Girkia kononge borgena. marga staðe vann hann i þessu lannde. undir valld Girkia konongs. aðr en hann kœme aftr til Miklagarðz. Litlu (159) siðar gerðe hann færð sina ut af Miklagarðe með hær til Iorsala. oc þa er kom til Iorsala var landet 10 allt upp gefet i valld hans. sva sægir Stufr er høyrt hafðe Haralld fra þessom tiðendum sægia.

187. For ofruginn øfre
eggdiarfr undir sik leggia
föld var viga valdde
15 4 virk Iorsala oc Girkium
oc með ørno riki
obrunnin com gunnar
heimil iorð und herðe
8 Harallz ond ofar lanndum.

20 Her sægir fra þui at petta lannd com obrunnit oc
øhaeriat i valld Harallz. for þa ut til Iorðanar oc

1. firir: þæim *tf. B, ul. A.* sarr: mioc *tf. A.* sunr: hann var *tf. A.* 2. Aller—þeir: *sál. B1-2* (þar f. þeir *B*); flester allir Harallz menn urðo *A.* 3. turrnenom: turnum *A.* 4. fe: *ul. A.* villdi: oc *tf. A.* 5. siðan: *ul. A.* 6. undir: i *A.* 7. Miklag.: *her nyt kap. A med overskr.:* Vm færð H. til Iossalaborgar. 9. hær: *med art. A.* er: hann *tf. A.* til I.: i Iorsala hæim þa *A.*

V. 187. 4-sala: -sale *A.* 7 herðe: harðre *A.*
21. i: *sál. A.* undir *B.* for þa: því næst for hann *A.*

187. Fór ofrhugi enn øfri
eggdjarfr und sik leggja
(fold vas viga valdi
virk) Jórsali (ok Girkjum),
ok með øernu riki
obrunnin kom gunnar
heimil jorð und herði. —
Haralds qnd ofar londum.

laugaðe sik. sva sem hattr var palmara. hann varðe til grafar drottens vars. oc crossens hælga oc annarra hælga doma i Iorsalande. Gaf þæim þar til sva mikti fe i gulli oc silfri at engi vissi marca tal at. oc hann friðaðe vegenn allt ut til Iorðanar. oc drap 5 par raufara oc annat folk þat er ofrið gerðe sem Stufr sægir.

188. Stóðo rað af ræiði
rann þat svicamannum
Egða grams a ymsi
4 orð Iorðanar borðe
en firir afgerð sanna
illa gat fra stilli
þioð fecc visan vaða
8 vist um alldr með Cristi.

(160) Eftir þetta for hann aftr til Miklagarðz. oc þui nest
gierðest osætte af drottningu Zoe til Harallz. var
su soken fyrsta gefinn Haralde. at hann hafðe gull

1. sva .. hattr var: *ul. A.* palmara: -era *A.* 2. drottens vars: *omv. A (A1=B)*. oc(2): til *tf. A.* 3. hælga: hæilaghra *A.* þæim: hann *A.* 4. engi: maðr *tf. A.* at: a *A.* 5. oc hann: Haralldr *A.* friðaðe: oc *tf. A.* ut: *ul. A.* 6. þar: marga *A.* sem: sva sem *A.*

V. 188. 3 ymsi: ymsum *A.* borðe: borðom *A.* L. 5-8 mgl. *A.* Her nyt kap. med overskr.: Nu gerez usætt a mille Harallz oc drotnengar.

16. Eftir þetta: Enn nu *A.* hann: Haralldr *A.* þui nest: þa after gierðest *A.* 17. osætte: usætt mikil *A.* Zoe: *ul. A.* 18. soken: soc hin *A.* gefinn Haralde: *sál. A;* *ul. B.*

188. Stóðu róð af reiði
(rann þat svíkum manna)
Egða grams á ymsum
(orð) Jörðánar borðum;
enn fyr afgorð sanna
(illa gat frá stilli)
þjóð fekk visan váða. —
Vist of aldr með Kristi.

pat er atte Girkia konongr. oc eigi upp greitt sem log stoðo til. oc hafðe sialfr meira af eignaz en konongr hafðe veitt hanum. sagðu sva at a þeirri stundu er hann var ifir konongs hær. hafðe ekki 111 5 gull comet af galeiðum. Annr soc var su at Zoe drotning kiændi Harallde. at hann tiðcaðest Mariu sonar dottor hennar. Haralldr bað hennar oc fecc eigi. Ðat sægia menn þeir er veret hafa i Miklagarðe. at Væringiar minnaz sva frasagnar. at 10 Zoe drotning villdi siolf hafa Haralld. Zoe drotning (161) oc Munakus keisare leto taca Haralld oc leiða bundinn til myrkvastofo. oc .ii. menn með hanum. Ulf er síðan var stallare hans. oc Halldor Snorrason. oc ner myrkva. stofonne a stræteno syndist hanum 15 hinn hælg Olafr konongr var þar síðan gorr kapella hinum hælga Olafe konunge oc stændr su kapella enn. oc þa var þæim runndit i dyflizuna. Nesto nott eftir com ekkia ein oc opnaðe dyflizuna. pat er turn einn oc openn ofan. oc er nu callat Harallz 20 dyfliza. Tva þionastu menn hafðe su kona með ser. leto þau siga ofan snøre oc drogo Haralld upp. oc þa er með hanum varo. þesse kono hafðe hinn

1. eigi: allt *tf.* A. 2. sem: sva sem A. 3. hanum: oc *tf.* A. sva: þær A. 3—4. a—stundu: þa stund A. 4. ifir: Girkia *tf.* A. 4—5. hafðe—comet: at æcki kom gull A. 5. galeiðum: Enn *tf.* A. 6. Zoe: Zoa A (*A1 = B*). kiændi: þat *tf.* B, *ul.* A. 7. hennar(2): Mariu A. 8. menn þeir: *sál.* A; *omv.* B. 9. at—sagnar: *ul.* A. 10. hafa: haft *tf.* B, *ul.* A. Haralld: *her nyt kap. A med overskr.:* Nu er H. sætr i myrkvastofu. 10—11. Zoe(2)—leto: Nu let Monacus kæsare oc Z. dr. A. 12. Ulf: Ulfr B, B2 (*her r senere tf.*). 15. kgr: *ul.* A. var þar: *omv.* A. 16—17. hinum—enn: æin A. 17. þa: *eftir þæim* A. 20. su kona: *sál.* A; conan B. ser: oc *tf.* A. 21. ofan: niðr *eftir snøre* A. oc(2): alla *tf.* A. 22. er: *sál. alle undt.* B: sem. með hanum: þer A.

hælg Olafr vunnit bot. oc hafðe hann vitrazk henni (162) at hon skyldi löysa broðor hans. þa for Haralldr þegar til Væringia skiftar. sva calla þær þa garða er þeir ero i. en er hann com þar. bað hann þa upp standa oc taca vopn sin. oc giengo síðan til 5 konongs palata. þar er hann svaf. oc drapo noccora Væringia er vorð helldo ifir kononge. toco konongen sialfan oc stungu ut bæðe augun hans. sva sægir Þorarenn i drapo sinni.

189. Naðe giðr en gloðom
Griklanz iofr hannda
stolþengill giecc strangu
4 Steinblindr aðal meini.

10

Sva sæghir oc Pioðolfr.

190. Stolþængils bauð stinga
styriold var þa byriað
œyðr oughum bæðe
4 ut hæiðingia sutar.

15

1. Olafr: kgr *tf.* A. hafðe—vitrazk | henni: *omv.* A.
2. hans: *her nyt kap. A med overskr.:* Her drepr Haralldr varðmenn kganna. þa: Nu A. 4. þeir: Væringear A. en: nu A. þar: þa *tf.* A. 5. giengo síðan: ganga A. 6. palata: palato A. svaf: inne *tf.* A. oc: þær A. 7. er—helldo: þa er a værði hofðo værit A. kge: *med art.* A. 8. augun: *uden art.* A. 9. Þorarenn: Skæggia sun *tf.* A.

V. 189. ¹ giðr: *sál.* B1-2; gær B; gior A. gloðom: gloðo A (gloðe A2). ² Grik-: Girk- A.

14—18. Sva—sutar: *sál.* A; *mgl.* B.

189. Náði gorr en glóðum,
Griklands, jofurr handa,
stolþengill gekk strangu
steinblindr aðalmeini.

190. Stólþængils bauð stinga
(styrjold vas þá byrjuð)
eyðir augu bæði
út heiðingja sútar.

Valgarðr sægir fra drape varðmanna.

191. Helmingi bauð þu hanga
hilmis kundr af stundu
skift hafe þer sva at eftir
5 4 ero Væringiar færre.

I morgum kvæðom Harallz er getet þessa storvirkis.
oc æighi er at gera orð i hia því. nema sialfan Girkia
konong blinndaðe hann. næmna matte greifa noccon 112
eða hærtoga. en i allum evæðom Harallz sægir a
10 æina lund at petta var sialfr stolkonongr. A þeirri (163)
samu nott toc hann holl þa er inni var iungfrua
Maria oc hafðe hana með ser. toco siðan .ii. galeiðr
oc rero inn i Sæviðarsund. þar varo ifir sundet
iarnrekændr. þa mælte Haralldr. at skipast skyldi
15 til ará a hvarre tvæggju galeiðenne. en þær aller
er eigi þurftu at roa. skyllu laupa aftr a hvarre
tvæggju galeiðenne. oc hafa hværr huðfat sitt i fange.
oc rænndu sva galeiðarnar upp a iarnen. en þegar

1. sægir—varðmanna: af Vælli hevir oc cveðit um varðmennina A.

V. 191. 1. bauð þu: bouttu A. 4 færre: fære A.
7—8. oc—hann: sál. A; ul. B. 8. matte: sál. alle undt.
B, A1: mætte; til tf. A. 10. lund: læið A. -kgr: med art.
A og nyt kap. med overskr.: Her vinnz hollinn oc iunfruenn.
A: Enn a A. 11. iungfrua: i iungfruan A. 12. hafðe hana:
omv. A og tf. hann. toco siðan: þær toco oc A. galeiðr:
galeiðar B2. 13. þar varo: enn A. sundet: voro tf. A. 4. rek-
ændr: rækand B(alene); rekkende A. 15. hvarre: sál. alle undt.
B: hvar. tvæggju: tvæggja A = l. 17. galeiðenne: -unne A =
l. 17. aller: menn A. 16. þurftu—roa: þurfti til roðrar A.
skyllu: þa skulde aller A. 17. huðfat sitt: omv. A.
18. galeiðarnar: galoyðr A.

191. Helmingi bautt hanga
hilmis kundr af stundu;
 skipt hafið ér, svát eptir
 eru Væringjar færi.

er festi oc af toc skriðenn bað hann þa laupa fram
i. þa stöyfti galeiðenne fram af iarnom þærri er
Haralldr var a. en su annr er hann var eigi a.
sprakk er reið a iarnonom. oc tyndist þar mart
(164) af. en sumt var tækit af sunndi. með þesso komsk 5
Haralldr braut or Miklagarðe oc for sva inn i Svarta
haf. oc aðr en hann sigldi i hafet setti hann upp a
land ungu fru Mariu oc fecc henni gott faru nöyti
aftr til Miklagarz. oc bað hana segia Zoe drottningu
at Haralldhe potte sem hon hæfði litit valld þa a 10
hanum. eða hvart er hennar riki myndi noccot þa
firir standa at hann fengi ungu fru Mariu ef hann
villdi. þa sigldi hann norðr i Ellepalla. for þaðan
aftr um Austrriki. i þessom færðum orte Haralldr
gamanvisur oc ero .xvi. oc eitt niðrlag at allum. 15
þesse er einn.

192. Snejð firir Sikiløy viða
suð varom þa pruðir
bryn skräið væl til vanar
4 vengis hiortr undir drengium

1. er: ul. A. bað: þa bað A. þa: alla A. 2. þa: oc
þeyre A. galeiðenne: her har A: er H. var a, og så stoypti,
ul. þærri. iarnom: med art. A. 3. su: ul. A. 4. sprakk:
her har A: su er æighi var H. a (f. er—a). er: hon tf. A.
iarnonom: iarneno A. 5. af(2): sál. A; a B. sunndi: her nyt
kap. A med overskr.: Nu sighthir H. i Svarta haf. með—komsk:
Sva com A. 6. braut: sál. B1-2; mgl. B; brot A. or: af A1-2.
inn: ul. A. 8. ungu fru: sál. B1-2(iungu skr. B); iungfruna A.
9. aftr: sál. A; ul. B. hana: ul. A. 10. sem—hæfði: ul. A.
10—11. þa—hanum: hon a ser æigha A. 11. hvart er: hvat A.
11—12. noccot—standa: firir hafa staðit A. 12—14. at—villdi:
ef hann villde haft hafa iungfruna A. 13. þa: siðan A.
·palla: ·palltu B1-2. 14. Haralldr: sál. A; hann B. 15. oc
ero: sál. B1-2(er); ul. B, A. eitt: er tf. A. at: a A.

- V. 192. 4 undir: und A.

vætte ek miðr at motte
myni enn þinnig nenna
þo lætr Gierðr i Garðum
8 gullrings við mer skolla.

5 Pui veik hann til Ellisifiar dottor Iarizleifs konongs.
Haralldr for til Holmgarðs a fund Iarizleifs konongs (165)
oc fecc þar goðar viðtaer. toc þa til sin gullet
mikla er hann hafðe aðr sennt firir ser utan or
Miklagarðe. aðr en Haralldr före or Garðum austan.
10 gifti Iarizleifr hanum dottor sina. er het Elizabeth.
en Norðmenn callaðu Ellisif. Ðat sægir Stufur
hinn blinndi.

193. Mægð gat eðlingr eiga
ognar milldr þa er villdi
15 gullz toc gauta spialle
4 gnogt oc bragnings dottor.

⁵ vætte: væitti A. at: *sál. B1-2, A; a B.* motte: *sál. B, B2;*
mote *B1, A.* ⁶ þinnig: þinig *B1-2;* þinnugh *A.* nenna:
rænna *A.*

5. Pui: nest *tf. B, ul. A.* -sifiar: -sifar *A.* kgs: *nyt kap. A med overskr.*: Nu fær H. til Holmgarz. 6. Iariz: Iuriz- *A.* 7. fecc: hann *tf. A.* gullet: gull þat it *A.* 8. utan: otan *B1-2.* or: af *A.* 9. austan: *ul. A.* 10. er: su *A.* 11. en: þa (call. Norðm.) *A.* Elli: Eli- *B1-2.* Ðat: Sva *A.*
V. 193. ¹ eðlingr: oðlingr *A.* ⁴ gnogt: gnott *A.*

192. Sneið fyr Sikiley viða
súð, vórum þá pruðir,
bryñ, skreið vel til vánar
vengis hjótr und drengjum;
vættik miðr at motti
myni enn þinig nenna;

þó lætr Gerðr i Gørðum
gollhrings við mér skolla.
193. Mægð gat qðlingr eiga
ógnar mildr þás vildi;
golls tók gauta spjalli
gnótt ok bragnings dóttur.

113 At vare byriar hann færð sina austan or Holmgarðe.
(166) oc for með .iii. skip til Sviðioðar. Sva sæghir
Valgarðr.

194. Skauzt þu und farm enn friðsta
fram veitiz þer bæti
farðir gull or Gorðum
4 grunlaust Haraldr austan
styrðir hvatt i horðum
hugdyggr iofur glyggvæ
sattu þar er sædrif letti
8 Sightun enn scip nighðu.

5

10

oc funnuz þær þa Svæinn Ulfssunr oc Haralldr.
þeir varo magar. þui at Ellisif er Haralldr atte var
dotter Ingigerðar Olafsdottor hins svænska. hans
systir var Aztrið moðer Sveins Ulfssonar. Litlu aðr 15
hafðe Svæinn flyit af Danmorc firir Magnusi kon-
onge. þa bæiddiz Svæinn sambanz við Haralld um
vandræðe þeirra Magnus konongs. oc teðe hanum
at Magnus konongr sat ifir hvarstvæggia þeirra riki.
Haralldr svaraðe a þa lunnd at eigi villdi hann synia 20
Svæini sinnar vinatto. en þo vil ec fyrr hitta

1. At: *nyt kap. A med overskr.*: Nu hyriar H. færð sina til Svæiðioðar. or: af *A.* 2. oc: *ul. A.* 2—11. Sva—nighðu: *sál. A; ul. B.* 12. oc(1): þa *A og ul. det følg.* 13. þui: firir því *A.* Elli-: *sál. alle undt. B:* Eli. 15—17. Litlu—kge: *ul. A.* 17. þa: oc nu *A.* við H.: af Haralde *A.* 17—18. um—kgs: *ul. A.* 18. teðe hanum: sagðe *A.* 19. hvars-: *sál. alle undt. B:* hvar. þeirra: foðr læifð oc *tf. A.* 20. lunnd: leið *A1.* 21. sinnar vinatto: *omv. A.* vil ec: vill hann *A.* fyrr: fyrst *A1.*

194. Skauzt und farm enn frizta
(frami veitisk þér) beiti,
farðir goll ór Gørðum
(grunlaust) Haraldr austan;
styrðir hvatt i horðu
hugdyggr jofurr glyggvi,
sátt, þars sædrif létti,
Sigtún, en skip hnigðu.

Magnus konong frenda minn en ovingast við hann. eða hylla sik fiandmannum hans. for Haralldr þa til Danmarcar sem her sægir.

195. Eik slong undir þer yngui
5 ognbliðr i haf siðan
rett varð yðr um ætlat
4 oðal fra Sviðioðo
hynd bar rif þar er renndo
rett a stag firir sletta
10 skeiðr en skælgðut bruðir
8 Scan øy Danum nanar.

K. 44. Her fundust þeir frendr Magnus konongr oc Haralldr.

(P)A urðu þau tiðendi er aðr var til visat at (167)
15 þeir funnuz Magnus konongr oc Haralldr faðr broðer hans. toco tal a millum sin. oc spurði Haralldr hværsso Magnus konongr villdi iamna rikit milli þeirra. en Magnus konongr lezk vilia gera eftir raðe stormennis sins. oc hermannia sinna eða lanzmanna.

1. M. kg | frenda minn: *omv. A og sinn.* 2. fiand-:
fianz- *A.* Haralldr: *sál. alle undt. B:* hann.
V. 195. ³varð: var *A.* ⁵hynd: hind *A1-2.* ⁶sletta:
sletto *A.* ⁷skeiðr: skæið *A.* skælgðut: skæltu *A.* ⁸Scan:
sál. alle undt. B: sem(!).
12—13. Her bæiðiz Haralldr rikis iafnaðar *A.* 17. villdi:
mundi vilia *A.* 17—18. milli þeirra: þeirra meðal *A.* 18. en:
ul. A. vilia: skula *A.* 19. stormennis—lanzmannia: hinna
størsto manna oc annara vitra manna i lanndino *A.*

195. Eik slong und þér, yngvi
ógnbliðr, i haf siðan
(rétt vas yðr of ætlat
oðal) frá Sviþjóðu;
- hýnd bar rif, þars renduð
rétt á stag fyr sléttu,
skeið, en skelkðuð brúðir,
Skáney, Dønum nánar.

Þa varo tilheimtir rikismenn oc raðgiafar konongsens oc let Magnus konongr uppbera firir þa hværss Haralldr beiddist. Þa svaraðe Einar þambarskælvir. oc let fiarre Haralld verit hafa þa er þær vunnu 114 lanndet af Knytlingum oc ecki fysumk ver at tvi- 5 skiftaz milli kononga. havum ver oc iamnan æinum senn pionat. oc sva man enn væra meðan Magnus konongr hæfir valld sitt. þesso samþyktauz aller rikismenn þo at sina læið hœfe hværr sitt mal kom þo i einn stað niðr at þær villdu hava Magnus einn 10 konong ifir ser. for við þat Haralldr a brott. oc pottez fa enga sœmnd af frenda sinum. veik þa aftr til Sviðioðar oc stæmdi a fund við Svein. gerðo felag sitt a þa lund. at Haralldr lagðe Noreg til en Sveinn Danavelldi. oc skylldu þær baðir vinna 15 bæðe lond af Magnusi konunge eflðuz at liði oc foro viða um Sioland. oc Fion. brenna oc hæria. oc toco folk mikit. sem sægir Valgarðr.

196. Haralldr gorfa leztu heriat
nyggr þu andscotum tyggi

1. Þa—heimtir: oc varo þa saman callaðir *A.* raðgiafar: roðonøyti *A.* 2. oc let: let þa *A.* Magnus: *ul. A.* þa: *sál. alle undt. B:* þæim. 3. þambar: þamba- *B1-2, A, A2.* 4. verit hafa: *omv. A.* 5. ecki—ver: ænge fysn er oss a *A.* 6. milli: millum *B (alene).* kga: *med art. A.* havum—oc: oc hofum æ *A.* 7. senn: *A;* konunge *B.* 8. kgr: lifir oc hann *tf. A.* 9. at: a *tf. A.* hværr: hvarr *B (alene).* 10. þo: æ *tf. A.* 11. ser: *ny linje A.* for—a: Nu for Haralldr viðr sva buit i *A.* 12. veik: hann *tf. A.* 13. við Svein: Sveins oc *A.* gerðo: þær *tf. A.* 15. baðir vinna: *A;* þau *B.* 16. lond: londenn *A;* hæria *tf. B.* eflðuz: þær nu mioc *tf. A.* 17. -lond: *B, A1;* -land *B1-2, A, A2.* brenna—hæria: hæriaðo oc brændo *A.* 18. folk mikit: *sál. A, omv. B.* sem: sva *A.*
- V. 196. ¹tyggi: *med i A, B1-2.*

5 hvatr rann vargr at vitia
 4 valfallz Selunnd alla
 giecc a Fion en fecc at
 fiolmennr konongr hialmum
 brast rikulega ristin
 8 rit erveðe litit.

197. Brann i boe firir sunnan
 biartr elldr Roskelldu
 ronn let raser nenninn
 10 4 royk væl ofan fella
 lago lanz menn gnogner
 lo hel sonum frælsi
 drosk harmvesallt hyski
 8 liott til skogs a flotta.

15 198. Dvoldum daprt of skilda
 drifu þær er eftir lifðu
 ferð en fengin urðu
 4 fogr sprund Daner unndan

³ hvatr: hvatt A. ⁴ Se-: Sæ- A. ⁷ rikulega: rikula A.
 V. 197. ⁸ elldr: i tf. A. ⁸ let: lezt A. raser: ræsir A. ⁴ væl:
 væll A. ⁵ gnogner: gnoghir A. ⁶ sonum: sumum A. ⁹ liott: liot A.
 V. 198. Mgl. A.

196. Haraldr górvá lézt herjat
 (bnyggr andskotum tyggi)
 hvatt rann vargr at vitja
 valfalls, Selund alla;
 gekk á Fjón, en fekkat,
 fjølmennrkonungr, bjølmum,
 (brast) rikula (ristin
 rit) erfiði litit.

197. Brann i boe fyr sunnan
 bjartr elldr Hróiskeldu;
 rønn lét ræsir nenninn
 reykvell ofan fella;

lógu landsmenn gnögir;
 ló hel sumum frelsi;
 drósk harmvesalt hýski
 hljótt til skógs á flotta.

198. Dvøldum daprt of skilda,
 drifu þeirs eptir lifðu,
 ferð, en fengin urðu
 fogr sprund, Danir undan;
 láss helt líki drósar,
 leið fyr yðr til skeiða
 (bitu fikula fjótrar)
 fljóð mart (hørund) bjartra.

lass hellt liki drosar
 leið fyrir yðr til skeiða
 bitu fikula fiotiar
 8 flioð mart harund biartra.

Da er Haralldr oc Sveinn hafðu vunnit þuilkkt sem 5
 her visar til. skiftu þær liði. sigldi Haralldr utleiðis
 til Noregs. sem Valgarðr sægir..

199. Inn var i sem brynni
 iðlikt sia miðjan
 10 elldr þa er yðrum hellduð
 4 orms munn skipum sunnan
 skeið bar skolltenn rauða
 skein af gulli reinu
 dreke for dagleið mikla
 8 dufu braut undir hufi. 15

200. Ræðr þu en ræser œðre
 ristr alldum sio kalldan
 sveit ter sinum drottne
 4 snioll Norege allum.

⁶ skeiða: B1-2; skeiðar B.
 5. Da: ny linje A. 6. til: þa tf. A. sigldi: þa tf. A.
 utleiðis: sôl. A; ul. B.
 V. 199. ⁵ skolltenn: scolt hinn A. ⁸ undir: und A.
 V. 200. ² ristr: ristum B (alene). alldum: alldri A.
³ ter: tior A.

199. Inn vas i, sem brynni,
 iðglikt séa miðjan,
 eldr, þás yðrum helduð,
 orms munn, skipum sunnan;
 skeið bar skolpt enn rauða;
 skein af golli hreinu,
 dreki fór dagleið mikla,
 dufu braut und húfi.
 200. Ræðr þú, en ræsir œðri
 ristr aldri sæ kaldan,
 (sveit téir sínum drótni
 snjöll) Noregi qllum.

Her sægir hværsso Haralldr kom til Noregs. fra þui er hann for or lande ut til Miklagarz. Ða er hann (168) com i Vikena. giecc hann af skipum sinum oc for a Upplond til oðala sinna sem faðer hans hafðe riki 5 haft. oc beiddist at böndr skyldu gefa hanum konongs nafn eftir þui sem hann var borenn til. þat porðe engi maðr at gera firir riki Magnus konongs at lata heita annan mann konong i lande at hanum lifanda. þa for Haralldr norðr i Guðbranz dala atte 10 þar þing. oc beiddiz þar konongs nafns. Ðar var til einn maðr af bondom er þat gierðe Þorer a Steig. er siðan var mikill hofðingi. þa var hann .xv. vetra er hann gaf Harallde konongs nafn fyrst i Norege. Haralldr konongr gaf hanum þegar i stað masur 15 bolla. gyrdan meðr silfri. oc ifir kilpr gylltr. oc var bollenn fullr af brendo silfri. hann gaf hanum oc .ii. gullringa oc stoðo baðer saman mork. oc þar með skikkju sina. þa er i var brunn purpuri. het hanum oc miklum metnaðe ef hann yrðe raðande 20 rikisins. þa for Haralldr konongr með flokke um Upplond. var þa callaðr konongr af bondom. Sveinn

1. kom: fysta sinn *tf. A.* 2. ut: oc ut *A.* Ða: Enn *A og nyt kap.* hann: Haralldr *A.* 3. com: austann *tf. A.* Vikena: Vik þa *A.* for: upp *tf. A.* 4. sinna: þer *tf. A.* 5. beiddist: þer *tf. A.* skyldu gefa: gefi *A.* 6. borenn til: rettlega tilborenn enn *A.* 8. at(1): alle undt. *B:* oc. mann: *ul. A.* at(2): *sál. A;* *ul. B.* 9. þa: þeðan *A.* dala: dale *B1-2, A1.* 10. þar—nafns: at hanum være gefit kgs nafn *A.* 11. gierðe: sa er menn kallaðo *tf. A.* a: af *A.* 14—15. masur bolla: mosarballan *A.* 15. meðr: *A;* af *B.* gylltr: gilltr *A* foran kilpr (*A1-2 = B*). 15—16. var—fullr: fullan *A.* 16. hann gaf: oc enn gaf hann *A.* oc: *ul. A.* 17. saman: *sál. A;* *ul. B.* 18. þa—purpuri: enn þet var brunt purpurea oc ofann a þetta *A.* het: hann *tf. A.* 19. oc: *ul. A.* 19—20. ef—rikisins: *sál. A* (enn *A, A1*); i sinu riki *B.* 21. þa: Haralldr *tf. A.*

for þa oc með hærskipum um Smalond i Dana velldi. (169) oll þesse tiðendi er nu var i fra sact spurði Magnus konongr. oc með raðe allra hofðingia. snere hann hærenom til Noregs. oc villdi þat land fyrst veria. hann com i Vikena oc spurði at Haralldr konongr 5 for ofan i mote hanum með liði. Nu como við beggia vinir oc frendr. oc baro sættar boð i millum. kom sva at þeir frendr skilldu finnast i griðum. oc var þa stæfnd veizla rik þar sem Akr hætit. skyldi Magnus konongr veita Harallde .iii. daga oc 10 116. lx. manna meðr hanum. hinn fyrsta dag er konongr veitti oc siðan er borð varo upptækin. þa giengr Magnus konongr ut or stofunne. oc litlu siðar com hann inn aftr giengo menn firir hanum oc æftir með storom byrðum. menn Harallz skipaðu annan 15 pallenn. þa giecc Magnus konongr at yzta manne. oc gaf þæim sværð gott. aðrum skiolld. þriðja kyrti. þui nest klæðe. eða gull eða vopn. þæim stærre er tignare varo. Siðan com hann firir Haralld frenda sinn. oc hafðe i hendi ser .ii. röyrteina fagrā oc 20

1. velldi: *her nyt kap. A med overskr.*: Her geriz sættar gerð millim Magnus kgs oc Harallz kgs. 2—3. oll—kgr: Nu fra þessi tiðendi oll er nu var i fra sact M. kgr *A*; er—sact *ul. B.* 5. hann: *ul. A.* 6. Nu: *sál. A;* Ða *B.* 7. i: a *A.* millum: kganna oc *tf. A.* 8. kom: þa *tf. A.* frendr: M. oc H. *tf. B,* *ul. A.* oc: *ul. A.* 9. stæfnd—rik: *sál. A;* stemnt oc ætlat til ríkrar veizlu *B.* hætit: oc *tf. A.* 10. H. | .iii. daga: *omv. A.* oc: *A,* með *B.* 11. lx: xl *A.* meðr hanum: *A og ny linje;* hans *B.* hinn: Enn hinn *A.* 11—12. er—veitti: væizlunnar *A.* 12. varo upptækin: hofðu upp faret *A.* 13. or stofunne: *sál. A;* *ul. B.* 13—14. litlu—hann: *sál. A;* þegar er hann com *B.* 14. aftr: oc *tf. A.* menn: þæðe *tf. B;* *ul. A.* oc: sumir *tf. A.* 15. skipaðu: hofðo skipat *A.* 16. Magnus: *ul. A.* yzta: *A;* fyrsta *B.* 17. þæim: *ul. A.* skiolld: hinum *tf. A.* 18. þui nest: eða *A* (þu' nest klæðe *ul. A1*). eða vopn: *ul. A.* þæim: gaf hann *tf. A.* stærre: giasfir *tf. A.* 19. varo: oc *tf. A.* 19—20. H. | frenda sinn: *omv. A.*

mællte. frende hvarn teinen vilið þer piggia af oss at giof. þa svaraðe Haralldr. þann er oss er nærrer. þa mælte Magnus konongr með þessom røysprota gefom ver yðr halft Noregs velldi. með allum skatt-
5 um oc skyldum oc allre eign. með þessom formala at þu skallt vera iamnrettir konongr i allum staðum sem ec. En þa er ver erom aller saman skal ec vera firir maðr i allre heilsan oc þionastu. oc sæte. en ef .iii. ero tignir menn. skulum ver i miðiu sitia.
10 Uer skulum hafa konongs læge oc konongs bryggju. þer skuluð oc styrkia oc styðia vart velldi firir þat at ver hofom gort yðr þann mann i Norege er ver hugðum at eigi skyldi vera meðan varr hauss være firir ofan mold. þa stoð Haralldr upp (174)
15 oc þaccaðe væl frenda sinum soemd oc goða giof. oc varo þa aller kater. at liðnum þeim .iii. dagum hæfir Haralldr konongr veizlu buna með allu liði sinu. bauð til Magnusi konunge með .lx. manna. oc veitti af kappe miklu. En fyrsta dag sinnar veizlu
20 valde Haraldr giasfar allum Magnus konongs mannum. oc kom þar þa inn margr fasenn gripur. er siðan var gefenn. þa er allum var gefet nema Magnusi konunge. þa let Haralldr taca stola tva.

1. teinen: *uden art. A.* vilið: vili A. 2—3. þa—kgr: *ul. A.*
4. yðr: þer A. 5. eign: oc *tf. B.* *ul. A.* 6. vera: *sál. A.* *ul. B.* 7. ver: við A. 8. aller: baðir A. 9. skal: þa scal A. 10. allre: *ul. A.*; efter *oc(1) B1-2.* þionastu: at þionkan *A* (jfr. *Mork.*). *oc(2): sál. A;* at *B.* en: *ul. A.* 9. menn: þa *tf. A.* skulum: skulu *B* (*alene*). 10. skulum: oc *tf. A.* læge: i hofnum *tf. B.* *ul. A.* 11. velldi: *alle undt. B:* riki (jfr. *Mork.*). 12. at: er A. hofom gort: A; gefom B. 14. þa: Nu *A* og *ny linje.* 16. at: *ENN A.* þeim .iii.: þrimr A. dagum: þa *tf. A.* 17. veizlu buna: *omv. A.* 17—18. allu—sinu: ollum sinum monnum oc A. 18. .lx.: .xl. A. 20. Haraldr: A, hann B. 21. oc kom: como A. margr—gripur: *i flertal A og det følg.* voro gefner. 23. þa: *sál. A;* *ul. B.*

hann sættiz a annan. oc bað Magnus konong sitia a aðrum. þa varo bornar inn i stofuna margar taskr storar. oc bræitt niðr i halminn klæðe. oc let Haralldr konongr þa upp luca fehirzlunum oc mælte til Magnus konongs. þer veittuð oss fyrra 5 dags mikit riki er þer hafðuð aðr vunnit með soemd af ovinum yðrum oc varom. oc tocoð oss til samlags með yðr. oc var þat væl gort oc somasamlega við oss. nu er her i annan stað at sia. Uer hafum veret i utlandum oc stundum i noccorom mannhættom. aðr 10 en ver hafum samnat þesso gulli. en nu skulum ver skifta i tva staðe. skulu þer frende eiga halft gullet með þui at þer vilið at ver eigm halft landet með 117 yðr. let Haralldr konongr þa bera upp allt gullet. en siðan skifta millum sin. þykkir þetta nu hværi- 15 um manne mikil furða er ser at i Norðrlond scal sva mikit gull vera comet. þetta var þo raundar Girkia konongs auðr. sva sem aller menn segia. at þar ero hus full af rauðu gulli oc ero nu konongar alkater. Nu kom upp staup eit mikit sem mannz 20

1. hann sættiz: *omv. A.* oc: enn hann A. 1—2. sitia—aðrum: sætiazt a annan A. 2. þa: nu A. i stofuna: A; *ul. B.* 2—3. margar taskr: *omv. A og tf:* oc. 3. bræitt: bræidd B. niðr: undir A. i halminn: A; *ul. B.* 3—4. oc let: let þa A. 4. þa: *ul. A.* hirzlunum: A; hirzum sinum B. 6. dags: A; dag B. 8. *oc(1): A;* *ul. B.* 8. oc—oss: þer sæm þer hofðut sva mikit til unnit A. 9. her: *ul. A.* 9—10. veret | i utl.: *omv. A.* 10. oc: *ul. A.* noccorom: *sál. A;* *ul. B.* -hættom: A; hascom B. 11. ver hafum: fengum A. nu—ver: er ver skulum nu A (*skulo skr. B alene*). 12. skulu—eiga: vilium ver nu frende at þer ægithit A. 13. með—at(1): laengr enn A. 14. H. kgr | þa: *omv. A.* bera upp: *omv. A.* allt: *ul. A.* 15. en—sin: oc fecc til hirzlur. siðan script var millom þeina A. nu: *ul. A.* 17. vera: hafa A. 18. auðr: *alle undt. B:* eign. aller: *ul. A.* 19. rauðu: rouða A. oc: *ul. A og omv.:* nu ero. 20. al: allir(?) A. Nu kom: com þa A. staup: after mikit A. sem: sva sem A.

hofuð. Toc Haralldr konongr upp oc mællte. frende. hvar er þat gull er her scal i mote þessom knapp. Ða svaraðe konongren. sva hæfir ofriðr hagat oc storer leiðangrar. at allt gull oc nalegha allt silfr 5 er gefet hæmannum. oc er nu eigi meira gull i varre varðveizlu. en ringr þesser. toc af hendi ser oc fecc i hond Haralld. hann leit a oc mællte. þetta er litit gull frende þeim konunge er a tvinni konongriki. oc enn munu sumir ifazk i hvart þer 10 eiguð þenna ring. þa svaraðe Magnus konongr ahyggisamlega. ef ver eigum eigi þenna ring at retto. þa veit ec eigi hvat ver hafum ret fengit. þui at Olafr hinn hælgi konongr gaf mer ringenn at hinum öfsta skilnaðe. Ða svaraðe Haralldr kon- 15 ongr leiande. satt sægið þer konongr. faðer yðar gaf yðr ring þenna. oc toc aðr af varom fæðr firir litla sok. ecki var þa gott smakonongom i lande. er faðer þinn var sem rikastr. skildu veizlu með þui at .xii. hinir rikastu menn af hvarss liði unnu 20 sættar eiða. skilldust síðan með vinatto. styra baðer

1. toc: þet *tf.* A. 2. gull: *ul.* B1-2. her scal: þer ræiðit hær A (*jfr. Mork.*). mote: mot A. knapp: kamphofða A (*jfr. Mork.*) og ny linje. 3. kgren: Magnus kgr A. hagat: *efter* leiðanghar (*sál.*) A. 4. at; nalega *tf.* B. *ul.* A. nalegha allt: *sál.* A; *ul.* B. 5. er gefet: gesom ver þat allt A. hær: *sál.* A; hirð: B. -mannum: er ver tocum af vare varðvæizlu *tf.* A (*jfr. Mork.*). 5-6. i—veizlu: til A. 6. þesser: þesse A (er *tf.* A2). 7. i honnd: *sál.* A; *ul.* B. a: ringenn *tf.* B, *ul.* A. 8-9. a—riki: tvæim kgsrikium hæfir stiornat A. 11. ver-eigi: *efter* ring (eig. v. e.) A. 12. veit ee: vitum ver A. hafum: alle undt. B: hafim. 13. þui: firir þvi A. mer: oss A. 14. kgr: *ul.* B1-2. 16. varom fæðr: *omv.* A. 17. gott smakonongom: *sál.* A; *omv.* B. 18. þinn: A; yðar B. skildu: nu skildu þeir A. 19. rikastu: vitrasto A. 20. eiða: i milli kganna. oc *tf.* A (*jfr. Mork.*). síðan: þeir A. skilldust: skiliaz A2. styra: A; styrðu B. baðer: *ul.* A.

rikinu um vetrenn i Norege. oc hafðe sina svæit hvarr. Með þema hætte sægir Þorgils Snorra sunr. vitr maðr. oc evað ser sægia Guðriði dottor Guð-porms er var sun Steigar-Þores. oc hann lezt sia masur bollann oc mattulenn er Haralldr gaf Pore. 5 oc var þa skoren til alteres klæðes. þetta sannar Bolværkr broðer Þioðolfs skallz.

201. Heima varð er ec hœyrða
hoddstriðir þer siðan
groen er gull bauðt hanum
grund oc Magnus funduð
enndist ykkar frenda
allfriðlega milli
sætt en siðan vætte
8 Sveinn romolldu einnar.

10
15

K. 45. Nu tækur Haralldr harðraðe konongdom i Norege.

118 (175) (Ð)A er Haralldr Sigurðar sunr tok konongdom i Norege með Magnusi konunge frenda sinum. var 1046 liðit fra þui er Haralldr hinn harfagre hafðe andazk. 20

1. vetrenn: oc varo baðir *tf.* A. svæit: hirð A. 3—
4. Guðp.—sun: *sál.* A; *ul.* B. 4. lezt: *sál.* A; evaz B. sia:
hafa seet A. 5. masur: masar A. gaf: kgr hafðe gefit A.

V. 201. ¹ Heima: Hæmil A. ² hodd-: odd- A. ³ bauðt:
bouð A. ⁴ funduð: funduzt A. ⁵ frenda: frendi A. ⁶ milli:
millde A. ⁷ siðan: *ul.* A. vætte: nenti A. ⁸ romolldu: remolda(!) A (-oldar A).

16—17. Her gaf Magnus kgr Haralldi halvan Noregh(!) A.
18. Þa er: *ul.* A. kg-: kgs- A. 19. sinum: þa *tf.* A. 20. H.
hinn: *ul.* B (alene).

201. Heimil varð, es ek heyrða,
hoddstriðir, þér siðan
groen, es goll bauðt honum,
grund, ok Magnús funduð;

endisk ykkar frænda
allfriðliga miðli
sætt, en siðan vætti
Sveinn rómoldu einnar.

.c. vetra tolfrött. oc .ii. vetr. A þesse stundu hafðu
114. styrt Noregs velldi þær hofðingiar er aller varo
 komner af ætt Harallz konongs. nema þa er Dana
 konongar eða Sviakonongar reðo firir. oc varo þo
 5 þesser hofðingiar af ymsum ættkvíslum. þeim fra
 Haralldre kononge varo komnar. Ðetta haust bar (176)
 at sva. at Magnus konongr oc Haralldr konongr
 foro með hirð sinni austan or Vik. oc lago i hofn
 einni. Vm dagen æftir var Haralldr buinn at sigla
 10 en Magnus konongr æigi. sigldi þa Haralldr norðr
 firir um dagenn. oc er þær komo til hafnar lagðe
 hann skipi sinu i konongs læget. Magnus konongr
 sigldi síðar um dagenn. como svo til hafnar at Har-
 alldr hafðe tialldat oc la i konongs læge. þa mælte
 15 Magnus konongr er lagt var seglet. take menn oc
 sætiz viðr roðr með endilangum borðom. en þeir
 er æigi roa briote upp vopn manna. en með þui at
 þær vilia æigi brott leggia þa skulum vær bæriast.
 Sva gerðo þær sem hann mællte. þa er Haralldr
 20 konongr sa at Magnus konongr frendi hans rere at

1. hafðu: hafðe A. 2. N. velldi: Noreghi A. 2—3. varo
 komner: hafðu comit A. 3. þa er: ul. A. 4. eða: oc A.
 reðo firir: ul. A. 4—5. þo þesser: þær þo A og ul. hofðingiar.
 6. kge: ul. B (alene). komnar: sál. A, B (ved rett.); komner
 B1-2. Enn síðan er Haralldr kgr Sighurðar sun toc konong-
 dom. þa hæfir af hans ætt halldiz konongdomr síðann um
 allt ivir Noreghi þo at noccot hafe skiptz i kyn kvíslir fra
 hanom tf. A og her nyt kap. med overskr.: Her fara þeir
 baðir saman austan or Vik Magnus oc Haraldr. 8. sinni:
 sina A. lago: baðer tf. B, ul. A. 8—9. hofn einni: sál. A
 og tf.: oc; omv. B. 9. dagen: ul. B (alene). 12. skipi sinu:
 omv. A. 13. Har.: kgr tf. A. 15. lagt—seglet: þær hofðo
 laðit sæghlum A. take—oc: sál. A; ul. B. 16. viðr roðr:
 sál. A; menn til roðrar B. 17. briote—manna: þa take til
 vopna A. en: oc A. 18. æigi: firir oss i (a A1-2) tf. A.
 þa: sál. A; ul. B. vær: vist tf. A. 19. Sva—þa: nu var svo
 gort enn þegar A (jfr. Mork.). 20. kgr: ul. B1-2.

með alvæpne oc buinn at beriazk mællte Haralldr
 hoggvi landfestina. oc latum sla skipinu. reiðr er
 Magnus konongr frendi minn nu. sva var gort. slo
 þa skipinu inn i fra. en Magnus konongr lagðe sinu
 skipi i læget. en þa er hvarer tvæggju hafðu um- 5
 buiz. giek Haralldr konongr a skip Magnus kon-
 ongs með noccra menn. Magnus konongr bað
 hann vælcomenn. Ða svaraðe Haralldr. þat hugð-
 um ver at nu værem ver með vinum comner. en
 noccot grunaðe oss aðan um rið hvart þer mynduð 10
 sva vilia. oc er þat satt er mællt er. at bærnska er
 bratt gieð. vilium ver oc æigi virða a aðra lund.
 en þetta være øskobragð. þa segir Magnus konongr.
 þetta var ættar bragð en eigi øsko bragð. ec ma-
 muna hvat ec gaf yðr. eða hvat ec varnaða. ef 15
 þessi litli lutr være tækinn firir vart löyfi þa myndi
 vera bratt annar. Alla sætt vilium ver hallda þa
 er gorr var. oc þat sama vilium vær af yðr hafa.
119
(177) er ver eigum skilt. Ða svaraðe Haralldr konongr.
 þat er forn síðr at hinn vittrare væger. oc giecc 20
 síðan aftr a skip sitt. I þuicum viðrskiftum kon-
 onganna fanzk þat at vannt var at gæta þeirra
 sættar. sagðu menn Magnus konongs at hann hafðe
 rett at mæla. en þeir er uvitrare varo taldu at

1. buinn—beriazk: leto ufriðligha þa A. 2. hoggvi: A;
 at hoggva skyldi B. reiðr: rvæiðr A. 3. kgr... minn: ul. A.
 var gort: gerðo þeir A. 4—5. sinu skipi: ul. A. 5. er: ul. A.
 tvæggju: tvæggja A. 12. vilium ver | oc æigi: omv. A.
 virða—lund: óðruvis virða A. 13. þetta: þet A. segir: svar-
 aðe A. 14. øsko-: ørsco- A. bragð: firir því at tf. A. 15—
 16. ef.. være: oc væri A. 16. fyrir: utan tf. A. 17. vera:
 sál. A; ul. B. 18. var: er A. 19. skilt: skilit A. 20. vittrare:
 sál. A; vitraste B. 21. síðan: sál. A, ul. B. sitt: her nyt
 kap. A med overskr.: Vm þræto manna Haralldz oc Magnus
 konongs. I: Enn i A. 21—22. kganna: ul. A. 22. at: ul. B
 (alene). 23. sagðu: toldu A. menn | M. kgs: omv. A. 24. rett:
 rettara A. uvitrare: sál. A; ovitrir B. taldu: soghðu A.

Haralldr være noccot svivirðr. en Harallz menn sagðu þat at eigi være skiltt a aðra leið. en Magnus konongr skyldi læget hafa ef þær kœme baðer iamsnimma. en Haralldr være eigi skyldr at leggia 5 brott or lægeno ef hann kœme fyrr. toldu þær Haralld hafa gort bæðe vitlega oc væl. en þær er værr villdu um rœða sagðu at Magnus konongr villdi riufa sætt. oc at hann villdi gera osøemd oc rangt Haralld konunge. þu licar græinir gerðost 10 bratt at umrœðo uvitra manna. en ænn hafa veret flæiri lutir. þeir er noccot græin haefir i orðet. Reðo þær landeno um vetrenn baðer saman.

K. 46. Vm anndlat Magnus konongs hins
goða sunar Olafs hins hælga.

15 En at vare buðu konongarner ut leiðangr oc (178) biugguz suðr til Danmarcar. þat var ænum vætri æftir fall Ragnvalldar Brusa sunar. þær foro með hærenom suðr til Danmarcar a hendr Svæini Ulfssyni er þa hafðe veret um vætrenn i Danmorku. 20 þa stok Sveinn or lande. oc upp a Sviðioð. oc þa er konongarner lago liði sinu suðr við Iotland. fecc

1—2. en . . sagðu: nu soghðu A. 2. þat: *ul. A.* være: var A. 3. læget hafa: *omv. A.* 4—5. H.—lægeno: æighi skulde Haraldr or læghi læggia A. 5. toldu: A, sagðu B. 6. H. hafa: *omv. A* og *ul.* gort bæðe. vit: vitr. A. 7. rœða: þa *tf. A.* 8. oc(1): leto *tf. A.* villdi: alla vegha *tf. A.* 9. rangt: ran a A (ragnt B1-2). þu licar: umrœðor oc *tf. B.* *ul. A.* 10. en: *oc A.* 11. lutir þeir: *omv. A.* 12. þær: *ul. A.* 13—14. *Overscr. fra B1, B2 (i margin), ingen inddel. B;* Vm læiðangrs bunað A. 15. En: *ul. A.* kgarner: *uden art. A.* 16. þat: enn þet A. 17. Ragnvalldar: Rognvallz A. þær foro: *omv. A.* 18. hærenom: hærrinn A. suðr | til D.: *omv. A.* hendr: hond A. 19—20. er—lande: *ul. A.* 21. kgarner: *uden art. A.* Iot: Iut. A. fecc: oc fecc þer A.

Magnus konongr braða sutt. oc þa er hann var comenn at andlate. gaf hann upp allt riki sitt Har- (179) alde frenda sinum. en þui nest annndaðest Magnus 1047 konongr. oc eftir þessor hin miklu tiðendi. atte Haralldr konongr þing við lið sitt. sagðe ætlan sina 5 at hann villdi fara með hærenom til Vebiarga þings oc taca þar konongs nafn ifir Dana vælldi. oc vinna siðan landet. sagðe þat sina eign vera sem Noregs konongs velldi eftir Magnus konong frenda sinn: bað þa liðit æfla sic. let at þa myndu Norðmenn 10 vera ifirmenn Dana allan alldr siðan. þa sægir Æinar pambaskælvir. let ser vera skylldra. at flytia lik Magnus konongs fostr sonar sins til graftar. oc fóra hann fæðr sinum hinum hælga Olafe konunge en beri- ast utanlannz eða agirnast annarra manna eign. lauk 15 sva sinni rœðo at hælldr villdi hann fylgia Magnusi konunge dauðum en hværium konunge annara (180) lifanda. toco siðan liket Magnus konongs oc biuggu um virðulega. sættu umbunaðen i lypting a konongs skipi. biugguz þa aller þeir er firir norðan varo 20 Stað. at fylgia hæim til Noregs liki Magnus konongs.

1. braða sutt: banasott braða A. oc: *ul. A.* 2. allt | riki sitt: *omv. A.*; rikit *skr. B1-2.* 3. sinum: *her nyt kap. A med overskr.*: Nu er Magnus konongr fra fallenn. 3—4. þvi—kgr: siðan er lyet var lif oc rike þessar veralldar Magnus kgs A. 4. þessor hin: þesse A. atte: þa atte A. 5. kgr: *ul. A.* sagðe: hann *tf. A.* 6. með hærenom | til V.: *omv. A (ikke A1)* og *ul. þings.* 7. vælldi: *sál. A.*; riki B. 8. sagðe: oc talde A. þat: sva *tf. A.* 8—9. vera . . . kgs: *ul. A.* 10. sic: oc *tf. A.* þa: siðan A. myndu: allann alldr *tf. A.* 11. allan —siðan: *ul. A.* sægir: svaraðe A. 12. þamba-: *sál. ogsá A.* skylldra: skyldare A. 14. kge: *ul. A.* 15. utanlannz: *sál. A.*; utlendis B. annarra manna: annars A. 16. sinni rœðo: sinu male A. 18. lifanda: lifaðinde og *her nyt kap. A med overskr.*: Hær sæghir fra umbunaðe likfærðar. toco—biuggu: Nu var tækit lic Magnus kgs oc buit A; M. kgs *ul. B.* 19—20. i lypting | a—skipi: *omv. A* og *begge subst. med art.* 20—21. varo Stað: *omv. A.* 21. hæim—Nor.: *ul. A.*

Raufs nu leiðangrenn. sa Haralldr konongr þa þann cost sinn fyrst at sinni at fara aftr til Noregs. oc 120 eignast fyrst þat velldi oc æflaz þaðan með liði oc styrk. oc sva gerðe hann. var Harallde kononge þa 5 svaret allt Noregs konongs velldi. fyrst a Borgarþingi en síðan for hann at þingum norðr. giecc til handa hanum allt folk i Norege. Einar þamba- (181) skælvir með Prønda hær for með liki Magnus konongs norðr til Niðar oss. oc iarðaðe hann at Krist-10 kirkju firir utan korenn. ifir hans grof gret margr dýrlegr drengi. Sva sæghir Oddr Kirkina skalld.

202. Fælldu menn þa er milldan
morg taor i grof boro
þing byrðar var su þængill
15 4 þæim er hann gaf seima
dæildiz hughr sva at hælldo
huskarllar grams varla
siglings þioð enn síðan
8 satt opt nipinn vatne.

1. Raufs nu: *sál A; Ryfsk þa B. sa: oc sa þa A og ul. det følg.* 1—2. sinn: fyrir ser A. 3. þat: *sál A; Noregs B.* 3—4. oc(2)—hann: fara æftir þetta ollu liðinu til Noregħs A. 4. H. kge | þa: *omv. A.* 5. svaret: soret A. 6. en: oc A. at: allt A. 6—7. til handa | hanum: *omv. A.* 7. Norege: *her nyt kap. A med overskr.: Nu fær lik Magnus kgs til Niðaross. Einar: Nu let E. A.* 8. -skælvir: skelmir A. for: faret værða A. 9. iarðaðe hann: iarðaðo lic hans A. at: i A2. 10. utan: innan B1. gret: hvær maðr oc *tf. A.* 11—19. Sva—vatne: *sál A; ul. B.*
V. 202. ³ byrðar: byrðr A1. ⁷ siglings: sikl. A1.

202. Fælldu menn, þás mildan,
morg tór, i gróf bóru,
bung byrðr vas sú, þengil,
þeim es hann gaf seima;

deildisk hugr, svát heldu
húskarlar grams varla,
siklings þjóð en síðan
sat opt hnigin, vatni.

Dat sægia aller menn a eina lund. at engi konongr hafe veret iam vinsæll i Norege sem Magnus hinn goðe. oc varo þui pesse tiðendi margs manz harmr. þa er Haralldr konongr kom norðr i Prondhæim stefndi hann atta fylkna þing a O'yrum. var han- 5 um þar eignat allt land. oc var hann síðan einvallz (182) konongr i Norege alla stunnd meðan hann lifði. þa er Sveinn konongr spurði andlat Magnus konongs var hann comenn til hest sins. þat var a Skane i anne helgu. villdi þa stiga upp oc ætlaðe at riða 10 upp a Gautland. oc skiliazk ifra Danavelldi. þa com maðr til hans oc sagðe andlat Magnus konongs. Sveinn konongr svaraðe. þau ero mikil tiðendi ef þat er satt. en þat viti guð oc aller Daner skulu þat til spyria. at nu scal ec annat hvart fa ríki 15 Dana veldis. eða døyia her a oðalum minum. steig a hest sinn. veik aftr þegar ut i Danmork. dræif (183) þa lið til hans. lagðe þa Danmork undir sik. for um haustit suður a Iotland stefndi þa Vebiarga þing oc beiddist af Danum konongs nafns. oc var hann 20 þa tækinn til konongs af allum Danum. oc þaðan

2. veret | iam vins.: *omv. A. hinn: ul. A.* 4. þa: Nu A. 5. atta f. | þing: *omv. A.* 6. land: *med art. A.* var hann | síðan: *omv. A.* einvallz: *ul. A.* 7. alla st.: *ul. A.* lifði: *her nyt kap. A med overskr.: Vm annlat Magnus(l) kgs.* 7—8. þa er: Bratt æftir þetta (sp. Sv.) A. 9. hann: þa *tf. A.* hest: hærs A. a: *sál alle undt. B:* i. 9—10. i—helgu: hælgha oc A. 10—11. ætlaðe—Gautl.: ætlaðez til areiðar a Gautlannde A. 11. i: *ul. A* (við A2). 13. Sv.—svaraðe: hann svaraðe þeghar A. 13—14. ef—satt: sva at viða spyriaz A. 15. þat: *ul. B1.* til: *ul. A.* nu: *ul. A.* scal ec | annat hv.: *omv. A.* 16. her: *ul. A.* steig: hann *tf. A.* 17. sinn: oc *tf. A.* Danm.: oc *tf. A.* 18. þa: alla vægha A. hans: *her nyt kap. A med overskr.: Her bæiðiðt Svæinn kgs nafns.* lagðe—sik: *ul. A.* for: Nu for Svæinn A. 19. a: i A. 20. af: per af A. oc(2): *ul. A.*

i fra calla menn hann konong i Danmorcu en æigi fyrr. Porkøll gøysa gaf hanum konongs nafn annat sinni. leto þa Daner haðolegt um Norðmanna konong. sva mikit spott var um gort at døtr Porkels 5 goysu skaro akkeri af oste. oc sagðu at þat myndi 121 yrit traust firir skipum Noregs konongs. þæim er hann myndi Danmark með vinna. Nesta sumar æftir hafðe Haralldr konongr halfan almenning or Norege at liði oc vistum. for suður til Iotlanz. hæri- 10 aðe þar um sumaret oc brendi viða. lagðe skipum sinum i Goðnarfiorð. þa orte hann visu þessa oc Pioðolfr.

203. Latum ver meðan lillar

lineik veri sinum
15 gierðr i Goðnarfirði
galldrs akkerin hallda
sumar annat scal ec sunnar
sægi ec eina spa fleini
ver aukum kaf kroke
20 s kalldnefr furu hallda.

1. i D.: *ul. A.* 2. fyrr: aðr *A.* hanum: þa *tf. A.* nafn: *tf. A.* 3. sinni: sinn *A.* leto: letuz *A.* haðolegt um: allit skula ottaz *A.* 4. sva—var: oc var sva spott *A.* 5. þat: þa *A.* 6. yrit: yfrit *A.* 7. myndi—vinna: kóme at vinna D. meðr *A* og *nyt kap. med overskr.*: Her roðer um utbōð Haralz kgs til Iutlannz. 7. Nesta sumar: A hinu nesta sumri *A.* 8. hafðe: bauð ut *A.* 8—9. halfan alm. | or N.: *omv. A* og af (f. or). 9. vistum: oc *tf. A.* Iotl.: oc *tf. A.* 10—11. lagðe—sinum: hann lagðe *A.* 11—12. hann—Pioðolfr: *sál. A.*; Pioðolfr visu *B.*

V. 203. ⁵ec: *ul. A.* ⁶spa: *B1-2*; sva *B*; spo *A.* ⁷aukum: okom *A.*

203. Lótum vér, meðan lirlar
lin-, eik, veri sínum
gerðr, í Goðnarfirði,
galdr, akkeri halda;

sumar annat skal sunnar
(segik eina spó) fleini,
vér aukum kaf króki,
kaldnefr furu halda.

Pessar farar getr oc Bolværer.

204. Læiðangr biottu af laðe
loghr gec um skip foghru
gjalfr stoð er røistu græðe
4 glæstu mar hit nestu 5
skockr la dyr a dockri
Danir voro þa boro
skæiðr sa hærr firir houðri
8 laðnar illa staðner.

Da brende Haralldr konongr böy Porkæls goysu. 10
oc varo þa døtor hans leiddar bundnar til skipa
þa var þetta ort.

205. Skoro oss or oste
eybaugs Dana moyiar
þat angraðe þengil
4 þing akkeris ringa 15
nu ser morg i morgon
mær lær at þui færre
ernan krok af iarne
8 allvallz skipum hallda.

1—9. Pessar—staðner: *sál. A.*; *ul. B.* 10. kgr: *ul. A.*
böy: bya *A.* 11. oc varo: *omv. A.* leiddar bundnar:
b. oc l. *A.*

V. 205. ¹or: *B1-2*; er *B*; af *A.* ⁷af: or *A.* ⁸all-: *alle undt. B.*, *A1*: al-

204. Leiðangr bjótt af láði
(logr gekk of skip) fogru,
gjalfrstóðum reist greði
glæstum, ár et næsta;
skokkr lá dýrr á dockri,
Danir vóru þá, bóru,
(skeiðr sá herr fyr hauðri
hlaðnar) illa staðnir.

205. Skóru jast ór osti
(eybaugs) Dana meyjar
(þau of ɔŋgruðu þengil
þing) akkeris hrингa;
nú sér mórg i morgin
mær (hlær at því færí)
œrnán krók af járni
allvalds skipum halda.

Sva sægia menn at niosnarmaðr mællte sa er sett hafðe skip Harallz konongs við døtr Porkæls góysu. þat sagðu þer Góysu døtr. at Haralldr Noregs konongr myndi æigi coma til Danmarcar. eða hværsso 5 ætle þer nu vera monu. hon svaraðe. sva var i gjærna. Porkæll góysa lœysti ut døtr sinar með mikklu fe. Sva sagðe Grane skalld.

206. Let aldrighi uti 122
usvifr craka drifu

lock i harða þjokkum
4 Hornskoghe bra þorna
Fila drottinn rak flotta
fianda grams til strandar
auð varð ut at græiða
15 8 allskjott faðer Dotto.

Haralldr konongr hæriaðe allt sumaret i Danavelldi (183) oc fecc orgrynni fear. en ecki varð hann ilendr i Danmorcu at þui sinni. for aftr i Noreg um haustet oc var þar um vætrenn. Nesta sumar æftir hæriaðe

1. Sva: alle undt. B: þat (og det har Mork.). 4. æigi: þora ei at A. 5. monu: muna A. var i: ul. A. 6. gjærna: giarna... (sál.) A (sam tf. AM i A2). ut: ul. A (A2 = B). 7–15. Sva—Dotto: sál. A og tf. Sva het drottir Porkæls góysu og nyt kap. med overskr.: Her hæriar Haraldr a Danmore; ul. B. 16. sumaret: þetta sumar A. 17. varð: var A. 18. at.. sinni: a.. sumri A (jfr. Mork.). for: enn um houstið æftir for hann A og ul. um haustet. 19. vætrenn: oc þeghar et tf. A.

206. Lét aldrigi úti
ósvifr Kraka drífu
Hlókk i harða þjokkum
Hornskógi bró þorna;

Fila dróttinn rak flóttta
fjanda grams; til strandar
auð varð út at græiða
allskjott faðir Dóttu.

hann ænn i Danmore. oc hvært at aðru. gerðe morg storvirki viða i ríkinu. Sva sægir Stufr.

207. Aut varð Falstr at frettom
fecc drott mikinn otta
glaðr var rafn en raedder
4 hvært ar bendor varo. 5

Pa var Sveinn konongr ilendr i Danmorcu. sat um kyrt um vetronom oc la uti um sumrum með leiðangre oc het at fara með Dana hær norðr i Noreg oc gera þar æigi minna illt en Haralldr konongr i 10 Danavelldi. Sveinn konongr bauð Haralldi kononge um vætrenn at hann skyldi coma norðan með liði sinu. en Svæinn sunnan. oc hittaz við Ælf. oc bæriast þa til prautar. skifta sva með ser rikiunum. toco þa hvarertvæggju allan vætr at bua skip sin. 15 oc hafa uti almenningar hærr um varet. Petta sumar com utan af Islande Þorleifr fagre oc toc at

1. hann: H. kgr A. ænn: (ænn B alene) aftr A. aðru: oc tf. A. 2. viða: sál. A, ul. B.

V. 207. 1 varð: var A. 3 glaðr: gladdir A. var: varð A.

7. Pa: ny linje A. 8. vetronom: sál. A (a v. A2); vetro B. oc: enn A. sumrum: med art. A. leiðangre: læiðangr sinn A. 9. het at: lez skula A. norðr—N.: til Noregx A. 10. minna illt: sál. A; bætra B. kgr: sál. A; ul. B. 11. kgr: ul. A. kge: oft A. 13. oc(1): at B (alene). 13—14. hittabæriast: bæriaz viðr Elfina A. 14. þa: þar B1 (= Mork.); ul. A. prautar: oc tf. A. 15. þa: nu A. hvarertv.: (hvaru- B alene) hvarirtvæggia A. vætr: med art. A. 16. alm.: almennings A. 17. Þorleifr: det rigt. navn er Þorleikr, men i bægge hdskr. findes dette sidste idet hele sjælden; forf. har dog sikkert haft allevegne det eneste rigtige.

207. Autt varð Falstr, at fréttum fekk drótt mikinn otta, gladdir var hræfn, en hræddir hvert ár búendr vóru.

yrkia flokk um Svæin konong. oc spurði er hann com til Noregs at Haralldr konongr var farenn suðr til Ælvar i mote Svæini kononge. þa orte hann þetta.

- 5 208. Uon erumk visa kœnom
vigs a Rakna stigu
orr i odda snærru

10 4 Innþrönda lið finni
þui ma enn hværr annan
anndu nemr eða landum
litt hyggr Svæinn a sætter
8 siald festar guð vallda.

- 15 209. Færer reiðr sa er rauða
ronnd hæfir oft firir londum
breið a Buðla sloðer

20 4 borð raukn Haralldr norðan
en lauks um sio sœkja
Sveins fagrdrifinn steini
glæsedyr þess er geiri
8 gullmunnuð ryðr sunnan.

123

1. flokk: *etter kg B.* 3. þa: *sål A; ul. B.*
V. 208. 4 finni: minna A. 5 þui ma: þar man A. hværr: hvar A. 8 guð: grið A.
V. 209. Mgl. A.

208. Vón erumk visa kœnum
vigs á Rakna stígum
orr i odda snærru
Innþrönda lið finni;
þar má enn hvárr annan
qndu nemr eða londum
(litt hyggr Sveinn á sættir
sjalffestar) goð valda.

209. Færir reiðr, sás rauða
ronnd hefr opt fyr landi,
breið á Buðla slóðir
borðraukn Haraldr norðan;
en lauks of sæ sœkja
Sveins fagrdrifin steini
glæsidyrl, þess 's geira,
gullmunnuð, ryðr, sunnan.

210. Fiðrs man flestom herssi
feng sæll Dana þengill
reiðr hæfr hann firir hauðri
4 habrynið skip synia
er hun ferils hreina
lunn tamda rekr sunnan
við Horða gram harðan
8 hundrat sex til fundar.

211. Styrir Ulfs til Ælfar
oskmogr skipum fagrum
sa er ræ kastu hesta
4 læðr i gunnar veðre
skollo vœ þar er vollo
vapnlauðri drifr rauðu
regn drepr Gauz i giognum
8 gullmarkuð Holfs særki.

(184) Ða com Haralldr konongr til acveðinnar konongs
stemnu með hærr sinn. oc spurði þa at Sveinn
konongr la suðr við Iotland. þa mællte Haralldr
konongr við Þioðolf.

V. 210. 3 feng: fengs. B (*alene*). 3 hæfr: hæfir A. 4 lyder i A: hafbrim viðr skip symia. 5 er: ef A. 6 tamda: tamdra A. 7 Horða: alle undt. B: haurða. 8 sex: sax A.

V. 211. Mgl. A. 5 skollo: skolla B1-2.
 17. Ða: Nu A og nyt kap. med overskr.: Her kœmr H. til stæfnunnar. acveðinnar: acveðnar B; cveðennar A. kgs: kga A. 18. stemnu: med art. A. 19—20. H.—P.: kgrinn til Þioðolfs A.

210. Fjörs mun flestum hersi
fengsæll Dana þengill
(reiðr hefr hann fyr hauðri
habrynið skip) synja,
ef húnferils hreina
hlunntamða rekr sunnan
við Horða gram harðan
hundruð sex til fundar.

211. Stýrir Ulfs til Elfar
oskmogr skipum fagrum,
sás hrækostu hæsta
hleðr i Gunnar veðri;
skolla vœ þars vollu
vapnlauðri drifr rauðu
(regn drepr Gauz i giognum)
gollmørkuð (Holfs serki).

212. Loget hævir Balldr at Balldre —
þa svaraðe Þioðolfr.

brynpings fetil stinga
linz sa er land a sunnar
5 4 laðbriotr firir raða
sia man Niorð hinn nørðre
nørðr glymriðar borða
gramr ertu frœkn oc fræmri
8 fastmalare hala.

10 Þa skifti Haralldr konongr liði sinu. let aftr fara
almenning bonda hærss. for með hirð sinni oc
lendum mannum. oc hafðe þat af bonda liði er
nest var lanz enda austr. for þa suðr til Danmarcar.
oc firir sunnan Vendils scaga. oc sva suðr um Þioðo.
15 for þa ivir herskildi. brendi oc drap menn. Sva
sæghir Stufr.

213. Fluðu þær a Þioðo
þængils fund a stundo
stort reð hugprutt hjarta
20 4 Haralz ond ufar lonndum.

124

V. 212. ² brynpings: brynnings A (brym- A1). ⁵ man:
mann A. Niorð hinn: niorðr enn A. ⁷ frœn oc: flestom A.

10. Þa: Nu A. 11. for: siðan tf. A. 12. mannum: sin-
um tf. A. bonda liði: bondom A. er: alle undt. B: sem.
13. enda: sál. A; med art. B. for þa: oc nu for hann A.
14. firir sunnan: sva suðr um A. sva: ul. A. suðr | um Þ.:
omv. A. 15. for þa: oc gecc þer A. ivir: meðr tf. A.
-skilldi: oc tf. A. brendi: þó tf. B, ul. A. 15—20. Sva-
lonndum: sál. A; ul. B.

212. Logit hefr Baldr at Baldri—
brynpings fetilstinga,
linns, sás land á sunnar,
láðbrjótr, fyrir ráða,
sjá mun Njörðr enn nørðri
(norðr) glymriðar borða

(gramr est frœkn) ok fremri
fastmálarí (hála).

213. Flyðu þær á Þjóðu
þængils fund af stundu;
stórt réð hugprútt hjarta.—
Haralds qnd ofar londum.

oc allt for hann suðr til Heiðabœar. toc kaupstaðen.
rænnte oc brendi allan. Ða orto menn hans þetta.

214. Brændr var upp með endum
allr en þat ma kalla
raustlekt bragð er ec höyrða
4 Heiðabœr af reiði
von er at vinnim Sveini
verk i nott firir otto
gaus hor loge or husum
8 harm a borgar arme.

5

10

Þessa minnizk oc Þorleifr fagre. þa er hann spurði
at Sveinn konongr var eigi comenn til moz við
Haralld konong. oc eigi hafðe tækiz bardagenn við
Elfina.

215. Hversso hæfir til Heiðabœar
heiftgiarn konongr arnat
folk rogner gietr fregna
4 fylkis sveit hin er veit at

15

1. toc: toco A1. -staðen: upp oc tf. A.

V. 214. ⁴ bœr: bær A. reiði: rvæiðe A. ⁷ hor: heitr A.

⁸ a: af A.

[I A2 har AM nederst anfært en marginalnotits: þa
svaraþe .O. konungr skaldeno a pessa lund. hvi þegir þu
eigi vaddok(!)].

12—13. Sveinn—oc: ul. A. 13. hafðe: mgl. B (alene).
bardagenn: orastann A.

V. 215. ¹ Hversso: ul. A. bœar: byar A. ⁴ veit at:
væitað A.

214. Brendr vas upp með endum
allr, en þat má kalla
braustligt bragð es ek heyrða,
Heiðabœr af reiði;

vón 's at vinnim Sveini
(vask í nott fyr óttu),
gaus hár logi ór húsum,
harm (á borgar armi).

17

þa er til þengils bœar
þarflaust Haralldr austan
ar þat er on um være
s endr byr skiðum renndi.

5 Pa for Haralldr konongr aftr norðr oc hafðe .lx. (185)
skipa. oc varo stor. oc laðen af hærfange er þær
hafðu tekit um sumarit. oc þa er þeir sigldu norðr
firir Þioðe. kom Sveinn konongr ofan af lande i mote
þeim með hær miklum. bauð þa Harallde konunge at
10 beriast við sic a lande. en Haralldr konongr hafðe lið
halfu minna. oc bauð þo Sveini konunge at beriast
a skipum við sic. sva ságir Porleikr.

216. Bauð sa er bæztrar tiðar
borenn varð und Miðgarðe
15 rikri þjóð at rioða
rannder Sveinn a lande

⁵ bœar: byiar A.

5. Pa: Enn nu *A og nyt kap. med overskr.*: Nu færðaz Har. norðr aftr til Noregs. norðr: i Noregh *tf. A* (n. a. *A1-2*). 6. oc varo: all- *A*. oc: sva *tf. B, ul. A*. laðen: mioc *tf. B, ul. A*. 7. sumarit: *sál. A*; siðir *B*. oc: *sál. A*; en *B*. 8. Þioðe: Þioðu þa *A*. 8—9. i mote þeim: *sál. B1-2; ul. B, A*. 9. hær miklum: *omv. A*. bauð þa: oc bouð *A*. kge at: at ganga a lannd oc *A og ul. det fylg.* a lande. 10. kgr: *ul. A*. lið: mæir enn *tf. A*. 12. Porleikr: *sál. B alene*; -læifr *A, B1-2*; faghre *tf. A*.

V. 216. ² und: alle undt. *B*: uns; i *tf. B (alene)*. -garðe:
garð *A (A1 = B)*.

215. Hvé hefr til Heiðabœjar
heiptgjarn konungr arnat,
folkrognir, getr fregna
fylkis sveit, hinn 's veitat,
þás til þengils bœjar
þarflaust Haraldr austan
ár, þat 's án of væri,
endr byrskíðum rendi.

216. Bauð, sás baztrar tiðar
borinn varð und Miðgarði,
rikri þjóð at rjóða
randir Sveinn á landi;
þó lézk heldr, ef heldi
hvatráðr konungr láði,
á byrjar Val berjask
biltrauðr Haraldr vilja.

þo lezk hælldr ef hellde
hvatraðr konongr laðe
a byriar val beriast
s bil trauðr Haralldr vilja.

125 Eftir petta sigldi Haralldr konongr norðr. oc veik enn 5
austr til Limafiarðar þui at sva bægðe þeim veðr til
oc hæriaðu enn hvar sem þær varo. toco sunnan roðr
oc logðuzk við Sams ey um nottena. oc þegar i
solar uppras la miorkvi mikill allt um ɔynu. þa
sa þær annan vegh i hafet hia ser. sem ælldar 10
noccerer være. var þa sagt konongenom. þa mællte
hann. late af tiold af skipum. oc tacum norðr með
roðre. her er comenn at oss miorkvinn með land-
eno. en ut i hafet man skina sol biart oc munu
þesser ælldar ekki vera af aðru en morgen sol man 15

(186) skina a skipabunað stafna oc a gyllta veðrvita. sva
var sem hann sagðe. þar var þa comenn Sveinn
konongr með ovigan hær. aeggiaðe fast lið sitt til
eftir roðrar. þegar er þeir sao lið Norðmanna. toco
þa Daner eftir at roa. þær hafðu skip miklu fliotare 20
oc sætt miðr. Ða sa Haralldr konongr at Daner

5. Har. kgr: enn *H. A.* norðr: a læið *tf. A*. enn: *ul. A*.
6. þeim: *ul. A*. 7. varo: foro oc *A*. sunnan roðr: at roa
sunnan *A*; sunnar har *B*. 8. þegar: *ul. A*. 9. la: þa la *A*.
miorkvi: myrkvi *A*. allt: alla *A after ɔyna*. þa: nu *A*.
10. hia ser: *ul. A*. 11. noccerer: storir *A*. være: þeghar i
hia þeim oc *tf. A*. 12. hann: *sál. A*; H. kgr *B*. late: latit *A*.
13. comenn—oss | miorkvinn: *omv. A og skr. myrk-*. 15. ekki
vera: *omv. B1-2*. 16. bunað: a *tf. A*. oc a: eðr *A*. 16—
17. sva var: Nu var þætta æftir því *A og nyt kap. med
overskr.*: Her flyr Haraldr kgr undan hær Dana. 17. þa:
ul. A. Sveinn: Dana- *tf. A*. 18. aeggiaðe: nu aeggiaðe Sveinn
kgr *A*. lið sitt: *omv. A*. 19. Norðm.: oc *tf. A*. 20. þa: nu *A*.
roa: enn *tf. A*. 21. sætt: *sál. A*, laðen *B*. miðr: minnr *A*.
H. kgr: *omv. og kgr med art.*

sotto þa. oc ægi mindi sva buit lyða. siðarst for skip hans drekenn er hann hafðe sialfr. þa mællte Haralldr at casta skyldi firir borð viðum oc lata a coma klæðe dyr oc aðra goða gripu. þa var logn 5 fagrt oc hof þetta firir straumi. þa er Daner sao fe sitt reca a hafeno. viku til þeir er fyrstir fore. potte þat dælla at taca er laust flaut en at sökia innanborz af Norðmannum. oc dvaldest með þui æftir roðrenn. Ða er Sveinn konongr com at með 10 sinu skipi. eggiaðe hann liðet oc tallde skomm vera at með sva miklum hær sem Daner hofðu er þær skyldu lata fara Norðmenn i friði. þar sem þær hafðu fat lið. þa toco Daner annat sinni at roa. þa sa Haralldr konongr at meira giengo Dana skip 15 bað þa enn letta sin skip. baro þær þa firir borð mallt oc hvæiti. oc stendr þa i stað um rið. Ða let Haralldr konongr casta fir borð viggyrðla oc værpla

1. siðarst: i øfsti scipa kgsens Haralz þa A. 2. skip hans: *ul.* A. hafðe sialfr: sialfr styrðe A (*jfr. Mork.*). 2—3. þa—H.: oc hann mælti A. 3. firir borð: *ul.* A. viðum: *sál.* A, triom B. 4. a coma: *sál. alle undt.* B, *omv.* aðra —gripu: *sál.* A; annarskonar gripi goða B; enn *tf.* A. 5. fagrt: veðrs A. þa: nu A. 6. til þeir: *omv.* A. fyrstir fore: nestir voro oc A. 7. þat dælla: þeim þat miukara A. taca: þat *tf.* B (*alene*). at(2): *ul.* A. sökia: hitt er *tf.* A og var efter -borz. 8. af: hia A. 9. at: æftir A. 10. sinu skipi: *sál.* A og *tf.* oc; *omv.* B. liðet—talde: til æftir færðar oc let þat A. 10—11. vera at: mykla ef þær A. 11. sem—þær: *ul.* A. er: ef B 1—2. 12—13. lata—lið: æi fa valld Norðmanna (*jfr. Mork.*) er þær hofðu lið litið A. 13. þa toco: oc toco nu A. Daner: i *tf.* A. sinni: sinn A. 14. kgr: *ul.* A. skip: oc *tf.* A og *ul.* enn. 15. baro—þa: var þa borit A. 16. stendr—stað: stoð meðr því A. 17. casta—borð: *ul.* A. vig: *sál.* A; við. B.

toma. oc let casta hærtekna menn. fæstiz þa folket við oc klifra upp a. hof þa allt saman firir straumi. Ða rero Daner at oc toco mennena. oc bar við þat Haralld norðr undan i hafet. er hinir vicu skipum (187) sinum til at taca folket er a hafeno var. venndu þa 5 Daner aftr. en Haralldr til Noregs. um þetta orte Porleikr.

126	217. Allt fra hitt hvi ællti Austmenn a veg flausta Sveinn þa er siklingr annar 4 snarrlunndaðr hellt undan fengr var Þróenda þengils þær letto skip fleiri allr i ele sollno 8 Jotlanz hafe fliota.	10 15
-----	---	----------

Sveinn konongr lagðe skipum sinum suðr unndir Sams øy. oc hitti þar .vii. skip af Vikverium. þat

1. toma: er þær hofðu niðr löypt munngati or. oc kast-aðo firir borð A. let: þer meðr let hann A. -tekna meun: -tæknom monnom A. 1—2. fæstiz—a: oc þet folc er firir borð var castat villde æ klifra a verplana oc A. 2. þa: *ul.* A. 3. Ða—at: enn þeghar er Danir sao þet þa rero þær til A. 4. Har.: kgr *tf.* A. er: ef B (*alene*). 4—5. er—var: enn Danir hennto menn sina af kafe A og nyt kap. med overskr.: Allt fær Haraldr norðr til Noregs. 5—6. venndu—D.: Nu venda Danir A. 6. Har.: kgr hellt norðr *tf.* A. 7. Por-leikr: -læifr A.

V. 217. ¹ Allt: All oft A. hitt: ec A. hvi: hvæi A (*hve A 1*). ⁵ var: varð A. ⁷ i: a A.
16. suðr: *ul.* A. 17. oc: *ul.* A. þar: *alle undt.* B, *mgl.*; a *tf.* A. af V.: Norðmanna A.

217. Alt of frák, hvé elti austmenn á veg flausta Sveinn, þás siklingr annarr, snarlungaðr, helt undan;	fengr vas Þróenda þengils (þeir létu skip fleiri) allr á éli sollnu Jótlands hafi fljóta.
--	--

var leiðangrslið oc bœndr. þa er konongr com at
þeim. baðo þær ser griða. oc buðu fe firir sik.
sva sagðe Þorleikr.

218. Sætt buðu sæggia drottne

5 siklings vinir mikla
snofðu hælldr þær er hafðu
4 hugstinnir lið minna
oc snarrraðer siðan
socner orðom tocost
10 onnd var yta kindum
8 o fol bœndr dvaldu.

K. 47. Enn um Haralld hinn harðraða.

(H)aralldr konongr var maðr ríkr. stiornsamr (188)
innanlanz. oc þat er allra manna mal at engi kon-
15 ongr have veret vitrare a Norðrlondum. hann var
stærkr maðr oc væl vigr. framkømd hans værca
var sva sem lengi hefir veret fra sagt. oc liggia þo
niðri osagðer myklu flæiri lutir hans afreks verca.
kømr til þess ufrøðe var. oc þat at ver vilium æigi
20 skrasætia vitnislausa lutu þo at ver hafem høyrdā.

1. oc bœndr: or Vikinne oc A. kgr: med art. A.
2. þeim: þa tf. A. 3. Þorleikr: -læifir A.

V. 218. ³snofðu: svæfðu A. hælldr: hialldr A.

12. Hær segir um mannan H. kgs A. 14. er: var A.
15. -londum: -lond B1-2. 16. stærkr maðr: manna stærk-
astr A. 17. þo: ul. A. 18. osagðer | myklu fl.: omv. A.
19. kømr—æigi: oc eighi vilium ver A. 20. -sætia: ul. A.

218. Sætt buðu seggja drótni
siklings vinir mikla,
svqfðu hjaldr þeirs hqfðu
hugstinnir lið minna;

ok snarráðir siðan
sókn es orðum tókusk
(qnd vas ýta kindum
óföl) búendr dvqlu.

þa þykkir oss bætra at heðan a fra se við aukit.
hælldr en þetta sama þurfi or at taca. er saga
fra Haralld kononge mikil sætt i kvæðe þau er
islenzkir menn forðo hanum siolfum. var hann firir
þa sok mikill peirra vinr. hann hæfir oc veret allra 5
Noregs kononga vinsælastr við Islendinga. þa er
þar var hallære. þa löyfði Haralldr konongr .iii.
skipum miol löyvi til Islanz. oc cvað a at ecki skip-
pond skyldi dyrra en firir .c. vaðmala. oc hann
löyfði utan færð ollum fatökum mannum þæim er 10
ser fenge vistir um haf. oc þaðan i fra nørðez miok
127 þat lannd til arfærðar oc batnaðar. Haralldr kon-
ongr senndi klukku þingat til kirkju þeirrar er hinn
hældi Olafr konongr hafðe sendan viðenn til oc
sætt er a Þingvelli. þui lik minni hafa menn þar 15
Harallz konongs. oc margar aðrar storgiaver er hann
veitti þeim er hann sotto heim. Ulf Ospaks sun
islenzcan mann gerðe hann stallara sinn. oc veitti
hanum hinn mesta metnað. oc fecc hanum kvanfang
Ioronne dottor Þorbergs Arna sonar. Ða hafðe 20
Haralldr konongr gort brullaup til Þoro Þorbergs
dottor systr Ioronnar. Ulfr var maðr kynsæll. hans

1. þa: oc A. a fra: ul. A. 2. hælldr: sál. A; ul. B.
or at: af A. er: enn A. 3. kge: er tf. A. 4. is: sál. A;
ut- B. siolfum: sialfir B (alene). 5. hann hæfir | oc: omv. A.
6. vin-: alle undt. B, ul. -sælastr: sál. A; hollastr B. við:
til B1-2. 8. miol löyvi: meðr miolvi A. cvað a: sagðe A.
9. dyrra: vera tf. B, ul. A. oc: efter löyfði A. 11. vistir:
vist A. þaðan i fra: af því A. 12. til—batnaðar: firir til-
flutnings sacar oc affærðar fatöks foles A. 13. klukku þingat:
omv. A. 14. kgr: ul. A. sendan viðenn: sennt viðuna A.
15. er: ul. A. -velli: þæira tf. A. 16. storgiaver: storar
giafar A. 19. oc: ul. A. hanum: sömelect tf. A. kvan-
fang: kvenfangs B (alene). 20. Ioronne: Ioronne A. hafðe:
auc tf. A. 21. P. dottor: ul. A. 22. Ioronnar: hennar A.
kynsæll: sál. A; stor B.

sunr var Ioan faðer Erlennz himalda. faðr Eysteins erkibiskups. Haralldr konongr oc Pora atto .ii. (189) sono. het hinn elldri Magnus. en hinn yngri Olafur. Haralldr konongr let gera Mariukirkju norðr i Niðar 5 ose. oc lagðe til prouendr micclar. oc hann efldi oc staðenn miok i Niðarose. um hans daga varo Arn-mœdlingar rikaster lendir menn i Norege. Haralldr konongr varð usattr við Einar þambaskælvi firir þa soc at Einar villdi iamnast at riki við Haralld 10 konong i Prœnda logum. hann com aldrigi sva til Kaupangs þar sem Haralldr konongr var firir at hann hafðe eigi mikit lið. oc þat capp gerðe hann i Kaupange at hann toc af mote þiof sannan. oc naðo menn eigi at dœma. oc var þo Haralldr kon- 15 ongr sialfr a moteno. þa mællte konongrenn þetta sva at marger hœyrðu.

219. Rioðande man raða
randa blikz or lande
oss nema Einar kyrssi
œxar munn enn þunna.

20

1. Ioan: *sål. B1-2; Iohann B; Ion A.* 2. Har.: *her nyt kap. A med overskr.*: Enn seghir fra verkum Haralldz. 5. oc(1): *ul. A.* micclar oc: *sål. A; ul. B.* 6. miok: norðr *tf. B, ul. A.* 8. þambask.: þambarskælmir *A; skælvir skr. B (alene).* 10. i: allt at *A.* aldrigi: alldri *A.* 11. þar sem: oc var *A* og *ul. fœlg.* var. 12. hann(1): *Einar A.* eigi mikit: minna *A.* lið: enn H. kgr *tf. A.* 14. naðo menn: naðe ænge maðr *A.* dœma: hann *tf. A.* 14—15. oc—sialfr: þo at siolfr kgrinn væri *A.* 15. kgrenn: *sål. A; ul. B.* 16. marger: mioc marghir menn *A.*

219. Rjóðandi mun ráða
randa blikz ór landi

oss, nema Einar kyssi
œxar munn enn þunna.

Þat sægia menn at Haralldr cvæðe oc þetta er hann sa ut um loftsvaler hvar Einar giecc eftir langstræteno. oc hafðe eigi minna lið en .v. c. manna.

220. Her se ec upp enn aurva
Einar þann er kann skæina
þialma þambar skælví
þangs fiolmennan ganga
fullafle biðr fyllar
finn ec oft at drifr minna
hilmis stols a hæla
þuscarla lið iarle.

5

10

Litlu æftir þetta let Haralldr konongr drepa Einar oc Einriða son hans er allra manna var vaskastr 128 oc gjorvligastr. leið sva at Einare long heift er Haralldr konongr hafðe við bundizk oc stillt sic 15 aðr langa rið. sva sem visar til fyr i þesso male. oc var þo morg aminning milli þeirra aðr. en þessa (190) lund lykiz. I þenna tima varo lendir menn sva

1. cvæðe—þetta: kgr hævir evedet þessa visu *A* (jfr. Mork.). 2. sa—hvar: sat i loftsvolum noccrom enn *A.* eftir: meðr *A.* 3. -stræteno: *sål. A; uden art. B.*

V. 220. ³ þambarsk.: þambaskælme *A.*

12. æftir þetta: hær æftir *A.* Har.: *ul. A.* 12—13. Einar —var: *Einriða sun Einarss* oc *Einar þamb,* oc var *Einriðe* manna *A.* 14. -ligastr: -lextr *A.* 15. hafðe: længe *tf. A.* stillt: *sål. B1, A;* skilt *B2.* 16. sva—male: *sål. A; ul. B.* 17. milli—aðr: aðr þæira millum *A;* i milli *B1-2.* 17—18. þessa lund: sva *A.* 18. lykiz: *nyt kap A med overskr.*: Vm ofkæte lænndra manna. þenna: þenn *A* (*A2 = B*). sva: kapp-samir oc *tf. A.*

220. Hér sék upp enn ɔrva
Einar, þann 's kann skeina
þjalfa, þambarskelfi,
þangs, fjolmennan ganga;

fullafli biðr fyllar,
finnk opt at drifr minna,
hilmis stóls, á hæla
húskarla lið jarli.

ofkater. at þegar er þeim licaðe eigi allt at skape við konong. liupu þær or lannde til Sveins konongs i Danmork. oc gerðe hann þa mikla menn. sumum gaf hann gull. sumum aðra sömd mikla. sœm Þioð-
5 olfr sæghir.

221. Fran hefir sveit nað Svæini
sinni skipt til minna
doð oc drotne goðom
4 dreng spæll er þat lenge.

10 þa for Finnr Arna sunr fra Haralldre kononge suðr til Danmarcar. oc gaf Sveinn konongr hanum iarls dom. þui nest bauð Haralldr konongr ut leiðangr (191) or Norege. oc for liði sinu til Danmarcar at hæria. hann la suðr við Halland i Lofosfjörði. oc hæfir aðr 15 mikit hæriat af Hallande. þa hafðe Haralldr konongr halft annat .c. skipa. þer com at honom Svæinn konongr með .iii. hundrað skipa. Ða luktu Daner Norðmenn inni i hofnenne. aðr en Haralldr konongr yrði varr við. þa spurði Haralldr konongr sina 20 menn hvart þær skylldu bæriast með halfu minna

1. eigi-skape: noccor lutr illa A (jfr. Mork.). 2. kg: þa tf. A. or: alle undt B: af. til: Danmarcar suðr til tf. A og ul. i D. (jfr. Mork.). 3. menn: enn tf. A. 4. gull—mikla: goðar giavar A. 4—9. sœm—længi: sál. A; ul. B.
V. 221. 1 nað: i A2 af AM rettet til vip.

10. þa: sál. A; I þvi bili B. suðr: alle undt. B, ul. 11. iarls-: iarl. A. 12. dom: nyt kap. A med overskr.: Her byr Har. leiðangr ut. þui nest: Nu A. 13. or: af A. for: meðr tf. A. sinu: suðr tf. A. 14. hann la: omv. A. hæfir: hafðe A. 15. þa: þer A. 16—17. þer—skipa: sál. A; ul. B. 20. hvart: er tf. B1-2.

221. Frón hefr sveit við Sveini
sinni skipt, til minna,
dóð ok drótni góðum,
dreengspell es þat lengi.

liði eða hallda undan. aller svaraðu a eina lund oc baðo konong raða oc sagðu þat þo aller at nalega være ofört. þa svaraðe Haralldr konongr. se ec at þer vilið biða vars atevæðes oc sva scal vera. ver hafum sva mikit lið oc fritt. at engum coste vilium 5 ver flya. hælldr scal hværr var liggia um þveran annan. sva sægir Steinn Herðisar sonr. er þa var a skipi Ulfs.

222. Sagðe hitt er hugði
hauklyndr vera myndu
þar cvað þengils eirar
4 protna von fra hanom
hælldr cvað hværrn varn skyllu
hilmir frægr en vægia
menn brutu upp of annan
8 oll vopn þværan falla.

Steinn sægir oc hværsso mikit lið hvarer hafðu.

223. Hætte hær sa drottunn
hugstrangr skipa langra
129 hinn er með halft beið annat
4.c. Dana funndar

1. lund: leið B (alene). 2. kg: med art. A. sagðu:
teðo A. þat þo: omv. A. 3. ofört: at bæriaz tf. A. 4. at-
cvæðes: orskurðar A. vera: enn tf. A. 5. sva mikit | lið:
omv. A. 6. flya: oc tf. A. var: þar tf. B, ul. A.

V. 222. 3 þar: þa A. cvað: at tf. A. þengils eirar:
þengill hæriar A. 4 hanom: honom A. 7 of: um A.

17. sægir oc: saghðe auc A.
V. 223. 1 Hætte: Hæitu A. 3 langra: længra A.

222. Sagði hitt es hugði
hauklyndr vesa myndu,
þar kvað, þengill, eirar
protna vón fyr hónum;
heldr kvað hvern várn skyllu
hilmir frægr, an vægia,
(menn brutu upp) of annan
(oll vópn) þveran falla.

nest var þat er reð rista
reiðr at seti Leiðrar
þanks laðmarum þingat
8 .iii. hundraðum sunnda.

5 Þa let Haralldr konongr blasa til samlagu skipunum.
oc let vikia ut i mote liðinu dreca sinum fyrst. þa
callaðe Ulfr stallare a sina menn. leggi fram vart skip
hit nesta konongs skipinu. sem sægir Steinn skalld.

224. Het a oss þar er uti
10 Ulfr hakesior skulfu
röðr var græiddr a grœðe
grams stallare alla
væl bað skip með skylia
skeleggjaðr fram leggia
15 sitt en sæggir iatto
8 sniallz landreca spjalla.

⁶ Leiðrar: læiðar A. ⁷ þanks: þangs A.

5. skipunum: *ul. B (alene)*. 6. mote liðinu: mot skipunum Dana A (*jfr. Mork.*). dreca—fyrst: i fyrstunne drekanum er hann sialfr styrðe A. 6—7. þa callaðe: oc þa mællti A. 7. a: uiðr A. leggi: leggit A. 8. kgs skipinu: kgenom A. sem: sva A. skalld: *ul. A.*

V. 224. ¹ þar: þa A. ⁶ skel-: skal- A (*A1 = B*). ⁷ iatto: iotto A.

223. Hætti hersa dröttinn
hugstrangr, skipa langra
hinn's með halft beið annat
hundrað Dana fundar;
næst vas þats réð rista
reiðr atseti Hleiðrar
þangs láð mørnum pingat
þimr hundruðum sunda.

224. Hét á oss, þás úti,
Ulfr (hákesjur skulfu)
röðr vas greiddr á grœði,
grams stallari, alla;
vel bað skip með skylja
skéleggjaðr fram leggja
sitt, en seggir jótlu,
snjalls landreka spjalla.

Let Haralldr konongr þa saman tengia stafna a skipum sinum. þa rero Daner at. oc giengo luðrar með ope oc æggian. þot佐 Daner þa hafa valld Norðmanna. þetta var Lafranz messo æftan. oc var sið um kvælldet til tækit at beriast. oc var barst 5 um nottena. var Haralldr konongr i firir rumino a skipi sinu. oc skaut. sva sem sægir Þioðolfr.

225. Alm dro upplenzkr hilmir
alla nott hinn snialle
remsr let a hvitar
4 hlifr lanndreke drifa.

Da varð orrasta snorp. lagðe Sveinn konongr skip sitt oc sitt mærki i mote Haralldz konongs mærki. þar var Finnur íarl a annat bord Sveini konunge. Þesse orrasta var annan veg en Daner hugðu. 15 Stóð Norðmenn þiukt um Haralld konong. oc barðuzk væl sem Steinn sægir.

226. Unndr er ef æigi røyndu
armoz viðir gorfa
barðumk ver oc varðum
4 viða grund um siðir

1. H. kgr | þa: *omv. A.* 2. skipum sinum: *omv. A og tf.* | *oc* 3. æggian: *oc tf. A.* D. þa: *omv. A.* 4. þetta: Ðesse orrasta A og ny linje. 5. sið—kvælldet | tækit—bæriast: *omv. A og ul. til.* 6. um: *sál. A;* alla B. rumino: *sál. A; uden art. B.* 7. sem: *ul. A.* 12. Þa varð: var þa A. snorp: horð A. 12—13. skip sitt: *omv. A.* 13. sitt(2): *ul. A.* mote: mot A. kgs: *ul. A.* 14. þar: þa A. Finnur: *alle, undt. B:* firir(!). íarl: *ul. A.* 15. var—veg: varð aðra læið A. hugðu: ætlaðo A. 16. St. N.: enn N. stóð A. þiukt: þyet A. 17. sem .. sægir: sva sæghir A.

V. 226. ² ar-: aur- A. ³ varðum: varðumk B (alene).

225. Alm dró upplenzkr hilmir
hremsur lét á hvitar
alla nöt; enn snjalli
hlifr landreki drifa.

hvert hugfyldir hallda
ramn fecc gnott i otto
nas firir Nizar ose
8 Norðmenn Haralld þorðo.

5 Þa veik mannfallenó a Dane. giengo Norðmenn 130
uppa Dana skeiðir. sumir fello en sumir flyðu. var
skip Sveins konongs allt roðet meðal stafna at
skilnaðe sem segir Þioðolfr.

227. Flest var hirð su er raustum
10 ramns föðe væl teðe
dauð aðr en doglingr naðe
4 doks a lannd at stókkva
skop furðu þa skærði
skipon oll var þa sniallum
15 rings til heliar gengin
8 hvern fotr konongr Iota.

Her segir at Sveinn konongr flyði a land upp með
skutu er flotet hafðe við lyftingina. i þessom þyss

5. -falleno: -fallit A. Dane: oc *tf.* A. 6. sumir fello:
omv. A. var: þa *tf.* A. 7. roðet—stafna: stafna (a *tf.* A; i *tf.* A2) millum roðit A.

V. 227. 1 var: varð A. 2 teðe: tæðe A. 3 naðe: næðe A.
4 doks: dœgħs A. L. 5—8 *mgl.* A.
18. lyftingina: *sål.* A; *uden art.* B.

226. Undr es, ef eigi reyndu
ormóts viðir gørva
(børðumk vér ok vørðum
viða grund) of síðir,
hvárt hugfyldir halda
(hrafñ fekk gnótt) í óttu
(nás) fyr Nizar ósi
Norðmenn Harald þorðu.

227. Flest vas hirð, sús
hraustum
hrafns föði vel tœði,
dauð, aðr doglingr næði
dökks, á land at stókkva;
skóp furðu þa skærði
skipun oll, vas þa, snjallum
brings, til heljar genginn
hverr fótr, konungs Jóta.

hiuggu Daner tengsl oc lagðu i fra. var því hvær
fægnastr er fyrstr komk a brott. en roðnar varo
Dana snekkiur eigi færre en .lxx. sem sägir Þioðolfr.

228. Sogns cvaðo gram gegnan
glæst siautigu hit fæsta
5 senn a swiftu ænni
4 Sveins þioðar skip rioða.

Þa flyði Dana hærr a brott. en Norðmenn sotto
æftir. minnaz þa a roðrenn i Iotlanz hafe. raco þa
flottann. allt þar til er sumt liop a land upp. sumt 10
dreifðizk i fiorðu inn. en sumt i haf ut. var þetta sva
mikit mannfall. at engi fecc talt oc allt nalega af
Danum. Finn riarl varð handtekinn oc var nalega
þa orðenn blindr hann sættiz i lypting sinne. þa er
flottenn brast. var þa tekinn oc leiddr firir Haralld 15
konong. sva er sagt at Sveinn konongr hafðe haft
með ser .vi. iarla til orrostunnar sem sägir Þioðolfr.

229. Sveinn a sigr at launa
sex þeim er hvot vaxa

1. lagðu: læggia A. því hvær: *sål.* A; sa B. 2. fyrstr—
brott: fyrst varð brotto A. 3. .lxx.: siautighir A. sem: sva A.

V. 228. 2 tigu: tuguh A.

8. Þa—brott: Eftir þetta fluðu Danir braut A og nyt kap.
9. minnaz: því at þær mintuz A. roðrenn i: hværso Danir
rako þa a A. 10. flottann—liop: suma A. 10—11. sumt
dreifð.: enn sumir dreifðuz A. 11. en—ut: eða ut i haf A
(*jfr. Mork.*). 12. fecc talt: com tolu a A. 13. varð: var
þa A. var: *ul.* A og *omv.* þa nal. 14. sættiz: niðr *tf.* A.
sinne: *sål.* A; *sina* B. 15. var þa: oc var síðan A. 16. sva:
auc A. haft: til bardaga A og *ul.* til orr. 17. sem: sva A.
V. 229. 1 a: at *tf.* B1-2. 2 vaxa: væxa A.

228. Sogns kvðu gram gegnan senn á svíptu einni
glæst sjau tøgu et fæsta Sveins þjóðar skip rjóða.

innan eina gunni
 4 orleiks Dana iarlm
 varð sa er villoit forða
 vigbiartr snaru hiarta
 5 i fylkingu fenginn
 8 Finn Arnasunr miðri.

Þa var iarlen sættr niðr i firir rumet firir Haralld (192) konong. var þa konongr allkatr oc mællte. her funnumk vit Finnur. en næst i Norege. hæfir nu hirðen 131
 10 dansca eigi staðet firir þer allfast. oc hafa nu Norðmenn illt at orko at draga pic blindan eftir ser oc vinna þat til lifs þer. Þa sagðe iarlenn. mart værða Norðmenn illt at vinna oc þat værst allt er þu byðr þeim. þa svaraðe konongrenn. villtu hafa
 15 grið þo at þat se omaklegt. þa sagðe iarlenn. eigi af hundinum þinum. villtu hafa grið af Magnusi frenda þinum. hann styrði þa skipi. Iarlenn sagðe. hvært man hvælpr sa raða griðum. þa lo konongrenn

³ innan: her mann A. ⁶ snaru: snara B (*alene*). ⁸ Finnur Fiðr A.

7. Þa: Nu A og nyt kap. med overskr.: Nu talar H. við iarlinn. 8. kgr: sál. A; med art. B. mællte: sva tf. A. funnumk: finn- B1-2. 9. vit: vær A. næst: næsta sinn A. hæfir nu (sál. B1-2, nu mgl. B): oc hæfir su hin A og omv. d. h. 10. firir: sál. A; ul. B. nu: sál. A; ul. B. 11. orko at: sysla er þeir A. 12. sagðe: svaraðe A. 13. vinna: sál. A; gera B. oc: enn A. 14. svaraðe: spurðe A. 15. þat: ul. A og omv. omakl. se. sagðe: svaraðe A. 16. hafa grið: þa A. 17. iarl. sagðe: þa svaraðe iarlinn A. 18. hvært: hvat A. raða griðum: griðum vallda A.

229. Sveinn át sigr at launa sex, þeim es hvot vexa, innan eina gunni, orleiks, Dana jörlum;

varð, sás villoit forða, vigbiartr, snoru hjarta, i fylkingu fenginn Fiðr Árna sonr miðri.

oc þotte gaman at eiga við hann. oc mællte uilltu taca grið af Þoro frendcono þinni. Iarlenn spurði. er hon her. konongrenn sagðe. her er hon. þa mællti Finnur æitt orðskröök. þat er siðann er uppi haft hvæssu rvæiðr hann var er hann feck æghi stillt 5 orðum sinum. eigi er underlegt at þu hafer væl bitiz i dag. er mærren hæfir fylgt þer. Finni iarle varo gefen grið. oc var hann með Harallde kononge um rið. með Harallde kononge varo i Nizar orrostu synir hans baðer Magnus oc Olaf. Öysteinn 10 (193) orre oc Hacon Ivarssun. Sveinn konongr flyði upp a land með annan mann. oc komo þær til kotbœar eins firir þa soc at Norðmenn leitaðu hans allt um storboðana oc um þorpen. Ðar var ein gamul husfrøyia. hon spurði hvat mannum þær være. konongrenn 15 bað þann svara er hanum fylgði. sa maðr svaraðe kerlingu. vit erom nu farande menn oc þurðum beina yðarn. þa svaraðe kerlingen ero þit sva miklir sem þit latest vera oc lateð rikulega. þit munuð kunna sægia tiðendi hvart konongar þesser 20

1. at eiga | við hann: omv. A. 2. Iarl. sp.: hann svaraðe A. 3. sagðe: svaraðe ia A. 3—6. þa—sinum: sál. A; Finnur svaraðe B. 6. -legt: saghðe hann tf. A. hafer: hæfir A. 7. i dag: um A. hæfir fylgt: fylghðe A. þer: nu var Finnur sva reiðr at hann fecc ægi stillt orðom sinum tf. B. 8. varo: þo tf. A. 11. oc: ul. A. Sveinn: her nyt kap. A med overskr.: Her flyr Svæinn kgr. 12. þær: ul. A. -bœar: -þyar A. 13. allt: ul. A. 14. -bœana—þorpen: þorpen enn A. 15. være: voru A. 16. hanum fylgði: omv. A og tf.: oc firir þa mæla. sa—svaraðe: þa svaraðe sa A. 17. farande: sál. A; leiðar B. 17—18. þurðum . . yðarn: þyrðugir . . yðars A. 18. þa—kerlingen: ul. A. ero: munu A. þit: væra tf. A. 19. miklir: menn tf. B (*alene*). latest—oc: ul. A. 19—20. þit munuð: enn munu þit A. 20. kunna: at tf. A.

hafa barzt noccot. eða hværiu giægnir um brak ok lam. þat er ver hafum høyrt i alla nott. þa sagðe maðrenn meiri von at þær muni barzk hafa. þa spurði kerlingen hværr hæfir bætr haft. hann svaraðe 5 Norðmenn hafa sigrazt fostra. þa sægir kerlingen. er drepenn var konongr. hann svaraðe. a flotta er hann comenn en eigi drepenn. þa mællte kerlingen eitt mikit fölsko mal. Uesol erom ver oc væi er oss firir þui at ver eigum konongenn bæðe ragan 10 oc halltan. þa svaraðe sa er aðr hafðe færra mællt. ætlom hit kerling er liklegra er. at eigi man hann ragr vera. en æigi er hann sigrsæll. Aðr en þær 132 føre til matar tok kerling þæim handlaug oc þvozksa fyrri er siðar giecc. toc þegar dukenn miðian oc 15 þærði ser. kerlingen þraif til duksens. oc nykkir af hanum. tak endaann handklæðesens. oc ger æigi allt senn vatt. Þa svaraðe sa hinn þogli maðrenn. þat ma enn vera fostra ef guð vill. at ver faem sva mikinn soma at ver þerrim oss a miðium duk.

1—2. um—þat: glam þetta A. 2. hafum: hafim B (alene). høyrt—nott: æighi ro firir haft i natte (natt A1) A (jfr. Mork.). sagðe: svaraðe A. 3. maðrenn: sa var minni væxti tf. A. at—barzk: ætla ec at kgar munu (mune A1) barz A. 4. kerlingen: uden art. A. hværr: hvarr B1-2. hann sv.: þa sv. maðrenn A. 5. fostra: ul. A. sægir k.: spurðe kærling A. 7. en—drepenn: ul. A. mællte: svaraðe A. 8. fölsko mal: fölsko orð A. 8—9. oc—oss: sál. A, ul. B. 9. kgenn: kg A. bæðe: hvart tvæggia A. 10. sa: maðrenn sa A. færra mællt: verit famæltare A. 11. kerling: sál. A; fostra B. liklegra: likara A. eigi—hann: kgr mune æighi A. 12. ragr vera: omv. A. en—hann: þo er hann æighi A. 12—13. Aðr—matar: nu biogguz þær til doghurðar oc A. 13. hand: sál. A, ul. B. oc: sál. A, ul. B. 14. sa: þa sa A. þegar: sál. alle undt. B: siðann. dukenn miðian: omv. A. 15. þærði ser: ville þerra sek a A. kerl.: þæghar tf. A. duksens: ul. A. nykkir: nycti A. 16. af: fra B1-2. tak: saghðe hon tf. A. 17. Þa—maðrenn: enn hann svaraðe A. 18. þat: þetta A. fostra: ul. A. 19. duk: duke A og nyt kap. med overskr.: Vm gaman yrðe.

(194) Þetta er gaman frasogn. oc eigi miok sagulegt. nema firir þa sok at her er lyst grein speki oc ovizku. oc i annan stað er sagt ifra Harallde kononge oc Finni iarle. þer vægðe sa er valdet atte. var hanum þat vegr en eigi litilraðe. Iarleinn 5 syndi þat hværssó hann var i skaplyndi. en ekki matte hann þa annat en mæla væl til Sveins konongs er aðr hafðe hann þionat. oc hartt til þeirra er aðr hafðe hann i mote veret. En konongrenna virði þat sem barns orð. hafa aller oc sva virt 10 siðan. þa um haustet for Haralldr konongr aftr til Noregs með sigri oc hærfange. en Sveinn konongr æfldizt oc fecc riki sitt. Litlu siðar for til Danmarcar mikill hofðingi. Hacon iarll Ivars sun er pa atte Ulfilldi dottor Magnus goða. oc dvaldest þar 15 um rið með Sveini kononge. hann barðest i mote Harallde kononge suðr a lotlande. þa hafðe Hacon merki þat er att hafðe Magnus konongr. fecc þar Haralldr konongr sigr. en Hacon flyði oc tyndi mestu luta liðs sins. Nizzar orrasta var a .xvi. are 20 1062 rikis Harallz kenongs. Litlu aðr en Nizar orrasta være varð Haralldr konongr usatr við Upplendinga.

1. gaman: gamans A. 2. grein: ul. A. speki: kgssens tf. A. 3. ovizku: kærlingarennar tf. A. 4. þer: sál. A; þa B. 5. hanum: oc tf. A. en: oc A. Iarleinn: Finnariarl A. 6. hværssó: uvæghinn A. i—en: ul. A. 6—7. ekki —mæla: hann mælti þa æcke annat i því enn iamlynde sitt fyrir því at hann mælti A (jfr. Mork.). 8. aðr: þa A. oc hartt: enn harðligha A. 9. aðr—veret: þa barðiz hann i gæghn A. 10. þat: þetta A. aller oc: omv. A. 11. siðan: her nyt kap. A med overskr.: Nu fær H. til Noreghs. þa: Nu A og omv. for u. h. 12—13. en .. æfldizt: nu æflödiz oc A. 14. iarll Iv.: omv. A. 15. Ulf: Alf- A1. 16. mote: mot A. 18. kgr: goðe A. 19. kgr: ul. A. flyði: kom a flotta A. 20. mestu: mestom A. sins: her nyt kap. A med overskr.: Um usætt H. kgs oc Upplænndinga. 21. en: ul. B (alone).

toldo þær at Olafr konongr hafðe gefet þæim rettar bœtr i margum staðum firir aðrum lanzmannum i Norege. bæðe um utgerðer. oc morg landrað undir böndr mællt. þau er eigi varo aðrum staðum i lande.
 5 taldu Olaf konong hafa veitt ser þessa sömd eftir Nesia orrostu. firir þa sok at Upplendingar hafðu veitt hanum lið. þa er hann vann undir sic allan Noreg. oc Sveinn iarll stok or lande. þetta likaðe Harallde kononge ekki oc sagðe at einn skyldi
 10 konongs retr um allan Noreg. sem sægir Þioðolfr.

230. Leto lystir sleitu
landkarlar gram varla
gerðe olld a iorðu
15 4 odøme log söma
en þui raðe þioðar
þæim brutu troll erollo
hæls i löypí kiola
8 ris andscotum visa.

133

Haralldr konongr for með liði upp a Raumariki oc
 20 brendi viða bygðena. sva sægir Þioðolfr.

1. toldo: *sál. A*; sagðu *B*. hafðe: hæfðe *A*. 2. firir: mæiri enn *A*. 3. -gerðar: giærðar *B1-2*. 3—6. oc—orrostu: oe aðrar aloghur oc margha luti aðra þæim til sæmdar mælt oe gort um fram aðra lannz menn sina *A*. 6. at: er *A*. 8. oc: af því *tf. A* og *omv.* stok Sv. i. lande: enn *tf. A*. 9. H. kge | ekki: *omv. A* (æighi). oc—at: at æighi *A*. einn skyldi: *omv. A*. 10. Noreg: vera *tf. A*.

V. 230. ¹Leto: Letoð *A*. ⁵þioðar: þioðir *A*. ⁸-scotum: -skota *A*.
 19. kgr.. með liði: *ul. A*.

230. Létu lystir sleitu
landkarlar gram varla
(gerði old) á jorðu
(ódcemi) lög söma,

en, því ráði þjóðar,
þeim brutu troll, es ollu,
hæls i hleypikjóla
hrís andskotum visa.

231. Tok Holmboa nøykir
harðan taum við Raumá
par hyggek fast ens frægsta
4 fylking Harallz giengo
eldr var giorr at giallde
gramr reð en þa teðe
har i hof at föra
8 rot garmr böndr arma.

5

Þaðan for hann upp a Ringariki oc brendi par. fra þui sægir enn Þioðolfr hværsso þær vikuz undir 10 konongenn.

232. Lifs baðo ser lyðar
logi þingaðe Ringum
nauðgan dom aðr næðe
4 niðr fall Hafs galla.

15

Eftir þetta sættuz böndr við konong. helldo log æftir konongs orðom. oc oll hans boð. sva sægir Þioðolfr.

V. 231. ¹-boa: -bua *A*. ³ þar: þet *A*. ⁵ giallde: giolldeum *A*. ⁷ har: hor *A*. ⁸ garmr: grammr *A* (garmr *A1*).

V. 232. ¹lyðar: liðar *A*. ³ næðe: enn næmesz *A*. ⁴ Hafs: Halfs *A*.

16. kg: oc *tf. A*. log: allt *tf. B*, *ul. A*. 17. hans boð: *sál. A*; *omv. B*.

231. Tók Holmbúa hneykir
harðan taum við Raumá;
þar hykk fast ens frægsta
fylking Haralds gingum;
eldr vas górr at gjaldi;
gramr réð, en þá téði
hár i hóf at föra
hrótarmr búendr arma.
 232. Lifs bóðu sér lyðar;
logi þingaði Hringum
nauðgan dóum, áðr næðisk
niðrfall Hóalfs galla.

233. Lytr folkstarra feiti
fat er til nema iatta
þat sem þa vill gotnum
⁹ þioð oll konongr bioða.

5 A eno þriðia are æftir Nizar orrostu. gierðest friðr⁽¹⁹⁶⁾
1065 a milli Harallz konongs oc Sveins konongs. með
raðe allra Norðmanna oc Dana. með þema hætti
at hvarr kononga stiorna sinu riki. oc hafa i frælsi
Haralldr konongr Noreg. en Sveinn konongr Dan-
10 mork. oc bœta þa hvarge aðrum. Skyldi þar hærn-
aðr læggiast sem hafzk hafðe. oc sa hafa happ er
lotet hafðe. sa friðr skyldi standa meðan þær være
konongar. sem sægir Þioðolfr.

234. Førðe fylkir Horða
friðr namsk ar et þriðia
15 renndr bitu hart firir strondu
⁹ starf til krox at hvarfe.

15

V. 233. ¹-starra: -stara B1-2, A. feiti: fretti A. ² fat: frett (rett. til fatt?) A (fatt A1-2). ⁴ oll: ollr A.

5. A: *nyt kap. A med overskr.*: Vm sættargærð H. kgs
oc Svæins kgs. friðr: sætt A. 6. a: i A. 7. alra—Dana:
hinna vittrasto manna i Noreghi oc Danmoreu A. ⁹ þema
hætti: *sál*. A; þui B. 8—10. kga—aðrum: skulde hava frið
oc frialse i sinu riki. oc agirnaz hvarge a annarz æign oc
sculde þer hvarghe oðrum bæta A. 11. hafzk hafðe: upp-
hafðez A. hafa: hafðe þer A. 12. sa: enn þesse A.
13. sem: sva A.

V. 234. ³ hart: stal A.

233. Lýtr folkstara feiti,
fatt es til nema játta
þat, sem þá vill gotnum,
þjóð oll, konungr bjóða.

234. Førði fylkir Hørða,
friðr namsk ár et þriðja,
(rendr bitu stól fyr strondu)
starf til króks, at hvarfi.

(197) (A) nitianda are rikis Harallz konongs andaðezk
1065 Iatvarðr goðe a Engla fimaða dag iola. en setta
(1066) dag iola toco Engljar til konongs Haralld son Goðena
Ulfnaðrs sonar. oc Gyðu dottor Þorgils spraca lægs. 5
hann var vigðr til konongs i Lundunum i Palskirkiu
atta dag iola. Iatvarðr konongr hafðe atta Gyðu
Goðena dottor. oc atte Iatvarðr ekki barn. þa hvarf
konongsdomr a Engla or ætt Ápalsteins goða.
Toste iarll annar sunr Goðena þottez æigi vera 10
A | værr til komenn rikisens enn Haralldr. oc villde
hann vera i kosnenge firer ollum lannz monnum
viðr broðor sinn. Bæiddiz hann at allir lannz hofð-
ingiar oc allr lyðr sculde kiosa þenn til konongs
er þær villdi hælldr hava oc var þet marghra 15
manna mal at Toste være vittrare maðr oc æighi
vær til konongs fallinn. enn Haralldr þottiz nermær
konongdomenom er hann hafðe nafnit oc stolsættr.
þeghit auc konongs vixlu. hann hafðe haller oc
fehirzlr konongs oc ville hann firir því æighi lata 20
rikit at hann hafðe alt afl lanzaens.

1. *Overskr. i A:* Hværssu H. Goðvinia son var til kgs
tækinn i Ænglannde. 2. nitianda: -unda A. 3. Iatv.—a:
Æðvarðr kgr i A. 3—4. en—iola: oc A. 4. Goðena: Goð-
vinia A = l. 10. 5. Ulfnaðrs: Ulmars A. -gils: *sál*. A; -kels B.
7. atta: attannda A. Iat: Æð. A. hafðe atta: atte A.
8. Goðena: -eno B; Goðvinia A. atte I: otto þou A. 9. kgs-:
kg. A. a: i A. goða: kgs tf. B, ul. A. 10. annar: hann
var A. Goðena: oc tf. A. vera: her en lakune i B; i B2
skr. AM: Abscissa sunt 4 folia qvorum vestigia Membrana
ostendit. 14. sculde: scylldu A1.

K. 49. Hvæsso Tosti fluði or Ænglannde. ▲

Nu fann Haraldr upocka broðor sins. þa þrøngðe (198) hann hanum or lannde oc for Tosti iarl til Danmarkr a fund Svæins konongs frenda sins oc bað 5 hann fa ser traust oc afl at fa sömd sina. Svæinn konongr bauð hanom at taca af ser riki i Danmarku. þa svaraðe Tosti vili þer eighi fa oss styrk oc afl til af yðru riki at ver faem vara sömd oc vilium af yðru afle oc varre forsio vinna Ænglannd sæm 10 Knutr gærði moðor broðir yðar. oc þet riki er oss er hollazt i Ænglande. þa svaraðe Svæinn konongr sva. Micklu minne em ec raða maðr enn var frende gamle Knutr at varla fæ ec halldit Dana vælldi firir Norðmonnum. Enn gamli Knutr æighnaðiz at 15 ærfð allt Danavælde. enn meðr hærr oc hamingio Ænglannd oc var um rið æghi þet uvenna at hann munde þer æftir ligghia. enn Noreg fecc hann orrosti loust. nu kunnum ver ætla oss hof mæira æftir voro litilræðe enn æftir framkœmd vars frenda 20 gamla Knutz. þa mællti Tosti iarl. Frendr varer geraz oss fiandr. þeira fiandmenn scolu þa vera varir frenndr. skildiz iarlinn sva fra Dana kononge at þær voro baðir ræiðir.

K. 50. Vm færð Tosta iarls til Noregs oc
25 viðrtaku Harallz konongs.

Enn nu vänndir Tosti færðinne afr til Norex (199) oc hitti þer Haralld konong. oc kærir firir hanum sinn vannda oc bouð honom sina þionosto oc sitt samlagh. finnaz þer nu miklir spækingar talar

2. broðor: bræðr A1. 4. -markr: -marcar A1-2. 13. fæ:
sál. A1-2; fa A. 27. hitti: hittir A1-2 (= Mork.).

▲ hvær til annars bliðligha talaðe konongrenn um mickla hormung iarlsins oc hann skulde fra væra spærðr sino riki at saklousu. Iarlinn hof per upp er Horða-Knutr sun gamla Knutz styrði Ænglannde oc hværsu farit hafðe svardaghe milli Magnus konongs 5 oc Horða-Knuz. oc þer nest at Magnus konongr 135 var orðenn retr arve Horða-Knutz oc hvæssu hann gærðe mykla miskunn viðr Æðvarð konong er hann hæimti æighi æighn oc riki þet er var i Ænglannde. sva sem þat er var i Danmarku. nu hugðu ver 10 engan annan arva Magnus konongs alenn enn yðr hærra. eða hvessu ætle þer at satt se saghðe iarlenn. i þessa rœðo hugðe Haraldr konongr vandlegha. atto marghar stæfnur oc lauc sva þæira tale at Tosti iarl sor sec i halld Haraldz konongs. oc het 15 konunge fylghð oc forunøyti vestr til Ænglannd. konongr het hanum i moti riki oc yfirlæti því mæira er riki æfldiz hanum mæira. þesse rœða var i hværs manz husi oc þo optaðt i konongs hirð hvæssu færð Harallz konongs munnde værða til 20 Ænglannd. telia menn þet upp hværsu morgh storvirki Haraldr hafðe unnit oc saghðu at hann munnde nu sem fyr ængann lut finna uforann firir ser. sumir mælto þet. at England er riki fiolmennt. þer var oc þet lið er kallat var þingamenn. þat hafðe valz af 25 morghum lonndum oc þo mest af danskre tungu. oc sva ero þær rœyndir oc vanir viðr orastu at æins lið þingamanz var bætra enn tvæggja Haraldz (200) manna. enn a því sumre anndaðez Ulfr stallare oc þa er konongrenn gec fra graeft hans þa mælti 30 hann. þet er dyrlect vitni var Ulfe. Her liggr nu sa er drenglyndastr var oc drottenhollastr. þa gerðiz Styrkar stallare æinn. enn aðr hofðu þær baðir værit.

K. 51. Nu byz hærr or landeno. A

Vm vætrenn ovanværðann oc moti vareno (201) sænndir Haraldr konongr boð um allt riki sitt. at hærr skal buaz or lande um sumaret at liðe oc 5 skipum. næfned or hværio fylke hværir fara skuldu. Nu sæghia sva allir þeir er þæsse frasoghn oc færð var kunnig at æi hafe bætra manna val værit buit til æinnar færðar or Noreghe. konongr let bua byrðinga. oc sva scutur meðr utoal vista. enn Magnus 10 sun sinn sætr hann aftr til lanz gæzlo. enn Olaf sun sinn hafðe hann meðr ser. þa er Haraldr konongr bioz til pessar færðar. þa urðo morg visenndi synnd monnum i drouumum.

K. 52. Vm drouum Haralz konongs.

15 Nu er Haraldr konongr hafðe lagt til hafs meðr albumum skipum oc hærr þa drøyndi hann sialfann at hanum þotti maðr koma at ser oc pottez hann kenna Olaf broðr sinn. sa maðr evað visu þessa fyrir konongenom.

20 235. Gramr va frægn til fræmdar
flæstan sighr hinn dighri
hlaut ec þvi at heima sotum
4 hæilact fall til vallar

6. sva: at *tf. A* (*alene*).

V. 235. ¹ frægn: frækn *A1*.

235. Gramr vá frægr til
fremðar
flestan sighr enn digri;
hlautk, þvit heima sótum,
heilagt fall til vallar;

uggik enn, at, tyggi,
yðr es feigð of byrjuð,
trolls gefið fókum fyllar
fiks; veldrat goð slíku.

▲
uggi ee at tyggi
yðr er føygð um byriað
trollz gefit froeknom fylke
8 fiks vældr atgerð slicu.

136 Enn þa drøynde stafnbua hans at hann þottiz sia 5 konu æina oc mæiri enn mænzkir menn. hon ræið varghe oc hafðe rauðan sciold oc evað þetta.

236. Scoð lætr skina rauðan
sciold enn dreghr at hialdre
bræiðr ser aurnis ioða 10
4 ufor konongs gorva
suipt hefer svæiflandgæfta
svanne holldi manna
ulfs munnr litar innan
8 óðlot konan bloðe. 15

K. 53. Nu siglir Haraldr til Orknøya.

(202)
1066 Nu sighlde Haraldr konongr fyst til Orknøya. let þar æftir Ællisif kono sina oc Mariu dottor sina. hann hafðe þeðann meðr ser Pol iarl sun Þorfinz iarls. oc Ingibiarghar dottor Finz iarls Arnasunar. 20 þeðann hellt Haralldr konongr suðr haerrinom til Ænglanz. com at sva at hann hof lannd gongu þer sem hæita Kliflond. fluðe allt undan hann toc af lanndinu gisla oc skatta oc for sva suðr til Skarðaborghar. vann hana mæðr ælld. lagðe under sec 25

V. 236. ¹ Scoð: Scoð *A1*.

236. Skoð lætr skina rauðan
skjold, en dregr at hjaldri;
bruðr sér Aurnis jóða
ófør konungs gorva; 25
svipt hefr sveiflandkjapta
svanni holdi manna;
ulfs munn litar innan
óðlot kona blöði.

allt lannd norðann. þeðann hellt flotanum suðr til **A**
 Humro. oc laghðe upp æftir aonne. til Uso. þer com
 i mot hanum Norðimbra iarlar Motokari af Handa-
 tune. oc hafðe hærr uvighann er saman hafðe dregez
 5 allt houstit. Haraldr konongr væitti viðrtocu oc
 geck upp a arbackann. oc fylcti þer. oc let horva
 fylkingar arminn at onne. enn annan at dike noc-
 oro. enn þet var diupt oc fult af vatne. þær iarla-
 nner leto sigha fylking meðr ollum mughinum
 10 meðr aonne. firir ofann konongs mærkit. var þer
 pyckvast enn þunnast meðr dikanu. þa er litla rið
 hafðe verit barz. þa veik sa firir armrenn er til
 dikisens vissi a fylkingu Haralz oc sottu þa fast
 15 ænscir menn at i því er þær ætlaðo at Norðmenn
 mundu flyia. Haraldr konongr meðr sina fylking
 geck at sva fast at allt stock firir a tva vegho.
 gerðez þa flotti i lanz hærrenom oc væic þa sa
 armrenn ut i dikit er nest var. en Motokare iarl
 hafðe faret með því mærki er nest var dikanu.
 20 Enn Valðiofr iarl fluðe or orrostonne oc upp meðr
 aonne oc þat æitt com undann er honom fylgði. þer
 fell Motokare oc sva þyct um hann at dikit var
 fult af douðum monnum sva sæghir Stæinn.

237. Þjoð forsk morg i móðo

25 menn druknaðo socner
 drengr lá ar um ungann
 ufar Morokara

3. Motokari af H.: *sál. alle, men urigt. for Morokare oc Valðiofr iarl af Hundatune; jfr. det følg. og Mork.*

237. Þjoð forskað morg i móðu,
 menn druknuðu sukñir;
 drengr lá ár of ungan
 ófar Mørkára;

fira dróttinn rak flóttá
 framr, tók herr á ramri
 rós fyr róskum vísa.
 Ríklundaðr helt undan.

A
137

fira drottinn rac flotta
 framr toc haerr a ramri
 ras firir roscom visa
 s ríklundaðr hellt undan.

Petta orti hann um Olaf oc var þetta Matheus 5
 messo aftan oc stoð hun þa a Posdæghi þær
 Motokare oc Valðiofr voro broðr Haralz Goðvina
 sunar.

K. 54. Nu liggr Haraldr um borghina Iork.

(203) Enn æftir þessa orrastu gecc undir Harald kon- 10
 ong lið allt um hin nesto heroð enn sumt fluðe. nu
 byriar Haraldr konongr færð sina at vinna borghina
 Iork. oc lagðe hann hærrenom scamt i fra Stann-
 forðe bryggju. firir því at konongrenn hafðe unnið
 sva mikinn sighr viðr stora hofðingia. at mæsti 15
 luti hærs hafðe orðit sva ræt at æighi þorðe gagn-
 stoðu veita oc gerðo borghar menn þet rað fyrir
 ser at sända boð Haralde konunge meðr liðe. at
 bioða i valld hans sialfa sec oc sva borghena. var
 þetta alt boðat sva at sunnudaghinn iattaðoz allir 20
 hinir rikasto undir Harald konong oc fengu þær
 gisla sunu tighinna manna fyrir því at Tosti iarl
 kunni þæira allra skyn. er i voro borghenne enn
 um evælldit æftir for Haraldr konongr til skipa
 meðr sialfgorum sighri oc allir þær voro þa i 25

(204) mykille kóte. enn um morghunen manadaghenn
 var stæfnit þing i borghenne. skulde þa Haraldr
 konongr skipa staðenn. með rikismonnum oc gæfa
 rettu oc læn.

V. 237. ⁵ fira: A, A1; firða A2.

6. Pos.: Pors- A1. 16. luti: lutr A.

K. 55. Her kœmr Haraldr Goðvinasun sunnann.

En com sunnan þet sama cvæld at borghenne Haraldr Goðvinasun með uvighann hær oc ræið 5 þeghar i borghina at villd oc þokca allra borgarmanna. voro þæghar tækinn oll borgharlið oc allir veghir firir því at æighi skylldi niosn coma Norðmonnum oc var þessi hærr um nottina i staðinom Manadaghenn síðann Haraldr konongr hafðe mataz 10 at dögurðe þa let hann blasa til landgongu oc byr þa oc skiptir liðinu hværir fara skulu. eða hværir æftir vera. lætr hann upp ganga or hværri sveit tva þer sem æinn var æftir. nu byr Tosti iarl sec til uppgongu. meðr Haralde konunge oc sveit sina 15 enn aðr voro til scipa gæzlo Olafr konongs sun oc Øystænn orre sun Þorberghs Arnasunar. er þa var agætastr ec i mesto ivirlæti konongsens allra ländra manna. þa hafðe Haralldr konongr hæitt hanum Mariu dottur sinni. enn þenn dagh var veðr 20 hæitt af solu oc logðu æftir bryniur. enn gengo upp meðr scioldum oc sværðum hialmum oc spiotum enn sumir hofðo bogha oc voro allir i mykilli kaeti.

K. 56. Nu spyr konongr raðz.

25 Nu er þær voro nesta at comnir borghinni þa (205) sao þær riða moti ser lið mikti. oc so þær þer margha faghra hesta oc undir faghra skiolldu oc hvitar bryniur. nu stadde konongrenn lið sitt oc let calla til sin Tosta iall oc spurðe hvat liðe þet munnde vera. Iarlinn svaraðe oc lest þyckia mæiri van ufriðar. saghðe auc at vera munde nocrer frendr 138

15. aðr: æftir A2. gæzlo: oc tf. A (alene).

A hans ælla þær er læita vilia meðr vægð oc vinatto til konongs oc bioða yðr i moti troust oc trunat. þa mælti konongrenn ver scolum hallda kyrru liði varo firir því at oss forvitnar at vita hvat liði þetta se. Nu syndiz þeim þetta lið þess at 5 mæira er naleghre com. oc var allt at sia sem a ismol er vopnen gloðo. þa mælti Toste iarl tocum nu nocot gott rað oc vitrlect firir því at æcki er at dyliaz. at ufriðr er oc man vera konongr sialfr. þa spurðe Haraldr konongr hvat er yðart rað. iarl- 10 inn svaraðe þet hit fyrsta at snua aðr til scipa sem sciotast. æftir liði varo oc vapnom. oc væita þo viðrtocu æftir æfnum enn at oðrum kosti gæta skipanna at æighi æighi riddrarar þæira valld eða var þa svaraðe konongrenn annat rað viliom ver hafa. 15 sættiom hina skiotasto hesta undir þria vaska drængi oc riði þær sem hvatleghazt oc sæghi sem fallit ær. oc mun oss þa coma lið af varom monnum. firir þa soc at Englar sculu enn æigha snarpar riðir aðr enn ver berem lægra lut. þa svaraðe Tosti þer 20 scolut raða þesso sem oðru. lez oc æighi vilia giannare flyia enn æinnhværr annara.

K. 57. Her ræisir Haraldr konongr mærki sitt.

(205) Nu let Haraldr konongr uppræisa mærki sitt. 25 þat er Lanndøyða het. enn Friðrekr het sa er mærkit bar. Enn i annann stað sætti Tosti iarl sitt mærki. þa mælti Haralldr konongr. þæghar er Englar riða at yðr saghði hann þa scioter niðr spiozholum yðrum i iorð. enn sætir sva hoot oddana 30 at gæghni miðum manne. enn þær er æftir standa

1. ælla: sal. A1, A (-ar med r underpríkken); ællar A2.
26. sa: maðr tf. A1 (= Mork.).

þ fylkinginne sæti ouc sina spiotzhala i iorðena oc **A** oddana firir briost hesta þæirra. nu sætium sva allir kæsiur varar firir þa. oc bogha menn veri i armana a bac fylkingunne oc stondum fast. oc 5 miðlum æcki fotsporum. nema mundum æ fram enn þa er fylct var þa var oc cominn hær Ænghla. stoddu þær færðina er i fyrsto riðu oc biðaðo þæira er æftir foro.

K. 58. Her skipar Haraldr fylkingo sinne.

10 Haraldr konongr Sighurðar sun ræið svortum (206) hesti blesottom firir framan fylking sina oc sa hværsu liðit stoð. oc skipaðe þæim framar er þa villde hann. oc i þesse ræið fell hestrenn undir hanum oc konongrenn framm af. oc mællti fall er 15 farar hæill. þa mællti Haraldr Ænghla konongr viðr Norðmenn þa er með hanum varo kenndo þer penn hinn myckla meðr þæim bla kyrthi oc hin faghra hialm. er þer skaut ser af hestinum frem. þær svaraðo kennom ver. þet var Norðmanna kon- 20 ongr. þa mællti Ænghla konongr mikill maðr oc hofðinghlegr er hann. oc hitt er nu venna at farinn se at hamingiu. nu riða fram xx riddarar fyrir fylking Norðmanna oc allir albrýniaðer. þa mælti ænn riddarenn hvar er Tosti iarl hvart er hann i 25 liði eða æighi. hann svaraðe æighi er því at löyna her munu þer hann finna megha. þa mællti enn riddarenn. Haraldr konongr broðer yðar sændi yðr kvæðiu oc þer meðr þet. at þer skulur hafa grið 139 oc Norðymbraland allt. oc ænn vill hann hældr 30 enn þit bæriz gefa yðr þriðiung rikis sins meðr ser. þa svaraðe iarlenn. boðet er þa noccot annat

19. svaraðo: konongenum *tf. A2*; kennom (*f. kennom*)
A tyder på noget lignende.

A enn ufriðr oc svivirðinginn sem i vetr. oc en þetta være fyr boðet. þa være marghr maðr sa hæill oc meðr lifi er nu er æighi. oc þa mun æighi verr standa riki Englitz. nu takum ver þenna kost. Enn hvat vilir þer nu bioða Haraldi konunge firir sitt 5 starf. þa svaraðe riddarenn. sact hæfir hann þer nocot af hværs hann mun hanom unna af Englande. hann scal hafa vii fæta længð. oc því længra sem hann er hærra enn aðrir menn. þa svaraðe iarlenn farit nu oc sæghit Haraldi konunge at hann buiz 10 til orrosto firir því at annat skal sannaz enn þet sem Norðmenn soghðu at Tosti iarl munde svikia Harald konong oc skiliaz viðr hann þeghar hann skulde bæria um oc fylla þa flock fiandmanna hans enn hældr skulum ver nu taca allir æitt rað døya hældr 15 með soemd eða fa Ængland með sighri. nu riðu riddarar aftr. þa mælti Haralldr konongr Sighurðar sun til iarsens hvær var þessi hinn snialli maðr. þa svaraðe iarlenn. þer var Haraldr konongr Goðvina sun. þa mælti Haraldr konongr oflængi var ec 20 þesso löyndr. þær varo sva comnir firir lið vart. at æighi munde þesse Haraldr kunna sæghia douðar orð varra manna. satt er þet hærra saghðe iarlinn uvarlegha for þvílicr hofðingi oc væra mætti þetta er nu sæghi þer sannum ver þat. enn hann vilde 25 þo bioða broðr sinum grið oc mikil valld. oc væri ec vist þa callaðr værri hofðingi. þo at penn cost tokem ver. hældr enn ec biðaðe sva ælli at ec være bana maðr broðor mins enn þo er bætra at piggia bana af broðr sinum. enn væita honom bana. 30 Litil konongr var þesse saghðe Haraldr konongr oc stoð væl i stigræip sin þet sæghia menn at Haraldr konongr kvæðe visu þessa.

20. mælti: svaraði *A1*.

238. Fram gengom ver
i fylkingu
brynjulausir
meðr blar æggjar
hialmar skina
hæfkaðek mina
nu liggr scruð vart
at scipum niðri.

5

Emma het brynia hans. hon toc ofan i mitt bæin
hanum oc sva stærk at æcki festi vapn a henne.
þa mælti Haraldr konongr. þetta er illa ort. oc
scal gæra nu aðra visu bætri oc evað þa þetta.

239. Kriupum ver firir vopne
valteigs brokom æighi
sva bauð hilldr at hialdri
haldorð i bugh skialdar
hott bað mec þer er mótozt
menn skurð bera forðom
lackar is at housum
hialm stal i gny malma.

15

Pa orti Þioðolfr þessa visu.

240. Scalkat ec fra þo at fylkir
falle niðr til vallar
gengr sem guð vill ungum
grams ærfingum hværfa

20

238. Fram gengum vér
i fylkingu
brynjulausir
með (r. und) bláar eggjar;
hialmar skina,
hefkat ek mína;
nu liggr skruð vart
at skipum niðri.

239. Krjúpum vér fyr vápnar
(valteigs) brókun eigi
(svá bauð hilldr) at hjaldri
(haldorð) i bug skjaldar;
hátt bað mik, þars nættisk,
menskorð bera forðum,
hlakkar iss ok hausar,
hjalmtall i gný malma.

140

- scinat sol a sinni
snarraðrs enn þa baða
Haralz ero houkar gorvir
æfnændr konongs efni.

K. 59. Vm orrosto Haralz konongs oc Ængla 5
konongs oc fall Haralz konongs.

(207) Nu væita Ænglar Norðmonnum areið oc varð
a mot viðtaca horð oc sva varo sættar kæsiurnar
sem fyr var sact oc koms þet mest viðr hestana.
bæriaaz þo hvarir tvæggju meðr sinu afle oc reð 10
seint mannfalit a oc var sva mikill liðsmunr at
mykyl fiolde Ængla gerðo ring um þa oc riðo flockom
at þæim. oc þa er þær komoz at bac þæim. þa
losnaðe fylkinginn oc gerðe mannfall mikil i hvært
tvæggia liðit. oc i rofino geck Haraldr konongr 15
fram meðr skiolld sinn oc sværð oc hio a baðar
hænndr bæðe menn oc hesta sva at æcke fæstifz
viðr. sva sæghir Stufr scald.

241. Geck sem vind sa er væcte
varðande fior sparðe
gæira hreggs i glyggju
glaðr orrostur þeðra

20

14. hvær: hvar 41.

240. Skalkat frá, þótt fylkir
falli niðr til vallar,
(gengr sem goð vill) ungum
grams erfingum hverfa;
skinnat sól á sýnni,
snarraðs, an þá baða,
Haralds eru haukar gorvir
hefnendr, konungs efni.

241. Gekk sem vind, sás vækki,
varðandi fjør sparði,
geira regns í gógnum
glaðr orrostur þaðra;
gramr flyðit sá síðan,
sem ef þess væri doemi
éls und erkistóli,
eld né járn et felda.

gramr fluðe at sa siðan
søm ef þess være døme
els und ækki stoli
s ælld ne iarnet fælda.

5 En þetta cvað Arnor iarla scalld.

242. Hafðeð briost ne bifðiz
boðsvart konongs hiarta
i hialm þrumu fylkir
4 liðstyggr firir ser litit
þars til þængils hærsa
þat sa hærr at skatna
bloðoghr hiorr ens barra
8 bæit doghlenga næitis.

Þa var Haralldr konongr skotenn framan i ostena 1066
15 sva at þeghar com ut bloð at munnum. þetta var
hans bana sar. oc því nest fell hann til iarðar. nu 141
er þesse tiðinde voro orðenn. þa sotto Englar at
sva fast at þa fell allt liðit þet er nest hafðe staðit
konongenom.

20 K. 60. Vm orrostu þa er Tosti iarl atte
viðr Harald Ængla konong.

ENN NU VARÐ TOSTI IARL PESS VAR AT KONONGRENN (208)
var fallenn. veic þeghar þer til er hann sa mærkit
Landæiðuna. oc æggiaðe fast til frammgongu oc
25 bað enn bæra þat sama mærki firir ser oc varð þa

5. En: oc A2.

V. 242. *-svart: -snart A1.

242. Hafðit brjóst, né bifðisk
boðsnart konungs hjarta,
i hialmþrumu hilmir
hlítstyggr fyr sér litit,

þars til þængils hersa
þat sa hærr at skatna
bloðugr hjorr ens barra
beit doghlinga hneitis.

A

▲ snorp orrasta firir því at allir Norðmenn aeggiaðo
oc saghðe hvær oðrum at æighi vildi flyia. þa let
Haraldr Goðvina sun blasa luðri sinum oc bað
stoðva orrastona oc bouð Tosta iarle brœðr sinum
grið oc ollu liði hans enn allir Norðmenn opto upp 5
senn oc letoz ængi grið af honom þiggia vilia letoz
hælldr skula sighraz a uvinum sinum eða liggia
þer allir um konong sinn sva sæghir Arnor.

243. Eighi varð hins øghea
auðlegr konongs douðe
hlenna sæfi hlifðut
4 hoddum reknir broddar
hældr curu mærir ens mæra
mildings enn grið vildi
um folksnarar fylki
8 falla liðs menn allir.

10

15

I þessare dvol aðr enn fylkingar genge saman orte
Pioðolfr visu þessa.

244. Old hæfir afrað goldet
illt nu cveð ec her stilltann
boð þessa for þjóðum
4 parflaust Haraldr austan

20

1. a.: ul. A1.

V. 243. * hlifðut: sål. A1; åben plads A, A2.

243. Eigi varð ens øgja
auðligr konungs dauði,
hlifðut hlenna sæfi
hoddum reknir broddar;
heldr kusu meir ens mæra
mildings, an grið vildi,
of folksnarar fylki
falla liðsmenn allir.

244. Old hefr afráð goldit
ilt, nú kveðk her stilltan,
bauð þessa for þjóðum
parflaust Haraldr austan;
svá lauk siklings ævi
snjalls, at vér róm allir
(lofðungr fekk enn leyfði
lifs grand) í stað vñndum.

sva lauc siklings æfi
snialz at ver erom aller
lofðungr feck hinn løyfðe
s lifs grand i stað vondum.

5 hofz þa orrostann i annat sinn. oc varð hin harð-
asta. oc æighi long aðr enn Tosti iarl fell.

**K. 61. Hvæssu O'ysteinn orre barðez viðr
Harald Ængla konong hit iij sinn.**

Nu i því bili com til O'ysteinn orre. meðr því (209)
10 liðe er a skipum hafðe veret oc þær allir voro
albryniaðir oc var þa orrestann hit þriðia sinn oc
feck O'ysteinn Landøyðuna mærke konongsens oc
var þa orrestann myklu harðaz oc fellu ænskir
menn mest oc var viðr sialft at þær mundu flya.
15 Nu varð oc O'ysteinn oc hans menn mioc móðer.
firir því at þær hofðu gengit langa rið undir
ringhabrynum oc gærðiz veðrit mioc heitt af soku.
at þa varo þær nalegha usörir oc stöyptuz þa
allir or brynum sinum. enn þesse orrosta for sem
20 von var at. at þær hofðu bætra lut er aflit hofðu
mæira oc bunat bætra með vopnum oc fell þar nu
O'ysteinn orri oc nalegha allt stormenni. enn þessi
orrasta var callat Orrahrið. enn þet var ofro lut
dagsins. var þetta sem mælt er at æi kemr ænn
25 hvaðann. oc firir því at sumum var ouðit længri 142
lifdagha. oc komuz meðr því undan. Styrkar stall-
are coms þer undan hinn fræghaste maðr þviat
hann fec ser hest. oc ræið a brot um cvældit. oc
gerðez þa a vindr kalldr. enn Styrkar hafðe verit
30 i skirtu ænni klæða oc hialm a hafðe oc i hænde
brughðit sværð nu dvaldez hann er hann ratt

23. ofro: efra A1; æfra A2. 24. æi: ég A1; æ A2.

A mœðenne af ser. oc i því com at hanum vagnearl
æinn i kossunge siðum. nu spurðe Styrkar villtu
sælia kossung þinn bonde. hann svaraðe vist eighi
þer þu munt vera Norðmaðr kenne ec mal þitt. þa
svaraðe Styrkar hvat villt þu þa ef ec em Norð- 5
maðr. hann svaraðe ec villde drepa þec oc er nu
sva illa at borez at ec hæfi ecke vapn þat er nyt
se þa mælti Styrkar ef þu matt ei með drepa
bonde þa scal ec fræista ef ec meghí þec drepa
ræiðir þa til sværðit oc sva a hals bonda at faucl
af hofuðit. toc hann siðan þer ser skinniup oc liop
siðann a hest sinn oc lœypti sva til scipa.

**K. 62. Vm aftrhvarf Olafs Haralz sunar
til Noregs.**

(209 b) Olafur sun Haralz konongs hafðe æi gengit upp 15
a lannd. oc var með honom Skuli sun Tosta ialls.
nu er tiðindin como til þeira þa bioggo þær sec
til brotfærðar meðr því liði er æftir var ufallit af
Norðmonnum loghðu skipum sinum til hafs. oc
þeghar er byriaðe um haustit sighldu þær til Orkn- 20
1066-67 øyia oc varo þer um vetrenn. þenn sama dagr er
Haraldr konongr fell a Ænglande. þa andaðez Maria
dotter hans i Orknøyum þet mælto menn at þou
1067 hafe haft æins manz fior bæðe. enn hit nesta sumar
æftir foro þær Olafr ollu liðe sinu til Noregs. toc 25
þet sama sumar Olafr konongdom i Noreghi meðr
broðr sinum Magnuse voro þær tvær konongar
um rið aðr enn Magnus konongr feccbanasott oc
var hann vanhæill nockra rið firir því at hann
hafðe pess kyns sott er menn calla reforma. hann 30
atti sun þen æftir er Hokon het hann var a fostre
upi i Guðbranzdolum með Steighar-Þore.

9. ec(2): sál. A1; ul. A, A2.

K. 63.

Magnus hafðe haft hinn norðra lut lanz meðr Olafe broðr sinum. enn Olafr hinn ɔystri. nu var Olafr æinn konongr i Noreghe æftir andlat Magnus 5 broðor sins. hann var mikill a allan voxt. oc þet er allra manna soghn i Noreghi at ængi maðr hafe seet friðare mann eða tighurleghri sionum. gult hafðe hann har oc biartan licam ɔygðr manna bazt oc limaðr. famaloghr oftazt oc æcki margroðen 10 a þingum. glaðr við ol oc fagrmæltr viðr vini sina oc hofsmaðr um alla luti.

K. 64. Vm ættartal Ænglanz kononga.

A þvi sama sumri nest æftir er Haraldr kon- (210) ongr Sighurðar sun fell a Englane. þa com til 15 Ænglanz meðr hær sinn Vilhalmr bastarðr Ruðu-iarl hanns faðir var Rottbærtr lougha ipe. enn hans faðir var Rikarðr sun annas Rikarðar enn hans faðir var Vilhalmr sun Gongu-Hrolfs. hann vann þet riki i Vallande. er siðan var kallat Norðmandi 20 oc var þar ifir iarl siðan oc allir þær langfæðr. Gongu-Rolfr iarl var sun Rognvalz Møra iars. 143 broðir Þoris iars þegianda oc Torfæinars i Orcoyum oc Rollaughr het ænn. sva sem Æinar sæghir • þa er hann hafðe drepit Halfðan halegg sun Haralz 25 ens harfaghra. er aðr hafðe drepit faðr hans.

245. Sekaðek Rolfs or hænnde
ne Rollaughi fliegha
dor a døla mænge
4 dughir oss feður hefna

7. sionum: sôl. A1; sinum A, A2.

V. 245. I A (alene) findes varr. i marginen: dolga til døla, þar er til meðan, of til um og þetta til pesse.

A

enn i kvæld meðan knyium
um kerstroumi romu
þæghiande sitr þesse
8 Þorer iarl a Møre.

246. Rekit hævi ec Rognvalz douða

enn roðo þvi nører
nu er folcestuðill fallinn
4 at fiorðunge minum
lyðe snottrir sæggir
þvi at sighri ver roðom
scatt væl ec honom harðan
8 at Hofðeto grioti.

5

247. Æ mun ec glaðr þvi at geirar

gott er vinna þrek manne
boðfikinna bragna
4 bitu þængils sun ungan

10

15

V. 246. I A (alene) findes varr.: tel til hævi, rett skiftu þvi nornir t. l. 2, verpit snarpír sveinar t. l. 5, sigr hofom fengit t. sighri v. r.

V. 247. I A (alene) findes varr.: sitz t. þviat, grár t. ar, nagr of t. valr um, hol und vala gelis t. l. 8. 8 goðli: sôl. AM i A2; prikker for ordet i A, A1.

245. Sékat ek Hrólfs ór hendi

né Hrollaugi fljúga
dorr á dolga mengi;
dugir oss fóður hefna;
en í kveld, meðan knýjum,
of kerstroumi, rómu,
þegjandi sitr þetta
Þórir jarl á Møri.

hlýði snottrir seggir,
þvít sigri vér róðum,
(skatt velk hónum harðan)
at Háfoetu grjóti.

247. Æ munk glaðr, þvít geirar
(gött es vinna þrek manni)
boðfikinna bragna
bitu þængils sun ungan;
þeygi dylk, nema þykki,
þar fló ár at sórum
hræva valr, of holma
holunda val sem gœlak.

en réðu því nornir, [dauða,
nú 's folkstuðill fallinn,
at fjórðungi mínum;

þøygi dyl æc nema þycki
þær flo ar af sarom
røfa valr um holma
s holunda vals góli.

A

5. K. 65. Vm fall Haralds Goðvinia sunar.

Vilialmr bastarðr oc Æddvarðr hinn hælghi (211)
Enghla konongr voro syzkina synir. Rotbertr iarl
oc Æmma drotning. þau voro Rikarz born bæðe.
Emmo atte aðr Aðalraðr Ængla konongr þæirra
10 synir voro Iatmundr oc Æddvarðr hinn hælghi.
siðan atte Emmo Knutur gamle. þæira sun var
Haraldr oc Horða-Knutr. xix nottom æftir fall
Haralz konongs Sighurðar sunar borðuz þeir suðr
a Ænglande Haraldr konongr Goðvinasun oc Vil-
15 almr bastarðr. þer fell Haraldr konongr oc Gyrðr
irl broðir hans oc mestr luti liðs hans. þa hafðe
Haraldr konongr veret holvan tiunda monoð. Val-
þiofr iarl Goðvinasun com undan a flotta meðr sina
svæit. oc þa somu nott þa reið iarlenn meðr æin-
20 um æikiscoghi þa riðu valskir menn i moti oc
borðuz þeir oc fluðu Valir i skoginn. oc let iarlenn
þeghar leggja ælld i scoghinn oc brann þer meir 144
enn hundrat manna. enn hann gætte at ænge comez
a brott or skoghinom.

25. K. 66. Hvæssu Valþiofr iarl var svikinn
af Vilialme bast.

Deghar æftir þætta var tækinn til konungs i (212)
Ænglannde Vilialmr bastarðr. Litlu siðar for Val-
þiofr a fund konongs. oc hafðe aðr latet taca ser
30 gríð af konunge oc riðu meðr honum tvær riddarar.
Vilialmr konongr fagnaðe hanum væl oc at skilnaðe

29. þiofr: iarl *tf.* A1.

A veitti konongr honum iarldom a Norðimbralande.
þer hafðe hann ifir fyr verit iarl oc þa er iarlinn
hafðe tækit bref oc innsighle þa for hann a brut
oc com a hæiðe nocora. þer como a mot hanum
B xii riddarar | alvapnaðer oc marger svæinar. Ðessa 5
riddara hafðe Viliamr konongr sennt æftir hanum
at lata drepa hann. Iarlenn liop af hestenom þui
at hann hafðe engan hærbunað. hann bra sværði
oc varðe sic um rið. En firir þui at marger velto
um varð iarlenn handtækinn oc biosk riddare einn 10
til at hoggva hann. En þa er iarlenn vissi hværr
hann skyldi hoggva þa firir gaf hann þeim riddara
vannlega oc sva konongenom. oc allum oðrum þeim
er æftir hanum hafðu faret. oc til iartegna gaf hann
riddara silkkyrtill sinn þeim er hoggva skyldi 15
hann. Ðui nest lagðe hann sik til iarðar i cross oc
rette baðar hendr i fra ser. oc var hann þa hals
hoggvinn. oc af hans bloðe fengo marger menn
bot. oc er Valþiofr sann hæilagr maðr. Fra þessom
tiðendum sægir innilega Þorkæll sunr Þorðar skalla. 20
hann var hirðmaðr Valpiofs iarls. oc orte hann
cvæðe eftir fall iarlsens oc er þetta þar i.

1. honum: *sál. A1; ul. A, A2.* 5. alvapn.: *her begynder det sikkert læselige af det lille mbr.-brudstykke af B.*
6. V. kgr | sennt: *omv. A.* 9. En: *oc A = l. 11.* 10. um: *hann þa tf. A.* 10—11. riddare—til: *þeghar ænn viðr A.*
12. hoggva: *hofða A.* 12—13. þeim—vannlega: *riddaranom A.*
13. oðrum: *ul. A.* 14. æftir—faret: *ner voro A.* iartegna:
—tigna A. 15. riddara: *med art. A (B?).* 15—16. þeim—
hann: *ul. A.* 16. Ðui nest: *oc þa A.* sik: *allan tf. A.*
16—17. i cross... rette: *ul. A.* 17. i: *ut i A.* þa: *siðann A.*
19. Valþ.: *iarl tf. A.* 21. hirð: *hærr. A.* 21—22. oc—par
i: *þer i er þetta A.*

248. Uist hæfir Valþiof raustan
Viliamr sa er rauð malma
hinn er haf skar sunnan
4 hellt i trygð um veltan. |

5 Þeta sama houst let Haralldr konongr lif sitt Goð- (213) A
vina sun oc fiorer brœðr hans.

K. 67. Ættartala Dana kononga hæfr her.

Eftir þessa fimm hofðingia lifði æcki flæira af
aett Goðvina iarls sva at ver kunnum fra sæghia
10 enn dottir Haralz konongs Gyða enn sun Tosta
iarls var Skuli konongs fostri. Gyðu dottor Haralz
konongs feck Valdimar konongr sun Iarizlæifs kon-
ongs i Holmgarðe oc Ingigærðar dottor Olafs kon-
ongs svænska. sun Valdimars oc Gyðu var Haraldr
15 konongr er fecc Kristinar dottor Inga konongs
Stæinkællsunar. þæira dœtr voro þær Malfrið oc
Ingiborgh. Malfriðe atte fyr Sigurðr konongr Ior-
sala fare. enn siðan Eirikr æimuni Dana konongr
Eirikssun. Ingiborghu Haralz dottor systr Malfriðar
20 feck Knutr lavarðr broðir Æiriks æimuna. þæira 145
born voro þau Valdemar konongr oc Kristin oc
Katerin oc Margareta. Valdemar Dana konongr fec
Suffiu dottor Valaðz konongs a Pulinalande oc
Rikizu drotnengar. born þæira Valdimars konongs
25 oc Suffiu var Knutr konongr oc Valdimar konongr
oc Rikiza drotneng. Margareta dottor Knutz lavarðar.

V. 248. ² Viliamr: Vilialmr A.

5. Þeta: *her beg. A igen.*

9. kunnum: *kunnim A1.*
10. kgs: *enn tf. A (ul. A1).*

248. Vist hefr Valþjóf hraustan
Viljalmr, sás rauð malma, hinn es haf skar sunnan
hélta, í tryggð of veltan.

B

A atte Stighr hvitaleðr. faðir þeirra Nikulos oc
Kristinar er atti Karl konongr Sværkis sun. þæira
sun var Sværkir konongr faðer Ioans konongs.
moðer Karls konongs var Ulfildr drotneng dotter
Hoconar Finnz sunar Hareks sunar or Piotto. 5
Vlfilde atti fyst Niculos Danakonongr enn siðann
Ingi Svia konongr Halzstæins sun enn siðazt
Sværkir konongr Kolssun. Rikizu drotningu atte
Eirikr konongr i Sviðioð Knuz sun.

K. 68. Vm giafir þær er Olafur konongr gaf 10
Skula konongs fostra.

(214) Þa er Skuli konongs fostri sun Tosta iarls com
i Noregh. þa gifti Olafur konongr er kallaðr var bonde
honom Guðrunu frenkono sina dottor Nefstæins.
hennar moðir var Ingirið. systir hins hælgha Olafs 15
oc Haralz konongs oc dottir Sighurðar syr oc Asto.
Sculi konongs fostri var allra manna vittrastr oc
sniallaztr. hann talaðe oll konongs ærende a þing-
um oc a moti firir því at Olafur konongr var æcki
talaðr maðr. oc æcki var hann sva diupvitri maðr 20
sem faðir hans var. oc hann litti því i margha staðe
er Skule konongs fostri reð. Olafe kononge var sva
mikil viret a Skula. at hann bouð at gefa honom
æitt fylke allt i Noreghi meðr ollum sculdum oc
scottum oc skøyta hanum þet oc hans ærfingium. 25
hann svaraðe a þessa lund lez æighi þyckia uliclect
ef hofðingia scripti gerðez i at þat munde riufaz.
oc enn i annann stað sagðe hann meðr því at hann
var iamnan meðr kononge. þa var honom bætr
hænt at þiggia veizlur af kononge ner þeim koup- 30
stoðum er konongr var vanr at sitia í um vetrom. nu

3. Ioans: *rettet; Jonas A.*

7. enn: *oc A1.* 17. oc:
mal- *tf. A2.*

bað konongr hann næfna þær iarðir | er hann vildi B
piggia oc sva gerðe hann. nemndi sumar i Vik austr.
sumar a Horðulande sumar i Prondheimi. sva at i
hverium kaupstað er konongr var. þa atte Skuli
5 nalega hinar bæstu iarðer oc gnogar landskyldir
til allz starfs oc kostnaðar i kaupstaðum.

K. 69.

(E)ftir fall Harallz konongs Sigurðar sunar taldi 148
Sveinn Danakonongr slitit vera friði milli Norð-⁽²¹⁶⁾
10 manna oc Dana. oc at eigi hæfði lengri friðr veret
sættr. en þær Haralldr konongr lifði baðer. varo
þa utboð i hvarotveggio rikino. hafðe Olafr kon-
ongr uti almenning firir Norege at liði oc skipum.
sem Steinn ságir.

15 249. Sin óðal man Sveini
soknstrangr i Kaupange
þar er hæilagr grám hvílir
4. hann er ríkr konongr banna

1. er: her beg. det 2. uebr.-brudstykke. 2. sva...haun:
omv. A. 3. Horðu: sál. A, A2; Horða- A1; usikkert B.
lande: enn tf. A. 4. Skuli: hann ægahnir oc A. 6. kostnaðar:
kostnaðz A, A2 (-ar A1). i: ner A. kaupstaðum: herefter
i B en rekke slægtregistre, der ikke tilhører den opr. tekst;
de findes her som Tillæg IV. 7. Overskr. A: Hvæssu
Svæian konongr vildi gera ufrid við Olaf konong. 8. kgs:
ul. A. taldi: sál. A; sagðe B. 10. oc(2): sagðe Svæinn
konongr tf. A. friðr: friðar gerð A. 11. sættr: ul. A.
lifði: lifðu A. 12. þa: æftir þetta A. i—rikino: miklu i
Noreghi oc sva i Danmarku A. kgr: Har. sunr tf. B, ul. A.
13. uti: sál. A og tf. allan; ul. B. firir N.: bæðe A.
14. S. Sægir: sál. A; omv. B.
V. 249. ¹ óðal: óðol A. ⁴ kgr: iouur A.

æitt sinni man unna
Olafr konongr hala
Ulfs þærft at þar arue
8 allz Noregs til kalla.

Đess minnizk oc Steinn at Olafr konongr varðe 5
lannd sitt með leiðangrum oc hærskipum.

250. Mætr hilmir værr malme
man ec skiolldungs lof kolldum
Rauma grunnd oc ronndu
4 riklundaðr vellt undir.

10

Oc ænn þetta.

251. Oll biðr Ægða stillir
æggdiarfra lið sæggia
sund firir sinu lannde
4 sokn orr skipa dorrum

15

⁷ þærft: þarf A. arve: ordet tvetyd. skr. (n) B.

6. leið... hærsk.: omv. A.

V. 250. ¹ Mætr: Mær A. ⁴ vellt: veit A.

11. þetta: sæghir hann A.

V. 251. L. 2 hedder A: æggdiarfra frama sæghi. ⁴ skipa:
stika A.

249. Sin óðul mun Sveini
sóknstrangr i Kaupangi,
þars heilagr grám hvílir,
(hann's ríkr) konungr banna;
sett sianu mua unna
Áleifr konungr hala
(Ulfs þarfat þar arfi)
alls Noregs (til kalla).

250. Mætr hilmir verr malmi
(mankeskjoldungslof) koldum

Rauma grund ok rondu.
Riklundaðr veit undir.

251. Oll biðr Egða stillir
eggjarfrar lið seggja
sund fyr sinu landi
sóknar stika dorrum;
jorð mun eigi verða
auðsött Fila dröttins
songherðondum sverða.
Sik baztan gram miklu.

iorð man æigi værða
auðsott Fila drottens
song hærðundum sværða
sik bæztan gram miklu.

5 Þa sendi Olafr konongr Sveini konunge sættar orð.¹⁴⁹
lagðu stefnu með ser i Kononga hellu. sem siðr
var til kononga. sagðe þa Olafr konongr Dana kon-
unge at hann vildi hallda þui lica sætt sem faðer
hans tok af Danum en ekki auka. en at aðrum
10 koste let hann von at Norðmenn myndu ænn fræista
at kæppaz við Dane. oc let þess meiri von at Daner
myndu meiga minnaz. at sva var giorr sætten at
þær baðust en Norðmenn iatto. sagðe oc þess vera
von at Norðmenn myndu ænn gefa af sinni henndi
15 ørenn storm Danum. þo at Haralldr konongr være
frafallenn. I þesso tale gerðo konongar sætt annat
sinni. oc fastnaðe Sveinn konongr þa Ingiriði dottor
sina Olafe konunge. þar vikr Steinn sva maleno i
sinni drapo.

20 252. Lond vill þengill Þrónda
 þat likar vel skatnum

⁵ værða: varða A. ⁶ Fila: fira A. ⁷ song: son A.
hærðund: hærðend- A.

5. Þa: *her nyt kap. A med overskr.*: Vm orðsænding
Olafs kgs til Svæins kgs til sættar. orð: oc *tf. A.* 6. með
ser: millum sin A. Kga-: Kg. A. 6—7. sem—kga: þer sem
fyr var vant A. 7. þa: *sál. A; ul. B.* 9. ekki: a *tf. A* (*jfr. Mork.*)
11—15. let—þo: at: Donum mundi æighi (*etter være*
A1) pickia sem A. 13. baðust: *B1-2; beið. B.* 15. kgr:
ul. A. være: allz kosta i *tf. A.* 16. fallenn: *her nyt kap.*
A med overskr.: Vm sættargærð þára Olafs kgs oc Svæins.
I: *sál. B1-2; ul. B; A. A.* gerðo kgar: gerðiz A. sætt: i
tf. A. 17. sinni: sinn millum kga A. oc fastnaðe: fæsti
þa A. þa: *ul. A.*

oll við œrna snilli
4 æggðiarfr i frið leggja
hugnar þjóð þat er þegna
þralyndr til friðmala
kugar Engla œger
8 Olafur borenn solo.

Desse friðr stoð langa æfe milli Dana oc Norðmanna.
hafðe þa Olafr konongr kyrseto oc höglifi oc aller
(218) hans menn meira en fyrr hafðe veret i Norege. þa
· pryddist landet allt oc æfldist. gerðest folket auðigt 10
oc rikt. þa sættiz sa staðr i Norege er einn er
vegsamlegstr oc fyrr var getet Niðar os. Caupstaðren
i Biorgvin gerðest þar bratt mikil setr auðigra
manna. oc gerðez mikill flutningr til af aðrum
londum. I þann tima miklaðust aller kaupstaðer. 15
(219) en sumir sættuz at upphafe. hofozk þa dryckur oc
skytningar i kaupstaðum miklu meir en fyrr hafðe
veret. þa hafðu menn drambhosor lærkaðar at beini.
oc sumir spenntu um gullringum um fotlæggi ser.

V. 252. ⁴ i: oc A.

7. stoð: stendr A. D...Norðm.: *omv. A.* 9. Norege:
nyt kap. i A med overskr.: Vm marga luti prýðiz Noregr
nu. þa: Nu A. 10. landet allt: *mioe* (*jfr. Mork.*) þetta
land A. æfldist: *ul. A.* gerðest: rict oc *tf. A.* 11. oc rikt: *ul. A.*
12. legstr: legastr A. oc—getet: er ver kollum A. 13. mikit:
sál. A og omv.: a. m. s.; mikill oc B. 14. gerðez—til: mikil
tilflutning A (*jfr. Mork.*). 15. miklaðust: *mycclaðez* A.
16. upphafe: *nyt kap. A med overskr.*: Vm forna siðu kga.
hofozk þa: Nu hofoz A. 18. lærkaðar: roknar A. 19. um(1):
ul. A. -ringum: -ringa A. fotlæggi: bæin A; -lægg *B1-2.*

252. Lond vill þengill Þrónda
(þat likar vel skatnum)
oll við œrna snilli
æggðiarfr i frið leggja;

hugnar þjóð, þat 's þegna
þralyndr til friðmála
kugar Engla œger.
Óláfr borinn sólu.

pat var forniskiu siðr i Norege. sva oc i Danmorc. oc i Sviavelldi. þar sem varo konongs bu. oc veizlu stofor varo dyrr a hvaromtvæggia enda stofonnar. en konongs hasæte var a miðian langbæk þann er 5 vissi mote solo. sat þa drotning a vinstri hond kononge. var þat þa callat andvege. oc hin agiætaste sess ut i fra hvarn tvæggia veg til cvænna oc carla er næst var andvege. en hinn uveglegastr. er nestr var durum. hinn gofgaste maðr sa er gamall var 150 10 oc vitr var callaðr konongs raðgjafe. sem i þat mund var konongum titt at hafa með ser gamla spækinga til þess at vita forna siðu oc døme forælldra sinna. þesse maðr skyldi sitia a annan langpall gagnvært kononge. oc het þat eð uoðra andvege. varo konor a högre hond hanum. en a vinstri hond sato callar. var þa titt hofðingium at bera ol um ælld. oc drecca a andveges mann sinn. þotte þat vera mest virðing at sitia firir konongs adrykkiu.

1. forniskiu: fornæskio A. sva: *ul. A.* 2. oc(1): sva *tf. A.* bu: þa varo oc kgs bu *tf. A.* 3. stofor: enn a þæim *tf. A.* 3. hvarom—enda: boðom ændom A. 4. miðian ... pann: miðium ... þæim A. 5. þa: þer A. kge: oc *tf. A.* 6—7. var—sess: *tf. i B med anden hand.* 6—8. oc—andvege: *ul. B2.* 6—7. hin—fra: sa sess væghlegast A (-astr A1; jfr. Mork.). 7. veg: ut i fra *tf. A.* cvænna... carla: omv. A. 8. er—andvege: *ul. A.* hinn: sa A. -ligastr: -leghstr A. nestr: nest A. 9. maðr: oc *tf. A.* 9—10. gamall —vitri: *sål. A;* var vitr oc g. B; var gamall oc vitr B1-2. 10. var callaðr: *ul. A.* 10—11. i—mund: þa A. 11. með ser: *ul. A.* 12. spækinga: skæk- skr. B. forna: forn A og omv. døme oc s. 12—13. for. sinna: *sål. A og tf. enn, omv. B.* 13. skyldi sitia: sat A. annan lang-: hinn norðra A (*i randen af A med samme hånd:* forte uoðra). 14. -vært: -vart A. uoðra: norðra A (*med samme bemærkning*). 15. varo: nu enn *tf. A.* 15—16. a.. hond: til.. hanndar A. 16. sato: *ul. A.* var þa: omv. A. 17—18. potte—mest: enn þet var i þenn tima mikil A.

til þess at eigi se þetta lygi sægir Arnor iarla skalld hversso hann sat með Þorfinni iarle.

253. Het ec þa er hvæirn vætr satom
rams værð gjafa iamnan
lið drakk gramr a gegnar
4 gagn vært skipa sagner.

5

(220) Olafr konongr let sætia hapall i væizlustofom sinum. sætti þa hasæte sitt a miðian þværpall. skipaðe firir ser skutilsvæinum oc kærtisvæinum. let hann oc hallda kærti firir hværium tignum manne. er sat 10 at borðe hans let oc skutilsvæina standa með iam margum borðkærum sem tignir menn varo at borðe hans. hann let oc gera stallara stola. oc sætti þar a stallara oc spækinga. Olafr konongr hafðe með ser .c. hirðmanna. en forn log varo til þess. at 15 konongr skyldi hafa .lx. hirðmanna. hann hafðe auc .lx. gesta. en faðer hans hafðe .xxx. oc ænn .lx.

1. lygi: þa *tf. A.*

V. 253. ¹þa er: þeghar A. ² rams: hramns A. ³ gegnar: godþar A.

7. Olafr: *nyt kap. i A med overskr.:* Vm siðar far Olavs kgs. 7—8. -stofom sinum: stovo sinni A. 8. sætti þa: oc sætti A. -pall: hann *tf. A.* 9. oc: sinum oc A. 10. kærti: *ul. A.* firir: ser oc *tf. A.* 11. hans: kærtum *tf. A.* -svæina: aðra iammargha *tf. A.* 11—12. með—at: firir A. 13. hans: sinu oc firir oðrum tignum monnum meðrborð kerom oc A. sætti: *sål. A,* sato B og så stallarar.. spækingar. 14. oc: aðra *tf. A.* 15. ser: *sål. A;* *ul. B.* log: døme A. þess: oc logh *tf. A.* 15—16. at—skyldi: þa skulldi kgr A; skyldu skr. B (*alene*). 16. hafa: eigi meira en *tf. B,* *ul. A.* .lx.: sæxtughu A. hann: *sål. A;* Olafr kgr B. 17. auc: *sål. A,* *ul. B.* hafðe: *ul. B (alene)*.

253. Hétk þás hværn veitr sótum lið drakk gramr á góðar, hrafnus verðgjafa, jafnan gagnvert, skipasagnir.

þeirra manna er eigi varo handgiægnir. oc i minnu ifirlæte. fluttu þær þat er konongr þurfti eða armenn hans. eða foro kaupfærðir. oc varo skyldir i allt konongs starf. oc þa er böndr spurðu konongenn 5 firir hværia soc hann hafðe mæiri hirð en fyrr hafðe veret. þa svaraðe hann a þa lund. lezk vera þui minni raða maðr en hans faðer. at eigi fecc hann bætr stillt eða stiornat rikinu með .cc. manna. en Haralldr konongr með .lxxxx. manna eða .c. 10 Olafr konongr sat longum austr a Ranriki at einu (221) riku konongsbui. Olafr konongr gifti systr sina Ingigjærði Olafe Svæins syni Dana konongs. er konongr var i Danmarcu síðan æftir Knut broðor sinn. Olafr konongr gat sun við frillu sinni Þoro dottor Arna 15 laga. sa het Magnus er kallaðr var bærfoðr. en sumir callaðu Styrialldar-Magnus aðr en lette. hann 151 var manna friðastr sionom. oc manna hæstr. oc var mark gort um hæð þeirra þriggja langfæðra. Harallz konongs. oc Olafs konongs oc Magnus berfoðz. 20 a Mariu kirkju norðr i Kaupange. þeirri er Haralldr konongr let gera. var við dyrnar a steinvæggenom marcaðor cross. þar er Harallde konunge var höct

1. þeirra manna: *sál. alle undt. B. omv.* er—varo: oc voro þeir æighi A (*jfr. Mork.*). 2. læte: oc *tf. A.* 3. eða foro: oc foro þær A. 3—4. allt kgs: hans allt A. 4. oc—er: Nu A og sp. b. 5. hafðe: hæfðe A. mæiri hirð: mæira lið A. en: faðer hans. eða *tf. A.* 6. lund: at hann *tf. A.* 7. faðer: oc *tf. B. ul. A.* 9. *lxxxx.*: niutughu A. .c.: her *nyt kap. A med overskr.*: Vm tilcomo Magnus berfoz oc andlat Olafs kgs. 10. Olafr—longum: Nu sat kgr oftlegha A. a: *sál. A; i B.* 11. riku kgsbui: *omv. A.* Olafr kgr.: *sál. A;* hann B. 12. Sv. syni: *sál. A; omv. B.* Dana: *sál. A; ul. B.* 13. síðan: *ul. A.* 14. við: meðr A. dottor A.: *omv. A.* 15. er—var: *sál. A; ul. B.* 16. aðr—lette: þet var latet at A. 17. sionom oc: oc sva var faðir hans A (*jfr. Mork.*). var mark: marc noccot var A. 19. berfoðz: kgs A. 21. dyrnar: sialfar *tf. A.* 21—22. a—marcaðor: klappaðr a A (*jfr. Mork.*). cross: æinn *tf. A.* er: *sál. A;* sem B. höct: *sál. A;* högst B.

at kyssa a. en annar þar er Olafr konongr kysti a. en hinn þriði var neztr. oc þo allra iamlangt a meðal. pann atte Magnus konongr. hann var manna kurteisastr. Olafr konongr toc banasott. þar sem heitir Haukbórr oc var lik hans ført norðr til 5 Niðar os. oc iarðat at Kristkirkju. þa varo liðnir 1093 fra falle Harallz konongs faðr hans .vii. vætr oc (222).xx. þa var tækinn til konongs i Vik austr Magnus Olafs sun. en Þrónder toco til konongs Hacon sun Magnus. er var fostr sun Steigar-Þores. hann var 10 allra manna vinselastr við böndr. Hacon hafðe faret til Biarmalannz oc barðez þar oc fecc sigr. A sama are er Magnus toc konongdom heriaðe hann a Dane. um Fione oc Sioland. oc brendi Visceardal. oc toc þar mikil fe. Hacon konongr veitti 15 Þróndom rettar bœtr a marga lund. oc helldo þær (223) þui mest undir hann konongdome. Annan vætr rikis þeirra Magnus oc Haconar frendanna. varo þær baðer um iol norðr i Kaupange. var Magnus i konongsgarðe. en Hacon konongr i Skulagarðe 20 niðr fra Klæmez kirkju. en þui nest toc hugr Magnus at oroast. at hann hafðe minna af lande en faðer.

1. en: *ul. A.* 2. var—þo: þer sem Magnus kgr kysti a oc var A. 4. -sott: i Vik austr *tf. A* (*jfr. Mork.*). 5. Hauk-: Haugh- A. ført: flutt A. til: i A. 6. Krist-: Kristz- A. 7—8. vætr | oc .xx.: *omv. A og nyt kap. med overskr.*: Her er tekinn til kgs Magnus sun Olafs kgs; *kap. indledes*: Eptir andlat Olafs kgs þa osv. 8. xx.: *sál. A, xxx. B, urigt. i—astr: ul. A.* 9. Ol. sun: sun hans A. 13. toc: hafðe tækit A. kgdom: kgs nafn A. 14. Fione: *sál. A* (*fion A1*), Fiaru B. Sio- A. 15. fe: enn *tf. A.* kgr: *ul. A.* 16. Þróndom: *ul. A.* þær: *ul. A.* 17. undir hann | kgdom: *omv. A og nyt kap. med overskr.*: Vm uro er gerðiz millum Magnus kgs oc Hakonar kgs. 18. M. oc H. | frendanna: *omv. A.* 19. norðr | i K.: *omv. A.* 20. i—garðe: *sál. A;* kgr B. kgr: *ul. A.* 21. niðr: *sál. A;* ofan B. kirkio: oc heldo sva iolavist sina *tf. A;* (*jfr. Mork.*) þui nest: þa A. hugr: *ul. A.*

hans hafðe haft. oc ætlaðe til svica við Hacon. oc hellt allan vætrenn .vii. langskipum i openne vok i Caupange. en um varet nær kyndils messo. þa lagðe 1095
 5 hann braut skipum sinum a nattar þeles. oc lios undir tialldum. oc laghðe til Hæfringar. bio þar um nottena oc let gera ellda stora a lande uppi. en pa hugði Hocon oc lið þat er i bönum var. at þat være gort til svica. oc let blasa liði utt oc sotte allr Koupangs lyðr til. oc varo i samnaðe um nottena.
 10 En um morgenenn er lysti. oc Magnus konongr sa mikit lið a Oyrum. hellt hann ut or fyrðinum. oc sva suðr i Gulaþings log. þui nest byriaðe Hacon (224) konongr færð sina i Vik austr hit œfra oc helt mot i Caupange aðr oc satt a heste. oc hett allum
 15 vingan oc sva bað hann. oc evað ser vera skugga a vilia frenda sins. en aller menn heto hanum vinatto með goðvilia oc fylgð sina ef hann þyrfti oc 152 fylgði hanum lyðr allr utt undir Steinbiorg. En hann fluttiz þa til fiallz upp. oc for dag ein æftir
 20 riupu einni. oc fecc braðasott oc andaðest þar a fialleno. Oc como aftr a halfs manaðar freste menn hans til Caupangs með þæim tiðendum at menn

1. ætlaðe: ætlaðez hann A. 2. lang.: ul. A. 3. nær: æftir nere A. 4. braut: a brott A. skipum sinum: meðr tialdaðom skipum *efter þeles A; jfr. Mork.* 5. oc laghðe: -sål. A; ul. B. 6. let gera: gerðe A. 7. Hacon oc: sål. A; ul. B. þat(2): lið tf. A. 8. liði utt: omv. A. 9. Koupangs: sål. A; bœar B. 10. morgenenn: æftir tf. A. 10—11. Magnus —Oyrum: hann sa allz hærjar loup a Oyrunum þa A. 12. þui: *her nyt kap. A med overskr.*: Nu fer Haeon i Vic austr. þui—byriaðe: Nu byriar A. 13. kgr: ul. A. hit œfra: ul. A = *jfr. Mork.* helt: sål. A; atte B. 14. -ange: -angre A. heste: sinum tf. A. allum: monnum tf. A. 16. en: Nu A og heto a. m. 16—17. vinatto með: vingan oc A (*jfr. Mork.*). 17. sina—hann: en A. 18. utt | undir St.: sål. A, omv. B. 19. fluttiz: for A. ein: nockonn A. 21. aftr: tiðendi tf. A. manaðar: monoðr A. 21—22. menn hans: ul. A. 22. með —tiðendum: ul. A.

skyldu ganga i mote liki Haconar konongs. oc sva giecc allr lyðr. oc flester aller gratande. þui at hværr maðr unni hanum hugastom. en lik hans var (225) niðr sett i Kristkirkju. en eftir frafall Haconar konongs. þa matte Steigar-Porer eigi vikia skape 5 sinu til Magnus konongs. er þa toc við riki. nema reisti upp mann þann er Sveinn het hann var sunr Harallz flettis. At pesso raðe hurfo með Þore Egill Askælls sunr. oc Skialgr af Iaðre. Sva sægir Þorkæll hamars scalld. 10

254. Uitt dro sinnar sveitar saman storhugaðr Porer hælldr varo þau hauldum hagleg rað með Egli snorp fra ec a þui er uppi endr Skialgs vinum lendir menn við morðhvals brynné mein um alf ser steini. 15

1. mote—kgs: mot likino A. sva: ul. A. 2. allr lyðr: omv. A og tf. a moti. flester aller: flestr allr A. gratande: firir tf. A. 3. hværr—unni: allir menn unno A. 4. Krist-: Kristz- A. en: *her nyt kap. A med overskr.*: Hvæssu Stæighar Pórir æfildi son Haralds flætti moti Magnusi kge. 5. kgs: ul. A. matte: vill A. Steigar-: ul. A. 6. kgs: ul. A. nema: oc A. 8. hurfo: sål. A; varo B. 9. af: a A.

V. 254. ¹ sinnar sveitar: sinar svætitir A. ⁴ rað: roð A. ⁵ uppi: urpu A. ⁷-hvals: -vals A. ⁸ alf: aft A.

254. Vitt dró sínar sveitir saman stórhugaðr Pórir (heldr vóru þau höldum) haglig rýð) með Agli;

snorp frák á því, 's urpu endr, Skjalgs vinum, lendir menn við morðhvals brynni, mein, of aft sér steini.

Ðeir eflduz af Upplandum oc como ofan i Raumsdale oc a Sunnmøre oc aſlaðu ser þar skipa. oc helldo norðr i Prondhæim. En þa er Sigurðr ullstrængr spurði oc aðrer konongs vinir. safnaðu þær með orvarscurð ollu þui liði er þær matto. oc stæmndu til Viggjar. en Sveinn oc Þorer helldo oc þingat sinu liði. oc naðo uppgangu oc urðu ɔfre. oc veittu mikit mannspell. en Sigurðr flyði a fund Magnus konongs. en þær Sveinn oc Þorer fluttuz til Kaupangs. oc hvarfaðu þar i firðinum. en þa er þær varo bunir or firðinum. oc lagt skipum sinum i Hæfring. þa com Magnus konongr utan i fiorðenn oc lagðu þeir Þorer skipum sinum a Vagnvicar. oc como niðr i dal þeim er heitir Peksdalr i Selium 15 hvaerfi oc var Þorer þa borenn i barum ifir fiallet. samnaðu síðan skipum oc fluttust a Halogaland. en konongrenn for eftir þeim. oc sa hvar flokkr for a firði þeim er Harmr hætit. þær Þorer oc Sveinn lagðu skipum sinum til Essiutuna. oc hugðu at være

1. af: a A. ofan: niðr A. 2. ser: sál. A; ul. B. 3. En þa: Nu og nyt kap. med overskr.: Nu safnar Sigurðr liði saman. er: þessi tiðinde spurðe tf. A og ul. det felg. spurði. 4. vinir: þa tf. A. 5. þui liði: omv. A. matto: fa tf. A. 6. en: ul. A. helldo: stæfndo A. 7. þingat: þangat A. sinu liði: ul. A. 8-9. Sigurðr—Þorer: þær A. 10. oc: Sighurðr fluðe a funnd konongs. Enn Þorir oc Sveinn tf. A. 10. þar: aſtr oc fram A. en: oc A. 11. or firðinum: a brout at leggia A. oc: hofðu þa tf. A. 12. M. kgr: kgrenn A. utan: ul. A. 13. Þorer: þa tf. A. a: ifir a A. 14. como: þa tf. A. 15. þa: ul. A. fiallet: oc tf. A. 16. samnaðu: þær ser tf. A. 17. for: sál. A; ul. B. 17-18. hvar—firði: flockinn annan vegh a firðinum A. 18. hætitir: her nyt kap. A med overskr.: Nu er Þorer hanntekinn. 18-19. þær—lagðu: Nu laghðe Þorir A. 19. Essiutuna: sál. B1-2; Esiu- B; Esvitana A. hugðu—være: hughðiz hava fengit A; jfr. Mork.

meiginlannd enn þat var þo ɔyland. Ða urðu marger handteknir. oc Þorer varð oc handtækinn. oc Egill i holme þeim er hætitir Vambarholmr. Oc vildi Egill eigi flya fra Ingibiorgu cono sinni Ogmundar dottor systr Skofta. þa er Steigar-Þorer 5 153 var handtekinn mælte Sigurðr ullstrængr til hans. ertu heill Steigar-Þorer. hann svaraðe. heill at hond- (227) om enn rumr at fotom. þa varo reist galgatre. oc sa Þorer at allt lið hans var þa a braut flyit. en hanum myndi bane ætlaðr. þa mællte Þorer oc 10 glotte við.

255. Varom felagar iiiii førðom einn við styri.

Morg hørmdar orð mælto menn við Þore þær er aðr hafðe hann skaða vunnit. firir sumum bu 15 hoggvit. suma rænta. eða brent firir. drepet frendr þeirra eða vini. sva sægia menn at Viðkunnr Ioans

1. en—øyland: sál. A; oc var ɔy B. 1-2. Ða—oc(2): þar var Þorer A. -tækinn: oc mart annara manna tf. A. 3. Egill: Hæghil(!) A. holme: holma A. hætitir V.: omv. A; -olmr skr. B1-2. 4. Egill: hann A. I. | cono sinni: sál. alle undt. B, omv. 5. Steigar-: ul. A. 6. til hans: ul. A. 7. ertu: er þu A. at: sál. A; i B. 8. enn: sál. A; ul. B. fotom: nyt kap. A med overskr.: Vm douðdagha Stæighar Þores oc Eigils. þa—oc: Enn nu A. 9. allt | lið—var: omv. A. þa—en: a brotto oc honom rœyst galghtre oc meðr þvi A. flyit: el. flytt B. 10. myndi: ul. A og omv.: ætl. b. Þorer: hann A. V. 255. ² førðom: forðum A.

14. Morg—menn: sál. A; þa mællto menn morg hørmdar mol B. 15. aðr: ul. A og h. hafðe. 16. suma: eðr A. brent: bya tf. A. firir: eða tf. A. 17. sægia—at: sæghir A. Ioans: Ions A.

255. Vórum félagar fjórir forðum; einn við stýri.

sunr mællte þa er Þorer var leiddr til galga. oc
hann veik af gatunni er hann var fotstirðr. meir
a stiorn Þorer. meir a bakborða. Ðetta mællte oc
Viðkunnr firir þui at Þorer hafðe brænnt bœ hans
5 i Bærkrøyiu oc skip gott er hann atte. oc hafðe
Þorer mællt þa er snekkian logaðe. hallt meir a
stiorn Viðkunnr. nu meir a bakborða. Viðkunnr
hafðe undan flytt oc Ioan faðer hans. sem her sægir.

256. Brennr i Bærkr øy miðri
10 bol þat er ec veit golegst
er at þat þarf at Pore
4 þytr vanndar bol standa
Ioan man eigi flyia
ellz ne rans er cvælldar
15 sniðr biartr loge brenndan
8 by læggr røyk til skyia.

15

Da er Þorer var leiddr undir galghann. mællte hann
ill ero ill rað. oc þa er upp reið galgatreet. var

1. mællte: *ul. A.* er: af þvi at *A.* Þorer: nu *tf. A.*
3—4. oc V.: hann *A.* 4—5. bœ hans... *oc(1)*: *ul. A.* 5. Bærkrøyiu: Biarcøy *A.* skip gott: *omv. A.* er—atte: hans *A.*
5—6. hafðe—mællt: þa mælti Þorer *efter logaðe A.* 8. hafðe:
þa *tf. B.* *ul. A.* flytt; flut *A.* Ioan: sva Ion *A.* sem:
sva sem *A.*

V. 256. ¹ Bærkrøy: Biarcøy *A.* ³ er—þat: tera *A.* at:
af *B1-2.* ⁵ flyia: fryia *A.* ⁷ sniðr: sviðr *A.* brenndan:
breiðann *A.*

17. undir galghann: *sål. A.* til galga *B.* 18. rað: saghðe
hann *tf. A.* galga-: galg- *A.* treeft: þa *tf. A.*

256. Breðr i Bjarkey miðri
ból þat 's ek veit gólegst;
tera þarf af Þóri
(þytr vandar ból) standa;

Jóan mun eigi frýja
elds né ráns, es kveldar;
sviðr hjartr logi breiðan
bý; leggr reyk til skyja.

Þorer sva þungr. at sundr slitnaðe halsenn oc þui
nest var Egill undir leiddr galgann. en konongs
þrælar skyldu hengia hann. þa mællte Egill. eigi
munu þer firir þui hengia mik. at æighi væri hværr
yðar maklegr til. sva sægir skalldet. 5

257. Orð fra ec Egli værða
unnar dags a munni
sol við siklings þræla
4 satt einarðar latta
hværn þeirra cvað hærra
10 hialldr bliks en sik myklu
beið ofmikit øyðir
8 angr maklegr at hanga.

10

(228) Magnus konongr sat i hia er þeir varo hægndir. oc
154 var sva ræiðr at engi þorðe hans manna. at biðla 15
Pore eða Egli lifs. Oc þa er Egill sparn galgann
mællte konongrenn. illa coma þer goðer frendr i
halld. i þui syndist at hann villdi hafa veret beðenn
at Egill þæge lif. en Sveinn hellt i haf ut oc til

1. halsenn: *sål. A.*, hals hans *B*; her *indskyder B1-2 et vers uden indledning, hvorom se fortalen.* 2. undir—galgann: leiddr til galghans *A.* en: *oc A.* 3. hann: *oc tf. A.* 4. æighi væri: *sål. A.*; være eigi *efter yðar B.* 5. til: *enn ec tf. A.* V. 257. ⁵ hværn: hvarn *B (alene).* ⁷ beið: bað *B (alene).*

14. Magnus: *nyt kap. A med overskr.:* Her lætr kgrenn
hengia ii menn sina. 15. sva ræiðr: ræiðr mioc *A.* engi—
manni: þeir þorðu æighi *A.* 16. lifs: *oc þetti allilla at*
ængi hans manna var sva diarfr tf. A. 17. goðer: *ul. B (alene).*
17—18. i halld: at halde oc *A.* 18. hafa veret: vera *A.*
19. þæge lif: hæfðe livat *A.*

257. Orð frák Agli verða,
unnar dags, á munni,
sól, við siklings þræla
satt, einarðar latta,

hvern þeira kvað hæra
(hjaldrbliks) an sik myklu
(beið ofmikit eyðir
angr) makligra at hanga.

Danmarcar a halld Nicolas konongs. oc var hann til þess þar er hann komsk i sætt við Øystein konong sun Magnus konongs. oc gerðest hann skutil-sveinn Eysteins konongs. oc varð konunge kærr. 5 siðan reð Magnus konongr einn rikinu til dauðadags. hann gerðest maðr rikr oc refsingasamr. hvartvæggia innan lanz oc þo mest utan lanz. noccorom vætrum siðar bio Magnus konongr færð (229) sina or lannde. oc hafðe með ser marga lennda 10 menn oc lið mikit. oc for vestr um haf. fyrst i Orknøyiar. oc toc þar iarlana Magnus oc Erleng. sunu Erlenziarls. oc hafðe með ser. for þa liðinu til Suðroðyia. oc com at Lioðhusum. hæriaðe þar oc toc øyna oc allt valld ifir henne. hann for þaðan 15 a Skið toc þar strandhogg oc mikit fe. oc hafðe allt af þui lände þat er hann callaðe til. Ða for hann um utoþyar Tyrivist oc Ivist. aðr en hann com i øyna hælgu. gecc þar upp i caupstaðenn. gaf þar frið hværss mannz eign. þet sægia menn at hann 20 lete upp luca Columkilla kirkju litlu oc giecc inn. oc mælte þat at engi maðr skyldi sva diarfr vera at ganga inn i kirkjuna. var þa su kirkia sva læst. at hennar hurð com alldrigi upp siðan. þa lagðest (230)

2. til þess | þar: *omv. A.* komsk: *com A.* 3. kgs: *ul. A.* *B1.* hann: *ul. A.* 4. varð: *var* *hann A.* kærr: *mio* *kær* siðann *A* og *nyt kap. med overskr.: Vm* *vestrfaðr* *Magnus* *kgs* *i Orenøyiar.* 5. einn rikinu: *sál. alle undt. B.* *omv.* 6. hann gerð: *oc g. h. A.* 10. um: *i B (alene).* haf: *oc tf. A.* Erl: *Erlend B.* 12. hafðe: *þa tf. A.* for þa: *oc for þeðan A.* 13. *oc(1): ul. A.* Lioðh.: *oc tf. A.* 14. henne: *ul. A.* 15. toc þar: *oc toc A.* fe: *sál. B1-2, A (foran mikit); ul. B.* *oc(2): ul. A.* 16. callaðe: *bæiddiz A.* Ða: *þeðan A.* 17. utoþyar: *þeyiarnar A.* Ivist: *Vist A.* 18. gecc: *hann tf. A.* upp: *i øyna tf. A.* gaf: *oc gaf A.* 19. þet: *sál. A;* *ul. B.* 20. lete: *let A.* 20—21. oc—þat: *oc þet melti kgrenn A.* 21. maðr: *ul. A.* 22. ganga inn: *inn skulde ganga A; jfr. Mork.* kirkjuna: *oc sva gerðo* þær *tf. A.* þa: *læst tf. A* og *ul.:* *sva læst.* 23. alldrigi: *alldri A.* siðan: *nyt kap. A med overskr.: Nu* *værða* *bygðir* *brændar.*

hann með hærenom utan a meðal hæraðanna oc brendi viða. oc er Magnus konongr hafðe vunnit allar Norðrøyar hellt hann liðinu ut i Ill. brendi þar mikit oc øyddi aðr en hanum var þar gefet valld ifir. Logmaðr sunr Guðroðar konongs er aðr 5 hellt Norðrøyium flyði oc undan suðr. oc ut til hafs. oc fecc ænga viðrstaðu. oc aðr en hann lette (231) tok Magnus konongr hann með skipsokn sina. eftir þetta hellt hann flotanom suðr firir Satiri oc hæriaðe a bæðe borð upp a Skotland oc utt a Irland. vann 10 þar morg storværk i hvarotvæggia rikinu. Ða sigldi hann suðr til Manar með liði. toc hana oc eignaðez allar þær øyar er þar varo. eftir þat hellt hann liðinu suðr undir Bretland. oc lagðest i Onguls øyar sund. hæriar þar a bæðe lond upp a Bret- 15 lannd oc ut a Anguls øy. Ðar com at hanum hær mikill. en iarlar .ii. styrðu liðinu. het annar Hugi 155 digri en annar Hugi pruði. varð þar horð orrasta oc long. oc sleit með þui er fragt er orðet. at Hugi pruði var skotenn oru i augat. sva at ut com at nackanom. oc hæfir þat veret callat happa scott þeim er seaut firir þa sok at ekki var annat bært a hanum. oc kenna þetta scot flester menn Magnusi konunge. Maðr halðyskr stoð ner konongenom oc scutu þær baðer senn. oc hæfir annar hvarr þærirra 25

1. hann: *alle undt. B,* *ul.* hærenom: hærr sinn *A.* meðal: milli *A.* 2. oc: nu *A* (enn *A1*). 3. hellt: laghðe *A.* hann: ollu *tf. A.* Ill: *Il A.* 4. var: være *A.* 7. *oc(2):* *hann* *lette: ul. A* og *omv.: M.* kgr toc. 10. borð: lond *A.* 12. með liði: *ul. A.* 13. varo: *nyt kap. A med overskr.: Nu* *fær* *kgr* *til Danmarcar(1).* þat: þetta *A.* 14. liðinu suðr: *omv. A.* undir Bretland: *sál. A;* *til Br. B.* 16. øy: øyar *A.* 17. en: *oc A.* styrðu—annar: en firir voro hærrinom *A.* 18. en annar: *oc A.* 18—19. varð—at: *ul. A.* 19—20. H. pr.: *hann A.* 21. veret callat: hætit *A.* 23. þetta: þat *B1.* flester: *ul. A.*

at orrina. oc þo visar Hamarskalld sva til at konongren atte sem hær sæghir.

258. Dundi broddr a bryniu
bragningr scaut af magne
5 sveigði allvalldr Egða
alm stok bloð a hialma
strengs flaug hagl i ringa
ne ferðen let værða
10 Horða gramr i harðre
hiors sokn banað iarle.

Annr oren com i næfbiorg hialmsens oc festi þar. firir þa soc deilaz menn noccot at hvarre konongren skaut. er þær stoðozk nær. oc hvart skotet fylgði aðru. Eftir fall Huga pruða flyði Hugi digri oc 15 aller Bretar. Eftir þessa orrastu eignaðest Magnus (232) konongr Anguls öy. er callað er þriðiungr rikis af Bretlande. þa vendi hann aftr hit syðra oc hit öystra. como þa boð af Skota konunge til sættar.

1. orrina: *sál. A.*, skotet *B.* oc: Enn *A.* 2. sem—sæghir: *sál. A;* *ul. B.*

V. 258. ⁵flaug: *flo A.* ⁸hiors: *hiarl A.*

11. -biorg: *med art. A.* hialmsens: *sál. A;* hialms hans *B.*
12. menn: um *tf. A.* 12—13. at—skaut: hvarr þæira hvara
atte orrena *A.* 13. þær: *þær A.* nær. oc: *sva ner at A.*
15. Bretar: *nyt kap. A med overskr.:* Her æignaz kgrenn
Anguls öy. 15—16. M. kgr: *omv. B(alene).* 16. af: *sál. B1, A;*
a *B, B2.* 17. pa: *ul. A.* 18. como: *com A.* af: *fra A.*

258. Dunði broddr á brynu,
bragningr skaut af magni,
sveigði allvalldr Egða
alm, stókk blóð á hialma;

strengs fló hagl i hrинга
(hné ferð) en lét verða
Horða gramr í harðri,
hjarl, sókn banat jarli.

at hann skyldi æigi hæria riki hans. en konongr vildi miðla hanum allar öyiðir firir Skotlande. þær er hann matte fara stiornfastu skipi milli oc meginlannz. sætti þa Magnus konongr sina menn ifir oc skattaðe riki þessse undir sik. oc þa er hann 5 veik aftr sunnan. lagðe hann til Satiris eiðs. oc let þar draga ifir skutu eina en hann sættiz sialfr i lyftingena. oc þa er dregit var skipet til ens norðara sioar. callaðe hann ser allt Satiri oc lezk þa hafa faret stiornfastu skipi milli oc Skotlanz. let þa 10 hallda flotanom firir utan Sathiris mula. oc eignaðest sva Satiri. oc er þat mikit lannd. en eið eitt er sva miott firir ovann at þar draga menn oft skip ifir. Satiri þykti bætra riki en hin bæsta öy i (233) Suðrøyum. eftir þetta fær Magnus konongr norðr i 15 öyiðir. oc venndi et iðra með Skotlande oc eignaðest sva allar utöyiðir. foro menn hans i hværn fiorð inn. oc allar öyiðir þær sem fiorðum lago. oc lagðu allt

1. hæria: a *tf. A.* 1—2. en—villdi: oc villdi Scotakgr *A.*
2. miðla: gefa *A.* allar: þær *tf. A.* þær: *ul. A.* 3. matte
fara: fengi farit meðr *A.* oc: *ul. A.* 4. -lannz: lannzens oc
öyanna *A.* sætti þa: nu sætti *A.* 5. ifir: landit *tf. A.*
riki þessse: rikit *A.* 6. hann: þa *tf. A.* 7. þar draga: dregha
þer *A.* ifir: *sál. A;* upp *B.* eina: *ul. A.* sialfr: við styri *tf. B,*
ul. A. 8. lyftingena: *sál. A;* *uden art. B.* oc þa: enn þeghar *A.*
ens: *ul. A.* norðara: nörðra *B1-2, A.* 9. sioar: sævar þa *A.* allt
—oc: landit allt *A.* 10. faret: meðr *tf. A.* milli: þess *tf. A.* let
þa: nu let hann *A.* 11. utan: ut *B(alene).* Sathiris: Satyris *A.*
12. Satiri: Satyri *A.* eitt: *ul. A.* 13. firir—at: *sál. A;* ifir at
fara oc *B.* oft: *ul. A.* 14. ifir: sin *A.* 14—15. Satiri—Suðr.:
enn æcki riki þyktir nu bætra i Suðrøyum enn Satiri *A,* og
her *nyt kap. med overskr.:* Vm færð Magnus kgs. 15. eftir:
Nu æftir *A.* fær: *sál. A;* for *B.* i: um *A.* 16. venndi:
vænndir *A.* 17. sva: *ul. A.* menn hans: *omv. A.* fiorð:
poll *A.* 18. öyiðir þær: *omv. A.* sem: er i *A.* oc—allt:
loghðo þær *A.*

undir Magnus konong. sva at þær foro skipum 156
a milli mægin lannz. oc öyia. hvart er þær varo
bygðar eða obygðar. dvaldest um vætrenn i Suðroy. (234)
en annat sumar æftir for hann aftr til Noregs. oc
5 let æftir i Orknøyum Erleng sun Erlenz iarls. en
Magnus broðer hans Erlengs hafðe laupit til Skota
konongs fra Magnusi konunge sumaret fyrra. þa er
Magnus konongr var i Orknøyum þa sendi Mel-
kolmr Skotakonongr dottor sina ut til Orknøyia. hana
10 gyfti Magnus konongr Sigurði syni sinum. oc var
hann þa .ix. vætra gamall en mæren .v. vætra.
þa sætti Magnus konongr Sigurð hofðingia ifir allar
öyiarnar. bæðe Suðroðyar oc Orknøyiar oc gaf hanum
konongs nafn. oc fecc hann i hond Haccone Palssyni
15 frennda sinum oc Erlengi með styrk Skotakonongs
var með þui bundin sætt oc vinatta milli Magnus
konongs oc Skota konongs. Melkolmr konongr var
faðer Daviðs er síðan var konongr a Skotlande. þa (235)
for Magnus konongr i Noreg. oc var um vætrenn
20 æftir i Vik austr. oc hafðe mikit fiolmenni. biosk þa
at riða upp a Gautland vestra oc leggia undir sik.
oc hafðe mikit hæriat. oc giengo Vestgautar undir
hann. allt um hina nørðre bygð. oc aðr en hann

1—2. skipum—milli: millum A. 2. öyia: med art. A. hvart:
hvært B (alene). 3. obygðar: æighi A. dvaldest: hann tf. A.
4. en: ul. A og her nyt kap. med overskr.: Her færr hann aftr
til Noregs. aftr | til N.: omv. B (alene). 4—5. oc let: let þer A.
5. Erl.: -end B (alene). 6. Erlengs: ul. A. 6—7. til Skota-
kgs | fra—fyrra: omv. A og har kgenom f. M. kge og oc til;
jfr. Mork. 9. -kolmr: -kolfr A. -øyia: sål. A; -øyiar B.
11. en: hon tf. A. vætra(2): gomul tf. A. 13. Orkn.: Urkn. A
(A2=B). 15. styrk: raðe A. 16. þui: raðe tf. A. oc vinatta: ul. A.
17. kgs(1): ul. B1. kgr: ul. A. -kolmr: -kolfr A. 18. Daviðs:
Daviðar A. Skotl.: her nyt kap. A med overskr.: Vm færð
Magnus kgs i Vic austr. 19. kgr: austr tf. A. 20. mikit
fiolm.: omv. A og tf. oc. 22. hæriat: af tf. A. giengo:
mioe tf. A. Vest: Væstr A. 23. hann(2): ul. A.

riði austr um vatn til mæginbygðar. leitaðe hann
raðs við vini sina. oc leizk þæim sva sem hann
hæfði offat lið at fara til mæginlanzens. sætti hann
þar æftir til lanzgiæzlo þess er hann hafðe vunnit
af Svia konungs riki. sumt lið sitt. oc varo þar 5
hofðingiar firir. Finnur Skofta sunr oc Sigurðr ull-
strængr. oc gerðo þær ser iarðborg. aðr en Magnus
(236) konongr före til Noregs. Nu spurðu Norðmenn at
Ingi Sviakonongr myndi draga lið saman oc ætlað-
est at riða at þeim. oc þotte þæim þat hæðelegt 10
firir þui at þær hafðu væl um buiz. oc ræddost
ekki Gauta hær. oc þa er dvaldest færð konongsens
evaðo þær þetta.

259. Allengi dvælk Ingi
ofan reiðr enn þjóbreiði.

15

Litlu síðar ræið ofan Ingi konongr með ovigan hær
at Norðmannum. oc við þat er engi varo emni
annars gafo þeir sik upp i valld Inga konongs.

1.-bygðar: -byghðanna þa A. 2. þæim: monnum A. hann:
sål. A, þær B. 3. -fat: -litit A. til: i A (og mægin som acc.).
lanzens: oc tf. A. 4. æftir: ul. A. 5. kgs: kge A og ul. riki.
5—6. oc varo .. hofðingiar; var .. hofðinge A. 7. aðr: ul. A.
Magnus: ul. A. 8. före til N.: for i Noreg A og nyt kap.
med overskr.: Vm Norðmenn oc Gauta hær. Nu: sål. A,
Þa B. 9. Svia: ul. A. myndi: munde A. lið saman:
sål. A; omv. B. 10. oc: enn A og omv. þeim þ. hæðe-:
hoðo- A (A1=B). 11. um: viðr A. 12. er: ul. A. kgsens:
oc þa tf. A.

V. 259. ¹ dvælk: sål. B1-2; dvalzk B; dvælr A. ² reiðr:
reið A. þio: stiol. A.

16. ræið: sål. A; riðr B. ovigan hær: omv. A. 17—18. við
—upp: urðu Norðmenn æighi fyr varir viðr enn ængi var
annar kostr enn gefast A. 13. i: a A1. kgs: enn tf. A.

259. Allengi dvelr Ingi
ofanreið enn þjóbreiði.

21

hann gaf þæim lif sitt oc vopn oc klæðe oc hesta. en allt fe annat toc hann upp er þær hafðu fengit. foro þær sva norðr a funnd Magnus konongs. Annat (237) sinni for Magnus konongr austr a Gautland. oc 5 hafðe mikit lið. hæriaðe viða oc brænndi. þa kom i mot hanum Gauta hær austr a Foxenne. for þa 157 aftr Magnus konongr með liði sinu oc hafðe gort þeim aðr mikinn scaða a Gautlannde i ranom oc manndrapom oc lanzbruna. hann hafðe oc latet 10 mart manna aðr en lette.

K. 70. Vm sætt Magnus konongs oc Eiriks Dana konongs oc Inga Svia konongs.

Eftir þetta foro sættar boð fra Dana konunge oc Sviakonunge til Magnus konongs. at þær villdu 15 leggia frið milli landa. oc baðo at hann skyldi æigi agirnast þærra riki. Eftir þetta sættiz kononga (238) stæfna við landa møre i Elfi. kom þa norðan Magnus konongr en Eirikr Dana konongr sunnan. en Ingi konongr Steinkels sunr ofan. oc er þat sagt at með

1. sitt: *sál. A; ul. B.* 2. allt fe: *omv. A og ul.* annat. upp: þet *tf. A.* fengit: *oc tf. A.* 3. sva: *buit tf. A.* a funnd: *til A.* kgs: *her ny linje A.* 4. sinni: *sinn A.* a: *i A.* 5. hafðe: *þa tf. B, ul. A.* lið: *meðr ser oc tf. A.* þa: *enn nu A.* 6. mot: *moti A.* G. hær: *omv. A.* austr: *sál. A;* austan *B.* a Foxenne: *af oxenni B;* a oξinne *A.* for: *þer tf. A.* 7. Magnus: *ul. A.* 8. þeim aðr: *ul. A.* ranom: *baðe i rane A* (ranom A1-2). 10. lette: *Enn tf. A.* 11—12. *Overskr. B1-2; ingen inddel. B, A.* 13. foro: *for B1-2.* sættar—fra: *orðendingar af A;* boð *ul. B (alene).* 13—14. kge(bis): *kgs B (alene).* 15. landa: *med art. A.* 16. agirnast: *a tf. B, ul. A.* riki: *her nyt kap. A med overskr.: Nu er stefna loghð.* Enn *tf. A.* 17. møre.. Elfi: *med art. A;* *jfr. Mork.* 18. Eirikr—sunnan: *sunnan A.* kgr Svæinssun. enn ofan *tf. A og ul. følg.* Steinkels: *sál. A;* Steinfinz: *B.* ofan: *af Gautlande tf. B, ul. A.* oc—þat: *enn þet var A.*

sva miklum stormælom oc ofriði sem þesser hofðingiar como saman. at sva snerezk a litilli stundu. at þesser .iii. konongar giengo a tal oc a æinmæle 5 oc eigi a sva langre stundu sem half matmals stund aðr en þær varo aller satter oc oll rikinn i friði. oc skyldi hværr þærra eiga sina faðrleifð oskiærða. en hværr þærra hofðingianna skyldi bœta þat er brotet hafðe sialfr við sina lanz menn. en þær iamnaz við sialfer konongarner eftir þat. þa er þesser .iii. konongar stoðo aller saman a einum 10 velli. þa mælto liðs menn þærra at eigi myndu fazk aðrer þrir vasklegre sionom. var Ingi konongr ællztr þærra. var hann oc mestr bæðe a hæð oc a digrleik. en Eirikr konongr hafðe fegursta asion allra þærra. Magnus konongr var allra þærra hær- 15 mannlegastr oc harðlegastr. oc varo po aller miklir menn oc vaskleger. Ða festi Ingi konongr Magnusi konunge dottor sina Margareto. oc fylgði henni heiman iarðer þær oc ruð. er þær hafðu deillt um. var þa Margareta callat friðkolla. Uar þessi 20

1—2. hofðingiar: þrir kgar A. 2. como—sva: hofðu. þa A. stundu: sva *tf. A.* 3. .iii. kgar: hofðingiar A. a(1): allir a æitt A. 3—4. a einm.—stundu: atto sva langa stefnu A. 4. sem: callat er *tf. A.* mat—stund: borða rið A; *jfr. Mork.* 5. þær: þa A. oll: *ul. A.* 6. oc skyldi: skullde þa A. þærra: *ul. A.* eiga: *hafa A.* faðr: frænd- A. 7. en—skyldi: oc A. bœta: hvær viðr annan *tf. A.* er: sem A. 8. sialfr —sina: *oc sva viðr A.* 9. þat: þetta A, B2. 11. myndu: mundu A. 12. sionom: *ul. A.* 13. var hann | oc: *omv. A.* bæðe a: *at A.* a(2): sva at A. 14. kgr: *ul. B (alene).* 15. var: hafðe A. 15—16. allra—harðlegastr: fæghrstr (fegrsta A1-2) af ollum þessum oc vasklehgxtr oc tighurleghstr A (*jfr. Mork.*). 16. aller: þessir *tf. A.* 16—17. miklir.. vaskl.: *omv. A og ul.* menn. 17. Ingi: Magnus A og ul. M. kge. 18. dottor —M.: Margreto dottor Inga kgs A. fylgði: fylghðu A. 19. heiman: *ul. A.* ruð: heruð ved rettelse A1, A2. 19—20. deillt um: *sál. A;* aðr um deillt B. 20. þa M.: hon þa A. callað: Marghreta *tf. A.*

sætt gorr æftir þui sem fyrr var gorr milli Olafs konongs oc Svia konongs. þa er Magnus konongr (239) hafðe raðet Norege .ix. vætr. byriaðe hann færð 1102 sina annat sinni væstr um haf oc hafðe þa bæðe 5 mikit lið oc fritt. þa fylgðu hanum aller hinir rikastu menn. er i varo landeno. Sigurðr Ranasunr Viðkunnr Ioans sunr. Dagr Eilifssunr. Særkr or Sogne. Eyvindr olboge stallare konongs. oc marger aðrer rikis menn. hann for fyrst værstr til Orknøyia. 10 oc hafðe þaðan með ser Erling iarll sun Erlenz iarlls. oc noccot lið með hanum. sigldi siðan til Suðr øyia. oc þaðan til Irlanz ut. lagðezk þa við Irland oc hæriaðe atte marga barðaga oc hafðe iamnan signr. siðan sigldi hann suður til Dyflinnar. 15 oc vann hana um haustet. oc sætte þar ifir sina menn til giæzlo. en konongr sialfr for uppá Kunnakter 158 oc var þar lengi um vætren með Myrkiartak konunge. oc hafðe Magnus konongr þar frið. for hann þa viða um Ulfaster oc hæriaðe þar. oc hafðe vunnit 20 mikinn luta lanzaens oc gislat ser. Biozk þa um (240) sumaret at fara aftr til Noregs. setti gisla sina i 1103 Dyflinni oc giæzlomenn. en hann hæriaðe viða um Ulfastri oc ætlaðe þa at sigla norðr til Øyia. Magnus

1. gorr(2): *ul. A.* 2. kgs(2): *her nyt kap. A med overskr.:*
Nu fær M. kgr annat sinn vestr um haf. 4. sina: i *tf. A.*
sinni: sinn *A.* 4—5. oc—fritt: meðr myklum hær oc friðu
liði þviat *A.* 5. hanum: or Noreghi *tf. A.* hinir: enu *B (alene).*
7. Uiðk. I.: *ul. A.* 8. olboge: -bogr *B.* kgs: hans *A.* 9. rikis:
rikir *A.* hann—fyrst: þesso liði for hann *A.* 10. þaðan:
ul. A. iarll: *ul. A.* 11. hanum: oc *tf. A.* siðan: þa *A.*
12—13. lagðezk—Irl.: *ul. A = Mork.* 13. hæriaðe: þar oc *tf. A.*
marga: oc stora *tf. A.* 14. siðan...hann: *ul. A.* til D.: i
Dyflin *A.* 16. kgr: *med art. A.* 17. Myrki.: -tagh *A.* 19. þa:
ul. A. hafðe: þa *tf. A.* 20. mikinn luta: þenn lut *A.* gislat
ser: gisla sætt *A* og *her ny linje.* Biozk þa: Nu bioz M.
kgr *A.* 21. Noregs: oc *tf. A.* 22. um: a *A.* 23. Ulfastri:
-tiri *A.*

konongr þettez þurfa strandhogg. aðr en hann sigldi norðr. oc skyldi sennda hanum konongr af Kunnaktaum. oc beið hann um rið. oc seinkaðest oc com eigi. þa gærði hann enn menn sina aftr oc urðu þesser menn sænni en hann varðe. þa gieck Magnus 5 konongr a land upp með mestom luta liðs sins. villdi leita eftir mannum sinum oc strandhoggu. oc þa er konongr fann sina menn sa hann at þær færðo hanum strandhogg. oc snere hann þa aftr liði sinu oc foro þær um kiðr noccor oc var þar 10 myrar oc fen diup. oc var þar ifir klapper. þa hafðe samnast firir hann Ira hær oc var comenn nær þæim milli oc skipanna. varð þa barðage mikill oc drozk Irum sva mikit lið þo at sumt være drepet. at holfu meira var þa en firir andværðu. oc snere þa 15 mannfallen a hendr Norðmannum en sumir flyðu.

K. 71. Vm fall Magnus konongs bærfoz a Irlande.

Magnus konongr villdi eigi flya oc hellt svæit sinni oc skialdborg firir mærki sinu oc hugði at 20

1. -hogg: -hoggva *A.* 2. norðr: *ul. A.* sennda hanum |
kgr. af K.: *omv. A* (Kunnoctum skr. *A.*) 3. oc(1)—rið: *ul. A.*
3—4. oc(3)—þa: nu su coma mioc. oc nu *A.* 4. enn: *ul. A.*
aftr: æftir *B1-2; ul. A.* 5. þesser menn: þær enn *A.*
varðe: vennti þæira *A.* þa: Nu. 6. a land: *efter* sins *A* og
tf. oc. 8. þa: *ul. A.* fann: sa *A.* sa hann: oc þet *A.*
9. oc: þa *A* og *ul. det følg.* 10. kiðr: ker *B (alene).* var
þar: þer voro storar *A.* 11. var þar: voro *A.* klapper: *her*
har B1 den følg. overskr. þa: enn þer *A.* 13. milli oc: oc
þo milli *A.* skipanna: oc þæira oc *tf. A.* varð þa: var
þer *A.* mikill: oc harðr *tf. A.* 14. drozk: þa *tf. A.* sva
mikit: *ul. A.* 15. at: oc *A.* var: þar *tf. B (alene).* firir:
fyr at *A.* 16. en: oc *A.* 17—18. *Overskr. fra B1-2; ingen*
inddel. B, A. 20. oc(1)—sinu: *ul. A.* hugði: hugðu *A, B1-*
-tiri *A.*

Upplendingar þær er fyrstir foro ifir fenet skyldu
skiota af bogom sinum. en þeir castaðu hælldr skiolld-
um a bak ser oc runnu til skipa.* þa callaðe Magnus
konongr a Þorgrim hufu. oc mællte. ovitr maðr var
5 ec þann dag er ec gierða utlagan Sigurð hund. oc
var hitt þo myklu uviturlegra er ec gierða þic lenden
mann. oc odrengilega skilsk þu nu við mik. oc er
þat sem von er at. oc eigi myndi Sigurðr hundr
sva við mik skiliazk. Eftir þetta flyðu aller þær
10 er aftar stoðo. oc hinir er ifir fenet varo comner. 159
en konongr sialfr stoð i anndværðri fylkingu oc
barðest. oc hugði æ at lyða mindi. firir þui at langa
rið hiuggu Norðmenn Ira sem bu. en æ þar sem
einn var hoggvinn þa komo .ii. i staðen af lande
15 ofan. oc þa er pyntist um mærkit. fecc konongrenn
lag af spiole i gieignum baða fotleggi. braut hann
spiotskraftet sva at toc hendi sinni til niðr a milli
fotanna oc þrysti oc mællte. sva briptom ver alla

1. þær: *ul. A.* er: *sål. A;* *ul. B.* 3. Magnus: *ul. A*
(*A2 = B*). 4. hufu: *hovu A.* 6. var hitt: *pet var A.* 7. oc(1):
firir þvi at *A.* nu: *ul. A.* 8. oc—myndi: *enn alldri före A.* 8—
9. hundr.. við—skiliazk: *ul. A.* 10. er: *sem A.* aftar: *aftaz A.*
oc—er.. varo comner: *ul. A;* *jfr. Mork.* kgr: *med art. A.*
12. barðest: *drengilega tf. B,* *ul. A.* æ at: *omv. A.* lyða mindi:
omv. A. 13. hiuggu—Ira | sem bu: *omv. A og har þær f. Norðm.,*
bufe f. bu; *jfr. Mork.* sem(2): *sål. A,* *ul. B.* 14. þa: *sål. A,* *ul. B.*
komo: æ *tf. A.* 16. -leggi: *med art. A og tf.:* oc. hann: þa
sva i sundr *tf. A.* 17. sva at: at hann *A.* hendi sinni: hænd-
inni *A.* til niðr: *omv. A.* a milli: *millum A.* 18. fotanna:
fotleggianna *B1-2;* ser oc *tf. A.* alla: *ul. A.* sperri: *sperru- B1.*

* Her har AM i marginen i A2 skrevet følgende: Enn er
lipit flyði fra Magnusi kgi qvap hann visu þessa. Hvæt þarf
heimfor kvitta. hugr er minn i Dyflinni enn til kaupangs
qvenna keym ec eigi austr i hausti. uni ec þvi at endr.,.
komom. ægileif und... ægio. værskan velldr þvi er irskom
ann ec betr emer svanna. Verset har sikkert i A-mbr.
været tilføjet med en forskellig hånd. Om dette vers se
versotakningen.

sperrileggina. oc callaðe þa a lið sit. bað þa beriast
væl. oc sagðe sik ækki myndu til saca. Magnus
konongr var auðkændr. hann hafðe hialm gullroðenn.
oc *skrifat* a leon af gulli. sværð hans var kallat
Læggbetur. varo a tannhiollt. oc gulli vaför meðal- 5
kaflenn. oc var allra sværða bitrast. hann hafðe
dreget silkitröyi ermalausa rauða ifir skyrtu oc
var þat mal allra manna. at eigi hefði sett viglegra
mann við iammargum vapnom. eða vasklegra eða
tigulegra. Ða fecc Magnus konongr hogg af sporðo 10
irskri a hals við hærðarnar. var þat hans bana sar.
oc fell Magnus konongr þa. Viðkunnnr Ioans sunr
hio þann mann i tva lut. oc toc þa Læggbetur sværð
Magnus konongs. en skiolldr hans var onytr. eftir
þetta flyðu aller. sva sagðe Viðkunnnr Ioanssun sialfr 15
at þa er þær runnu Sigurðr Ranasunr oc hann. at
faer myndu þeir fra tiðendum segia er þa varo
aefrir. þar fell Erlingr sunr Erlenz iarls. oc mart
stormenni oc mikit annat lið. en þeir er til skipa
como. helldo fra lannde oc venndu sva norðr til 20
øyia a fund Sigurðar konongs sonar Magnus konongs.
oc hafðu hann um haustet austr með ser til Noregs.

1. sit: *ul. B (alene);* oc *tf. A.* 2. myndu: *muna A.*
4. leon: *lion A.* gulli: *oc tf. A.* var kallat: *sål. alle undt.*
B: het. 5. Læggb.: *oc tf. A.* gulli v. | meðalk.: *omv. A;*
vaför skr. B alene. 6. var: *ul. A.* 7. dreget: *ul. A.* skyrtu:
skirtunni *A.* 8. allra: *ul. A.* eigi hefði: ængi cvez hafa
seet *A;* hæfðu *B1-2.* viglegra: *urugglighri A.* 9. við: *meðr A.*
9—10. eða tigul.: *ul. A.* 10. M. kgr: *hann A.* af: *meðr A.*
11. sar: *hogg A.* 12. fell: *per tf. A og ul.:* þa: *enn tf. A.*
Ioans *A = l. 15.* 13. oc: *sundr A.* toc: *hann tf. A.* -bit:
-bita *A (A1 = B).* sværð: *ul. B (alene).* 14. var: *þa tf. B,*
ul. A. onytr: *her nyt kap. A med overskr.:* Her kœmr hær
a flotta. 15. aller: *þær sem aefrir voro tf. A.* sagðe: *sæghir A.*
sialfr: *ul. A.* 16. runnu: *fluðu A.* 17. þeir: *þer A.* segia:
þæira *tf. A.* 18. fell: *oc tf. A.* 19. annat lið: *omv. A.*
20. oc: *ul. A.* 21. sonar—kgs: *ul. A.*

Eftir fall Magnus konongs. varo tæknir til kon- (241) onga .iii. synir hans. Sigurðr oc Øysteinn oc Olaf. Sigurðr let æftir vera firir vestan haf dottor Skota konongs. oc villdi þa ekki eiga hana. Sigurðr kon- 5 ongr hafðe hinn öystra lut lanzens. en Øysteinn hinn norðra. en baðer varðveittu þær lut Olafs broðor sins. þui at hann var æi aellri enn þrevætr þa hann var til konongs tækinn. þa var Sigurðr konongr .xiiii. vætra gamall. en Øysteinn .xvi. vætra. 10 moðer Olafs konongs var Sigrið dotter Saxa i Vik.

K. 72. Vm Iorsala Sigurðr oc um hans frægð.

(Þ)a er pesser konongar .iii. hafðu styrt rikinu (242) .iii. vætr. hafðe Sigurðr konongr buit færð sina af 1106 lande með myklum costnaðe. hanum fylgðu marger 160 15 lender menn oc marger rikir böndr hann hafðe allz .lx. skipa. oc urðu ekki snembunir um sumaret. sigldi Sigurðr konongr um haustet af Norege oc vestr til Englanz oc com þar með allu liði sinu. Heinrekr Engla konongr sunr Viljams bastarðs 20 fagnaðe hanum væl. dvaldest Sigurðr konongr um vætrenn i Englande. en um varet æftir byriaðe 1107 hann færð sina til Vallanz. oc for vestr alla leið.

1. Eftir—kgs: enn þa A. 1—2. kga: æftir Magnus kg i Noreghi *tf. A.* 2. oc(1): *ul. B (alene)*. 3. Sigurðr: kgr *tf. B1*. 2. vera: *ul. A.* 4. þa: *ul. A.* ekki: æighi A. 4—5. kgr: *ul. A.* 5. lanzens: *uden art. A.* 6. hinn: *ul. A.* 6—7. lut—sins: Olafs kgs lut A. 7. æi—enn: *sál. A.* *ul. B.* 8. þa var: *ENN A.* 9. kgr: var þa *tf. A.* .xiiii.: *xiii B (alene)*. gamall: *ul. A.* Øyst.: kgr *tf. A.* 11. *Overskr. A:* Nu hevir Sighurðr buit færð sina. 12. kgar .iii.: *omv. A.* rikinu: *landinu A.* 13. vætr: þa *tf. A.* af: or A. 16. snem—: mioe snemm— A; sein() B. 17. kgr: *ul. B (alene)*. af: ut af A. 18. þar: um haustit *tf. A.* 19. bastarðs: batarðs (-ar *B1-2*) *skr. B.* 20. kgr: þer *tf. A.* 21. en um: *Vm A og ny linje.* 22. hann: S. kgr A. for: hann þet sumar *tf. A.* vestr | alla l.: *omv. A.*

par til er hann com a Jacobsland. þar var hann annan vætr. þa varð hann osattr við iarll noccon. oc for sva þairra viðrskifti at iarlenn rauf þa sætt um haustet. en Sigurðr konongr drap marga menn firir iarlenom. oc iarlenn komsk nauðulega undan. 5 þar toc Sigurðr konongr mikit fe sumt með ranfange en sumt með utlausn þairra manna er hann (243) hafðe tekit i orrostu. at nesta vare eftir byriaðe 1108 hann færð sina vestr til Spanialanz. oc þa er hann com til borgar þairrar er heitir Lizibon. lagðe hann 10 þar til hær sinum. oc atte þar orrastu oc vann borgena. oc fecc þar mikit fe. Þaðan for Sigurðr konongr ut a Span hitt heiðna. þar gecc hann a land upp með allu liði sinu. oc atte þar aðra orrastu oc hafðe sigr. sva barsk at litlu siðar. at einn 15 dag foro a mote Sigurði konunge oc liði hans vikinga galeiðir margar. oc lagðu at þaím. oc barðust við þa. var þar mikit mannfall oc nalega allt af heiðnum mannum. þar toc Sigurðr konongr atta galeiðir. oc drap af hvært manz barn. fiorðo orrostu atte 20 Sigurðr konongr við castala noccon. þar sem heitir A Alkasse. hann vann | penn castala oc feck mikit fe. Nu er Sighurðr konongr sighlði i gioghnum Norvasund. þa com i mot honom hærr hæiðinna manna 25 oc atti hann þer ena fimtu orrastu oc hafðe sigr. noccorre rið siðan com Sigurðr konongr þer sæm

1. þar til: til þess A. var: dvaldez A. 3. sætt: er þær hofðu sin a milli gort *tf. A.* 6. S. kgr: kgrenn A. 6—7. ranfange: rane A. 8. hafðe: aðr *tf. A.* i orr.: meðr vallde A og nyt kap. med overskr.: *Vm færð Sigurðar kgs til Spanialanz.* at: A *B1-2*. vare: are A. 9. hann(1): S. kgr A. 10. heitir L.: *omv. A.* 11. þar: hiná fyrstu *tf. A.* vann: hann *tf. A.* 12. mikit: allmikinn sigr oc A. 13. ut.. hitt: *ul. A.* 14. allu: *ul. A.* 16. foro a: com i A. 17. galeiðir: galæiðr A = l. 19. 18. var: varð A. 21. þar: penn A. 22. vann: her er en lakune i B; „deest unicuum folium“ har AM *skr. i B2.*

hæitir Forminterra. þar funnu þær hælli æinn i A bærghi noccoro oc sat þer mikit folc bæðe blamenn oc Særkir. þet var vighi mikit firir því at þet var beðe hoot oc bratt til at ganga. enn steinmur stoð 5 ivir þværann hællin. þær skutuz a um rið. oc þa sa konongrenn at þær mundu æcki sysla at sva bunu. þa let konongrenn taca skip noccor er barkar hæita. oc let drængia með stærkum koðlum um hvarntvæggia stafnen síðan let han dregha scipin 10 up a bærghit ivir hælliz dyrnar. oc gengo menn i skipinn meðr vopnum sinum oc boro griot i. enn síðann leto þær ofann sigha skipinn firir bærghit. enn þær er i voro skiponum boro ofan a hæiðna menn bæðe vopn oc griot oc rukku hæiðingiar af 15 stæinvæggiunum þa geck Sigurðr konongr neðann i 161 hællinn oc comuz up a stænmurinn. sva sæghir Haldor skaldre.

260. Boðstyrcer let barka
braghnengs værk a Særkium
færg hafa gerðz firir gyghiar
4 gagnstigh ovan sigha
þar er i hall at hælli
hær nænnin fiolmennum
gonlar þings með gengi
25 8 gnydrott þeðan sotti.

20

25

Hæiðingiar sottu þa innar i hællin a þet vighi er þer hofðu þær gort ser. en Sighurðr konongr let flytia upp i hællinn viðu stora oc gerðo mikit bal. oc slogho i ælldi. varð þa sa ælldr sva mikill at allt

260. Boðstyrkir lét barka
(bragnings verk á Serkjum
fræg hafa górzk) fyr gýgjar
gagnstig ofan siga,

- pars i hall at helli
hernenninn fjölmennum
gondlar þings með gengi
gnýþrótr neðan sótti.

▲ hæiðinna manna þa brann. nema þet er up geck a vopn kristinna manna þetta hævir verit callat æitt hit mæsta fræmdar værc.

5
K. 73. Vm færð Sigurðar konongs til Sikiløyiar.

(244) Nu for Sighurðr konongr suðr til Sikiløyar oc var þer þa hofðingi ivir Rogærir íarl þer dvaldez Sighurðr konongr um vettrinn með iarlenom. oc hinn attanða dagr iola þa læiddi Sighurðr konongr Rogærir íarl til hasætis meðr ser oc gaf honom konongs 10 nafn. Rogærir konongr hellt síðann længe konongdome oc øghslaðe mioc sitt riki i margha staðe. hann var kallaðr Rogærir riki. hans sun var Vilialmr konongr i Sikiløy. døtr Vilialms konongs voro .iii. feck æinnar Hæinrekr kæsare. aðra dottor Vilialms 15 konongs atti iallinn af Kapr. hina þriðiu dottor hans atti Margariz kusare.

K. 74. Nu kœmr Sigurðr konongr til Akrs.

(245) 1109 Sighurðr konongr for síðan ut ivir haf oc hellt skipum sinum til Akrsborghar for þeðann landvegis 20 ut til Iorsalaborghar fann þer Baldvina er þa var konongr ivir Iorsalalannde var þer Sighurðr konongr i goðum faghnaðe. oc sialfr Baldvini konongr fylghðe honom ut til arennar Iorðanar. oc aftr til Iorsalaborghar. Gaf Baldvini konongr með raðe 25 patriarchans af crossenom hælgha noccon lut oc margha aðra hælgha doma.

17. kusare: *sál. rettet (Fsk.) fra kæsare; i A selv ser det dog ud som om skriveren havde begyndt på et u efter k, men rettet det til æ.*

K. 75. Nu fara þær baðir til Sættar
Sigurðr konongr oc sva Baldvini. ▲

A þæiri somu tið for Balldvini konongr meðr hær sinn til borghar þæikar a Syrlande er Sætt 5 hæitir. Sigurðr konongr for auc meðr konongenom til þæikar somu borghar meðr herr sinn oc i þæiri ferð unnu þær borghena Baldvini konongr oc Sigurðr konongr. Enn þeghar gaf Sighurðr konongr Baldvina kononge borghina oc sætti til varðvæizlu 10 ivir borghina kristna menn sva sæghir Haldor scvaldre.

261. Borgh hæiðna vann bræðer
bæmia tikr af riki
haðuz hværr við prýðe
4 hilldr enn gaft af millde.

15

K. 76. Nu fær hann til Garðz.

Siðan for Sighrðr konongr aftr til Akrsborgar 162 (246) oc toco þer scip sin. foro brot af landeno oc for þa Sighurðr konongr með liði sinu til Myclagarz 20 oc aðr enn hann sighlde upp i sund. þa la hann halvann manoð raðann byr. fyrir því at hann villdi þa sighla. er seghlum hans være æket fram at skipe. firir því at þa matte sia af hvaro tvæggja landeno i oll sægl hans firir því at þou voro oll 25 af pellum. oc þa er hann sighlde at Miklagarðe let Alæxius kæisare uppluka borghliði því er hæitir Gullvarta. gecc þa Sighurðr konongr inn i borghina oc voro oll stræti firir hanum dreghinn með pællum Sighurðr konongr mælti við menn sina at þær

18. toco: toc A2.

261. Borg heiðna vann bræðir
benja tikr af riki, háðisk hver við prýði
hildr, en gaft af mildi.

▲ skyldu lata ser fatt umm finnaz. þo at þær sæ þa lutí er æighi væri oftsenir i Norðlondum oc sva gerðo þær gengo sva a pellinn sæm þa at bært være strætit. Alæxius kæisare faghnaðe Sighurðe kononge væl oc feck hanom dyrleghar hallir oc 5 liði hans.

K. 77. Vm paðrhæims læik.

(247) Nu bauð Alæxius kæisare Sighurðe kononge hvart hann villde at æfnat væri til læiks þess er kallaðr er paðræims læikr. eða villdi hann piggia 10 iammikit gull af hanom sæm læikr costaðe enn þet var vi scippund gullz. Sighurðr konongr kous læikinn oc likaðe þet kæisaranum væl oc let nu bua læikinn oc hafðe sa læikr falegha aðr sen veret eða læikinn. þer var mikill fiolde þæira Norðmanna 15 er gek

* * *

▲ gort veret i Norege. hann let oc gera virkit við Agðanes. oc kirkju norðr i Vagom. oc lagðe eignir til. Öysteinn konongr let oc gera skip i Niðarose. æftir þui sem var Ormrénn lange. let þar gera a 20 dreca hafuð oc bua gulli. oc callaðe Dreca. Öysteinn konongr com Iamtalande undir sik. fyrstur Noregs kononga.

10. paðræims: paðrheims A1. 14. læikinn: sál. A1-2; læikm A. 16. gek: her er en lakune i A, i A2 af AM betegnet ved „desunt multa“; da der foreløbig også er lakune i B, mangler der her i værket et stykke.

K. 78. Vm andlat Sigurðar konongs oc þeirra broðra. oc um skyrsl Harallz gilla.

(A) prettanda are rikis þeirra broðra Sigurðar ⁽²⁴⁹⁾ ₁₀₁₅₋₁₆ konongs. oc Øysteins konongs. toc sott Olafr konongs broðer þeirra oc andaðest. var lik hans iarðat i Niðarose at Kristkirkju. en .vii. vætrum siðar fecc ⁽²⁵⁰⁾ ₁₀₂₂₋₂₃ Øysteinn konongr sutt oc andaðest suðr a Stimi a Hustadum. var siðan lik hans ført norðr i Niðaros oc iarðat at Kristkirkju. hans dauða harmaðe hværr ¹⁰ maðr i Norege. en siðan reð Sigurðr konongr einn landeno. Fam vætrum æftir andlat Øysteins konongs com vestan af Irlande sa maðr er callaðr var Haralldr. oc lezk vera sun Magnus bærfoz. hann ⁽²⁵¹⁾ ₁₆₃ hafðe veret callaðr a Irlande gillikrist. oc þa er Haralldr kom til Sigurðar konongs. oc bar sitt mal firir hann. oc beiddist at gera skirsl til faðernis ser. en Sigurðr konongr bar þetta mal firir vini sina oc var lengi aðr um raðet en lofat være. at Haralldr skyldi troða skrar. oc sanna sva faðerni ²⁰ sitt. en þat varo .vii. plogiarn gloande. oc þar giecc Haralldr æftir berom fotom. oc .ii. biscupar leiddu hann. oc hæfir þesse skirsl frecost veret gorr i Norege. Haralldr varð væl skirr. oc syndi þa Sigurðe konunge heila fœtr sina. oc allum þeim sem ²⁵ við varo staddir. Sigurðr konongr toc þa væl Harallz frenzemi oc hafðe hann með ser innan hirðar. oc let væl ifir hanum. en Magnusi syni Sigurðar konongs var þungt til Haralldz. oc marger aðrer vicu æftir Magnusi um þat sama mal. Magnus sunr ³⁰ Sigurðar konongs fecc Kristinar dottor Knuz lavarðar

2. gilla: gilli B1-2. 8. Hu-: rettet; Fa- B. 11. vætrum: þar tf. B (alene). 20. þat: þa B (alene). 27. M. syni: sâl. rettet i Fsk. fra Magnus sonr.

oc Ingibiorgar dottor Harallz konongs. systur Malmfriðar drotningar er Sigurðr konongr faðer hans ⁽²⁵¹⁾ atte. þa er Sigurðr konongr var staddr i Vik austr. fecc hann sott oc andaðezk. oc hafðe þo lengi aðr haft mikit vanheilendi. var lic Sigurðar konongs ⁵ flutt til Asloar oc hvílir hann i Hallvarzkirkju i steinvæggenom syðru megin firir utan korenn. þa ¹¹³⁰ hafðe Sigurðr konongr raðet Norege .vii. vætr oc .xx. siðan Magnus konongr bærfoz faðer hans fell i fra. ¹⁰

K. 79. Vm osætte þeirra frenda Magnus konongs oc Harallz gilla.

(E)ftir andlat Sigurðar konongs varo þeir til kononga tæknir. Magnus sunr Sigurðar konongs. oc Haralldr Magnus sunr broðer Sigurðar konongs. oc ¹⁵ hafðe sina hirð hvarr þeirra. oc eigi hafðu þeir lengi baðer veret konongar. aðr en usætte gerðezk a miðli þeirra. oc sva mikit var at þui at hvarr þeirra hio bu firir aðrum. oc þui nest drapust þeir ¹¹³⁴ menn firir. a fiorða are rikis þeirra var Haralldr ²⁰ konongr i Vik austr austarlega. oc samnaðest at liði. Magnus konongr dro saman hær mikinn oc for a mot Harallde konunge frenda sinum. þeir funnuz þar sem heitir Fyrirleif. hafðe Magnus konongr lið meira myklu. þar barðust þeir oc varð mikit mannfall. þar fell Kristroðr broðer Harallz konongs sammorðra. oc eigi færra hirðmanna hans en .lx. En Haralldr konongr komsc sialfr a flotta. Haralldr konongr flyði suðr til Danmarcar a fund Eiriks Danakonongs Eiriks sunar. þeir hafðu aðr giorzk ²⁵ ₃₀

1. Malm-: sâl. B1-2; Mal- B. 5. mikit: sâl. B1-2; mikil B.
23. þeir: sâl. B1-2; þar B. 24. þar: sâl. B1-2; þær B.
25. varð: var B (alene).

eiðbroðr. Eirikr konongr veitti Harallde kononge allt Halland til ifirferðar. oc gaf hanum .vi. lang- 164 skip reiðislaus. Eftir Fyrirleifar orrastu lagðe Magnus konongr allan Noreg undir sik. oc for um haustet 5 norðr til Biorgviniar oc foro þa hæim lendir menn flester til bua sinna. þetta sama haust com Haralldr (253) konongr sunnan af Danmoreu. oc þa er hann com til Konongahellu var firir hanum samnaðr noccor. oc varð þo engi bardage firir þui at böar menn 10 gafozk upp oc toco við Harallde kononge. Byriaðe þa Haralldr konongr færð sina norðr um Vikena oc drap marga menn. en af sumum toc hann fe mikit. Ða fecc Haralldr konongr ser skip oc dreif at hanum lið mikit. oc þa er hann com austan 15 Borgar toc hann þa broðrna Nerið oc Asbiorn. bað þa kiosa hvarr þærri villdi vera hængðr eða hvar fara i Sarp. Nerið var hængðr en Asbiorn for i Sarp. hann var elldri oc sa þotte dauðinn enn grimm-legre. Siðan for Haralldr konongr norðr með lande 20 oc lagðe land allt undir sik þar sem hann for. Ða er Magnus konongr spurði þessi tiðendi. gierðe hann boð æftir lendum mannum sinum. oc bauð ut leiðangr. en flester lendir menn dvaldust heima. sva com oc fatt af hæraðom til hans. þa kallaðe 25 hann til sin Sigurð Sigurðar sun Nefsteins sunar

5. foro: for B (alene). 6. til: *her begynder A igen.*
 8. Kga-: Konong A. hanum: þer tf. A. noccor: sva tf. A.
 9. varð: var A. böar-: byar A. 10. Har.: at tf. A. 11. þa:
 sa(!) A (alene). 15. Borgar: at Borgh A. Nerið: Nereið A1.
 bað: oc bað A. 16. hvarr: hværr B (alene). vera hængðr:
omv. A. 16—17. hvar—Sarp: ut i Sarp fara A. 17. for:
 var skotinn A. Sarp: þviat tf. A. 18. oc: *ul.* A og *omv.*:
 þ. sa. grimm-: grun- B1-2. 20. for: enn tf. A. 21. spurði:
 fra A. tiðendi: þa tf. A. 23. leiðangr: læiðangri A. flester |
 1. m.: *omv.* A. 25. sunar: A; sun(!) B.

hann var mikill hofðingi oc allra manna vitrastr. oc spurði Magnus konongr hann raða hverssohatta skylldi. en hann svaraðe a þa lund. Hærra sagðe hann. til þessa kann ec goð rað læggia ef þer vilið nyta. gereð mik eða annan lendan mann mote Har- 5 allde frenda yðrum. oc lateð bioða hanum sætt. sva sem hinir bætu menn leggia rað til i baða staðe. bioða hanum þat riki er hann a at retto at hafa. oc ero sva marger menn vitrir oc goðviliaðer með Harallde kononge. at þetta ærende munu flytia 10 giarna við hann. Ða svaraðe Magnus konongr. litla rið niptom ver þa þess sigurs er ver vunnum landet allt undir oss i haust. ef ver sculum nu upp gefa. at orðyndu. oc eigi vil ec þat. gef til annat rað hværsson ec scal hallda landeno. þa svaraðe 15 Sigurðr. þat er þa mitt rað at fara a brott heðan or Gulapingslogum. oc norðr i Prondheim. oc freistið ef þer faeð styrk af Prøndom. þa svaraðe konongren man eigi þa Haralldr konongr læggia allt landet undir sik austan ef ver flyum undan. þa svaraðe Sigurðr. 20 165 enn er eitt rað til oc er illt. gereð til geste oc lateð drepa einn lendan mann eða tva þa er nu

1. allra—vitrastr: *sál.* A, B; vitr maðr B1-2. 2. M. kgr: *ul.* A. 4. þessa: þess A. kann: *sál.* A; man B. læggia: *ul.* A. 5. nyta: þau hava A. eða: oc A. mann: a *tf.* A. 6. yðrum: yðar B (alene). oc lateð: at A. 7. i: a A. 8. hanum: oc allt *tf.* A. at(1): með A. 9. menn vitrir: *omv.* A. oc goðv.: *ul.* A. 10—11. flytia giarna: gi. vilia fl. A. 12. þess sigurs: þa rikis þess A. ver vunnum: þa u. v. A. 13. landet —oss: *ul.* A. sculum: skylldim A. 14. gefa: allt *tf.* A. 15. hallda: ollu *tf.* A. 16. þa: *ul.* A. a brott: i brot A. 17. i Pr.: til Prondæims A. freistið: freista A. 18. þer—styrk: þar faez norðr noccor styrer A. 20. undan: *ul.* A. 21. enn er: *omv.* A. til(1): ef þat vil hafa *tf.* A. er(2): þo A. gereð: at gera A. lateð: lata A. 22. einn: eða baða tva *tf.* A og *ul.* det følg.: eða tva.

sitia hæima. oc vilia æigi nu coma til yðar. oc gefa þær veizlr er þær hafa hafðar. þæim noccorm er her ero með yðr oc þer truið væl. kann þa væra at aðrer se við oc vili eigi biða heiman þulicra 5 hæimsokna. þa svaraðe konongrenn. þetta rað man verða uvinsællt. oc cann vera þo at ec lata drepa lenda menn mina oc fæ ec aðrum len þærirra. kann vera at þær se mer eigi bætri. þa stoð Sigurðr upp oc giecc brott oc mællte. hvi scal ec eigi gefa 10 yðr þat rað hærra. er ec se at þer vilið hafa. sitia her i Biorgvin þar til er Haralldr kœmr með allu liði sinu. oc mantu þa verða annat hvart at flya. eða þola meizlr. eða dauða at þriðia coste.

K. 80. Enn um Haralld gilla oc Magnus.

15 (H)ARALLDR konongr com þa með allu liði sinu (254) til Biorgyniar iola æftan. oc villdi eigi læggia til bœiarens firir hælgar sacar at beriast. oc lagðe i Floravaga oc la þar um iolenn. oc hafðe mikit lið. oc enn como til hans ur hæraðum xi. c. manna 20 um iol. þesse var callaðr muga vetrenn. Magnus konongr hafðe oc viðrbunað mikinn i bœnom. oc

1. sitia hæima: hava hæima sækz A. vilia: villdo A. nu: ul. A. 3. ero: er A. 4. aðrer: lendir mennener tf. A. se við: kome til yðar A. vili: vilia A. 5. hæim-: ul. A. 6. oc: ul. A. 7. lenda: ul. A. fæ: fa A. len þærirra: mann-um lænit þa A. 9. giecc: a tf. A. mællte: sva tf. A. 10. hærra: ul. A. ec—at: ul. A. hafa: at tf. A. 11. Har.: kgr tf. A. kœmr: her tf. A. 12. mantu: mannt A. annat hvart: ul. A; hvært skr. B (alene). 13. at—coste: ul. A. 14. Overskr. fra B; konung tf. B (alene); Her leggr H. kgr skipum sinum i Floro vaga A. 15. þa með: ul. A og omv.: 1. s. allu. 16. Biorgyniar: -vinar B (alene). 17. bœ-: by- A. 18. Flora-: Floro- A. mikit: allmikit A. 19. como: menn tf. A. hans: um iolinn tf. A. ur: af B1. 20. um iol: ul. A. var callaðr: varo callaðer(!) A (alene). 21. oc(1): ul. A. i: a A.

let alla daga i iolonom hafa mikit starf. hann let gera valsløngio ut i holme. oc hann let gera allt utan fra Kristkirkju oc ifir til munika bryggju með viðum oc sumt með iarnrekedom. svá at eigi matte fara skipum i vagenn. hann let oc gera hær- 5 spora marga oc casta ifir a Ioansvallu. oc hann atte þing við bœiar menn oc bað ser liðs. oc heto aller góðo um þat. Affara dag iolanna lagðe Haralldr konongr at bœnom allum hær sinum. oc hamlaðu þær skipunum at Norðnese. En Magnus 10 konongr hafðe fylkingar sinar ut i holme. en þa hugðu þær Magnus konongr. at þær Haralldr konongr villdu upp ganga i Norðnese. vændi þa Magnus konongr allu liði sinu inn æftir bœnom. oc þa er þær como inn i vags botnenn. sa þær at Haralldr 15 konongr hafðe lagt allum skipum sinum at holme. oc lið hans var þa allt a land comet. sotte þa Haralldr konongr utan æftir bœnom. en marger bœar menn skruppu inn i garða sina oc i hus. þa er Magnus konongr for inn eftir bœnom oc var þa 20 eigi gott til þærirra at taca. en þa er Magnus konongs menn sa hvat ofrefli hærss er Haralldr konongr hafðe. flyði allt lið Magnus konongs. sumt upp i

2. valsløngio: palslænngio i bœnom A; sløngior B. ut: uti A. hann—gera: ul. A. 3. Krist-: stæin- A. til: moti A. 5. i: um B (alene). oc gera: omv. A. 6. Ioansvallu: Ioðs vollum A. oc(2): efter atte A. 7. bœ-: by- A. oc(2): en A og omv. aller h. 8. iolanna: uden art. A. 11. en: oc A. 12. hugðu þær: hugðe A. þær(2): ul. A. 13. villdu: villdi A. upp ganga: omv. A. vændi þa: oc venndi aðtr þa A. 15. botnenn: uden art. A og tf. þa. 16. allum—sinum | at holme: omv. A. 17. lið hans³ | var þa² | allt¹: omv. A. 18. utan: utan A. bœ-(2): by- A. 19. skruppu inn: hafðu hæim genggit A. oc—hus: ul. A. 20. for inn: hafðe inn snuit A. 20—21. var—en: ul. A. 21—22. M. kgs | menn: omv. A. 22. hvat: ul. A. 22—23. er—hafðe: Harallz kgs þa A. 23. allt —kgs: lið hans allt A.

fiallet en sumt aftr i böenn. oc sumt a hærsporana.
en Magnus konongr giecc þa ut a skip sitt oc sættiz
i lyfting. oc fatt manna með hanum. en með þui 166
at þær hafðu ængan liðs kost at fara brott a skipinu.
5 oc sva bannaðe umbunaðr sa er gorr var um þværan
vagenn. sva sægir Einar Skulasunr.

262. Luku vag viku
var at costr fara
bryns Biorgyniar
braut haskrautum.

10

Ða como menn Harallz konongs a skipet. oc varð
þa Magnus konongr handtekinn oc var hann i
giæzlo Harallz konongs um rið. oc var þa um raðet
hans mal. i þessom fyndi fell ekki mart manna. oc
15 flestom varo grið gefen. sva sægir Halldor svalldre.

263. Mattuð olld þa er otta
ognfyrstr konongr lysti
liop firir hilmis vapnom
hær flotte by veria.

1. oc: enn A. 2. þa: ul. A. 4—5. þær—sva: ul. A.
5. -bunaðr: med art. A. 6. vagenn: vegenn A (*alene*) og tf.:
oc þær hafðu ængann kost at fara a brott með scipit. sva:
sem tf. A.

V. 262. ² costr: koster A. ³ Biorg.: -viniar A. ⁴-skrautum: -skautum A.

11. varð: var A. 12. hand: ul. A. hann: þa A. 13. oc:
ul. A. um raðet: omv. A. 15. flestom: mannum tf. A.
svalldre: skalldi A.

V. 263. ¹ Mattuð: Matte at A. ²-fyrstr: fyst' A.

262. Luku vág viku,
varat kostr fara
brúns, Bjorgynjar,
braut hás skrautum.

263. Máttit olld, þás ótta
ógnfyrstr konungr lýsti,
hljóp, fyr hilmis vópnnum
herflotti, bý verja.

Eftir þetta var Magnus konongr bæðe blindaðr
oc gialldr. en Reinalldr biscup or Stafangre var
hængndr ut i holme við valsloengiuna. Magnus kon-
ongr for þa norðr i Prondheim. oc tok þar munca
klæðe. en Haralldr konongr lagðe þa allt landet 5
undir sik. Haralldr konongr fecc Ingiriðar dottor
Ragnvallz Inga sunar. Steinkælssunar. Ingiriði hafðe
fyrr atta Heinrekr skotulær. sunr Sveins Sveins-
sunar Dana konongs. þær synir varo þær Magnus
Svia konongr oc Ragnvalldr iarll. oc Buriz. Har- 10
alldr konongr atte sun við Poro Guðorms dottor
grabarða. sa het Sigurðr. Tveim vætrum síðar atte
hann annan sun við Ingiriði drotningu. sa het Ingi.

K. 81. Vm Sigurð slæmbidiakn.

(255) (Sigurðr er callaðr var slæmbidiakh com til 15
Noregs vestan um haf. hann for suðr til Danmarcar
oc bar þar iarn til faðernis at hann var sunr Magnus
berföz. oc varo við þessa skirslu .v. biscupar oc
varð væl skirr. sva sægir Ivar Ingimundar sunr.

264. Gerðo skirslu 20 um skiolldungs kyn

1. bæðe: ul. A. 2. gialldr: gielldr A. or: af A. 3. ut:
uti B (*alene*). 4. þa: ul. A. Prondheim: Niðarholm A; jfr.
Mork. þar: þær B (*alene*). 5. allt landet: lannd allt A.
6. H. kgr: Hann A. fecc: þa tf. A. 7. Ragnv.: Raghualz A.
I. sunar: omv. A. 8. fyrr atta: omv. A. skotulær: skocular A.
Sveins: ul. A. 10. oc(bis): ul. A. Ragnv.: Raghnalldr A.
Buriz: Bariz B (*alene*); enn tf. A. 11. við: með A = l. 13.
Guðorms: Guðþ. A. 12. Sig.: enn tf. A. 13. annan: ul. A.
14. Overskr. i A: Her ræðir um Sigurð slæmbidiakn; -diakna
skr. B (*alene*). 16. um: ifir A. 17. Magnus: kgs tf. A.
18. -föz: fóta A (A1 = B). þessa skirslu: þessi skirslí A.
19. væl: hann A.

V. 264. ¹ skirslu: skirslí A.

fim biscupar
 4 þær er framast þotto
 sva bar raunir
 at riks konongs
 5 þess var ens millda
 8 Magnus faðer.

Ðaðan for Sigurðr slæmbidiakn til Noregs. oc com 167
 a fund Harallz konongs broðor sins. en við hanum
 var þunglega tækit. oc lagðe Haralldr konongr oc
 10 hans raðgjafar engan trunað a skirslu hans. oc var
 Sigurðr þa hanndtekinn oc leiddr a skutu eina. oc
 rero menn a braut með hanum. oc þa er þær como
 langt fra bönum Biorgyn. sat Sigurðr i firrumi oc
 hafðe ifir ser mattul skinnlausen. horfðe niðr a
 15 þiliuna firir sik. oc hafðe hændrnar a mattuls bond-
 unum oc flutti upp a hals ser. oc þa stoð hann upp
 oc beiddist at ganga til borðs. stoðo upp með han-
 um .ii. menn oc helldo a klæðom hans. En þegar

⁷ ens: hins A.

7. oc: ul. A. com: sál. alle undt. B; for. 8. en: ul. A.
 9. var: þer tf. A. 10. trunað: truna B (alene). skirslu:
 skirli A. 10–11. var S. | þa: omv. A. 12. braut: brott A.
 hanum: hann B (alene). como: mioc tf. A. 13. langt: ul. B1;
 brott tf. A. -rumi: med art. A. 14. ifir ser | m. sk.: omv. A.
 skinnlausen: sál. A; skyckio B; sk.... B1-2; 'hann tf. A.
 a: at B (alene). 15. bondunum: banndenu A. 16. flutti—a:
 sál. A; áben plads B. þa..hann: ul. A. 17. stoðo upp: oc A.
 17–18. með hanum | .ii. menn: omv. A. 18. menn—helldo:
 sál. B, A; áben plads B1; oc helldo er tf. af AM i B2.
 a: ul. A. En: oc A.

264. Gerðu skirslu
 of skjoldungs kyn
 fimm byskupar,
 þeirs framast þóttu;

svá bar raunir,
 at riks konungs
 þess vas ens milda
 Magnús faðir.

er hann kom til borzens. toc hann henndi sinni
 hvarn þærra oc stöyptist firir borð með baðom
 þæim. en með þui at skutan renndi skiott oc þæim
 varð sæint at snua henni. bar firir þui i sundr
 þærra fyndi at sinni. Sigurðr toc eitt kaf furðu 5
 langt. oc þa er hann com upp var hann ner lannde.
 oc fyrr var hann a landeno en þeir giate tækit sina
 menn a skutunni. var Sigurðr allra manna fot-
 hvatastr oc fengo þær ækki natt hanum at þui
 sinni. foro aftr Biorgyniar a fund Harallz konongs 10
 oc sagðu hanum sva buit. oc var þærra færð litt
 löyfð. Sigurðr for þa a launungu til vina sinna. oc
 hafðe með ser þa noccora menn. oc þa er miok
 1163 leið at iolom com hann til Biorgyniar a launungu
 oc löyndu hanum bøyar menn. nesta eftan firir 15
 Luciu messo þa er Haralldr sat ifir matborðe.
 mællte sa maðr til hans er nestri hanum sat. hærra
 sagðe hann ver hafum þrætt um þar til er ver
 hafum veðiat um eitt mark. oc fær þetta engi maðr
 löyst nema þer einir oc sagðe hanum einum saman. 20
 Ec sagða þat hærra at þer mynduð liggia i hia
 Ingiriði drotningu i nott. en þeir segia at þu mynir

1. er: ul. A. toc: þa tok A. henndi sinni: omv. A.
 2. hvarn: hværn B (alene). borð: med art. A. 2–3. baðom
 þæim: baða þa A. 3. en: oc A. 4. varð sæint: sál. A; tokzk
 ægi skiot B. 5. at: þvi tf. A. 7–8. sina menn: sál. A; omv. B.
 8. skutunni: skutuna A. 9. natt hanum: hanom naet A.
 10. aftr: þeir aftr til A. 11. sva buit: þetta A. 12. þa: ul. B
 (alene). 13. þa(1): ul. A. 14. iolom: med art. A. com-
 launungu: var hann i Biorgvin A; -vin-skr. B (alene) her
 og ellers. 15. bøyar-: byar- A; bœar B1-2. menn: enn hinn
 tf. A. eftan: aftan B (alene). 16. Luciu: Lucie A (A2 = B).
 Har: kgr tf. A. -borðe: ul. A og tf.: þa. 17. nestri: nest A.
 18. sagðe hann: ul. A. um: ul. A. 19. eitt mark: æinn lut A.
 þetta: þessa þræto A. maðr: ul. A. 20–21. hanum—sagða:
 ul. A. 21. i: ul. A (A1 = B).

liggia hia Þoro. þa svaraðe konongren. lata mantu veðfeet. oc urðu þær sva þess varer at hann myndi liggia i hia Þoro. þessa menn hafðe Sigurðr slæmbidiakn til niosnar sætta innan hirðar. A þesse samu 5 nott gilldraðe Sigurðr sva til Harallz konongs. oc menn hans. at havuð vorðr Harallz konongs var firir þui hærbergi er aller hugðu at hann svæfe i en hinnug var varðlaust sem hann var sialfr inni. kom þar Sigurðr um nott oc menn hans til hær- 10 birgisens oc komoz inn fyrr en konongrenn vaknaðe oc baro þegar vopn a hann. let sva Haralldr konongr gilli lif sitt. at hann hafðe morg sar. þetta var ofarlega a nottenne. Siðan giengo þeir Sig- 15 urðr oc hans menn oc toco ser skutu eina. oc þa 168 er dagaðe um morgenenn. rero þeir ut a vagenn firir Biorgyniar bryggju. oc lysti Sigurður vigi Har- allz konongs broðor sins a hændr ser. oc beiddist af lendum mannum oc hirðenne oc böiar mannum at þeir skyldu taca hann til konongs eftir þui sem 20 aðr hafðe broðer hans veret. en aller svaraðu senn. at hann skyldi alldrigi konongr vera. oc sagðu sva at tveir lutir ganga til at þu matt alldrigi konongr verða. sa er einn at ver hyggium at þu ser eigi

1. hia: i hia A. mantu: mannt þu A. 2. urðu þær + sva: omv. A. 3. i: ul. A. 3—4. þessa—sætta: enn Sigurðr hafði til niosnar settar A; þa skr. B (alene). 4. þesse: B1-2; þessa A; þesso B. 4—5. samu—gilldraðe: sál. AM i B2, A; sam.. cvelldi ætlaðe B; sam.... B1. 5. Sigurðr: oc hans menn tf. A og ul. oc—hans. 6. at: en hans A og ul. H. kgs. 7. hugðu: ætlaðo A. 8. var(2): svaf B (alene). 9. kom þar: komu þær A. um—hans: oc hans menn tf. A. 10. inn: i tf. A. fyrr en: aðr A. 11. hann: þennhan(!) A. sva: þer A; þa B1. 12. gilli: ul. A. at hann: oc A. morg: stor tf. A. 14. skutu eina: omv. A. 16. Bi. bryggju: bryggjur A. oc: þa A. 20. hafðe broðer: hofðu broðr A. 21. alldrigi: alldri B (alene). vera: hæita A. 22. at(1): her ero tf. A og ul. ganga. 23. verða: vera A. einn: hinn fysti A. hyggium: þæt tf. A.

sunr Magnus konongs. en sa er annar ef sva illa hæfir veret. at Magnus konongr hæfir getet sun við Þoro Saxa dottor systr Sigriðar. þa hæfir þinn getnaðr veret ogiæfosaamlegr oc sva hæfir nu gefezk er þu hæfir nu myrðan broðor þinn. oc þa er Sig- 5 urðr sa at myndi ekki þar sysla at sinni rere hann a brott. lik Harallz konongs var iarðat i Kristkirkju (256) hinni forno. eftir þetta toco Biorgyniar menn Inga til konongs Harallz sun. oc var hann þa a fyrsta vetr. en þa er Þrónder spurðu dauða Harallz konongs. þa toco þær til konongs Sigurð sun Harallz konongs. var hann þa a þriðja vætr. Ða hafðe Haralldr veret konongr vi. vætr. er hann fell iv. með Magnusi frenda sinum. en .ii. siðan einn saman. Einar Skula sunr getr þess oc at Haralldr konongr 15 hafðe barzt .ii. sinnum i Danmarcu. annat sinni undir Hveðn við vikinga noccra.

265. Otryggum læztu æggjar
eliun þrar undir harre
Hveðn a hauldum roðnar
4 rams munn bruðr þunnar.

20

1. er: ul. A, B1. 2. veret: orðit A. við: með A. 3. Sig-
riðar: sál. B1-2; Sigurðar B, A. 4. -giæfo-: giptu A. 5. er(1):
ef A. 6. at(1): hann tf. A. at(2)—hann: þa rero þeir A.
7. brott: braut A og tf. enn. 8. hinni: ul. A. forno: her ny
linje A. 9. H. sun: omv. A og tf. kgs. oc: ul. A. var.. pa:
omv. A. 10. vetr: vetri A. Þrónder: Pronndr (spurði!) A
(spurðu A1-2). dauða: fall A. 12. kgs: ul. A. var.. pa:
omv. A. vætr: vetri A. 13. veret kgr: omv. A. fell iv.:
sál. B1-2, A; fekk riki B. 14. einn saman: ul. A. 15. Skula:
áben plads B1; AM i B2. 16. hafðe: hefðe A. 17. noccra:
sva sæghir Einar tf. A.

V. 265. ¹-trygg-: tryggi- A. læztu: lezt þu A. ² undir:
und A. ³Hveðn a: áben plads i B (alene). ⁴munn bruðr:
munnr litaðr A.

Enn sægir Einar sva.

266. Attuð socn við slettan
særkrioður hærs merki
harðr þar er rægg um virðum
4 Lesøyiar þrom bleso.

Sva er sagt at Haralldr konongr hafðe sigr i hvarrettveggi orrostu. Eftir fall Harallz konongs. for Sigurður slæmbidiakn a Norðhorðaland oc inn i Sogn oc drifu til hans menn. Sigurðr atte þing við Sygni oc 10 Norðhorða. oc a þui þingi var hanum gefet konongs namn. oc þar giengo marger hanum til hannda. oc gierðoz hans sværðtacarar. sva sægir Ivar Ingimundar sun.

267. Toco við milldum

169

15 Magnus syni
Horðar oc Sygnir
4 eftir Haralld fallenn

V. 266. ¹ socn—slettan: *sál. A; áben plads B; sol...slettan AM i B2.* ² hærs mærki: *B1, mærki AM i B2; áben plads B;* halfs mærki *A.* ⁴ bleso: *A, bl AM i B2; áben plads B, B1.*

6. Sva—sagt: *sál. A, AM i B2; mgl. B1;* Hann sægir oc *B.* hafðe: *hafðe A, B1.* 7. orrostu: *med art. A.* fall—kgs: hans fall *A.* 7—8. for S.: *áben plads B1.* 8. -diakn: norðr *tf. A.* 9. til hans | menn: *omv. A.* atte—við: *áben plads i B (B1 har Sigurðr a...).* 11. marger: menn *tf. A.*

V. 267. ⁴ eftir: at *A.*

265. Ótryggum lézt eggjar
eljunþrár und hári
Hveðn á hólðum roðnar
hrafns munnlituðr þunnar.

266. Óttuð sókn við sléttan,
serkrjóðr Hóars, merki,
harðr, þars hregg of virðum,
Hléseyjar þrom, blésu.

267. Tóku við mildum
Magnús syni
Horðar ok Sygnir
at Harald fallinn;
sórusk margir
menn á þingi
buðlungs syni
í broður stað.

sorost marger
menn a þingi
buðlungs syni
8 i broðor stað.

Þa fecc Sigurðr eina tvitugsesso oc noccorar skutr 5 smar. vendi þa norðr með lande. oc þegar hann com norðr risu Mører við hanum. firir þui at þær hafðu iattað með Prøndom lyðni til Sigurðar konongs. for þa Sigurðr skyndilega oc ætlaðe at coma ovart norðr i Niðaros. oc com um nottena undir 10 Niðarholm. var hanum þar sagt at niosn myndi comen vera firir hann i böenn. Þa toc hann ut or klaustranom Magnus konong er blindaðr var oc hafðe með ser. oc hugði at þa myndi lið meira at hanum drifa en aðr. oc sva var. vendu síðan ut or 15 Prondheimi. oc litlu síðar skyldust þær Magnus oc Sigurðr.

K. 82.

A
(256b) Eftir drap Haralz gilla var Sighurðr sun hans tækinn til konongs þa er hann var a fiorða vetrri 20 i Prondæime. oc Inge konongr var tækinn til konongs austr i Vic þa er hann var a oðrum vetrri. fostri Sighurðar var Guðormr Barðar sun faðir Philippus. þær ældu Sighurð konong Ottar birtingr oc Ogmundr syptir Petr burðarsvæinn þær ældu 25

5—6. skutr smar: smaskutr *A.* 6. þegar: er *tf. A.* 7. norðr: um Stað þa *tf. A.* við: a moti *A.* firir: *ul. A.* 8. með: *ul. A.* lyðni—kgs: liði sinu moti Sighurðe kge *A.* 9. þa S.: S. kgr þa norðr *A.* 10. um nottena: nott æina *A.* 11. Niðar: Niðiar(!) *A.* þar: *ul. A.* 13. var: hafðe veret *A.* 14—15. lið meira³ | at hanum² | drifa¹: *omv. A.* 15. vendu: oc venda *A.* 16. Prondh.: firðinum *A.* 16—17. M. oc S.: *ul. A.* Hermed slutter B fuldstændig. 23. Barðar: *sál. A1;* broðor *A2; A utoydel, snarest = A2.* 25. syptir: sviptir *A1.*

Inga Ogmundr fostri hans oc Piostolfr Olasun. Hit ▲
nesta sumar æftir er Ingi var tækinn til konongs
þa otto hans menn orasto við Magnus konong hinn
blinda a Upplonndum i Minni oc hofðu sighr þer
5 fello af liði Magnus Haldor Sighurðarsun Biorn
Ærlings sun Gunnar af Gimsum oc mart annara
manna. Magnus fluðe austr i Gautland. aðra orastu
otto Inga menn við Kall Suna sun a Krokaskoghe oc
hofðu sighr. þer fell Munan Agmundar son oc marct
10 Gauta.

K. 83. Her kœmr Æirikr sunnan.

I þenna tima com Æirikr æimune sunnan af (257)
Danmorcu oc Magnus hinn blinde með hanum. oc
hofðu ørgryinne liðs. þær heldo liðino til Tunbærgs.
15 þer stoð a mot þæim Ormr Daghssun oc naðo þær
æi uppgongu. þeðann helldo þær inn til Oslo. þer
var firir Piostolfr Olasun. þer laust Piostolfr Askel
með brodde stamnbua Æiriks þa for skrin hins
hælgha Hallvarz upp a Rouma riki til Fors oc var
20 þer þria manoða þa brænde Æirikr allann Aslo bœ
oc Hallvars kirkju. þa com Piostolfr ovan af Rauma
riki meðr liðe miklu. oc naðe Æirikr æighi upp-
gongu firir samnaðe lanz manna oc laghðe brot liði
sinu oc suðr. með lande oc helldo orosto i Horn- 170
25 borosundum við Inga konong oc Amunda fostr foðr
hans oc Gyrðr Loghbersa sun. þeir fældu margha
menn firir Æirike enn hann fluðe til Danmarcar
meðr mykille snoeypu.

1. Ola: Ala- A1. 15. a: i A1. naðo: naðe A, A2.
16. Oslo: Olslo A (alene). 20. Aslo: Oslo A1. 25. Amunda:
Amun A. 26. -bersa: A1; beisa A.

▲ K. 84. Nu fær Sigurðr slembidiakn til Ælvar.

Sighurðr slembidiakn com þat sama sumar til
Danmarcar oc hafðe tvær orostr við Vindr oc hafðe
sighr i baðom siðan hellt hann i Ælvi. oc tok þer 5
iii. skip af liðe þæira Þorirs hvinantorða oc Olafs
Harallz sunar kæsiu er atte Ragnillde dottor Magnus
konongs Olafs sunar. þar ællti Sighurðr Olaf a land
upp oc Þorer for til Kononghelli þengat hellt
Sighurðr æftir liði sinu oc skutuz þær a þer fell 10
mikit af hvoro tvæggia liðe. þær fell Ulfhæiðinn
Saxolfssun norðlænzcr maðr. stafnbui Sighurðar.
Enn þa er Sighurðr la i Bortyriu a Lingarz síðu
þa gerðo Magnus konongr lið at hanum or Tuns-
berghi. enn þer com Sighurðr nauðolegha undan. 15
þer fell mart af liðe Sighurðar Fiðr kæit oc Askæll
Smiz sun. enn Sighurðr siglde suðr til Danmarchar.
þer tyndez Kolbæinn Þorliotzsun a Bataldre hann
var a æftirbate er þær sighldu mioc. þa braut
Sigurðr skip sitt er hann com suðr. um vetrem 20
var hann i Alaborgh um sumarit æftir foro þær
baðir saman sunnann Magnus oc Sigurðr vii skipum
oc comu a Lista. þer drapo þær Bentein Kolbæins
sun þer for Ingi sialvr a moti þæim oc ellti Hacon
pangellto a land upp. oc allt lið hans. þær flyðe inn 25
undan inn i fiorðu. Sighurðr stockr sonr Eindriða i
Gauzdale oc Eirikr hæl broðir hans oc Andres
kelldu skitr. siðann sighldu þær norðr Sighurðr oc
Magnus hit ytra iii skipum a Halogaland þann vetr
var Magnus konongr i Biarkrøyo með Viðkunne 30
Ions syne. enn Sighurðr for a Finnmark norðr með

17. Smiz: Snuz A1. 25. inn: ul. A1. 27. Gauz-:
Gautz-(?) A1. 30. Biarkr.: Biark- A1-2.

xx menn. um varit æftir þa hellt Sigurðr norðann A með ii skutr. er Finnar hofðo fengit hanum. þa for Sighurðr inn i Vaga oc toc þer Sigurðr prest oc suno hans let hann þa drepa alla þa. þaðan for 5 hann i Vik austr. oc toc þar Vilialm skinnara lændann mann oc annan Þorallda hæst oc drapo baða. Siðan mótté hann Styrkare glæserovo oc drap hann. firir Valsmiz bœ hittu þær Svinagrim. af hanom let Sighurðr hoggva hina vinstri hond.

10 Suðr a Møre toc Sighurðr Heðinn harðmaga oc Kalf kringluatha Heðinn drapo þær enn æighi Kalf. Enn suðr i Herðlo atte Einar sun Laxapals bu. hann var farenn til gagndagha þings i Hamars firðe. þa toko þær Sigurðr fe hans allt þet er 15 hæima var oc langskip halfþritogt oc son hans fiogora vetra gamlan er hvilde hia vercmanne hans enn værkemann cvaðo vera sinn sun. þa gavo þær ængi góymdar svæinsens. vercmanne gaf Æinar þa er hann com hæim ii aura gullz þær Sigurðr 20 foro austr i Vik oc toko þar austr a Quilldum Finn sun Sauðaulfs er hann for at hæimta lannskyldler 171 Inga konongs. Fin festo þær upp oc foro siðann suðr til Danmarcar. I þenn tið sendi Sigurði rit (258) Inngi með askoro mikille at hann kvæme til liðs 25 við hann. enn þat hit sama sumar æftir kvamo þær Magnus konongr oc Sigurðr sunnann með xxx skipa. ner vetrnattom bæðe Danalið oc sva. Norðmanna. þa for Ingi oc Sigurðr a mote þæim með xx scip allstor. enn þær hittuz sunnudaghenn nest eftir 30 Martæins messo i Hvalum austanfiarðar við Holm- (1139) enn gra oc barðuz þar. i hinni fystu rið laghðu-

3. Sigurð: -urðr A (alene). 14. Sigurðr: oc tf. A, A2.
15. lang-: ul. A1. 17. -menn cvaðo: i A1 rettet til -maðr
kvað. 19—20. S. foro: sál. A1; omv. A.

A Danir i fra xviii skipum hæim suðr. þa rudduz skip Sigurðar oc Magnus. þær stoða længst firir Magnusi er hann hvilde i reckio sinne. Reiðar Griotgarz sun oc Sauppruðr enn allir fello aðrir þer. þar fell Brusi stafnbui Sigurðar Hallvarðr fæger oc Roar 5 Kolbæins sun Ivar geck inn at Haralldde oc vann fyst at hanom þar fell mikill luti liðs Sigurðar oc Magnus i holmenom fello mæir enn lx manna. þar var drepinn Sighurðr prestr son Bærðors Massunar oc Klemetr sun Ara Æinars sunar Ivar Kalfssun 10 koms a scip Ions Bærðors sunar er þa atti Cecilio dottor Gyrðr Barðar sunar oc Asbiorn ambi oc Ivar dynnta Starason fe var fæst firir Arnbiorn. (259) enn Ivar dynntu drapo þær. Enn er þær Inge oc 1142 Sighurðr hafðo veret hofðingiar vi vetr. þa com 15 Oysteinn af Scotlande broðir þæira þat var i Prondæim norðr. þær foro æftir hanum Arne sturla Þorlæivr Bryniolfs sun oc Kolbæinn rugha. enn hann var tækinn til konongs a Óyra þinge um gangdagha at hann skylluðe vera konongr ivir hinum iii 20 luta lanzaens oc a þet sættuz þær broðr þa er þær hittuzk. Engi varo skisli gorr Oysteine til faðernis. þviat truat var Haralde um þat sem hann sagðe. enn þairra broðra for væl a meðal meðann er þær reðo firir riki. enn eftir annlat Guðroðar 25 Amunda Þiostolfs oc Ottars birtings er atti Ingiríði moðor Inga konongs Ogmundar sviptis oc Ogmundar drængs sonar Kyrpinga-Orms þa slitu þær hirð sina Ingi oc Sigurðr. Ingi var ryggbrotinn. oc var þo vinsælastr þæira. brat efter þat snerezk Gregorius 30 sonr Daghs oc Ragnilldar Skopta dottor til lannz gæzlo við Inga. oc varð hanom at mesta trousti (260) alla sina ævi. I þenn tið com Nicolas goðe karða-

3. Gr. sun: omv. A1. 5. Roar: fejl for Ivar. 12. As.: fejl for Arn.. 25. firir: ul. A1.

nale i Noregh. oc gaf pallium Ione Byrghis syne. A
oc var hann fyste ærkibiskup i Noreghi. Enn er
Nicholas com suðr þa varð hann pave oc het hann
þa Adrianus. en þær lagðo fund millum sin æinn
5 vætr a Upplandum oc skuldo þer sættazk. Sigurðr
hafðe vegit ii menn Øysteins konongs Haralld enn
vikværka i Biorgvin en norðr i Kaupange Ioann
prest tapparz sun Biarna Sigurðar sunar. þar sættuz
þær oc sato længe a male. com þat up af þæira
10 rœðo at þeim syndiz at taka konongdom af Inga 172
oc lata hann hafa iii bu oc xx oc xxx huskarla.
þviat þeim potte hann æi hafa heilsu til at vera
konongr. þær ætlaðo i Biorgvin um somaret at
hava at því fund. ef sva mætti vera. þat mal com
15 firir Inga oc Gregorium. oc foro þær til Biorgviniar
með miclo liðe. Litlu síðar kom Sighurðr þar. oc
með muni minna lið. Øystænn varð sænni til
þærar stæfnu enn atlæt var. Inge konongr let
blasu til þings i holme ut oc kvamo þær baðer
20 þinngat Sigurðr oc Innge oc var þinget fiolmennt.
Gregorius geek a þinget með hialm gullroðenn oc
alt hans lið var hialmat oskrat niu tighir manna.
Ingi konongr stoð upp oc saghðe monnum hvat
hann hafðe spurt. hosso broðr hans hofðo ætlat at
25 skipa viðr hann. hann bað ser liðs oc evaz hældr
vilia lata af lifi sinu enn af faðrlæifð sinne. menn
gerðo goðann rom at male hans oc letozk hanom
vilia fylghia. þa stoð up Sigurðr konongr oc talde
þa broðr osanna at því sem Inge kennde þeim
30 hann evað Gregorium liosta slicu upp. oc evaz æighi
skula lata lanct til. at hann mynde stöypa hialm-
enom gullroðna. oc sva evað hann at. at æighi
myndi þær lengi ganga. Gregorius svaraðe stutt-

4. en: *sál.* ved rett. A1; er A, A2. 8. tapparz: = tapparð.

legha oc letzk þess æighi trauðr at þær fyndizk.
enn fam daghum síðar þa va huskall Sigurðar
huskall Gregorii. oc villde Gregorius atgongu veita
Sighurðe. enn Innge konongr latti. oc for þat æighi
fram. I hinum sama apne va Sighurðr travale sun 5
Øysteins travala hirðmaðr Sigurðar konongs Sigurð
skruðhirnu hirman Inga konongs gamlan mann oc
allvinsælan. oc kendo menn Sigurði konunge ráðenn.
af þessom sakom bioggioz þær til at væita Sigurði
konunge atgongu. oc var i því acavaster Gregorius. 10
Sigurðr konongr drack i garðe Sigriðar sæto firir
innann Sannbru litlo. þessir mænn veittu atsoen
Sigurði með Inga konunge. Gregorius oc Arne Ivars
son oc Aslakr Ærlænz sun enn Sigurðr oc hans
menn gengo upp i loftit þet er var i garðenom oc 15
skutu or gluggum oc brutu upp ofna oc baro griotet
a þa þar fell Æinar Laxapalssun af liðe Sigurðar
oc Hallvarðr Gunnarssun var skotenn i lofteno. þær
Ingi hiuggu hus til þæira oc geck liðit mioc til
griða. þa geck Sigurðr konongr ut oc bæiddiz liðs. 20
hann hafðe skiolld gullroðenn oc kennu menn
hann bratt oc vildu æighi lyða hanum oc skutu
menn at hanum sva sem i drivu sæ. þa er liðit var
mioc gentit af hænde hanum. þa hioggioz husenn
fast þa geck hann ut oc firir hanum Þorðr hus- 25
frøyia. þær vildu þenngat til sem Innge var. oc
kallaðe Sigurðr til griða við broðor sinn. oc hann
villdi geva hanom grið enn því var æi lyðt. oc varo
1155 þær þeghar hognir. þa var illa um þetta værc røtt
173 oc kenndo menn ráðenn Inga konunge. enn þat 30
hava flestir menn firir satt at þat hafe ennge hans
ráð veret sva sem vattar Æinar Scula sun.

10. acavaster: acavastr A1-2. 29. røtt: *sál.* A1-2; *mgl.* A.

268. Allz enngi þarf Innga
ulfgrennir þat kenna
hværr spyri satt af snerru
4 sæggr at gram bitu æggjar
Boð gat at stillir stovat
styriar milldr þo at villde
fus var fierspæll ræse
8 fylkis svæit at væita.

Pa spurðu menn at hvær ut leti bera merki kon-
10 ongsens Æinar evað þa viso.

269. Ut let stong a stræti
stærk dyrlihra mærkia
duðuz dorr af ræiðe
4 Daghs sunr bera faghra
nigho menn i gny gunnar
gagls firir strengiar haghle
broðir hava barz miðri
8 Biorgvin firer osyniu.

Enn quað Einar aðra visu.

270. Myndi at sæima senndir
sva brat hava latet
spiot flugu lanct i liotri
4 lif sitt bogha drivu

V. 268. ⁵ stovat: stoðvat A1; i A2 er ð udstreget.

268. Alls engi þarf Inga
ulfgrennir þat kenna
(hværr spyri satt af snerru
seggr) at gram bitu eggjar;
boð gata stillir stoðvat
styriar mildr þótt vildi;
fus vas fjørspell ræsi
fylkis sveit at veita.

269. Út lét stong á stræti
(sterk) dýrligra merkja
(dúðusk dørr) af reiði
Dags sonr bera fagra;
hnigu menn i gný Gunnar
gagls fyr strengjar hagli;
broðir hafa barzk i miðri
Bjørgyn fyr ósynju.

A

- ef alkostes austan
Oysteins flota löysti
bæinn at Biorgvin sunnan
8 byr tvæim daghum fyri.

Enn þrim nattom siðar com Oysteinn konongr or 5
Vik austann með xxx skipa i Flora vagha. þa baro
menn orð a meðal oc sætto þa enn þær funnuz
æighi. Sighurð Haralz sun var konongr xix vetr oc
var gravenn at Kristz kirkiu i holme ut. Enn þa
er Oysteinn la i Floravagom. þa bauz Gregorius til 10
at veita hanum atlogu þo at Ingi læghðe æighi til.
let æighi myna siðar bettra. þess latto marghir oc
tocz æighi. þa for Oysteinn i Vik austr. enn Inge
norðr i Prondæim oc varo þær þa sattir at kalle.
enn þo funnuzk þær æighi. Gregorius for austr i 15
Vik oc var at bui sinu a Bratzberghi. þa gerði
Oysteinn konongr for at hanum oc villdi hann af
taca. enn hann varð varr við oc fluðe undann a
Upplond með ix tiugru manna oc sotti siðan funnd
Inga konongs norðr til Kaupangs oc kom norðr firir 20
174 iolinn. Ingi varð hanum feghinn oc bað hann hava
af sinu fe þat sem hann villde. þa brende Oysteinn
konongr bœ Gregorius. oc hio buet. a þeim sama
vettre varo naust þau brennd hin myclo. oc hin
goðo er Oysteinn konongr atte. þar brunnu skip 25
meðr er Ingi konongr atte. þau rað voro kænnd
Oysteine konunge oc Philippuse Gyrðrsyni. fostr-
broðer Sigurðar konongs.

6. Fløra-: florø- A2 her og i det følg. 25. atte: hafðe att A2.

270. Myndit seima sendir
svá brátt hafa látit
(spjót flugu langt í ljótri)
lif sitt (boga drifu), ef alkostigs austan
Eysteins flota leysti
beinn at Bjørgyn sunnan
byrr tveim dögum fyrri.

K. 85. Nu hittaz konongarner i Seleyium. ▲

Enn somaret eftir hittuz konongar i Seløy-⁽²⁶¹⁾ um oc com Ingi norðann. enn Øysteinn austann. þa varo þær fiolmænnir oc þo Inge mycklo fiol-
5 mænnare þa var at komet at þær mynnde bæriazk enn þo sættoz þær at kalle. oc skyldi Øysteinn giallda afstr fe Inga oc Gregores enn þat kom æki fram oc roufz su sætt oll. þa for Inge konongr austr i Vik. enn Øysteinn norðr i Prondhæim. þa foro
10 ill orð a millum oc let hvar tvæggia drepa firir öðrum noccora menn. i þann tið spandezk miok lið fra Øysteine konunge undir Inga konong. oc varo i þæiri svæit Barðr stanndhale oc Simon skalpr sun Hallkæls hauks. enn þa er ii vetr varo liðnir fra
15 falle Sigurðar konongs. þa safnaðo baðer liði konongarnir. oc for Ingi austann með attatighi skipa. enn Øysteinn norðann með halfan fimta tigh skipa Ingi la suðr við Molstr. enn Øysteinn la litlu sunnar i Grønenga sunnde. Øysteinn sende Aslak
20 unnga oc Arna stullu til funndar við Inga oc hafðu i skip. enn er Inga menn kenndo þa. þa laghðo þær at þæim. oc drapo af þæim marga menn. oc toku undann þæim skip. enn þær Aslakr oc Arne liopo a land. oc komu a fund Øysteine oc saghðu
25 hanum hvat tið var Øysteinn hafðe þa husþing oc saghðe hværn ofrið þær buðu oc bað menn at þær skylluðu duga hanum oc havum ver lið mikit oc gott. oc vil ec hværgi undan flyia ef þer vilit fylghia mer. þa varð ænge romr at male hans. enn umm
30 nottena eftir rero þær a brot morghom skipom a laun. sumir til motz við Inga. enn sumir til Biorgviniar enn sumir i Fiorðu. enn er lyst var þa voro

18. við: *sål. Mork.*, *mgl. alle.* Molstr: *sål. alle.*

▲ x skip eftir með Øysteine. þar let hann eftir drecan mykla er hann hafðe latet giora oc enn annr skip. oc hiuggu drecan oc spiltu hanum miok. þa geck Øysteinn a skip Eindriða Iohans sunar oc foro inn i Soghn en þeðan oc austr i Vik. ⁵

K. 86.

⁽²⁶²⁾ Þa toc Ingi skipinn oc hellt austr liðino hit ytra i Vikena. Øysteinn var firir austan Folloðena oc hafðe ner xii hundrat manna. enn þær so skipa lið Inga þa otaðozk þær undan oc toko a skogana 10 oc sins veghar hvær konongr var æftir með annan mann. þa leitaðo Inga menn efter hanum. Simon skalpr hitti hann er hann geck undan i risrunna æinum. þær Simon varo margir saman enn er þær hannlaðo konongenn. þa bæidde Øysteinn konongr 15 at skipta hanom undan oc quað honom pet betr bera. Simon svaraðe. quað muna ecke verða. þa bæidde konongrenn at lyða messo aðr en hanum 175 være bane væittr oc sva gerðo þær. siðan lagðez hann niðr a gruvu oc bræidde hendr i fra ser. oc 20 bað hoggva sek i kross meðal hærða oc þat fram 1157 for. oc þotti konongr værða væl við. enn Simon feck þer illann orðrom af því male sva sem vattar Einar Skulasun.

271. Mun sa er morðe vandez
marghillr oc svæik stilli
sið of slicum raðom
• Simon skalpr of hialpazk.

lic Øysteins konongs var iarðat a Forse.

1. hann: *sål A1-2, ul. A.*

271. Mun, sás morði vanðisk sið af slíkum róðum
margillr ok sveik stilli, Simon skalpr of hjalpask.

K. 87.

A mot Inga kononge efldu þær Ogmundr Sig- (263)
urðr a Røyri. Philippus Gyrðr sun Einriðe Ions sun
oc marghir aðrir hofðingiar Hakon hærði bræið son
5 Sigurðar konongs oc gavo hanum konongs nafn.
þær Inge atto orosto mikla austr i Ælvi. þar varo
þær þa baðir i liði meðr Inga Gregorius Dagssun
oc Erlingr seacki. þar fell Eindriðe Ionsson oc mikill
fioldi af liði Haconar. þeðann a fra fello þeim
10 Hacone þung viðrscipti við Inga. meðann er þær
lifðo baðir. þo settuzk þær margha vegha broghð við
oc gerðoz manndrop i mikil enn siðazta vetrenn er
Ingi lifðe. varo þær Inge oc Gregorius i Biorgvin
þa spurðo þær at Hakon

* * *

15

K. 88.

ostilling mugsens at þat odœma værc være tiltekit. (264)
1163 hann var manna sniallaztr. oc com su tala miok i
æinn stað niðr. Erlingr væitti um vetrenn i Tun-
berghi. oc hann gaf mala um Kyndils messo. Sigh-
20 urðr for meðr hit friðasta lið sitt ovan i Vikina.
oc geck undir hann mikit lið firir ofrikis sacar. enn
margher guldu fe oc for hann sva viða. þær varo
sumir i flockenom. er ser leitaðó griða til Ærlings
a laun. enn þar fengoz svor at allir menn þær er
25 þes læitaðó skyldu hava lifs grið. enn þær i mestom
socom varo skyldi engi fa lanz vist. oc er þær
spurðo þet. þa helt þat saman folkenom firir því

14. Hakon: *her er en lakune i A: „desunt 2 folia“ skr. AM i marginen i A2.* 20. hit friðasta: *ul. A1.* sitt: *ul. A2.*
27. folkenom: *o:* flockenom; folkeno *A1-2.*

▲ at þeir voro marghir er sek vissu at því sanna at
Ærlingi mundi þyckia sacbitnir viðr sek. Philippus
Gyrðrsun gec til sættar viðr Ærling oc fec aftr
æignir sinar oc for til bua sinna.

K. 89.

5

Litlu siðar comu þær Sighurðar menn oc dropo
hann oc morg slogh veitto hvarir aðrom i eltom eða
i aftocum manna. enn ecki voro hofðingiar viðr þet
er firir því slikt ecki ritat. um fastu andværða com
niosn Ærlinge at Sigurðr iall mynndi koma með 10
hærr sinn a hans funnd. oc var stundum spurt til
hans ner enn stundum fiare. Erlingr gerði þa niosnir
firir hvar sem þær kvæme fram. oc let blasa ollu
liðinu hvært cvæld or bönum. oc lagho um netr i
176 safnaðe oc var allt skipat til fylkingar. þa com 15
Ærlingi niosn at þær Sigurðr iall varo upi a Re.
byr þa Ærlingr færðina or bönom oc hann hafðe
með ser allt byar liðit allt þet er vapnom matte
orka. nema xii menn varo eftir at gæta böarens.
hann for or bönum Tyssdaghegn i annare viku 20
langafostu eftir non. foro þa um nottina oc varo ii
menn um æinn hest oc um einn skield xiiii tigi
manna var talet. oo þa com niosn i moti þeim su
at iall var a Dinnduxstaðum með d. c. manna. let
þa iall calla saman liðit oc sagðe þat er hann hafðe 25
spurt. liðit eggiaðe at þær skyllde skunda oc
biargaz þar um nottena. Erlingr talaðe ærende oc
mælti sva at þat man yðr pickia licare. at var
fyndr bere saman. ero þar i þæira flocke marghir
menn þær er oss mætti minni samt vera þæira 30

7. veitto: hanum(!) *tf. A (alene).* 13. hvar: *sál. A1-2;*
hvært *A.* 18. byar liðit: *liðit or bænom A1.* 22. hest ..
skield: *omv. A1.* tigi: *tigir A1.* 30. menn: *ul. A1.*

handa værc er þær hiuggu niðr Inga konong eða ▲
 aðra vini vara oc er sæint a þet talu koma. Gerðo
 þær þat með fiandans værcum oc fulltinge oc niðskap.
 því at þat stendr her i lagum varom. at engi
 5 maðr hevir sva firirgort ser at æighi hæiti þat
 niðingskapr eða morðingia verk. at menn drepazk
 um nætr. oc hever þesse flockr leitað ser þæira
 hæilla at tilvisan fiolkunigra manna at beriazk um
 neutr enn æighi undir solo. hava þær oc meðr þvi-
 10 lici framkvæmd unnit þann sighr at stigha ivir
 þvilitann hofðingia. sem nu hava þær við iorðu
 lagðann. havum ver oft sact slica luti ennda er nu
 at sionom orðit um þæira hatto. skulum ver hældr
 hava þet raðet er oss er kunnare at beriazk um
 15 liosa dagha meðr fylkingu oc stelaz eighi a menn
 um neutr. havum ver lið øret æighi moti mæira liði
 skulum ver biða daghs at oc lysingar oc hallda
 saman fylkingum ef þær vilia. eftir þat settizk liðit
 niðr toko sumir i sundr høyhialma oc gerð ser
 20 af bol. sumir sato a skialldum sinum. enn veðrit
 var svalt oc vata drif a. þær Sigurðr fengo niosnina
 oc sva freme er liðit com mioc sva at þæim. oc
 stoðo upp oc vapnaðoz oc visso æighi hosso mikit
 lið er Erlingr hafðe. villdu sumir flya enn flestir
 25 vildu biða. Sigurðr æinn var malsniallr callaðr oc
 æighi mykill tilræðesmaðr. hann var þa oc æighi
 ofusare at flya oc feck hann af því mykit amæle
 af liðino. enn er lysa toc þa hafðe iallinn fylet liði
 sino a breku nocore firir ovan bruna oc millim
 30 byarens. þar fell aa æin litil. enn þær Erlingr fylctu
 annann vegenn arennar. oc a bak fylkingo þæira
 varo menn a hestum. Iallz menn sa at liðs munr

12. ver: oc *tf.* A1. 21. niosnina: *sål.* A1; neosna A, A2.

▲ var mykill oc toldu rað at læita a skoga. Iarlenn
 svarar. þat segeð þer at með fylcingenne er ænge
 kiærkr oc skal þet nu røyna. gæte hværr sin at
 enge flyi ne falme fyr enn ec. ver havum vigi gott
 latum þa ganga ivir bruna. enn er mærkit kœmr 5
 ivir bruna. þa stöypumk a þa oc flyi nu ængi fra
 aðrum. Sigurðr hafðe brunaðan kyrti oc rauða
 177 skickiu fitskva a fotum. hann hafðe skield a lið oc
 sværð i hennde er Bastarðr het. oc mælti þat væit
 guð hældr enn þiggia gull mikit. villda ec na Bast- 10
 arðe at koma æinu sare a Erling skacka.

K. 90.

(265) Lið Ærlings villde ganga fram at brunne hann
 Sigurðr bað þa vænda upp með anne þar var sva
 gort. ialls lið geck upp með breckunne oc a back- 15
 ana. er ivir gannga ana ut. þa bað Erlingr at lið
 hans skyllde syngia pater noster. oc biðia at þær
 hafðe gagn er guð villde. oc sungu þa allir kyrialinn
 hatt oc barðu vopnum sinum a skiolldu sina. enn
 við þann gny skutuz i brot oc flyðu ccc manna af 20
 liðe iallsens Erlingr oc hans menn fylgðu þæim ivir
 ana þa braz framlaupet firir breckona oc mótoz
 menn a breckobruninne.

K. 91. Her røðer enn um orosto.

Pa toczorrasta mikil varo fyst spitologh oc 25
 þegar brat eftir hoggorasta oc foro a hæli merki
 iallsens oc komuz Erlings menn upp a breckona.
 varð skomm orostan aðr enn iallens menn flyðu a
 skogenn er a bac þæim var. þa baðo þær iar-

2. með—er: i A1 skr. i marg.: mer fylgi og dette har
 A2 i teksten uden nogen bemærkning; det samme findes i
 Hkr. og er sikkert den ægte tekst. 13—14. hann S.: en hann A2.

enn flyia. þa svaraðe hann. fram ver nu meðan er ▲ ver meghom oc hio a tvær hendr oc fell hann þer oc meðr hanum Ion Svæins sun oc ner lx manna. Ðeir Ellingr leto fatt manna oc rako flotann a skog- 5 enom. þa stoðvaðez Erlingr oc hans lið er þær como at skoginum. þa hvarf liðit aftr oc komo at þær er þrælar vildu draga fot af Sighurðe oc var hann æighi ærændr oc vissi þo ecke oc hafðe folget sværðit i umgærðinne oc la þat þar i hia hanom. 10 Erlingr toc þet upp oc laust þa þar með oc bað þa a braut skriða æftir þat hvarf Ellingr aftr með sinu liðe oc settiz i Tunsberghe. Siau nattum siðar toku þær Erlings menn Einriða unga var hann dreppen oc oll hans skipsoen. um varit eftir halda þær 1163 15 Markus hit œfra til Vikrinnar oc raða ser þar til skipa. um haustit eftir er Ellingr spurðe. fer hann austr eftir oc hittaz þær i Konongello. flya þær Markus upp i œyna Hysing. dreif þar lanzfolk Hisings- buar ovan oc ganga i fylking með Markus monnom. 20 þa skutu þær a Erling. er hann reri at lande. þa mælti Erlingr við sina menn. takum skip þæira. oc gangum æighi upp at bæriaz her við land hærr. Hysingsbuar ero illir oc braðir oc ovitrir. munu þær litla stund hava flokc þenna mote ser því at 25 Hysing er land litit. sva er gort at skip þæira ero tekinn oc flutt ifir til Konongello. Erlingr settiz með sinu liðe i Konongello. Markus oc hans lið foro upp a Markir oc ætlar til alaupa oc hafðu hvarir niosn af oðrum.

K. 92.

30 Erlingr hafðe fiolmenne mikit oc toc lið or heraðom. Andværðann vetrenn for hann ut i œyna Hysing með myclo fiolmænni oc kravðe þings.

4. a: *vistnok en fejl for at* (Hkr.). 13. Erlings: *sát*.
A1; fork. A, A2; kgs tf. A, men er udslettet i A1.

▲ Hysings buar cvamo ovan oc helldo upp þingino. Erlingr sagðe sakar a hendr þeim at þær hafðo laupit i flock með Markuse oc at lyctum festu þær 178 gialld. oc gerði þeim þar til stefnudagh a vikufresti i bönum oc nefndo til menn xii böndr. Enn er 5 þær komo til Erlings þa dœmde hann a hendr þeim Hysingsbum ccc. nauta. Nu fara böndr hæim oc segia sina færð æighi goða. littu siðar gerði frost mikit oc laghðe is a ana oc fraus inni skip Erlings. þa helldo böndr gialldino oc lago i safnaðe i Hysing. 10 Erlingr var i bönum oc hellt iðlaveizlona. enn Hysingsbuar helldo samol oc svætitir i Hysing um iolinn. Enn daghenn æftir fimbanda dagh þa for Erlingr at þeim ut i œyna tok husinn oc brende oc drap hann menn. oc for aftr við sva buit til 15 byar. Marcus snerezc þa til Upplanda oc dvaldezc þar um rið. þa foro þær norðr hit œfra til Prond- æims oc var þeim þar væl fagnat. oc reðo ser þar til skipa var Sigurðr þar til konongs tekinn komo þar til flocks margir dugandi menn. oc er alæið 20 varet helldo þeir norðann Sigurðr oc Markus.

K. 93. Vm austanfærð Ærlings.

(266) Erlingr bioz oc austann um varit hafðe hann lið mikit oc stor skip. enn er hann com norðr i Vikina feck hann andviðri. oc la hann þar mikinn 25 luta sumars enn sumt lið hans for norðr til Biorg- viniar til landvarnar þer var Nicholas Skialldvarar son Nœckvi Pals son Þorolfr dryllr Þorbiorn kialkare mart annara lændra manna. þær Markus sigldu hit norðra utlæiðina firir Biorgvin. hafðu menn þat 30

4. gerði: hann *tf. A1*. 8. goða: sletta *A1*. 27. -varnar: -gæzlu *A1*. 28. kialkare: oc *tf. A1* (gjaldkeri *har Hkr.*).

miok a male. at þær hafðu byr þengat er þær A
villdu. Enn Erlings menn fengo anndviðri. Enn er
Marcus kvam austr a Lista. þa spurðu þær at Erl-
ingr hafðe hærr uvighann i Vikenne vænnda þa
5 aftr oc ætla at leggia til Biorgviniar enn er þær
koma firir bœinn þa sea þær morg langskip oc
stor roa a moti ser oc sea þa engann sinn annann
enn roa undan oc sva gera þær. Nicholas oc hans
felagar roa eftir þeim. oc ellta þa Markus geck
10 upp oc flest allt lið hans suðr i Skorpo sumir rero
suðr i sund. þar taka þær skip oc drepa slict af
er þær fa. nockorum doghum siðar fann Eindriðe
hæiðafylia Sigurð oc Markus. varo þær fluttir til
bœarens. var Sigurðr hoggvinn a Hvarfsnesi. enn
15 Markus hængðr ut i fra Grafdal. þa var Magnus ænn
konongr firir Norwege. Erlingr skacki hafðe þa ænn
landrað með handum oc alla konongs æign enn
aðrir lendir menn sato i væizlom sinum sem fyr
hafðe veret um Inga konongs dagha Erlingr hof
20 upp miok frendr sina oc gaf þeim morgum iarðir.
Erlingr var storvitri maðr. oc orostu maðr mikill.
var auðigr oc malsniallr. maðr grimmr oc refsinga-
fullr. þat var siðr hans um ovine sina. at allt stor-
menne gerðe hann landflotta. af þessu varð riki
25 hans miok hærrskatt. firir því at þær hofðingiar
er verit hofðu með Hakone konunge eða Sigurðe
fluðu til Danmarkar eða upp a Gautland oc hæriaðo
þaðan a Vikina. þar var Ogmundr Simunarsun oc
Friðrekr kœna. Arnulvr skorpa oc Biarne hinn illi.
30 oc marghir aðrir. þa er Ærlingr var i Tunsberghi. 179
spurði hann til þeira i Vik austr at þær rænto.
þa for hann austr at læta þeira oc feck tekit
Friðrek oc Biarna með ii skipum oc let hann Friðrek

24. þessu: *sál.* A1; *þessi* A, A2.

A binda viðr ackere. oc stoypa hanom firir borð. oc
1164 Biarne var hængðr. oc var þat ængum manne
harmande. enn Friðrekr var ættstor maðr oc var
hann miok harmaðr i Prøndo laghum. sem siðar
(267) verðr getit. Valldimaðr Dana konongr oc Erlingr 5
skacke gerðo þau æinka mal meðal sin oc varo þau
með svardagha bundinn af hænde Ærlings oc hans
hinna agætasta manna. at ef Magnus Erlingssunr
vurðe konongr ivir Norege. þa skylldi Valdimar
konongr æignaz allt landit. þat er liggr millom 10
Liðandis nes oc Danmerkr at skattum oc skyldum
sem i forneskio hofðo haft Dana konongar. Valde-
maðr konongr skylldi veita hanum Erlinge oc hans
flock styrk til at vinna Noregh oc hafa friðland i
Danmork sinu liðe. þa sende Danakonongr menn 15
sina með brevom til Ærlings oc krafðe lanzskiftis
sem svardaghar varo til. þat mal bar Erlingr upp
firir landraða menn sina þa er rikastir varo oc mesto
skyldu raða af hendi Magnus konongs. oc þa varo
þau bref uppleseñn a þingum oc a motum. sva at 20
oll alþyða hœyrðe. oc var þat allra manna æinmæle.
at þer letuz ei vilia landvorn hafa firir utlennzkum
hærr. eða þíona Dana kononge. oc æi tviskifta
Noreghi. oc letoz hanom muna fylgia. Ellingr væitti
þau annzvor at lyctum. at allt lannzfolk reis a moti. 25
oc næitaðe at ganga undir Dana konong. bauð han-
um sina vinatto oc fegiavar. enn hann lezk æighi
mega raða við lannz folkeno at skifta hanum af
lanndeno. enn er Dana konongr spurðe þat. þa lik-
aðe hanom illa. oc gallt firir fiandskap oc kallaðe 30
Erlings menn oc sun hans æiðrofa. Einum vetri
eftir fall Hakonar konongs com i Noregh Stephanus

(268)
1163(4)

1. oc(2): enn A1. 9. Valdimar: *sál.* (-m) A1-2; Inge A.
12—13. Valdimaðr: -m A1. 28. folkeno: *folc* A1.

legati. var hanum vel fagnat af hende Magnus konongs oc byscops. þa var Øysteinn erkibiskup. Øysteinn for i syslu sina norðr a Halugaland. þa leitaðe hann viðr bœndr at þær skyldu auka rett 5 oc sakøyre. þann er byskupe skyldde giallda. Enn með því at Øysteinn byskup var sniallr maðr mikill oc ætstor auðigr at fe oc vinsall bæðe. nu fylghðe því male miok Erlingr oc kom til með ser mannunum rikum frendom sinum oc vinum þa var þet 10 framkvæmt er hann krafðe at þat fecz af bondum. at allr sacøyrir sa er hann atti at taka. þa skyldi vera silfmetenn øyrir. enn aðr var sacøyrir byscups slicr sem konongs loghøyrir enn þess verðr hælmingis munr þæira aura lagha enn þo at ængi væri 15 til at næita af boanda hænde. þa feck Erlingr af því mikinn við alla menn þa er petta ærendi styrktu. Oc um varit aeftir com Erlingr skacki norðr til Kaupangs. kærðo þa petta marghir menn firir hanum. Erlingr væitti því ængi annsvor oc 180 20 lyddi til hvat menn mælto. enn er hann kom a malstefno þa rœddo þær margha luti þa er til landraða horfðo. þa mælti Erlingr skacki. herra sagðe hann. kunniet man yðr vera um logsbra Þrónda. Nu þat allt er þar er a lact. munuð þer vilia briota 25 logh hins hælga Olafs konongs. Erkibiskup svarar æighi ero þa brotinn log hans i því at aukinn er rettr hans. hitt er laghabrot at æighi er sa konongr ivir Noreghi sæm i lagum stændr. Erlingr svarar. eighi var þat giort miok i moti yðru raðe. er 30 Magnus var tekinn til konongs. oc iattaðo því allir sva byscopar sæm annat lannz folk. Erkibyscup svarar æighi vil ec því i moti mæla. at Magnus

2—3. Eysteinn: sál. A1; Erlingr A, A2.
yrðe A1. 28. sæm: er A1.

14. væri:

A meghe konongr vera. ef þu væizt at æighi þyckir Þróndom vera raskat i því sinom laghum at sa se konongr er æighi er konongs sun. Enn því vetter mek at æighi verðe allir a ætt satter. ef noccorer koma þær er sannir ero. oc bæiðazk lannz oc rikis. 5 Erlingr sægir með því hærra at æighi er ritat i allum loghbokum. at sa skule konongr vera er æighi er konongs sun. oc være þat at yðru raðe oc annara biscopa. at Magnus være til konongs tekinn ivir allt lanndet. þa meghoð þer sva styrkia hann oc 10 hans riki at þat se guðs logh at hann se konongr. villdið þer smyria hann oc korona. oc gevá hanum konongs vigslu. þa ma æighi því neita þui at ero bæðe guðs logh oc manna. enn hann oc ek skal væita yðr fullan styrk til allrar framkvæmdar er 15 þer vilið kraft hafa. ærkibiscup hugsaðe petta mal oc talaðe við Erling þar til er þat var allt raðet. oc var sa fynndr laghðr um somaret i Biorgvin kom þar þa Magnus konongr oc legatinn Øysteinn ærkibiscup oc mart annara goðra manna. 20

K. 94. Vm vixlu Magnus konongs.

(269) Vighsla Magnus konongs var gorr oc var hann þa við vetra gamall. Valldimaðr Dana konongr var nu mikill ovinr Erlings firir því at hann hafðe svoret lagha æið. oc þo allu þæira sattmale brugðit. 25

K. 95. Vm Danakonongs brev.

(270) Vm haustit aeftir oc þo andværðann vetrinn komo til Þróndaeims menn Danakonongs með brevom. fluttu þær brevinn firir rikis menn. oc vingiavir meðr. er Danakonongr hafðe sænt þæim. enn 30 þat var a brevom at Danakonongr ætlaðe at fara með hær sinn i Noregh oc vill leggia lannd under

sec oc kallar þet frendlæif sina. hætitr Prøndom A vingan sinni oc at þær skulu vera slikir menn i Noreghi sem fyr hava þær verit i forneskio oc þær æigho ætterni til. lætr mæiri van at hann man æin- 5 hværn þæira til konongs taka eða lanz hofðingia.

K. 96. Vm brefs gærð.

Marghir skipaðoz hær vel við. oc gera i moti (271) iartignum hans brev oc hæitaz undir hann. oc faz þau annsvor at lyctum ef Erlingr skacke verðr sva 10 diarvr at hann kœmr inn um Agðanes. þa skal hann æighi með fiorvi a brot fara.

K. 97. Vm illvilia Prønda til Erlings.

Erlingr var um vetrinn i Biorgvin með sino 181 (272) liði. um varit eftir koma viner hans til hans. oc 15 seghia hanom at Prøndir varo illvilia til hans. oc geva hanom þat at sok at hann tok af Friðrik kœno. biðja hann varazk oc koma æi a valld Prønda. því at þær hafðo morgh storvirke gort. þau sem þæim likaðe. Erlingr svarar oc evað þat mycla lygi vera. 20 um varit bioz Erlingr at fara suðr til Anarhæims þings. oc hafðe Bøkesuðina alskipaða með skuto fímtansesso oc bæðe vel skipat. sunnan veðr la a pratt oc lætz mannum illa androðrenn oc taldo moti at roa. oc quaðo Ærling ecki örrende þengat 25 æigha. Manadaghenn i gagndagum eftir messo let Erlingr blasa til skipa liði sinu. lagðe lif oc limi hværium manne er æighi kœme þar er skraðr var. hann villdi leggia or bœnom æftir non. enn hann laghðe þo æi or bœnom fyr enn þriðia daghs eftir

9. -sver: sôl. A1-2; -sor A. 11. hann: sôl. A1-2; ul. A.
21. alskipaða: oc sæxtighi skutna tf. A2; i A er disse ord overstregede, i A1 underprikkede.

A um morgininn snimma oc var þa allt lið hans buit. þær rero ut i Byscops nes hofn. þa atte Erlingr tal við sina menn oc mællti sva. mikinn kur høyri ek af yðr. at yðr þycki illt at roa androðr. Takit nu oc ræisit viðona. oc siom hvosso snækkiann 5 kann undir seghlino. sva var gort. sighldu siðann norðr með lande goðan byr oc sva enn um nottina æftir oc sva um miðviku daghenn. oc um nottena æftir sighla þær inn um Aghða nes. oc var þa mikit samflot. firir því at þar for vokuliðit inn til 10 byarins. þær komo upp i anæ miok ovart. þær sa sæghlin oc hughðu at vokulið være. oc var þa sungit uppi at Kristkirkju. oc var þar flest byar liðit staðt.

K. 98. Vm fall Alvs oc hans manna.

Þær Erlingr fengo niosn hvat titt var i bœnom. 15 enn Alvr sat með svæit sina oc drac oc þær Erlingr gengo þingat sem hann drak oc drapo hann. oc flest alt liðit þat er þar var. siðan gengo þær oc rannsacaðo oc drapo slicht af sem þæim syndiz oc Erlingi þotti sakir til væra sumir fluðo. oc komuz 20 sva undann. Erlingr let blasa allu liðinu til O'yrar þings oc var þar harla fiolmennt Erlingr talar oc gevur Prøndom sakir oc quað þa vera fiors menn sina. þar mælto þær a moti oc kvaðo þet vera lyghi oc upplost. Razzabarðr taldiz undan sakum 25 þui at hann var malsniallr. þar til er Erlingr quaz eighi muna hallda sakum a þa ef þær stœðe firir með vitnum oc æiðum. Þa mælti Erlingr oc bað uppstanda kapalin sinn oc sva gerði hann. hann tekr sva til orðz kenni þer Prøndir innsigle þetta 30

4—5. Takit . . ræisit: Takir . . ræisir A2. 11. þær(2): bœar menn A1 (jfr. Hkr.). 21. O'yrar: Æyra A1.

er ek hygg at þer sialver havet latet gera oc fenguð **A**
i hendr danskum mannum. varo þa bref upplesenn
oc saghðo sva at þær bunnduz i þat rað at drepa
konong oc Erling ef þær næðe. enn þetta mællti
5 Erlingr at lyctum or þinum munni Razzabarðr komo
pesse orð. Barðr svarar iðrumk ek nu hærra minn
ef ek mælta þat. enn allt er nu a guðs valldde oc
yðru. allir gengo nu til festo við Erling at böta **182**
slicu sem hans miskun var til. let hann dœma
10 ogilldan Alf oc alla þa er fallnir varo. tok af marg-
um mikit fe. oc feck enga motestoðu at þui sinni.
oc dualdiz enga rið at þui sinni. oc for aftr suðr.
enn Þróendir varo iafnan siðann ovinir hans.
Valldemaðr Danakonongr bioz með hærr sin oc (273)
15 hafðe mikinn hærr oc for austan i Vikina. lætr upp-
skera þingboð oc krævr böndr lanz oc viðrtacu.
enn Ælvarbuar austr seghia sva at þær vilia þiona
þæim konunge er þær iatta norðr i Vikina. nu a
konongr Borgharþing. konongr færr stillilegħa oc
20 friðsamlegha norðr um Vikina. enn böndr hofðu
samnat allt hitt øftra. oc villdu æighi under ganga.
eru nu gorr orð sem skiotast norðr oc com hær
saghan til Erlings. þa let hann bioða ut almenning
at liði oc skipum til landvarnar. varo þa i hværio
25 fylki morgh langskip gorr. var þa nitt hvært lang-
skip. þo at æighi være fullgort. oc kom nu saman
allmikit fiolmenne oc droz hærrenn norðann meðr
lande.

K. 99.

30 Valldemaðr kom allt til Tunsbergs oc sva
saghðu menn at lannz folkit var sva góyst at þæim.
at þa er þær komu ner landinu. þa liopu æinn
maðr eða ii. saman oc skutu a þa. oc þotti konunge
þar synaz i því fullr illvili oc quaz finna a því at

A þær villdu ængum koste under ganga. oc talde tva
koste firir handum. þann annan at snua aftr til
Danmarkar meðr sva buit eða fara með ranom firir
lanndet oc manndrapom. oc sagðe mæir sinn vilia
at hæria æighi a kristit land. oc quað øret vitt 5
austr firir liggi i Austrvegom at hæria a oc fa ser
fear. lysir maleno. oc segher at hann vill suðr aftr
snua. oc sva gerðe hann. for suðr aftr til Danmarkar.
gaf þa hæimløyui leiðangrenom. Nu var Erlinge
sact. at Danakonongr hefðe horvit aftr þa nefnir 10
hann meðr ser lænnda menn oc aðra sveitar hofð-
ingia oc sighlir suðr eftir kononge. oc komo þar
sem hætit Dyrs a oc la þar lið Dana konongs. þat
sem þa hafðe fengit hæimløyui. Erlingr lagðe at
þæim oc barðez við þa. þar fell Sigurðr oc mart 15
af Danum. enn allt flyðe. enn þær Erlingr toco þer
allmikit hærrfang. oc foro aftr til Noregs.

K. 100.

Eftir þat bannaðe Danakonongr Vikverium
koupferð til Danmarkar. sva bannaðe hann at flytia 20
korn i Noregh eða aðra þa lutti sem þæim være
þurftulager. enn Vikverir megho æighi missa Dan-
marker kaupstefnu. baðo marghir Erling at hann
skyldi gera frið við Danakonong með noccoro mote.
Erlingr gerðe þat snilldar braghð. er allir menn 25
kalla mest hava verit i manna minnum. at hann for
i þvilikum haska æinskipa til Danmarkar. oc kom
þer mick ovart. foro i ringabryniur oc hafðu hialma
oc ivir utan hattu oc lette matla oc unndir brugðinn
sværð. gengo i bönnin oc i konongs stovuna þa sat 30
konongr ivir mat oc allir vapnlausir. enn ænginn

20. sva: oc *tf. A1.* 22. -lager: leghir *A2.* 27. -markar:
-er *A* (*alene*).

gaf gaum at hvar þær foro. fyr enn þær komo A firir konong. þa mælti Ærlingr goðan dag hærra. 183 säl oss grið oc allum varom mannum. Valdimar konongr mælte grið scalt þu hava Erlingr a engum 5 hevi ec niz þeim er a minn fund hava komit. tala slict er þu villt oc far sem þu komt oc þinir menn. Erlingr svarar gevít haveð þer nu griðenn fyre enn ek vil tala við yðr i meiru tome. þviat ec hevi 10 ɔrende Magnus konongs. oc annara Noregs hofðingia. geck Erlingr siðan til skips sins. hann dvaldez þar um hrið. oc var oft firir Danakonunge oc beiddiz af hanum sættar oc friðar. saghðe kononge bæðe forn dœme oc teðe hanum hosso friðr hafðe sætr verit millim Danmarkar oc Noregs. mintiz hann a 15 þat er Hakon hinn riki iall hafðe halldit Noregs velldi at lene af Danakonunge. Erlingr feck liðsinni margra manna. oc sva kom um siðir at þær reðo. at Erlingr settiz i gisling með Danakonunge. þar til er sætt være gorr. þa sendi Danakonongr 20 i Noregh Asbiorn snaru. oc dvaldezk hann þar um vetrinn. um varit gaf Danakonongr Erlingi hæimløyui. oc með þeim koste at bref være kominn fra Magnus kononge. at Danakonongr skylldi æignaz þvilict af Noregi sem hann kallaðe til. oc aðr hafðe 25 veret i forneskio oc i æinka malom þæira hafðe veret.

K. 101. Her gefs Erlinge ialldomr.

Hann gaf firir riki valld Erlinge oc með iall- (274) dom. oc skyldi Erlingr vera iall Valdimanz Dana 30 konongs. Svor oc Erlingr hanom trunaðar æið. at skilnaðe þæira foro aftr gislar hvara tvæggja. enn

7. gevít; sál. A2; selt A1; ul. A.
tf. A2. 28. firir riki: yfir rikino A1.

13. dœme: oc ny

A Erlingr var iall til dauðadags oc hellt vinatto til Danakonongs. oc reð oc styrði æinn Noreghi af hende Magnus konongs sonar sins oc gerðiz hann ríkr hofðinge. oc því mæiri maðr enn fyr sem þa var hann tighnare. 5

K. 102. Her rœðer um Olav Skafhoggs sun.

(275) Olafr het sun Guðbranz Skafhoggs sunar oc Mariu dottor Knutz Magnussunar. hann hafðe fostrat Sighurðr agnhottr ríkr maðr i Vik austr. Olavr hofz upp með flocke i Vikinne oc Sigurðr með han- 10 om. at þui raðe huurvu margir menn. oc sneruz upp a Markir. oc droguz til Upplanda oc fengo þar viðrtakr.

K. 103.

Droz þeim bratt lið oc fenggo styrk mikinn. 15 enn ecki komo þær til sævar. þviat lenndir menn oc þær er kaupstaðum reðo varo fullkomnir vinir Magnus konongs. oc er Erlingr spurði slict til þæira þa setti hann rað við at gæta kaupstaða oc skipastols. enn hann for inn i Vikina oc var imist i Aslo 20 oc Tunsberghi dvaldiz þar um rið um vetrinn. Olavr let gera veizlu a land upp lanct. iarlenn for til væizlunnar at hæimboðe prestz noccors oc hafðe lið miok mikit oc með hanom Ormr konongsbroðir. oc komo um æftan firir Kyndilsmesso. þar sem heitir 25 a Riðiokle. hafðo þær flutz ivir vatn noccot er börenn liggr skamt i fra vatnstrondenne.

6. Skaf-: Skap- A1. 8. Knutz: er urigtigt for Eysteins (Hkr.). 17. vinir: sál. A1-2; við A. 21. um(2): sál. A1; ul. A, A2.

K. 104.

Ðeir drucku fast um cvældit afengt munngat. A enn prestr sa er væizluna gerðe. hafðe sænnt þeim 184 Olave aðr niosn um farar iallsens. þeir Olavr foro 5 um nottina oc um quældit við raster. oc potti monnum þat furða vera. hosso hvatlega þat var faret.

K. 105. Her rœðer um iallenn.

Iallenn svaf i stovo nocore oc hans svæit oc (276) 10 stoð upp til otto songs um miðnætte. enn prestr sagðe vera quæld oc letzk ecki megha sova oc sva for iii sinnum. Enn langre rið firir dag stoð iallenn upp oc klæddez oc bað þa taka vapn sin. for þa prestr til kirkju. iallenn for til otto songs með sveit 15 sina oc Ormr konongs broðir. enn sumir lagho i reckio sinne. oc i daghanenne. þa koma þær Olafur snua þegar at hinni myklu hollenne. laupa þar inn oc drepa þa er inni varo. þa oþpa þær hærrop. oc varð iarl æighi fyr varr viðr ofriðinn liop þegar 20 or kirkju. oc ovann til skipanna. enn sva myret var at varla kendoz þær sœkia þær Olafur æftir. oc þa er iallsens menn laupa ivir garð noccon. þa sneroz þær a moti iallzmenn. iallenn var gyðr sværði þa greip hann til oc bra. oc snæriz sværðit 25 a siðu hanum. oc skæindiz hann mioc. Ormr varð oc sar miok. oc fell mart af liðe þæira. enn hann comz sialvr undann oc Ormr konongs broðer mioc nauðulaga oc rero aftr ivir vatnit. enn Olavr oc hans lið foro sem aðr. siðann kallaðo menn hann 30 Olav ogævo firir þa soc at iarlinn hafðe þa undann tækit. sva sem hanom var ner roet. oc noccoro siðar spurðe Erlingr til þæira Olafs austr i Vik oc for at

A læita þeira oc hitti þa þar sem hæfir Stanger. var þar orrosta oc hafðe iallenn mæira oc hann feck oc mæira sighr. þa fell Sigurðr agnhottr oc mart annara manna enn Olavr flyðe upp a land oc þaðan af dræifðiz flockrenn for Olavr suðr til Danmarkar 5 feck þar sott oc andaðez i Arose. oc kalla Danir hann hælgan.

K. 106.

(277a) Haraldr het sonr Sigurðar konungs Harallz sunar moðer hans Kristin konungs dotter. enn hann 10 var broðir Magnus konungs hann var fostraðr a Upplondum. Nikulas kuflungr toc þann svæin oc flutti til Erlings. þat var hit vænasta barn. oc toc konongr væl við hanum. oc laghðe konongr ast til hans oc bað hanum vægðar oc marger aðrer menn. 15 Enn iarlenn quað hann ecke kunna firir slicu at raða. oc quað skiott um hans dagha muna gort vera. ef hann ætlaðez nocot slicom raðom fram fara. oc sagðe at allir vildi þenna firir konong hava. enn hann firir oðxsar munne. varð oc þat at fram- 20 kvæmd. at sa svæinn var drepenn. oc var þat værc miok lastat.

K. 107. Her hevs floer.

(278a) A riki Magnus konungs hofs flockr sa er austr safnaðez a Morkum. var þar kallaðr hofðingi firir 25 Óystæinn sun Óysteins konungs Harallz sunar. hann var friðr maðr asinom. hann var kallaðr Óystæinn mœyla. i þann flock liopo marger dugande menn. þær quoðoz mist hava broðra sinna oc fæðra oc

1. oc—þa: *ul. A1 men tf.* fann hann þa *etter Stanger*; *ul. A2.* 2. hann feck: *omv. A1.* 3. þa: þar *A1 (= Hkr.)*. fell: *oc tf. A2.* 13. vænasta: *vænsta A1-2.* 27. asinom: *asinom A1.*

annara nafrenda oc fear sins flestir ungir menn **A** 185
mæir at rœysti rœyndir enn at viti.

K. 108.

Enn firir því at þær hafðo ecke mikinn styrk
5 fiolmennis þa leto þær viða verða faret oc miok
um obygðir sva at af þeim gengo klæðe þæira.
sva at þær voro berföttir allir oc spento næfrom
um bæin ser. enn er menn Magnus spurðu þetta.
þa kallaðo þær þa Byrkibæina. foro miok hit
10 öystra um Markir oc stœyptuz ovan i Vikina. komu
fram þar sem böndr hofðu samnat firir þæim austr
um Ælvar syslr oc gerðu ferðir at þæim oc hvarir
at aðrum. oc drapoz menn firir. hafðu Birkibeinar
iafnan betr þegar er ægi var mugrinn firir. enn
15 þegar er þeir attoz oft viðr. þa toko oftast æ böndr
undan fast. böndr felldo brota firir þa a Kroka
scogi. var þæim ner oforo þer. oc leto menn sina
oc komuz laupe undann. ecki atto þær við konong
eða iall eða stormenne.

20

K. 109.

Vetrenn efter foro þær með flockenn enn hit (277b)
þriðja somaret eftir reðo þær ser til skipa. oc feng
skutr oc lettiskip oc foro hit ytra fyrir lande allt
norðr til Þronðaeims. þær toko viða fe oc menn.
25 oc komo sva mioc uvart til Kaupangs at allir varo
ubunir þær er firir varo þat var Mariu messo ena
siðare firir hamesso.

K. 110.

Eirikr Dagh sun geck upp til kirkio oc hitti
30 Nicholas Skiallorar sun magh sinn. oc saghðe hanum

30. Skiallorar: Skiallora A2; Skialdvarar A1.

A at fiskimenn nockorer hafðo komit til byarens. þær
er þat saghðo at þær hofðo set seghl þæira morgh
fara utann eftir firðinum oc hygg ek vera muna
Birkibeina. Nichulas svarar of kvitsamr ert þu
magr þu fylghir hværiom flœyghi kvit er fiskimenn 5
segia. Hældr vetti ek at þær se austr a Markum
enn þær fare hinngat i hændr oss Prœnndum. oc
havum fyst messo. oc geret ut skutu æina ef yðr
syniz Nicholas geck til kirkiu. Enn Eirikr let gera
a niosn. 10

K. 111. Vm Birkibeina.

Þær Birkibeinar komo miok ovart er sunginn
var messan. þa geck Eirikr inn oc saghðe hanum
at þær þottozk at visu vita er a niosn varo at
ofriðr er. nu ero hestar bunir seghir hann riðum a 15
brott maghr oc inn i herat. Niculas mælti ec vil
æigha þing við byiar menn oc sea hvat liðs eða
vapna er i bönom. enn farum fyrst til matar. eftir
þat hvarf Eirikr a braut. oc i garð sinn oc liop
hann oc hans menn a hesta sina oc riða or bönom 20
enn Nicholas geck til borz oc setti vorð ut a Óyrum.
enn fyr enn hefðe mataz þa var hanum sact
at þær varo uppi i anne þa mælti Nicholas at þær
skyldi vapnaz oc sökia upp i lopt sitt hitt mykla
oc sva gærðo þær. enn Birkibeinar foro um strætinn 25
oc sumir um bryggiur. oc komo sva i garð Nicholas
oc vissu þær æighi fyr enn garðrenn var hvorvenn
allr mannum oc matti engi þæim at liði koma.

10. a: *ul. A1.* 13. hanum: Nicolase *A1.* 16. Nicholas
mælti: *sál. A1;* *ul. A,* *A2.* vil: þar *tf. A,* *A2,* *ul. A1.*
17. byiar: *sál. A1;* *byghðar-* *A,* *A2.* 18. enn: *sál. A1;*
Nicholas mælti *A,* *A2.* 22. enn(2): *hann tf. A1.* 24. sitt:
hans *A1.* 26. oc(1): *enn A1.*

Birkibeinar kallaðo a þa oc buðo Nicholase grið **A** enn hann næitaðe. eftir þat sottu Birkibeinar at 186 loftinu bæðe með skotum oc atgangu oc sumir hiuggu husinn oc skutu a þa. þær vorðoz væl með 5 skoti enn griot var a þa borit oc fello hvarirtvæggia. var þat at lyctum at loftit varð sott. þar fell Nicholas oc mykil svæit manna.

K. 112.

Eftir þat atto þær Birkibeinar þing i bönum (277c) 10 oc geck undir þa allr byar liðrinn. enn Oysteinn var til konongs tekinn a Øyra þinge. hann dvaldiz þar um rið. oc kom þar fiolmennt oc gerðuz handgengner. varo þar hvartveggia byiar menn oc af heraðum komner gott mannval. þa komo þær til 15 flocksens Salltnes svæinar. Ion ketlingr oc bröðr hans. oc um haustit æftir þa foro með flocke inn i Prondæim. oc laghðu hann allann undir sec. þa com til flocksens Þorfiðr af Snos Helgi sun hans oc mart annara rikara manna. oc er þat sannazt at 20 allir hinir beztu bonda synir komo þa til þæira um oll Þröndalog sva at skorat var er þær komu ut aftr i Orkadal ner xx. c. manna.

K. 113. Vm færð a Upplond upp.

Ðær bua nu færð sina upp til fiallz oc fara (278b) 25 sva til Upplanda. leggia under sik allt landit. Magnus konongr var i Vikinne oc Ormr konongs broðir. oc mart lendra manna. Enn Erlingr var i Biorgvin oc hafðe mikit lið. Birkibeinar sotto ut i Vikina oc stæfna ferðenne hit ofra um landit. ætla sva til

13. -gengner: -gener *A* (*alene*). þar: þat *A1.* hvar: hvaro- *A1.* 16. foro: þeir *tf. A1.* 21. oll: *ul. A1.* 29. ofra: oftra *A1.* sva: ser *A1.*

A Tunsbergs a fund Magnus konongs oc var þat um íolaskæið. enn er Magnus konongr spurði til þæira. þa stefnir hann til sin liði sinu kom til hans þa Ormr konongs broðer með sina svæit. oc margir aðrir. hann hafðe mikit lið. for konongr or bönum 5 imoti oc allt upp a Re. fa þa niosn at Birkibeinar varo ner komner. enn veðrit var furðu kallt oc sva mikill snior at allt var kaflypt þegar er af veghom for.

K. 114. Vm gadden.

10

(279) ¹¹⁷⁷ Menn Magnus konongs troða ser gadd firir ovan bönn enn um þværann veginn skipa þær liðinu i fylkingar. nu ganga þær Birkibeinar i fylkingar við bönn oc biugguz við er þær sa konongs liðit firir ser. for mærki Oysteins konongs miok framalla i 15 liðino enn meðr því at akuveghrenn var ecke bræiðr oc þrong fört ut i fra. þa for svæitinn su i fystunne er konongs mærkit fylghði oc þær komo fyst framm a gaddenn. enn Magnus konongs menn runnu fram i moti þeim með fylktu. tokz þar orostann oc var 20 Birkibeinum ohøgt við at komaz oc for liðit miok sundringum. er þær hafðo ecki rum a gaddenom. snæriz þa mannfallit bratt a þa. enn Birkibeinar fello þær er fremstir varo. sotto þa fram Magnus konongs menn. var þa sem oftar þo at menn se 25 vapndiarvir oc raustir þa kœmr litt at halde þegar er flottenn brestr. toc þa brot at flya megenliðit þæira Oysteins. tok þa af nyo mannfallit til þæira liðs at snuaz miok. því at vegrenn var mior. enn 187 Magnus konongs menn varo ecke miok friðsamir. 30 var drepit allt nalegha þat er þeir naðo. oc rako lanct flottann. Oysteinn var i flottanom. oc þa er hanom var sva ner styrt. þa liop hann inn i hus æitt oc bað ser griða. enn sa maðr er inni var lezt

gera muna þat. er hann var fusari. oc drap hann. ▲
 þa funnu bratt Magnus konongs menn hann oc
 var lik hans tekit. oc boret i stovo þa er Magnus
 konongr var i ælldr var gorr a miðio golvi oc var
 5 konongrenn farenn af klæðom sinum oc bakaðez
 við ælldenn. gengo þa menn til at kenna likit
 nocorer af Birkibeinum þær er sva varo sarer at
 æighi matto renna. enn er menn kenndo likit til
 fullz. þa snerez konongr fra elldenum. enn maðr
 10 sat i pallinum at bac þæim oc var ecke at hanom
 gaum gevæt. enn sva sem þa varðe minz þa stoð
 hann upp oc græip oghse æina. oc hio til Magnus
 konongs ivir hærðar nokorum mannum. com a
 hals kononge oc snerez hoggit ovann i hærðar oc
 15 tok littit bænnit oc var þat mikit saret. enn þegar
 ræiddi hann annat oc hio til Orms konongs broðor
 oc stefndi a fotleggi hanom uppi við knet. enn þa
 er Ormr sa þat þa kastar hann framm fotonum
 ivir havuðit oc toc hoggit i pallstockenn oc
 20 stoð þar fost æghsen. þa var þæim skamt allstora
 hoggva a millom oc lagha bæðe enn þa er hann
 fell þa fanz þat i pallinom þar er hann stoð. at
 hann hafðe dreget innren efter ser um golvit.

K. 115.

25 Flocctr pesse er undan komz fluði austr a (280)
 Marker oc sotto flestir a Gautland austr oc mest
 firir því at þær visso æighi ser von friðar i Nor-
 eghe. hældr enn þær aðrir er fullan fiannskap
 hofðo fengit af Erlinge. Enn þat bar annat til

10. bac: bake A1. 10—11. at—gevet: gaumr at hanum
 gefinn A1. 13. hærðar: med art. A1 (= Hkr.). 15. saret:
 sar A1 (= Hkr.). 22. þat: ul. A1. 25. komz: kom A1.

▲ at þau varo i Sviðioðo Birghir iarl sa er atte
 Brigðo dottor Harallz gilla oc hafðe væitt mikinn
 styrk Oystæine kononge bæðe með liði oc með
 fegiavom.

4. fegiavom: *herefter har alle skriverens afslutnings-*
bemærkning: Nu hværv ek þar i fra.

TILLÆG.

I.

Se s. 4, anm. til l. 2—4.

Vm Dagh hinn froða.

Daghr het maðr er bio a bor þeim a Haðalande ⁽²⁾ er Þeingilsstaðir heita enn hann var kallaðr Daghr hinn froðe. oc var rikr hersir. Daghr hinn froði atti tvou born sun oc dottor. sunr hans het Guð- ðormr hinn raðspake oc þat mælto menn. at ungan mann vissu þeir eighi vænna til viz enn Guððorm. Hælgha het dottir hans hin siðlata. sumir callaðo Hælgho hina harpruðu. Ðat var oc mællt vm Hælgho at engha vissu menn þa aðra kono er betr væri vm skoruleic sinn oc vm aseo oc vmm alla meðferð enn Hælgha. Halfðane kononge fell hugr til Hælgho oc bað hennar oc sva fec hann hennar ² oc gat með henni sun þann sem margir menn hafa ¹⁵ høyrt getið er Haralldr het hinn harfaghri. Haraldr toc þeghar i bernsku sinni við mikilli vinsæld bæðe

1. Overskr. mgl. A2. 2. -lande: -landi A1. 3. enn: i A2 har AM udstreget stregen over ñ (eñ) = l. 7. kallaðr: med c A2. 4. froðe: froði A1-2. froði: froðe A1. 5. atti: atte A2. 5. 7. Guð-: Gudd- A1. 6. rað: rað A2. 7. eighi: eg A1. 8. dottir: dotter A2. callaðo: med þ A1. 9. Hælgho: med u A1. mællt: mælt A1-2. 10. engha: enga A1-2. 11. skoru-: skaru- A1. vmm: um A1-2. 12. -ferð: -faerð A2. 13. Hælgho: Hælgo A2. fec: feck A1. 14. henni: henne A1-2. margir: marger A2. hafa: hava A1-2. 15. høyrt: heyrt A1. getið: getit A1-2. -faghri: -faghre A1-2. 16. þeghar: þegar A2. bernsku: bernsco A1. sinni: sinne A1. mikilli: micille A1; mykilli A2.

A friðleics sacir oc bliðletes er hann hafðe við hvern mann. Halfðan konongr gerðiz vinsæll maðr i riki sinu þviat hann var rikr maðr oc vitr oc eighi vissu menn arsælla konong enn hann var.

II.

Se s. 5, anm. til l. 7.

Vm einn og ævo atburð.

5

(4) Sva gerðiz eitthvert sinn til ugævo atburðr þat var um varit þann tima er isa tekr at læysa a votnum. þa hafpi konongrinn farit til veizlu i bygð þa er Brandabu heitir a Haðalande. enn hann for fra veizlunne með mikit lið. þa oco þeir at vaz isinum. ¹⁰ a vatni þvi er Rond heitir. enn þeir komo þar sem Rökens vic heitir. þa brast isinn vndir honom oc vndir hesti hans. enn þegar er þeir sa þat. þa vildu allir biargha kononge. oc þyrftiz þingat mykill fioldi druckinna manna. isinn brotnaðe þvi meir oc viðare. ¹⁵ oc varð konongenom eighi meiri hiolp at drucknom monnom. enn sva at konongr tyndizk þar oc Daghr hinn froðe maghr hans. oc nocorir tyttughu menn með þeim. Ðesse tiðendi þottr ollum monnum ill vera er til spurðu. firir þvi at hann var maðr arsæll ²⁰ oc vinsæll. enn sva var mikil arsæli konongs at þegar er þeir funnu lic hans. þa skiftu þeir licam hans i sundr oc varo innyfli hans iarðad a Þengilsstoðum a Haðalandi. enn licamr hans var iarðaðr a Steini a Ringaríki enn hofuð hans var flutt i ²⁵

1. sacir: saker A2. -letes: -letis A1; letis A2. 2. gerðiz: med þ A1, gerðez (ved AM:s rettelse) A2. 3. sinu: sino A1. eighi: ei A1, eigi A2. 7. tekr: toc A1; A2 = A. 7-8. a votnum: oc votninn A1; A2 = A. 20. firir . . . at: ul. A1; A2 = A. 21. konongs: Halfdanar A1-2.

Skirns sal a Vestfold oc var þar iarðat enn fir því ^A
skiptu þeir licam hans at þeir truðu því at arsæli
hans myndi iamfnan með honom vera hvart sem
hann væri lifs eða douðr.

III.

Se s. 19, anm. til l. 11.

5 Her segir fra æignum Ragnu.

Raghna hin rikulata het mær ein er ætti byghð (15)
þa nalegha alla er Þotn er callat oc Land heitir.
oc øy þa alla. er nu er Øyn bygða er callað. þat
var oc mælt um Ragnu. at hun var allra moyia
10 feghrst. Raghna var dottir Aðils hins auðgha.
Aðils var Aso sunr Þoro dottor. enn Þora var dottir
þeira Øysteins konongs oc Astriðar dottor Aðils
konongs. er Aðils svarti var callaðr. enn Aðils faðir
Raghnu var þa frafallin enn Raghna var einberne
15 hans. enn þa var Haralldr konongr tolf vетra gamall
er þetta var. oc Raghna var oc þa tolf vетra. iamn-
aldrar Harallz. enn Haraldr laghðe aelsku mykla a
Roghnu. enn þa er Haraldr let astaryrði sin i lios
við Roghnu. a pessa lund svaraðe hon. þat mæli
20 oc vist með sannýndum at eighi em ec betra un-
nusta verð enn þer eroð veldr því hvartveggia kon-
onglegh byrð yður. oc sva oll kononglegh tign oc
feghrð er a yðr er enn þo aðr enn ek fella fulla
ast til yðar þa vil ec þess verða vor. hvart heldr
25 skulu verða arfar Neriðs hins raðspaca frenda yðars
herra konongr. per eða synir Gandalfs. Ða svaraðe
Haraldr reiðr oc mælti sva. þat ætlaða ec Ragna.
at þu skyldir firir astar sakir með agætri sæmd
vera leidd til minnar sengar. enn firir því at þu

1. Skirns: af AM i A2 rettet til Skiris. 8. er(3):
ul. A2. 18. yrði: orð A2. 19. a—lund | sv. hon: omv. A2.

hevir brughðit mer þessom bryghðslom. þa er nu
þess vert at þu seð sva leidd til minnar sengar sem
ein fatæk frilla.

Nu talar Raghna við kononginn.

(16) Ðat mælti Raghna við konongen. eighi skulu 5
per herra konongr reiðazk viðr þo at ver mælim
oss gaman oc hövir þat ecki konongdomi yðrum.
at briota kapp við kuenmenn oc þo allra sist við
møyborn smo sem ec em heldr er yðr soemd þat
herra konongr at deila kappe við kononga aðra. er 10
nu ero skipaðir um allt land innan. þat vil ec oc
segia yðr ef ec ræð mer seolf. þa verð ec hvatke
yður frilla ne enskis manz annars. oc annat hvart
skal ec hava þann at eighnum manne. er alla
Noreghs menn gerir ser at þegnum eða scal ec 15
engan hava.

Ða er Haralldr konongr heyrði þessi orð. þa
strengði hann þegar heit. oc svor við hovuð sitt. at
hann skyldi enga eighna kono eigha i Noreghi nema
Roghnu oc þo með þeim hætti. at hann gerpi alla 20
menn at þegnum ser i Noreghi. þat let hann ouc
fylghia at su kona var verðari at eigha agætan
konongh heldr enn einhvern heraðz hould er sva
skoruligh orð hevir i munni ser sem Raghna.

Vm ny logh.

25

(17) Ða gerði oc Haraldr ny logh vm quenna rett
at sa maðr er tekr cono nauðgha. þa scal honom
þat verða at utlæghðar soc oc scal hann koupa sec
með xl marka sex alna øyris i frið aftr. En su
kona er hon leghz a loun þa scal hon ganga i kon-
ongs garð oc tyna frælse sino þar til er hon er

2. seð: sert A1. 5. Ðat: þa A2. 31. er(1): ul. A1-2.

løyst þaðan með þrim morkum sex alna øyris.
enn firi því set ec þessi logh at hver su kona er 11
hon vill goð vera. þa vill at hon havi sealfræðe a
ser at hallda quensko sinni firir hverium manne.
5 enn su kona er hon vill ill vera þa gialde hon
oquensku sinnar. eptir því sem nu hevi ec mælt.

Því heit ec oc at engum guðe scal oc blot föra.
þeim er nu gofgha menn. nema þeim einum er
solena gerði oc heiminum haghaðe oc hann gerþi.
10 oc með því at ec berume þat firi. at ec vil vera
einvalzkonongr at Noreghi. oc leggia undir mec alla
aðra kononga. þa er aðr eru bæðe rikir oc mottoher.
þa scal ec i þess trausti alla luti gera er mattogha-
astr er oc ollu ræðr engi scal oc sa mer allkær
15 vera at vinatto er annan guð gofgar enn þann.
þviat ec þyckiume þat sea til sanz. at sa guð ma
ecki mer hialpa oc engom oðrum. er hann hevir ecki
meira riki enn einn steinn eþa einn skogh ec em
maðr einn. oc veit ec at ec scal døyia sem aðrir
20 menn oc kenne ek ivirgiarnleghan hugh með mer.
enn ef ec vissa at ec scylda fafnan liva sem ec veit
at guð livir. þa mynda ec ecki una fyr enn ec
hefða allan heiminn undir mer oc minu forræðe.
firir því er þat markande. um þessa guða ef þeir
25 hefpi guddom nockorn eða afl með ser. þa yndi
þeir ecki sva litlu riki at raða einum steini eða litt-
um lund. firir því scal hver maðr vitande lata ser
þat skilazst. konongr sa er noccot vit hevir fengit.
at sa einn er sannr guð. er alla luti hevir scapat.
30 þa ma han einn fulla hiolp veita mannenom. þviat
hann hevir manninn gorvann sem alt annat. firir
því man ec a þat stunda meðan er ec livi. at
sva sem hugr minn stundar til þess er ollom er

24. guða: guði A1-2. 28. skilazst: AM har i marginen i
A2 tf. s. 30. veita: vinna A1-2. 33. þess: guðs tf. A1-2.

mattoghare. sva venter mec oc at af hans træste scal
ec enn verða matkare ollom smakonongum. þeim
sem nu ero i Noreghi.

(18) Enn þa er Guðormr frendi Haralz konongs
höyrði þessi orð þa stoð Guðormr upp oc mælti i 5
lioðe firir allri hirð Haralz konongs oc morghom
bondom oc micklum fiolda annarra manna. oc var
þessi fyndr a Hadalande hinn atta dagh iola. oc
toc Guðormr sva til orðz. Varla ætla menn hava
höyrт fyr iam snotrlegh orð or munni tveggja 10
barna. þeirra sem eighi ero ellri enn xii vetra
gomul sem nú hovum ver heyrt. or munni Haralz
konongs oc Roghnu Adils dottor. enn þat mæ vist
mæla með sonnu. at engi maðr hevir höyrт um
vara dagha hvatke ungs manz ne gamals. þou sem 15
iam viðrkømelegh ma þyckia sem þou er Haraldr
konongr hevir mælt i dagh. oc hevir hann þou sum
mællt. er mikit man auca starf þeira manna er
honom vilia fylghia. um þat fram er engi hans
frenda hevir haft fyrir honom oc hava þeir þo allir 20
yrit oroa menn verit enn firi því at sva hofþinghia-
samlegh er orðinn rœðan Haralz konongs. þa er nu
engum manne viðskiliande. æ meðan lif ma endaz
til fylghðar við hann. þeim sem aðr hava þionat
honom eþa hans frendom fyrr enn þetta er røynt. 25
12 hvart þetta ma með auðnu endaz til fulz er Haraldr
konongr hevir mælt.

Vm æiðstaf nocon.

(19) I þeim sama stað sver Guðormr við hovuð sitt
at hann skyldi aldre skilaz við Harald konong æ 30
meðan hann hefði lif. oc engan annan guð gofga nema

8. fyndr: fundr A1. 22. -legh: sál. A1-2; -legt A.
23. -skiliande: scilandez A1.

þann er ollu ræðr. Haraldr konongr gaf a þeim deghi Guðorme frenda sinum riki þat. er Skioldr hafpi fyrir raðit. oc i þann tima var Oðins salr callaðr oc vik þa með er Saltvik var kallat. er nu 5 heitir O'slve. oc allar þær strander með er Salltvíkar strander varo kallaðar. þetta riki allt gaf Haraldr konongr Guðþorme frennda sinum oc austr til Svinasunnz. oc gerði hann þar Guðþorm her-toga ivir.

IV.

Se s. 302, ann. til l. 6.

10 Born þeirra Skula konongs fostra oc Guðrunar B-mbr. varo þau Asulfr a Reini oc Ragnilldr er atte Kyrp-146 ingaormr. Dotter Kyrpingsaorms var Asa móðer Biarnar boks. Born þeirra Asulfs oc Þoro Skofta dottor. varo þau Guðormr a Reini oc Sigrið er atte Hallkæll hukr Ðeirra sunr var Ion faðer þeirra Hallkælls oc Ragnvallz oc Grego Guðormr a Reini fecc fyrst Ælldriðar systur Hallkæls huks. Ðeirra døtr var Rangrið oc Ingiriðar(!) oc Guðrun. Rang- 146 riðar fecc Biarne byrðar svæinn Ðeirra døtr varo 20 þær Ælldrið oc Ingibiorg. Dotter Magnus konongs oc Elldriðar var Kristin er atte Reiðar sendimaðr. Þorer skinfælldr hafðe atta Elldriði. Ðeirra synir varo B-pap. Kynaðr oc Þorgrímur klaufi. Siðan var hon gift logmannenom a Gaulande. Ðeirra sunr var Har-25 alldr. Synir Ingibiargar varo Þorsteinn skalmold oc þær brœðr. Rangrið var siðar gift Friðreke kœno. þeirra dotter var Azstrið oc var mœynunna. Ingiriðar Guðormsdottor a Ræni fecc Guðormr

10. Born: Dette slægtregister er også trykt i Chria Vidensk. selsk. skr. (1875). 23. Kynaðr: Kinaðir B1; Kinaðr B2.

Austmannzson austan af Iamtalande. Guðormr a Reyni fecc siðar Bergliotar. þeirra sunr var Asulfr faðer Þorbiargar er atte Eirikr gryfill. þærirra sunr var Asulfr. siðar atte Þorbiorgu Roar konongs frennde. Guðormr a Reini atte siðar Sigriði dottor 5 Porkæls oc Hallkatlu. Hallkatla var dotter Sveins Bryiulfssunar. broðor Særks i Sogne oc Ingiriðar systr Knuz ens rika Dana konongs. Barðr Guðorms sunr fecc fyrst Úlfildar dottor Pals biscups. en þar nest Ceciliu dottor Sigurðar konongs. þeirra sunr 10 var Ingi konongr.

Her næfr Arnmoðlinga tal.

(215) (M)aðr het Finnviðr fundinn. hann var fundinn i arareiðri. oc vafðr i silkireifum. oc vitu menn eigi ætt hans. fra hanum er comen ætt su. er callað er 15 Arnunga ætt. sonr hans var Þorarenn bullibak. faðer Arnviðar faðr Arnmoðs iarls. fra hanum er comen su ætt er Arnmoðlingar hæita. Sunr hans het Arne. synir Arna varo þær Kalfr a Eggiu. Þorbergr. Þorbiorn. Finnur iarll. oc Arne. Þorbergr 20 Arnasunr atte Azstriði ena arborino dottor Erlings a Sola. oc Azstriðar Tryggva dottor. systr Olafs Tryggva sunar. Arne Arnasunr atte Geirðruði systr Azstriðar hinnar oborno. Ðesse varo born Þorbergs Arnasunar. Óysteinn orre. Ogmundr. Þora oc Ioronn. 25 Haralldr konongr Sigurðar sunr atte Þoro. þeirra synir varo Magnus konongr faðer Haconar konongs Steigar Þores fostra. oc Olafur konongr er callaðr var boande. hann var faðer Magnus bærrfœz. hann var faðer Sigurðar konongs Iorsala-Sigurðar. oc 30 Óysteins konongs oc Olafs konongs Harallz konongs oc Sigurðar slæmbidiakns. oc Magnus rauða. Þoro.

4. Roar: Rear B1-2. 21. ar.: æt- B1-2.

born oc Sigurðar konongs. var Magnus konongr er callaðr var Borgilldar sunr. moðer hans var Borgilldr dotter Olafs af Dale. Magnus fecc Kristinar dottor Knuz lavaðar. þau atto ækki barn. Dotter 5 Sigurðar konongs oc Malfriðar Harallzdottor var Kristin er atte Erlingr iarll. Ðeirra born varo þau 147 Magnus konongr oc Ragnilldr er atte Hallkæll Ioansunr. dotter Ófsteins konongs Magnussonar var Maria er atte Guðbrandr Scafhoggs sunr. þeirra sunr 10 var Olafr er callaðr var ogiæfa. Born Harallz konongs gilla varo þau Ingi konongr. oc Sigurðr konongr. Eysteinn konongr oc Magnus konongr. Brigitte er atte Magnus broðer Inga konongs sammoðdr. en síðan atte hana Birgir iarll brosa. Ðeirra born 15 varo Philippus iarll. oc Knutr iarll oc Ingigiærðr er atte Sverkir konongr. þeirra sunr var Ioan konongr. Born Sigurðar konongs varo þau Hacon konongr oc Sverrir konongr. Sigurðr Marcus fostre oc Cecilia er fyrr atte Folkviðr logmaðr. Born 20 Sverriss konongs varo Hacon konongr faðer Haconar konongs. oc Sigurðr lavaðr faðer Guðorms konongs. oc Kristin er atte Philippus konongr oc Cecilia er fyrr atte Einar. en síðan Gregoris kikr. sunr Folkviðr oc Ceciliu dottor Sigurðar konongs var 25 Hacon iarll. hann atte fru Kristini. oc var þeirra sunr Knutr iarll. Siðar atte Ceciliu Barðr Guðormsunr a Reini. þeirra sunr var Ingi konongr. faðer Guðorms. Poro dottor Magnus bærfœz atte Loftr prestr. þeirra sunr var Ioan faðer Pals biscups 30 Sæmundar oc Orms. dotter Sigurðar slæmbidiakns var Ingigiærðr er atte Hacon klo. þeirra synir varo Havarðr hallte. Sigurðr. Haralldr. Eirikr. Agmundr Þorbergs sunr Arnasonar var faðer Skofta i Gizea.

9. Seaf: *B1-2*; Scap- *B*.

Desse varo born Skofta. Ogmundr. Þorðr. Finnur. Pall. Ragnilldr. Þora. er atte Osolfr Sculasunr. þeirra sunr var Guðormr a Reini faðer B(arðar) faðr þeirra Inga konongs oc Skula hærtoga. G(uðorms) oc Sigriðar. born Skofta hann var M(argreta) 5 drotning. er Hacon konongr a. Ingirið. Rangrið. Sunr P(als) Skofta sunar var N(ikolaus) kuðungr. faðer P(als) fliðu. oc Ragnilldar. dotter Osolfs oc Þoro Skofta dottor var Sigrið moðer Ivars Hallkælls sunar. faðr Gregoris. Ragnilldi Skofta dottor 10 atte Dagr Eilifssunr. þeirra born varo Gregoris. Gyrið. Baugeið. Sigrið er atte Halldor Bryniulfs sunr a Vettalandum. Gunnar het sunr Gregoris. Ioronne Þorbergsdottor atte Ulfr stallare. þeirra born varo Ioan stærki oc Brigða. sunr Ioans var 15 Erlendr himallde faðer Ófsteins erchi byskups oc Þorbergs faðr Erlenz. Brigðu sunr var Sauðavulfr faðer Petrs byrðasvæins faðr þeirra Ulfs flys oc Sigriðar moðor Petrs ærchibyskups. Dotter Finnz iarls Arnasunar var Ingibiorg iarllamoðer er atte 20 Þorfinnr iarll Sigurðar sunr. þeirra synir varo þeir Pall iarl oc Erlendr iarll. faðer þeirra Magnus iarlls hins hølga oc Erlings oc Gunnilldar moðor Ragnvallz iarls. faðr Ingigiærðar er atte Eirikr stakblællr.

148 þeirra synir varo Haralldr iall er fell i Vik. oc 25 Magnus mange er fell i Sogne. Pall iarll Þorfinnz sunr. atte dottor Haconar iarlls Ivarssunar. þeirra sunr var Hacon iarll. hans born varo þau Pall iarll.

5. Sigriðar: *B1-2*; Sigurðar *B*. S.: her en lille åben plads i *B1-2*. 5—6. hann—a: *ul. B1-2*; men er i *B2* tf. af AM, der skr. atti og h. for hann; sikkert er hann en forvanskning af hertoga. 9. Ivars: *wrigt. for Ioans*; I. *B1-2*. 12—13. Sigrið—Gregoris: *ul. B1*. 15. Brigða: *B1-2*; Birgða = *l. 17*. 17. Sauðaulfr: *B1-2*; Sauðolfr *B*. 24. stakblællr: *sál. også AM 22 fol.*

oc Haralldr íarl faðer Erlenz íarls er fell i Damins
øy. Ingibiorg oc Margretha. Ingibiorgu atte Olaf
Suðr øyia konongr. en Margretto atte Maddaðr
íarll. þærir sunr var Haralldr íarll. faðer Ioans
íarls oc Dauiðs íarlls. sunr Arna Arnasunar var
Ioan i Biarkrøy. faðer Sigurðar hunnz. oc Viðkunz
faðr Erlings. faðr þærir Viðkunz oc Ragnu er atte
B(jarne) Marðarsunr.

2. Margretha: *B1-2; -gretar B.* 6. Ioan: *Ioa B;* *Ion B1-2.*
Biarkr.: *Bierkr-* *B1-2.* 7. Viðkunz: *-kunnar B (alene).*
8. -sunr: *lakune B.*

REGISTRE.

I. Personregister.

A.

- Arnviðr Þórarinsson 389.
Ása Kyrpingleormsdóttir 388.
Ása Þórudóttir 384.
Ásbjörn se Arnbjörn.
Ásbjörn (d. 1134) 336.
Ásbjörn snara (12. árh.) 372.
Áskell (12. árh.) 348.
Áskell Smiðsson (12. árh.) 349.
Áslákr fitjaskalli (11. árh.) 176.
Áslákr hólmskalli (10. árh.) 86.
98.
Áslákr í Finney (11. árh.) 182.
Áslákr ungi (12. árh.) 356.
Áslákr Erlendsson (12. árh.) 353.
Ásta Guðbrandsdóttir (c. 1000)
140. 147. 159. 216. 301.
Ástrið Aðilsdóttir 384.
Ástrið Burizleifsdóttir (10. árh.)
81. 115. 117.
Ástrið Eiriksdóttir (10. árh.) 108.
Ástrið Erlingsdóttir en áborna
389.
Ástrið Friðreksdóttir 388.
Ástrið Óláfsdóttir sœnska 156.
157.
Ástrið Sveinsdóttir (11. árh.)
161. 206. 233.
Ástrið Tryggvadóttir (c. 1000)
113. 389.
Ástúlfur Eiriksson 389.
Ástúlfur Guthormsson 389.
Ástúlfur Skúlason (Ós-) 388. 391.
Atli enn mjóvi (9. árh.) 3. 13.
14. 15.
Arnulvr se Qrnólfur.
Az- se Qz-.

- B.**
- Baldr 28.
 Baldvini, *konge (d. 1118)* 331. 332.
 Bárðr se Razzabárðr.
 Bárðr standhali (12. árh.) 356.
 Bárðr Guthormsson 389. 390.
 391
 Baugeið Dagsdóttir (12. árh.)
 391.
 Benteinn Kolbeinsson (12. árh.),
 349.
 Bergljót 389.
 Bergljót Hákonardóttir (11. árh.)
 104. 138.
 Bergljót Þórisdóttir (10. árh.) 58.
 Bergþórr Mársson (12. árh.) 351.
 Birgir jarl brosa (d. 1202) 381.
 390.
 Bjarni byrðarsveinn 388.
 Bjarni gullbrárskáld (11. árh.)
 176. 180. 191.
 Bjarni enn illi (d. 1163) 364. 365.
 Bjarni Marðarson 392.
 Bjarni Sigurðarson (c. 1100) 352.
 Bjørn bokkr (12. árh.) 388.
 Bjørn brezki (10. árh.) 86.
 Bjørn stallari (d. 1030) 182.
 Bjørn Erlingsson (12. árh.) 348.
 Bjørn kaupmaðr Haraldsson (c.
 900) 19. 24. 39. 140.
 Bjørn Úlfsson 214.
 Blóðœx se Eiríkr.
 Borghildr Óláfsdóttir 390.
 Bragi, *guden* 28. 29. 49.
 Brigða Haraldsdóttir 381.
 Brigða Úlfssdóttir 391.
 Brigitt Haraldsdóttir 390.
 Brúsi, *en stavno* 351.
 Búi digri (d. 986) 80. 86. 87. 89.
 90. 91. 92. 94. 95. 96. 97. 98. 101.
 Euriz Heinreksson (12. árh.) 341.
 Burizleifr, *vendisk (polsk) konge*
 (c. 1000) 80. 81. 82. 83. 114.
 115. 117.

- B.**
- Bólverkr Arnórsson (11. árh.)
 217. 243. 251.
- C.**
- Cecilia Gyrðsdóttir (12. árh.) 351.
 Cecilia Sigurðardóttir 389. 390.
 Cecilia Sverrisdóttir 390.
- D.**
- Dagr enn fróði (d. 860) 382. 383.
 Dagr Ellifsson (c. 1100) 324.
 351. 391.
 Dagr Haraldsson hárf. 19.
 Dagr Hringsson (11. árh.) 181.
 183.
 Dávið Haraldsson, *jarl* 392.
 Dávið Melkólmsson (1124—53)
 320.
 Dóttá Porkelsdóttir (11. árh.)
 252.
- E.**
- Eðmundr, *konge i Sverrig*, 208
anm.
 Eðvarðr, *se Jáðvarðr.*
 Eggjar-Kálfr *se Kálfr Arnason.*
 Egill, merkismaðr (d. 955) 33. 34.
 Egill Áskelsson (11. árh.) 311.
 313. 315.
 Eilifr jarl (11. árh.), *i Rusland*
 218 (Eiríkr).
 Einarr 390.
 Einarr skálaglamm (d. c. 995)
 68. 69. 70. 71. 72. 79.
 Einarr þambarskelfir Eindriða-
 son (d. 1150) 104. 130. 138.
 148. 151. 154. 190. 191. 192.
 207. 235. 247. 248. 264. 265.
 Einarr Laxapálsson (d. 1155)
 350. 353.
 Einarr Skúlason (12. árh.) 340.
 345. 346. 353. 354. 357.
 Eindriði heiðafylja (12. árh.) 364.
 Eindriði i Gautsdali (c. 1100) 349.

- Einriði ungi (d. 1163) 362.
 Einriði Einarsson (11. árh.) 265.
 Ein(d)riði Jóansson (12. árh.)
 357. 358.
 Eiríkr bjóðaskalli (10. árh.) 108.
 Eiríkr gryfill 389.
 Eiríkr enn sigrsæli (c. 964—93)
 206.
 Eiríkr stakblellr 391.
 Eiríkr Dagsson 376. 377.
 Eiríkr hæll Eindriðason (12.
 árh.) 349.
 Eiríkr Eiríksson, eimuni (d.
 1137) 300. 335. 336. 348.
 Eiríkr Hákonarson 390.
 Eiríkr jarl Hákonarson (d. c.
 1022) 86. 87. 88. 89. 92. 93.
 94. 96. 98. 100. 101. 102. 103.
 104. 105. 106. 107. 116. 118.
 119. 120. 121. 123. 124. 125.
 126. 127. 129. 130. 131. 134.
 135. 136. 137. 138. 139. 143.
 144.
 Eiríkr blóðœx Haraldsson (d. c.
 954) 19. 23. 24. 25. 26. 27. 29.
 30. 31. 32. 33. 34. 36. 38. 41.
 46. 51. 52. 53. 55. 56. 63. 70. 73.
 Eiríkr Knútsson, *konge i Sverrig*
 301.
 Eiríkr Sveinsson (d. 1103) 322.
 323.
 Eldrið, *på Rein* 388.
 Eldrið Bjarnadóttir 388.
 Elizabet *se Ellisif.*
 Ellisif Jarizleifsdóttir (11. árh.)
 232. 233. 283.
 Emma drótning, *i England* 185.
 201. 203. 298.
 Erlendr í Gerði (11. árh.) 182.
 Erlendr steik (10. árh.) 94.
 Erlendr Hákonarson (d. 995)
 104. 106.
 Erlendr Haraldsson, *jarl* 316.
 320. 324. 327. 392.
- F.**
 Fiðr geit (keit; 12. árh.) 349.

- Finnr Árnason (*11. árh.*) 181.
266. 269. 271. 272. 273. 275.
283. 289. 391.
Finnr Háreksson (*11. árh.*) 301.
Finnr Sauðaúlfsson (*12. árh.*)
350.
Finnr Skoftason (*c. 1100*) 321.
391.
Finnviðr fundinn 389.
Fólkviðr lögmaðr 390.
Freyr 14.
Friðrekr kœna (*d. 1163*) 364.
365. 368. 388.
Friðrekr merkismaðr (*11. árh.*)
287.
Fróði, *sagnkonge* 70.
Fróði Haraldsson hárf. 19.
- G.**
- Gamli Eiríksson (*10. árh.*) 24.
31. 32. 33. 34. 50. 57. 70.
Gamli-Knútr se Knútr Sveins-
son.
Gandálfssynir 384.
Gautatýr, *Odin* 38.
Geila Burizleifsdóttir (*10. árh.*)
111. 117.
Geirðruðr Erlingsdóttir 389.
Geirfinnr jarl 143.
Geirmundr, *en norsk bonde* (*10.
árh.*) 87. 88. 89.
Georgius se Gyrgir.
Geysudœtr 252.
Gizorr hvíti (*10. árh.*) 94. 102.
Glúmr Geirason (*10. árh.*) 30.
50. 52. 56. 64.
Goðeni (-vini) jarl Ulfnaðrsson
279. 300.
Gormr, *konge* 62. 67.
Grani skáld (*11. árh.*) 252.
Grégóris kíkr 390.
Grégórius (-ris) Dagsson (*d. 1161*)
351. 352. 353. 355. 356. 358. 391.
Grégó[rius] Jónsson 388. 391.
- Guð- se Guth-.
Guðbrandr kúla (*10. árh.*) 140.
147. 216.
Guðbrandr Skafhoggsson (*d.
1161*) 373. 390.
Guðriðr Guthormsdóttir 243.
Guðrún Guthormsdóttir 388.
Guðrún Nefsteinsdóttir (*11. árh.*)
301. 388.
Guðrøðr (?) 351.
Guðrøðr, *konge over Norderørne*
317.
Guðrøðr veiðikonungr (*c. 800*) 3.
Guðrøðr Bjarnason (*10. árh.*) 140.
Guðrøðr Haraldsson ljómi 19.
Guðrøðr Haraldsson skirja 19.
Guðrøðr Sigurðarson sýr 159.
Gullharaldr se Haraldr Knúts-
son.
Gunnarr af Gimsum (*12. árh.*)
348.
Gunnarr Grégóriusson 391.
Gunnildr Burizleifsdóttir (*c.
1018*) 82. 83. 114.
Gunnildr Erlendsdóttir 391.
Gunnildr Knútsdóttir (*d. 1038*)
188.
Gunnildr Sigurðardóttir (*11.
árh.*) 159.
Gunnildr Ozurardóttir, kon-
ungamóðir (*10. árh.*) 23. 24.
25. 26. 27. 30. 31. 32. 35. 38. 40.
45. 46. 47. 49. 52. 53. 68. 73. 184.
Gunnarðr Haraldsson hárf. 19.
Guthormr (Guð-) Ásúlfsson (*12.
árh.*) 388. 389. 391.
Guthormr (Guð-) Austmannsson
389.
Guthormr Bárðarson 347. 391.
Guthormr (Guð-) Dagsson 382.
Guthormr Eiríksson (*10. árh.*),
(Guð-) 24. 31. 57.
Guthormr Haraldsson hárf.,
(Guð-) (*c. 900*) 19.

- Guthormr Ingason 390.
Guthormr (Guð- Guðþ-) Sigurð-
arson (*9. árh.*) 387. 388.
Guthormr (Guð-) Sigurðarson,
konge 390.
Guthormr Steigar-Pórisson
(Guðþ-) 243.
Gyða en enska (*c. 1000*) 111.
189.
Gyða Goðenadóttir (*11. árh.*)
279.
Gyða Haraldsdóttir (*11. árh.*) 300.
Gyða Sveinsdóttir (*11. árh.*) 136.
Gyða Þorgilsdóttir (*11. árh.*) 279.
Gyrðr Bárðarson (*c. 1000*) 351.
Gyrðr Goðenason (*d. 1066*) 298.
Gyrðr Lögbersason (*12. árh.*)
348.
Gyrgir (Georgios Maniakes, *11.
árh.*) 219. 220. 221.
Gyrið Dagsdóttir (*12. árh.*) 391.
Göndul, *en valkyrje* 38.
Göngu-Hrólfur 296.
- H.**
- Haklangr ø: Pórir (*d. 872*) 15. 17.
Hákon kló 390.
Hákon pungelta (*12. árh.*) 349.
Hákon Eiríksson jarl (*d. 1029*)
136. 139. 140. 145. 146. 147.
170. 173. 174. 177. 178. 179.
Hákon Finnsson (*11. árh.*) 301.
Hákon Fólkviðarson galinn 390.
Hákon Grjótgarðsson gamli (*c.
900*) 14.
Hákon Hákonarson gamli 390.
391.
Hákon Haraldsson enn góði
(*konge 935—61*) 19. 21. 22. 23.
24. 25. 26. 31. 32. 33. 34. 35.
36. 37. 38. 40. 41. 43. 44. 46.
47. 48. 49. 50. 51. 52. 54. 57.
Hákon Ívarsson (*11. árh.*) 273.
275. 391.
- Hákon Magnússon, Pórisfostri
(*d. 1094*) 295. 309. 310. 311. 389.
Hákon Pálsson (*c. 1100*) 320.
391.
Hákon Sigurðarson jarl (*d. 995*)
58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 66.
67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74.
76. 77. 78. 79. 80. 86. 87. 88.
89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 97.
98. 99. 102. 103. 104. 105. 106.
107. 111. 112. 117. 137. 138.
180. 372.
Hákon Sigurðarson herðibreiðr
(*d. 1162*) 358. 364. 365. 390.
Hákon Sverrisson 390.
Hálfdan Guðrøðarson svarti,
konge i Norge (*9. árh.*) 3. 4.
5. 7. 13. 382. 383.
Hálfdan Haraldsson háfœta (*c.
900*) 20. 296. 297.
Hálfdan svarti Haraldsson hárf.
19.
Hálfdan Sigurðarson hrísa 216.
Hálfdan Sigurðarson sýr (*11.
árh.*) 159.
Halldórr skvaldri (*12. árh.*) 330.
332. 340.
Halldórr úkristni (*c. 1000*) 117.
127. 129. 135.
Halldórr Brynjúlfsson (*11. árh.*)
391.
Halldórr Sigurðarson (*12. árh.*)
348.
Halldórr Snorrason (*11. árh.*)
226. 228.
Hallfreðr vandræðaskáld (*d. c.
1007*) 108. 123. 124. 128. 131.
132.
Hallkatla Sveinsdóttir 389.
Hallkell húkr (*c. 1100*) [haukr
urigt.] 356. 388.
Hallkell Jó(a)nsson 388. 390.
Hallvarðr fægir (*d. 1139*) 351.
Hallvarðr enn helgi (*d. 1044*) 348.

- Hallvarðr Gunnarsson (*d. 1155*) 353.
Hamarskáld se Porkell.
Haraldr (*fejl f.* Hallgarðr = Grjótgarðr) 15.
Haraldr flettir (*11. árh.*) 311.
Haraldr grenski (*d. 995*) 140.
Haraldr gullskeggr, *konge* (*9. árh.*) 3.
Haraldr enn víkverski (*12. árh.*) 352.
Haraldr Þúason (*10. árh.*) 101.
Haraldr Eiríksson, *jarl* 391.
Haraldr Eiríksson gráfeldr (*d. 970*) 24. 31. 32. 34. 38. 49. 50. 51. 54. 56. 57. 63. 64. 65. 66. 67.
Haraldr Eldriðarson 388.
Haraldr Goðenason (-vina-) (*d. 1066*) 279. 280. 285. 286. 288. 289. 293. 294. 298. 300.
Haraldr Gormsson, *blátand* (*d. c. 987*) 31. 58. 59. 60. 63. 64. 66. 68. 74. 75. 76. 79. 80. 81. 82. 83. 114. 116. 180.
Haraldr Hákonarson 390.
Haraldr Hákonarson jarl 392.
Haraldr Hálfdanarson, hárfagri (*d. 933*) 4. 5. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 15. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 30. 33. 34. 49. 58. 108. 140. 159. 216. 243. 244. 296. 382. 384. 385. 387. 388.
Haraldr ungi Hálfdanarson svarta (*9. árh.*) 3.
Haraldr (Gull-) Knútsson (*d. 970*) 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68.
Haraldr Knútsson gamla (*d. 1040*) 185. 195. 201. 204. 298.
Haraldr jarl Maddaðarson, (*d. 1206*) 392.
Haraldr Magnússon gilli (*d. 1136*) 334—47. 351. 381. 389. 390.
Hrólfr se Gøngu-Hrólfr.
Haraldr Sigurðarson (*d. 1172?*) 375.
Haraldr Sigurðarson harðráði (*d. 1066*) 159. 181. 182. 183. 211. 216—35. 237—73. 275—93. 295. 296. 298. 301. 302. 308. 309. 389.
Haraldr Sveinsson, *dansk konge* (*d. 1018*) 83.
Haraldr Valdamarsson, *konge i Rusland* (*d. 1132*) 300. 385.
Hárekr Eyyvindarson i Þjóttu (*d. 1038*) 14. 166. 167. 168. 182. 301.
Haukr hábrók (*10. árh.*) 21. 22.
Hávarðr hoggvandi (*d. 986*) 86. 98. 102.
Hávarðr Hákonarson halti 390.
Hávarðr Þorfinnsson (*11. árh.*) 27.
Heðinn harðmagi (*12. árh.*) 350.
Heinrekr hertogi 157.
Heinrekr keisari (*d. 1056*) 188.
Heinrekr keisari (*1197*) 331.
Heinrekr Sveinsson skotulær (*d. 1134*) 341.
Heinrekr Viljálmsson, *konge i England* (*1100—35*) 328.
Helga Dagsdóttir hin siðlátá 382.
Helgi Þorfinnsson (*12. árh.*) 378.
Hemingr Hákonarson jarls 104. 135.
Hornklofi, *skjald* o: Þorbjörn (*c. 900*) 6. 18.
Hrani, Olaf d. *helliges foster-fader* 140. 143. 144.
Hreiðarr sendimaðr 388.
Hreiðarr Grjótgarðsson (*12. árh.*) 351.
Hringr Haraldsson hárf. 19.
Hróarr se Ívarr Kolbeinsson.
Hróarr konungsfrændi 389.

- Hrollaugr Røgnvaldsson (*c. 900*) 296.
Hrœrekkr Haraldsson hárf. 19.
Hugi digri, *jarl* (*c. 1100*) 317. 318.
Hugi se Illugi.
Hørðaknútr, *konge* (*d. 1042*) 185. 186. 187. 194. 195. 196. 201. 202. 203. 204. 281. 298.
I.
Illugi Bryndœlaskáld, *urigt*.
Hugi 222.
Ingi Bárðarson, *konge* (*d. 1217*) 389. 390. 391.
Ingi Hallsteinsson, *konge i Sverrig* (*d. 1125*) 301.
Ingi Haraldsson, *konge* (*d. 1161*) 341. 345. 347—58. 364. 390.
Ingi Steinkelsson, *konge i Sverrig* (*1080—1111*) 300. 321. 322. 323. 341.
Ingibjørg Bjarnadóttir 388.
Ingibjørg Finnsdóttir (*11. árh.*) 288. 391.
Ingibjørg Hákonardóttir jarls 104.
Ingibjørg Hákonardóttir 392.
Ingibjørg Haraldsdóttir 300. 335.
Ingibjørg Þorkelsdóttir leiru (*10. árh.*) 86. 103.
Ingibjørg Ógmundardóttir (*11. árh.*) 313.
Ingigerðr Birgisdóttir 390.
Ingigerðr Haraldsdóttir harðr. 308.
Ingigerðr Óláfsdóttir scenska 155. 156. 157. 233. 300.
Ingigerðr Røgnvaldsdóttir 391.
Ingigerðr Sigurðardóttir 390.
Ingirið Guthormsdóttir 388.
Ingirið Røgnvaldsdóttir (*12. árh.*) 341.
J.
Jáðvarðr Aðalráðsson, Ját-, Eð-, *konge* (*1042—56*) 197. 201. 202. 203. 205. 279. 281. 298.
Jákob = Qnundr 160.
Jarizleifr Valdamarsson, *konge i Rusl.* (*1016—54*) 157. 179 (-uz-). 180 (-uz-). 191. 192. 217. 218. 223. 232. 300.
Járnsekggi af Yrijum (*10. árh.*) 94.
Játmundr Aðalráðsson 141. 203. 298.
Játmundr Aðalsteinsson (*940—47*) 27. 30.
Játvarðr Aðalráðsson se Jáðvarðr.
Jó(a)n ketlingr (*12. árh.*) 378.
Jóan tapparðr (*12. árh.*) 352.
Jóan Árnason (*11. árh.*) 314. 392.
Jó(a)n Bergþórsson (*12. árh.*) 351.
Jó(a)n Birgisson, *ærkebispl* (*d. 1157*) 352.
Jó(a)n Halkelsson 388. 391 (*ur. Ívarr*).
Jóan Haraldsson, *jarl* 392.
Jóan Loptsson (*d. 1197*) 390.
Jó(a)n Sveinsson (*d. 1163*) 362.

Jóan Sverkisson, *konge* 301. 390.
 Jóan Úlfsson (11. árh.) 264. 391.
 Jórsala-Sigurðr se Sigurðr jór-salafari.
 Jórunn Þorbergsdóttir (11. árh.)
 263. 389. 391.
 Jökull (11. árh.) 178.

K.

Kálfur kringluauga (12. árh.) 350.
 Kálfur Árnason, Eggjar-Kálfur
 (11. árh.) 176. 178. 179. 182.
 191. 192. 197. 389.
 Karl Súnason, *jarl* (12. árh.)
 179 (jfr. anm.) 348.
 Karl Sverkisson, *konge* (1161–
 68) 301.
 Karli, Karl 160.
 Karlshófuð (c. 1000) 130.
 Katerín Knútsdóttir 300.
 Ketill á Hringunesi (11. árh.)
 160.
 Kjøtvi enn auðgi (9. árh.) 15. 16.
 Klémettr Arason (d. 1139) 351.
 Klyppr Þórðarson (10. árh.) 57.
 Knútr Birgisson, *jarl* (c. 1200)
 390.
 Knútr Eiríksson lávarðr (d.
 1131) 300. 334. 390.
 Knútr Gormsson Danaást (10.
 árh.) 59. 60.
 Knútr Hákonarson, *jarl* 390.
 Knútr Knútsson se Hörðaknútr.
 Knútr Magnússon *ur. for* Ey-
 steinn Magnússon 373.
 Knútr Sveinsson enn ríki, gamli
 (d. 1035) 83. 139. 147. 161. 162.
 164. 165. 166. 167. 168. 169.
 170. 171. 173. 174. 179. 180.
 185. 186. 187. 188. 190. 191.
 194. 195. 197. 203. 204. 206.
 280. 281. 298.
 Knútr Sveinsson, dansk *konge*
 (d. 1086) 308. 389.

Knútr Valdamarsson, *konge* 300.
 Kolbeinn hrúga (12. árh.) 351.
 Kolbeinn Þorljótsson (12. árh.)
 349.
 Kolbjørn stallari (c. 1000) 130.
 Kolbjørn Árnason (11. árh.) 181.
 182.
 Kristín Ingadóttir 300.
 Kristín Knútsdóttir 300. 334.
 390.
 Kristín Magnúsdóttir 388.
 Kristín Sigurðardóttir (12. árh.)
 375. 390.
 Kristín Stígsdóttir 301.
 Kristín Sverrisdóttir (13. árh.)
 390.
 Kristr 226.
 Kristreðr (d. 1134) 335.
 Kynaðr Þórisson (Kin-) 388.
 Kyrpingaormr (12. árh.) 388.

L.

Laxapáll (c. 1100) 350.
 Loptr prestr Sæmundarson (12.
 árh.) 390.
 Lögmaðr Guðrøðarson (c. 1100)
 317.

M.

Maddaðr *jarl* 392.
 Magnús, bróðir Inga sammoeddr
 390.
 Magnús Eiríksson mangi 391.
 Magnús Erlendsson, *jarl* 316.
 320. 391.
 Magnús Erlingsson, *konge* (1162
 –84) 364–67. 372. 373. 375.
 376. 378. 379. 380. 388. 390.
 Magnús Haraldsson 390.
 Magnús Haraldsson (d. 1069)
 264. 272. 273. 282. 295. 296.
 309. 389.
 Magnús Heinreksson, *konge i*
 Sverrig (1160–61) 341.

Magnús Magnússon rauði 389.
 Magnús Óláfsson, enn góði (d.
 1047) 179. 180. 191. 192–98.
 201–03. 205–11. 213–16. 233
 –35. 239–47. 249. 275. 281. 349.
 Magnús Óláfsson berfœttr (d.
 1103) 308–12. 316–28. 334.
 335. 341. 342. 345. 389. 390.
 Magnús Sigurðarson, blindi (d.
 1139) 334. 335–41. 345. 347–
 51. 390.
 Mal(m)frið Haraldsdóttir 300.
 335. 390.
 Margareta Ingadóttir, friðkolla
 323.
 Margareta Knútsdóttir 300.
 Margariz kussari (12. árh.) 331.
 Margreta Hákonardóttir 392.
 Margreta Skúladóttir 391.
 Mária, Zoes slægtning 228. 230.
 231.
 Mária Eysteinsdóttir (12. árh.),
 i teksten *ur. Knútsd.* 373. 390.
 Mária Haraldsdóttir harðr. 283.
 286. 295.
 Markús á Skógi (d. 1163) 362.
 363. 364.
 Melkólmr (-ólfr), skotsk *konge*
 (d. 1093) 320.
 Mikael Katalaktus (Mikjáll),
 kejser (1034–41) 219. 223.
 Motokári (Moro-) (d. 1066) 284.
 285.
 Munakus : Monomakus, kejser
 228.
 Munán Ógmundarson (d. 1137)
 348.
 Myrkjartak, irsk *konge* (1086–
 1119) 324.
 Mottull, Finnakonungr 20.

N.

Nefsteinn (11. árh.) 301.
 Neriðr hinn ráðspaki 384.

Óláfr Tryggvason (*d. 1000*) 108.
 111. 112. 113—127. 129—32.
 136. 137. 144. 149. 166. 189.
 389.
 Olof árbót Haraldsdóttir hárf.
 58.
 Ormr konungsbröðir (*12. árh.*)
 373. 374. 378. 379. 380.
 Ormr Dagsson (*12. árh.*) 348.
 Ormr Jóansson 390.
 Ormr Skoftason (*11. árh.*) 104.
 Ósólfur se Ásúlfr.
 Otta hertogi (*11. árh.*) (Otte)
 157. 210.
 Otta keisari (973—83) (Otte,
 Otto) 74. 75.
 Otta keisari Heinreksson 157.
 Óttarr birtingr (*12. árh.*) 347.
 351.
 Ottarr jarl (*10. árh.*) 77.
 Óttarr svarti (*11. árh.*) 139. 141.
 159. 165

P.

Páll Hákonarson, *jarl* 391.
 Páll Jó(a)nsson, *biskop* 389.
 Páll Jóansson, *biskop* (*Isl.*) 390.
 Páll Nikolásson fl ða 391.
 Páll Skoftason (*12. árh.*) 391.
 Páll Þorfinnsson jarl (*d. 1098*)
 283. 391.
 Pétr erikibiskup 391.
 Pétr Sauðaúlfsson byrðarsveinn
 (*12. árh.*) 347. 391.
 Pétrús 189.
 Philippus, *konge* 390.
 Philippus Birgisson (*d. 1200*)
 390.
 Philippus Guthormsson 347.
 Philippus Gyrðarson (*12. árh.*)
 355. 358. 359.
 Poppó (*10. árh.*) [Pomppo] 75.

R.

R- se Hr-
 Ragna Aðilsdóttir (*9. árh.*) 384.
 385. 387.
 Ragna Erlingsdóttir 392.
 Ragnaldr Haraldsson hárf. 20.
 Ragnarr loðbrók 4.
 Ragnarr Haraldsson hárf. se
 Rognvaldr.
 Ragnfreðr Eiríksson (*10. árh.*)
 24 (Rang-). 70. 71. 72.
 Ragnildr Eiríksdóttir (*10. árh.*)
 24. 27.
 Ragnildr Erlingsdóttir (*12. árh.*)
 390.
 Ragnildr Haraldsdóttir (*9. árh.*)
 3. 4.
 Ragnildr Magnúsdóttir (*11. árh.*)
 349.
 Ragnildr Nikolásdóttir 391.
 Ragnildr Sigurðardóttir (*9.
 árh.*) 4.
 Ragnildr Skoftadóttir (*c. 1100*)
 351. 391.
 Ragnildr Skúladóttir 388.
 Ragn- se Rognv-.
 Rangrið Guthormsdóttir 388.
 Rangrið Skúladóttir 391.
 Razzabárðr (*12. árh.*) 369. 370.
 Reinaldr, *biskop* (*d. 1135*) 341.
 Ríkarðr Ríkarðarson, *jarl* (*d.
 1056*) 296.
 Ríkarðr Viljálmsson, *jarl* (*d.
 1002*) 296. 298.
 Ríkiza, *dronning* 300.
 Ríkiza Valdimarsdóttir 300. 301.
 Rogeirr jarl, *konge* (*d. 1154*) 331.
 Rotbertr Ríkarðarson (*d. 1035*)
 296. 298.
 Rottbertr loughaipe 296.
 Rognvaldr, *jarl på Møre* (*9. árh.*)
 19. 296. 296.
 Rognvaldr ór Ærvík (*10. árh.*)
 94.

Rognvaldr Brúsason (*d. 1045*)
 178. 181. 183. 201. 217. 246.
 Rognvaldr (Ragnarr) Haralds-
 son hárf. 19.
 Rognvaldr Heinreksson (*12.
 árh.*) 341.
 Rognvaldr Ingason (*12. árh.*)
 341.
 Rognvaldr Jó(a)nsson 388.
 Rognvaldr kali Kolsson 391.
 Rognvaldr Úlfsson (*11. árh.*)
 (Rag-) 157. 158. 218.
 S.
 Sauðaúlfur (*c. 1100*) 350. 391.
 Saupprúðr 351.
 Saxi í Vík (*11. árh.*) 328.
 Serkr ór Sogni (*c. 1100*) 324. 389.
 Sigmundr Volsgungsson 29. 30.
 Sigrið sæta (*12. árh.*) 353.
 Sigrið Ásúlsdóttir 388. 391.
 Sigrið Bárðardóttir 391.
 Sigrið Dagsdóttir (*12. árh.*) 391.
 Sigrið Pétrsdóttir 391.
 Sigrið Saxadóttir (*11. árh.*) 328.
 345.
 Sigrið Skoglar-Tóstadóttir, en
 stórráða (*c. 1000*) 116. 206.
 Sigrið Þorkelsdóttir 389.
 Sigtryggr á Neriki (*11. árh.*) 179.
 Sigtryggr Haraldsson hárf. 19.
 Sigurðr 371.
 Sigurðr agnhöttr (*d. 1168*) 373.
 375.
 Sigurðr biskup (*11. árh.*) 181. 183.
 Sigurðr enn gamli (*10. árh.*) 57.
 Sigurðr hundr (*11. árh.*) 326. 392.
 Sigurðr hviti, *Jomsviking* 80.
 86. 94. 97. 106(?).
 Sigurðr ormr í auga 4.
 Sigurðr prestr (*12. árh.*) 350.
 Sigurðr á Reyri (*12. árh.*) 358.
 —62.
 Sigurðr Sverrisson 390.
 Sigvatr skáld Þórðarson (*11.
 árh.*) 140. 142. 150. 151. 152.

153. 157. 161. 162. 164. 170.
174. 188. 198. 200.
Simon skålpr (*d. 1161*) 356. 357.
Sinfjötli 29.
Skagi (*10. árh.*) 104.
Skarði, *en Jomsviking* 102.
Skjálgr af Jaðri (*11. árh.*) 311.
Skjóldr, *Odins sön* 388.
Skofti karkr (*d. 955*) 106.
Skofti Skagason *se Tiðendaskofti*.
Skofti Ógmundarson (*c. 1100*)
313. 390. 391.
Skúli Bárðarson (*d. 1240*) 391.
Skúli Tóstason konungsföstri
(*11. árh.*) 295. 309. 301. 302.
388.
Skúli Þorsteinsson (*c. 1000*) 125.
Skúmr (ɔ: Porleifr skúma Þor-
kelsson) 94. 98 [-ma]. 103.
Skögartósti (*10. árh.*) 116. 206.
Skögul, *en valkyrje* 38.
Stefnir (*c. 1000*) 122.
Steigar-Þórir (*11. árh.*) *se* Þórir
á Steig.
Steinn Herdisarson (*11. árh.*)
267. 268. 269. 284. 302. 303.
304.
Stephánus (*12. árh.*) 365.
Stigr hvitaleðr 301.
Strútharaldr (*10. árh.*) 81. 83. 84.
Stufr skáld (*11. árh.*) 226. 227.
232. 253. 256. 291.
Styrbjörn Óláfsson (*d. 985*) 82.
Styrkárr af Gimsum (*10. árh.*)
94. 118.
Styrkárr glæsirófa (*12. árh.*) 350.
Styrkárr stallari (*11. árh.*) 281.
294. 295.
Suffia Valaðsdóttir 300.
Súni Ívarsson (*c. 1100*) 179.
Sveinn Álfifuson (*d. 1035*) 183
—85. 189.—95.
Sveinn Brynjúlfsson 389.
- T.**
- Tiðendaskofti (*10. árh.*) 98. 104.
105. 131.
Tindr Hallkelsson (*c. 1000*) 95.
Torfeinarr (*c. 900*) 27. 296.
Tósti Goðenason (*d. 1066*) 279.
280. 281. 285. 286. 287. 288.
289. 292. 293. 294. 295. 300. 301.
Tryggvi Haraldsson hárf. 19.
Tryggvi Óláfsson (*10. árh.*) 32.
56. 107. 108. 109. 122. 132. 134.
Tryggvi Óláfsson (*d. 1033*) 189.
190.
- U.**
- Úlfheðinn Sqxólfsson (*12. árh.*)
349.
Úlfildr Hákonardóttir, *dronning*
301.

- Úlfildr Magnúsdóttir góða 275
(Álf.).
Úlfildr Óláfsdóttir helga 157.
Úlfildr Pálsdóttir 389.
Úlfr enn rauði (*c. 1000*) 129.
Úlfr stallari (*d. 1066*) 228. 263.
267. 268. 281. 391.
Úlfr Pétrsson flý (*c. 1200*) 391.
Úlfr Þorgilsson (*d. 1027*) 161.
183. 185. 186.
- V.**
- Vagn Ákason (*10—11. árh.*) 80.
86. 88. 91. 92. 94. 96. 97. 98.
99. 102. 103.
Valaðr, *konge af Polen* 300.
Valdamarr gamli (980—1015)
108. 136. 137. 157.
Valdamarr Jarizleifsson (*d.*
1052) 300.
Valdamarr Knútsson (*d. 1182*)
300. 365 (-maðr). 367.
Valdamarr (-maðr) Valdamars-
son, *konge* 300. 370. 372.
Valgarðr á Velli (*11. árh.*) 217.
230. 233. 235. 237.
Valpjófr »Goðvinason« (*d. 1075*).
284. 285. 298. 299. 300.
Viðkunni Erlingsson 392.
Viðkunni Jóansson (*c. 1100*) 313.
314. 324. 327. 349. 392.
Vigfüss Viga-Glúmsson (*10—11.*
árh.) 94. 95. 98. 99.
Viljálmr bastarðr (*d. 1087*) 296.
298. 299. 300. 328.
Viljálmr skinnari (*12. árh.*) 350.
Viljálmr Gønguhrólfsson (*d.*
942) 296.
Viljálmr Rogeirsson, *konge* 381.
- Z.**
- Zoë, *dronning* (1028—52) 219.
227. 228. 231.
- P.
- Pjóðölfr ór Hvini (*9. árh.*) 15.
Pjóðölfr Arnórsson (*11. árh.*)
181. 206. 211. 213. 217. 218.
222. 223. 229. 243. 250. 255.
256. 266. 269. 270. 271. 276.
277. 290. 293.
Pjóstólfur Ólason (*12. árh.*) 348.
351.
Póra mostrstóng (*10. árh.*) 21.
Póra Árnadóttir (*11. árh.*) 308.
Póra Eysteinsdóttir 384.
Póra Guðormsdóttir (*12. árh.*)
341. 344.
Póra Magnúsdóttir 389 (*her skal
læses Póra*). 390.
Póra Saxadóttir (*c. 1100*) 345.
Póra Skagadóttir (*10. árh.*) 104.
Póra Skoftadóttir 388. 391.
Póra Þorbergsdóttir (*11. árh.*)
263. 264. 273. 389.
Póraldi hestr (*12. árh.*) 350.
Pórálfr Skólmsson (*10. árh.*)
24. 43. 44.
Pórarinn loftunga (*11. árh.*) 171.
183.
Pórarinn Finnviðarson bullibak
389.
Pórarinn Skeggjason (*11. árh.*)
229.
Porbergr Árnason (*11. árh.*) 181.
263. 286. 389. 390.
Porbergr Erlendsson 391.
Porbjorg Ástílfssdóttir 389.
Porbjörn kjalkari (ɔ: gjaldkeri;
12. árh.) 363.
Porbjörn Árnason 389.
Pórðr húsfreyja (*d. 1155*) 353.
Pórðr skalli (*11. árh.*) 299.
Pórðr Íñorðakáráson (*c. 900*) 57.
Pórðr Kolbeinsson (*11. árh.*) 92.
106. 111. 134. 138. 139.
Pórðr Sjáreksson (Sæ-) (*11. árh.*)
44. 149. 165.

- Pórðr Skoftason (*c.* 1100) 391.
 Pórðr Porkelsson qrvhöndr (*10. árh.*) 94. 98.
 Porfiðr af Snös (*d.* 1177) 378.
 Þorfinnr hausakljúfr (*10. árh.*) 27.
 Þorfinnr Sigurðarson (*d.* 1064) 201. 283. 307. 391.
 Porgils sprakaleggr (*10. árh.*) 161. 279 (-kell).
 Porgils Snorrason 243.
 Þorgrímr húfa (*11. árh.*) 326.
 Þorgrímr Þórisson klaufi 388.
 Pórir hjörtr (*d.* 999) 94.
 Pórir hundr (*11. árh.*) 160. 182.
 Pórir hvínantorði (*12. árh.*) 349.
 Pórir á Steig (*11. árh.*) 238. 243. 295. 309. 311. 312. 313. 314. 315.
 Pórir skinnfeldr 388.
 Pórir þegjandi, *jarl* (*10. árh.*) 58. 296. 297.
 Porkell 389.
 Porkell auðgi (*10. árh.*) 94.
 Porkell dyrðill (*c.* 1000) 124.
 Porkell geysa (*11. árh.*) 208. 250. 251. 252.
 Porkell hamarskáld (*c.* 1100) 311. 318.
 Porkell hávi (*10—11. árh.*) 80. 83. 86. 94. 97.
 Porkell leira (*d.* 986) 86. 94. 100. 101. 102. 103.
 Porkell nefja (*c.* 1000) 120. 121. 130. 131.
- Q.
- Ogmundr syptir, sviptir (*12. árh.*) 347. 351.
 Ogmundr Kyrpingsormsson (*12. árh.*) 348. 351.
 Ogmundr Simonarson (*12. árh.*) 358. 364.
 Ogmundr Skoftason (*c.* 1100) 391.
 Ogmundr Þorbergsson 389. 390.
Qnundr Ólafsson (*d.* 1051?) 160. 161. 163. 164. 165. 179. 180. 206. 208.
 Ornólfur skorpa (*12. árh.*) 364.
 Ozurr lafskegg, tóti (*c.* 900) 28.

II. Stedsnavne.

- A.**
- Ådalsýslur, *fastlandet over for Øsel* (Eysýsla), *v. l.* 137.
 Afrika, 222. 223. 224.
 Agðanes, *ved indløbet af Trondhjemsfj.* 393. 368. 369.
- Agðir, *den sydligste del af Norge* 134. 150. 171.
 Agló se Ogló.
 Áin helga, *i det østl. Skåne* 164. 249.
 Akr, *ved Kristiania* 239.

- Akrsborg, Akr, *Acre i Palæstina* 331. 332.
 Álaborg, Ålborg i Jylland 349.
 Aldeigjuborg, *Ladoga i* Portugal 329.
 Álmr, *Alme på Hareidlandet; jfr. det følg.*
 Almundhamrar(?) 90.
 Álreksstaðir, *ved Bergen* 47.
 Áróss, Århus i Jylland 213. 375.
 Askrey(?) 215.
 Ásló se Oslo.
 Atley, *en ø ved Fjalar* 15.
 Austrriki, Rusland 154. 179. 231.
 Austrvegar, *det samme* 30. 31 (-vegr). 57. 106. 108. 371.
- B.**
- Barrvik, *i Blekinge* 166.
 Bataldr, *i Søndfjord* 349.
 Beltissund, *Store Bælt* 168.
 Bjarkrey, Bærkr-, *Bjarks i Hålogaland* 314. 349. 392.
 Bjarmaland, *ved det Hvide hav* 30. 57. 160. 309.
 Bjørgyn (-vin), *Bergen* 305. 336. 338. 340. 342. 343. 344. 345. 352. 354. 355. 356. 358. 363. 364. 367. 368. 378.
 Bókn, *en ø nord for Stavanger* 174. 175. 176.
 Borg, *Sarpsborg* 336.
 Borgundarholmr, *Bornholm* 82. 110.
 Brandabú, *Brandbu på Hadeland* 382.
 Bratsberg, *ved Skien* 355.
 Brenneyjar, *i Götaelvens munding* 32.
 Bretland, Wales 27. 317. 318.
 Brúnsvik 157. 210.
 Byskupsneshófn, *ved Bergen* 369.
- D.**
- Dalr, *Storedal i Skjeberg* 390.
 Daminsey, *Damsa bl. Orknærne* 392.
 Danaveldi 62. 161. 185. 187. 188. 201. 202. 205. 207. 208. 235. 239. 247. 249. 252. 253. 280.
 Danavirki 74. 75.
 Danmørk 30. 31. 32. 34. 35. 36. 57. 58. 63. 64. 67. 68. 74. 75. 76. 79. 80. 81. 82. 86. 87. 88. 103. 109. 112. 115. 117. 139. 140. 154. 161. 163. 171. 173. 183. 186. 188. 192. 194. 195. 201. 202. 203. 204. 206. 207. 208. 209. 213. 214. 216. 233. 234. 246. 249. 250. 252. 253. 256. 266. 275. 278. 280. 281. 306. 308. 316. 317. 335. 336. 341. 345. 348. 349. 350. 364. 365. 371. 372. 375.
 Dinnduxstaðir, *ukendt gård* 359.
 Dyflin 324. 326.
 Dýrafjørðr, *en af Islands vestfjorde* 94.
 Dýrsá, *Djurså i Jylland* 371.
- E.**
- Egg, Egge i Sparbofylke 389.
 Eikundasund, Ekersund 172.
 Eistland, Estland 30.
 Elfarsýslur, den sydl. del af Båhuslen 376.
 Elfr, Götaelven 154. 196. 206. 207. 253. 254. 255. 257. 322. 349. 358.
 Elftr 90.
 Ellipaltar, *det asovske hav(?)* 231.
 England 20. 21. 23. 25. 27. 30. 31. 47. 52. 111. 139. 140. 143. 144. 147. 158. 161. 169. 170. 171. 179. 185. 186. 188. 189. 195. 197. 201. 202. 203. 204.

205. 279. 280. 281. 283. 289. Garðaríki, *d. s.* 108. 136. 137.
295. 296. 298. 328. 154. 157. 179. 191.
Esjutún, *Estun i Helgeland* 312.
Eyin helga, *Iona* 316.
Eyjar = Orkneyjar 324.
Eynbyggð, *en bygd i Toten* 384.
Eyrar, *ved Trondhjem* 249. 310.
377.
Eyra(r)sund, *Øresund* 76. 136.
164. 166. 167. 168.
Eystra-Gautland 137.
Eystrasalt, *Østersøen* 58. 137. 140.
Eysýsla (-sila) *Øsel* 140.

F.

- Falstr, *Falster* 82. 215. 253.
Féey, *Flatseterø ved Frædø* 32.
Féeyjarsund 32.
Fetlafjørðr, *i Frankrig* 143.
Finney, *i Ryfylke* 182 (-ar).
Finnland 140.
Finnmørk 15. 30. 349.
Firðir, *i Norge* 25. 145. 356.
Fitjar, *på Stordøen* 36. 45. 57.
Fjalir, *den sydvestl. del af Firðir*
13. 14.
Fjón, *Fyn* 32. 82. 215. 235. 236.
309.
Flórvágur (Flóru-), *på Askøen*
338. 355.
Foldin, *Kristianiafjorden* 357.
Forminterra 330.
Fors, *i Båhuslen* 357.
Fors, *på Raumariske* 348.
Foxenni, *i Vester-Götland* 322.
Freiðarberg, *på Fræðsen* 32. 33.
Freiðarey, *Fræðsen* 32.
Fyrirleif, *i Båhuslen* 335.
Færeýjar, *Færøerne* 118. 159.

G.

- Gandvík, *Det hvide hav* 154.
Garðar, *Rusland* 110. 136. 154.
191. 193. 218. 232. 233.
Garðaríki, *d. s.* 108. 136. 137.
154. 157. 179. 191.
Garðr se Mikligarðr.
Gaular, *i Söndfjord* 13.
Gaulardalr, *Guldalen* 106. 149.
Gautland (Gau-), *Götland* 30.
57. 76. 77. 78. 136. 166. 215.
249. 322. 348. 364. 380. 388.
Gautsdalr 349.
Gerði, *i Söndhordland* 182.
Gimsar, *en gård i Guldalen* 94.
118. 348.
Girkland (Grik-), 229.
Girklandseyjar 219.
Gizki, *en ø på Söndmör* 390.
Goðnarfjørðr, *Randersfjord* 250.
Grafdalr, *ved Bergen* 364.
Grenmarr, *Langesundsfjorden*
150.
Grímsbær, *i England* 26.
Gríslupollr, *i Frankrig(?)* 143.
Grønaland, *Grönland* 118.
Grøningasund, *mellem Sotr og
fastlandet* 356.
Guðbrandsdalar 238. 295.
Gulaþingslög 310. 387.
Gullvarta 332.
Gunnvaldsborg 143.

H.

- Haðaland 5. 382. 383. 387.
Hafsríðjörðr, *Hafsfjorden* 15. 16.
17.
Hákonarhella, *syd for Bergen*
47.
Halland 30. 32. 161. 266. 336.
Hálogaland (Háleygja-) 23. 35.
72. 150. 169. 312. 349. 366.
Háls, *ved Limfjorden* 64. 66.
Hamarsfjørðr, *i Nordhordland*
350.
Handatún se Hunda-.
Harðu- se Hørða-.
Harmr, *Velfjord i Helgeland* 312.

- Haugasund, *Haugesund* 5. 23.
Haugsfjót, *i England* 26.
Haukboer, *Håkeby i Båhuslen* 309.
Hefringr, *forbjærg ved Trond-
hjem* 310. 312.
Heiðabær, *Hedeby i Slesvig* 109.
209. 257.
Helganes, *i Jylland* 214.
Helsingjaland 154. 180.
Herðla, *ved Nordhordland* 350.
Hereyjar, *vest for Hareidland* 89.
Hising, *i Götaelven* 362. 363.
Hjá(l)tland, *Shetland* 57. 113. 159.
Hjørnagli, *Tjørnaglen i Sönd-
hordland* 173.
Hjörungavágr, *på Hareidlandet*
92.
Hlaðahamrar, *ved Lade* 113.
Hlaðir, *Lade ved Trondhjem* 14.
113. 138.
Hleiðr, *Lejre på Sælland* 268.
Hlésey 347.
Hlírskógsheiðr, *ved Lürschau
nord for Slesvig* 210.
Hóleygja- se Háloga-.
Hólmgarðr, *Nowgorod* 108. 157.
217. 223. 232. 233. 300.
Hólmr se Borgundarholmr.
Hólmrinn grái, *ved Strömstad*
350.
Hornborusund 348.
Hornskógr, *i Jylland* 252.
Hringaríki, *i Norge* 5. 147. 277.
383.
Hringmaraheiðr, *i Østangeln* 142.
Hringstaðir, *i Sælland* 84.
Hróiskelda (Ros-), *Roskilde* 186.
236.
Humra, *Humberen* 284.
Hundatún (Handa-), *Huntingdon*
284.
Hústaðir, *i Romsdalen* 334.
Hvalar, *ved Holmen grå* 350.
Hvarfsnes, *ved Bergen* 364.
- Hveðn, *Hven* 345.
Hvinir, *en dal i Agde* 15.
Hœli, *uvist hvor* 142.
Høð, *Hareidland* 89. 91.
Hørðaland 177. 302.
- I.**
- Il, *Isla, (Syderøerne)* 317 (Ill).
Írland 27. 57. 317. 324. 325. 335.
Ísland 113. 253. 263.
Ívist, *North-Uist (Syderøerne)*
316 (Uist).
- J.**
- Jaðarr, *Jæderen* 15. 17. 87. 173.
177. 189. 311.
Jákobsland, *Galizien* 329.
Jamtaland, *Jämtland* 389.
Jóansvellir, *Engen i Bergen* 339.
Jóm, *een Wollin* 80. 115. 208.
Jómsborg 80. 81. 83. 84. 87. 208.
Jórðán 226. 227. 331.
Jork 285.
Jórsalaheimr 226.
Jórsalaland 227. 331.
Jórsalir (-aborg) 226. 331.
Jótland (Jút-) 164. 207. 209. 210.
213. 246. 249. 250. 255. 275.
Jótlandshaf, *Kattegat* 261. 271.
Jungafurða, *uvist hvor* 143.
- K.**
- Kantaraborg, *Canterbury* 142.
Kapr : *Cypern* 331.
Karlmarnir (Kal-), *Kalmar* 165.
Karlsár, *Guadalquivir(?)* 143.
Kaupangr, *Nidaros* 183. 210.
264. 302. 308. 309. 310. 312.
352. 355. 366. 376.
Kinnlímafjørðr, *i Frisland* 140.
Kirjálaland 154.
Kliflond, *i Yorkshire* 283.
Konungahella, *Kongelf* 206. 304.
336. 349. 362.

Krökaskógr, *i Båhuslen* 348. 376.
Kunnaktir, *Connaught* 324. 325.
Kürland 30.
Kvildir, *Kville i Båhuslen* 350.
Kvinnar, *Kvinnherred(?)* 8.

L.

Land, *nord for Randsfjorden* 384.
Leira, *Loire* 143.
Liðendisnes, *Lindesnæs* 68. 79.
134. 365 (-and-).
Limafjørðr, *Limfjorden* 64. 75.
162. 164. 171. 202. 259.
Lingarðssíða, *kysten ved Lyngör* 349.
Listi, *Lister* 172. 349. 364.
Lizibón, *Lissabon* 329.
Ljóðhús, *Lewis (Hebriderne)* 316.
Löfufjørðr, *Laholmsbugten* 266.
Lundr, *Lund i Sverrig* 169.
Lundúnir, *London* 21. 140. 141.
143. 180. 279.
Lygrisfjørðr, *i Nordhordland* 49.
Læradalr, *Lærdalen i Sogn* 80.

M.

Markir, *mellem Norge og Sverrig (sydl.)* 362. 375. 376. 377. 380.
Mársey, *Mors i Limfjorden* 75.
Miðgarðr 258.
Mikligarðr 217. 218. 219. 221.
226. 227. 228. 231. 232. 238.
332 (*Garðr*).
Mostr, *i Söndhordland* 21. 356
(*Mol.*).
Myl, *i Halland* 32.
Mynni, *Minne i Eidsvold* 348.
Mýrar, *i Dyrefjorden (Isl.)* 94.
Mystrasund, *i Halland* 32.
Mærin, *en gård i Sparbuen* 31.
Mœrr, *Møre* 19. 58. 177. 297. 350.
Møn, *Man i det irlske hav* 111. 317.

N.

Naumudalr, *Namdalens* 94.
Neriki, *Nerike* 178 (Næ-).
Nesjar, *ved Langesundsfjorden* 150.
Nið, *Nidelven* 149. 162. 173.
Niðarhólmr, *Munkholmen* 347.
Niðaróss 113. 138. 149. 158. 169.
171. 190. 210. 248. 264. 305.
309. 333. 334. 347.
Niz, *i Halland* 270.
Norðhelsingjaland 154.
Norðhørðaland 49. 346.
Norðmandi 296.
Norðmœrr 32.
Norðnes, *ved Bergen* 339.
Norðreyjar, *de nordl. Syðerœr* 317.
Norðrlond 68. 131. 212. 217. 241.
262. 333.
Norðumbraland (-ybra-,-imbra-), 26. 27. 288. 299.
Nóregr 5. 15. 19. 20. 21. 22. 25.
26. 27. 31. 32. 34. 47. 56. 58.
63. 67. 68. 70. 74. 77. 79. 86. 87.
88. 104. 111. 112. 113. 115. 134.
135. 136. 137. 139. 140. 143.
144. 147. 150. 154. 156. 157.
158. 159. 161. 166. 167. 169.
171. 173. 176. 179. 183. 184.
185. 189. 190. 192. 194. 195.
196. 198. 202. 206. 208. 209.
216. 235. 237. 238. 239. 240.
243. 247. 248. 249. 250. 252.
253. 254. 261. 264. 266. 272.
275. 276. 278. 280. 282. 295.
296. 301. 302. 303. 305. 306.
320. 321. 324. 327. 328. 333.
334. 335. 336. 341. 342. 352.
364. 365. 366. 367. 368.
371. 272. 373. 380. 385. 386.
387.
Nöregs ríki (veldi) 63. 66. 67.

68. 113. 116. 134. 158. 205.
240. 244. 372.
Nýjamóða, *i England* 142.
Nørvasund, *strædet ved Gibraltar* 143. 329.

O.

Óðinssalr 388.
Oprostaðir, *på Jæderen* 108
(Offro-).
Orkadalr 148. 149. 378.
Orkneyjar 24. 113. 159. 178. 201.
283. 295. 296. 316. 320. 324;
jjfr. Eyjar.
Ósló 335 (As-). 348. 373 (As-).
Óslóarfjørðr, *Kristianiafjorden* 173 (as-).

P.

Peita (Peituland), *Poitou* 143.
Portyrja (Bort-), *Portør* 349.
Ptílinaland, *Polen* 300.

R.

Ránriki, *det nordl. Båhuslen* 308.
Rastarkálfir, *på Fræðøen* 33.
Raumaríki 276. 348.
Raumelfr, *Glommen* 154.
Raumsdalr 312.
Ré, *Rügen* 208.
Ré, *en egn i Vestfold* 359. 379.
Rein, *på Nordmøre* 388. 389.
390. 391.
Reyr, *på Hedemarken* 358.
Rimol, *i Guldalen* 106.
Ringunes 160.
Rósckelda se Hróiskelda.
Rogaland 23. 177.
Rugaland se Roga-.
Rúm 140. 170. 188. 189.
Rúmaborg 188.
Ryðjokull, *i Raumaríke(?)* 373.
Rykensvík, *i Randsfjorden* 5.
383 (Rœ-).
Rønd, *Randsfjorden* 5. 383.

S.

Saltvik 388.
Saltvikarstrandir 388.
Sámsey 259. 261.
Sarpr, *i Glommen* 336.
Sarpsborg 154 = Borg.
Sauðungssund (-unga-), *øst for Atleßen* 145.
Satíri, *Cantyre* 317. 319.
Satíriseið 319.
Satírismúli 319.
Seleyjar, *nordv. for Lindesnæs* 357.
Seljuhverfi, *i Fosen* 312.
Seljupollr 148.
Selund se Sjöland:
Serkland, *Nord-Afrika* 222.
Signa, *Seinen* 143 (Sy-).
Sigtún, *i Sverrig* 192. 233.
Sikiley 222. 224. 231. 331.
Sjöland 81. 84. 161. 163 (Selund).
167 (Sæ-). 186 (Sia-). 236 (Selund). 309.
Sjölond 235.
Skáni (-ey) 30. 57. 84. 109. 137.
161. 164. 167. 214. 215. 216.
234. 249.
Skarðaborg, *i Yorkshire* 283.
Skarnsund, *i Trondhjem* 148.
Skið, *en af Syðerœrne* 316.
Skirnssalr, *Tjölling i Norge* 384.
Skorpa, *en ø ved Korsfjorden* 364.
Skotland (Skotta-) 27. 57. 68.
74. 317. 319. 320. 351.
Skuggi, *på Söndmøre* 88.
Slygsfjørðr, *på Söndmøre* 178.
Smálond, *i Sverrig* 77. 164. 166.
Smálond, *i Danmark* 239.
Snøs, *Snåsen i Trondhjem* 378.
Sogn 3. 13. 72. 73. 80. 271. 324.
346. 357. 389. 391.
Söli, *på Jæderen* 389.
Sótasker, *i Sveaskærene* 140.

- Spánialand, Spán 329.
 Staðr, *Kap Stadt* 72. 80. 89. 94.
 144. 173. 182. 247.
 Stafanessvágt 14. 15.
 Stafangr, *Stavanger* 341.
 Stangir, i Smålenene 375.
 Stannforðebryggja, *Stanford-bridge* 285.
 Staurr, på *Femern*(?) 136.
 Steig, i *Gudbrandsdalen* 238.
 Steinbjørg, ved *Nidaros* 310.
 Steinker, i *Trondhjem* 138. 148.
 Stein, en gård på *Ringerike* 5.
 383.
 Stiklastaðir 181. 217.
 Stimr, en halvø ved *Nordmøre*
 173. 334.
 Storð, syd for *Bergen* 36. 42. 45.
 Suðreyjar, *Hebriderne* 316. 319.
 320 (sing.). 324.
 Suðrlond, det sydøstl. *Eropa*
 108. 223 (Sonn-, Sunnlond).
 Suðríki 131.
 Suðrvík, *Søndervig* i *Jylland*
 140.
 Suðrvíki, *Southwork* (i *London*)
 141.
 Súla, i *Værdalen* 181.
 Sunnhørðaland 21.
 Sunnmørr 312.
 Svartahaf 231.
 Sviaveldi (-ríki) 58. 106. 181.
 206. 208. 306.
 Svínasund, mellem Smålenene
 og *Båhuslen* 388.
 Svíþjóð 30. 154. 165. 179. 180.
 188. 192. 213. 233. 234. 235.
 246. 301. 381.
 Svølðr 116. 126.
 Sygnafylki 3. 13. 14.
 Syllingar, *Schilleyerne* 111.
 Sýrland 332.
 Sýsla = Aðalsýsla 58 (syslur).
 137 (syslur).
- Sæimr, *Sæm i Nordhordland* 49.
 Sæla, *Seløen* 144.
 Sæland se Sjælland.
 Sæmr se Sæimr.
 Sætt, *Sidon* 332.
 Sæviðarsund, ved *Konstantinopel*
 230.
- T.**
- Tungueyar, nord for *Stavanger*
 174.
- Tungunes, ved *Stavanger* 189.
 Tungur = Tungueyar 174. 175.
- Tún(s)berg, *Tønsberg* 348. 349.
 358. 362. 364. 370. 373. 379.
- Tyrivist, *Tiree (Syderøerne)* 316.
- U.**
- Úlfastir (-ri), *Ulster* 324.
 Úlfasund, i *Nordfjorden* 198.
- Upplønd 135. 138. 149. 173. 178.
 216. 238. 312. 348. 352. 355.
 363. 373. 375. 378.
- Úsa, *Ouse i England* 284.
- Úthaugr, på *Orlandet* (fejl f.
 Upp-) 94.
- Útsteinn, *Utstens i Rogaland* 16.
 176.
- V.**
- Vágur, i *Lofoten* 94. 333. 350.
 Vagnvikar, i *Strinden* 312.
 Valde, i *England*, uvist hvor 143.
 Valdres, *Valders* 94.
 Valland, *Frankrig* 296. 328.
 Valsmiðsbær, *Vallersund i Fosen*
 350.
- Vambarhólmr, *Vomba i Helge-
 land* 313.
- Varðeyjar, ved *Halland* 32.
- Varrandi, *Guérande i Bretagne*
 143.
- Vébjørg, *Viborg* 185. 202.
- Veiga, *Vegenø i Helgeland* 134.
- Vendisksagi, *Skagen* 256.
- Veradalr, *Værdalen* 181.

- Vestfold, *Jarlsberg og Larvik*
 amt 384.
- Vestland, på *Rügen* 208.
- Vestrøiland 77. 166. 320.
- Vestrlønd 27. 30. 108.
- Vettalønd, i *Båhuslen* 391.
- Vigg, i *Orkedalen* 312.
- Vilk, *Saxvik i Strinden* 328.
- Vilk, i *Helgeland* 350.
- Vilk, *Wick på Caithness* 391.
- Vík, *Kristianiafjorden og landet*
 omkr. 32. 58. 78. 79. 94. 134.
 147. 149. 150. 151. 166. 238.
 239. 244. 302. 309. 310. 320.
 335. 336. 347. 355. 356. 357.
 358. 362. 363. 364. 370. 373.
 374. 376. 378.
- Vindland (Vin-) 80. 81. 82. 83.
 114. 115. 116. 117. 131. 208.
- Vinncestr 195.
- Vinubakki (*Dwina*) 57.
- Viskardalr, i *Halland* 309.
- Vøllr, på *Rangárvellir (Isl.)* 217.
- P.**
- Pengilsstaðir, i *Hadeland* 382.
- Pexdalr, i *Fosen* 312.
- Pingvøllr (*Isl.*) 263.
- Pjóð, *Ty i Jylland* 256. 258.
- Pjóta, *Tjøtøen i Helgeland* 14.
 166. 168. 182. 301.
- Pótñ, *Toten* 384.
- Prándheimr (Prónð-) 13—14. 15.
- v.l. H. Y.**
- Yggjustaðir, *Ystad i Skåne* 137.
- Yrjar, *Ørlandet (Nordmøre)* 94.
- A.**
- Ærvík 94.
- Æslvé 388.
- Q.**
- Ogló, *Skatval sogn i Stjørdalen*
 55.
- Ongulsey, *Anglesea* 317. 318.
- Ongulseyjarsund, *Menai Street*
 317.
- Á.**
- Ánarheimspong 368.
- Borgarþing 248. 370.
- Eyrarþing 112. 171. 193. 351.
 369. 378.
- Haraldsdýfliza 228.
- Munkabryggja 339.
- Rúmavegr 188.
- Sandbrú litla 353.
- Skúlagarðr 309.
- Valhöll 27. 28. 38. 39. 49.
- Vébjargaþing 186. 202. 208. 247.
- III. Andre navne.**
1. Folkenavne og slægter.
Arnmosöldingar 264. 389.	Blámenn 330.
Arnunga sett 389.	Bretar 318.
Austmenn 261.	Danir 32. 33. 38. 44. 60. 65. 80.
82. 84. 88. 93. 95. 96. 97. 100.
Austrvegsmenn 186.	106. 119. 120. 121. 125. 126. 127.
Birkibeinar 376. 377. 378. 379. 380.	136. 140. 141. 142. 157. 158.

161. 163. 164. 183. 186. 194.
195. 196. 203. 209. 215. 234.
236. 247. 249. 250. 251. 255.
259. 260. 261. 266. 267. 268.
269. 270. 271. 272. 278. 302.
304. 305. 309. 350. 351. 371.
375.
Egðir 165. 172.
Elfarbúar 370.
Englar 141. 279. 287. 288. 291.
292.
Eydanir 39.
Falstrbyggjar 215.
Finnar 53. 350.
Flæmingiar 110.
Frakkar 74.
Frisir 74. 110. 126.
Garðamenn 108.
Gauldœlir 111.
Gautar 58. 77. 161. 321. 322.
348.
Girkir 220. 221. 226.
Gotar 109.
Háleygir 14. 39. 181.
Hísingsbúar 362. 363.
Hjatlendingar 159.
Hólmbúar 277.
Hólmrygir 39.
Hringar 277.
Hørðar 193. 212. 215. 346.
Innþröndir 148. 254.
Írar 111. 325. 326.
Íslendingar 263.
Jamtar 109.
Jómsvíkingar 80. 83. 84. 85. 87.
88. 89. 93. 95. 100. 101. 105.
106. 136.
Jótar 165.
Knýtingar 195. 235.
Kúrir 58.
Látinumenn 221.
Mœrir 182. 347.
Norðhørðar 346.
Norðimbrar 110.
- Norðmenn 5. 8. 21. 26. 38. 39.
42. 43. 44. 45. 96. 97. 125. 126.
138. 186. 195. 196. 209. 210.
218. 219. 247. 250. 259. 260.
261. 266. 269. 270. 271. 272.
273. 274. 278. 280. 284. 286.
288. 289. 291. 293. 295. 302.
304. 305. 321. 325. 326. 333.
350.
- Nóregsmenn 63. 385.
Raumar 277.
Saltnessveinar 378.
Saxar 74. 75. 109. 186. 207.
Serkir 222. 330.
Skáningar (Skæningar) 117. 165.
207. 214.
Skotar 111.
Sviar 124. 125. 126. 127. 161. 165.
Sygnir 346.
Úlfheðnar 11.
Upplendingar 275. 276. 326.
Valir 298.
Valkerar 110.
Vest(r)gautar 320.
Víkverjar (-ir) 261. 371.
Vindir (-r, -ar) 32. 58. 74. 80.
130. 142. 207. 209. 211. 349.
Væringjar 219. 220. 221. 229. 230.
Þróendir 14. 31. 111. 153. 171.
182. 183. 190. 191. 193. 197.
198. 248. 309. 337. 345. 366.
367. 368. 369. 370. 377.
- 2. Litteratur.**
- Arnmœðlingatal 389.
Austrfararvisur 157.
Bandadrápa 137.
Gráfeldardrápa 56.
Háleygjatal 14.
Jarlasögur 201.
Knútsdrápa (Óttars) 139.
Nesjavisur 150. 151.
Vestrifararvisur 170.

- 3. Skibe, våben, dyr, ring.**
- Barði se Járnbardi.
Bastarðr (sværd) 361.
Bækisúðin 368.
Dreki 333.
Emma (brynjje) 290.
Fenrisúlfur 48.
Fetbreiðr (sværd) 44.
Hel (økse) 211.
Járnbardi 96. 125. 127. 129.
Karlhofði (Karls-) 150.
Kvernbiti (-bitr) (sværd) 25. 38.
43.
Landeyða (fane) 287. 292. 294.
Leggbítr (sværd) 327.
Moldi (en ring) 54.
Ormr enn langi 113. 118. 119.
120. 121. 122. 125. 126. 127.
128. 129. 130. 131. 135. 333.
Ormr enn skammi 121. 126. 127.
Orrahríð (kamp) 294.
Skegginn 178.
Tranan 120. 126. 127. 131.
Visundr 208.
- 4. Kirker m. m.**
- Hallvarðskirkja 335. 348.
Klémetskirkja, i Nidaros 309.
Kolumilla kirkja 316.
Kristkirkja, i Bergen 339. 345
(in forna). 355.
Kristkirkja, i Nidaros 248. 309.
311. 334. 369.
Máriukirkja, i Nidaros 264. 308.
Pálskirkja, i London 279.
Steinkirkja, i Bergen 339.
-
- Gloð, en klokke 210.
Kyndilsmessa 358. 373.
Láfranzmess 269.
Lúciumessa 343.
Máriúmessa en síðari 376.
Marteinsmessa 350.
Matheusmessa 285.
Mikaelsmessa 211.

Trykfejl og rettelser.

Indledning s. XVII l. 3: riddare udgår.

23₁₆ læs 934 (i randen). 23₈ f. n. anm. til l. 22 udgår (jfr. næste linje). 35₁₈ l. sengi. 39₈ l. Val. 70 vers 73 l. (en lunda) og (gunnborðs). 153 vers 134₈ l. peims. 253₇₋₁₆ er P knækket under trykningen. 326 den sidste bemærkning på siden udgår. 334₅ l. ongr. Samme side i margen l.: 1115 og 1122. 349₁₄ er Magnus konongr utvivlsomt fejl f. menn. 359₂₃ l. oc. 366₁₆ efter mikinn mgl. noget. 384₂₀ l. ec.

I henhold til det i fortalen (II) bemærkede: 3₅ læs forælldri. 13₁₆ l. Sendi. 16₉ l. haullda. 22₁₋₉₋₁₇ l. henni, hendi. 58₆ l. siolfum. 66₅ l. sendir. 77₇ l. brændi. 83₁₀ l. henni. 85₁₈ l. gengi. 93₁₁ l. renndi. 94₅ l. lænndir. 97₆ l. æffi(?). 113₁₀ l. ærendi. 123₅ l. fengiz. 145₁₁ l. festi. 160₅ l. lendir. 175₁₄ l. ernir. 179₂₁₋₂₂ l. helldi, fengi. 194₈ l. fengi = 209₁₆ = 231₁₉. 207₈ l. hanum. 225₁₀ l. pelli. 251₁₀ l. brendi. 316₁₄ l. henni. 337₂₁ l. gesti.